ՇՏԵՄԱՐԱՆ

ՀՀ փաստաբանական դպրոցի՝ 2017 թվականի գարնանային հոսքի ընդունելության քննության

❁❁❁

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ՀՀ սահմանադրական դատարանը գործի քննության շրջանակներում անդրադառնում է օրենքի բացի սահմանադրականությանը.

• երբ իրավունքի բացը պայմանավորված է իրավակարգավորման ոլորտում գտնվող կոնկրետ հանգամանքների առնչությամբ նորմատիվ պատվիրանի բացակայությամբ

■ **եթե, վիճարկվող նորմի բովանդակությամբ պայմանավորված, իրավական անորոշությունն իրավակիրառ պրակտիկայում հանգեցնում է տվյալ նորմի այնպիսի մեկնաբանության ու կիրառման, որը խախտում է կամ կարող է խախտել կոնկրետ սահմանադրական իրավունքը**

• ՀՀ սահմանադրական դատարանը գործի քննության շրջանակներում առհասարակ չի անդրադառնում օրենքի բացի սահմանադրականությանը

• ՀՀ սահմանադրական դատարանն առհասարակ չի ընդունում «իրավունքի բաց» հասկացությունը

2. Հայաստանի Հանրապետությունը հանդիսանում է.

■ **աշխարհիկ պետություն**

• կղերական պետություն

• աթեիստական պետություն

- աստվածապետություն

3. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ հասարակության և պետության ո՞ր կարիքները կարող են սեփականության օտարման հիմք հանդիսանալ.

- **■ այդ կարիքները պետք է լինեն բացառիկ՝ պայմանավորված գերակա հանրային շահով**
- հասարակության և պետության յուրաքանչյուր կարիք
- որոնք միայն պայմանավորված են գերակա հանրային շահով
- որոնք հիմնականում պայմանավորված են գերակա հանրային շահով

4. ՀՀ Ազգային ժողովի լիազորությունները սահմանվում են.

- օրենքով
- **■ ՀՀ Սահմանադրությամբ**
- ՀՀ Ազգային ժողովի որոշումներով
- ՀՀ Ազգային ժողովի կանոնակարգով

5. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ սեփականության իրավունքի սահմանափակման չափանիշն ու սահմանները վերապահված են.

- ՀՀ սահմանադրական դատարանի իրավասությանը
- **■ ՀՀ Ազգային ժողովի իրավասությանը**
- ՀՀ կառավարության իրավասությանը
- ՀՀ Նախագահի իրավասությանը

6. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ սեփականության իրավունքի բովանդակությունը կազմող իրավազորությունների իրացման նախապայման հանդիսանում է.

- սեփականատիրոջ հայեցողության բացակայությունը
- համայնքի ավագանու հայեցողությունը

• համայնքի ղեկավարի հայեցողությունը

■ **սեփականատիրոջ հայեցողությունը**

7. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ Հայաստանի Հանրապետությունում օրենսդիր իշխանությունն իրականացնում է.

■ **ՀՀ Ազգային ժողովը**

• ՀՀ Նախագահը և Ազգային ժողովը

• ՀՀ կառավարությունը

• ՀՀ Ազգային ժողովը և ավագանիները՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում

8. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ որևէ իրավական նորմ չի կարող համարվել «օրենք», եթե այն չի համապատասխանում.

• հավաստիության կանխավարկածին

■ **իրավական որոշակիությանը**

• իրավական անորոշակիությանը

• ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմանը

9. Անհատական դիմումին ներկայացվող պահանջները, ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման, նշանակում է, որ.

■ **դիմողը պետք է փորձի բավարար կերպով իրավաբանորեն հիմնավորել, թե իր սահմանադրական որ իրավունքներն են խախտվել և ինչ անմիջական պատճառահետևանքային կապ է առկա վիճարկվող օրինադրույթի և իր իրավունքների խախտման փաստի միջև**

• դիմողը պարտավոր չէ իրավաբանորեն հիմնավորել, թե իր սահմանադրական որ իրավունքներն են խախտվել

• դիմողը պետք է փորձի բավարար կերպով իրավաբանորեն հիմնավորել, թե իր սահմանադրական որ իրավունքներն են խախտվել, սակայն պարտավոր չէ հիմնավորել անմիջական պատճառահետևանքային կապը՝ վիճարկվող օրինադրույթի և իր իրավունքների խախտման փաստի միջև

• դիմողը պարտավոր չէ իրավաբանորեն հիմնավորել, թե իր սահմանադրական որ իրավունքներն են խախտվել, սակայն պարտավոր է հիմնավորել անմիջական պատճառահետևանքային կապը՝ վիճարկվող օրինադրույթի և իր իրավունքների խախտման փաստի միջև

10. Դատարանի վերջնական ակտերն ընդունվում են.

■ **Հայաստանի Հանրապետության անունից**

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի անունից

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանի անունից

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահի անունից

11. ՀՀ Նախագահին պաշտոնանկ անելու հիմքերի առկայության մասին եզրակացություն է տալիս.

• ՀՀ կառավարությունը

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանը

• ՀՀ Ազգային ժողովը

■ **ՀՀ սահմանադրական դատարանը**

12. ՀՀ սահմանադրական դատարանն ընդունում է.

• օրենքներ

• միայն որոշումներ

■ **որոշումներ և եզրակացություններ**

• միայն եզրակացություններ

13. ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորներն իրավունք ունեն դիմելու կառավարությանը.

■ **գրավոր և բանավոր հարցերով**

• միայն գրավոր հարցերով

• հարցապնդումներով

• միայն բանավոր հարցերով

14. ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումները և եզրակացություններն ուժի մեջ են մտնում.

• ընդունման պահից

• հրապարակումից 20 օր հետո

■ **հրապարակման պահից**

• հրապարակումից մեկ ամիս հետո

15. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ՀՀ դատախազությունը գործում է.

■ **ՀՀ Սահմանադրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում՝ օրենքի հիման վրա**

• օրենսգրքով իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում

• օրենքով իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում

• ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքով իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում

16. Համաձայն «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքի՝ պետական գրանցման պահին կուսակցությունը պարտավոր է ունենալ ոչ պակաս, քան.

• 2000 անդամ

■ **200 անդամ**

• 20 անդամ

• 150 անդամ

17. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ օրենսգրքում օգտագործվող հասկացությունները կարող են ինքնաբավ լինել.

• այո

• այո՝ որոշ բացառություններով

• օրենքներում օգտագործվող հասկացություններն՝ այո, օրենսգրքերում օգտագործվողները՝ ոչ

■ **ոչ, քանի որ դրանց բովանդակությանը բնորոշ հատկանիշների շրջանակը ճշգրտվում է ոչ միայն օրինաստեղծ գործունեության արդյունքում, այլ նաև դատական պրակտիկայում**

18. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ անձի իրավունքը խախտած պաշտոնատար անձանց վարչական պատասխանատվության ենթարկելը.

• հանդիսանում է անձի խախտված իրավունքների պարտադիր բաղադրատարր

■ **չի հանդիսանում անձի խախտված իրավունքների պարտադիր բաղադրատարր**

• անձի դատարանի մատչելիության և դատական պաշտպանության իրավունքի բաղադրատարր է

• անձի արդյունավետ իրավական պաշտպանության իրավունքի բաղադրատարր է

19. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ դատական պաշտպանության իրավունքը սահմանափակման.

■ **ենթակա չէ**

• ենթակա է

• ենթակա է ՀՀ Նախագահի հրամանագրով նախատեսված դեպքերում

• ենթակա է ՀՀ կառավարության որոշումներում նախատեսված դեպքերում

20. Համաձայն «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքի՝ յուրաքանչյուր քաղաքացի կարող է միաժամանակ լինել.

■ **միայն մեկ կուսակցության անդամ**

• միայն երկու կուսակցության անդամ

• անսահմանափակ թվով կուսակցությունների անդամ

• միայն հինգ կուսակցության անդամ

21. Համաձայն «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի՝ իր կազմակերպական կառուցվածքը, գործունեության առարկան, նպատակները և ձևերը կազմակերպությունը որոշում է.

- ՀՀ կառավարության հետ համատեղ
- իրավասու մարմնի հետ համատեղ
- **ինքնուրույն**
- ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ համատեղ

22. ՀՀ Նախագահը իր հրաժարականը ներկայացնում է.

- **ՀՀ Ազգային ժողով**
- ՀՀ սահմանադրական դատարան
- ՀՀ կառավարություն
- ՀՀ վարչապետին

23. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ դատապարտյալներին ներում է շնորհում.

- ՀՀ վարչապետը
- **ՀՀ Նախագահը**
- ՀՀ Ազգային ժողովը
- ՀՀ գլխավոր դատախազը

24. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ժամանակի մեջ իրավական ակտերի գործողության կանոնակարգումը հիմնվում է այն տրամաբանության վրա, որ.

- իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության հնարավորությունն ընդհանուր կանոն է
- իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության մերժումը բացառություն է ընդհանուր կանոնից

• իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության հնարավորությունն ընդհանուր կանոն է, իսկ իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության մերժումը՝ բացառություն ընդհանուր կանոնից

■ իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության մերժումն ընդհանուր կանոն է, իսկ այդ ակտերի հետադարձ ուժով գործողության հնարավորությունը՝ բացառություն ընդհանուր կանոնից

25. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի որոշմամբ բողոքարկման հարցը քննելիս դատական վերահսկողության խնդիրն է.

• այդ մարմնի՝ օրենքով սահմանված բացառիկ լիազորությունների կրկնօրինակումը

• անկախ գործելու իրավասությամբ օժտված մարմնի գործունեությանը շարունակական և գործառնական վերահսկողությամբ միջամտելը

• հանրային ծառայության սակագին սահմանելը կամ փոփոխելը

■ այդ մարմնի որոշումների օրինականությունը վերահսկելը

26. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ կազմակերպության՝ դատարան դիմելու իրավունքի սահմանափակումները կհամապատասխանեն ՀՀ Սահմանադրությանը, եթե.

■ կազմակերպությունը վեճերի արտադատական լուծման համար պատասխանատու մարմնի որոշումները վիճարկելու իրավունքից կամովին հրաժարվելու վերաբերյալ օրենքով սահմանված կարգով համաձայնագիր է կնքել վերջինիս գրասենյակի հետ

• բոլոր դեպքերում համապատասխանում են ՀՀ Սահմանադրությանը

• կազմակերպության և վեճերի արտադատական լուծման համար պատասխանատու մարմնի գրասենյակի միջև գրավոր համաձայնության բացակայության դեպքում նույնպես համապատասխանում են ՀՀ Սահմանադրությանը

• կազմակերպության դատարան դիմելու իրավունքի սահմանափակումները բոլոր դեպքերում չեն համապատասխանում ՀՀ Սահմանադրությանը

27. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ դատավորների համար բարձր կենսաթոշակի սահմանումը.

• դատավորներին տրվող արտոնություն է

■ **ոչ թե դատավորներին տրվող արտոնություն է, այլ հանրային և, առաջին հերթին, արդարադատության շահերի պաշտպանության միջոց, նրանց անկախության սոցիալական երաշխիք**

• ոչ թե դատավորներին տրվող արտոնություն է, այլ հանրային և, առաջին հերթին, արդարադատության շահերի պաշտպանության միջոց, նրանց անփոփոխելիության երաշխիք

• ոչ թե դատավորներին տրվող արտոնություն է, այլ հանրային և, առաջին հերթին, արդարադատության շահերի պաշտպանության միջոց, նրանց ապաքաղաքականացվածությունը ապահովող երաշխիք

28. Համաձայն «Խղճի ազատության և կրոնական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի՝ քաղաքացիների խումբը ճանաչվում է որպես կրոնական կազմակերպություն, եթե, ի թիվս օրենքով սահմանված պայմանների, ընդգրկում է առնվազն.

■ **200 հավատացյալ անդամ**

• 2 հավատացյալ անդամ

• 2000 հավատացյալ անդամ

• 20 հավատացյալ անդամ

29. Համաձայն «Խղճի ազատության և կրոնական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի՝ մինչև 18 տարեկան երեխաները.

• կարող են անդամագրվել կրոնական կազմակերպությանը

■ **չեն կարող անդամագրվել կրոնական կազմակերպությանը՝ անկախ կրոնական ծեսերին իրենց մասնակցելու պարագայից և այլ հանգամանքներից**

• կարող են անդամագրվել կրոնական կազմակերպությանը՝ ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմամբ սահմանված կարգով

• կարող են անդամագրվել կրոնական կազմակերպությանը, եթե պետք է մասնակցեն կրոնական ծեսերին

30. ՀՀ կառավարության լիազորությունները սահմանվում են.

• ՀՀ Նախագահի հրամանագրերով

• ՀՀ վարչապետի որոշումներով.

• ՀՀ Ազգային ժողովի որոշումներով

■ **ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով**

31. Համաձայն «Հավաքների ազատության մասին» ՀՀ օրենքի՝ հավաքը հանրային է, եթե դրան կարող է մասնակցել.

• միայն ՀՀ քաղաքացիները

■ **յուրաքանչյուր ոք**

• յուրաքանչյուր ոք՝ բացառությամբ Ադրբեջանի Հանրապետության քաղաքացիների

• միայն ՀՀ քաղաքացիները և ԱՊՀ երկրների քաղաքացիները

32. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ խտրականության արգելքի սկզբունքի խախտում է հանդիսանում.

• միևնույն կատեգորիայի անձանց շրջանակներում ցանկացած տարբերակված մոտեցումը

• օբյեկտիվ հիմքով և իրավաչափ նպատակով պայմանավորված ցանկացած տարբերակված մոտեցումը

■ **այն տարբերակված մոտեցումը, որը զուրկ է օբյեկտիվ հիմքից և իրավաչափ նպատակից**

• տարբեր կատեգորիաների անձանց շրջանակներում ցանկացած տարբերակված մոտեցում

33. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ խորհրդարանում քաղաքական ուժերի հարաբերակցության ցանկացած փոփոխություն, որն ընթացիկ շահեր է հետապնդում և փոխում է ժողովրդի ազատ կամարտահայտությամբ ձևավորված քաղաքական հավասարակշռությունն օրենսդիր մարմնում.

■ **անհամատեղելի է ժողովրդաիշխանության հիմնարար սկզբունքների հետ և իրավաչափ համարվել չի կարող**

• կարող է համարվել իրավաչափ

• համատեղելի է ժողովրդաիշխանության հիմնարար սկզբունքների հետ

• թեև անհամատեղելի է ժողովրդաիշխանության հիմնարար սկզբունքների հետ, բայց կարող է իրավաչափ համարվել

34. Սահմանադրական ո՞ր սկզբունքից է անմիջականորեն բխում ՀՀ-ում պարտադիր սահմանադրական արդարադատություն ունենալու անհրաժեշտությունը.

• սոցիալական պետության սկզբունքից

• իշխանությունների տարանջատման սկզբունքից

• պետական մարմինների փոխադարձ հարգանքի սկզբունքից

■ **Սահմանադրության գերակայության սկզբունքից**

35. Նշվածներից ո՞րն է սխալ.

■ **նորմատիվ իրավական ակտի սահմանադրականությունը որոշելիս ՀՀ սահմանադրական դատարանը գնահատում է միայն ձևավորված դատական պրակտիկան**

• ՀՀ սահմանադրական դատարանը որոշումներ և եզրակացություններ ընդունում է միայն դիմումում նշված առարկայի վերաբերյալ

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշման և եզրակացության հիմքում չեն կարող դրվել գործի՝ դատաքննության ընթացքում չհետազոտված հանգամանքներ

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումները և եզրակացությունները հրապարակվում են նիստում և կցվում են գործին

36. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ բողոքարկման իրավունքը.

• երաշխավորված չէ ՀՀ Սահմանադրությամբ

■ **ՀՀ Սահմանադրությամբ երաշխավորված դատական պաշտպանության իրավունքի բաղադրիչներից մեկն է**

• ՀՀ Սահմանադրությամբ երաշխավորված է միայն ՀՀ քաղաքացիների համար

• ՀՀ Սահմանադրությամբ երաշխավորված ինքնուրույն հիմնարար իրավունք է

37. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ Հայաստանի Հանրապետությունում բարձրագույն արժեք է.

- եկեղեցին
- քաղաքացին
- **մարդը**
- ՀՀ կառավարությունը

38. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ թվարկված իրավական ակտերից ամենաբարձր իրավաբանական ուժ ունեն.

- **սահմանադրական օրենքները**
- օրենքները
- ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերը
- վարչական ակտերը

39. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ կուսակցությունների գործունեությունը չի կարող հակասել.

- ազգային արժեքներին
- **ժողովրդավարական սկզբունքներին**
- խորհրդարանական մեծամասնության սահմանած սկզբունքներին
- սոցիալական շուկայական տնտեսության հիմնական սկզբունքներին

40. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ շրջակա միջավայրի պահպանության մասին պարտավոր է հոգ տանել.

- **յուրաքանչյուր ոք**
- բացառապես պետական իշխանության մարմինները
- բացառապես հանրային իշխանությունը
- բացառապես ՀՀ քաղաքացիները

41. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ Հայաստանի Հանրապետության և Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցու հարաբերությունները կարող են կարգավորվել.

• պայմանագրով

■ **օրենքով**

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ

• միջազգային պայմանագրով

42. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ հանրային իշխանությունը սահմանափակված է մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքներով և ազատություններով՝ որպես.

■ **անմիջականորեն գործող իրավունք**

• անուղղակի գործող իրավունք

• միջնորդավորված գործող իրավունք

• իրավունքի աղբյուր

43. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք.

• կարող են օրենքով սահմանված կարգով ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանին տրամադրել անհրաժեշտ փաստաթղթեր, տեղեկություններ և պարզաբանումներ, ինչպես նաև աջակցել նրա աշխատանքներին

• իրավասու չեն ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանին տրամադրել անհրաժեշտ փաստաթղթեր, տեղեկություններ և պարզաբանումներ, ինչպես նաև աջակցել նրա աշխատանքներին

• իրավունք ունեն օրենքով սահմանված կարգով ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանին տրամադրել անհրաժեշտ փաստաթղթեր, տեղեկություններ և պարզաբանումներ, ինչպես նաև աջակցել նրա աշխատանքներին

■ **պարտավոր են օրենքով սահմանված կարգով ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանին տրամադրել անհրաժեշտ փաստաթղթեր, տեղեկություններ և պարզաբանումներ, ինչպես նաև աջակցել նրա աշխատանքներին**

44. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ու՞մ կողմից և ի՞նչ ժամկետով է ընտրվում ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանը.

• ՀՀ Ազգային ժողովի մշտական հանձնաժողովի կողմից՝ 5 տարի ժամկետով

• ՀՀ կառավարության կողմից՝ 9 տարի ժամկետով

■ **ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից՝ 6 տարի ժամկետով**

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի կողմից՝ 4 տարի ժամկետով

45. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի վրա տարածվում է.

• ՀՀ Նախագահի համար սահմանված անհամատեղելիության պահանջները

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի համար սահմանված անհամատեղելիության պահանջները

• դատավորի համար սահմանված անհամատեղելիության պահանջները

■ **պատգամավորի համար սահմանված անհամատեղելիության պահանջները**

46. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի ապաքաղաքականացվածության պահանջը նշանակում է, որ.

■ **ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանն իր լիազորությունների իրականացման ժամանակահատվածում չի կարող լինել որևէ կուսակցության անդամ կամ որևէ այլ կերպ զբաղվել քաղաքական գործունեությամբ. հրապարակային ելույթներում նա պետք է ցուցաբերի քաղաքական զսպվածություն**

• ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանն իր լիազորությունների իրականացման ժամանակահատվածում չի կարող լինել որևէ կուսակցության, հասարակական կազմակերպության անդամ կամ որևէ այլ կերպ զբաղվել քաղաքական, հասարակական գործունեությամբ. հրապարակային ելույթներում նա պետք է ցուցաբերի քաղաքական զսպվածություն

• ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանն իր լիազորությունների իրականացման ժամանակահատվածում չի կարող լինել որևէ կուսակցության, արհեստակցական միության անդամ կամ որևէ այլ կերպ զբաղվել քաղաքական կամ հասարակական գործունեությամբ. հրապարակային ելույթներում նա պետք է ցուցաբերի քաղաքական զսպվածություն

• ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանն իր լիազորությունների իրականացման ժամանակահատվածում չի կարող լինել որևէ կուսակցության անդամ կամ որևէ այլ կերպ զբաղվել քաղաքական գործունեությամբ

47. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի լիազորությունները դադարում են.

■ **նրա նկատմամբ կայացված մեղադրական դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու դեպքում**

• նրան դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու դեպքում

• նրա նկատմամբ կայացված մեղադրական դատավճռի հրապարակման դեպքում

• նրա դեմ կայացված վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու դեպքում

48. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ նվազագույն աշխատավարձի չափը ՀՀ-ում սահմանվում է.

• ՀՀ Սահմանադրությամբ

■ **օրենքով**

• ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտով

• միջազգային պայմանագրով

49. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ տնտեսական, սոցիալական և մշակութային ոլորտներում պետության քաղաքականության հիմնական նպատակները պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն իրենց իրավասությունների և հնարավորությունների շրջանակում.

• ցանկալի է, որ իրագործեն

• կարող են իրագործել

• իրավունք ունեն իրագործել

■ **պարտավոր են իրագործել**

50. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ֆիզիկական և հոգեկան անձեռնմխելիության իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն.

■ **օրենքով**

• միջազգային պայմանագրով

• ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտերով

• օրենքով, միջազգային պայմանագրով և ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտերով

51. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ՀՀ-ում պետական իշխանությունն իրականացվում է ՀՀ Սահմանադրությանը և օրենքին համապատասխան.

• օրենսդիր, գործադիր և դատական իշխանությունների բաժանման հիման վրա

• օրենսդիր, գործադիր և դատական իշխանությունների տարանջատման հիման վրա

• օրենսդիր, գործադիր և դատական իշխանությունների հավասարակշռման հիման վրա

■ **օրենսդիր, գործադիր և դատական իշխանությունների բաժանման և հավասարակշռման հիման վրա**

52. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար.

■ **լիազորված են ՀՀ Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով**

• լիազորված են ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով

• լիազորված են օրենսդրությամբ

• լիազորված են ՀՀ Սահմանադրությամբ, օրենքներով, միջազգային պայմանագրերով և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով

53. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ամուսնության տարիքը սահմանվում է.

• ՀՀ Սահմանադրությամբ

■ **օրենքով**

• պայմանագրով

• ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով

54. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ամուսնանալու ազատությունը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով.

• պետական անվտանգության նպատակով

■ **առողջության և բարոյականության պաշտպանության նպատակով**

• այլոց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով

• պետական անվտանգության, երկրի տնտեսական բարեկեցության, հանցագործությունների կանխման կամ բացահայտման, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության կամ այլոց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով

55. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ազատ տեղաշարժվելու իրավունք ունի.

• յուրաքանչյուր ոք

■ **օրինական հիմքերով գտնվող յուրաքանչյուր ոք**

• ՀՀ քաղաքացիները

• ԵՏՄ անդամ երկրների քաղաքացիները

56. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ կրոնական կազմակերպությունները.

• ենթարկվում են Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցուն

■ **իրավահավասար են**

• իրավահավասար չեն

• իրավահավասար են՝ բացառությամբ Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցուց

57. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ վավերացված միջազգային պայմանագրերի և օրենքների նորմերի միջև հակասության դեպքում.

• կիրառվում են օրենքներով նախատեսված նորմերը

• օրենքի նորմերն ուժը կորցրած են ճանաչվում

• միջազգային պայմանագրի նորմերն ուժը կորցրած են ճանաչվում

■ **կիրառվում են միջազգային պայմանագրի նորմերը**

58. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ինքնաբուխ հավաքների իրականացման համար.

• պահանջվում է իրազեկում

• պահանջվում է իրազեկում ողջամիտ ժամկետում

• պահանջվում է իրազեկում 5-օրյա ժամկետում

■ **իրազեկում չի պահանջվում**

59. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ազատորեն միավորվելու իրավունք ունի.

■ **յուրաքանչյուր ոք**

• միայն ՀՀ քաղաքացիները

• միայն ԵՏՄ անդամ երկրների քաղաքացիները

• քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող անձինք

60. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ միավորումների գործունեությունը կարող է կասեցվել կամ արգելվել օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով.

• միայն ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշմամբ

• միայն ՄԻԵԴ-ի որոշմամբ

• միայն վարչական մարմնի որոշմամբ

■ **միայն դատարանի որոշմամբ**

61. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ օրենքով սահմանված դեպքերում կուսակցության գործունեությունը կարող է կասեցվել.

■ **միայն ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշմամբ**

• միայն ՄԻԵԴ-ի որոշմամբ

• միայն քաղաքացիական դատարանի որոշմամբ

• միայն վարչական դատարանի որոշմամբ

62. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին.

• կարող է զրկվել քաղաքացիությունից միայն ՀՀ Սահմանադրության նշված դեպքերում և կարգով

• կարող է զրկվել քաղաքացիությունից միայն օրենքով նշված դեպքերում և կարգով

• կարող է զրկվել քաղաքացիությունից միայն օրենքով նշված դեպքերում և կարգով՝ դատարանի որոշմամբ

■ **չի կարող զրկվել քաղաքացիությունից**

63. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ընտրելու և ընտրվելու, ինչպես նաև հանրաքվեին մասնակցելու իրավունք չունեն.

■ **դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով անգործունակ ճանաչված, ինչպես նաև դիտավորությամբ կատարված ծանր հանցանքների համար օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով դատապարտված և պատիժը կրող անձինք**

• դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով անգործունակ ճանաչված, ինչպես նաև օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով դատապարտված և պատիժը կրող անձինք

• դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով սահմանափակ գործունակ ճանաչված, ինչպես նաև դիտավորությամբ կատարված ծանր հանցանքների համար օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով դատապարտված և պատիժը կրող անձինք

• դատարանի վճռով անգործունակ ճանաչված, ինչպես նաև օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով ազատազրկման դատապարտված և պատիժը կրող քաղաքացիները

64. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ քաղաքական հետապնդման ենթարկվող.

• ՀՀ քաղաքացիները, ԼՂՀ քաղաքացիները և ԵՏՄ անդամ պետությունների քաղաքացիներն ունեն Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական ապաստան ստանալու իրավունք

• ՀՀ քաղաքացիները և ԼՂՀ քաղաքացիներն ունեն Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական ապաստան ստանալու իրավունք

■ **յուրաքանչյուր ոք ունի Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական ապաստան հայցելու իրավունք**

• յուրաքանչյուր ոք ունի Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական ապաստան ստանալու իրավունք

65. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ եթե իրական սպառնալիք կա, որ արտաքսվող կամ հանձնվող անձը կարող է այդ երկրում, ուր արտաքսվում է կամ հանձնվում է, ենթարկվել մահապատժի, խոշտանգման,

անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի կամ պատժի, ապա այդ անձը չի կարող արտաքսվել կամ հանձնվել.

- եթե ՀՀ կամ ԼՂՀ քաղաքացի է
- եթե ՀՀ քաղաքացի է
- եթե ԵՏՄ անդամ պետության քաղաքացի է

■ **անկախ նրանից՝ որ երկրի քաղաքացի է, կամ առհասարակ ունի որևէ երկրի քաղաքացիություն, թե ոչ**

66. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացուն չի կարելի հանձնել օտարերկրյա պետությանը.

- ոչ մի դեպքում

■ **բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերի**

- բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով նախատեսված դեպքերի
- բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դեպքերի

67. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ հողի սեփականության իրավունքից չեն օգտվում.

- օտարերկրյա քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող անձինք՝ առանց որևէ բացառության

■ **օտարերկրյա քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող անձինք՝ բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի**

- ՀՀ քաղաքացիները՝ բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի
- բացառապես Թուրքիայի Հանրապետության և Իրանի Իսլամական Հանրապետության քաղաքացիները

68. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ յուրաքանչյուր ոք ունի.

■ **պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց ոչ իրավաչափ գործողություններով կամ անգործությամբ, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ նաև իրավաչափ վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման իրավունք**

• պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց իրավաչափ կամ ոչ իրավաչափ գործողություններով կամ անգործությամբ պատճառված վնասի հատուցման իրավունք

• պետական մարմինների ու պաշտոնատար անձանց իրավաչափ կամ ոչ իրավաչափ վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման իրավունք

• պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց իրավաչափ կամ ոչ իրավաչափ վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման իրավունք

69. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ իրավաբանական օգնությունը ցույց է տրվում պետական միջոցների հաշվին.

■ **օրենքով սահմանված դեպքերում**

• ՀՀ Նախագահի հրամանագրով սահմանված դեպքերում

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանված դեպքերում

• ՀՀ փաստաբանների պալատի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում

70. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ փաստաբանների կարգավիճակը, իրավունքները և պարտականությունները սահմանվում են.

• ՀՀ Սահմանադրությամբ

■ **օրենքով**

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ

• ՀՀ փաստաբանների պալատի կանոնադրությամբ

71. Ազգային ժողովի և համայնքների ավագանիների ընտրությունները, ինչպես նաև հանրաքվեներն անցկացվում են.

■ **ընդհանուր, հավասար, ազատ և ուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի քվեարկությամբ**

• ընդհանուր, հավասար, ազատ և անուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի քվեարկությամբ

• մասնակի, հավասար, ազատ և ուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի քվեարկությամբ

• միայն ընդհանուր, հավասար ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի քվեարկությամբ

72. Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչվում և հավասարապես պաշտպանվում են.

■ սեփականության բոլոր ձևերը, իսկ ընդերքը և ջրային ռեսուրսները պետության բացառիկ սեփականությունն են

• սեփականության բոլոր ձևերը, իսկ ընդերքը, հողերը և ջրային ռեսուրսները պետության բացառիկ սեփականությունն են

• սեփականության ոչ բոլոր ձևերը, իսկ մարդկային ռեսուրսները պետության բացառիկ սեփականությունն են

• սեփականության մասնավոր ձևերը, իսկ միայն ջրային ռեսուրսները պետության բացառիկ սեփականությունն են

73. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կարգի հիմքը.

■ սոցիալական շուկայական տնտեսությունն է, որը հիմնված է մասնավոր սեփականության, տնտեսական գործունեության ազատության, ազատ տնտեսական մրցակցության վրա և պետական քաղաքականության միջոցով ուղղված է ընդհանուր տնտեսական բարեկեցությանը և սոցիալական արդարությանը

• սոցիալական տնտեսությունն է, որը հիմնված է հանրային սեփականության, տնտեսական գործունեության ազատության, ազատ տնտեսական մրցակցության վրա և պետական քաղաքականության միջոցով ուղղված է ընդհանուր տնտեսական բարեկեցությանը և սոցիալական արդարությանը

• սոցիալական տնտեսությունն է, որը հիմնված է մասնավոր սեփականության, տնտեսական գործունեության մասնակի ազատության, ազատ տնտեսական մրցակցության վրա և պետական քաղաքականության միջոցով ուղղված է ընդհանուր տնտեսական բարեկեցությանը և սոցիալական արդարությանը

• սոցիալական շուկայական տնտեսությունն է, որը հիմնված է միայն մասնավոր սեփականության ազատության վրա

74. Հայաստանի Հանրապետության .

■ արտաքին քաղաքականությունն իրականացվում է միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերություններ հաստատելու նպատակով, իսկ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերն ապահովում են Հայաստանի

Հանրապետության պաշտպանությունը, անվտանգությունը, տարածքային ամբողջականությունը և սահմանների անձեռնմխելիությունը

• արտաքին քաղաքականությունն իրականացվում է միջազգային մասնավոր իրավունքի հիման վրա՝ ոչ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերություններ հաստատելու նպատակով, իսկ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերն ապահովում են Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությունը, անվտանգությունը, տարածքային ամբողջականությունը և սահմանների անձեռնմխելիությունը

• արտաքին և ներքին քաղաքականությունն իրականացվում է միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերություններ հաստատելու նպատակով, իսկ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերն ապահովում են ԱՊՀ անդամ պետությունների պաշտպանությունը, անվտանգությունը, տարածքային ամբողջականությունը և սահմանների անձեռնմխելիությունը

• արտաքին քաղաքականությունն իրականացվում է ներպետական իրավունքի հիման վրա՝ ԱՊՀ անդամ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերություններ հաստատելու նպատակով, իսկ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերն ապահովում են Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությունը, անվտանգությունը, սոցիալական արդարությունը, տարածքային ամբողջականությունը և սահմանների անձեռնմխելիությունը

75. Հայաստանի Հանրապետության դրոշը.

■ **եռագույն է՝ կարմիր, կապույտ, նարնջագույն՝ հորիզոնական հավասար շերտերով**

• եռագույն է՝ կարմիր, կապույտ, դեղին՝ հորիզոնական հավասար շերտերով

• երկգույն է՝ կարմիր նարնջագույն՝ հորիզոնական հավասար շերտերով

• եռագույն է՝ կարմիր, կապույտ, նարնջագույն՝ ուղղահայաց հավասար շերտերով

76. Յուրաքանչյուր ոք ունի.

■ **իրեն վերաբերող տվյալների պաշտպանության իրավունք, իսկ անձնական տվյալների մշակումը պետք է կատարվի բարեխղճորեն, օրենքով սահմանված նպատակով, անձի համաձայնությամբ կամ առանց այդ համաձայնության՝ օրենքով սահմանված այլ իրավաչափ հիմքի առկայությամբ**

• ուրիշին վերաբերող տվյալների պաշտպանության իրավունք, իսկ անձնական տվյալների մշակումը պետք է կատարվի բարեխղճորեն, սահմանված նպատակով, անձի համաձայնությամբ կամ առանց այդ համաձայնության

• իրեն վերաբերող տվյալների պաշտպանության իրավունք, իսկ անձնական տվյալների մշակումը պետք է կատարվի ըստ հայեցողության

• իրեն վերաբերող տվյալների դատական պաշտպանության իրավունք, իսկ անձնական տվյալների մշակումը պետք է կատարվի ըստ հայեցողության

77. Յուրաքանչյուր ոք.

■ ունի մտքի, խղճի, կրոնի ազատության իրավունք, որը ներառում է կրոնը կամ համոզմունքները փոխելու ազատությունը և դրանք ինչպես միայնակ, այնպես էլ այլոց հետ համատեղ և հրապարակավ կամ մասնավոր կարգով՝ քարոզի, եկեղեցական արարողությունների, պաշտամունքի այլ ծիսակատարությունների կամ այլ ձևերով արտահայտելու ազատությունը

• ունի մտքի, խղճի, կրոնի ազատության իրավունք, որը ներառում է կրոնը կամ համոզմունքները փոխելու ազատությունը և դրանք միայն միայնակ և միայն հրապարակավ կարգով՝ քարոզի, եկեղեցական արարողությունների, պաշտամունքի այլ ծիսակատարությունների կամ այլ ձևերով արտահայտելու ազատությունը

• ունի մտքի, խղճի, կրոնի անձեռնմխելիության իրավունք, որը ներառում է կրոնը կամ համոզմունքները փոխելու ազատությունը և դրանք ինչպես միայնակ, այնպես էլ այլոց հետ համատեղ և միայն մասնավոր կարգով՝ քարոզի, եկեղեցական արարողությունների, պաշտամունքի այլ ծիսակատարությունների կամ այլ ձևերով արտահայտելու ազատությունը

• չունի մտքի, խղճի, կրոնի ազատության իրավունք

78. Օրենքով կարող են սահմանվել.

■ դատավորների, դատախազների, քննիչների, ինչպես նաև զինված ուժերում, ազգային անվտանգության, ոստիկանության և այլ ռազմականացված մարմիններում ծառայողների հավաքների ազատության իրավունքի իրականացման սահմանափակումներ, ընդ որում՝ հավաքների ազատության իրականացման և պաշտպանության պայմաններն ու կարգը սահմանվում են օրենքով

• փաստաբանների հավաքների ազատության իրավունքի իրականացման սահմանափակումներ, ընդ որում՝ հավաքների ազատության իրականացման և պաշտպանության պայմաններն ու կարգը սահմանվում են օրենքով

• փաստաբանների, դատավորների, դատախազների, քննիչների հավաքների ազատության իրավունքի իրականացման սահմանափակումներ, ընդ որում՝ հավաքների ազատության իրականացման և պաշտպանության պայմանները սահմանվում են օրենքով

• դատավորների, դատախազների, քննիչների, ինչպես նաև զինված ուժերում, ազգային անվտանգության, ոստիկանության և այլ ռազմականացված մարմիններում ծառայողների հավաքների ազատության իրավունքի իրականացման սահմանափակումներ, ընդ որում՝ հավաքների ազատության իրականացման և պաշտպանության պայմաններն ու կարգը սահմանվում են ՀՀ Սահմանադրությամբ

79. Ազգությամբ հայերը.

■ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակություն հաստատելու պահից ունեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ձեռք բերելու իրավունք, իսկ քաղաքացիությունը ձեռք են բերում օրենքով սահմանված պարզեցված կարգով

• Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառվելու պահից ունեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ձեռք բերելու իրավունք, իսկ քաղաքացիությունը ձեռք են բերում ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված պարզեցված կարգով

• Հայաստանի Հանրապետությունում բնակություն հաստատելու օրվան հաջորդող 5-րդ օրից ունեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ձեռք բերելու իրավունք, իսկ քաղաքացիությունը ձեռք են բերում ոչ պարզեցված կարգով

• Հայաստանի Հանրապետությունում բնակարան ձեռք բերելու պահից ունեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ձեռք բերելու իրավունք, իսկ քաղաքացիությունը ձեռք են բերում օրենքով սահմանված պարզեցված կարգով

80. Յուրաքանչյուր ոք ունի.

■ վարչական մարմինների կողմից իրեն առնչվող գործերի անաչառ, արդարացի և ողջամիտ ժամկետում քննության իրավունք, ինչպես նաև վարչական վարույթի ընթացքում իրեն վերաբերող բոլոր փաստաթղթերին ծանոթանալու իրավունք՝ բացառությամբ օրենքով պահպանվող գաղտնիքների

• վարչական մարմինների կողմից իրեն առնչվող գործերի անաչառ, արդարացի և ողջամիտ ժամկետում քննության իրավունք, ինչպես նաև վարչական վարույթի ընթացքում իրեն վերաբերող բոլոր փաստաթղթերին ծանոթանալու իրավունք՝ առանց որևէ բացառության

• վարչական մարմինների կողմից ցանկացած անձին առնչվող գործերի անաչառ, արդարացի և ողջամիտ ժամկետում քննության իրավունք, ինչպես նաև վարչական վարույթի ընթացքում բոլոր փաստաթղթերին ծանոթանալու, պատճենահանելու ազատություն՝ բացառությամբ օրենքով պահպանվող գաղտնիքների

• վարչական մարմինների կողմից իրեն առնչվող գործերի ողջամիտ ժամկետում քննության իրավունք, ինչպես նաև վարչական վարույթի ընթացքում իրեն վերաբերող

բոլոր փաստաթղթերին ծանոթանալու իրավունք՝ բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշմամբ պահպանվող գաղտնիքների

81. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է համապատասխանում համաչափության սկզբունքի էությանը.

■ հիմնական իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է պիտանի և անհրաժեշտ լինեն ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված նպատակին հասնելու համար, իսկ սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է համարժեք լինեն սահմանափակվող հիմնական իրավունքի և ազատության նշանակությանը

• հիմնական իրավունքները և ազատությունները սահմանափակելիս օրենքները պետք է սահմանեն այդ սահմանափակումների հիմքերը և ծավալը, լինեն բավարար չափով որոշակի, որպեսզի այդ իրավունքների և ազատությունների կրողները և հասցեատերերն ի վիճակի լինեն դրսևորելու համապատասխան վարքագիծ

• հիմնական իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է անհրաժեշտ լինեն օրենքով սահմանված նպատակին հասնելու համար

• պոզիտիվ իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է պիտանի լինեն ՀՀ Սահմանադրությամբ կամ օրենքով սահմանված նպատակին հասնելու համար, իսկ սահմանափակումն անթույլատրելի է

82. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է համապատասխանում որոշակիության սկզբունքի էությանը.

■ հիմնական իրավունքները և ազատությունները սահմանափակելիս օրենքները պետք է սահմանեն այդ սահմանափակումների հիմքերը և ծավալը, լինեն բավարար չափով որոշակի, որպեսզի այդ իրավունքների և ազատությունների կրողները և հասցեատերերն ի վիճակի լինեն դրսևորելու համապատասխան վարքագիծ

• պոզիտիվ իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է պիտանի լինեն ՀՀ Սահմանադրությամբ կամ օրենքով սահմանված նպատակին հասնելու համար, իսկ սահմանափակումն անթույլատրելի է

• հիմնական իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է պիտանի և անհրաժեշտ լինեն ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված նպատակին հասնելու համար, իսկ սահմանափակման համար ընտրված միջոցները պետք է համարժեք լինեն սահմանափակվող հիմնական իրավունքի և ազատության նշանակությանը

• հիմնական իրավունքները և ազատությունները սահմանափակելիս օրենքները պետք է սահմանեն այդ սահմանափակումների ծավալը, որպեսզի այդ իրավունքների

և ազատությունների կրողները ի վիճակի լինեն դրսևորելու համապատասխան վարքագիծ

83. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքների և ազատությունների հարգումն ու պաշտպանությունը հանրային իշխանության.

- **պարտականությունն է**
- իրավունքն է
- քաղաքականության հիմնական նպատակն է
- գործունեության ցանկալի, բայց ոչ պարտադիր արդյունքը

84. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի վրա տարածվում է.

- **պատգամավորի համար սահմանված անձեռնմխելիության իրավունքը**
- ՀՀ սահմանադրական դատարանի դատավորի համար սահմանված անձեռնմխելիության իրավունքը
- դատավորի համար սահմանված անձեռնմխելիության իրավունքը
- ՀՀ Նախագահի համար սահմանված անձեռնմխելիության իրավունքը

85. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ անձնական ազատությունից զրկված յուրաքանչյուր ոք անհապաղ տեղեկացվում է ազատությունից զրկվելու պատճառների, իսկ քրեական մեղադրանք ներկայացվելու դեպքում՝ նաև մեղադրանքի մասին.

- ՀՀ պետական լեզվով
- ՀՀ պետական և ազգային փոքրամասնության լեզվով
- **իրեն հասկանալի լեզվով**
- հայերենով կամ անգլերենով

86. Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության՝ անձնական ազատությունից չեն կարող զրկվել միայն այն պատճառով, որ ի վիճակի չեն կատարելու քաղաքացիաիրավական պարտավորությունները.

- ՀՀ քաղաքացիները

• այլ երկրի քաղաքացիություն ունեցող անձինք

• քաղաքացիություն չունեցող անձինք

■ **յուրաքանչյուր ոք**

87. Յուրաքանչյուր ոք, օրենքին համապատասխան, ունի.

• հայրության, բազմազավակության, հիվանդության, հաշմանդամության, աշխատավայրում պատահարների, խնամքի կարիք ունենալու, կերակրողին կորցնելու, ծերության, գործազրկության, աշխատանքը կորցնելու և այլ դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք

• միայն մայրության դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք

■ **մայրության, բազմազավակության, հիվանդության, հաշմանդամության, աշխատավայրում դժբախտ պատահարների, խնամքի կարիք ունենալու, կերակրողին կորցնելու, ծերության, գործազրկության, աշխատանքը կորցնելու և այլ դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք**

• միայն սոցիալական արդարության, ապահովության իրավունք, եթե աշխատում է կամ ծառայում է ՀՀ զինված ուժերում

88. Հիմնական իրավունքների և ազատությունների վերաբերյալ ՀՀ Սահմանադրությունում ամրագրված դրույթները մեկնաբանելիս հաշվի է առնվում.

• Հայաստանի Հանրապետության դատական պրակտիկան

• Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարմինների պրակտիկան

■ **Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած՝ մարդու իրավունքների վերաբերյալ միջազգային պայմանագրերի հիման վրա գործող մարմինների պրակտիկան**

• մարդու իրավունքների վերաբերյալ միջազգային պայմանագրերի հիման վրա գործող մարմինների պրակտիկան

89. 2016 թվականի դեկտեմբերի 11-ի դրությամբ՝ 1995 թվականի հուլիսի 5-ի Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը փոփոխությունների է ենթարկվել.

• 2 անգամ՝ 2006 և 2016 թվականներին

■ **2 անգամ՝ 2005 և 2015 թվականներին**

• 1 անգամ՝ 2015 թվականին

• 1 անգամ՝ 1999 թվականին

90. ՀՀ Սահմանադրության համաձայն՝ տեղական ինքնակառավարումը.

■ **տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավունքն ու կարողությունն է՝ համայնքի բնակիչների շահերից ելնելով, Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, սեփական պատասխանատվությամբ լուծելու համայնքային նշանակության հանրային հարցերը**

• տարածքային կառավարման մարմինների իրավունքն ու կարողությունն է՝ համայնքի բնակիչների շահերից ելնելով, Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, սեփական պատասխանատվությամբ լուծելու տարածքային նշանակության հանրային հարցերը

• տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավունքն ու կարողությունն է՝ համայնքի բնակիչների շահերից ելնելով, Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, սեփական պատասխանատվությամբ լուծելու համապետական նշանակության հանրային հարցերը

• տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունն է՝ մարզի բնակիչների շահերից ելնելով, Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, սեփական պատասխանատվությամբ լուծելու մարզային նշանակության հանրային հարցերը

91. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններն են.

• համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, որոնք ընտրվում են չորս տարի ժամկետով

■ **համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, որոնք ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով**

• համայնքի ավագանին և մարզպետը, որոնք ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով

• համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, որոնք ընտրվում են երեք տարի ժամկետով

92. ՀՀ Սահմանադրության համաձայն՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք կարող են դիմել ՀՀ սահմանադրական դատարան.

• կոնկրետ գործով, երբ առկա է դատարանի վերջնական ակտը, սպառվել են դատական պաշտպանության բոլոր միջոցները և վիճարկում է այդ ակտը

■ կոնկրետ գործով, երբ առկա է դատարանի վերջնական ակտը, սպառվել են դատական պաշտպանության բոլոր միջոցները և վիճարկում է այդ ակտով իր նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականությունը

• երբ վիճարկում է որևէ օրենքի դրույթի սահմանադրականությունը՝ մարդու սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների խախտման հիմքով

• կոնկրետ գործով, երբ առկա է դատարանի վերջնական ակտը, սպառվել են դատական պաշտպանության բոլոր միջոցները և վիճարկում է այդ ակտով իր նկատմամբ կիրառված ցանկացած նորմատիվ իրավական ակտի դրույթի սահմանադրականությունը

93. Ներքոթվարկյալներից ՀՀ սահմանադրական դատարան դիմող սուբյեկտ չէ.

• յուրաքանչյուր ոք

• ՀՀ Ազգային ժողովը

• տեղական ինքնակառավարման մարմինները

■ ՀՀ արդարադատության նախարարությունը

94. Ներքոթվարկյալ ձևակերպումներից ո՞րն է ճիշտ.

■ ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումները և եզրակացությունները վերջնական են և ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումները և եզրակացությունները վերջնական են, վերանայման ենթակա չեն և ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումները վերջնական են և ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից, իսկ եզրակացությունները ենթակա են վերանայման

• ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումները և եզրակացությունները վերջնական են և ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից մեկ ամիս հետո

95. Ներքոթվարկյալներից ո՞րը ՀՀ դատախազության լիազորություն չէ.

• օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով քրեական հետապնդում հարուցելը

• նախաքննության և հետաքննության օրինականության նկատմամբ հսկողություն իրականացնելը

• պետական շահերի պաշտպանության վերաբերյալ հայցը դատարան հարուցելը

■ **Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանում (ՄԻԵԴ) պետության շահերը ներկայացնելը**

96. Ձայների ինչպիսի՞ մեծամասնությամբ է ընտրվում ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահը.

• պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների 2/3-ով

■ **պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ**

• պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների 3/4-ով

• նիստին ներկա պատգամավորների ձայների մեծամասնությամբ

97. ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահը նշանակվում է.

• Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ՝ ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից՝ հինգ տարի ժամկետով

• ՀՀ Ազգային ժողովի առաջարկությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի կողմից՝ վեց տարի ժամկետով

• ՀՀ Ազգային ժողովի առաջարկությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի կողմից՝ յոթ տարի ժամկետով

■ **Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ՝ ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից՝ վեց տարի ժամկետով**

98. ՀՀ սահմանադրական դատարանը գործը քննում է.

• միայն սեփական նախաձեռնությամբ

■ **միայն համապատասխան դիմումի առկայության դեպքում**

• սեփական նախաձեռնությամբ, եթե հարցը վերաբերում է մարդու իրավունքների պաշտպանությանը

• միայն ՀՀ Ազգային ժողովի դիմումի հիման վրա

99. Հիմնական իրավունքները և ազատությունները տարածվում են նաև իրավաբանական անձանց վրա.

■ **այնքանով, որքանով այդ իրավունքները և ազատություններն իրենց էությամբ կիրառելի են դրանց նկատմամբ**

• եթե իրավաբանական անձը այդպիսի խնդրանքով դիմում է դատարան

• այնքանով, որքանով այդ իրավունքների և ազատությունների իրականացումը չի հակասում իրավական պետության սկզբունքին

• եթե իրավաբանական անձը օրենքով սահմանված կարգով պատշաճ ներկայացված է դատարանում

100. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց պարտականությունների և պատասխանատվության տեսակները, չափերը ու հարկադրանքի միջոցները սահմանելիս.

• օրենսդրի հայեցողությունը չունի իր սահմանադրական շրջանակները

• օրենսդիրը կաշկանդված չէ սահմանադրական սկզբունքներով

• օրենսդիրը սահմանադրական սկզբունքներով կաշկանդված է միայն բացառիկ դեպքերում

■ **օրենսդրի հայեցողությունն ունի իր սահմանադրական շրջանակները, և օրենսդիրն, իր նշված լիազորություններն իրականացնելիս, կաշկանդված է առանձին սահմանադրական սկզբունքներով**

«ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀԻՄՆԱՐԱՐ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԿՈՆՎԵՆՑԻԱ (ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ)

1. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքը կարո՞ղ է ենթարկվել փոփոխությունների.

- այո, միայն եթե փոփոխվում է ՄԻԵԿ-ի տեքստը (ներառյալ՝ արձանագրությունները), քանի որ ՄԻԵԴ նախադեպերը ՄԻԵԿ-ի մեկնաբանություններն են, և նոր իրավական նորմեր չեն կարող սահմանել

- **այո, առանց ՄԻԵԿ-ի տեքստի (ներառյալ՝ արձանագրությունների) փոփոխման, քանի որ ՄԻԵԿ-ը կենդանի զարգացող փաստաթուղթ է, և այն պետք է մեկնաբանել «արդի օրվա պայմանների» լույսի ներքո՝ հասարակության զարգացմանը զուգընթաց**

- այո, առանց ՄԻԵԿ-ի տեքստի (ներառյալ՝ արձանագրությունների) փոփոխման, եթե տվյալ հարցի շուրջ թե՛ նախկին, թե՛ նոր նախադեպերը վերաբերում են միայն նույն անդամ պետությանը

- այո, առանց ՄԻԵԿ-ի տեքստի (ներառյալ՝ արձանագրությունների) փոփոխման, եթե տվյալ հարցի վերաբերյալ ՄԻԵԴ նախադեպ գոյություն ունեցել է, սակայն ՄԻԵԴ-ը, բացի նոր նախադեպ հանդիսացող դատական ակտից, առանձին որոշում է կայացնում հին նախադեպը վերացնելու մասին

2. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ ի՞նչն է հանդիսանում «օրենք».

- «օրենք» հասկացությունը չունի ինքնավար բնույթ, դրա բովանդակությունը որոշվում է յուրաքանչյուր անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, անդամ պետության ժողովրդավարական ճանապարհով ընտրված ներկայացուցչական մարմնի կողմից ժողովրդավարական ճանապարհով ընդունված իրավական ակտը հանդիսանում է օրենք

- միայն այն իրավական ակտը, որը հրապարակային է, հասանելի՝ անկախ նրա անվանումից

• միայն այն իրավական ակտը, որը քաղաքացուն հնարավորություն է տալիս տվյալ հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի ողջամիտ ճշգրտությամբ կանխատեսել իր գործողությունների հետևանքները

■ **այն իրավական ակտը, որը հրապարակային է, հասանելի, կանխատեսելի և բավարար չափով հստակ՝ քաղաքացուն գործողությունների հետևանքները տվյալ հանգամանքների նկատմամբ ողջամիտ ճշգրտությամբ կանխատեսելու հնարավորություն ընձեռելու համար**

3. Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը մարդկանց առևտուրը (թրաֆիկինգը) համարել է ՄԻԵԿ-ի խախտում՝ նշելով, որ չնայած մարդկանց առևտուրը ուղղակիորեն նշված չէ ՄԻԵԿ-ի տեքստում, «մարդկանց առևտուր» հասկացությունը սերտորեն կապված է.

■ **ՄԻԵԿ-ի 4-րդ հոդվածով ամրագրված «ստրկություն» և «հարկադիր աշխատանք» իրավական հասկացությունների հետ**

• ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածով ամրագրված խոշտանգման հետ

• ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածով ամրագրված անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի հետ

• ՄԻԵԿ-ի 4-րդ հոդվածով ամրագրված «հարկադիր աշխատանք» հասկացության հետ

4. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ գործում պաշտպանի անվճար հիմունքներով մասնակցությունը պարտադիր է, եթե.

■ **դա է պահանջում արդարադատության շահը**

• կասկածյալը կամ մեղադրյալը ցանկություն է հայտնում այդ մասին

• կասկածյալը կամ մեղադրյալը վատ է տիրապետում դատավարության լեզվին

• գործին մասնակցում է դատախազը

5. ՄԻԵԴ-ը կարո՞ղ է իրականացնել փաստահավաք լսումներ կամ առաքելություն.

• ոչ

■ **բացառիկ դեպքերում, երբ կողմերի միջև առկա հիմնական վեճի կապակցությամբ վճիռ կայացնելու համար կողմերի՝ ՄԻԵԴ-ին տրամադրած փաստաթղթերը բավարար չեն**

• այո, ՄԻԵԴ-ի վարույթում գտնվող բոլոր գործերով

• այո, ՄԻԵԴ-ի վարույթում գտնվող բոլոր գործերով՝ կողմերի խնդրանքով

6. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ լրագրողի կողմից իր տեղեկատվության աղբյուրը չբացահայտելու իրավունքի սահմանափակումը.

• չի կարող սահմանափակվել ոչ մի դեպքում

■ կարող է սահմանափակվել, եթե առկա է հասարակական շահի ավելի կարևոր պահանջ, ինչպես օրինակ, եթե տեղեկատվությունն առնչվում է քրեորեն հետապնդելի արարք կատարելու մտադրությանը կամ, եթե նման բացահայտումը հասարակությանը սպառնացող կամ հասցվող այլ լուրջ վնասի կանխման կամ խափանման միակ հնարավորությունն է

• կարող է սահմանափակվել ցանկացած դեպքում, եթե դատարանը գտնի, որ նշված տեղեկատվությունն անհրաժեշտ է գործով ամբողջ ճշմարտությունը բացահայտելու համար

• պետք է սահմանափակվի ցանկացած դեպքում, երբ առկա է սկզբնական աղբյուրից նույն տեղեկատվությունը ստանալու հնարավորություն, քանի որ դատարանը պարտավոր է ապացույցները հետազոտել անմիջականորեն սկզբնաղբյուրից

7. ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածով երաշխավորված իրավունքը.

• կարող է սահմանափակվել, եթե առկա է հասարակական շահի ավելի կարևոր պահանջ

• կարող է սահմանափակվել, եթե առկա է հասարակական շահի ավելի կարևոր պահանջ, եթե ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածով արգելված գործողություններն իրականացվում են ռազմական կամ արտակարգ դրության ժամանակ

• կարող է սահմանափակվել, եթե առկա է հասարակական շահի ավելի կարևոր պահանջ, եթե ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածով արգելված գործողություններն իրականացվում են ռազմական կամ արտակարգ դրության ժամանակ և նախատեսված են օրենքով

■ չի կարող սահմանափակվել ոչ մի դեպքում, քանի որ այն հանդիսանում է բացարձակ իրավունք

8. ՄԻԵԿ-ին կից թիվ 12 արձանագրությունը ստորագրությունների համար բաց է 2000 թվականից և սահմանում է խտրականությունն արգելող առավել լայն նորմեր, քան ՄԻԵԿ-ի 14-րդ հոդվածը: Համաձայն թիվ 12 արձանագրության 1-ին հոդվածի.

■ **օրենքով սահմանված ցանկացած իրավունքի իրականացումը պետք է ապահովվի առանց սեռի, ռասայի, գույնի, լեզվի, կրոնի, քաղաքական կամ այլ կարծիքի, ազգային կամ սոցիալական ծագման, ազգային փոքրամասնության պատկանելու, սեփականության, ծննդի կամ այլ կարգավիճակի վրա հիմնված խտրականության**

• ՄԻԵԿ-ով սահմանված ցանկացած իրավունքի իրականացումը պետք է ապահովվի առանց խտրականության

• անդամ պետության սահմանադրությամբ սահմանված ցանկացած իրավունքի իրականացումը պետք է ապահովվի առանց խտրականության

• արձանագրության 1-ին հոդվածը գործում է ՄԻԵԿ-ի 14-րդ հոդվածի հետ մեկտեղ

9. ՄԻԵԿ-ի 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածի «գույքի» հասկացության տարրերից են.

• դատարանի որոշումը՝ անձին հատուցում տրամադրելու մասին, որից անձը իրավունք ունի սահմանափակորեն օգտվելու

• միայն գույքային, ոչ գույքային շահերը

• միայն թոշակ ստանալու իրավունքը

■ **դատարանի որոշումը՝ անձին հատուցում տրամադրելու մասին, որից անձն իրավունք ունի անարգել օգտվելու, գույքային, ոչ գույքային շահերը, թոշակ ստանալու իրավունքը**

10. ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքի խախտման փաստի ճանաչումը ՄԻԵԴ-ի վճռում կարող է դիտվել իբր դիմումատուին տրված արդարացի փոխհատուցում.

• ոչ, քանի որ ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքները հանդիսանում են արդյունավետ, իրական և ոչ թե վերացական, թվացյալ իրավունքներ

■ **այո**

• ոչ, քանի որ հակառակ դեպքում ՄԻԵԴ վճիռը չի կարող անմիջական հետևանքներ ունենալ դիմումատուի համար

• ոչ, քանի որ չի ենթադրում ՄԻԵԴ վճռի կատարում, հետևաբար դրա կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի կողմից

11. ՄԻԵԿ-ի իրավասությունը, ըստ ՄԻԵԿ-ի 1-ին հոդվածի, կարող է տարածվել.

• միայն տվյալ երկրի աշխարհագրական սահմանների վրա՝ անկախ որևէ հանգամանքից

■ **նաև տվյալ երկրի աշխարհագրական սահմաններից դուրս ընկած տարածքի վրա, եթե տարածքը գտնվում է արդյունավետ վերահսկողության ներքո այդ երկրի ուժերի կողմից**

• նաև տվյալ երկրի աշխարհագրական սահմաններից դուրս տարածքում, եթե այդ տարածքը չի պատկանում ՄԻԵԿ-ի անդամ պետությանը

• տվյալ երկրի աշխարհագրական սահմաններից դուրս, եթե գանգատը բերվում է այդ տարածքում ապրող բնակչի կողմից

12. ՄԻԵԿ-ին կից 14-րդ արձանագրության ընդունումով, ի թիվս այլ փոփոխությունների.

■ **Եվրոպական միությանը թույլատրվում է վավերացնել ՄԻԵԿ-ը**

• արգելվում է Եվրոպական միությանը վավերացնել ՄԻԵԿ-ը

• թույլատրվում է Միացյալ ազգերի կազմակերպությանը (ՄԱԿ) վավերացնել ՄԻԵԿ-ը

• չի թույլատրվում, որ Եվրոպական միությունը կամ ՄԱԿ-ը վավերացնի ՄԻԵԿ-ը

13. ՄԻԵԿ-ի 5(3) հոդվածի «ողջամիտ ժամկետ» հասկացության համատեքստում հանցագործության կատարման մեջ մեղադրվող անձի՝ կալանքի տակ գտնվելու ժամկետը, ըստ ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի, հաշվվում է այն ժամկետը, որը.

• սկսվում է անձի ձերբակալումից և տևում է մինչ նախաքննության ավարտը

• սկսվում է կալանքից և տևում է մինչ նախաքննության ավարտը

■ **սկսվում է նախնական ձերբակալումից մինչև առաջին ատյանի դատարանում մեղադրական դատավճռի կայացումը կամ արդարացումը**

• սկսվում է կալանքից մինչ դատապարտումը կամ արդարացումը

14. Կալանքը որպես խափանման միջոց գրավով փոխարինելու մասին միջնորդությունը մերժելու համար, ըստ ՄԻԵԴ նախադեպային

իրավունքի, ազգային դատարանի դատավորի համար ինքնին բավարար հիմք է.

- պատժի ծանրությունը
- մեղադրյալի նախկինում դատված լինելու հանգամանքը
- մեղսագրվող արարքով պատճառված վնասի չափը

■ **հետագա իրավախախտումները կանխելու անհրաժեշտությունն ու հանրային շահը**

15. ՄԻԵԿ-ի 5(3) հոդվածի խախտում համարվել է, երբ երկրի ներպետական օրենսդրությունն արգելել է գրավի կիրառումը.

■ **ծանրացուցիչ հանգամանքներում կատարված սպանության համար**

- մեղադրյալի՝ նախաքննությանը չներկայանալու համար ակնհայտ վտանգի առկայության պայմաններում
- վտանգի առկայության պայմաններում, երբ, անազատության մեջ գտնվելով, մեղադրյալը կարող է խոչընդոտել արդարադատության իրականացմանը
- հետագա իրավախախտումները կանխելու նպատակով

16. ՄԻԵԿ-ի 13-րդ հոդվածով սահմանված «իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոց» հասկացությունը ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի ներքո.

- նշանակում է, որ «իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցը» պետք է պարտադիր տրամադրվի ներպետական դատարանների կողմից
- երաշխավորում է, որ ներպետական օրենսդրությունը դատարաններում կարելի է վիճարկել

■ **մեկնաբանվել է ՄԻԵԴ-ի կողմից որպես ներպետական մակարդակում տեսականում և գործնականում արդյունավետ միջոց**

- չի սահմանվել ՄԻԵԴ-ի կողմից

17. «Համաչափություն» հասկացությունը ՄԻԵԿ-ի տեքստում սահմանված չէ, սակայն ՄԻԵԴ-ը լայնորեն օգտագործում է այն հիմնականում հետևյալ հոդվածների առնչությամբ.

- ՄԻԵԿ-ի 36-րդ հոդվածում

• ՄԻԵԿ-ի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասում

■ **ՄԻԵԿ-ի 8-ից 10-րդ հոդվածներում**

• թիվ 14 արձանագրության 26-րդ հոդվածում

18. Ըստ ՄԻԵԿ 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետի՝ «յուրաքանչյուր ձերբակալված իրեն հասկանալի լեզվով… տեղեկացվում է իր ձերբակալման պատճառների, ներկայացվող ցանկացած մեղադրանքի մասին»: Ինչպե՞ս է մեկնաբանվում այս դրույթը՝ ըստ ՄԻԵԴ նախադեպերի: Տեղեկացվում է.

• պաշտոնական փաստաթղթով

• ոչ պաշտոնական փաստաթղթով, սակայն գրավոր

■ **իր ձերբակալման իրավական և փաստացի պատճառների մասին բանավոր կամ գրավոր՝ հասկանալի, հստակ, ոչ մասնագիտական լեզվով**

• բանավոր, սակայն կարիք չկա շարադրել ձերբակալման պատճառները, բավական է միայն նշել, որ հրամայված է անձին բերման ենթարկել

19. Ըստ ՄԻԵԿ-ին կից 7-րդ արձանագրության 2-րդ հոդվածի՝ քրեական գործերով գանգատարկման իրավունքից.

• բացառություններ արվել չեն կարող

• կարող են բացառություններ արվել օրենքով սահմանված ծանր հանցագործությունների առնչությամբ

• կարող են բացառություններ արվել օրենքով սահմանված միջին ծանրության հանցագործությունների առնչությամբ կամ, երբ տվյալ անձը դատապարտվել է ամենաբարձր ատյանի կողմից, որը հանդես է եկել որպես առաջին ատյանի դատարան

■ **կարող են բացառություններ արվել օրենքով սահմանված աննշան հանցագործությունների առնչությամբ կամ, երբ տվյալ անձը դատվել է ամենաբարձր ատյանի կողմից, որը հանդես է եկել որպես առաջին ատյանի դատարան, կամ դատապարտված է եղել այդ անձի արդարացման դեմ վճռաբեկ գանգատի քննարկումից հետո**

20. Ըստ ՄԻԵԿ-ին կից 7-րդ արձանագրության 4-րդ հոդվածի՝ կրկին չդատվելու, չպատժվելու իրավունքը սահմանող դրույթները.

• խոչընդոտում են գործի վերանայմանը բոլոր դեպքերում

• խոչընդոտում են գործի վերանայմանը՝ տվյալ պետության քրեական դատավարության օրենքին համապատասխան

• չեն խոչընդոտում գործի վերանայմանը՝ տվյալ պետության քրեական դատավարության օրենքին համապատասխան, եթե նախորդ քննության ժամանակ թույլ են տրվել ոչ էական խախտումներ

■ **չեն խոչընդոտում գործի վերանայմանը՝ տվյալ պետության քրեական դատավարության օրենքին համապատասխան, եթե ի հայտ են եկել նոր կամ նոր բացահայտված փաստեր կամ նախորդ քննության ժամանակ թույլ են տրվել էական խախտումներ, որոնք կարող էին ազդել գործի արդյունքի վրա**

21. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով սահմանված՝ արդար դատաքննության իրավունքի պահանջները ո՞ր պահից են սկսում գործել.

• այն պահից, երբ անձը հարցաքննվել է որպես կասկածյալ

■ **այն պահից, երբ որոշվում են անձի քաղաքացիական իրավունքները, պարտականությունները կամ, երբ նրան ներկայացվել է քրեական մեղադրանք**

• դա կախված է տվյալ երկրի քաղաքացիական կամ քրեական դատավարական օրենսդրությունից

• երբ անձը սպառում է ներքին իրավական պաշտպանության բոլոր միջոցները

22. Ստորև նշված ո՞ր իրավունքը ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի իմաստով չի համարվում «քաղաքացիական իրավունք և պարտականություն».

• ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու թույլտվություն ստանալու իրավունքը

■ **զինվորական ծառայության իրավունքը**

• դատական ծախսերի հատուցում ստանալու իրավունքը

• այլ անձանց կողմից անձի գործարար համբավը հարգելու իրավունքը

23. ՄԻԵԿ-ին կից 14-րդ արձանագրության ընդունմամբ.

• Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի գործառույթներից ոչ մեկը չի փոփոխվել

■ **Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեն օժտվել է ՄԻԵԴ-ին իր կայացրած վճիռները մեկնաբանելու մասին դիմում ներկայացնելու իրավունքով**

և կարող է ՄԻԵԴ հարցում հղել անդամ պետության կողմից դատարանի վճիռը, որի կողմ է հանդիսանում տվյալ անդամ պետությունը, չկատարելու դեպքում

• Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեն օժտվել է ՄԻԵԴ-ին իր կայացրած վճիռները մեկնաբանելու մասին հարցում անելու իրավունքով, սակայն չի կարող ՄԻԵԴ հարցում հղել անդամ պետության կողմից դատարանի վճիռը, որի կողմ է հանդիսանում տվյալ անդամ պետությունը, չկատարելու դեպքում

• Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի գործառույթներից հանվել է ՄԻԵԴ-ի վճիռների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու գործառույթը

24. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայով և դրան կից արձանագրություններով սահմանված են.

• բացառապես քաղաքական իրավունքներ

■ հիմնականում քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքներ և ազատություններ

• բացառապես սոցիալական և մշակութային իրավունքներ

• բացառապես քաղաքացիական իրավունքներ և ազատություններ

25. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (ե) կետի խախտում կհամարվի՞, եթե դատավարության ավարտից հետո պետությունը դատապարտյալից բռնագանձի դատավարության ընթացքում պետական միջոցների հաշվին թարգմանչին վճարված գումարը.

■ թարգմանչին վճարված գումարների բռնագանձումը կհամարվի ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (ե) կետով երաշխավորված անվճար թարգմանություն ստանալու իրավունքի խախտում

• թարգմանչին վճարված գումարների բռնագանձումը չի խախտում ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (ե) կետով երաշխավորված անվճար թարգմանիչ ունենալու իրավունքը

• թարգմանչին վճարված գումարների բռնագանձումը խախտում է ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (ե) կետով երաշխավորված թարգմանիչ ստանալու իրավունքը, անկախ նրանից, թե անձը գտնվում է գույքային անբարենպաստ, թե բարենպաստ պայմաններում

• թարգմանչին վճարված գումարների բռնագանձումը չի խախտում ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (ե) կետով երաշխավորված թարգմանիչ ստանալու իրավունքը, եթե մեղադրյալը ինքն է պահանջել թարգմանիչ

26. Անձը կարո՞ղ է դիմել ՄԻԵԴ՝ չսպառելով ներպետական իրավական պաշտպանության միջոցները.

• որևէ դեպքում չի կարող դիմել ՄԻԵԴ, եթե չի սպառել ներպետական պաշտպանության իրավական միջոցները

• չսպառելով ներպետական պաշտպանության իրավական միջոցները՝ կարող է դիմել ՄԻԵԴ, և պարտավոր չէ իր գանգատում նշել այն բոլոր քայլերի մասին, որ նա ձեռնարկել է ներպետական իրավական պաշտպանության միջոցները սպառելու համար

■ **չսպառելով ներպետական պաշտպանության իրավական միջոցները՝ կարող է դիմել ՄԻԵԴ, տվյալ դեպքում դիմողը պետք է իր գանգատում նշի այն բոլոր քայլերը, որոնք նա ձեռնարկել է ներպետական իրավական պաշտպանության միջոցները սպառելու համար, սակայն գործով պատասխանող պետությունը պետք է ՄԻԵԴ-ին հիմնավոր ձևով ցույց տա, որ դիմողի կողմից չսպառված իրավական պաշտպանության միջոցը մատչելի և արդյունավետ է եղել տեսականում և գործնականում**

• դիմողն իր հայեցողությամբ է որոշում սպառել ներպետական պաշտպանության միջոցները

27. ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքով սահմանված պատճառաբանված դատական ակտ ստանալու իրավունքը ներպետական դատարանին ի՞նչ է պարտավորեցնում.

• մանրամասն անդրադառնալ կողմերի ներկայացրած յուրաքանչյուր փաստարկին

■ **մանրամասն անդրադառնալ կողմի ներկայացրած այն փաստարկներին, որոնք գործի ելքի համար ունեն կամ կարող են ունենալ վճռորոշ նշանակություն**

• ներպետական դատարանները պարտավոր են պատճառաբանել դատական ակտը միայն այն դեպքում, եթե գործը վերաբերում է անօրինական գործողություններով ձեռք բերված ապացույցների հարցերին

• ներպետական դատարանները պարտավոր են պատճառաբանել դատական ակտը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատական ակտում հղում է կատարվում դատական նախադեպին

28. ՄԻԵԿ-ի 13-րդ հոդվածի իմաստով ի՞նչ է նշանակում «պետական մարմին» հասկացությունը.

• բացառապես դատական իշխանության մարմինները

• բացառապես վարչական մարմինները

■ պետական իշխանության ցանկացած մարմին, որը բավարարում է ներպետական իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցներին ներկայացվող պահանջները

• բացառապես դատախազությունը

29. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի իմաստով՝ ամբաստանյալի կամ դատապարտյալի մասնակցությունը բարձրագույն դատական ատյանի քննությանը պարտադի՞ր է.

• ամբաստանյալի կամ դատապարտյալի մասնակցությունը բարձրագույն դատական ատյանի քննությանը բոլոր դեպքերում պարտադիր է

• ամբաստանյալի կամ դատապարտյալի մասնակցությունը բարձրագույն դատական ատյանի քննությանն արգելվում է

• ամբաստանյալի կամ դատապարտյալի մասնակցությունը բարձրագույն դատական ատյանի քննությանը պարտադիր է միայն այն դեպքում, երբ բարձրագույն դատական ատյան բողոքը բերվել է նրա կամ նրա պաշտպանի կողմից

■ ամբաստանյալի կամ դատապարտյալի մասնակցությունը բարձրագույն դատական ատյանի քննությանը պարտադիր չէ, եթե բարձրագույն դատական ատյանը քննում է միայն իրավունքի հարցեր, և ամբաստանյալը մասնակցել է տվյալ գործով առաջին ատյանի դատական քննությանը

30. ՄԻԵԿ-ի 12-րդ հոդվածով երաշխավորված ամուսնության իրավունքը ներառու՞մ է նաև ամուսնալուծության իրավունք.

• ՄԻԵԿ-ի 12-րդ հոդվածով երաշխավորված ամուսնության իրավունքը բոլոր դեպքերում ներառում է նաև ամուսնալուծության իրավունք

■ ՄԻԵԿ-ի 12-րդ հոդվածով երաշխավորված ամուսնության իրավունքը չի ներառում ամուսնալուծության իրավունք

• ՄԻԵԿ-ի 12-րդ հոդվածով երաշխավորված ամուսնության իրավունքը ներառում է նաև ամուսնալուծության իրավունքը, եթե անձն ամուսնալուծվում է երկրորդ անգամ ամուսնանալու նպատակով

• ՄԻԵԿ-ի 12-րդ հոդվածով երաշխավորված ամուսնության իրավունքը ներառում է նաև ամուսնալուծության իրավունքը, եթե անձն ամուսնալուծվում է ամուսնուն հանցագործության համար դատապարտելու պատճառով

31. Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեում 2011 թվականից ներդրվեց ՄԻԵԴ-ի կայացրած վճիռների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու երկու ընթացակարգ. այն է՝ խստացված ընթացակարգ և ընդհանուր ընթացակարգ: Ստորև ներկայացվածներից ընտրե՛լ խստացված ընթացակարգով քննության ենթակա վճիռների սպառիչ ցանկը.

• հրատապ, անհատական միջոցառումներ պահանջող վճիռներ, պիլոտային վճիռներ և միջպետական գործերով կայացված վճիռներ

■ **հրատապ, անհատական միջոցառումներ պահանջող վճիռներ և պիլոտային վճիռներ: Վճիռներ, որոնցով բացահայտվում են դատարանի և/կամ նախարարների կոմիտեի կողմից արձանագրված կառուցվածքային և/կամ համակարգային լուրջ խնդիրներ և միջպետական գործերով կայացված վճիռներ: Նախարարների կոմիտեն իրավունք ունի նաև անդամ պետության կամ քարտուղարության դիմումի հիման վրա որոշում կայացնել ցանկացած գործով կայացված վճռի կատարում խստացված ընթացակարգով քննելու վերաբերյալ**

• բացառապես միջպետական գործերով կայացված վճիռներ

• բացառապես հրատապ, անհատական միջոցառումներ պահանջող վճիռներ և պիլոտային վճիռներ

32. Ըստ ՀՀ դատական օրենսգրքի՝ որոշակի փաստական հանգամանքներ ունեցող գործով ՄԻԵԴ-ի դատական ակտի.

■ **հիմնավորումները և օրենքի մեկնաբանությունները պարտադիր են նույնանման փաստական հանգամանքներով գործի քննության ժամանակ**

• հիմնավորումները և օրենքի մեկնաբանությունները պարտադիր են տարբեր փաստական հանգամանքներով գործի քննության ժամանակ

• հիմնավորումները պարտադիր են տարբեր փաստական հանգամանքներով գործի քննության ժամանակ

• հիմնավորումները և օրենքի մեկնաբանությունները պարտադիր չեն միևնույն փաստական հանգամանքներով գործի քննության ժամանակ

33. ՄԻԵԿ-ի 13-րդ հոդվածը ներառու՞մ է դատավարության ոչ համաչափ ձգձգման դեմ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունք.

• ոչ, դատավարության ոչ համաչափ ձգձգման դեմ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունքը սահմանված է ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասով

• ոչ, դատավարության ոչ համաչափ ձգձգման դեմ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունքը սահմանված է ՄԻԵԿ-ի 5-րդ հոդվածով

■ այո, ՄԻԵԿ-ի 13-րդ հոդվածը պետություններին պարտավորեցնում է իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների օգնությամբ դատավարության կողմին հնարավորություն տալ արագացնել գործով վարույթը կամ դատավարության ձգձգումների համար ստանալ համարժեք հատուցում

• ոչ, դատավարության ոչ համաչափ ձգձգման դեմ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունքը սահմանված է ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածով

34. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի իմաստով դատավորի անաչառության պահանջը խախտվու՞մ է, եթե միևնույն գործով դատավորը նախկինում եղել է դատախազության աշխատող.

■ լոկ այն փաստը, որ դատավորը նախկինում աշխատել է դատախազությունում, դեռևս չի հանդիսանում նրա անաչառությանը կասկածելու հիմք, եթե դատավորը դատախազությունում իր նախկին աշխատանքի բնույթով առնչված չի եղել տվյալ գործին

• բոլոր դեպքերում, եթե դատավորը նախկինում աշխատել է դատախազությունում, ապա դա խախտում է դատավորի անաչառության պահանջը

• եթե դատավորը նախկին աշխատանքում կատարել է վարչական բնույթի գործառույթներ, ապա դա խախտում է դատավորի անաչառության պահանջը

• ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի իմաստով դատավորի անաչառության պահանջը գնահատելիս՝ անթույլատրելի է հաշվի առնել դատավորի նախկին աշխատանքային գործառույթները

35. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով երաշխավորված մեղադրյալի իրավունքների խախտում կհամարվի՞, եթե պետությունը օրենքով դատարանին իրավասություն վերապահի մեղադրյալի բացակայությամբ անցկացնել դատական քննություն և կայացնել դատական ակտ.

• մեղադրյալի բացակայությամբ դատական քննության անցկացումը և որոշման կայացումը բոլոր դեպքերում խախտում է մեղադրյալի՝ ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով երաշխավորված իրավունքները

• մեղադրյալի բացակայությամբ դատական քննության անցկացումը և որոշման կայացումը որևէ դեպքում չի խախտում մեղադրյալի՝ ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով երաշխավորված իրավունքները

■ **մեղադրյալի բացակայությամբ դատական քննության անցկացումը և որոշման կայացումը չի խախտում մեղադրյալի՝ ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով երաշխավորված իրավունքները, եթե նա պատշաճ կերպով ծանուցված է եղել դատական նիստի տեղի, ժամանակի, դատական քննությանը ներկայացուցիչ ունենալու իրավունքի մասին և հստակ կերպով հրաժարվել է դատական քննությանը մասնակցելու իրավունքից**

• մեղադրյալի բացակայությամբ դատական քննության անցկացումը և որոշման կայացումը խախտում է մեղադրյալի՝ ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով երաշխավորված իրավունքները, եթե նա համաձայնվում է առաջադրված մեղադրանքի հետ

36. ՄԻԵԿ-ի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասով երաշխավորվու՞մ է նաև երրորդ անձի կամ պետության օգնությամբ մահանալու իրավունք.

■ **ՄԻԵԿ-ի 2-րդ հոդվածով երաշխավորված կյանքի իրավունքը որևէ դեպքում չի ենթադրում և չի նախատեսում երրորդ անձի կամ պետության օգնությամբ մահանալու իրավունք**

• ՄԻԵԿ-ի 2-րդ հոդվածով երաշխավորված կյանքի իրավունքը ենթադրում է նաև երրորդ անձի կամ պետության օգնությամբ մահանալու իրավունք, եթե անձը կամավոր ցանկություն է հայտնում մահանալ

• ՄԻԵԿ-ի 2-րդ հոդվածով երաշխավորված կյանքի իրավունքը ենթադրում է երրորդ անձի կամ պետության օգնությամբ մահանալու իրավունք, եթե անձն անբուժելի հիվանդ է և նրան ապրելը պատճառում է տառապանքներ

• ՄԻԵԿ-ի 2-րդ հոդվածով երաշխավորված կյանքի իրավունքը չի ենթադրում երրորդ անձի կամ պետության օգնությամբ մահանալու իրավունք, եթե հեղինակավոր բժշկական հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ հիվանդը կարող է ապաքինվել

37. Քայաթյանն ընդդեմ Հայաստանի Հանրապետության գործով ՄԻԵԴ-ի Մեծ պալատը.

■ **գտել է, որ, կրոնական համոզմունքներից ելնելով, զինվորական ծառայությունից հրաժարվող անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելը խախտել է ՄԻԵԿ-ի 9-րդ հոդվածը և սահմանել է, որ 9-րդ հոդվածը չպետք է համակցել ՄԻԵԿ-ի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (բ) կետի հետ**

• գտել է, որ կրոնական համոզմունքներից ելնելով զինվորական ծառայությունից հրաժարվող անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելը խախտել է ՄԻԵԿ-ի 9-րդ հոդվածը, սակայն դիրքորոշում չի արտահայտել ՄԻԵԿ-ի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (բ) կետի կապակցությամբ

• գտել է, որ կրոնական համոզմունքներից ելնելով զինվորական ծառայությունից հրաժարվող անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելը չի խախտել ՄԻԵԿ-ի 9-րդ հոդվածը

• արձանագրել է ինչպես ՄԻԵԿ-ի 9-րդ, այնպես էլ 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի (բ) կետի խախտում

38. Որո՞նք են ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետում սահմանված՝ գործի քննության ժամկետի «ողջամտության» չափանիշները.

• գործի քննության ժամկետի ողջամիտ լինել կամ չլինելը որոշվում է գործի քննության տևողությամբ, որը չպետք է գերազանցի երեք տարին՝ հաշված այն պահից, երբ հայցը հարուցվել է դատարանում

• գործի քննության ժամկետի ողջամիտ լինել կամ չլինելը որոշվում է նրանով, թե գերազանցե՞լ են ազգային դատարաններն այն ժամկետները, որոնք սահմանված են երկրի համապատասխան դատավարական օրենսգրքով

■ գործի քննության ժամկետի ողջամիտ լինել կամ չլինելը որոշվում է՝ ելնելով յուրաքանչյուր գործի կոնկրետ հանգամանքներից, ինչպես նաև հաշվի առնելով գործի ծավալը, և թե արդյոք ժամկետների ձգձգումները պայմանավորված էին ազգային մարմինների անգործությամբ և դիմողի գործողություններով

• գործի քննության ժամկետի ողջամիտ լինել կամ չլինելը որոշվում է քննության տևողությամբ, որը չպետք է գերազանցի երեք տարին, հաշված այն պահից, երբ գործն ընդունվել է դատարանի վարույթ

39. Ո՞ր դեպքերում կարող է արդարացված լինել ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետով սահմանված դատաքննության հրապարակայնության սկզբունքի սահմանափակումը.

• երբ դա, դատարանի կարծիքով, անհրաժեշտ է օբյեկտիվ ճշմարտությունը բացահայտելու համար

■ երբ դա անհրաժեշտ է ժողովրդավարական հասարակության մեջ բարոյականության, հասարակական կարգի կամ պետական անվտանգության շահերից ելնելով, երբ դա են պահանջում անչափահասների շահերը կամ կողմերի մասնավոր կյանքի պաշտպանությունը կամ այնքանով, որքանով դա, դատարանի կարծիքով, հատուկ հանգամանքների բերումով խիստ անհրաժեշտ է, եթե հրապարակայնությունը կխախտեր արդարադատության շահերը

• բացառապես երկրի դատավարական օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում և կարգով

• երբ այդ մասին առկա է կողմերից թեկուզև մեկի միջնորդությունը

40. ՄԻԵԴ-ն իր դատական պրակտիկայում.

• կիրառում է նախադեպային իրավունքի ինստիտուտը

■ **դատարանը կաշկանդված չէ իր կայացրած նախկին վճիռներով, սակայն շեղվում է իր կայացրած վճիռներից բացառապես հիմնավոր դեպքերում՝ նպատակ ունենալով ապահովել դատական պրակտիկայի հետևողականությունը, թափանցիկությունը և կանխատեսելիությունը**

• չի կիրառում նախադեպային իրավունքի ինստիտուտը, քանի որ այն միջազգային ատյան է

• չի կիրառում նախադեպային իրավունքի ինստիտուտը, քանի որ ՄԻԵԴ-ի վճիռները պարտադիր կատարման ենթակա չեն

41. ՄԻԵԿ-ի 10-րդ հոդվածով երաշխավորված իրավունքը կարող է արտահայտվել.

• միայն գրավոր ձևով

• միայն գրավոր և բանավոր ձևով

■ **գրավոր, բանավոր, տպագիր կամ արտահայտվելու գեղարվեստական այլ ձևի միջոցով կամ եղանակով**

• միայն տպագիր ձևով

42. ՄԻԵԿ-ի համաձայն՝ ե՞րբ է թույլատրվում արտահայտելու ազատության իրավունքի սահմանափակումը.

• եթե դա նախատեսված է օրենքով և անհրաժեշտ է ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության, հասարակական կարգի կամ երկրի տնտեսական բարեկեցության, ինչպես նաև անկարգությունների կամ հանցագործությունների կանխման, առողջության կամ բարոյականության պաշտպանության կամ այլ անձանց իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով

• երբ դա թելադրված է բացառիկ անհրաժեշտությամբ

• երկրի օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում

■ **եթե դա նախատեսված է օրենքով և անհրաժեշտ է ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության, տարածքային ամբողջականության կամ հասարակության անվտանգության,անկարգությունների կամ հանցագործությունների կանխման, առողջության կամ բարոյականության պաշտպանության կամ այլ անձանց հեղինակության, իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության, խորհրդապահական պայմաններով ստացված տեղեկատվության բացահայտման կանխման, արդարադատության հեղինակության և անաչառության պահպանման նպատակով**

43. ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ քրեական պատասխանատվության ենթարկելը վիրավորանքի կամ զրպարտանքի համար.

- **■ ինքնին չի հակասում ՄԻԵԿ-ի 10-րդ հոդվածին**
- • բոլոր դեպքերում հակասում է ՄԻԵԿ-ի 10-րդ հոդվածին
- • անհամատեղելի է ՄԻԵԿ-ի 1-ին հոդվածի հետ
- • բոլոր դեպքերում հակասում է ՄԻԵԿ-ի 8-րդ հոդվածին

44. ՄԻԵԴ-ը քննում է դատարան ներկայացված գործերը.

- • բացառապես հերթականությամբ՝ ըստ գանգատների ներկայացման ամսաթվի
- • հիմնվելով գործերի առաջնահերթության սկզբունքի վրա
- **■ հերթականությամբ՝ կիրառելով նաև 2009 թվականին սահմանված առաջնահերթության սկզբունքը՝ հիմնվելով յոթ կատեգորիաների վրա**
- • առանց որևէ սահմանված հատուկ ընթացակարգի

45. ՄԻԵԿ-ի համաձայն՝ ե՞րբ է թույլատրվում պետական մարմինների միջամտությունն անձնական և ընտանեկան կյանքը հարգելու իրավունքի իրականացմանը.

- • երբ վերջիններս դա անհրաժեշտ են համարում պետական անվտանգության պաշտպանության, հասարակական կարգը կամ երկրի տնտեսական բարեկեցությունն ապահովելու, անկարգություններն ու հանցագործությունները կանխելու, առողջության կամ բարոյականության պաշտպանության կամ այլ անձանց իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով
- • երբ դա թելադրված է բացառիկ անհրաժեշտությամբ՝ երկրի սահմանադրական կարգի պաշտպանության, ներառյալ՝ խռովությունը կամ ապստամբությունը ճնշելու նպատակով օրենքին համապատասխան գործողություն ձեռնարկելու համար
- • երկրի օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում
- **■ եթե դա նախատեսված է օրենքով և անհրաժեշտ է ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության, հասարակական կարգի կամ երկրի տնտեսական բարեկեցության, ինչպես նաև անկարգությունների կամ հանցագործությունների կանխման, առողջության կամ բարոյականության պաշտպանության կամ այլ անձանց իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով**

46. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ արձանագրության 1-ին հոդվածն արգելում է.

- ցմահ ազատազրկման դատապարտելը
- մահապատիժը ցմահ ազատազրկմամբ փոխարինելը
- մահապատժի դատապարտված անձի նկատմամբ մահապատիժը տևական ժամանակ ի կատար չածելը

■ **մահապատժի դատապարտելը կամ մահապատժի ենթարկելը**

47. ՄԻԵԿ 1-ին արձանագրության 1-ին հոդվածի համաձայն՝ անձը ե՞րբ կարող է զրկվել սեփականությունից.

■ **գերակա հանրային շահերի պաշտպանության համար և օրենքով ու միջազգային իրավունքի ընդհանուր սկզբունքներով նախատեսված պայմաններով**

- միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում
- միայն վարչական ակտի հիման վրա
- անձը չի կարող զրկվել սեփականությունից

48. ՄԻԵԴ-ը.

- իր վճիռներում ՄԻԵԿ-ը մեկնաբանելիս հղում չի կատարում այլ միջազգային նորմերին
- իր վճիռներում ՄԻԵԿ-ը մեկնաբանելիս հղում է կատարում միայն ՄԻԵԿ-ի դրույթներին
- իր վճիռներում ՄԻԵԿ-ը մեկնաբանելիս հղում է կատարում միայն միջազգային հանրային իրավունքի սկզբունքներին

■ **իր վճիռներում ՄԻԵԿ-ը մեկնաբանելիս կարող է հղում կատարել մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտի այլ միջազգային և տարածաշրջանային պայմանագրերին, ինչպես նաև այդ միջազգային պայմանագրերը կիրառող մարմինների կողմից ընդունված որոշումներին, ինչպես նաև միջազգային հանրային իրավունքի սկզբունքներին**

49. ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ գնահատողական դատողությունները.

- կարող են ապացուցվել

• պետք է ապացուցվեն

• լրագրողների դեպքում պետք է ապացուցվեն, իսկ այլ անձանց դեպքում՝ ոչ

■ **չեն կարող ապացուցվել, և անընդունելի է գնահատողական դատողությունների ճշմարտացիությունն ու հավաստիությունն ապացուցելու պահանջ ներկայացնել**

50. Ո՞ր դեպքում կարող է ՄԻԵԴ-ի դատավորը հեռացվել պաշտոնից.

■ **եթե ՄԻԵԴ-ի մյուս դատավորները քվեների երկու երրորդի մեծամասնությամբ որոշում են ընդունում այն մասին, որ նա այլևս չի համապատասխանում ներկայացվող պահանջներին**

• եթե Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը քվեների մեծամասնությամբ որոշում է ընդունում այն մասին, որ նա այլևս չի համապատասխանում ներկայացվող պահանջներին

• եթե Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեն որոշում է ընդունում այն մասին, որ նա այլևս չի համապատասխանում ներկայացվող պահանջներին

• եթե տվյալ բարձր պայմանավորվող կողմի խորհրդարանը որոշում է ընդունում այն մասին, որ նա այլևս չի համապատասխանում ներկայացվող պահանջներին

51. Ո՞ր դեպքում է ՄԻԵԴ-ը իր վճռում առաջարկություն անում պատասխանող պետության կողմից իրականացվելիք միջոցների մասին՝ տվյալ վճռում արձանագրված ՄԻԵԿ-ի խախտումը վերացնելու համար.

• միայն այն դեպքում, երբ խախտումը պարբերական է

• միայն այն դեպքում, երբ խախտման բնույթն այնպիսին է, որ միայն մեկ հնարավոր լուծում կա խախտումը վերացնելու համար

■ **երբ խախտումը պարբերական է, և, երբ խախտման բնույթն այնպիսին է, որ միայն մեկ հնարավոր լուծում կա խախտումը վերացնելու համար**

• ոչ մի դեպքում

52. ՄԻԵԿ-ով Մեծ պալատը երկու դեպքի առկայության դեպքում կարող է գործ քննել. երբ Պալատը ընդդատությունը զիջում է Մեծ պալատին (ՄԻԵԿ-ի 30-րդ հոդված) կամ այն դեպքում, երբ գործի կողմերից որևէ մեկը պահանջում է, որ գործը հանձնվի Մեծ պալատի քննությանը և Մեծ պալատի հանձնախումբը ընդունում է այդ պահանջը (ՄԻԵԿ-ի 43-րդ հոդված): Ի՞նչ էական տարբերություն կա այս երկու դեպքերում Մեծ պալատի կողմից գործի քննության պայմանների մեջ.

• ոչ մի տարբերություն չկա

• ՄԻԵԿ-ը նման դրույթ չի սահմանում

• ՄԻԵԿ-ի 30-րդ հոդվածը, ի թիվս այլ պայմանների, անդրադարձ է կատարում ՄԻԵԿ-ի կամ դրան կից արձանագրությունների դրույթների մեկնաբանմանն առնչվող լուրջ հարցի, մինչդեռ ՄԻԵԿ-ի 43-րդ հոդվածով Մեծ պալատի հանձնախմբի կողմից պահանջի ընդունման պայման է հանդիսանում ՄԻԵԿ-ի կամ դրան կից արձանագրությունների մեկնաբանմանը կամ կիրառմանը վերաբերող հարցի առկայությունը

■ **ՄԻԵԿ-ի 43-րդ հոդվածով Մեծ պալատի հանձնախմբի կողմից պահանջի ընդունման պայման է հանդիսանում ՄԻԵԿ-ի կամ դրան կից արձանագրությունների մեկնաբանման կամ կիրառման կամ ընդհանուր կարևորության այլ լուրջ հարցի առկայությունը, մինչդեռ ՄԻԵԿ-ի 30-րդ հոդվածը, ի թիվս ՄԻԵԿ-ի կամ դրան կից արձանագրությունների դրույթների մեկնաբանմանն առնչվող լուրջ հարցի, սահմանում է նաև Պալատի կողմից Մեծ պալատի ընդդատության զիջման հնարավորություն, եթե Պալատի քննության ներքո գտնվող հարցի լուծումը կարող է հակասել ՄԻԵԴ-ի ավելի վաղ կայացրած որոշմանը**

53. Ո՞վ կարող է համարվել ՄԻԵԿ-ով կամ նրան կից արձանագրություններով ճանաչված իրավունքների խախտման «զոհ».

• ֆիզիկական անձինք՝ ներառյալ սաղմնավորված, բայց դեռևս չծնված երեխաները

• ֆիզիկական անձինք՝ ներառյալ սաղմնավորված, բայց դեռևս չծնված երեխաները, ֆիզիկական անձանց իրավահաջորդները, հասարակական կազմակերպությունները, անձանց խումբը

• ֆիզիկական անձինք՝ ներառյալ սաղմնավորված, բայց դեռևս չծնված երեխաները, ֆիզիկական անձանց իրավահաջորդները, հասարակական, առևտրային կազմակերպությունները, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու դրանց ղեկավարները, անձանց խումբը

■ **ֆիզիկական անձինք, հասարակական կազմակերպությունները, անձանց խումբը**

54. Ի՞նչ իրավունք է երաշխավորված ՄԻԵԿ-ի 7-րդ արձանագրության 2-րդ հոդվածով.

• վերադաս դատական ատյան բողոքարկելու իրավունք, երբ անձի քաղաքացիական իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ քննված գործով դատարանը կայացրել է վճիռ կամ, երբ դատարանը նրան դատապարտել է ներկայացված քրեական մեղադրանքի հիման վրա

• ազգային իշխանություններին ներման խնդրագրով դիմելու և ներում ստանալու իրավունքն այն բանից հետո, երբ անձը որևէ հանցագործության համար դատապարտվել է դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով

■ **քրեական հանցագործություն կատարելու համար դատարանի կողմից դատապարտված յուրաքանչյուր անձի իրավունքը, որպեսզի իր դատապարտումը կամ դատավճիռը վերանայվի վերադաս դատական ատյանի կողմից**

• քրեական հանցագործություն կատարելու կասկածի հիման վրա ձերբակալման կամ կալանավորման պատճառով ազատությունից զրկված անձի իրավունքը, որպեսզի իր կալանավորման օրինականությունը և հիմնավորվածությունը ստուգվի վերադաս դատական ատյանի կողմից և ինքն անհապաղ ազատ արձակվի, եթե կալանավորումն անօրինական է

55. Ե՞րբ պետք է տեղի ունեցած լինեն այն ենթադրվող խախտումները, որոնց վերաբերյալ գանգատ է ներկայացվում ՄԻԵԴ.

• ցանկացած ժամանակ, ժամանակային սահմանափակում չկա

• մինչև տվյալ երկրի կողմից ՄԻԵԿ-ի վավերացումն ընկած ժամանակահատվածում

• միայն տվյալ երկրի կողմից ՄԻԵԿ-ի վավերացումից հետո ընկած ժամանակահատվածում

■ **տվյալ երկրի կողմից ՄԻԵԿ-ի վավերացումից հետո ընկած ժամանակահատվածում, ինչպես նաև մինչև ՄԻԵԿ-ի վավերացումն ընկած ժամանակահատվածում, եթե խախտումն ունի շարունակական բնույթ**

56. Ո՞ր մարմինն է վերահսկողություն իրականացնում Ստրասբուրգի Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի վճիռների կատարման նկատմամբ.

■ **Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեն**

• Միացյալ ազգերի կազմակերպության գերագույն հանձնակատարի գրասենյակը

• Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը

• Միացյալ ազգերի կազմակերպության գլխավոր վեհաժողովը

57. ՄԻԵԿ-ը տարածվում և կիրառվում է.

• միայն տվյալ բարձր պայմանավորվող պետության քաղաքացիների նկատմամբ

• միայն տվյալ բարձր պայմանավորվող պետության քաղաքացիների և տվյալ պետությունում մշտական բնակության իրավունք ունեցող օտարերկրյա քաղաքացիների նկատմամբ

• օտարերկրյա այն քաղաքացիների նկատմամբ, ովքեր համարվում են ՄԻԵԿ-ի անդամ պետության քաղաքացի

■ **բարձր պայմանավորվող պետության իրավազորության ներքո գտնվող յուրաքանչյուր անձի նկատմամբ**

58. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածով ամրագրված քաղաքացիական իրավունքներ և պարտականություններ հասկացությունը.

• պետք է բացառապես մեկնաբանվի ներպետական օրենսդրությանը համապատասխան

• մեկնաբանման համար վճռորոշ նշանակություն ունի իրավունքի ճյուղի բնույթը, որը կարգավորում է տվյալ հարցը

• մեկնաբանման համար վճռորոշ նշանակություն ունի հարցը լուծելու համար համապատասխան իրավասությամբ օժտված մարմնի բնույթը

■ **մեկնաբանման համար վճռորոշ նշանակություն ունի ոչ թե այն, թե իրավունքը կամ պարտականությունն ինչպես են որակվում ներպետական օրենսդրությամբ, այլ թե որքանով է գործի վարույթը վճռորոշ մասնավոր իրավունքների և պարտականությունների համար**

59. ՄԻԵԴ-ի միանձնյա դատավորն իրավասու է.

■ **անընդունելի հայտարարել ՄԻԵԿ-ի 34-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված անհատական գանգատը կամ այն հանել ՄԻԵԴ-ի քննությանը ենթակա գործերի ցուցակից, եթե նման որոշում կարող է ընդունվել առանց գանգատի լրացուցիչ ուսումնասիրման**

• միայն անընդունելի հայտարարել ՄԻԵԿ-ի 34-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված անհատական գանգատ

• ընդունելի հայտարարել ՄԻԵԿ-ի 34- րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված անհատական գանգատը

• միայն հանել ՄԻԵԴ-ի քննությանը ենթակա գործերի ցուցակից, եթե նման որոշում կարող է ընդունվել առանց գանգատի լրացուցիչ ուսումնասիրման

60. Միանձնյա կարգով գործերը քննելիս.

• ՄԻԵԴ-ի դատավորն իրավունք ունի քննել ցանկացած անհատական գանգատ

• ՄԻԵԴ-ի դատավորը պարտավոր է քննել այն անհատական գանգատները, որոնք ներկայացված են այն բարձր պայմանավորվող կողմի դեմ, որի անունից ինքն ընտրվել է

• ՄԻԵԴ-ի դատավորն իրավունք ունի քննել միայն միջպետական գործեր

■ **ՄԻԵԴ-ի դատավորը չի կարող քննել որևէ անհատական գանգատ, որը ներկայացված է այն բարձր պայմանավորվող կողմի դեմ, որի անունից ինքն ընտրվել է**

61. Եթե ՄԻԵԴ-ը գտնում է, որ տեղի է ունեցել ՄԻԵԿ-ի կամ դրան կից արձանագրությունների խախտում, իսկ համապատասխան բարձր պայմանավորվող կողմի ներպետական իրավունքն ընձեռում է միայն մասնակի հատուցման հնարավորություն, ապա ՄԻԵԴ-ը.

• պարտադրում է բարձր պայմանավորվող կողմին ամբողջությամբ փոխհատուցել տուժած կողմին

■ **որոշում է, անհրաժեշտության դեպքում, ՄԻԵԿ-ի 41-րդ հոդվածով նախատեսված կարգով տուժած կողմին արդարացի փոխհատուցում տրամադրել**

• թողնում է բարձր պայմանավորվող կողմի հայեցողությանը

• ապա ՄԻԵԴ-ը դիմում է նախարարների կոմիտեին՝ պահանջելով տվյալ երկրի նկատմամբ կիրառել պատժամիջոցներ

62. ՄԻԵԿ-ի 41-րդ հոդվածի համաձայն՝ արդարացի փոխհատուցումը.

■ **կարող է տրվել ՄԻԵԴ-ի կողմից նյութական վնասի, բարոյական վնասի և ծախսերի ու ծախքերի համար, ինչպես նաև կարող է ներառել անհատական և/կամ ընդհանուր միջոցներ**

• պարտադիր տրվում է ՄԻԵԴ-ի կողմից նյութական վնասի, բարոյական վնասի և ծախսերի ու ծախքերի համար

• կարող է տրվել ՄԻԵԴ-ի կողմից վնասների համար ex officio

• նման հոդված չկա ՄԻԵԿ-ում

63. Վճռի կողմ հանդիսացող պետության կողմից արդարացի փոխհատուցման վճարումների կամ տվյալ վճռում նշված անհատական կամ ընդհանուր միջոցների կատարման կապակցությամբ դիմումատուն իրավունք ունի.

• ուղղակիորեն դիմել ՄԻԵԴ

■ տեղեկություններ ներկայացնել նախարարների կոմիտեի քարտուղարություն՝ բացառությամբ ընդհանուր միջոցների կատարմանը վերաբերող հարցերի: Ընդհանուր միջոցների կիրառման ընթացքի վերաբերյալ հարցերով, անհրաժեշտության դեպքում, նախարարների կոմիտեի քարտուղարությունը տեղեկություններ է հայցում միջազգային կազմակերպություններից, հասարակական կազմակերպություններից կամ դիմումատուից

• դիմել նախարարների կոմիտե (ներառյալ՝ ընդհանուր միջոցների կատարմանը վերաբերող հարցերի առնչությամբ)

• դիմել Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղարին՝ բացառությամբ ընդհանուր միջոցների կատարմանը վերաբերող հարցերի. ընդհանուր միջոցների կիրառման ընթացքի վերաբերյալ հարցերով, անհրաժեշտության դեպքում, գլխավոր քարտուղարը տեղեկություններ է հայցում միջազգային կազմակերպություններից, հասարակական կազմակերպություններից կամ դիմումատուից

64. ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածից շեղում թույլատրվու՞մ է.

■ որևէ դեպքում շեղում չի թույլատրվում

• բնակչության կյանքին կամ բարեկեցությանը սպառնացող արտակարգ դրության դեպքում՝ այո

• աղետի դեպքում՝ այո

• ՄԻԵԿ-ով նախատեսված դեպքերում՝ այո

65. Որպեսզի արձանագրվի ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածի խախտում.

■ վատ վերաբերմունքը պետք է հասնի իր խստության նվազագույն աստիճանի

• վատ վերաբերմունքը պետք է հասնի իր խստության առավելագույն աստիճանի

• վատ վերաբերմունքը պետք է ուղղված լինի տեղեկատվություն ձեռք բերելու նպատակով պատժի իրականացման դեմ

• պետք է առկա լինի անձին խոշտանգելու կամ անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի կամ պատժի ենթարկելու մտադրություն

66. ՄԻԵԿ-ի 11-րդ հոդվածով երաշխավորված է.

• միավորվելու դրական իրավունքը

• միավորվելու բացասական իրավունքը

■ **հավաքների և միավորման ազատությունը**

• արտահայտվելու ազատության իրավունքը

67. Դիմումատուի կողմից իր կրած ծախսերի և ծախքերի մասին ՄԻԵԴ-ին ներկայացված պահանջը պետք է բավարարի հետևյալ չափանիշները.

• դատարանը յուրաքանչյուր գործով ներկայացնում է առանձին չափանիշներ

• դատարանը չի սահմանել կոնկրետ չափանիշ, որով դիմումատուները պետք է առաջնորդվեն

• ծախսերն ու ծախքերը պետք է իրականում կատարված լինեն և պետք է անհրաժեշտ լինեն, սակայն չկա սահմանված որևէ սահման ծախսերի ու ծախքերի չափի համար

■ **ծախսերն ու ծախքերը պետք է իրականում կատարված լինեն, պետք է լինեն անհրաժեշտ և ողջամիտ չափի**

68. ՄԻԵԴ-ի վարույթում գտնվող գործով դիմումատուի մահվան դեպքում.

• ՄԻԵԴ-ը գործն անմիջապես հանում է գործերի ցուցակից

• ՄԻԵԴ-ը բոլոր դեպքերում շարունակում է գործի քննությունն առանց դիմումատուի առկայության

■ **ՄԻԵԴ-ը կարող է թույլ տալ, որ դիմումատուի հարազատները շարունակեն գործը, կամ, բացառիկ դեպքերում, մասնավորապես, երբ գործում արծարծվում է ընդհանուր կարևորություն ունեցող հարց, շարունակել գործի քննությունն առանց դիմումատուի**

• ՄԻԵԴ-ը կարող է թույլ տալ, որ ցանկացած հետաքրքրված անձ շարունակի գործը դիմումատուի անունից

69. ՄԻԵԿ-ի 11-րդ հոդվածով երաշխավորված միավորվելու բացասական իրավունքը նշանակում է.

• միավորումներ ստեղծելու ազատություն

• միավորմանն անդամագրվելու ազատություն

• միավորումներ ստեղծելու և դրանց անդամագրվելու ազատություն

■ **հարկադրաբար միավորմանն անդամագրելու արգելք**

70. Համաձայն ՄԻԵԴ-ի նախադեպային որոշումների՝ ձերբակալման պահից մինչև դատարանի կամ դատական այլ պաշտոնյայի մոտ տարվելու պահն ընկած կալանքի առավելագույն ժամանակահատվածն է.

- 24 ժամ
- 4 օր 6 ժամ
- 4 օր 16 ժամ

■ **նման ժամանակահատված չի սահմանվել ՄԻԵԴ-ի կողմից, քանի որ յուրաքանչյուր դեպքում քննվում են գործի հանգամանքների առանձնահատկությունները**

71. ՄԻԵԿ-ի 5-րդ հոդվածի 1-ին կետի «գ» ենթակետի դրույթներին համապատասխան՝ «ձերբակալված կամ կալանավորված յուրաքանչյուր ոք անհապաղ տարվում է դատավորի կամ այլ պաշտոնատար անձի մոտ» արտահայտության մեջ «անհապաղ» տերմինը նշանակում է.

- անմիջապես
- որքան հնարավոր է շուտ

■ **հնարավորինս շուտ և ըստ ներպետական օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետների**

- 48 ժամվա ընթացքում

72. Իրեն հանձնված գործերը քննելու համար ՄԻԵԴ-ը.

■ **նիստեր գումարում է միանձնյա, երեք դատավորից կազմված կոմիտեներում, յոթ դատավորից կազմված Պալատում և տասնյոթ դատավորից կազմված Մեծ պալատում**

- նիստեր գումարում է երեք դատավորից կազմված կոմիտեներում, յոթ դատավորից կազմված Պալատում և տասնյոթ դատավորից կազմված Մեծ պալատում
- նիստեր գումարում է միանձնյա, յոթ դատավորից կազմված Պալատում և տասնյոթ դատավորից կազմված Մեծ պալատում
- նիստեր գումարում է միանձնյա, երեք դատավորից կազմված կոմիտեներում, հինգ դատավորից կազմված Պալատում և տասնյոթ դատավորից կազմված Մեծ պալատում

73. Որպեսզի ՄԻԵԿ-ի 8-րդ, 9-րդ, 10-րդ և 11-րդ հոդվածներով նախատեսված իրավունքների նկատմամբ անդամ պետության կողմից կիրառված սահմանափակումը ՄԻԵԴ-ի կողմից չճանաչվի իբր տվյալ իրավունքի խախտում, այդ սահմանափակումը պետք է.

• նախատեսված լինի անդամ պետության օրենսդրությամբ

• նախատեսված լինի անդամ պետության օրենսդրությամբ և հետապնդի օրենսդրությամբ նախատեսված իրավաչափ նպատակ

• նախատեսված լինի անդամ պետության օրենսդրությամբ և անհրաժեշտ լինի ժողովրդավարական հասարակությունում

■ **նախատեսված լինի անդամ պետության օրենսդրությամբ, հետապնդի իրավաչափ նպատակ և անհրաժեշտ լինի ժողովրդավարական հասարակությունում**

74. ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածը տարածվում է.

• միայն օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտերի կատարման փուլի վրա

• միայն դատաքննության փուլի վրա

■ **դատաքննության, ինչպես նաև դատաքննությանը նախորդող և հաջորդող փուլերի վրա**

• դատաքննության և դատաքննությանը հաջորդող փուլերի վրա

75. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի կիրառության համար անհրաժեշտ է, որ.

■ **ներպետական մակարդակում առկա լինի «վեճ» մասնավոր անձանց կամ դիմումատուի և պետության միջև, որի արդյունքը վճռական է դիմումատուի քաղաքացիական իրավունքների և պարտականությունների համար**

• ներպետական մակարդակում առկա լինի «վեճ» միայն մասնավոր անձանց միջև, որի արդյունքը վճռական է դիմումատուի քաղաքացիական իրավունքների և պարտականությունների համար

• ներպետական մակարդակում առկա լինի «վեճ» միայն դիմումատուի և պետության միջև, որի արդյունքը վճռական է դիմումատուի քաղաքացիական իրավունքների և պարտականությունների համար

• ներպետական մակարդակում «վեճ»-ի առկայությունը էական դեր չունի Եվրոպական դատարանի կողմից ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասը կոնկրետ գործով կիրառելի համարելու համար

76. Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեն 2013 թվականի մայիսի 16-ին ընդունեց թիվ 15-րդ արձանագրությունը, որով փոփոխություններ են նախատեսվում Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայում: Թիվ 15-րդ արձանագրությունը բաց է ստորագրությունների համար 2013 թվականի հունիսի 24-ից: Համաձայն թիվ 15-րդ արձանագրության.

• ՄԻԵԿ-ի 35-րդ հոդվածով սահմանված ընդունելիության պայմաններում ոչ մի փոփոխություն չի նախատեսվում

• ՄԻԵԿ-ի 35-րդ հոդվածի 1-ին կետը փոփոխվել է՝ սահմանելով, որ ՄԻԵԴ-ը կարող է գործը քննության ընդունել միայն այն բանից հետո, երբ սպառվել են միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ նորմերին համապատասխան իրավական պաշտպանության բոլոր ներպետական միջոցները, և ութ ամսվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ կայացվել է ներպետական վերջնական որոշումը

■ **ՄԻԵԿ-ի 35-րդ հոդվածի 1-ին կետը փոփոխվել է՝ սահմանելով, որ ՄԻԵԴ-ը կարող է գործը քննության ընդունել միայն այն բանից հետո, երբ սպառվել են միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ նորմերին համապատասխան իրավական պաշտպանության բոլոր ներպետական միջոցները, և չորս ամսվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ կայացվել է ներպետական վերջնական որոշումը**

• ՄԻԵԿ-ի 35-րդ հոդվածով սահմանված ընդունելիության պայմանները վերացվել են

77. ՄԻԵԴ-ը 2004 թվականից ի վեր կիրառում է «պիլոտային վճիռների» պրակտիկան.

• բոլոր գործերով՝ որպես ընդհանուր ընթացակարգ

■ **միայն այն դեպքերում, երբ առկա են համակարգային խնդիրներ և ՄԻԵԿ-ի պարբերական խախտումներ՝ այդ կերպ ՄԻԵԴ-ի վարույթից նվազեցնելով նման խախտում ունեցող գործերի ծավալը**

• միայն այն դեպքերում, երբ նույն գործով մեկից ավելի դիմումատուներ են հանդես գալիս և վիճարկում են նույն իրավունքների խախտումները

• ոչ մի գործով

78. ՄԻԵԿ-ի 6-րդ հոդվածի տեքստում ուղղակի չնշված, սակայն, ըստ ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի, արդար դատաքննության իրավունքի կարևոր բաղադրատարր է հանդիսանում.

• ողջամիտ ժամկետում արդար դատաքննության իրավունքը

• մասնավոր կյանքի իրավունքը

■ **կողմերի հավասարությունը և մրցակցային դատավարությունը**

• հրապարակային լսումների իրավունքը

79. Կողմերի հավասարությունը, ըստ ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի, նշանակում է, որ.

■ **դատավարության յուրաքանչյուր կողմին պետք է ընձեռվի պատշաճ հնարավորություն՝ ներկայացնելու իր գործը, ներառյալ՝ ապացույցներն այնպիսի պայմաններում, որոնք նրա համար մյուս կողմի համեմատությամբ չեն ստեղծի անբարենպաստ վիճակ**

• դատավարության առնվազն մի կողմին պետք է ընձեռվի պատշաճ հնարավորություն՝ ներկայացնելու իր գործը

• դատավարության յուրաքանչյուր կողմին պետք է ընձեռվի պատշաճ հնարավորություն՝ ներկայացնելու իր գործը, ներառյալ՝ ապացույցները, եթե դա պահանջում է հանրային շահը

• դատավարության յուրաքանչյուր կողմին պետք է ընձեռվի պատշաճ հնարավորություն՝ ներկայացնելու իր գործը, ներառյալ՝ ապացույցները, թեկուզ այնպիսի պայմաններում, որոնք մյուս կողմի համեմատությամբ ստեղծում են անհավասար վիճակ

80. ՄԻԵԿ-ի 14-րդ արձանագրության համաձայն.

• կողմերի միջև բարեկամական կարգավորում ձեռք բերելու արդյունքում կայացված որոշման կատարումը ՄԻԵԴ-ը վերահսկում է անմիջականորեն

■ **կողմերի միջև բարեկամական կարգավորում ձեռք բերելու արդյունքում կայացված որոշումը փոխանցվում է նախարարների կոմիտե, որը վերահսկում է որոշման մեջ սահմանված բարեկամական կարգավորման պայմանների կատարումը**

• բարեկամական կարգավորման կապակցությամբ որևէ լրացուցիչ կարգավորում չի սահմանվում

• բարեկամական կարգավորման ընթացակարգերը չեն կարող իրականացվել դատավարության սկզբնական փուլում

81. Ըստ ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի՝ արտահայտվելու ազատության տեսանկյունից ու՞մ գործունեության նկատմամբ են քննադատության շրջանակներն ավելի լայն.

- դատավորների
- սահմանադրական դատարանի անդամների

■ **քաղաքական գործիչների և քաղաքացիական ծառայողների՝ իրենց ծառայողական պարտականությունները կատարելիս**

- ֆիզիկական անձանց

82. Ըստ ՄԻԵԴ-ի նախադեպային իրավունքի՝ ՄԻԵԿ-ի 11-րդ հոդվածով երաշխավորված միավորվելու իրավունքի կարևորագույն տարր է կազմում.

■ **անձանց կողմից իրավաբանական անձ ստեղծելու հնարավորությունը**

- մասնավոր անձանց տեղեկություն տարածելու ազատությունը
- մասնավոր կյանքի պաշտպանվածությունը
- գործադուլի իրավունքը

83. ՄԻԵԴ-ն իրավասու է գանգատի ապահովման միջոց կիրառել, եթե գտնում է, որ դրա անհրաժեշտությունը կա.

- ՄԻԵԴ-ը դեռ չի անդրադարձել այս հարցին

■ **այո**

- ոչ
- այո, սակայն դրա համար անհրաժեշտ է տվյալ գործով պատասխանող մասնակից պետության համաձայնությունը

84. ՄԻԵԿ-ի 3-րդ հոդվածի ենթադրյալ խախտումների վերաբերյալ գործերով գործում եղած ապացույցներն ուսումնասիրելիս ՄԻԵԴ-ը.

■ **կիրառում է «ողջամիտ կասկածից վեր» ապացուցման ստանդարտը**

- չի կիրառում որևէ ստանդարտ
- կիրառում է տարբեր ստանդարտներ

• հիմք է ընդունում պատասխանող մասնակից պետության դատարանների կողմից սահմանված ստանդարտը, որը հավասարազոր է «ողջամիտ կասկածից վեր» ապացուցման ստանդարտին

85. 2014 թվականի հունվարի 1-ից (ՄԻԵԴ-ի կանոնների նոր խմբագրությամբ) գործում է 47-րդ կանոնը, համաձայն որի.

■ **ՄԻԵԴ-ը չի ընդունի այն դիմումները, որոնք լրացված չեն ամբողջությամբ և չեն պարունակում գործին վերաբերելի փաստաթղթերի պատճենները**

• 47-րդ կանոնը չի նախատեսում որևէ փոփոխություն դիմումների ընդունման առնչությամբ

• ՄԻԵԴ-ը չի ընդունի այն դիմումները, որոնք լրացված չեն ՄԻԵԴ-ի պաշտոնական լեզուներից մեկով. այն է՝ անգլերեն կամ ֆրանսերեն

• ՄԻԵԴ-ը չի ընդունի այն դիմումները, որոնք 20 էջից ավելի են

86. Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը գործում է.

■ **մշտական հիմունքով՝ Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայով և դրան կից արձանագրություններով բարձր պայմանավորվող կողմերի ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովելու համար**

• ժամանակավոր հիմունքով՝ Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայով և դրան կից արձանագրություններով բարձր պայմանավորվող կողմերի ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովելու համար

• ժամանակավոր հիմունքով՝ բարձր պայմանավորվող կողմերի՝ բոլոր կոնվենցիաներով ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովելու համար

• մշտական հիմունքով՝ բարձր պայմանավորվող կողմերի՝ բոլոր կոնվենցիաներով ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովելու համար

87. Նշվածներից որո՞նք են ամբողջովին ճիշտ.

■ **Եվրոպայի խորհուրդը հիմնադրվել է 1949 թ., ՄԻԵԿ-ը ընդունվել է 1950 թ., ՄԻԵԿ-ը ուժի մեջ է մտել 1953թ., ՄԻԵԴ-ը կայացնում է առաջին վճիռը Լոլեսն ընդդեմ Իռլանդիայի գործով 1960թ.**

• Եվրոպայի խորհուրդը հիմնադրվել է 1945 թ., ՄԻԵԿ-ը ընդունվել է 1953 թ., ՄԻԵԿ-ը ուժի մեջ է մտել 1954թ., ՄԻԵԴ-ը կայացնում է առաջին վճիռը Լոլեսն ընդդեմ Իռլանդիայի գործով 1960թ.

• Եվրոպայի խորհուրդը հիմնադրվել է 1949 թ. , ՄԻԵԿ-ը ընդունվել է 1953 թ. , ՄԻԵԿ-ը ուժի մեջ է մտել 1954թ. , ՄԻԵԴ-ը կայացնում է առաջին վճիռը Լոլեսն ընդդեմ Իռլանդիայի գործով 1963թ.

• Եվրոպայի խորհուրդը հիմնադրվել է 1949 թ. , ՄԻԵԿ-ը ընդունվել է 1953 թ. , ՄԻԵԿ-ը ուժի մեջ է մտել 1953թ. , ՄԻԵԴ-ը կայացնում է առաջին վճիռը Լոլեսն ընդդեմ Իռլանդիայի գործով 1960թ.

88. Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը.

■ **Ստրասբուրգում հիմնված միջազգային դատարան է, որի դատավորների թիվը համապատասխանում է Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան վավերացրած Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների թվին**

• Մարդու իրավունքների պաշտպանության տարածաշրջանային դատարան է, որը ստեղծվել է Եվրոպական միության կողմից և իրավասությունը տարածվում է Եվրոպական միության անդամ երկրների վրա

• Լյուքսեմբուրգում գործող մարդու իրավունքների պաշտպանության եվրոպական մեխանիզմ է

• Եվրոպական միության հիմնական մարմիններից է, որի նստավայրը գտնվում է Լյուքսեմբուրգում, իսկ դատավորների թիվը համապատասխանում է Եվրոպական միության անդամ պետությունների թվին

89. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան միջազգային պայմանագիր է.

• որը կարող են ստորագրել միայն Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունները

■ **այն ստորագրում են միայն Եվրոպայի խորհրդի անդամ երկրները, Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան հիմնում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանն ու սահմանում դրա գործունեության շրջանակները, պարունակում է այն իրավունքներն ու երաշխիքները, որոնք պետությունները ստանձնել են հարգել**

• որը ստորագրում են միայն Եվրոպական միության անդամ երկրները

• այն կարող է ստորագրել ցանկացած երկիր, որը ընդունում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի իրավասությունը

90. Որո՞նք չեն համարվում պարտադիր կամ հարկադիր աշխատանք Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 4-րդ հոդվածի ներքո.

• կալանքի կամ կալանքից պայմանական ազատված լինելու ընթացքում կատարվող աշխատանքը

• զինվորական կամ այլընտրանքային ծառայությունը

• արտակարգ դրության կամ աղետների դեպքում կատարվող հանօրգուտ ծառայությունները և քաղաքացիական պարտականությունները

■ կալանքի կամ կալանքից պայմանական ազատված լինելու ընթացքում կատարվող աշխատանքը, զինվորական կամ այլընտրանքային ծառայությունը, արտակարգ դրության կամ աղետների դեպքում կատարվող հանօրգուտ ծառայությունները և քաղաքացիական պարտականությունները

91. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 14-րդ հոդվածը նախատեսում է.

• խտրականության արգելքով պաշտպանվող հիմքերի սպառիչ ցանկ

• խտրականության արգելքով պաշտպանվող հիմքերի ոչ սպառիչ ցանկ

■ խտրականության արգելքով պաշտպանվող հիմքերի ոչ սպառիչ ցանկ, քանի որ հոդվածի «այլ կարգավիճակ» կատեգորիան Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանին թույլ է տալիս ներառել այլ պաշտպանվող հիմքեր ևս

• պաշտպանության հիմքերի սպառիչ և փիքսված ցանկ, որը չի լրացվում նույնիսկ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նախադեպային իրավունքի միջոցով

92. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության համակարգը.

■ հիմնվում է սուբսիդիարության սկզբունքի վրա և իրականացվում է հիմնականում անհատական գանգատների միջոցով

• ՄԻԵԴ-ին հնարավորություն է տալիս գանգատներ ընդունել միայն պետություններից

• անձին հնարավորություն է տալիս ցանկացած պահի ուղղակիորեն դիմել ՄԻԵԴ, եթե վերջինս գտնում է, որ իրավունքի խախտման զոհ է դարձել

• հիմնվում է անհատական գանգատի սկզբունքի վրա և հնարավորություն տալիս այն ներկայացնել Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան ստորագրած պետությունների դեմ

93. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան պահանջում է, որ 13-րդ հոդվածի ներքո իրավական պաշտպանության միջոցը.

• լինի արդյունավետ

• լինի արդյունավետ, հասանելի և բավարար ինչպես տեսության մեջ, այնպես էլ պրակտիկայում

• լինի հասանելի և բավարար

■ լինի արդյունավետ ու հասանելի ինչպես տեսության մեջ, այնպես էլ պրակտիկայում և բավարար՝ համապատասխան փոխհատուցում տրամադրելու համար

94. ՄԻԵԴ-ը կարող է ընդունել անհատական գանգատ.

• ինչպես ուղղակի, այնպես էլ անուղղակի տուժողներից

■ ինչպես ուղղակի, այնպես էլ անուղղակի և պոտենցիալ տուժողներից

• միայն ուղղակի տուժողներից

• միայն պոտենցիալ տուժողներից

95. Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի ներքո նախնական կալանքը հիմնավորված է, եթե.

■ առկա է փախուստի սպառնալիք կամ նոր հանցագործության կատարումը կանխելու կամ հասարակական կարգը պահպանելու անհրաժեշտություն

• անձը դատվածություն ունի

• անձին նախնական կալանքի տակ պահելու համար որևէ հիմնավորում չի պահանջվում

• յուրաքանչյուր գործով պահանջվում է առանձին հիմնավորում, որը թողնվում է դատարանի հայեցողությանը

96. Ո՞վ կարող է ՄԻԵԴ-ում հանդես գալ որպես երրորդ կողմ.

• Միավորված ազգերի կազմակերպության գլխավոր քարտուղարը

• Միավորված ազգերի կազմակերպության մարդու իրավունքների գերագույն հանձնակատարը

• Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղարը

■ Եվրոպայի խորհրդի մարդու իրավունքների հանձնակատարը

97. Ի՞նչ փոփոխություններ կկատարվեն ՄԻԵԿ-ին կից 15-րդ արձանագրության ուժի մեջ մտնելու դեպքում.

- վեցամսյա ժամկետը կդառնա չորս ամիս
- կամրագրվի գնահատողական հայեցողության սկզբունքը
- կսահմանի դատավորի թեկնածուի առավելագույն տարիքային շեմ

■ **վեցամսյա ժամկետը կդառնա չորս ամիս, կամրագրվի գնահատողական հայեցողության սկզբունքը, կսահմանի դատավորի թեկնածուի առավելագույն տարիքային շեմ**

98. «Ոչ էական կորուստ» ընդունելիության նոր չափանիշը նշանակում է, որ.

■ **ՄԻԵԴ-ը կարող է հայտարարել անընդունելի ցանկացած անհատական գանգատ, երբ դիմումատուն չի կրել էական կորուստ: ՄԻԵԴ-ը չի կարող հայտարարել գանգատն անընդունելի լինելու մասին, եթե հարգանքը մարդու իրավունքների նկատմամբ պահանջում է գանգատի ըստ էության քննություն: Ոչ մի գործ չի կարող մերժվել այս նոր չափանիշի համաձայն, որը պատշաճ կերպով չի քննվել ներպետական իշխանության կողմից**

• այն նշանակում, որ բոլոր այն գանգատները, որոնցով բարձրացված նյութական վնասը պակաս է 50 եվրոյից, անընդունելի են

• «ոչ էական կորուստ» եզրույթը վերացական երևույթ է, որը ենթարկվում է սուբյեկտիվ մեկնաբանության

• «ոչ էական կորուստ» ընդունելիության չափանիշը նշանակում է, որ ՄԻԵԴ-ի համար գանգատի ընդունելիության հարցը քննարկելիս միակ և պարտադիր պայմանը անձի կրած գույքային վնասի առկայությունն է

99. ՄԻԵԿ-ին կից 4-րդ արձանագրության 1-ին հոդվածով նախատեսվում է, որ.

■ **ոչ մեկին չի կարելի ազատությունից զրկել միայն այն պատճառով, որ նա ի վիճակի չէ կատարելու պայմանագրային որևէ պարտավորություն**

• պայմանագրային պարտավորությունների արդյունքում ազատությունից զրկելը հնարավոր է միայն որոշակի բացառիկ դեպքերում

• պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում ազատազրկումը հիմնական պատժամիջոցն է

• անձի պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման համար պարտադիր վրա է հասնում վարչական տույժ և քրեական պատասխանատվություն՝ ազատազրկման տեսքով

100. ՄԻԵԿ-ին կից 1-ին արձանագրության 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ կրթության իրավունքն իրականացնելիս.

■ պետությունը կրթության և ուսուցման բնագավառում իր ստանձնած ցանկացած գործառույթ իրականացնելիս հարգում է ծնողների՝ զավակների համար իրենց կրոնական ու փիլիսոփայական համոզմունքներին համապատասխան կրթություն և ուսուցում ապահովելու իրավունքը

• ծնողները որևէ իրավունք չունեն միջամտել երեխաների կրթության իրավունքի իրականացմանը

• կրթության ապահովման բնագավառում իր գործառույթներն իրականացնելիս պետությունը առաջնորդվում է միայն տվյալ երկրի պետական կրոնի համոզմունքներով՝ անկախ ծնողների կրոնական համոզմունքների

• երեխաների կրթության իրավունքի իրականացմանը ծնողները միջամտելու հնարավորություն ունեն միայն որոշ բացառիկ դեպքերում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Ու՞մ սեփականությունն է համարվում վարձակալած գույքի ամորտիզացիոն միջոցների հաշվին կատարված բարելավումները.

- **վարձատուի**
- վարձակալի
- վարձատուի և վարձակալի
- ենթավարձակալի

2. Ըստ օրենքի ժառանգների թվին են պատկանում այն անաշխատունակ անձինք, ովքեր մինչև ժառանգատուի մահն առնվազն.

- կես տարի գտնվել են նրա խնամքի ներքո
- **մեկ տարի գտնվել են նրա խնամքի ներքո**
- երկու տարի գտնվել են նրա խնամքի ներքո
- երեք տարի գտնվել են նրա խնամքի ներքո

3. Գույքի նկատմամբ ընդհանուր սեփականությունը համարվում է բաժնային, եթե.

- սեփականատերերի քանակն ավելին է, քան երկուսը
- **օրենքով դրա նկատմամբ սահմանված չէ համատեղ սեփականություն**
- օրենքով դրա նկատմամբ սահմանված է ընդհանուր սեփականություն
- այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով կամ գործարար շրջանառության սովորույթներով

4. Սեփականության իրավունքը դադարում է սեփականատիրոջ կողմից.

- **իր գույքը ոչնչացնելու դեպքում**
- իր գույքն անհատույց օգտագործման հանձնելու դեպքում

- գույքը վնասելու դեպքում
- գույքի վարձակալության պայմանագիր կնքելու դեպքում

5. Ինչպիսի՞ պատասխանատվություն է կրում դուստր ընկերությունը հիմնական ընկերակցության կամ ընկերության պարտքերի համար.

- ■ **պատասխանատվություն չի կրում**
- համապարտ
- սուբսիդիար
- բարոյական

6. Ի՞նչ հետևանք ունի լիակատար ընկերակցության մասնակցին շահույթի կամ վնասների բաշխումից մեկուսացնելու մասին համաձայնությունը.

- առաջացնում է ընդհանուր բնույթի պարտավորություններ
- ■ **առոչինչ է**
- ուժի մեջ է մտնում տվյալ մասնակցին այդ մասին հայտնելուց հետո
- ենթակա է պետական գրանցման

7. Լիակատար ընկերակցությանը մասնակցելուց հրաժարվելը պետք է հայտարարվի ընկերակցությունից մասնակցի դուրս գալուց.

- մեկ օր առաջ
- մեկ ամիս առաջ
- մեկ տարի առաջ
- ■ **առնվազն վեց ամիս առաջ**

8. Այլ կերպ ինչպե՞ս է կոչվում վստահության վրա հիմնված ընկերակցությունը.

- լիակատար ընկերակցություն
- ■ **կոմանդիտ ընկերակցություն**
- կախյալ ընկերակցություն

• խառը ընկերակցություն

9. Եթե վստահության վրա հիմնված ընկերակցության ֆիրմային անվանման մեջ մտցված է ավանդատուի անունը, ապա ի՞նչ է դառնում այդ ավանդատուն.

• կոմանդիտիստ

• բաժնետեր

■ **լիակատար ընկեր**

• հատուկ ավանդատու

10. Վարկային կազմակերպությունը կարող է ստեղծվել.

• միայն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության և բաժնետիրական ընկերության կազմակերպաիրավական ձևերով

■ **սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, բաժնետիրական ընկերության կամ առևտրային կոոպերատիվի կազմակերպաիրավական ձևերով**

• միայն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, բաց բաժնետիրական ընկերության, ոչ առևտրային կոոպերատիվի և հիմնադրամի կազմակերպաիրավական ձևերով

• միայն առևտրային կոոպերատիվի կազմակերպաիրավական ձևով

11. Ինչերի՞ է բաժանված բաժնետիրական ընկերության կանոնադրական կապիտալը.

• որոշակի թվով բաժնեմասերի

■ **որոշակի թվով բաժնետոմսերի**

• փայերի

• որոշակի թվով բաժինների

12. Ինչպե՞ս է կոչվում այն բաժնետիրական ընկերությունը, որի մասնակիցներն առանց մյուս մասնակիցների համաձայնության կարող են օտարել իրենց պատկանող բաժնետոմսերը.

• հիմնադրամ

■ **բաց բաժնետիրական ընկերություն**

• փակ բաժնետիրական ընկերություն

• վստահության վրա հիմնված ընկերակցություն

13. Փակ բաժնետիրական ընկերությունում ովքե՞ր ունեն այդ ընկերության այլ բաժնետերերի կողմից վաճառվող բաժնետոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք.

• ընկերության հիմնադիրները

■ **ընկերության բաժնետերերը**

• ցանկացած անձ

• առավել բարձր գին առաջարկած անձը

14. Ու՞մ անդամության վրա է հիմնված կոոպերատիվը.

• միայն քաղաքացիների

■ **քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց**

• միայն իրավաբանական անձանց

• պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների

15. Վարկային կազմակերպության լիցենզիան.

• կարող է տրվել այլ անձանց օգտագործման, սակայն չի կարող օտարվել կամ գրավադրվել

■ **չի կարող այլ անձանց տրվել օգտագործման, օտարվել կամ գրավադրվել**

• կարող է տրվել այլ անձանց օգտագործման և տնօրինման իրավունքով, սակայն չի կարող գրավադրվել

• կարող է տրվել այլ անձանց օգտագործման, ինչպես նաև գրավադրվել

16. Ստորև թվարկվածներից ո՞ր պահանջմունքների բավարարման համար են ստեղծվում հասարակական միավորումները.

• նյութական

■ **հոգևոր կամ ոչ նյութական**

• տնտեսական

• քաղաքական

17. Որո՞նք կարող են իրենց ձեռնարկատիրական գործունեությունը համակարգելու նպատակով ստեղծել իրավաբանական անձանց միություններ.

• ֆիզիկական անձինք

• պետական մարմինները

• ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք

■ **առևտրային կազմակերպությունները**

18. Ապրանքների և ծառայությունների տեղաշարժման սահմանափակումներ կարող են մտցվել օրենքին համապատասխան, եթե դրանք անհրաժեշտ են.

■ **մարդկանց անվտանգության ապահովման, կյանքի և առողջության պաշտպանության, բնության ու մշակութային արժեքների պահպանության համար**

• մարդկանց անվտանգության ապահովման, կյանքի և առողջության պաշտպանության, բնության ու մշակութային արժեքների պահպանության համար, հայցի ապահովում կիրառելու համար

• մարդկանց անվտանգության ապահովման, կյանքի և առողջության պաշտպանության

• մարդկանց անվտանգության ապահովման, բնության ու մշակութային արժեքների պահպանության համար

19. Ինչպե՞ս է կոչվում այլ (գլխավոր) գույքի սպասարկման համար նախատեսված և դրա հետ ընդհանուր նշանակությամբ կապված գույքը.

■ **պատկանելիք**

• բաղադրատարր

• օժանդակ

• փոխկապված

20. Ի՞նչ կարգով կարող են փոխանցվել անվանական արժեթղթով հավաստված իրավունքները.

■ **պահանջների զիջման (ցեսիայի) համար սահմանված կարգով**

• կողմերի սահմանած կարգով

• ակցեպտի համար սահմանված կարգով

• փոխառության համար սահմանված կարգով

21. Ամուսնությունը կնքվում է.

• քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ առանց ամուսնացող անձանց անմիջական ներկայությամբ

■ **քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ամուսնացող անձանց պարտադիր ներկայությամբ**

• վանական համալիրում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ամուսնացող անձանցից որևէ մեկի պարտադիր ներկայությամբ

• քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում՝ ամուսնական պայմանագրով սահմանված կարգով՝ ամուսնացող անձանցից որևէ մեկի պարտադիր ներկայությամբ

22. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն արժեթուղթ չի հանդիսանում.

• հասարակ մուրհակը

• բաժնետոմսը

■ **ինդոսամենտը**

• բանկային վկայագիրը

23. Ամուսինների իրավունքներն ու պարտականությունները ծագում են.

• ամուսնական պայմանագրի ստորագրման պահից

■ **քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում ամուսնության պետական գրանցման պահից**

• ամուսնական պայմանագրի նոտարական վավերացման պահից

• քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում ամուսնության պետական գրանցումը մերժելու պահից

24. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք ճիշտ.

• անձը կարող է ամուսնանալ նաև 17 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների, դատարանի կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը: Անձը կարող է ամուսնանալ նաև 14 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը, և ամուսնացող մյուս անձն առնվազն 16 տարեկան է

■ **անձը կարող է ամուսնանալ նաև 17 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը: Անձը կարող է ամուսնանալ նաև 16 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը, և ամուսնացող մյուս անձն առնվազն 18 տարեկան է**

• անձը կարող է ամուսնանալ նաև 18 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների, դատարանի կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը: Անձը կարող է ամուսնանալ նաև 15 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը, և ամուսնացող մյուս անձն առնվազն 18 տարեկան է

• անձը կարող է ամուսնանալ նաև 16 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը: Անձը կարող է ամուսնանալ նաև 14 տարեկանում, եթե առկա է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը, և ամուսնացող մյուս անձն առնվազն 18 տարեկան է

25. Գործարար շրջանառության սովորույթները չեն կիրառվում, եթե հակասում են.

■ **քաղաքացիական օրենսդրության պարտադիր դրույթներին կամ պայմանագրին**

• քաղաքացիական օրենսդրության ոչ պարտադիր դրույթներին և պայմանագրին

• քաղաքացիական օրենսդրության ոչ պարտադիր դրույթներին

• քրեական օրենսդրության ոչ պարտադիր դրույթներին

26. Ինչպիսի՞ն կարող է լինել պարտատոմսը.

- օրդերային

- **■ ըստ ներկայացնողի կամ անվանական**

- միայն անվանական

- միայն ըստ ներկայացնողի

27. Ինչպիսի՞ն չի կարող լինել բաժնետոմսը.

- հասարակ

- արտոնյալ

- ազատ շրջանառու կամ սահմանափակ շրջանառու

- **■ օրդերային**

28. Ինչպե՞ս է կոչվում սուբյեկտի՝ օրենքով և այլ իրավական ակտերով ճանաչված ու պահպանվող իրավունքը՝ իր հայեցողությամբ տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինելու իրեն պատկանող գույքը.

- տիրապետման իրավունք

- **■ սեփականության իրավունք**

- վարձակալության իրավունք

- սերվիտուտ

29. Ինչպե՞ս է կոչվում գույքից դրա օգտակար բնական հատկությունները քաղելու, ինչպես նաև դրանից օգուտ ստանալու իրավաբանորեն ապահովված հնարավորությունը.

- տնօրինման իրավունք

- տիրապետման իրավունք

- **■ օգտագործման իրավունք**

- երաշխիք

30. Ինչպե՞ս է կոչվում գույքի ճակատագիրը որոշելու իրավաբանորեն ապահովված հնարավորությունը.

■ **տնօրինման իրավունք**

• տիրապետման իրավունք

• օգտագործման իրավունք

• սերվիտուտ

31. Ո՞ւմ սեփականությունն է պետական բյուջեի միջոցները.

• համայնքների

■ **Հայաստանի Հանրապետության**

• ՀՀ քաղաքացիների

• քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց

32. Ստորև թվարկվածներից ո՞րը գույքային իրավունք չէ.

• սեփականության իրավունքը

• գրավի իրավունքը

■ **հեղինակության իրավունքը**

• սերվիտուտի իրավունքը

33. Ո՞ր պահից է ծագում սեփականության իրավունքը նոր ստեղծված անշարժ գույքի նկատմամբ.

■ **դրա պետական գրանցման պահից**

• դրա ստեղծման պահից

• դրա ստեղծման մասին համաձայնության ձեռքբերման պահից

• ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված պահից

34. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

■ **օրենքի անալոգիայի կիրառման անհնարինության դեպքում կողմերի իրավունքները և պարտականությունները որոշվում են՝ ելնելով քաղաքացիական օրենսդրության սկզբունքներից**

• օրենքի անալոգիայի կիրառման անհնարինության դեպքում կողմերի իրավունքները և պարտականությունները որոշվում են՝ ելնելով քրեական օրենսդրության սկզբունքներից

• իրավունքի անալոգիայի կիրառման անհնարինության դեպքում կողմերի միայն իրավունքները որոշվում են՝ ելնելով քաղաքացիական օրենսդրության սկզբունքներից

• օրենքի անալոգիայի կիրառման անհնարինության դեպքում կողմերից միայն մեկի իրավունքները և պարտականությունները որոշվում են՝ ելնելով քաղաքացիական օրենսդրության սկզբունքներից

35. Ի՞նչ է համարվում այն գույքը, որը չունի սեփականատեր, կամ որի սեփականատերն անհայտ է կամ հրաժարվել է դրա նկատմամբ սեփականության իրավունքից.

• անշարժ գույք

• շարժական գույք

■ **տիրազուրկ գույք**

• լքված գույք

36. Ո՞ր նորմերի կիրառումն անալոգիայով չի թույլատրվում.

■ **քաղաքացիական իրավունքները սահմանափակող և պատասխանատվություն սահմանող**

• միայն քաղաքացիական իրավունքները սահմանափակող

• ցանկացած նորմի

• միայն պատասխանատվություն սահմանող

37. Նշվածներից ո՞րը չի հանդիսանում ամուսնության կնքման իրավական արգելք.

• ամուսնության կնքումն այն անձանց միջև, որոնցից թեկուզև մեկը գտնվում է օրենքով սահմանված կարգով գրանցված մեկ այլ ամուսնության մեջ

• ամուսնության կնքումը մերձավոր ազգականների (ուղիղ վերընթաց ու վարընթաց ազգականների՝ ծնողների ու զավակների, պապի, տատի ու թոռների, ինչպես նաև հարազատ և համահայր կամ համամայր եղբայրների ու քույրերի, մորաքրոջ, հորաքրոջ, հորեղբոր և մորեղբոր զավակների) միջև

■ **ամուսիններից մեկի այլ կրոն դավանելը**

• ամուսնության կնքումը որդեգրողների և որդեգրվածների միջև

38. Առանց հողամասի կամ այլ գույքի, որում հայտնաբերվել է գանձը, սեփականատիրոջ համաձայնությամբ պեղումներ կատարող կամ արժեքներ որոնող անձի կողմից հայտնաբերման դեպքում, ու՞մ է հանձնվում գանձը.

■ **հողամասի կամ գույքի սեփականատիրոջը**

• պեղումներ կատարող անձին

• պետությանը

• համայնքին

39. Ու՞մ սեփականությանն է հանձնվում պատմության և մշակույթի հուշարձաններ պարունակող գանձը.

• գանձը հայտնաբերած անձի

• այն հողամասի սեփականատիրոջ, որտեղ հայտնաբերվել է գանձը

■ **պետության**

• համայնքի

40. Քաղաքացիները և իրավաբանական անձինք իրենց պատկանող քաղաքացիական իրավունքները՝ ներառյալ դրանց պաշտպանության իրավունքը, իրականացնում են.

• պետության հայեցողությամբ

■ **իրենց հայեցողությամբ**

• դատարանի հայեցողությամբ

• ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի հայեցողությամբ

41. Ո՞ր պահից է ձեռքբերման վաղեմության ուժով անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ծագում գույքը ձեռք բերած անձի մոտ.

• գույքը որպես սեփականը տիրապետելու պահից

• ձեռքբերման վաղեմության համար օրենքով սահմանված ժամկետը լրանալու պահից

• ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված պահից

■ **այդ իրավունքի պետական գրանցման պահից**

42. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• իրավաբանական անձանց այն գործողությունները, որոնք իրականացվում են բացառապես այլ անձին վնաս և օգուտ պատճառելու մտադրությամբ, ինչպես նաև պարտականությունն այլ ձևով չարաշահելը չի թույլատրվում

■ **քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց այն գործողությունները, որոնք իրականացվում են բացառապես այլ անձի վնաս պատճառելու մտադրությամբ, ինչպես նաև իրավունքն այլ ձևով չարաշահելը չի թույլատրվում**

• քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց այն գործողությունները, որոնք իրականացվում են բացառապես այլ անձի վնաս պատճառելու մտադրությամբ, ինչպես նաև իրավունքն այլ ձևով չարաշահելը թույլատրվում է

• քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց այն գործողությունները, որոնք իրականացվում են բացառապես այլ անձի օգուտ պատճառելու մտադրությամբ, ինչպես նաև իրավունքն այլ ձևով չչարաշահելը չի թույլատրվում

43. Երաշխիքային ժամկետը սկսվում է.

• ապրանքն արտադրելու պահից

• ապրանքը վաճառելու պահից

• ապրանքի թերությունները հայտնաբերելու պահից

■ **ապրանքը գնորդին հանձնելու պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ առուվաճառքի պայմանագրով**

44. Մրցակցության սահմանափակման նպատակներով քաղաքացիական իրավունքներն օգտագործել, ինչպես նաև շուկայում գերիշխող դրությունը չարաշահել.

• թույլատրվում է

■ **չի թույլատրվում**

- թույլատրվում է օրենքով սահմանված կարգով
- թույլատրվում է օրենքով և դատարանի որոշմամբ սահմանված չափով և կարգով

45. Բանկային վկայագիրը կարող է լինել.

- **■ ըստ ներկայացնողի կամ անվանական**
- փաստացի և ըստ ներկայացնողի
- միայն անվանական
- փաստացի և հավանական

46. Ու՞մ սեփականությունն է ամուսնության ընթացքում ամուսինների ձեռք բերած գույքը, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ նրանց միջև կնքված պայմանագրով.

- ամուսիններից յուրաքանչյուրի անձնական սեփականությունը
- ամուսինների բաժնային սեփականությունը
- ամուսինների զավակների սեփականությունը
- **■ ամուսինների համատեղ սեփականությունը**

47. Ապրանքի պիտանիության ժամկետը որոշվում է.

- դրա վաճառքի օրվանից հաշվվող ժամանակահատվածով
- ապրանքը գնորդին հանձնելու օրվանից հաշվվող ժամանակահատվածով
- **■ դրա պատրաստման օրվանից հաշվվող ժամանակահատվածով, որի ընթացքում ապրանքը պիտանի է օգտագործման**
- կողմերի համաձայնությամբ որոշված ժամանակահատվածով

48. Եթե ապրանքի համար սահմանված է երաշխիքային ժամկետ, գնորդն իրավունք ունի ապրանքի թերությունների հետ կապված պահանջներ ներկայացնել պայմանով, որ.

- առուվաճառքի պայմանագրով սահմանված լիներ այդ իրավունքը
- **■ թերությունները հայտնաբերվել են երաշխիքային ժամկետի ընթացքում**

• թերությունները հայտնաբերվել են երաշխիքային ժամկետի ավարտից ողջամիտ ժամկետում

• թերությունները հայտնաբերվել են ապրանքի պիտանիության ժամկետում

49. Փոխադրման կամ փոստով առաքման ենթակա ապրանքի թերությունների հայտնաբերման ժամկետը հաշվարկվում է.

• ապրանքն առաքման հանձնելու օրվանից

■ **ապրանքը նշանակման վայրը հասնելու օրվանից**

• ապրանքն արտադրելու օրվանից

• ապրանքը գնելու օրվանից

50. Ու՞մ սեփականությունն է ամուսնության ընթացքում ամուսիններից մեկի նվեր կամ ժառանգություն ստացած գույքը.

• նրանց համատեղ սեփականությունը

■ **նվեր կամ ժառանգություն ստացած ամուսնու սեփականությունը**

• նրանց բաժնային սեփականությունը

• նրանց զավակների սեփականությունը

51. Եթե մշտական ռենտայի պայմանագրով սահմանված չեն ռենտա վճարելու ժամկետները, ապա ինչպե՞ս պետք է վճարվի մշտական ռենտան.

• յուրաքանչյուր տարվա վերջում

• յուրաքանչյուր ամիս

• ռենտա ստացողի պահանջով

■ **յուրաքանչյուր օրացուցային եռամսյակի վերջում**

52. Անձն ունի իր քաղաքացիական իրավունքների ինքնապաշտպանության իրավունք.

• պայմանագրով չարգելված բոլոր եղանակներով

■ **օրենքով չարգելված բոլոր եղանակներով**

- օրենքով արգելված բոլոր եղանակներով
- պայմանագրով արգելված բոլոր եղանակներով

53. Մշտական ռենտա ստացողներ կարող են լինել.

- միայն քաղաքացիները
- միայն իրավաբանական անձինք

■ **միայն քաղաքացիները, ինչպես նաև ոչ առևտրային կազմակերպությունները, եթե դա չի հակասում օրենքին և համապատասխանում է նրանց գործունեության նպատակներին**

- ցանկացած անձ

54. Ի՞նչ է համարվում այն գրավը, որի առարկան անցնում է գրավառուի տիրապետմանը.

- հիփոթեք

■ **գրավական**

- կոշտ գրավ
- հաջորդող գրավ

55. Եթե իրավունքը խախտած անձը դրա հետևանքով ստացել է եկամուտներ, ապա անձը, ում իրավունքը խախտվել է, մյուս վնասների հետ միասին բաց թողնված օգուտի հատուցման պահանջի.

- իրավունք ունի այդ եկամուտներից պակաս չափով

■ **իրավունք ունի այդ եկամուտներից ոչ պակաս չափով**

- իրավունք չունի
- իրավունք ունի, եթե այդ մասին նշված է պայմանագրի մեջ

56. Մշտական ռենտայի դիմաց անվճար հանձնված գույքի պատահական կորստի կամ պատահական վնասվածքի ռիսկը կրում է.

- ռենտա ստացողը
- համապարտ՝ ռենտա ստացողը և վճարողը

• ոչ ոք

■ **ռենտա վճարողը**

57. Ի՞նչ է համարվում անշարժ գույքի գրավը, ինչպես նաև հողամասի կառուցապատման իրավունքի և կառուցվող բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքից անշարժ գույք գնելու իրավունքի գրավը.

■ **հիփոթեք**

• գրավական

• կոշտ գրավ

• հաջորդող գրավ

58. Եթե այլ բան նախատեսված չէ ցմահ ռենտայի պայմանագրով, ապա թույլատրվում է ցմահ ռենտա սահմանել հօգուտ.

• միայն մի քաղաքացու

■ **մի քանի քաղաքացիների, որոնց բաժինները ռենտա ստանալու իրավունքում ճանաչվում են հավասար**

• երկուսից ոչ ավելի քաղաքացիների

• երեքից ոչ ավելի քաղաքացիների

59. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• քաղաքացու միայն պատվի պաշտպանությունը ցանկացած անձանց պահանջով թույլատրվում է նաև նրա մահից հետո

■ **քաղաքացու պատվի և արժանապատվության պաշտպանությունը շահագրգիռ անձանց պահանջով թույլատրվում է նաև նրա մահից հետո**

• քաղաքացու պատվի և արժանապատվության պաշտպանությունը շահագրգիռ անձանց պահանջով թույլատրվում է նաև նրա մահից հետո մեկ ամսվա ընթացքում

• քաղաքացու միայն արժանապատվության պաշտպանությունը ցանկացած անձանց պահանջով թույլատրվում է նաև նրա մահից հետո

60. Ի՞նչ ժամկետում կարող է ներկայացվել առոչինչ գործարքի անվավերության հետևանքների կիրառման մասին հայցը դրա կատարման օրվանից.

■ **տասը տարվա ընթացքում**

• առանց ժամկետի սահմանափակման

• մեկ տարվա ընթացքում

• երեք տարվա ընթացքում

61. Ամուսնության կնքման իրավական արգելք է.

• ամուսնական պայմանագրի բացակայությունը

• ամուսնության կնքումն այն անձանց միջև, որոնցից թեկուզև մեկին դատարանը ազատազրկման ձևով պատիժ է նշանակել

■ **ամուսնության կնքումն այն անձանց միջև, որոնցից թեկուզև մեկին դատարանը ճանաչել է անգործունակ**

• ամուսնության կնքումն այն անձանց միջև, որոնցից թեկուզև մեկին դատարանը ճանաչել է սահմանափակ գործունակ

62. Եթե անձի պատիվը, արժանապատվությունը կամ գործարար համբավն արատավորող տեղեկությունները տարածած անձին պարզելն անհնար է, ապա անձը, ում մասին նման տեղեկություններ են տարածվել, իրավունք ունի դիմելու դատարան.

• չտարածված տեղեկություններն իրականությանը չհամապատասխանող ճանաչելու պահանջով

■ **տարածված տեղեկություններն իրականությանը չհամապատասխանող ճանաչելու պահանջով**

• տարածված տեղեկություններն իրականությանը մասնակի համապատասխանող ճանաչելու պահանջով

• դատարան դիմելու իրավունք չունի

63. Եթե պարտավորությունը կատարման ժամկետ չի նախատեսում և ժամկետի որոշման պայմաններ չի պարունակում, ապա պարտավորության ծագումից հետո ի՞նչ ժամկետում այն պետք է կատարվի.

• մեկամսյա ժամկետում

• պարտապանի որոշած ժամկետում

■ **ողջամիտ ժամկետում**

• պարտատիրոջ որոշած ժամկետում

64. Ստորև թվարկվածներից ինչո՞վ կարող է ապահովվել պարտավորությունների կատարումը.

• հայցային վաղեմությամբ

• քաղաքացիաիրավական պատասխանատվությամբ

■ **երաշխավորությամբ**

• հետադարձ պահանջով

65. Նվիրառուն իրավունք ունի մինչև նվերն իրեն հանձնելը.

■ **ցանկացած պահի հրաժարվել դրանից**

• միայն նվիրատուի համաձայնությամբ հրաժարվել դրանից

• ցանկացած պահի հրաժարվել դրանից, եթե դա անշարժ գույք է

• իրավունք չունի հրաժարվել նվերից

66. Նվիրատվության պայմանագիրը կնքվում է.

• գրավոր, եթե պայմանագրի առարկան անշարժ գույք է

• գրավոր, եթե նվերի արժեքը գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկը

• բանավոր, սակայն կողմերի ցանկությամբ կարող է կնքվել գրավոր

■ **գրավոր**

67. Ի՞նչ ձևով պետք է կնքվի նախավճարի մասին համաձայնությունը.

■ **գրավոր**

• գրավոր և ենթարկվի նոտարական վավերացման

- բանավոր
- կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով

68. Քաղաքացու իրավունակությունը ծագում է.

- նրա ծննդյան պահին և դադարում պայմանագրում սահմանված ժամկետում
- **նրա ծննդյան պահին և դադարում է մահվամբ**
- նրա մահվան պահին
- նրա ծննդյան պահից մեկ տարվա ընթացքում և դադարում մահվամբ

69. Եթե վարձակալության ժամկետը պայմանագրով որոշված չէ, ապա վարձակալության պայմանագիրը կնքված է համարվում.

- մեկ տարի ժամկետով
- երեք տարի ժամկետով
- անորոշ ժամկետով, սակայն հինգ տարուց ոչ ավելի
- **անորոշ ժամկետով**

70. Ամուսնալուծությունը կատարվում է.

- միայն արտադատական կարգով
- միայն դատական կարգով
- **քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում՝ ՀՀ ընտանեկան օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև դատական կարգով**
- ՀՀ-ում ամուսնալուծությունն արգելված է

71. Շենքը կամ շինությունը վարձատուի կողմից հանձնելը և վարձակալի կողմից դրա ընդունելն իրականացվում է.

- բանավոր՝ վկաների ներկայությամբ
- կողմերի ստորագրած փոխանցման ակտով
- փոխանցման ակտով, որը ենթակա է նոտարական վավերացման

■ փոխանցման ակտով կամ փոխանցման մասին կողմերի ստորագրած այլ փաստաթղթով

72. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• քաղաքացու անվան փոխելը հիմք չէ նախորդ անվամբ ձեռք բերված նրա միայն պարտականությունները փոփոխելու համար

■ քաղաքացու անվան փոխելը հիմք չէ նախորդ անվամբ ձեռք բերված նրա իրավունքները և պարտականությունները դադարելու կամ փոփոխելու համար

• քաղաքացու անվան փոխելը հիմք է նախորդ անվամբ ձեռք բերված նրա իրավունքները և պարտականությունները դադարելու կամ փոփոխելու համար

• քաղաքացու անվան փոխելը հիմք չէ նախորդ անվամբ ձեռք բերված նրա միայն իրավունքները դադարելու համար

73. Բնակելի տարածության վարձակալության պայմանագրի օբյեկտ կարող է լինել.

• բնակության համար պիտանի բնակելի տարածությունը

■ մշտական բնակության համար պիտանի բնակելի տարածությունը

• ժամանակավոր բնակության համար պիտանի բնակելի տարածությունը

• բնակելի տարածությունը

74. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• քաղաքացին պարտավոր չէ իր պարտապաններին և պարտատերերին տեղյակ պահել անունը փոխելու մասին ու չի կրում իր անունը փոխելու վերաբերյալ այդ անձանց մոտ տեղեկությունների բացակայության հետևանքով առաջացած վնասների ռիսկը

■ քաղաքացին պարտավոր է իր պարտապաններին և պարտատերերին տեղյակ պահել անունը փոխելու մասին ու կրում է իր անունը փոխելու վերաբերյալ այդ անձանց մոտ տեղեկությունների բացակայության հետևանքով առաջացած վնասների ռիսկը

• քաղաքացին իրավունք ունի իր պարտատերերին տեղյակ պահել անունը փոխելու մասին ու կրում է իր անունը փոխելու վերաբերյալ այդ անձանց մոտ տեղեկությունների բացակայության հետևանքով առաջացած վնասների ռիսկը

• քաղաքացին իրավունք ունի իր պարտապաններին տեղյակ պահել անունը փոխելու մասին ու կրում է իր անունը փոխելու վերաբերյալ այդ անձանց մոտ տեղեկությունների բացակայության հետևանքով առաջացած վնասների ռիսկը

75. Ամուսիններից մեկի դիմումի հիման վրա ամուսնալուծությունը կատարվում է քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմիններում, եթե մյուս ամուսինը.

• դատարանի կողմից ճանաչվել է սահմանափակ գործունակ

• մյուս ամուսինը չի ցանկանում ամուսնալուծվել

■ **դատարանի կողմից ճանաչվել է անհայտ բացակայող**

• դատապարտվել է ազատազրկման՝ երեք ամսից ոչ պակաս ժամկետով

76. Ամուսիններից մեկի դիմումով ամուսնալուծության գործեր քննելիս դատարանը.

• պարտավոր է միջոցներ ձեռնարկել ամուսիններին հաշտեցնելու համար և իրավունք ունի գործի քննությունը հետաձգել՝ հաշտվելու համար ամուսիններին տրամադրելով մինչև երեքամսյա ժամկետ

• իրավունք չունի միջոցներ ձեռնարկել ամուսիններին հաշտեցնելու համար, սակայն իրավունք ունի գործի քննությունը հետաձգել՝ հաշտվելու համար ամուսիններին տրամադրելով մինչև երեք տարի ժամկետ

■ **իրավունք ունի միջոցներ ձեռնարկել ամուսիններին հաշտեցնելու համար և իրավունք ունի գործի քննությունը հետաձգել՝ հաշտվելու համար ամուսիններին տրամադրելով մինչև երեքամսյա ժամկետ**

• պարտավոր է միջոցներ ձեռնարկել ամուսիններին հաշտեցնելու համար և իրավունք ունի գործի քննությունը կարճել՝ հաշտվելու համար ամուսիններին տրամադրելով մինչև երեքամսյա ժամկետ

77. Ժառանգության պարտադիր բաժին է համարվում ժառանգի իրավունքը՝ անկախ կտակի բովանդակությունից.

■ **ժառանգելու այն բաժնի առնվազն կեսը, որը նրան կհասներ ըստ օրենքի ժառանգելու դեպքում**

• ժառանգելու այն բաժնի առնվազն մեկ երրորդը, որը նրան կհասներ ըստ օրենքի ժառանգելու դեպքում

• ժառանգելու այն բաժնի առնվազն մեկ չորրորդը, որը նրան կհասներ ըստ օրենքի ժառանգելու դեպքում

• ժառանգելու այն բաժնի առնվազն երկու երրորդը, որը նրան կհասներ ըստ օրենքի ժառանգելու դեպքում

78. Ժառանգության բացման վայրը ժառանգատուի.

• հաշվառման վերջին վայրն է

■ **բնակության վերջին վայրն է**

• ծննդյան վայրն է

• կտակում նշված վայրն է

79. Անարժան ժառանգներին ժառանգությունից մեկուսացնելու պահանջով դատարան դիմելու իրավունք ունեն.

• ցանկացած անձինք

• ժառանգատուի իրավահաջորդները

■ **այն անձինք, որոնց համար նման մեկուսացումն առաջացնում է ժառանգության հետ կապված գույքային հետևանքներ**

• ժառանգատուի առաջին հերթի ժառանգները

80. Կտակարարի գույքի չկտակված մասը.

• բաշխվում է կտակում նշված ժառանգների միջև հավասար բաժիններով

■ **բաշխվում է ըստ օրենքի ժառանգների միջև**

• բաշխվում է դատարանի վճռի համաձայն

• անցնում է Հայաստանի Հանրապետությանը

81. Կտակարարն իրավունք ունի ժառանգությունից զրկել ըստ օրենքի ժառանգներին.

• միայն օրենքով սահմանված հիմքերի առկայության դեպքում

• միայն դատարանի վճռի հիմքով

■ **առանց պատճառների բացատրության**

• իրավունք չունի զրկել

82. Կտակարարը փակ կտակը փակ (սոսնձված) ծրարով հանձնում է նոտարին.

• մեկ վկայի ներկայությամբ, ով ծրարի վրա դնում է իր ստորագրությունը

• երեք վկաների ներկայությամբ, ովքեր ծրարի վրա դնում են իրենց ստորագրությունները

■ **երկու վկաների ներկայությամբ, ովքեր ծրարի վրա դնում են իրենց ստորագրությունները**

• առանց վկաների մասնակցության

83. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• քաղաքացին իր պարտավորությունների համար պատասխանատու չէ իրեն պատկանող ամբողջ գույքով՝ բացառությամբ այն գույքի, որի վրա, օրենքին համապատասխան, բռնագանձում չի տարածվում

• քաղաքացին իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով՝ առանց որևէ բացառության

■ **քաղաքացին իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով՝ բացառությամբ այն գույքի, որի վրա, օրենքին համապատասխան, բռնագանձում չի տարածվում**

• անձն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով՝ բացառությամբ այն գույքի, որի վրա, պայմանագրին համապատասխան, բռնագանձում չի տարածվում

84. Կտակակատարն իրավունք ունի ժառանգությունը պահպանելու, կառավարելու ու կտակը կատարելու հետ կապված դատական և այլ գործերը վարել.

• բոլոր ժառանգների անունից

■ **իր անունից**

• ժառանգատուի անունից

- ժառանգների համաձայնությամբ՝ մեկ ժառանգի անունից

85. Եթե այլ բան նախատեսված չէ կտակով, ապա շահառուին տրամադրված բնակելի տան ցմահ օգտագործման իրավունքը.

- հիմք է այդ տանը նրա ընտանիքի անդամների բնակության համար
- **հիմք չէ այդ տանը նրա ընտանիքի անդամների բնակության համար**
- հիմք է այդ տանը նրա անչափահաս ընտանիքի անդամների բնակության համար
- հիմք է այդ տանը նրա անգործունակ ընտանիքի անդամների բնակության համար

86. Ըստ օրենքի ժառանգության դեպքում ժառանգատուի մայրական կողմի պապը և տատը ժառանգման են հրավիրվում.

- երկրորդ հերթի ժառանգների հետ
- առաջին հերթի ժառանգների հետ
- **երրորդ հերթի ժառանգների հետ**
- չորրորդ հերթի ժառանգների հետ

87. Մինչև ժառանգության բացումը մահացած՝ ըստ օրենքի ժառանգի բաժինն անցնում է.

- նրա երեխաներին ու ամուսնուն և նրանց միջև բաշխվում է հավասարապես
- նրա ծնողներին և նրանց միջև բաշխվում է հավասարապես
- նրա առաջին հերթի ժառանգներին և նրանց միջև բաշխվում է հավասարապես
- **նրա երեխաներին և նրանց միջև բաշխվում է հավասարապես**

88. Քաղաքացուն դատարանով սնանկ ճանաչելու դեպքում պարտատերերի պահանջների բավարարման կարգը և դադարման հիմքերը, ինչպես նաև պարտատերերի պահանջների բավարարման առանձնահատկությունները սահմանվում են սնանկության հարաբերությունները կարգավորող.

- դատական ակտով
- կառավարության հրահանգով

■ **օրենքով**

• միայն սնանկության գործերով կառավարչի որոշմամբ

89. Ժառանգությունը կարող է ընդունվել ժառանգության բացման օրվանից.

• մեկ տարվա ընթացքում

• ցանկացած ժամանակ

■ **վեց ամսվա ընթացքում**

• երեք ամսվա ընթացքում

90. Անձը, որն անշարժ գույքի սեփականատերը չէ, տվյալ գույքի նկատմամբ ձեռք է բերում սեփականության իրավունք, եթե այն.

■ **տասը տարվա ընթացքում բարեխղճորեն, բացահայտ և անընդմեջ տիրապետել է որպես սեփական գույք**

• հինգ տարվա ընթացքում բարեխղճորեն, բացահայտ և անընդմեջ տիրապետել է որպես սեփական գույք

• տասը տարվա ընթացքում բարեխղճորեն և բացահայտ տիրապետել է որպես սեփական գույք

• տասը տարվա ընթացքում բացահայտ և անընդմեջ տիրապետել է որպես սեփական գույք

91. Կոոպերատիվները կարող են ստեղծվել.

• միայն որպես ոչ առևտրային կազմակերպություններ

■ **որպես և՛ առևտրային, և՛ ոչ առևտրային կազմակերպություններ**

• միայն որպես առևտրային կազմակերպություններ

• որպես հիմնարկ կամ ներկայացուցչություն

92. Փոքրահասակի գործարքներով՝ ներառյալ նրա կողմից ինքնուրույն կնքված գործարքները, գույքային պատասխանատվություն են կրում նրա ծնողները, որդեգրողները կամ խնամակալը, եթե չապացուցեն, որ.

• պարտավորությունն իրենց մեղքով է խախտվել. այդ անձինք, օրենքին համապատասխան, պատասխանատվություն են կրում նաև փոքրահասակի պատճառած վնասի համար

• պարտավորությունն իրենց մեղքով չի խախտվել. այդ անձինք, օրենքին համապատասխան, պատասխանատվություն չեն կրում նաև փոքրահասակի պատճառած վնասի համար

■ **պարտավորությունն իրենց մեղքով չի խախտվել. այդ անձինք, օրենքին համապատասխան, պատասխանատվություն են կրում նաև փոքրահասակի պատճառած վնասի համար**

• բավարար դրամական միջոցներ չունեն և չեն ցանկանում հատուցել պատճառած վնասի համար

93. Խնամակալություն սահմանվում է.

• տասնչորս տարին լրացած անչափահասների, ինչպես նաև հոգեկան խանգարման հետևանքով դատարանով անգործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ

• տասնչորս տարին լրացած անչափահասների, ինչպես նաև հոգեկան խանգարման հետևանքով դատարանով գործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ

■ **տասնչորս տարին չլրացած անչափահասների, ինչպես նաև հոգեկան խանգարման հետևանքով դատարանով անգործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ**

• տասնչորս տարին լրացած անչափահասների, ինչպես նաև ֆիզիկական խանգարման հետևանքով անգործունակ ճանաչված անձանց նկատմամբ

94. Ու՞մ սեփականությունն է հիմնադիրների՝ հիմնադրամին հանձնված գույքը.

• պետության

• հիմնադիրների

• հիմնադրամի կառավարման խորհրդի

■ **հիմնադրամի**

95. Բաց բաժնետիրական ընկերությունը քանի՞ տարին մեկ է պարտավոր, ի գիտություն բոլորի, հրապարակել իր տարեկան հաշվետվությունը և հաշվապահական հաշվեկշիռը.

• հինգ տարին մեկ

• երեք տարին մեկ

■ **ամեն տարի**

• բաց բաժնետիրական ընկերությունը օրենքով սահմանված նման պարտավորություն չունի

96. Հոգաբարձությունը սահմանվում է.

• տասնչորսից մինչև տասնյոթ տարեկան անչափահասների, ինչպես նաև սահմանափակ գործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ

• տասնչորսից մինչև տասնութ տարեկան չափահասների, ինչպես նաև անսահմանափակ գործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ

■ **տասնչորսից մինչև տասնութ տարեկան անչափահասների, ինչպես նաև սահմանափակ գործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ**

• տասնչորսից մինչև տասնութ տարեկան անչափահասների, ինչպես նաև անսահմանափակ գործունակ ճանաչված քաղաքացիների նկատմամբ

97. Ամուսնալուծության համար ամուսինների փոխադարձ համաձայնության առկայության դեպքում դատարանը լուծում է ամուսնությունը ամուսինների կողմից ամուսնալուծության մասին դիմում տալու օրվանից ոչ ուշ, քան.

• եռամսյա ժամկետում

• վեցօրյա ժամկետում

■ **մեկամսյա ժամկետում**

• մեկամյա ժամկետում

98. Ամուսնությունը, որը լուծվում է քաղաքացիական կացության ակտերի պետական գրանցում իրականացնող մարմնում, համարվում է դադարած.

• ամուսնալուծության վկայականի հանձնումից երեք օր հետո

• ամուսնալուծության վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու օրվանից

■ **ամուսնալուծության պետական գրանցման պահից**

• դատական ակտի հրապարակման պահից

99. Ամուսնությունը, որը լուծվում է դատական կարգով, համարվում է դադարած.

• ամուսնալուծության պետական գրանցման պահից

• ամուսնալուծության վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու օրվանից

■ **դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից**

• դատական ակտի հրապարակման պահից

100. Ամուսնալուծված ամուսինների նոր ամուսնության պետական գրանցում չի կատարվում.

• առանց Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու համաձայնության

• առանց երեխաների համաձայնության

■ **առանց ամուսնալուծության վկայականի առկայության**

• առանց օրենքով սահմանված տույժը և տուգանքը վճարելու

101. Երբ մատակարարման պայմանագրով նախատեսված կոմպլեկտի մեջ մտնող ապրանքների մատակարարումն իրականացվում է առանձին մասերով, ապա ե՞րբ է վճարում գնորդը.

■ **կոմպլեկտի մեջ մտնող վերջին մասը բեռնելուց (ընտրությունից) հետո, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• կոմպլեկտի մեջ մտնող առաջին մասը բեռնելուց հետո, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով

• կոմպլեկտի կեսը բեռնելուց հետո

• մինչև կոմպլեկտի բեռնելը

102. Թույլատրվու՞մ է ընկերության բաժնետոմսերը վճարելու պարտականությունից բաժնետիրոջն ազատել՝ ներառյալ ընկերության նկատմամբ պահանջների հաշվանցով.

• այո, թույլատրվում է բաժնետիրոջ ցանկությամբ

■ **ոչ, չի թույլատրվում**

• այո, թույլատրվում է օրենքով սահմանված կարգով

• այո, թույլատրվում է ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանված դեպքերում

103. Ամուսնությունն անվավեր է ճանաչում.

• նոտարը

• քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցում իրականացնող մարմինը

■ **դատարանը**

• Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցին

104. Խնամակալության և հոգաբարձության մարմինը չափահաս գործունակ քաղաքացու պատրոն (օգնական) նշանակում է.

• միայն դատարանի համաձայնությամբ

• միայն համայնքի ղեկավարի համաձայնությամբ

■ **տվյալ քաղաքացու համաձայնությամբ**

• վարչական շրջանի ղեկավարի և տվյալ քաղաքացու միաժամանակյա համաձայնությամբ

105. Ըստ ներկայացնողի է համարվում այն արժեթուղթը, որով հավաստվող իրավունքները պատկանում են.

• արժեթղթում նշված անձին

■ **արժեթուղթը ներկայացնողին**

• այն անձին, ով կարող է իր կարգադրությամբ նշանակել այլ անձի

• արժեթղթերի տիրոջ պարտատերերին

106. Հիմնադրամ է համարվում.

• քաղաքացիների կամավոր գույքային վճարների հիման վրա ստեղծված և անդամություն ունեցող կազմակերպությունը, որը հետապնդում է սոցիալական, բարեգործական, մշակութային, կրթական կամ այլ հանրօգուտ նպատակներ

• քաղաքացիների և (կամ) իրավաբանական անձանց կամավոր գույքային վճարների հիման վրա ստեղծված և անդամություն ունեցող կազմակերպությունը, որը հետապնդում է միայն սոցիալական նպատակներ

• իրավաբանական անձանց կամավոր գույքային վճարների հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող կազմակերպությունը, որը հետապնդում է սոցիալական, բարեգործական, մշակութային, կրթական կամ այլ առևտրային նպատակներ

■ **քաղաքացիների և (կամ) իրավաբանական անձանց կամավոր գույքային վճարների հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող կազմակերպությունը, որը հետապնդում է սոցիալական, բարեգործական, մշակութային, կրթական կամ այլ հանրօգուտ նպատակներ**

107. Եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով, ապա էներգիան ենթաաբոնենտին փոխանցելիս էներգամատակարարող կազմակերպության առջև ո՞վ է պատասխանատվություն կրում.

• ոչ ոք

• ենթաաբոնենտը

■ **աբոնենտը**

• աբոնենտը և ենթաաբոնենտը միասին

108. Ի՞նչ է պարտավոր կատարել էներգամատակարարող կազմակերպությունը էներգիայի մատուցումն ընդհատելու, սահմանափակելու կամ դադարեցնելու դեպքում.

■ **նախազգուշացնել աբոնենտին**

• ոչինչ

• լուծել պայմանագիրը

• միակողմանիորեն հրաժարվել պայմանագրից

109. Ինչպե՞ս է կոչվում արժեթղթի այն տեսակը, որով հավաստվող իրավունքները պատկանում են նրանում նշված անձին.

• օրդերային արժեթուղթ

• ըստ ներկայացնողի արժեթուղթ

■ **անվանական արժեթուղթ**

• ներկայացուցչական արժեթուղթ

110. Ի՞նչ ձևով է կնքվում անշարժ գույքի վաճառքի պայմանագիրը.

■ **գրավոր՝ կողմերի ստորագրությամբ մեկ փաստաթուղթ կազմելու միջոցով, որը ենթակա է նոտարական վավերացման**

• միայն բանավոր

• կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով

• փաստաթղթեր փոխանակելու միջոցով

111. Ամուսնությունն անվավեր է ճանաչվում.

• ամուսնալուծության վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու օրը

• ամուսնալուծության վերաբերյալ դիմում ներկայացնելու պահից հաջորդող օրը

• դատական ակտի հրապարակման պահից

■ **ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու պետական գրանցման պահից**

112. Քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտները կարող են ազատորեն օտարվել կամ անցնել մեկ անձից մյուսին համապարփակ իրավահաջորդության կարգով (ժառանգում, իրավաբանական անձի վերակազմակերպում), կամ այլ եղանակով, եթե դրանք.

• միայն հանված են շրջանառությունից

• հանված չեն շրջանառությունից, կամ դրանց շրջանառությունը սահմանափակված է

• հանված են շրջանառությունից, կամ դրանց շրջանառությունը սահմանափակված է

■ **հանված չեն շրջանառությունից, կամ դրանց շրջանառությունը սահմանափակված չէ**

113. Ու՞մ համաձայնությամբ է կառավարվում լիակատար ընկերակցությունը.

■ **բոլոր մասնակիցների ընդհանուր համաձայնությամբ**

• մասնակիցներից մեկի համաձայնությամբ

- մասնակիցների թվի առնվազն երկու երրորդի համաձայնությամբ
- մասնակիցների թվի առնվազն հիսուն տոկոսի համաձայնությամբ

114. Ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու դեպքում բարեխիղճ ամուսինն իրավունք ունի պահպանելու ամուսնության պետական գրանցման ժամանակ ընտրված.

- ազգանունը և հայրանունը
- հայրանունը
- անունը

■ **ազգանունը**

115. Ամուսնությունն անվավեր ճանաչելը չի ազդում.

- այդպիսի ամուսնությունից ծնված կամ ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու պահից հետո՝ երեք հարյուր վաթսունհինգ օրվա ընթացքում, ծնված երեխաների իրավունքների վրա
- այդպիսի ամուսնությունից ծնված կամ ամուսնությունն առոչինչ ճանաչելու պահից հետո՝ երեք հարյուր երկու օրվա ընթացքում, ծնված երեխաների իրավունքների վրա
- այդպիսի ամուսնությունից ծնված կամ ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու պահից հետո՝ երեք տարվա ընթացքում, ծնված երեխաների իրավունքների վրա

■ **այդպիսի ամուսնությունից ծնված կամ ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու պահից հետո՝ երեք հարյուր օրվա ընթացքում, ծնված երեխաների իրավունքների վրա**

116. Եթե տարասեռ գույքի տարրերը կազմում են ընդհանուր նշանակությամբ իրենց օգտագործումը ենթադրող միասնական ամբողջություն, ապա դրանք դիտվում են որպես.

- գլխավոր գույք
- պատկանելիք
- գլխամասային գույք

■ **բաղադրատարր գույք**

117. Ինչպիսի՞ պատասխանատվություն են կրում լիակատար ընկերակցության մասնակիցներն ընկերակցության պարտավորությունների համար իրենց գույքով.

• պատասխանատվություն չեն կրում

• պատասխանատվություն են կրում ընկերակցությունում իրենց ունեցած մասնակցության չափով

■ **համապարտ սուբսիդիար**

• պատասխանատվություն են կրում ընկերակցության պարտավորությունների 50 տոկոսի չափով

118. Ծենքի, շինության կամ այլ անշարժ գույքի վաճառքի պայմանագրով գնորդին այդ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք փոխանցելու հետ միաժամանակ նաև ի՞նչ է փոխանցվում.

■ **հողամասի նկատմամբ սեփականության իրավունքը**

• ոչինչ

• հարակից շինությունների նկատմամբ իրավունքները

• այն հողամասի նկատմամբ իրավունքները, որն այդ անշարժ գույքը չի զբաղեցնում

119. Վճարային արժեթղթեր են.

• կոնոսամենտը

• երկակի պահեստային վկայագիրը և հասարակ պահեստային վկայագիրը

■ **չեկը, հասարակ մուրհակը և փոխանցելի մուրհակը (վճարագիրը)**

• պարտատոմսը և բաժնետոմսը

120. Թույլատրվու՞մ է վաճառողին սեփականության իրավունքով չպատկանող հողամասում գտնվող անշարժ գույքի վաճառքը.

• այո, այդ հողամասի սեփականատիրոջ համաձայնությամբ

■ **այո, առանց այդ հողամասի սեփականատիրոջ համաձայնության, եթե դա չի հակասում նման հողամասի օգտագործման համար օրենքով կամ պայմանագրով սահմանված պայմանների**

• ոչ

• միայն խիստ սահմանափակ դեպքերում

121. Ի՞նչ կազմակերպաիրավական ձևերով կարող են ստեղծվել տնտեսական ընկերակցությունները.

■ լիակատար ընկերակցության կամ վստահության վրա հիմնված ընկերակցության (կոմանդիտային ընկերակցության) ձևով

• հասարակական միավորման ձևով

• իրավաբանական անձանց միության ձևով

• բաժնետիրական ընկերության ձևով

122. Վաճառողին սեփականության իրավունքով չպատկանող հողամասում գտնվող անշարժ գույքի վաճառքի դեպքում գնորդը հողամասի համապատասխան մասի նկատմամբ ի՞նչ իրավունք է ձեռք բերում.

• սեփականության

■ օգտագործման, նույն պայմաններով, ինչ ուներ անշարժ գույքը վաճառողը

• որևէ իրավունք ձեռք չի բերում

• տնօրինման

123. Տեղեկատվությունը ծառայողական, առևտրային կամ բանկային գաղտնիք է, եթե այն.

• երրորդ անձանց հայտնի լինելու ուժով ունի միայն իրական առևտրային արժեք, չկա օրինական հիմքերով այն ազատորեն ստանալու հնարավորություն և տեղեկատվություն ունեցողը միջոցներ է ձեռնարկում դրա գաղտնիության պահպանման համար

• երրորդ անձանց անհայտ լինելու ուժով ունի միայն հնարավոր առևտրային արժեք, առկա է օրինական հիմքերով այն ազատորեն ստանալու հնարավորություն և տեղեկատվություն ունեցողը միջոցներ է ձեռնարկում դրա գաղտնիության պահպանման համար

• երրորդ անձանց անհայտ լինելու ուժով ունի իրական կամ հնարավոր առևտրային արժեք, սակայն առկա է օրինական հիմքերով այն ազատորեն ստանալու հնարավորություն և տեղեկատվություն ունեցողը միջոցներ է ձեռնարկում դրա գաղտնիության պահպանման համար

■ **երրորդ անձանց անհայտ լինելու ուժով ունի իրական կամ հնարավոր առևտրային արժեք, չկա օրինական հիմքերով այն ազատորեն ստանալու հնարավորություն և տեղեկատվություն ունեցողը միջոցներ է ձեռնարկում դրա գաղտնիության պահպանման համար**

124. Բանկային վկայագիրը կարող է լինել.

• միայն ըստ ներկայացնողի

• միայն անվանական

• բաժնային և հավանական

■ **ըստ ներկայացնողի կամ անվանական**

125. Ռենտայի պայմանագրով մի կողմը (ռենտա ստացողը) մյուս կողմին (ռենտա վճարողին) ի՞նչ իրավունքով է գույք հանձնում.

• միայն օգտագործման

• միայն տիրապետման

■ **սեփականության**

• գույք չի հանձնում

126. Ե՞րբ պետք է կատարվի պարտավորությունը, երբ պարտավորությունը կատարման ժամկետ չի նախատեսում և ժամկետի որոշման պայմաններ չի պարունակում.

■ **այն դեպքերում, երբ պարտավորությունը կատարման ժամկետ չի նախատեսում և ժամկետի որոշման պայմաններ չի պարունակում, այն պետք է կատարվի պարտավորության ծագումից հետո՝ ողջամիտ ժամկետում**

• այն դեպքերում, երբ պարտավորությունը կատարման ժամկետ չի նախատեսում և ժամկետի որոշման պայմաններ չի պարունակում, այն պետք է կատարվի պարտավորության ծագումից հետո՝ յոթօրյա ժամկետում

• այն դեպքերում, երբ պարտավորությունը կատարման ժամկետ չի նախատեսում և ժամկետի որոշման պայմաններ չի պարունակում, այն պետք է կատարվի համապատասխան պահանջ ներկայացնելուց հետո՝ ողջամիտ ժամկետում

• այն դեպքերում, երբ պարտավորությունը կատարման ժամկետ չի նախատեսում և ժամկետի որոշման պայմաններ չի պարունակում, այն պետք է կատարվի

պարտավորության ծագումից հետո՝ կողմերի՝ լրացուցիչ համաձայնեցված ժամկետում

127. Ի՞նչ կարգով է ավելանում կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման և այլ դեպքերում դրամական պարտավորությամբ քաղաքացուն անմիջականորեն որպես ապրուստի միջոց վճարվող գումարը.

• կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման և այլ դեպքերում դրամական պարտավորությամբ քաղաքացուն անմիջականորեն որպես ապրուստի միջոց վճարվող գումարն ավելանում է սպառողական զամբյուղի չափի ավելացմանը համամասնորեն

■ կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման և այլ դեպքերում դրամական պարտավորությամբ քաղաքացուն անմիջականորեն որպես ապրուստի միջոց վճարվող գումարն ավելանում է աշխատավարձի նվազագույն չափի ավելացմանը համամասնորեն

• կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման և այլ դեպքերում դրամական պարտավորությամբ քաղաքացուն անմիջականորեն որպես ապրուստի միջոց վճարվող գումարն ավելանում է ՀՀ դրամի արժեզրկմանը համամասնորեն

• կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման և այլ դեպքերում դրամական պարտավորությամբ քաղաքացուն անմիջականորեն որպես ապրուստի միջոց վճարվող գումարն ավելանում է գնաճի չափի ավելացմանը համամասնորեն

128. Գործարքը համարվում է վերացնող պայմանով կնքված, եթե կողմերն իրավունքների և պարտականությունների դադարումը կախման մեջ են դրել մի հանգամանքից.

■ որով գործարքի իրականացումը հայտնի չէ

• որով գործարքը կատարվելու է կնքվելուց անմիջապես հետո

• որով գործարքը կնքվել է երկու քաղաքացու միջև

• որով տվյալ գործարքի համար օրենքով կամ կողմերի համաձայնությամբ սահմանված չէ գրավոր ձև

129. Հողամասը ռենտայի դիմաց հանձնելու դեպքում ռենտա ստացողը, ի ապահովումն իր հանդեպ ռենտա վճարողի պարտավորության կատարման, այդ գույքի նկատմամբ ձեռք է բերում.

• որևէ իրավունք ձեռք չի բերում

- օգտագործման իրավունք
- սեփականության իրավունք

■ **գրավի իրավունք**

130. Մատակարարման պետական պայմանագրով մատակարարն ու՞մ է պարտավոր հանձնել ապրանքները.

- իր գործունեության վայրի համայնքի ղեկավարին
- միայն ՀՀ կառավարությանը
- պարտավոր չէ հանձնել

■ **պետական պատվիրատուին կամ, նրա ցուցումով, այլ անձի**

131. Իրավաբանական անձանց միաձուլման դեպքում ու՞մ են անցնում նրանցից յուրաքանչյուրի իրավունքները և պարտականությունները.

- իրավաբանական անձի ներկայացուցչություններին
- իրավաբանական անձի հիմնադիրներին

■ **նոր առաջացած իրավաբանական անձին՝ փոխանցման ակտին համապատասխան**

- նրանցից յուրաքանչյուրի իրավունքները և պարտականությունները դադարում են

132. Ո՞վ իրավունք ունի հետ գնել մշտական ռենտան.

- ոչ ոք
- ցանկացած անձ
- մշտական ռենտա ստացողը

■ **մշտական ռենտայի վճարողը**

133. Հիմնարկի պարտավորությունների համար պատասխանատվություն կրում է.

- հիմնարկը

■ **այն ստեղծած իրավաբանական անձը**

• հիմնարկի տնօրենը

• հիմնարկի կոլեկտիվը

134. Ինչի՞ հիման վրա է կնքվում մատակարարման պետական պայմանագիրը.

■ պետական կարիքների համար ապրանքների մատակարարման պետական պատվիրատուի պատվերի հիման վրա

• ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունած օրենքի հիման վրա

• ՀՀ կառավարության և մատակարարի նախաձեռնության հիման վրա

• մատակարարի նախաձեռնության հիման վրա

135. Կեղծ է համարվում.

• գործարքի տվյալ տեսակի համար սահմանված ձևի խախտմամբ կնքված գործարքը

■ առերևույթ, առանց համապատասխան իրավական հետևանքներ առաջացնելու մտադրության կնքված գործարքը

• անշարժ գույքի վաճառքի գործարքը, եթե դրանից բխող իրավունքը չի գրանցվել լիազոր պետական մարմնում

• մեկ այլ գործարքի քողարկման նպատակով կնքված գործարքը

136. Իրավաբանական անձի կազմից մեկ կամ մի քանի իրավաբանական անձանց առանձնանալու դեպքում վերակազմակերպված իրավաբանական անձի իրավունքները և պարտականություններն անցնում են.

• ոչ մեկին

• իրավաբանական անձանց հիմնարկներին

• իրավաբանական անձանց հիմնադիրներին

■ նրանցից յուրաքանչյուրին՝ բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան

137. Ինչպե՞ս է բաշխվում պետական կարիքների համար ապրանքների մատակարարման պատվերը.

• փակ մրցույթով, եթե այլ բան նախատեսված չէ պետական կարիքների համար ապրանքների մատակարարման մասին օրենքներով

■ **մրցույթով, եթե այլ բան նախատեսված չէ պետական կարիքների համար ապրանքների մատակարարման մասին օրենքներով**

• միջազգային կազմակերպությունների սահմանած կարգով

• պետական պատվիրատուի հայեցողությամբ

138. Սեփականատերը կրում է իրեն պատկանող գույքի պատահական կորստի կամ պատահական վնասվածքի ռիսկը, եթե այլ բան նախատեսված չէ.

• օրենքով և հանձնման-ընդունման արձանագրությամբ

• պայմանագրով և հանձնման-ընդունման արձանագրությամբ

• օրենքով, պայմանագրով և հանձնման-ընդունման արձանագրությամբ

■ **օրենքով կամ պայմանագրով**

139. Պետական կարիքների համար ապրանքների մատակարարման պատվերի բաշխման մրցույթում հաղթած մատակարարի (կատարողի) հետ պետական պայմանագիր կնքելը պետական պատվիրատուի համար.

• ցանկալի է

• նախընտրելի է

■ **պարտադիր է**

• կամավոր է

140. Մշտական ռենտայի պայմանագրի՝ հետգնման իրավունքից ռենտա վճարողի հրաժարվելու մասին պայմանը.

• որևէ հետևանք չունի

• անվավեր է

■ **առոչինչ է**

• պայմանագիրը համարվում է չկնքված

141. Օրենքներով սահմանվում են գույքի այն տեսակները, որոնք կարող են գտնվել միայն.

■ **պետության կամ համայնքների սեփականության ներքո**

• պաշտոնատար անձանց սեփականության ներքո

• պետության կամ պաշտոնատար անձանց սեփականության ներքո

• համայնքների կամ պաշտոնատար անձանց սեփականության ներքո

142. Ի՞նչ տեսակի կարող են լինել կոոպերատիվները՝ կախված իրենց գործունեության բնույթից.

• ցանկացած տեսակի

■ **շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող (առևտրային) կամ նման նպատակ չհետապնդող (ոչ առևտրային) կազմակերպություններ**

• հասարակական կազմակերպություններ

• անձնական կազմակերպություններ

143. Մայրության, հայրության, երեխաների դաստիարակության և կրթության, ինչպես նաև ընտանեկան կյանքի այլ հարցեր ամուսինները լուծում են.

• համատեղ՝ ելնելով ընտանիքում կնոջ գերակայության սկզբունքից

• առանձին-առանձին՝ ելնելով ամուսիններից յուրաքանչյուրի վաստակի չափի մեծության սկզբունքից

• համատեղ՝ ելնելով ընտանիքում տղամարդու գերակայության սկզբունքից

■ **համատեղ՝ ելնելով ամուսինների իրավահավասարության սկզբունքից**

144. Ամուսիններից մեկի ազգանվան փոփոխությունը.

• առաջացնում է օրենքով սահմանված քրեական պատասխանատվություն

• առաջացնում է մյուս ամուսնու ազգանվան մասնակի փոփոխություն

• առաջացնում է մյուս ամուսնու ազգանվան լրիվ փոփոխություն

■ **մյուս ամուսնու ազգանվան փոփոխություն չի առաջացնում**

145. Ի՞նչ պատասխանատվություն է կրում պահանջը զիջած սկզբնական պարտատերը նոր պարտատիրոջ առջև.

• պահանջը զիջած սկզբնական պարտատերը նոր պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում նրան փոխանցված պահանջի անվավերության համար, սակայն պատասխանատվություն չի կրում պարտապանի կողմից այդ պահանջը չկատարելու համար

■ պահանջը զիջած սկզբնական պարտատերը նոր պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում նրան փոխանցված պահանջի անվավերության համար, սակայն պատասխանատվություն չի կրում պարտապանի կողմից այդ պահանջը չկատարելու համար, բացի այն դեպքից, երբ սկզբնական պարտատերը նոր պարտատիրոջ առջև երաշխավորություն է ստանձնել պարտապանի համար

• պահանջը զիջած սկզբնական պարտատերը նոր պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում միայն նրան փոխանցված պահանջի անվավերության համար

• պահանջը զիջած սկզբնական պարտատերը նոր պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում նրան փոխանցված պահանջի անվավերության համար, ինչպես նաև պարտապանի կողմից այդ պահանջը չկատարելու համար

146. Իրավաբանական անձի իրավունքները կարող են սահմանափակվել.

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ

• ՀՀ Նախագահի հրամանագրով

■ միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով

• ըստ անհրաժեշտության

147. Ամուսինների ընդհանուր համատեղ սեփականության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են.

• միայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով

• միայն ամուսինների միջև կնքված ամուսնական պայմանագրով

• ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքով, ինչպես նաև ամուսինների միջև կնքված առուվաճառքի պայմանագրով

■ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, ինչպես նաև ամուսինների միջև կնքված ամուսնական պայմանագրով

148. Եթե կողմը, որի համար մատակարարման պետական պայմանագիր կնքելը պարտադիր է, խուսափում է այն կնքելուց, ապա ի՞նչ պահանջով մյուս կողմը կարող է դիմել դատարան.

- մրցույթն անվավեր ճանաչելու
- մրցույթը չկայացած ճանաչելու
- դատարան դիմելու իրավունք չունի
- **այդ կողմին պետական պայմանագիր կնքելուն պարտադրելու պահանջով**

149. Տուժանք վճարելու պահանջով պարտատերը պարտավոր չէ ապացուցել, որ.

- **իրեն վնաս է պատճառվել**
- պարտավորությունը պատշաճ չի կատարվել
- պարտավորությունը կատարվել է մասնակիորեն
- պարտավորությունը թերի է կատարվել

150. Պետական պայմանագրին համապատասխան՝ պետական պատվիրատուի ծանուցումը մատակարարին (կատարողին) գնորդ կցելու մասին հիմք է.

- ապրանքն առաքելու համար
- ապրանքն արտադրելու համար
- **պետական պայմանագիր կնքելու համար**
- վերադասի համաձայնությամբ պայմանագրի նախագիծը կազմելու համար

151. Պահանջի զիջման միջոցով այլ անձի չեն կարող անցնել.

- դրամական պահանջները
- **պարտատիրոջ անձի հետ անխզելիորեն կապված իրավունքները՝ ներառյալ ալիմենտի և կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման պահանջները**
- անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքները՝ ներառյալ գրավի իրավունքը
- շարժական գույքի հետ կապված իրավունքները

152. Սեփականատեր ունեցող գույքի նկատմամբ դրա առուվաճառքի, փոխանակության, նվիրատվության պայմանագրի կամ գույքի օտարման

այլ գործարքի հիման վրա սեփականության իրավունք կարող է ձեռք բերել.

■ **այլ անձը**

• ոչ ոք

• միայն համայնքը

• միայն պետական կառավարչական հիմնարկը

153. Ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի՝ ի՞նչ չափով են հատուցվում վնասները, եթե պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու համար սահմանված է տուժանք.

• եթե պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու համար սահմանված է տուժանք, ապա վնասները չեն հատուցվում. հատուցվում է միայն տուժանքը

• եթե պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու համար սահմանված է տուժանք, ապա վնասները հատուցվում են ամբողջ ծավալով՝ առանց հաշվի առնելու տուժանքով ստացվածը

■ **եթե պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու համար սահմանված է տուժանք, ապա վնասները հատուցվում են տուժանքով չծածկված մասով**

• եթե պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու համար սահմանված է տուժանք, ապա այն հատուցվում է վնասով չծածկված մասով

154. Ինչպիսի՞ պատասխանատվություն են կրում իրավաբանական անձի հիմնադիրները մինչև իրավաբանական անձի պետական գրանցումը ծագած՝ իրավաբանական անձի ստեղծման հետ կապված պարտավորությունների համար.

• ընդհանուր բաժնային

• անհատական

• չեն կրում պատասխանատվություն

■ **համապարտ**

155. Եթե պետական պատվիրատուի կողմից որոշված գնորդը հրաժարվում է ծանուցման մեջ նշված ապրանքներից և դրանց մատակարարման

պայմանագիրը կնքելուց, ապա ի՞նչ է պարտավոր կատարել մատակարարը (կատարողը).

- ■ **անհապաղ տեղեկացնել պետական պատվիրատուին**
- • գնորդին պարտադրել ընդունելու ծանուցման մեջ նշված ապրանքները
- • ապրանքները մատակարարել մեկ այլ գնորդի
- • դիմել դատախազություն

156. Գտանքի մասին ոստիկանություն կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին հայտնելու պահից հետո ի՞նչ ժամկետում գտնված գույքը ստանալու իրավազոր անձի չհայտնաբերվելու կամ այն գտնող անձին, ոստիկանություն կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին գույքի նկատմամբ իր իրավունքի մասին չհայտարարելու դեպքում է գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ձեռք բերում դրա գտնողը.

- ■ **վեց ամսվա ընթացքում**
- • մեկ տարվա ընթացքում
- • երկու շաբաթվա ընթացքում
- • երեք ամսվա ընթացքում

157. Իրավաբանական անձը ենթակա է վերագրանցման միայն.

- • արտակարգ իրավիճակներում
- • նրա նկատմամբ անվճարունակության վարույթ հարուցվելու դեպքում
- • հարկային պետական ծառայության նախաձեռնությամբ
- ■ **օրենքով սահմանված դեպքերում**

158. Ամուսնական պայմանագիրը կնքվում է.

- • միայն բանավոր
- • գրավոր և ենթակա չէ նոտարական վավերացման
- • բանավոր և ենթակա է նոտարական վավերացման

■ **գրավոր և ենթակա է նոտարական վավերացման**

159. Հողամասի սեփականատերը, այդ թվում՝ ինքնակամ կառույցի առկայությամբ հողամասը ձեռք բերողը, կրում է դրա վրա գտնվող ինքնակամ կառույցի.

■ **օգտագործման ու ինքնակամ կառույցի քանդման հետ կապված ռիսկերը**

• միայն օգտագործման հետ կապված ռիսկերը

• միայն ինքնակամ կառույցի քանդման հետ կապված ռիսկերը

• օգտագործման, ինքնակամ կառույցի քանդման և սեփականաշնորհման հետ կապված ռիսկերը

160. Եթե լիազորագրում ժամկետ նշված չէ, ապա այն ուժը պահպանում է.

■ **լիազորագիրը տալու օրվանից մեկ տարվա ընթացքում**

• լիազորագիրը տալու օրվանից երեք ամսվա ընթացքում

• լիազորագիրը տալու օրվանից երկու տարվա ընթացքում

• լիազորագիրը տալու օրվանից երեք տարվա ընթացքում

161. Եթե պայմանագրում նշված չէ դրա կնքելու վայրը, ապա ո՞ր վայրում է պայմանագիրը կնքված համարվում.

■ **օֆերտա ուղարկած քաղաքացու բնակության կամ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրում**

• պայմանագրի առարկա հանդիսացող գույքի գտնվելու վայրում

• պայմանագրի կատարման վայրում

• ակցեպտը ստացող քաղաքացու բնակության կամ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրում

162. Առևտրային կազմակերպությունների միջև հարաբերություններում արգելվում է.

• փոխառությունը

• առուվաճառքը

• փոխանակությունը

■ **նվիրատվությունը**

163. Ինքնակամ կառույցները կարող են ճանաչվել օրինական՝ համայնքների ղեկավարների, համայնքի վարչական տարածքներից դուրս՝ մարզպետների կողմից.

■ **կառավարության սահմանած կարգով**

• համայնքի ղեկավարի սահմանած կարգով

• մարզպետի սահմանած կարգով

• միայն դատարանի սահմանած կարգով

164. Ինքնակամ կառույցը չի կարող ճանաչվել օրինական, եթե կառույցը պահպանելը խախտում է.

■ **այլ անձանց իրավունքները և օրենքով պահպանվող շահերը կամ վտանգ է սպառնում քաղաքացիների կյանքին ու առողջությանը**

• այլ անձանց իրավունքները և օրենքով չպահպանվող շահերը կամ վտանգ է սպառնում քաղաքացիների կյանքին ու առողջությանը

• այլ անձանց իրավունքները և օրենքով պահպանվող շահերը կամ վտանգ չի սպառնում քաղաքացիների կյանքին ու առողջությանը

• երրորդ պետության իրավունքները և միջազգային պայմանագրով ամրագրված շահերը կամ մասնակի վտանգ է սպառնում քաղաքացիների կյանքին ու առողջությանը

165. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

■ **գնելու նախապատվության իրավունքի խախտմամբ բաժնի վաճառքի դեպքում բաժնային սեփականության ցանկացած մասնակից իրավունք ունի երեք ամսվա ընթացքում դատական կարգով պահանջել իրեն փոխանցելու գնորդի իրավունքները և պարտականությունները**

• գնելու նախապատվության իրավունքի խախտմամբ բաժնի վաճառքի դեպքում բաժնային սեփականության ցանկացած մասնակից իրավունք ունի երեք տարվա ընթացքում դատական կարգով պահանջել իրեն փոխանցելու գնորդի իրավունքները և պարտականությունները

• գնելու նախապատվության իրավունքի խախտմամբ բաժնի վաճառքի դեպքում բաժնային սեփականության ցանկացած մասնակից իրավունք ունի երեք օրվա ընթացքում դատական կարգով պահանջել իրեն փոխանցելու գնորդի իրավունքները և պարտականությունները

• գնելու նախապատվության իրավունքի խախտմամբ բաժնի վաճառքի դեպքում յուրաքանչյուր ոք իրավունք ունի երկու ամսվա ընթացքում արտադատական կարգով պահանջել իրեն փոխանցելու գնորդի իրավունքները և պարտականությունները

166. Քաղաքացին կարող է անհայտ բացակայող ճանաչվել, եթե.

• երեք տարվա ընթացքում նրա բնակության վայրում տեղեկություններ չկան նրա գտնվելու վայրի մասին

• նա չունի բնակության հիմնական վայր

■ մեկ տարվա ընթացքում նրա բնակության վայրում տեղեկություններ չկան նրա գտնվելու վայրի մասին

• նա գտնվում է հետախուզման մեջ

167. Գնորդի կողմից առուվաճառքի պայմանագրում նշված քանակից ավելի ապրանք ընդունելու դեպքում լրացուցիչ ընդունված ապրանքի համար վճարվում է.

■ նույն ապրանքի համար պայմանագրով սահմանված գնով, եթե այլ գին սահմանված չէ կողմերի համաձայնությամբ

• լրացուցիչ ընդունված ապրանքի արժեքի ութսուն տոկոսը

• նմանատիպ ապրանքների համար սովորաբար վճարվող գնով

• վաճառողի կողմից սահմանված գնով

168. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

■ եթե բաժնային սեփականության մյուս մասնակիցները հրաժարվում են վաճառվող բաժինը գնելուց կամ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքում բաժինը ձեռք չեն բերում ծանուցումը ստանալու օրվանից մեկ ամսվա, իսկ շարժական գույքի սեփականության իրավունքում՝ տասը օրվա ընթացքում, վաճառողն իրավունք ունի իր բաժինը վաճառել ցանկացած անձի

• եթե բաժնային սեփականության մյուս մասնակիցները հրաժարվում են վաճառվող բաժինը գնելուց կամ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքում բաժինը ձեռք չեն բերում ծանուցումը ստանալու օրվանից մեկ տարվա, իսկ շարժական գույքի

սեփականության իրավունքում՝ տասը օրվա ընթացքում, վաճառողն իրավունք ունի իր բաժինը վաճառել ցանկացած անձի

• եթե բաժնային սեփականության մյուս մասնակիցները հրաժարվում են վաճառվող բաժինը գնելուց կամ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքում բաժինը ձեռք չեն բերում ծանուցումը ստանալու օրվանից մեկ ամսվա, իսկ շարժական գույքի սեփականության իրավունքում՝ մեկ օրվա ընթացքում, վաճառողն իրավունք ունի իր բաժինը վաճառել ցանկացած անձի

• եթե բաժնային սեփականության մյուս մասնակիցները հրաժարվում են վաճառվող բաժինը գնելուց կամ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքում բաժինը ձեռք չեն բերում ծանուցումը ստանալու օրվանից մեկ տարվա, իսկ շարժական գույքի սեփականության իրավունքում՝ մեկ օրվա ընթացքում, վաճառողն իրավունք ունի իր բաժինը վաճառել ցանկացած անձի

169. Իր ամբողջ գույքը կամ դրա մի մասը նվիրելու՝ առանց գույքի, իրավունքի կամ պարտականությունից ազատելու տեսքով նվիրատվության կոնկրետ առարկան նշելու խոստումը.

• հանդիսանում է նվիրատվության պայմանագիր

• հանդես է գալիս որպես նվիրաբերություն

• հանդիսանում է հրապարակային օֆերտա

■ **առոչինչ է**

170. Նվիրաբերությունն ընդունելու համար.

• պահանջվում է նվիրաբերողի համաձայնությունը

■ **որևէ մեկի թույլտվություն կամ համաձայնություն չի պահանջվում**

• պահանջվում է համապատասխան պետական մարմնի գրավոր համաձայնությունը

• պահանջվում է նվիրաբերություն ստացող իրավաբանական անձի գործունեության վայրի համայնքի ղեկավարի համաձայնությունը

171. Վարձակալության հանձնված գույքի օգտագործմանը լրիվ կամ մասնակիորեն խոչընդոտող թերությունների համար պատասխանատվություն է կրում.

• վարձակալը, եթե նույնիսկ վարձակալության պայմանագիրը կնքելիս նա չի իմացել այդ թերությունների մասին

■ **վարձատուն, եթե նույնիսկ վարձակալության պայմանագիրը կնքելիս նա չի իմացել այդ թերությունների մասին**

• գույքը արտադրողը

• վարձակալը, եթե այդ թերությունները վարձակալը հայտնաբերել է վարձակալության պայմանագրի գործողության ընթացքում

172. Հողամասի նկատմամբ սեփականության իրավունքը տարածվում է դրա սահմաններում գտնվող.

■ **վերգետնյա և ստորգետնյա տարածքի վրա՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի**

• միայն վերգետնյա տարածքի վրա՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

• միայն ստորգետնյա տարածքի վրա՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

• միայն ստորջրյա տարածքի վրա՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

173. Անշարժ գույք վարձակալած քաղաքացու մահվան դեպքում.

• վարձակալության պայմանագիրը դադարում է

• վարձակալության պայմանագիրը համարվում է չկնքված

• վարձակալության պայմանագիրը լուծվում է վարձատուի նախաձեռնությամբ

■ **վարձակալության պայմանագրով նրա իրավունքները և պարտականությունները փոխանցվում են ժառանգին, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով**

174. Ապահովագրական վկայագրերն ապահովագրության գլխավոր պայմանագրին չհամապատասխանելու դեպքում նախապատվությունը տրվում է.

• գլխավոր պայմանագրին

■ **ապահովագրական վկայագրին**

• ոչ մեկին նախապատվություն չի տրվում

• նախապատվությունը տրվում է գլխավոր պայմանագրին, եթե այլ բան սահմանված չէ օրենքով

175. Գույքային ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական գումարը.

• պետք է ավել լինի, քան դրա իրական (շուկայական) արժեքը

• պետք է մեկ և կես անգամ ավել լինի, քան դրա իրական (շուկայական) արժեքը

■ **չի կարող գերազանցել պայմանագրի կնքման պահին այդ գույքի իրական (շուկայական) արժեքը**

• չի կարող գերազանցել դրա իրական (շուկայական) արժեքը, եթե այլ բան սահմանված չէ պայմանագրով

176. Եթե պարտավորությունը չկատարելը կամ այն անպատշաճ կատարելը տեղի է ունեցել երկու կողմերի մեղքով, ապա դատարանը.

• քաղաքացիական գործի վարույթը կարճում է

• համապատասխանաբար նվազեցնում է պարտատիրոջ պատասխանատվության չափը

■ **համապատասխանաբար նվազեցնում է պարտապանի պատասխանատվության չափը**

• ամբողջությամբ ազատում է պարտապանին պատասխանատվությունից

177. Պարտապանը կետանցող չի համարվում, քանի դեռ.

• պարտատերը չի պահանջել վնասների, այդ թվում՝ բաց թողնված օգուտի հատուցում

• դա ապացուցված չէ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով

• իր գործողություններով հավաստում է պարտավորության կատարումից իր չխուսափելը

■ **պարտավորությունը չի կարող կատարվել պարտատիրոջ կետանցի հետևանքով**

178. Նախնական պայմանագիրը պետք է պարունակի պայմաններ, որոնք.

• չեն զետեղվելու հիմնական պայմանագրում

• որոշակիացնում են հիմնական պայմանագրով առաջանալիք հարկային պարտավորությունների չափը

■ **թույլ են տալիս սահմանել հիմնական պայմանագրի առարկան, ինչպես նաև մյուս էական պայմանները**

• կողմերին հնարավորություն են տալիս խուսափել հիմնական պայմանագիրը կնքելուց

179. Ճահառուն չի կարող փոխարինվել այլ անձով այն բանից հետո.

• երբ ստացվել է ապահովագրողի առարկությունը փոխարինման դեմ

■ **երբ նա ապահովագրության պայմանագրով կատարել է որևէ պարտականություն կամ ապահովագրողին պահանջ է ներկայացրել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար**

• երբ նա ապահովագրության պայմանագրով չի կատարել որևէ պարտականություն և ապահովագրողին պահանջ չի ներկայացրել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար

• երբ ապահովագրողը ապահովագրության պայմանագրով կատարել է որևէ պարտականություն կամ ապահովագրողին պահանջ է ներկայացրել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար

180. Ապահովագրության պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում.

• ապահովադրի կողմից ապահովագրավճարն ամբողջությամբ կամ պայմանագրով նախատեսված չափով վճարելու պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով

• ապահովագրական դեպքը վրա հասնելու պահից

■ **կնքման պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• ապահովագրության պայմանագրում նշված ձևով

181. Ոչ կյանքի ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական պատահարը վրա հասնելիս.

• ապահովադիրը պարտավոր չէ ողջամիտ և մատչելի միջոցներ ձեռնարկել հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար

• ապահովագրողը պարտավոր է ողջամիտ և մատչելի միջոցներ ձեռնարկել հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար

• ապահովադիրը պարտավոր չէ միջոցներ ձեռնարկել, բայց կարող է միջոցներ ձեռնարկել իր ցանկությամբ

■ ապահովադիրը պարտավոր է ողջամիտ և մատչելի միջոցներ ձեռնարկել հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար

182. Ամուսնական պայմանագիրը կարող է կնքվել.

• միայն մինչև ամուսնության պետական գրանցումը

• միայն ամուսնությունից հետո

• ամուսնալուծվելիս

■ ինչպես մինչև ամուսնության պետական գրանցումը, այնպես էլ ամուսնության ցանկացած ժամանակահատվածում

183. Որո՞նք են ճանաչվում պետական կարիքներ, որոնց համար մատակարարվում են ապրանքներ.

• պետական մարմնի ցանկացած պահանջմունքը

■ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին վճարվող և օրենքով սահմանված կարգով որոշվող Հայաստանի Հանրապետության պահաջմունքները

• տեղական բյուջեի միջոցների հաշվին վճարվող և ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով որոշվող համայնքների պահանջմունքները

• ՀՀ քաղաքացիների պահանջմունքները

184. Ոչ կյանքի ապահովագրության պայմանագրից բխող պահանջներով հայցը կարող է ներկայացվել.

• մեկ տարվա ընթացքում

• չի կարող ներկայացվել

■ երեք տարվա ընթացքում

• երկու տարվա ընթացքում

185. Մասնակիցների ավանդները, ըստ դրանց արժեքի, եթե այլ բան չի բխում համատեղ գործունեության պայմանագրից կամ փաստացի հանգամանքներից.

• ենթադրվում են հավասար, եթե մասնակիցները ներդրել են հավասար արժեքի դրամ

• չեն կարող լինել հավասար

■ **ենթադրվում են հավասար**

• չեն կարող ենթադրվել հավասար, եթե մասնակիցները չեն ներդրել հավասար արժեքի դրամ և հավասար արժեքի գույք

186. Եթե այլ բան սահմանված չէ օրենքով կամ համատեղ գործունեության պայմանագրով կամ չի բխում պարտավորության էությունից, համատեղ գործունեության մասնակիցների ներդրած գույքը, որի նկատմամբ մինչև ներդրումը նրանք ունեին սեփականության իրավունք.

■ **համարվում է նրանց ընդհանուր բաժնային սեփականությունը**

• չի համարվում նրանց ընդհանուր բաժնային սեփականությունը

• համարվում է յուրաքանչյուրի անձնական սեփականությունը

• համարվում է ստեղծած կազմակերպության սեփականությունը

187. Իրավաբանական անձի բաժանման դեպքում նրա իրավունքները և պարտականություններն անցնում են նոր առաջացած իրավաբանական անձանց.

• փոխանցման ակտին և բաժանիչ հաշվեկշռին միաժամանակ

■ **բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան**

• պետական ռեգիստրի եզրակացությանը համապատասխան

• տվյալ իրավաբանական անձի գործադիր մարմնի որոշմանը համապատասխան

188. Մասնակիցների համատեղ գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը բաշխվում է.

• բոլորի միջև հավասարապես՝ անկախ նրանց ներդրած ավանդի

• ընդհանուր գործում նրանց ներդրած դրամական գումարին համամասնորեն

■ **ընդհանուր գործում նրանց ավանդի արժեքին համամասնորեն, եթե այլ բան նախատեսված չէ համատեղ գործունեության պայմանագրով կամ մասնակիցների համաձայնությամբ**

• փոխադարձ համաձայնությամբ

189. Մասնակիցների համատեղ գործունեության արդյունքում ստացված շահույթին մասնակցելուց մասնակիցներից որևէ մեկին զրկելու մասին համաձայնությունը.

• ունի իրավաբանական ուժ, եթե նրա մասնակցությունը մասնակիցների կողմից անբավարար է համարվել

■ **առոչինչ է**

• ունի իրավաբանական ուժ պայմանագրով սահմանված դեպքում

• չի կարող կայացվել, եթե մասնակիցն իր պարտականությունները կատարել է բարեխղճորեն

190. Եթե վնասների հատուցման ավելի պակաս չափ նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով, ապա անձը, ում իրավունքը խախտվել է, կարող է պահանջել.

■ **իրեն պատճառված վնասների լրիվ հատուցում**

• իրեն պատճառված վնասի հիսուն տոկոսի չափով հատուցում

• միայն բաց թողնված օգուտի հատուցում

• իրեն պատճառված վնասի կրկնապատիկի չափով հատուցում

191. Հայցային վաղեմությունը չի տարածվում.

■ **ավանդները վերադարձնելու վերաբերյալ ավանդատուների կողմից բանկին ներկայացվող պահանջների վրա**

• պատճառված վնասը մասնակի հատուցելու պահանջների վրա

• անհիմն հարստացման պահանջների վրա և առավել վտանգի աղբյուրով պատճառված վնասը հատուցելու պահանջների վրա

• առավել վտանգի աղբյուրով պատճառված վնասը հատուցելու պահանջների վրա

192. Եթե կողմերից մեկը լրիվ կամ մասնակի կատարել է նոտարական վավերացում պահանջող գործարքը, իսկ մյուս կողմը խուսափում է գործարքի նոտարական վավերացումից, դատարանն իրավունք ունի.

• այդ գործարքի հետ կապված հայցադիմումը ստանալիս վերադարձնել այն

■ **գործարքը կատարած կողմի պահանջով այն վավեր ճանաչել**

• գործարքը համարել առոչինչ և գործի վարույթը կարճել

• գործարքը համարել կեղծ

193. Համատեղ գործունեության անժամկետ պայմանագրից հրաժարվելու մասին մասնակցի դիմումը պետք է տրվի ոչ ուշ, քան.

■ **պայմանագրից նրա ենթադրվող դուրս գալուց երեք ամիս առաջ**

• պայմանագրից նրա ենթադրվող դուրս գալուց երկու ամիս առաջ

• նման մտադրություն առաջանալու օրվան հաջորդող երեք օրվա ընթացքում

• նման մտադրություն առաջանալու օրվան հաջորդող տասը օրվա ընթացքում

194. Պարտավորության մեջ անձանց փոփոխվելու դեպքում հայցային վաղեմության ժամկետը.

• ընդհատվում է, եթե կողմերը չեն առարկում

• կասեցվում է, եթե կողմերը չեն առարկում

• վերսկսվում է, եթե կողմերը չեն առարկում

■ **չի փոփոխվում**

195. Անհատապես որոշվող գույք է համարվում.

• գույքի սեփականատիրոջ համար ոչ նյութական բնույթի մեծ արժեք ներկայացնող գույքը

■ **այլ գույքից իրեն ներհատուկ հատկանիշներով առանձնացված գույքը**

• գույքի նման տեսակի մեջ համեմատաբար քիչ քանակությամբ թողարկվող գույքը

• այլ գույքի հետ համեմատած բավականին բարձր ինքնարժեք ունեցող գույքը

196. Ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի՝ բնակարանը.

■ **բնակության համար նախատեսված և իրավունքների պետական գրանցումն իրականացնող լիազորված մարմնում առանձին ծածկագրով գրանցված կամ համարակալված տարածք (շինություն) է**

• բնակության համար նախատեսված ոչ բնակելի տարածք (շինություն) է

• բնակության համար նախատեսված իրավունքի օբյեկտ է

• բնակության համար նախատեսված և առանձին հատակագիծ ունեցող ինքնակամ կառույց է

197. Վիճակախաղ, տոտալիզատոր կամ այլ խաղեր անցկացնելու կանոններին համապատասխան խաղի կազմակերպիչը շահած անձանց պետք է վճարի նրանց շահումը.

• հինգ օրվա ընթացքում

• փոխադարձ համաձայնությամբ

■ **խաղեր անցկացնելու կանոններով նախատեսված չափով, ձևով (դրամով կամ բնեղենով) և ժամկետում, իսկ եթե այդ կանոններում ժամկետը նշված չէ, ապա խաղերի արդյունքները որոշելու պահից ոչ ուշ, քան տասը օրում**

• խաղեր անցկացնելու կանոններով նախատեսված չափով, ձևով (դրամով կամ բնեղենով) և ժամկետում, իսկ եթե այդ կանոններում ժամկետը նշված չէ, ապա խաղերի արդյունքները որոշելու պահից ոչ ուշ, քան տասնհինգ օրում

198. Խաղերի կազմակերպչի կողմից սահմանված ժամկետում խաղեր անցկացնելուց հրաժարվելու դեպքում խաղերի մասնակիցներն իրավունք ունեն.

• կազմակերպչից պահանջել խաղերի վերախաղարկում

■ **կազմակերպչից պահանջել խաղերի վերացմամբ կամ դրանց ժամկետի հետաձգմամբ պատճառված իրական վնասի հատուցում**

• կազմակերպչից պահանջել խաղերի վերացմամբ կամ հետաձգմամբ պատճառված ամբողջ վնասի հատուցում

• կազմակերպչից պահանջել չստացված օգուտները

199. Եթե պարգևի հրապարակային խոստման մեջ դրա չափը նշված չէ, ապա.

■ **այն որոշվում է պարգև խոստացած անձի հետ համաձայնությամբ, իսկ վեճի դեպքում՝ դատարանով**

• այն որոշվում է պարգև խոստացած անձի որոշմամբ, իսկ վեճի դեպքում՝ արտադատական կարգով

• այն որոշվում է միայն արտադատական կարգով

• նման հրապարակային խոստումը համարվում է առոչինչ

200. Պարգև վճարելու պարտականությունը ծագում է, եթե.

• այն հրապարակվել է զանգվածային լրատվության միջոցներով

■ պարգև վճարելու խոստումը հնարավորություն է ընձեռում պարզել, թե ով է այն խոստացել

• պարգև վճարելու խոստումը հնարավորություն է ընձեռում պարզել, թե ով է կատարում այն

• կատարողի կողմից հրապարակային խոստումը կատարելու մասին հայտարարություն տալու օրվանից տասը օրվա ընթացքում

201. Ո՞ր դեպքում է պարտավորությունը դադարում հաշվանցով.

• պարտավորությունը լրիվ կամ մասնակի դադարում է միատեսակ այն պահանջի հաշվանցով, որի ժամկետը լրացել է կամ նշված չէ, կամ որոշված է պահանջի պահով

• պարտավորությունը լրիվ կամ մասնակի դադարում է հանդիպական այն պահանջի հաշվանցով, որի ժամկետը լրացել է կամ նշված չէ, կամ որոշված է պահանջի պահով

• պարտավորությունը լրիվ կամ մասնակի դադարում է միատեսակ հակընդդեմ այն պահանջի հաշվանցով, որի ժամկետը լրացել է կամ նշված չէ, կամ որոշված է պահանջի պահով

■ պարտավորությունը լրիվ կամ մասնակի դադարում է միատեսակ հանդիպական այն պահանջի հաշվանցով, որի ժամկետը լրացել է կամ նշված չէ, կամ որոշված է պահանջի պահով

202. Հրապարակային մրցույթ հայտարարած անձն աշխատանքները ներկայացնելու համար սահմանված ժամկետի.

• միայն երկրորդ կեսի ընթացքում իրավունք ունի փոփոխել և/կամ լրացնել դրա պայմանները կամ մասնակի վերացնել մրցույթը

■ միայն առաջին կեսի ընթացքում իրավունք ունի փոփոխել դրա պայմանները կամ վերացնել մրցույթը

• ընթացքում իրավունք չունի փոփոխել և/կամ լրացնել դրա պայմանները կամ վերացնել մրցույթը

• միայն երրորդ կեսի ընթացքում իրավունք ունի վերացնել մրցույթը, եթե մասնակիցները համաձայն են

203. Դատարանը հայցային վաղեմությունը կիրառում է.

• իր նախաձեռնությամբ

• եթե դրան չի առարկում պատասխանողը

■ միայն վիճող կողմի դիմումով, որը պետք է տրվի մինչև դատարանի կողմից վճիռ կայացնելը

• հայցվոր կողմի պահանջով, որը պետք է տրվի մինչև դատարանի կողմից վճիռ կայացնելը

204. Ամուսնական պայմանագիրը.

• չի կարող սահմանափակել ամուսինների իրավունակությունը, սակայն կարող է սահմանափակել գործունակությունը, չի կարող սահմանափակել իրենց իրավունքների պաշտպանության համար դատարան դիմելու նրանց իրավունքը, կարգավորել ամուսինների միջև անձնական ոչ գույքային հարաբերությունները, երեխաների նկատմամբ ամուսինների իրավունքներն ու պարտականությունները, նախատեսել անաշխատունակ անապահով ամուսնու ապրուստի միջոց պահանջելու իրավունքը սահմանափակող նորմ, ներառել այլ պայմաններ, որոնք ամուսիններից մեկին դնում են անբարենպաստ իրավիճակի մեջ կամ հակասում են ընտանեկան օրենսդրության հիմնական սկզբունքներին

• չի կարող սահմանափակել ամուսինների իրավունակությունը կամ գործունակությունը, իրենց իրավունքների պաշտպանության համար դատարան դիմելու նրանց իրավունքը, կարգավորել ամուսինների միջև անձնական ոչ գույքային հարաբերությունները, երեխաների նկատմամբ ամուսինների իրավունքներն ու պարտականությունները, սակայն կարող է նախատեսել անաշխատունակ անապահով ամուսնու ապրուստի միջոց պահանջելու իրավունքը սահմանափակող նորմ, ներառել այլ պայմաններ, որոնք ամուսիններից մեկին դնում են անբարենպաստ իրավիճակի մեջ կամ հակասում են ընտանեկան օրենսդրության հիմնական սկզբունքներին

• կարող է սահմանափակել ամուսինների իրավունակությունը կամ գործունակությունը, իրենց իրավունքների պաշտպանության համար դատարան դիմելու նրանց իրավունքը, կարգավորել ամուսինների միջև անձնական ոչ գույքային հարաբերությունները, երեխաների նկատմամբ ամուսինների իրավունքներն ու պարտականությունները, նախատեսել անաշխատունակ անապահով ամուսնու ապրուստի միջոց պահանջելու իրավունքը սահմանափակող նորմ, ներառել այլ պայմաններ, որոնք ամուսիններից մեկին դնում են անբարենպաստ իրավիճակի մեջ կամ հակասում են ընտանեկան օրենսդրության հիմնական սկզբունքներին

■ չի կարող սահմանափակել ամուսինների իրավունակությունը կամ գործունակությունը, իրենց իրավունքների պաշտպանության համար դատարան դիմելու նրանց իրավունքը, կարգավորել ամուսինների միջև անձնական ոչ գույքային հարաբերությունները, երեխաների նկատմամբ ամուսինների իրավունքներն ու պարտականությունները, նախատեսել անաշխատունակ անապահով ամուսնու ապրուստի միջոց պահանջելու իրավունքը սահմանափակող նորմ, ներառել այլ պայմաններ, որոնք ամուսիններից մեկին դնում են անբարենպաստ իրավիճակի մեջ կամ հակասում են ընտանեկան օրենսդրության հիմնական սկզբունքներին

205. Վնաս պատճառողի մեղքի բացակայությամբ պատճառված վնասի հատուցումը.

• չի կարող նախատեսվել

■ կարող է նախատեսվել օրենքով

• կարող է նախատեսվել պայմանագրով

• կարող է նախատեսվել, եթե կողմերը համաձայն են

206. Իրավաբանական անձը համարվում է լուծարված, իսկ նրա գոյությունը՝ դադարած.

• իրավաբանական անձի կառավարման բարձրագույն մարմնի կողմից որոշման ընդունման պահից

■ պետական գրանցման պահից

• լուծարային հաշվեկշիռը հաստատելու պահից

• իրավաբանական անձին դատարանի կողմից սնանկ ճանաչելու պահից

207. Անհրաժեշտ պաշտպանության վիճակում պատճառված վնասը.

• ամեն դեպքում ենթակա է հատուցման

• ենթակա է հատուցման ամբողջությամբ

■ ենթակա չէ հատուցման, եթե չեն գերազանցվել դրա սահմանները

• ենթակա չէ հատուցման, եթե նույնիսկ գերազանցվել են դրա սահմանները

208. Պարտավորությունները ծագում են.

■ **պայմանագրից, վնաս պատճառելու հետևանքով և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում նշված այլ հիմքերից**

• միայն պայմանագրից

• միայն վնաս պատճառելու հետևանքով և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում նշված այլ հիմքերից

• վարչական ակտում սահմանված հիմքերից

209. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է համարվում իրավաբանական անձի իրավունակության ծագման պահ.

• իրավաբանական անձի հիմնադրման մասին պայմանագրի կնքման պահը

• հիմնադիրների կողմից իրավաբանական անձի կանոնադրության հաստատման պահը

• իրավաբանական անձի կառավարման մարմինների ընտրության և նշանակման պահը

■ **նրա ստեղծման պահը**

210. Ծայրահեղ անհրաժեշտության, այսինքն՝ վնաս պատճառողին կամ այլ անձանց սպառնացող վտանգի վերացման պայմաններում պատճառված վնասը, եթե այդ վտանգը տվյալ հանգամանքներում չէր կարող վերացվել այլ միջոցներով, պետք է հատուցվի.

■ **վնաս պատճառած անձի կողմից**

• այն անձի կողմից՝ ի շահ որի գործել է վնաս պատճառողը

• ՀՀ կառավարության կողմից

• միայն երրորդ անձի կողմից

211. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է համարվում իրավաբանական անձի իրավունակության դադարման պահ.

■ **նրա լուծարման ավարտի պահը**

• գործունեությունը դադարեցնելու մասին նրա հիմնադիրների կողմից որոշման ընդունման պահը, եթե որևէ հիմնադիր չի առարկում այդ մասին

• նրա տնօրենի փոփոխման պահը կամ կանոնադրության՝ ՀՀ օրենսդրությանը հակասելու պահը

• իրավաբանական անձին տրված լիցենզիայի դադարեցման պահը

212. Իրավաբանական անձի ստեղծման նպատակով կնքված պայմանագրի հիման վրա ի՞նչ են մշակում իրավաբանական անձի հիմնադիրները.

• գործունեության ռազմավարությունը

■ **ստեղծվող իրավաբանական անձի կանոնադրությունը**

• գործունեության հիմնական ուղղությունները

• օրենքի նախագիծը

213. Իրավաբանական անձի հիմնադիրներն ինչպիսի՞ պատասխանատվություն են կրում մինչև իրավաբանական անձի պետական գրանցումը ծագած՝ իրավաբանական անձի ստեղծման հետ կապված պարտավորությունների համար.

• բարոյական կամ ֆինանսական

• պատասխանատվություն չեն կրում

■ **համապարտ**

• սուբսիդիար կամ դրամական

214. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է համարվում իրավաբանական անձի ստեղծման պահ.

• նրա հիմնադիրների կողմից նրա կանոնադրության հաստատման պահը

• իրավաբանական անձի հիմնադրման մասին պայմանագրի կնքման պահը

• նրա ֆիրմային անվանման գրանցման պահը

■ **նրա պետական գրանցման պահը**

215. ՀՀ ընտանեկան օրենսգրքի իմաստով երեխա է համարվում.

• յուրաքանչյուր ոք, ով ունի ծնողներ

• 35 տարեկան անձը

• 21 տարեկան անձը

■ **18 տարին չլրացած անձը**

216. Ի՞նչ իրավական հետևանքներ է ունենում նորացումը սկզբնական պարտավորության հետ կապված լրացուցիչ պարտավորությունների համար.

• նորացումը չի դադարեցնում սկզբնական պարտավորության հետ կապված լրացուցիչ պարտավորությունները, եթե դրանք կարող են կատարվել հիմնական պարտավորությունից անկախ

■ **նորացումը դադարեցնում է սկզբնական պարտավորության հետ կապված լրացուցիչ պարտավորությունները, եթե այլ բան նախատեսված չէ կողմերի համաձայնությամբ**

• նորացումը չի դադարեցնում սկզբնական պարտավորության հետ կապված լրացուցիչ պարտավորությունները

• նորացումը դադարեցնում է միայն սկզբնական պարտավորության կատարումն ապահովող լրացուցիչ պարտավորությունները

217. Քաղաքացին դատարանի վճռով ճանաչվել էր անգործունակ և նրա նկատմամբ խնամակալություն էր սահմանվել: Խնամակալը երրորդ անձի հետ նվիրատվության պայմանագիր է կնքել անգործունակ անձի սեփական բնակարանի վերաբերյալ: Տվյալ դեպքում.

• նման գործարքն արգելված չէ, քանի որ անգործունակ ճանաչված քաղաքացու անունից գործարքներ է կնքում նրա խնամակալը

■ **արգելվում է անգործունակ ճանաչված քաղաքացիների անունից նրանց օրինական ներկայացուցիչների կատարած նվիրատվությունը**

• կարող է կնքել միայն նվիրաբերության պայմանագիր

• գործարքի վավերությունը կախված է բնակարանի մակերեսից և անգործունակ անձի նյութական վիճակից

218. Այն դեպքում, երբ տասնչորսից մինչև տասնութ տարեկան անչափահասը վնասը հատուցելու համար չունի բավարար եկամուտներ կամ այլ գույք.

• վնասը լրիվ կամ պակասող մասով պետք է հատուցեն նրա ծնողները, որդեգրողները կամ խնամակալները՝ անկախ իրենց մեղքի առկայությունից

• վնասը ենթակա չէ հատուցման մինչև անչափահասի կողմից գույք ձեռք բերելը

■ **վնասը լրիվ կամ պակասող մասով պետք է հատուցեն նրա ծնողները, որդեգրողները կամ հոգաբարձուն, եթե չեն ապացուցում, որ վնասն իրենց մեղքով չի պատճառվել**

• վնասը չի հատուցվում

219. Խնամակալի կամ հսկողություն իրականացնելու համար պարտավոր կազմակերպության անգործունակ ճանաչված քաղաքացու վնասի հատուցման պարտականությունը.

■ **չի դադարում հետագայում նրան գործունակ ճանաչելու դեպքում**

• դադարում է հետագայում նրան գործունակ ճանաչելու դեպքում

• դրվում է համապատասխան կազմակերպության վրա

• չի դադարում հետագայում նրան գործունակ ճանաչելու դեպքում, պայմանով, որ անձը համապատասխան գույք ունենա հատուցման համար

220. Սահմանափակ գործունակ ճանաչված քաղաքացու պատճառած վնասը հատուցում է.

• հոգաբարձուն կամ պատասխանատու անձը

■ **ինքը՝ վնաս պատճառողը**

• ենթակա չէ հատուցման մինչև լրիվ գործունակ դառնալը

• համապատասխան կազմակերպությունը, որը պարտավոր էր հսկողություն իրականացնել

221. Գործունակ քաղաքացին, ինչպես նաև տասնչորսից մինչև տասնութ տարեկան անչափահասը, ով վնաս է պատճառել այնպիսի վիճակում, երբ նա չէր կարող գիտակցել իր գործողությունների նշանակությունը կամ ղեկավարել դրանք.

• իր պատճառած վնասի համար պատասխանատվություն է կրում մասնակի

• ամբողջությամբ պատասխանատվություն է կրում իր պատճառած վնասի համար

■ **պատասխանատվություն չի կրում իր պատճառած վնասի համար**

• պատասխանատվություն չի կրում իր պատճառած վնասի համար մեղմացնող հանգամանքների առկայության դեպքում

222. Եթե վնասը պատճառվել է տուժողի կյանքին կամ առողջությանը, դատարանը, տուժողի ու վնաս պատճառողի գույքային դրության, ինչպես նաև այլ հանգամանքների հաշվառմամբ.

• չի կարող վնասը հատուցելու պարտականությունը լրիվ կամ մասնակիորեն դնել վնաս պատճառողի վրա

• կարող է վնաս պատճառողին ամբողջությամբ ազատել վնասի հատուցման պարտականությունից

■ կարող է վնասը հատուցելու պարտականությունը լրիվ կամ մասնակիորեն դնել վնաս պատճառողի վրա

• տուժողին զրկել վնասի հատուցում ստանալու իրավունքից

223. Ձեռքբերման վաղեմության ուժով գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի ծագումը որոշվում է այն պետության իրավունքով.

• որտեղ տվյալ անձը գտնվում է

• որտեղ գույքը գտնվել է ձեռքբերման վաղեմության ժամկետի սկզբում

■ որտեղ գույքը գտնվել է ձեռքբերման վաղեմության ժամկետի ավարտման պահին

• որտեղի քաղաքացի է համարվում ձեռքբերման վաղեմության իրավունքը ձեռք բերողը

224. Առավել վտանգ ստեղծող գործունեությամբ պատճառված վնասի համար վնասը հատուցելու պարտականությունը դրվում է.

• առավել վտանգի աղբյուրն օգտագործողի վրա

■ առավել վտանգի աղբյուրը սեփականության իրավունքով կամ այլ օրինական հիմքով տիրապետող իրավաբանական անձի կամ քաղաքացու վրա

• այն անձի վրա, ում գործողությունների պատճառով պատճառվել է վնաս

• այն կազմակերպության վրա, որը պարտավոր էր պատշաճ հսկողություն իրականացնել

225. Վնասը համատեղ պատճառած անձինք տուժողի առջև կրում են.

• պատասխանատվություն՝ ըստ իրենց մասնակցության չափի

• սուբսիդիար պարտականություն

■ **համապարտ պատասխանատվություն**

• պատասխանատվություն՝ ըստ տուժողի պահանջի

226. Պարտատերն իրավունք ունի չընդունել պարտավորության մաս առ մաս կատարումը, եթե այլ բան նախատեսված չէ.

■ **օրենքով, այլ իրավական ակտերով, պարտավորության պայմաններով և չի բխում գործարար շրջանառության սովորույթներից կամ պարտավորության էությունից**

• միայն օրենքով

• օրենքով, այլ իրավական ակտերով, պարտավորության պայմաններով

• ՀՀ Սահմանադրությամբ

227. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

■ **ծնողները պարտավոր են ապրուստի միջոցներ տրամադրել իրենց օգնության կարիքն ունեցող անաշխատունակ չափահաս զավակներին**

• ծնողներն իրավունք ունեն ապրուստի միջոցներ տրամադրել իրենց օգնության կարիքն ունեցող անաշխատունակ չափահաս զավակներին

• ծնողները պարտավոր են ապրուստի միջոցներ տրամադրել իրենց օգնության կարիքն ունեցող աշխատունակ չափահաս զավակներին

• ծնողները պարտավոր չեն ապրուստի միջոցներ տրամադրել իրենց օգնության կարիքն ունեցող անաշխատունակ չափահաս զավակներին

228. Տուժողի դիտավորության հետևանքով ծագած վնասը.

• ենթակա է հատուցման

■ **հատուցման ենթակա չէ**

• ենթակա է հատուցման, եթե մեղավոր անձն ունի բավարար նյութական միջոցներ

• հատուցման ենթակա են միայն իրական վնասները

229. Ճանապարհին գտնվող շարժական գույքի նկատմամբ գործարքով սեփականության իրավունքի և այլ գույքային իրավունքների ծագումն ու դադարումը որոշվում է.

• այն պետության իրավունքով, որտեղից դուրս է եկել այդ գույքը, եթե այլ բան սահմանված չէ կողմերի համաձայնությամբ

■ **այն պետության իրավունքով, որտեղից առաքվել է այդ գույքը, եթե այլ բան սահմանված չէ կողմերի համաձայնությամբ**

• այն պետության իրավունքով, որի քաղաքացին է հանդիսանում գույքի սեփականատերը

• կողմերի համաձայնությամբ ընտրված պետության իրավունքով

230. Եթե տուժողի կոպիտ անզգուշությունը նպաստել է վնասի առաջացմանը կամ մեծացմանը, ապա.

• վնասը ենթակա է հատուցման բոլոր դեպքերում

• վնասը ենթակա չէ հատուցման

• վնասը ենթակա է հատուցման անկախ տուժողի կոպիտ անզգուշության չափից

■ **հատուցման չափը պետք է նվազեցվի՝ կախված տուժողի և վնաս պատճառողի մեղքի աստիճանից**

231. Գործարքի ձևը որոշվում է.

• գործարքի կատարման վայրի իրավունքով

• կողմերի համաձայնությամբ ընտրված պետության իրավունքով

• այն պետության իրավունքով, որի քաղաքացիներն են հանդիսանում կողմերը

■ **այն պետության իրավունքով, որտեղ այն կնքվել է**

232. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

■ **աշխատունակ չափահաս զավակները պարտավոր են պահել իրենց անաշխատունակ և օգնության կարիք ունեցող ծնողներին և հոգ տանել նրանց մասին**

• աշխատունակ չափահաս զավակները պարտավոր են պահել իրենց աշխատունակ և օգնության կարիք ունեցող ծնողներին և հոգ տանել նրանց մասին

• աշխատունակ չափահաս զավակները պարտավոր չեն պահել իրենց անաշխատունակ և օգնության կարիք ունեցող ծնողներին և հոգ տանել նրանց մասին

• անաշխատունակ չափահաս զավակները պարտավոր են պահել իրենց անաշխատունակ և օգնության կարիք ունեցող ծնողներին և հոգ տանել նրանց մասին

233. Արտասահմանում կնքված գործարքի ձևը չպահպանելը.

• հիմք չէ այն անվավեր ճանաչելու համար, եթե պահպանվել են միջազգային իրավունքի նորմերը

• հիմք է այն անվավեր ճանաչելու համար՝ անկախ այն հանգամանքից, թե պահպանվել են արդյոք ՀՀ իրավունքի նորմերը

■ **հիմք չէ այն անվավեր ճանաչելու համար, եթե պահպանվել են ՀՀ իրավունքի պահանջները**

• հիմք է այն անվավեր ճանաչելու բոլոր դեպքերում

234. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն կերակրողի մահվամբ ծագած վնասները հատուցելիս հաշվի առնվու՞մ է տուժողի մեղքը.

• այո, մասամբ

• այո

■ **ոչ, հաշվի չի առնվում**

• այո, վնաս պատճառողի պահանջով

235. Արտերկրում տրված լիազորագրի ձևը չպահպանելը.

• հիմք է այն անվավեր ճանաչելու համար, եթե նույնիսկ պահպանվել են ՀՀ իրավունքի պահանջները

■ **հիմք չէ այն անվավեր ճանաչելու համար, եթե պահպանվել են ՀՀ իրավունքի պահանջները**

• հիմք չէ անվավեր ճանաչելու ոչ մի դեպքում

• հիմք է այն անվավեր ճանաչելու, եթե չեն պահպանվել միջազգային իրավունքի նորմերը

236. Հաշվի առնելով վնաս պատճառած քաղաքացու գույքային դրությունը՝ վնասի հատուցման չափը.

• չի կարող նվազեցվել՝ բացառությամբ, երբ վնասը պատճառվել է դիտավորությամբ կատարված գործողություններով

■ **կարող է նվազեցվել՝ բացառությամբ, երբ վնասը պատճառվել է դիտավորյալ կատարված գործողություններով**

• կարող է նվազեցվել, եթե վնաս պատճառած անձը չի առարկում

• ոչ մի պարագայում չի կարող նվազեցվել

237. Քաղաքացու առողջության քայքայմամբ պատճառված վնասը հատուցելիս.

■ **հաշվի չի առնվում տուժողի կողմից առողջության քայքայումից հետո ստացած աշխատավարձը (եկամուտը)**

• հաշվի է առնվում առողջության քայքայումից հետո տուժողի ստացած աշխատավարձը

• հաշվի է առնվում միայն տուժողի հիմնական աշխատավայրի աշխատավարձը

• հաշվի չեն առնվում տուժողի ստացած եկամուտները

238. Պայմանագիրը կարգավորվում է.

• այն պետության իրավունքով, որտեղ պետք է ավարտվի այդ պարտավորությունը

• այն պետության իրավունքով, որտեղ կնքվել է պայմանագիրը

• այն պետության իրավունքով, որի քաղաքացիներն են հանդիսանում կողմերը

■ **կողմերի համաձայնությամբ ընտրված պետության իրավունքով**

239. Փոխառու իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքում ու՞մ են անցնում գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրով նրա իրավունքներն ու պարտականությունները.

■ **նրա իրավահաջորդ իրավաբանական անձին, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• փոխատուին, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով

• երրորդ անձին

• պետությանը

240. Փոխառու քաղաքացու մահվամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրով.

• կնքվում է նոր պայմանագիր

■ **պայմանագիրը դադարում է**

• նրա իրավունքներն ու պարտականություններն անցնում են նրա ժառանգներին

• պայմանագիրը համարվում է չկնքված

241. Միակողմանի գործարքներից ծագող պարտավորությունների նկատմամբ կիրառվում է այն պետության իրավունքը.

• որտեղ կնքվել է գործարքը

■ **որտեղ կատարվել է գործարքը**

• որը կիրառելու վերաբերյալ համաձայնություն են կայացրել կողմերը

• որտեղ կատարվել է պարտավորությունը

242. Կերակրողի մահվամբ հասցված վնասը վնաս կրած անձանց հատուցվում է.

• հիսունութ տարեկանից մեծ կանանց և վաթսուներեք տարեկանից մեծ տղամարդկանց՝ ցմահ

■ **հիսունհինգ տարեկանից մեծ կանանց և վաթսուն տարեկանից մեծ տղամարդկանց՝ ցմահ**

• մինչև այդ անձանց կենսաթոշակային տարիքի հասնելը

• ցմահ, եթե նրանք հասել են կենսաթոշակային տարիքի

243. Ի՞նչ ձևով է կնքվում կապալի պայմանագիրը.

■ **գրավոր**

• նոտարական վավերացմամբ

• բանավոր

• կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով

244. Տուժողի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման գումարը.

• վերջնական է և ենթակա չէ փոփոխման

• կյանքի թանկացման դեպքում ենթակա չէ ինդեքսավորման

• կյանքի թանկացման դեպքում ենթակա է ինդեքսավորման, եթե նման թանկացումը էական ազդեցություն է թողել

■ կյանքի թանկացման դեպքում, օրենքով սահմանված կարգով, ենթակա է ինդեքսավորման

245. Փախստականի անձնական օրենքը.

• նրա քաղաքացիության երկրի իրավունքն է

■ նրան ապաստան տրամադրած պետության իրավունքն է

• նրա ընտրությամբ կարող է լինել իր քաղաքացիության երկրի կամ գտնվելու վայրի երկրի իրավունքը

• այն երկրի իրավունքը, որն առավել բարենպաստ վիճակ է նախատեսում իր համար

246. Օտարերկրյա քաղաքացու կամ քաղաքացիություն չունեցող անձի քաղաքացիական գործունակությունը ՀՀ-ում կնքված գործարքներով.

■ որոշվում է ՀՀ իրավունքով

• որոշվում է իր քաղաքացիության երկրի իրավունքով

• որոշվում իր համաձայնությամբ իր երկրի կամ գործարքը կնքելու վայրի իրավունքով

• որոշվում է գործարքների կատարման վայրի երկրի իրավունքով

247. Իրավական ի՞նչ հետևանքների է հանգեցնում պարտավորության մեջ անձանց փոփոխվելը հայցային վաղեմության համար.

• պարտավորությունը նորացվում է, հայցային վաղեմության ժամկետի ընթացքը ընդհատվում է

• հայցային վաղեմության ժամկետի ընթացքը սկսվում է նորից

■ պարտավորության մեջ անձանց փոփոխվելը չի հանգեցնում հայցային վաղեմության ժամկետի և դրա հաշվարկման կարգի փոփոխման

• հայցային վաղեմության ընթացքը նորից է սկսվում պարտավորության մեջ նոր ներգրավված անձի համար, սակայն պահպանվում է նախկին անձանց համար

248. Օտարերկրյա քաղաքացու կամ քաղաքացիություն չունեցող անձի քաղաքացիական գործունակությունը ՀՀ-ում վնաս պատճառելու հետևանքով ծագած պարտավորություններով որոշվում է.

■ ՀՀ իրավունքով

• վնաս պատճառած անձի քաղաքացիության երկրի իրավունքով

• վնաս պատճառած անձի ընտրությամբ

• վնաս պատճառած անձի բնակության երկրի իրավունքով

249. Ոչ առևտրային կազմակերպության անվանումը պետք է ցուցում պարունակի.

■ իր գործունեության բնույթի մասին

• իր գործունեության ծավալման վայրի մասին

• իր հիմնադիրների մասին

• իր մասնաճյուղերի առկայության մասին

250. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

■ ողջամիտ ժամկետում չկատարված պարտավորությունը, ինչպես նաև այն պարտավորությունը, որի կատարման ժամկետը որոշվում է պահանջի պահով, պարտապանը պարտավոր է կատարել այդ մասին պարտատիրոջ պահանջի ներկայացման օրվանից հետո՝ յոթօրյա ժամկետում, եթե պարտավորության կատարման այլ ժամկետ չի բխում օրենքից, այլ իրավական ակտերից, պարտավորության պայմաններից, գործարար շրջանառության սովորույթներից կամ պարտավորության էությունից

• ողջամիտ ժամկետում չկատարված պարտավորությունը, ինչպես նաև այն պարտավորությունը, որի կատարման ժամկետը որոշվում է պահանջի պահով, պարտապանը պարտավոր է կատարել այդ մասին պարտատիրոջ պահանջի

ներկայացման օրվանից հետո՝ քսանօրյա ժամկետում, եթե պարտավորության կատարման այլ ժամկետ չի բխում օրենքից, այլ իրավական ակտերից, պարտավորության պայմաններից, գործարար շրջանառության սովորույթներից կամ պարտավորության էությունից

• ողջամիտ ժամկետում չկատարված պարտավորությունը, ինչպես նաև այն պարտավորությունը, որի կատարման ժամկետը որոշվում է պահանջի պահով, պարտատերը պարտավոր է կատարել այդ մասին պարտապանի պահանջի ներկայացման օրվանից հետո՝ յոթամսյա ժամկետում, եթե պարտավորության կատարման այլ ժամկետ չի բխում օրենքից, այլ իրավական ակտերից

• ողջամիտ ժամկետում չկատարված պարտավորությունը, ինչպես նաև այն պարտավորությունը, որի կատարման ժամկետը որոշվում է ցպահանջի պահով, պարտապանը պարտավոր է կատարել այդ մասին պարտատիրոջ պահանջի ներկայացման օրվանից հետո՝ երկօրյա ժամկետում, եթե պարտավորության կատարման այլ ժամկետ չի բխում օրենքից, գործարար շրջանառության սովորույթներից կամ պարտավորության էությունից

251. Ինչի՞ համար է կնքվում կապալի պայմանագիրը.

• իրավաբանական գործողություններ կատարելու համար

• միայն գույք պատրաստելու համար

■ **գույք պատրաստելու կամ մշակելու (վերամշակելու) կամ այլ աշխատանքներ կատարելու համար՝ պատվիրատուին հանձնելով դրա արդյունքը**

• դրամական միջոցներ տրամադրելու համար

252. Իր պարտավորությունների համար ինչո՞վ է պատասխանատու տնտեսական ընկերությունը.

• միայն մասնակիցների գույքով

• տնօրենի գույքով

• իրեն պատկանող գույքի մի մասով

■ **իրեն պատկանող ամբողջ գույքով**

253. Ի՞նչ փաստաթղթի հիման վրա է գործում ներկայացուցչությունը.

• իր հաստատած կանոնադրության հիման վրա

■ **իրավաբանական անձի հաստատած կանոնադրության հիման վրա**

• հիմնադիրների հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա

• հիմնադրի որոշման հիման վրա

254. Պարտապանն իրավունք ունի պարտավորությունը կատարել ժամկետից շուտ, եթե այլ բան նախատեսված չէ.

■ **օրենքով, այլ իրավական ակտերով կամ պարտավորության պայմաններով կամ չի բխում պարտավորության էությունից**

• միայն պարտավորության պայմաններով կամ չի բխում պարտավորության էությունից

• այլ իրավական ակտերով կամ պարտավորության պայմաններով կամ բխում է պարտավորության էությունից

• միայն միջազգային իրավական ակտով

255. Ու՞մ է հանձնվում կապալի պայմանագրով կապալառուի կատարած աշխատանքի արդյունքը.

• պետությանը

■ **պատվիրատուին**

• երրորդ անձին

• ենթակապալառուին

256. Ի՞նչ փաստաթղթի հիման վրա է գործում մասնաճյուղը.

• իր հաստատած կանոնադրության հիման վրա

■ **իրավաբանական անձի հաստատած կանոնադրության հիման վրա**

• հիմնադիրների հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա

• հիմնադրի որոշման հիման վրա

257. Ո՞վ է նշանակում ներկայացուցչության ղեկավարին.

■ **իրավաբանական անձը**

• իրավաբանական անձանց պետական գրանցում իրականացնող մարմինը

• ներկայացուցչությունը

• իրավաբանական անձը՝ միայն ներկայացուցչության առաջարկությամբ

258. Ո՞վ է նշանակում մասնաճյուղի ղեկավարին.

■ **իրավաբանական անձը**

• իրավաբանական անձանց պետական գրանցում իրականացնող մարմինը

• մասնաճյուղը

• իրավաբանական անձը՝ միայն մասնաճյուղի առաջարկությամբ

259. Եթե այլ բան նախատեսված չէ կապալի պայմանագրով, ապա ո՞վ է որոշում պատվիրատուի առաջադրանքը կատարելու եղանակները.

• պատվիրատուն

• կապալառուն և պատվիրատուն համատեղ

■ **կապալառուն**

• պատվիրատուի հիմնադիրը

260. Ստորև թվարկվածներից ի՞նչ բնույթի գործունեություն չի կարող իրականացնել հիմնարկը.

■ **առևտրային**

• կառավարչական

• սոցիալ-մշակութային

• կրթական

261. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է իրավաբանական անձ.

• հիմնարկը

• մասնաճյուղը

• ներկայացուցչությունը

■ **կոոպերատիվը**

262. Գույքը պատրաստելու համար կնքված կապալի պայմանագրով ու՞մ են փոխանցվում այդ գույքի նկատմամբ իրավունքները.

- կապալառուին
- **■ պատվիրատուին**
- ոչ մեկին
- կապալառուին և պատվիրատուին

263. Ի՞նչ փաստաթղթի հիման վրա է գործում հիմնարկը.

- իր հաստատած կանոնադրության հիման վրա
- **■ իրավաբանական անձի հաստատած կանոնադրության հիման վրա**
- հիմնադիրների հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա
- հիմնադրի որոշման հիման վրա

264. Ի՞նչ իրավական հետևանքներ է առաջացնում հիմնական պահանջով հայցային վաղեմության ժամկետի ավարտը լրացուցիչ պահանջների համար (գրավ, տուժանք, պահում, երաշխավորություն, նախավճար).

- հիմնական պահանջով հայցային վաղեմության ժամկետի ավարտմամբ չի լրանում լրացուցիչ պահանջներով հայցային վաղեմության ժամկետը
- հիմնական պահանջով հայցային վաղեմության ժամկետի ավարտմամբ լրանում է նաև լրացուցիչ պահանջներով հայցային վաղեմության ժամկետը՝ օրենքում նախատեսված դեպքերում
- **■ հիմնական պահանջով հայցային վաղեմության ժամկետի ավարտմամբ լրանում է նաև լրացուցիչ պահանջներով հայցային վաղեմության ժամկետը**
- հիմնական պահանջով հայցային վաղեմության ժամկետի ավարտմամբ լրանում է նաև լրացուցիչ պահանջներով հայցային վաղեմության ժամկետը՝ բացառությամբ այն լրացուցիչ պահանջների, որոնք հաշվարկվել են որպես տոկոսներ պարտավորության գումարը վճարելու կետանցի համար

265. Բանկային ավանդի պայմանագիրը, որով ավանդատուն քաղաքացի է.

- նախնական պայմանագիր է
- պայմանագիր է հօգուտ երրորդ անձի

• միանալու պայմանագիր է

■ **հրապարակային պայմանագիր է**

266. Համիրավ պարտատերերից մեկի հանդեպ պարտավորությունը լրիվ կատարելը պարտապանին.

■ **ազատում է մյուս պարտատերերի հանդեպ պարտավորությունը կատարելուց**

• չի ազատում մյուս պարտատերերի հանդեպ պարտավորությունը կատարելուց

• ազատում է մյուս պարտապանների հանդեպ պարտավորությունը կատարելուց

• ազատում է մյուս պարտապանների հանդեպ պարտավորությունը կատարելուց, եթե առկա է կողմերի համաձայնությունն այդ մասին

267. Եթե լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի արժեքն անբավարար է պարտատերերի պահանջները բավարարելու համար, ապա այն կարող է լուծարվել միայն.

• նրա հիմնադիրների որոշմամբ

■ **սնանկության հետևանքով**

• դատարանի կողմից իրավաբանական անձի գրանցումն անվավեր ճանաչելու հետևանքով

• պետական գրանցման մարմնի թույլտվությամբ

268. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

■ **պարտապանն իրավունք ունի իրենից գանձվելիք դրամը կամ արժեթղթերը մուծել նոտարի դեպոզիտ, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ դատարանի դեպոզիտ, եթե նա չի կարողանում կատարել պարտավորությունը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում սահմանված դեպքերում**

• պարտապանն իրավունք ունի իրենից գանձվելիք դրամը կամ արժեթղթերը մուծել բանկի դեպոզիտ, իսկ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում՝ դատարանի դեպոզիտ, եթե նա չի կարողանում կատարել պարտավորությունը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում սահմանված դեպքերում

• պարտապանն իրավունք ունի իրենից գանձվելիք միայն արժեթղթերը մուծել նոտարի դեպոզիտ, իսկ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում՝ դատարանի

դեպոզիտ, եթե նա չի կարողանում կատարել պարտավորությունը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում սահմանված դեպքերում

• պարտապանն իրավունք ունի իրենից գանձվելիք միայն արժեթղթերը մուծել նոտարի դեպոզիտ, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ որևէ պետական մարմնի դեպոզիտ, եթե նա չի կարողանում կատարել պարտավորությունը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում սահմանված դեպքերում

269. Քաղաքացու հետ բանկային ավանդի պայմանագիր կնքելը և նրա ավանդի հաշվին դրամական միջոցներ մուծելը հավաստվում է.

• միայն ավանդի գումարի մուտքագրման կտրոնով

• միայն բանկային գրքույկով

■ **բանկային գրքույկով, եթե այլ բան նախատեսված չէ կողմերի համաձայնությամբ**

• ավանդային պայմանագրի կնքումով

270. Կարո՞ղ է պետական մարմինը հանդես գալ որպես տնտեսական ընկերակցության մասնակից.

• այո, ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով

• այո, ՀՀ օրենքներով և իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով

• այո, միայն խիստ սահմանափակ դեպքերում

■ **ոչ, չի կարող**

271. Ո՞ր դեպքում կապալառուն իրավունք ունի իր պարտավորությունների կատարմանը մասնակից դարձնել ենթակապալառուներին.

■ **եթե օրենքից կամ կապալի պայմանագրից չի բխում կապալի պայմանագրում նշված աշխատանքն անձամբ կատարելու կապալառուի պարտականությունները**

• ցանկացած դեպքում

• եթե այդ մասին առկա է պատվիրատուի հատուկ ցանկությունը

• ոչ մի դեպքում

272. Բանկային հաշվի պայմանագրով հաշվում մուտք եղած դրամական միջոցները բանկը.

- իրավունք ունի օգտագործել միայն հաճախորդի համաձայնությամբ
- իրավունք չունի օգտագործել
- իրավունք ունի օգտագործել, եթե պայմանագիրը նման պայման է պարունակում
- **■ իրավունք ունի օգտագործել՝ երաշխավորելով հաճախորդի այդ միջոցներն անխոչընդոտ տնօրինելու իրավունքը**

273. Ի՞նչ իրավական հետևանքներ է նախատեսում ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրքը խաբեության, բռնության, սպառնալիքի ազդեցության ներքո, մեկ կողմի ներկայացուցչի մյուս կողմի հետ չարամիտ համաձայնությամբ կամ ծանր հանգամանքների բերումով կնքված գործարքի մյուս կողմից տուժողի ստացած գույքի, ինչպես նաև մյուս կողմից նրան հասանելիքի համար.

- այդ գույքը տուժող կողմը վերադարձնում է գործարքի մյուս կողմին
- կիրառվում է երկկողմանի ռեստիտուցիայի ընդհանուր կանոնը
- **■ այդ գույքը բռնագանձվում է հօգուտ Հայաստանի Հանրապետության**
- բռնագրավվում է հօգուտ Հայաստանի Հանրապետության՝ որպես տվյալ արարքը կազմող հանցագործության համար պատիժ

274. Բանկային սպասարկում մատուցելու բանկի հնարավորությունների բացակայության պատճառաբանությամբ բանկը.

- իրավունք չունի մերժել բանկային հաշվի բացելը
- **■ իրավունք ունի մերժել բանկային հաշիվ բացելը**
- իրավունք ունի մերժել միայն այն դեպքում, երբ նման հնարավորություն սահմանված է բանկի կանոնադրությամբ
- չի կարող մերժել, եթե այդ մասին հրապարակային ծանուցում չի տվել

275. Կապալի պայմանագրի առկայության դեպքում իրավունք ունի՞ պատվիրատուն առանձին աշխատանքների կատարման պայմանագրեր կնքել նաև այլ անձանց հետ.

- ոչ

■ **այո, գլխավոր կապալառուի համաձայնությամբ**

• այո, անկախ գլխավոր կապալառուի ցանկության

• այո, ենթակապալառուի համաձայնությամբ

276. Կապալի պայմանագրում աշխատանքը կատարելու ո՞ր ժամկետներն են նշվում.

• միայն սկզբնական և միջանկյալ

• միայն վերջնական և միջանկյալ

■ **սկզբնական և վերջնական, կողմերի համաձայնությամբ աշխատանքի առանձին փուլերի ավարտի (միջանկյալ)**

• ժամկետ չի նշվում

277. Հաճախորդի կարգադրությունները և նրան ներկայացված բոլոր պահանջները բավարարելու համար բանկային հաշվում դրամական միջոցների անբավարարության դեպքում առաջին հերթին դուրս են գրվում.

• արձակման նպաստները և աշխատավարձը

■ **ալիմենտներ բռնագանձելու վերաբերյալ կատարողական փաստաթղթով նախատեսված պահանջները**

• աշխատավարձը և այլ ծախսերը

• պետական բյուջե կատարվող վճարները

278. Ինչպե՞ս կարող են փոփոխվել կապալի պայմանագրում նշված աշխատանքը կատարելու սկզբնական, միջանկյալ և վերջնական ժամկետները.

• պատվիրատուի նախաձեռնությամբ

• կապալառուի նախաձեռնությամբ

• չեն կարող փոխվել

■ **պայմանագրում նախատեսված դեպքերում և կարգով**

279. Կապալի պայմանագրում ենթակա աշխատանքների գինը կամ այն որոշելու եղանակները նշված չլինելու դեպքում ինչպե՞ս է որոշվում գինը.

- կապալառուի սահմանած չափով
- գին չի որոշվում

■ **վճարվում է այն գինը, որը համեմատելի հանգամանքներում սովորաբար գանձվում է նույնանման աշխատանքների համար**

- պատվիրատուի սահմանած չափով

280. Բանկային հաշվի պայմանագիրը հաճախորդի դիմումով.

■ **լուծվում է ցանկացած ժամանակ**

- չի կարող լուծվել ցանկացած ժամանակ
- կարող է լուծվել այդ մասին ոչ ուշ, քան մեկ շաբաթ առաջ զգուշացնելու դեպքում
- կարող է լուծվել այդ մասին ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ նախազգուշացնելու դեպքում

281. Եթե կապալի պայմանագրով աշխատանքի գինը որոշվել է և աշխատանքը կատարվում է կապալառուի կազմած նախահաշվին համապատասխան, ապա ո՞ր պահից է նախահաշիվն ուժի մեջ մտնում.

- այն կազմելու պահից
- կապալառուի կողմից այն հաստատելու պահից

■ **պատվիրատուի կողմից այն հաստատելու պահից**

- այն չի կարող ուժի մեջ մտնել

282. Իրավունքները չեկով.

- չեն կարող փոխանցվել
- կարող են փոխանցվել՝ ինկասո հաշվարկների մասին կանոններով
- կարող են փոխանցվել՝ ակրեդիտիվի կանոններով

■ **կարող են փոխանցվել՝ իրավունքներն արժեթղթով փոխանցելու կանոններով**

283. Հրապարակային մրցույթը.

- չի կարող լինել բաց
- պետք է անպայման լինի բաց
- պետք է անպայման լինի փակ
- **կարող է լինել ինչպես փակ, այնպես էլ բաց**

284. Պատվիրատուի և կապալառուի միջև աշխատանքի թերությունների կամ դրանց պատճառների հետ կապված վեճ առաջանալու դեպքում ցանկացած կողմի պահանջով.

- կապալի պայմանագիրը լուծվում է
- **նշանակվում է փորձաքննություն**
- պատվիրատուն չի ընդունում կատարված աշխատանքը
- կապալառուն հրաժարվում է պայմանագիրը կատարելուց

285. Վտանգ ստեղծող գործունեությունն արգելելու պահանջով հայցի հարուցման համար.

- **կարող է հիմք ծառայել ապագայում վնաս պատճառելու վտանգը**
- կարող է հիմք ծառայել միայն արդեն հասցված վնասը
- կարող է հիմք ծառայել ցանկացած հանգամանք
- կարող է հիմք ծառայել միայն արդեն հասցված և գնահատված վնասը

286. Ի՞նչ ձևով է կնքվում գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագիրը.

- **գրավոր՝ մեկ փաստաթուղթ կազմելու միջոցով**
- բանավոր
- կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով կամ կոնկլյուդենտ գործողությունների միջոցով
- մամուլում արված հայտարարությամբ

287. Ո՞վ իրավունք ունի գույքն անհատույց օգտագործման հանձնելու.

• գույքն օգտագործողը

• գույքի սեփականատերը

■ գույքի սեփականատերը և օրենքով կամ սեփականատիրոջ կողմից դրա համար լիազորված այլ անձինք

• գույքի սեփականատիրոջ կողմից դրա համար լիազորված անձինք

288. Առևտրային կազմակերպությունն ու՞մ իրավունք չունի գույքն անհատույց օգտագործման հանձնել.

• միայն իր հիմնադրին և այլ ոչ ատևտրային կազմակերպության

• այլ առևտրային կազմակերպության

• ֆիզիկական անձանց՝ բացառությամբ օտարերկրյա քաղաքացիների

■ իր հիմնադրին, մասնակցին, ղեկավարին, կառավարման կամ վերահսկողության մարմինների անդամին

289. Ի՞նչ իրավաբանական հետևանքների է հանգեցնում անվավեր գործարքը.

• անվավեր գործարքը չի հանգեցնում իրավաբանական հետևանքների՝ բացառությամբ այն հետևանքների, որոնք կարող էին ծագել նաև բանավոր կնքվող պայմանագրից

■ անվավեր գործարքը չի հանգեցնում իրավաբանական հետևանքների՝ բացառությամբ այն հետևանքների, որոնք կապված են գործարքի անվավերության հետ. նման գործարքն անվավեր է կնքելու պահից

• անվավեր գործարքը չի հանգեցնում իրավաբանական հետևանքների՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ լրացել է դրանց վիճարկման համար օրենքով նախատեսված հայցային վաղեմության ժամկետը

• անվավեր գործարքը չի հանգեցնում իրավաբանական հետևանքների՝ բացառությամբ այն հետևանքների, որոնց վերաբերյալ համաձայնվել են գործարքի կողմերը

290. Կապալի պայմանագրին համապատասխան՝ պայմանների բացակայությամբ կամ դրանց թերի լինելու դեպքում ի՞նչ պահանջների պետք է համապատասխանի կապալառուի կատարած աշխատանքի որակը.

• կապալառուի սահմանած պահանջներին

■ համապատասխան տեսակի աշխատանքներին սովորաբար ներկայացվող պահանջներին

• պատվիրատուի սահմանած պահանջներին

• ցանկացած պահանջի

291. Փոխատուն պատասխանատվություն է կրում անհատույց օգտագործման հանձնված գույքի այն թերությունների համար.

• որոնք ի հայտ են եկել գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրի կնքումից հետո

■ որոնք նա դիտավորությամբ չի մատնանշել գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագիր կնքելիս

• որոնց մասին նա չէր իմացել և չէր կարող իմանալ

• որոնք առաջացել են փոխառուի մեղքով

292. Եթե կապալի պայմանագրով այլ իրավական ակտերով կամ գործարար շրջանառության սովորույթներով աշխատանքի արդյունքի համար սահմանված է երաշխիքային ժամկետ, ապա աշխատանքի արդյունքը որքա՞ն ժամանակ պետք է համապատասխանի որակի մասին պայմանագրի պայմաններին.

■ երաշխիքային ժամկետի ամբողջ ընթացքում

• երաշխիքային ժամկետի կեսի ընթացքում

• երկու ամիս՝ սկսած այն պահից, երբ երաշխիքային ժամկետն ավարտվել է

• երեք տարի

293. Գերեզմանատների կազմակերպման համար տրամադրված հողատարածքները համարվում են.

■ անբաժանելի և չեն կարող բաժանվել ինքնուրույն հողամասերի

• բաժանելի և կարող են բաժանվել ինքնուրույն հողամասերի

• անբաժանելի, սակայն ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով կարող են բաժանվել ինքնուրույն հողամասերի

• բաժանելի, սակայն չեն կարող բաժանվել ինքնուրույն հողամասերի

294. Ի՞նչ ժամկետով է կնքվում գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագիրը.

• խիստ սահմանափակ, բայց նվազագույնը երկու ամիս ժամկետով

■ **պայմանագրով որոշված ժամկետով**

• միայն անորոշ ժամկետով

• մեկ ամսով

295. Պարտատերը կարող է հրաժարվել կատարումն ընդունելուց և պահանջել հատուցելու վնասները.

• եթե դա բխում է իր շահերից

■ **եթե պարտապանի կետանցի հետևանքով կատարումը պարտատիրոջ համար կորցրել է իր հետաքրքրությունը**

• պարտատերը չի կարող հրաժարվել կատարումն ընդունելուց

• պարտավորության կատարման ցանկացած փուլում

296. Եթե այլ բան նախատեսված չէ կապալի պայմանագրերով, ապա ո՞ր օրվանից է սկսվում երաշխիքային ժամկետը.

■ **այն օրվանից, երբ պատվիրատուն ընդունել է կամ պետք է ընդուներ կատարված աշխատանքի արդյունքը**

• այն օրվանից, երբ կապալառուն ավարտել է աշխատանքները և դիմել պատվիրատուին, կազմել աշխատանքների ընդունման ակտ

• պայմանագրի դադարման օրվանից

• պայմանագրի կնքման օրվանից

297. Ո՞ր դեպքում է պարտապանը պարտավորությունը չկատարելու և (կամ) անպատշաճ կատարելու համար պատասխանատու, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով.

• նյութական վնաս պատճառելու դեպքում և պայմանագրում նախատեսված դեպքում

- մեղքի բացակայության դեպքում
- իր հայեցողությամբ
- **■ մեղքի առկայության դեպքում**

298. Եթե գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրում ժամկետ որոշված չէ, ապա ի՞նչ ժամկետով է կնքված համարվում պայմանագիրը.

- **■ անորոշ**
- երկու տարի ժամկետով
- երեք ամիս ժամկետով
- մեկ տարի ժամկետով

299. Պարտավորությունը դիտավորյալ խախտելու համար պատասխանատվությունը վերացնելու կամ սահմանափակելու մասին նախապես կնքված համաձայնությունն ի՞նչ իրավական հետևանք ունի: Այն.

- **■ առոչինչ է**
- գործում է
- համարվում է ուժի մեջ
- առոչինչ է միայն դատական ակտի հիման վրա

300. Ի՞նչ հետևանք ունի գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո փոխառուի կողմից փոխատուի առարկությունների բացակայությամբ գույքից օգտվելը.

- **■ պայմանագիրը ճանաչվում է վերսկսված՝ նույն պայմաններով անորոշ ժամկետով**
- պայմանագիրը դադարում է
- որևէ հետևանք չունի
- անհրաժեշտ է կնքել նոր պայմանագիր

301. Անհատույց օգտագործման հանձնված գույքից փոխառուի կատարած բաժանելի բարելավումներն ու՞մ սեփականությունն են համարվում.

■ **փոխառուի, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• փոխատուի, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով

• ոչ մեկի

• փոխատուի ժառանգների

302. Կողմերի համաձայնությամբ պարտավորությունը կարող է դադարել կատարման փոխարեն.

■ **հրաժարագին տրամադրելով (դրամ վճարելով, գույք հանձնելով և այլն)**

• երաշխիք տրամադրելով (դրամ վճարելով, գույք հանձնելով և այլն)

• երաշխավորություն տրամադրելով (դրամ վճարելով, գույք հանձնելով և այլն)

• կանխավճար տրամադրելով (դրամ վճարելով, գույք հանձնելով և այլն)

303. Հատուցվու՞մ է փոխառուի կողմից առանց փոխատուի համաձայնության անհատույց օգտագործման հանձնված գույքից կատարված անբաժանելի բարելավումների արժեքը.

• այո, հատուցվում է, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով

■ **ոչ, չի հատուցվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով**

• այո, նախապես՝ համարժեք չափով

• այո, հատուցվում է պայմանագրով սահմանված կարգով

304. Պարտատիրոջ կողմից պարտապանին իր պարտականություններից ազատելով (պարտքը ներելով).

• պարտավորությունը կասեցվում է

■ **պարտավորությունը դադարում է, եթե դա չի խախտում պարտատիրոջ գույքի նկատմամբ այլ անձանց իրավունքները**

• պարտավորությունը շարունակվում է

• պարտավորությունը կասեցվում է, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով

305. Եթե պարտատերը հրաժարվել է պարտապանի առաջարկած պատշաճ կատարումն ընդունելուց, ապա նա համարվում է.

■ **կետանցող**

• պարտավորությունը զիջող

• պարտավորությունը դադարելու վերաբերյալ համաձայնություն տվող

• պարտավորությունը ընդունելուց հրաժարվող

306. Եթե պարտավորության կատարման անհնարինությունն առաջացել է այնպիսի հանգամանքից, որի համար կողմերից որևէ մեկը պատասխանատու չէ, ապա պարտավորությունը.

■ **դադարում է**

• կասեցվում է

• շարունակվում է

• կասեցվում է, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով

307. Եթե պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի ակտի հրապարակման հետևանքով պարտավորությունը կատարելը լրիվ կամ մասնակի դառնում է անհնարին, ապա պարտավորությունը.

• ամբողջությամբ դադարում է

• լրիվ կամ մասնակի կասեցվում է

• շարունակվում է

■ **լրիվ կամ համապատասխան մասով դադարում է**

308. Պարտապանի մահով պարտավորությունը.

• շարունակվում է, եթե դա նախատեսված է օրենքով

• կասեցվում է

■ **դադարում է, եթե կատարումը չի կարող տեղի ունենալ առանց պարտապանի անձնական մասնակցության կամ պարտավորությունն այլ կերպ անխզելիորեն կապված է պարտապանի անձի հետ**

• դադարում է մասնակի

309. Փոխատու իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքում ու՞մ են անցնում գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրով փոխատուի իրավունքներն ու պարտականությունները.

- փոխառուին կամ նրա իրավահաջորդին
- երրորդ անձին
- **■ փոխատուի իրավահաջորդին**
- պետությանը կամ համայնքին

310. Պարտավորությունը լրիվ կամ մասնակի դադարում է միատեսակ հանդիպական այն պահանջի հաշվանցով, որի ժամկետը.

- **■ լրացել է կամ նշված չէ, կամ որոշված է պահանջի պահով**
- միայն լրացել է կամ նշված չէ
- միայն որոշված է պահանջի պահով
- միայն լրացել է

311. Կողմերը կարող են կնքել.

- միայն օրենքով չնախատեսված պայմանագիր
- միայն օրենքով նախատեսված պայմանագիր
- **■ ինչպես օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով նախատեսված, այնպես էլ չնախատեսված պայմանագիր**
- միայն բանավոր պայմանագիր

312. Ինչպիսի՞ իրավական հետևանքներ է առաջացնում արտաքին տնտեսական գործարքի հասարակ գրավոր ձևը չպահպանելը.

- տվյալ գործարքը դարձնում է վիճարկելի
- **■ հանգեցնում է դրա անվավերության**
- վեճի դեպքում կողմերին զրկում է ի հաստատումն գործարքի ու նրա պայմանների՝ վկաների ցուցմունքներ վկայակոչելու, սակայն նրանց չի զրկում գրավոր և այլ ապացույցներ ներկայացնելու իրավունքից

- գործարքը համարվում է չկնքված, և չի առաջանում որևէ իրավական հետևանք

313. Ինչպիսի՞ իրավական հետևանքներ է առաջացնում գործարքի հասարակ գրավոր ձևը չպահպանելը.

- գործարքը դարձնում է վիճարկելի
- գործարքը դարձնում է անվավեր
- գործարքը համարվում է չկնքված, և չի առաջանում որևէ իրավական հետևանք

■ **վեճի դեպքում կողմերին զրկում է ի հաստատումն գործարքի ու նրա պայմանների՝ վկաների ցուցմունքներ վկայակոչելու, սակայն նրանց չի զրկում գրավոր և այլ ապացույցներ ներկայացնելու իրավունքից**

314. Կապալի պայմանագրով կատարված աշխատանքի անպատշաճ որակի վերաբերյալ պահանջներ ներկայացնելու համար որքա՞ն է հայցային վաղեմության ժամկետը շենքերի և շինությունների համար.

■ **երեք տարի**

- վեց ամիս
- մեկ տարի
- հինգ տարի

315. Եթե կապալի պայմանագրին համապատասխան աշխատանքի արդյունքը պատվիրատուն ընդունել է մաս առ մաս, հայցային վաղեմության ընթացքը սկսում է.

- աշխատանքի արդյունքն ամբողջությամբ ավարտելու օրվանից

■ **աշխատանքի արդյունքն ամբողջությամբ ընդունելու օրվանից**

- աշխատանքի արդյունքի կեսն ընդունելու օրվանից
- պայմանագրային աշխատանքների ավարտման պահից

316. Եթե նախնական պայմանագրում ժամկետ որոշված չէ, ապա նախնական պայմանագիրը կնքելու պահից ի՞նչ ժամկետում պետք է կնքվի հիմնական պայմանագիրը.

■ **մեկ տարվա ընթացքում**

- երկու տարվա ընթացքում
- հինգ տարվա ընթացքում
- կողմերի ցանկությամբ՝ ցանկացած ժամանակ

317. Պայմանագրի պայմանները մեկնաբանելիս դատարանն ինչի՞ց պետք է ելնի.

- պայմանագիրը ստորագրողի անձնական մեկնաբանություններից
- կողմերի մեկնաբանություններից
- պետական մարմնի մեկնաբանություններից

■ **նրանում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունից**

318. Կենցաղային կապալի պայմանագրով պատվիրատուի հանձնարարությամբ ի՞նչ աշխատանք է պարտավորվում կատարել ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող կապալառուն.

- որոշակի իրավաբանական գործողություններ
- առքուվաճառք

■ **պատվիրատուի կենցաղային կամ այլ անձնական պահանջները բավարարելու համար նախատեսված որոշակի աշխատանքներ**

- շինարարական, կենցաղային և այլ աշխատանքներ

319. Կենցաղային կապալի պայմանագրում ինչպե՞ս է որոշվում աշխատանքի գինը.

- վերադաս կազմակերպության կողմից սահմանված կարգով
- կապալառուի սահմանած չափով
- պատվիրատուի սահմանած չափով

■ **կողմերի համաձայնությամբ**

320. Բաց սակարկությունների կազմակերպիչն իրավունք ունի՞ հրաժարվել մրցույթն անցկացնելուց՝ այդ մասին հայտարարելով մրցույթն անցկացնելու օրվանից ոչ ուշ, քան.

- երեք օր առաջ
- քսան օր առաջ
- տասը օր առաջ
- **երեսուն օր առաջ**

321. Շինարարական կապալի պայմանագրով պատվիրատուի առաջադրանքով ի՞նչ աշխատանք է պարտավորվում կատարել կապալառուն.

- իրավաբանական կամ փաստաբանական գործողություններ
- **կառուցել որոշակի օբյեկտ կամ կատարել շինարարական այլ աշխատանքներ**
- նվիրատվություն կամ նվիրաբերություն
- առքուվաճառք կամ փաստաբանական գործողություններ

322. Ե՞րբ է համարվում կնքված այն պայմանագիրը, որից ծագող իրավունքներն ենթակա են պետական գրանցման.

- **այդ իրավունքի պետական գրանցման պահից**
- այդ իրավունքի պետական գրանցման համար դիմում ներկայացնելու պահից
- պետական մարմնի համաձայնության պահից
- պայմանագիրը ստորագրելու պահից

323. Ո՞վ է կրում շինարարական կապալի պայմանագրի առարկա շինարարական օբյեկտի պատահական կորստի կամ պատահական վնասվածքի ռիսկը մինչև այդ օբյեկտը պատվիրատուի կողմից ընդունելը.

- պատվիրատուն
- **կապալառուն**
- պատվիրատուն և կապալառուն համատեղ
- ոչ ոք

324. Ի՞նչ ձևով կարող է կնքվել պայմանագիրը, եթե տվյալ տեսակի պայմանագիր կնքելու համար օրենքով որոշակի ձև սահմանված չէ.

• պետական մարմնի սահմանած ձևով

• պայմանագիր չի կարող կնքվել

■ գործարքներ կնքելու համար նախատեսված ցանկացած ձևով

• համայնքի ղեկավարի սահմանած ձևով

325. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

■ նոտարն արդարադատության իրականացմանը նպաստող հանրային ծառայություններ իրականացնող անձ է, որը ՀՀ անունից, ՀՀ Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, իրականացնում է «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված նոտարական գործողություններ և ծառայություններ

• նոտարն արդարադատություն իրականացնող անձ է, որը ՀՀ անունից, ՀՀ Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, իրականացնում է «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված նոտարական գործառնություններ

• նոտարն արդարադատության իրականացմանը նպաստող մասնավոր ծառայություններ իրականացնող անձ է, որը իր անունից, ՀՀ Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, իրականացնում է «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված նոտարական գործողություններ և ծառայություններ

• նոտարն արդարադատության իրականացմանը նպաստող հանրային ծառայություններ իրականացնող անձ է, որը իր անունից, իր ռիսկով իրականացնում է «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված նոտարական գործողություններ և ծառայություններ

326. Շինարարական կապալի պայմանագրի դեպքում ինչո՞վ է սահմանվում նախագծային փաստաթղթերի կազմը և բովանդակությունը.

• օրենքով

■ շինարարական կապալի պայմանագրով

• չի սահմանվում

• միջազգային պայմանագրով

327. Օֆերտան կաշկանդու՞մ է ուղարկող անձին՝ այն հասցեատիրոջ կողմից ստանալու պահից.

• պետական մարմնի միջամտության դեպքում է կաշկանդում

- չի կաշկանդում

- **■ կաշկանդում է**

- դատարանի ակտով է կաշկանդում

328. Ի՞նչ է առաջարկն ընդունելու մասին այն անձի պատասխանը, ում հասցեագրվել է առաջարկը.

- օֆերտա

- **■ ակցեպտ**

- բանակցությունները վերսկսելու հայտարարություն

- մտադրությունների մասին հուշագիր

329. Լռությունն ակցե՞պտ է, եթե այլ բան չի բխում օրենքից, գործարար շրջանառության սովորույթից կամ կողմերի նախկին գործարար հարաբերություններից.

- ակցեպտ է, եթե ողջամիտ ժամկետում պատասխան չի տրվել

- ակցեպտ է

- պետական մարմնի համաձայնության դեպքում է ակցեպտ

- **■ ակցեպտ չէ**

330. Գիտության, գրականության կամ արվեստի ստեղծագործության նկատմամբ հեղինակային իրավունքը ծագում է.

- այն հրատարակելու ուժով

- **■ այն ստեղծելու փաստի ուժով**

- այն լիազորված պետական մարմնում գրանցելու ուժով

- դրա մատչելիության ուժով

331. Նշվածներից ի՞նչ գործողություն նոտարը չի կատարում.

- **■ օտարերկրյա քաղաքացիներին ՀՀ քաղաքացիություն է շնորհում**

- տալիս է ժառանգության իրավունքի վկայագրեր

• միջոցներ է ձեռք առնում ժառանգական գույքի պահպանության համար

• վավերացնում է գործարքներ (պայմանագրեր, կտակներ, լիազորագրեր, համաձայնագրեր և այլն)

332. Վաճառողի կողմից գնորդին՝ առանց վերջինիս համաձայնության երրորդ անձանց իրավունքներով ծանրաբեռնված ապրանք հանձնելու դեպքում, գնորդն իրավունք ունի վաճառողից պահանջել.

■ **ապրանքի գնի նվազեցում կամ առուվաճառքի պայմանագրի լուծում, եթե վաճառողը չի ապացուցում, որ գնորդը գիտեր կամ պետք է իմանար տվյալ ապրանքի նկատմամբ երրորդ անձանց իրավունքների մասին**

• ազատել ապրանքը երրորդ անձանց իրավունքներից

• երրորդ անձանց հետ կնքել լրացուցիչ պայմանագիր

• կնքել նոր պայմանագիր կամ ապրանքը փոխանցել այլ անձանց

333. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ ինչպիսի՞ աճուրդներ և մրցույթներ կարող են լինել.

• սահմանափակ և անսահմանափակ

• չեզոք և կողմնակալ

■ **բաց և փակ**

• տարրական և բարդ

334. Մտավոր սեփականության օբյեկտներ են.

• միայն մտավոր գործունեության արդյունքները

• մտավոր գործունեության արդյունքները և դրանց հետ կապված գույքային պահանջները

■ **մտավոր գործունեության արդյունքները և քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների անհատականացման միջոցները**

• մտավոր գործունեության արդյունքները և միայն ֆիզիկական անձանց, ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների անհատականացման միջոցները

335. Ո՞վ կարող է մասնակցել բաց աճուրդին և բաց մրցույթին.

• միայն իրավաբանական անձինք

■ **ցանկացած անձ**

• միայն պետական մարմինները

• միայն ֆիզիկական անձինք

336. Մտավոր գործունեության արդյունք չեն.

• գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործությունները

• կատարումները, հնչյունագրերը (ֆոնոգրամաները) և հեռարձակող կազմակերպությունների հաղորդումները

■ **ֆիրմային անվանումները**

• գյուտերը, օգտակար մոդելները, արդյունաբերական նմուշները

337. Եթե երրորդ անձը մինչև առուվաճառքի պայմանագրի կատարումը ծագած հիմքերով գնորդի դեմ հայց է հարուցում ապրանքն առգրավելու մասին, ապա ու՞մ է պարտավոր գործին մասնակից դարձնել գնորդը.

• ոչ ոքի

■ **վաճառողին**

• վաճառողի ներկայացուցչին

• արտադրողին

338. Քաղաքացու իրավունակությունը և գործունակությունը կարող են սահմանափակվել.

• պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ակտերով նախատեսված դեպքերում և կարգով

• օրենքով և ՀՀ Նախագահի հրամանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով

• օրենքով, ՀՀ Նախագահի հրամանագրով և ՀՀ կառավարության որոշմամբ նախատեսված դեպքերում և կարգով

■ **միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով**

339. Քաղաքացին կարող է դատարանով անգործունակ ճանաչվել, եթե.

• ոգելից խմիչքների, թմրամիջոցների չարաշահման, ինչպես նաև մոլեխաղերով հրապուրվելու հետևանքով իր ընտանիքը դրել է նյութական ծանր դրության մեջ

• տառապում է որևէ հոգեկան հիվանդությամբ

• կիսով չափ կորցրել է իր հիշողությունը

■ **հոգեկան խանգարման հետևանքով չի կարող հասկանալ իր գործողությունների նշանակությունը կամ ղեկավարել դրանք**

340. Ու՞մ համաձայնությամբ է հնարավոր պայմանագրի փոփոխումը և լուծումը, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով.

• միայն կողմերից մեկի համաձայնությամբ

■ **կողմերի համաձայնությամբ**

• միայն պետական մարմինների համաձայնությամբ

• միայն դատարանի համաձայնությամբ

341. Առուվաճառքի պայմանագրով գնորդին հանձնվող ապրանքն ի՞նչ ժամկետում պետք է պիտանի լինի այն նպատակներին, որոնց համար այդ տեսակի ապրանքը սովորաբար օգտագործվում է.

• հայցային վաղեմության

■ **ողջամիտ ժամկետում**

• մեկ տարի

• երեք տարի

342. Եթե այլ բան նախատեսված չէ առուվաճառքի պայմանագրով, ապա ո՞ր պահից է սկսվում երաշխիքային ժամկետը.

■ **ապրանքը գնորդին հանձնելու պահից**

• պայմանագիրը կնքելու պահից

• ապրանքի համար վճարելու պահից

• պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելու պահից

343. Խնամակալության և հոգաբարձության մարմինները սահմանվում են.

■ **միայն օրենքով**

• օրենքով և ՀՀ Նախագահի հրամանագրով

• օրենքով, ՀՀ Նախագահի հրամանագրով և ՀՀ կառավարության որոշումներով

• պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների որոշումներով

344. Ամուսիններից մեկի պարտավորությունների համար կարող է բռնագանձում տարածվել.

• նրա սեփականության ներքո գտնվող գույքի, ինչպես նաև ամուսինների ընդհանուր գույքում նրա բաժնի վրա, եթե պարզվի, որ տվյալ գույքը ձեռք է բերվել հանցավոր ճանապարհով

• նրա սեփականության ներքո գտնվող գույքի, ինչպես նաև ամուսինների ընդհանուր գույքի վրա, եթե պարզվի, որ տվյալ գույքը ձեռք է բերվել հանցավոր ճանապարհով

• նրա սեփականության ներքո գտնվող գույքի, ինչպես նաև մյուս ամուսնու գույքի վրա

■ **նրա սեփականության ներքո գտնվող գույքի, ինչպես նաև ամուսինների ընդհանուր գույքում նրա բաժնի վրա**

345. Նշվածներից ի՞նչ գործողություն նոտարը չի կատարում.

■ **հաստատում է դատական ակտի՝ օրինական ուժի մեջ մտած լինելու հանգամանքը՝ կատարելով համապատասխան գրառում**

• վավերացնում է փաստաթղթերի պատճենների կամ դրանց քաղվածքների իսկությունը

• վավերացնում է փաստաթղթերի թարգմանության իսկությունը

• տալիս է ընդհանուր համատեղ կամ ընդհանուր բաժնային սեփականության ներքո գտնվող գույքից հասանելիք բաժնի նկատմամբ սեփականության իրավունքի վկայագրեր

346. Եթե առուվաճառքի պայմանագրով նախատեսվում է վաճառողի պարտականությունը գնորդին կոմպլեկտով հանձնելու ապրանքների որոշակի հավաքածու, ապա ո՞ր պահից է պարտավորությունը համարվում կատարված.

• կոմպլեկտում ներառված գույքը հանձնելու պահից

• կոմպլեկտում ներառված գլխավոր գույքը և պատկանելիքը հանձնելու պահից

• պայմանագիրը կնքելու պահից

■ **կոմպլեկտում ներառված բոլոր ապրանքները հանձնելու պահից**

347. Իրավաբանական անձը կարող է վերակազմակերպվել.

• միայն բաժանման ձևով

• բաժանման, միաձուլման և միացման ձևով

• առանձնացման և վերակազմավորման ձևով

■ **միաձուլման, միացման, բաժանման, առանձնացման և վերակազմավորման ձևով**

348. Ապրանքների ապառիկ վաճառքն ի՞նչ գնով է կատարվում.

• արտադրողի սահմանած գնով

■ **վաճառքի օրվա գնով**

• ապրանքը գնորդին հանձնելու օրվա գնով

• գնորդի ցանկությամբ որոշված գնով

349. Եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով, ապա ո՞ր պահից է գնորդը դառնում ապրանքի սեփականատեր.

• պայմանագիրը կնքելու պահից

• ապրանքն իրեն հանձնելու պահից

■ **ապրանքի համար վճարելու պահից**

• վաճառողի սահմանած օրվանից

350. Լիակատար ընկերակցության մասնակիցներ կարող են լինել.

■ **միայն անհատ ձեռնարկատերերը և (կամ) առևտրային կազմակերպությունները**

• ցանկացած իրավաբանական անձ

• միայն անհատ ձեռնարկատերերը

• ցանկացած քաղաքացի

351. Եթե բաժինը բնեղենով առանձնացնել անհնար է կամ դրա դեմ առարկում են բաժնային կամ համատեղ սեփականության մնացած մասնակիցները, ընդհանուր գույքում պարտապանի բաժնի վրա բռնագանձում տարածելու պահանջ ներկայացրած պարտատերն իրավունք ունի ընդհանուր սեփականության մնացած մասնակիցներից պահանջել.

• պարտապանի փոխարեն մարել պարտքը

• շուկայական գնով վաճառելու իրենց բաժինը

■ **շուկայական գնով գնելու պարտապանի բաժինը՝ պարտքը մարելու համար**

• փոխհատուցել իր վնասները

352. Մտավոր գործունեության արդյունք չեն.

• սելեկցիոն նվաճումները

• ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաները

■ **ապրանքային նշանները (սպասարկման նշանները)**

• չբացահայտված տեղեկատվությունը՝ ներառյալ արտադրության գաղտնիքները (նոու-հաու)

353. Վաճառողի կողմից գնորդին ինչպիսի՞ փաստաթուղթ հանձնելու պահից է մանրածախ առուվաճառքի պայմանագիրը համարվում պատշաճ ձևով կնքված.

• պայմանագրով նախատեսված գործարար շրջանառության սովորույթներով ձևավորված

■ **դրամարկղային, ապրանքային չեկ կամ ապրանքի վճարված լինելը հավաստող այլ փաստաթուղթ**

• բաժնետոմս

• բանկային վկայագիր

354. Ո՞ր դեպքերում պայմանագիրը, կողմերից մեկի պահանջով, կարող է փոփոխվել կամ լուծվել դատարանի վճռով.

■ **միայն մյուս կողմի թույլ տված՝ պայմանագրի էական խախտման կամ օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում**

• միայն իրավաբանական անձի պահանջի դեպքում

• միայն պետական մարմինների համաձայնության դեպքում

• ցանկացած դեպքում՝ կողմերից մեկի պահանջով

355. Քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների անհատականացման միջոց չեն.

• ֆիրմային անվանումները

• ապրանքային նշանները (սպասարկման նշանները)

■ **գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործությունները**

• աշխարհագրական նշումները, ծագման տեղանունները և երաշխավորված ավանդական արտադրանքի անվանումները

356. Ի՞նչ է համարվում անձանց անորոշ շրջանակի հասցեագրված ապրանքի առաջարկը գովազդով, քարտացուցակներով (կատալոգներով) և նկարագրությամբ, եթե այն պարունակում է մանրածախ առուվաճառքի պայմանագրի բոլոր էական պայմանները.

■ **հրապարակային օֆերտա**

• հրապարակային ակցեպտ

• ոչինչ

• պարզապես առաջարկ

357. Մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքները ծագում են.

• դրանց ստեղծման փաստի ուժով՝ այդ օբյեկտներին տնտեսական պահպանություն տրամադրելու հետևանքով

• միայն լիազորված պետական մարմնի կողմից ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով կամ այլ օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով՝ այդ օբյեկտներին իրավական պահպանություն տրամադրելու հետևանքով

■ դրանց ստեղծման փաստի ուժով կամ լիազորված պետական մարմնի կողմից ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով կամ այլ օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով՝ այդ օբյեկտներին իրավական պահպանություն տրամադրելու հետևանքով

• նոտարի կողմից վավերացվելուց հետո

358. Պայմանագիրը լրիվ կամ մասնակի կատարելուց միակողմանի հրաժարվելու դեպքում, երբ պայմանագրից հրաժարվելը թույլատրվում է օրենքով կամ կողմերի համաձայնությամբ, պայմանագիրը համապատասխանաբար համարվում է.

• առոչինչ

• կասեցված

• դադարեցված

■ լուծված կամ փոփոխված

359. Գնորդը ոչ պարենային ապրանքն իրեն հանձնելու պահից ի՞նչ ժամկետում իրավունք ունի այն գնելու վայրում փոխարինելու այլ չափի, ձևի, գույքի ապրանքով, եթե վաճառողն ավելի երկար ժամկետ չի հայտարարել.

• երեք օրվա ընթացքում

■ տասնչորս օրվա ընթացքում

• մեկ ամսվա ընթացքում

• երեք ամսվա ընթացքում

360. Ի՞նչ ձևով է կնքվում պայմանագրի փոփոխման կամ լուծման համաձայնությունը, եթե այլ բան չի բխում օրենքից, այլ իրավական ակտերից, պայմանագրից կամ գործարար շրջանառության սովորույթներից.

• միայն հասարակ գրավոր ձևով

• միայն նոտարական ձևով

■ **այն ձևով, ինչով պայմանագիրը**

• ցանկացած ձևով

361. Բաժնետիրական ընկերությունն իրավունք ունի վերակազմավորվել.

• լիակատար ընկերակցության

• վստահության վրա հիմնված ընկերակցության

■ **սահմանափակ պատասխանատվության ընկերության կամ առևտրային կոոպերատիվի**

• հիմնադրամի

362. Չբացահայտված տեղեկատվությանն իրավական պահպանություն տրամադրելու պայմանները սահմանվում են.

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ

• պայմանագրով

■ **օրենքով**

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ կամ պայմանագրով

363. Նոտարը վավերացնում է.

■ **գործունակ անձանց կտակները, իսկ ներկայացուցիչների միջոցով կտակների վավերացում չի թույլատրվում**

• անգործունակ անձանց կտակները, իսկ ներկայացուցիչների միջոցով կտակների վավերացում չի թույլատրվում

• գործունակ անձանց կտակները, ինչպես նաև ներկայացուցիչների միջոցով կտակները

• անգործունակ անձանց կտակները, ինչպես նաև ներկայացուցիչների միջոցով կտակները

364. Վերալիազորման իրավունքով տրված լիազորագրի գործողության ժամկետը.

■ **չի կարող գերազանցել հիմնական լիազորագրի գործողության ժամկետը**

• 5 տարի է

• 4 տարի է

• կարող է գերազանցել հիմնական լիազորագրի գործողության ժամկետը ոչ ավելի, քան մեկ ամսով

365. Պահանջվու՞մ է պարտապանի համաձայնությունը պարտատիրոջ իրավունքներն այլ անձի անցնելու համար, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով.

• պարտապանի հայեցողությամբ

• պահանջվում է

■ **չի պահանջվում**

• պարտատիրոջ հայեցողությամբ

366. Եթե մատակարարման պայմանագրում բեռնման կարգադրագիր ուղարկելու ժամկետ նախատեսված չէ, ապա ի՞նչ ժամկետում այն պետք է ուղարկվի մատակարարին.

■ **մատակարարման փուլը սկսվելուց առնվազն երեսուն օր առաջ**

• պայմանագրի կնքումից երեսուն օր հետո

• ողջամիտ ժամկետում

• բեռնման կարգադրագիր չի ուղարկվում

367. Թույլատրվու՞մ է պարտատիրոջ անձի հետ անխզելիորեն կապված իրավունքների՝ ներառյալ ալիմենտի և կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման պահանջների անցնելն այլ անձի.

• թույլատրվում է

■ **չի թույլատրվում**

• թույլատրվում է, եթե անձն առաջին հերթի ժառանգ է

• թույլատրվում է օրենքով սահմանված դեպքերում

368. Ու՞մ սեփականությունն է հանդիսանում հիմնադիրների (մասնակիցների)՝ հասարակական միավորմանը հանձնած գույքը.

• հիմնադրամի

• պետության

• իրավաբանական անձանց միության

■ **հասարակական միավորման**

369. Ի՞նչ նպատակներով է օգտագործում հասարակական միավորումն իր գույքը.

■ **իր կանոնադրությամբ սահմանված նպատակների համար**

• ՀՀ Ազգային ժողովի որոշմամբ սահմանված նպատակների համար

• հասարակական միավորման քսանհինգ անդամների կողմից սահմանված նպատակների համար

• հասարակական միավորման նախագահի կողմից սահմանված նպատակների համար

370. Պատասխանատու՞ են հասարակական միավորման մասնակիցները տվյալ հասարակական միավորման պարտավորությունների համար.

• պատասխանատու են, եթե տվյալ հարցի վերաբերյալ առկա է ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված որոշում

• պատասխանատու են

■ **պատասխանատու չեն**

• պատասխանատու են, եթե տվյալ հարցի վերաբերյալ առկա է հրամանագիր

371. Պատասխանատու՞ են հասարակական միավորումներն իրենց մասնակիցների պարտավորությունների համար.

• պատասխանատու են

■ **պատասխանատու չեն**

• պատասխանատու են, եթե տվյալ հարցի վերաբերյալ առկա է ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված որոշում

• պատասխանատու են, եթե տվյալ հարցի վերաբերյալ առկա է հրամանագիր

372. Ե՞րբ է պայմանագիրը համարվում կնքված, եթե օրենքին համապատասխան պայմանագիր կնքելու համար անհրաժեշտ է նաև հանձնել գույք.

- կողմերից մեկի հայեցողությամբ

- **■ համապատասխան գույքը հանձնելու պահից**

- պետական մարմնի համաձայնության պահից

- պայմանագիրը կնքելու պահից

373. Ո՞վ է վճարում ապրանքների համար, երբ պետական կարիքների համար ապրանքները մատակարարվում են բեռնման կարգադրագրում նշված ստացողներին.

- բեռնման կարգադրագրում նշված ստացողը

- **■ պետական պատվիրատուն, եթե վճարման այլ կարգ սահմանված չէ պետական պայմանագրով**

- մատակարարը, եթե վճարման այլ կարգ սահմանված չէ պետական պայմանագրով

- պետական կարիքների համար ապրանքների դիմաց չի վճարվում

374. Մտավոր գործունեության արդյունքի հեղինակի իրավունքը (հեղինակության իրավունքը).

- գույքային իրավունք է և կարող է պատկանել միայն այն անձին, ում ստեղծագործական աշխատանքով ստեղծվել է մտավոր գործունեության արդյունքը

- անձնական ոչ գույքային իրավունք է և կարող է պատկանել միայն այն անձին, ով գրանցել է մտավոր գործունեության արդյունքը

- **■ անձնական ոչ գույքային իրավունք է և կարող է պատկանել միայն այն անձին, ում ստեղծագործական աշխատանքով ստեղծվել է մտավոր գործունեության արդյունքը**

- անձնական ոչ գույքային իրավունք է և պատկանում է հանրությանը

375. Ի՞նչ ձևով պետք է կնքվի տուժանքի մասին համաձայնությունը.

- հիմնական պարտավորության ձևով

- **■ գրավոր՝ անկախ հիմնական պարտավորության ձևից**

• կողմերի համար ընդունելի ձևով

• բանավոր

376. Պետական պայմանագրով գնորդի կողմից ապրանքների համար վճարելիս գնորդի այդ պարտավորությամբ ի՞նչ է համարվում պետական պատվիրատուն.

• միջնորդ

■ **երաշխավոր**

• պարտատեր

• պարտապան

377. Նոտարը վավերացնում է այն բոլոր փաստաթղթերի վրա եղած.

■ **ֆիզիկական անձանց ստորագրությունների իսկությունը, որոնք չունեն գործարքի բնույթ**

• իրավաբանական անձանց ստորագրությունների իսկությունը, որոնք չունեն գործարքի բնույթ

• ֆիզիկական անձանց ստորագրությունների իսկությունը, որոնք ունեն գործարքի բնույթ

• իրավաբանական անձանց ստորագրությունների իսկությունը, որոնք ունեն գործարքի բնույթ

378. Կարո՞ղ է հավատարմագրային կառավարիչը գույքի հավատարմագրային կառավարման պայմանագրով լինել շահառու.

• կարող է, եթե դա անհրաժեշտ է

■ **չի կարող**

• կարող է ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված կարգով

• պարտավոր է

379. Հեղինակության իրավունքն.

• օտարելի ու անփոխանցելի է և գործում է անժամկետ

• անօտարելի ու փոխանցելի է և գործում է անժամկետ

■ **անօտարելի ու անփոխանցելի է և գործում է անժամկետ**

• անօտարելի ու անփոխանցելի է և գործում է հինգ տարի ժամկետով

380. Ի՞նչ հետևանք ունի ներկայացուցչին տրված նվիրատվության կատարման այն լիազորագիրը, որում նշված չէ նվիրառուն և սահմանված չէ նվիրատվության առարկան.

• նվիրատվության առարկան ընտրվում է նվիրառուի ցանկությամբ

• գույքը, որպես սեփականություն հանձնվում է կամայական նվիրառուի

• առաջացնում է բոլոր իրավական հետևանքները

■ **առոչինչ է**

381. Եթե պետական պատվիրատուի հրաժարվելը պետական պայմանագրով նախատեսված ապրանքներից հանգեցրել է պետական պայմանագրի լուծման կամ փոփոխման, ապա ո՞վ է հատուցում դրա հետևանքով գնորդին պատճառված վնասները.

• ոչ ոք

• մատակարարը

• մատակարարը և պետական պատվիրատուն

■ **պետական պատվիրատուն**

382. Մտավոր գործունեության արդյունքների կամ քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների և ծառայությունների անհատականացման միջոցների (այսուհետ՝ անհատականացման միջոցներ) նկատմամբ գույքային իրավունքների տիրապետողը մտավոր սեփականության այդ օբյեկտն.

• առանց թույլտվության օրինաչափ օգտագործման իրավունք չունի

• իր հայեցողությամբ, սակայն պետական մարմնի պարտադիր ցուցումների կատարմամբ, ցանկացած ձևով և եղանակով օրինաչափ օգտագործելու իրավունք ունի

■ **իր հայեցողությամբ՝ ցանկացած ձևով և եղանակով օրինաչափ օգտագործելու բացառիկ իրավունք ունի**

• իր հայեցողությամբ՝ ցանկացած ձևով և եղանակով անօրինաչափ օգտագործելու բացառիկ իրավունք ունի

383. Ստորև թվարկվածներից ո՞ր դեպքում է աբոնենտի հետ կնքվում էներգամատակարարման պայմանագիր.

• աբոնենտի վերադաս կազմակերպության թույլտվության առկայության դեպքում

■ **սպառված էներգիայի հաշվառման ապահովվածության դեպքում**

• էներգաընդունիչ սարքավորումների բացակայության դեպքում

• ոչ մի դեպքում

384. Ո՞ր պահից է կնքված համարվում էներգամատակարարման պայմանագիրը, եթե որպես աբոնենտ հանդես է գալիս կենցաղային սպառման համար էներգիա օգտագործող քաղաքացին.

• էներգիայի դիմաց առաջին վճարումը կատարելու պահից

■ **միացված ցանցին սահմանված կարգով աբոնենտի առաջին փաստացի միացման պահից**

• էներգամատակարարող կազմակերպության կողմից սահմանված պահից

• կողմերի որոշած պահից

385. Եթե այլ բան նախատեսված չէ կողմերի համաձայնությամբ, ապա ի՞նչ ժամկետով է կնքված համարվում էներգամատակարարման պայմանագիրը.

• ողջամիտ

• վեց ամիս

■ **անորոշ**

• մեկ տարի

386. Եթե մինչև էներգամատակարարման պայմանագրի գործողության ժամկետի ավարտը կողմերից որևէ մեկը չի հայտնում այն դադարելու կամ փոփոխելու կամ նոր պայմանագիր կնքելու մասին, ապա ի՞նչ ժամկետով է երկարաձգված համարվում որոշակի ժամկետով կնքված էներգամատակարարման պայմանագիրը.

• ողջամիտ

• անորոշ

■ **նույն ժամկետով և պայմաններով**

• օրենքով նախատեսված առավելագույն ժամկետով և պայմաններով

387. Եթե էներգամատակարարման պայմանագրով որպես աբոնենտ հանդես է գալիս էներգիան կենցաղային սպառման համար օգտագործող քաղաքացին, ապա նա որքա՞ն էներգիա իրավունք ունի օգտագործել.

■ **իր համար խելամտորեն անհրաժեշտ քանակի**

• էներգամատակարարող կազմակերպության համար խելամտորեն թույլատրելի քանակի

• պետականորեն սահմանված քվոտաների շրջանակներում

• էներգամատակարարող կազմակերպության կողմից սահմանած քանակի

388. Եթե էներգամատակարարման պայմանագրով աբոնենտն էներգիան կենցաղային սպառման համար օգտագործող քաղաքացի չէ, ապա ո՞վ է պարտավոր ապահովել շահագործվող էներգետիկ ցանցերի պատշաճ տեխնիկական վիճակն ու անվտանգությունը.

■ **աբոնենտը**

• էներգամատակարարող կազմակերպությունը

• պետությունը

• ոչ ոք

389. Եթե շենքի կամ շինության վարձակալության պայմանագրում բացակայում է վարձավճարի չափի մասին պայմանը, ապա, ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի.

• վարձավճարը պետք է վճարվի այն գնով, որը համեմատելի հանգամանքներում սովորաբար գանձվում է նույնանման տարածքների վարձակալության համար

• վարձավճարը որոշվում է՝ ելնելով վարձակալին հանձնված շենքի կամ շինության փաստացի չափերից

■ **պայմանագիրը համարվում է չկնքված**

• վարձավճարը որոշվում է դատարանի վճռով

390. Ո՞ր դեպքում նվիրատուն իրավունք ունի վերացնել նվիրատվությունը.

■ **եթե նվիրառուն նվիրատուին դիտավորյալ պատճառել է մարմնական վնասվածքներ**

• նման իրավունք չունի

• եթե նվիրատվության պայմանագիրը կնքելուց հետո վատացել է նվիրատուի գույքային կամ ընտանեկան դրությունը

• եթե վատացել է նվիրառուի ընտանեկան դրությունը

391. Կարող է արդյո՞ք նվիրատուն վերացնել նվիրատվությունը, եթե նա նվիրառուից ավելի երկար ապրի.

• ոչ, չի կարող

■ **այո, եթե նման իրավունք սահմանված է նվիրատվության պայմանագրում**

• այո, եթե նվիրառուն արդեն հիվանդ է

• այո, եթե նվիրատուն անչափահաս է

392. Ի՞նչ է պարտավոր կատարել նվիրառուն նվիրատվության վերացման դեպքում.

• պահանջել վնասների հատուցում

• վճարել տուժանք

■ **վերադարձնել նվիրատուի նվիրած գույքը, եթե այն բնեղենով պահպանվել է նվիրատվության վերացման պահին**

• ոչինչ

393. Ինչի՞ նկատմամբ չեն կիրառվում նվիրատվության պայմանագիրը կատարելուց հրաժարվելու և նվիրատվությունը վերացնելու ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կանոնները.

• անշարժ գույքի նկատմամբ

• արվեստի ստեղծագործությունների նկատմամբ

- հինգ միլիոն դրամից ավելի արժեք ունեցող նվերների նկատմամբ

- **■ փոքրարժեք նվերների նկատմամբ**

394. Փոխանցվու՞մ են նվիրատվություն խոստացած նվիրատուի պարտականությունները նրա ժառանգներին (իրավահաջորդներին).

- այո, եթե նման ցանկություն հայտնում են նվիրառուի ժառանգները

- այո, ցանկացած դեպքում

- **■ այո, եթե այլ բան նախատեսված չէ նվիրատվության պայմանագրով**

- ոչ, երբեք չեն փոխանցվում

395. Ինչպե՞ս է կոչվում գույքի կամ իրավունքի նվիրատվությունը հանրօգուտ նպատակներով.

- օգտակար նվիրատվություն

- գույքի կամ իրավունքի փոխանցում

- գույքի կամ իրավունքի փոխանակում

- **■ նվիրաբերություն**

396. Ներքոշարադրյալներից ի՞նչ իրավունք ունի պահանջել առանձնացող սեփականատերը բաժնային սեփականության մյուս մասնակիցներից, եթե բաժինը բնեղենով առանձնացնելը չի թույլատրվում օրենքով կամ դա անհնար է առանց ընդհանուր սեփականության ներքո գտնվող գույքին անհամաչափ վնաս պատճառելու.

- պահանջել գույքը հրապարակային սակարկություններով վաճառել՝ ստացված գումարը հետագայում բաշխելով ընդհանուր սեփականության մասնակիցների միջև՝ նրանց բաժիններին համաչափ

- հրաժարվել գնելու նախապատվության իրենց իրավունքից

- փոխհատուցել առանձնացող սեփականատիրոջ իրական վնասները

- **■ պահանջել վճարելու իր բաժնի արժեքը**

397. Ի՞նչ իրավունք ունի պահանջել բաժնային սեփականության ցանկացած մասնակից գնելու նախապատվության իրավունքի խախտմամբ գույքի վաճառքի դեպքում.

• դատական կարգով պահանջել անվավեր ճանաչել առուվաճառքի պայմանագիրը

■ **երեք ամսվա ընթացքում դատական կարգով պահանջել իրեն փոխանցել գնորդի իրավունքները և պարտականությունները**

• դատական կարգով պահանջել վնասների փոխհատուցում

• դատական կարգով պահանջել լուծել առուվաճառքի պայմանագիրը

398. Եթե իրադրության փոփոխման հետևանքով նվիրաբերված գույքի օգտագործումը նվիրաբերողի սահմանած նպատակին համապատասխան դառնում է անհնար, իսկ նվիրաբերող քաղաքացին մահացել է, գույքը ի՞նչ կարգով կարող է օգտագործվել այլ նպատակով.

• միայն նվիրաբերողի ժառանգների համաձայնությամբ

• նվիրառուի հայեցողությամբ

■ **միայն դատարանի վճռով**

• չի կարող օգտագործվել

399. Ինչպե՞ս է տեղի ունենում սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասի անցումը ընկերության մասնակից քաղաքացիների ժառանգներին և իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին.

• սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերն անցնում են ընկերության մասնակից քաղաքացիների ժառանգներին և իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին միայն ընկերության մյուս մասնակիցների համաձայնությամբ

• սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերն անցնում են ընկերության մասնակից քաղաքացիների ժառանգներին և իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին միայն կանոնադրությամբ նման հնարավորություն ուղղակիորեն նախատեսված լինելու դեպքում

• սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերն անցնում են ընկերության մասնակից քաղաքացիների ժառանգներին և իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին միայն ընկերության մյուս մասնակիցների երկու երրորդի համաձայնության դեպքում

■ **սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերն անցնում են ընկերության մասնակից**

քաղաքացիների ժառանգներին և իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին, եթե ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված չէ, որ նման անցումը թույլատրվում է միայն ընկերության մնացած մասնակիցների համաձայնությամբ

400. Եթե այլ բան նախատեսված չէ վարձակալության պայմանագրով, ապա ու՞մ սեփականությունն են վարձակալած գույքի օգտագործման արդյունքում վարձակալի ստացած պտուղները, արտադրանքը և եկամուտը.

- վարձատուի
- **■ վարձակալի**
- վարձատուի և վարձակալի
- ոչ մեկի

401. Ինչպիսի՞ հետևանք է առաջացնում վարձակալության պայմանագրում այնպիսի տվյալների բացակայությունը, որոնք թույլ են տալիս որոշակիորեն սահմանել այն գույքը, որը, որպես վարձակալության օբյեկտ, հանձնվում է վարձակալին.

- պայմանագիրը համարվում է առոչինչ
- պայմանագիրը լուծվում է
- **■ վարձակալության օբյեկտի մասին պայմանը համարվում է չհամաձայնեցված, իսկ համապատասխան պայմանագիրը՝ չկնքված**
- պայմանագիրը շարունակում է գործել մինչև նոր պայմանագիր կնքելը

402. Ի՞նչ ձևով է կնքվում շինության վարձակալության պայմանագիրը.

- **■ գրավոր՝ կողմերի ստորագրությամբ՝ մեկ փաստաթուղթ կազմելու միջոցով**
- փաստաթղթեր փոխանակելու միջոցով
- բանավոր ձևով
- կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով

403. Ի՞նչ ժամկետով է կնքված համարվում օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետը գերազանցող ժամկետով կնքված վարձակալության պայմանագիրը.

■ **առավելագույն ժամկետին հավասար ժամկետով**

• առավելագույն ժամկետի կեսին հավասար ժամկետով

• հինգ տարի ժամկետով

• համարվում է չկնքված

404. Ի՞նչ վիճակում է վարձատուն պարտավոր գույքը տրամադրել վարձակալին.

• բարեկարգ

• իր համար խելամիտ

■ **վարձակալության պայմանագրի պայմաններին և գույքի նշանակությանը համապատասխանող վիճակում**

• ոչ պատշաճ

405. Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման սահմանադրական պայմաններն են.

• օտարումը պետք է իրականացվի օրենքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև օտարվող սեփականության դիմաց պետք է տրվի հետագա համարժեք փոխհատուցում

• օտարումը պետք է իրականացվի պայմանագրով սահմանված կարգով, ինչպես նաև օտարվող սեփականության դիմաց պետք է տրվի մասնակի փոխհատուցում

• օտարումը պետք է իրականացվի պայմանագրով սահմանված կարգով, ինչպես նաև օտարվող սեփականության դիմաց պետք է տրվի նախնական մասնակի փոխհատուցում

■ **օտարումը պետք է իրականացվի օրենքով սահմանված կարգով, ինչպես նաև օտարվող սեփականության դիմաց պետք է տրվի նախնական համարժեք փոխհատուցում**

406. Վարձակալության հանձնված գույքի ո՞ր թերությունների համար վարձատուն պատասխանատվություն չի կրում.

• բոլոր

■ **այն թերությունների համար, որոնք նա նշել է պայմանագիրը կնքելիս**

• այն թերությունների համար, որոնց մասին նա չգիտեր

• այն թերությունների համար, որոնք նա չի նշել պայմանագիրը կնքելիս

407. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

■ **հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականությունը կարող է օտարվել հօգուտ պետության, համայնքի կամ կազմակերպության**

• հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականությունը կարող է օտարվել միայն հօգուտ պետության

• հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականությունը կարող է օտարվել միայն հօգուտ համայնքի

• հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականությունը կարող է օտարվել միայն հօգուտ կազմակերպության

408. Ինչպե՞ս են որոշվում վարձակալի կողմից վճարվող վարձավճարը մուծելու կարգը, պայմանները և ժամկետները.

• վարձատուի կողմից

• վարձակալի կողմից

■ **վարձակալության պայմանագրով**

• չեն որոշվում

409. Եթե վարձակալության պայմանագրով որոշված չէ վարձավճարը մուծելու կարգը, ապա ի՞նչ կարգ է կիրառվում.

• վարձակալի սահմանած կարգը

■ **նույնանման գույքի վարձակալության ժամանակ համեմատելի հանգամանքներում սովորաբար գործող կարգը**

• որևէ կարգ չի կիրառվում

• վարձատուի սահմանած կարգը

410. Ի՞նչ ժամկետում է կատարվում վարձակալության հանձնված գույքի հիմնական վերանորոգումը, եթե պայմանագրով այն որոշված չէ կամ առաջացել է անհետաձգելի անհրաժեշտություն.

• մեկ տարի

■ ողջամիտ

• վեց ամիս

• չի կատարվում

411. Եթե մահացել է անշարժ գույք վարձակալած քաղաքացին, ապա ո՞ր դեպքում վարձատուն իրավունք ունի մերժել նրա ժառանգին պայմանագրի կողմ դառնալու մնացած ժամկետում.

■ եթե պայմանագիր կնքելը պայմանավորված է եղել վարձակալի անհատական հատկանիշներով

• եթե վարձակալ քաղաքացու ժառանգն անչափահաս է

• ոչ մի դեպքում

• ցանկացած դեպքում

412. Իրավունք ունի՞ վարձակալը վարձակալության պայմանագրով վարձակալության հանձնված գույքը հանձնել ենթավարձակալության.

• ոչ

■ այո, միայն վարձատուի համաձայնությամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, այլ օրենքներով կամ այլ իրավական ակտերով

• այո, անկախ վարձատուի ցանկությունից

• այո, ենթավարձակալի համաձայնությամբ

413. Իրավունք ունի՞ վարձակալը վարձակալության պայմանագրով վարձակալության իրավունքը գրավ դնել.

• ոչ

■ այո, միայն վարձատուի համաձայնությամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, այլ օրենքներով կամ այլ իրավական ակտերով

• այո, անկախ վարձատուի ցանկության

• այո, գրավառուի համաձայնությամբ

414. Վարձակալի կողմից վարձակալության իրավունքը գրավ դնելու դեպքում ո՞վ է պատասխանատվություն կրում վարձատուի առջև.

■ **վարձակալը**

• գրավառուն

• ոչ ոք

• վարձակալը և գրավառուն

415. Ի՞նչ ժամկետով կարող է կնքվել ենթավարձակալության պայմանագիրը.

• անսահմանափակ

• խելամիտ

• տասնօրյա

■ **վարձակալության պայմանագրի ժամկետը չգերազանցող ժամկետով**

416. Ի՞նչ հետևանք կարող է առաջացնել վարձակալի կողմից պայմանագրով սահմանված վճարման ժամկետը լրանալուց հետո երկու անգամից ավելի վարձավճարը չմուծելը.

• որևէ հետևանք չի կարող ունենալ

■ **վարձատուի պահանջով պայմանագիրը կարող է դատարանով վաղաժամկետ լուծվել**

• պայմանագիրը կարող է համարվել առոչինչ

• վարձատուի կողմից կարող է սահմանվել վարձավճարը մուծելու նոր ժամկետ

417. Եթե վարձակալության պայմանագրի դադարման դեպքում վարձակալը վարձակալած գույքը վարձատուին վերադարձրել է ժամկետի խախտմամբ, ապա ի՞նչ իրավունք ունի վարձատուն.

■ **վարձավճար պահանջել կետանցի ամբողջ ժամկետի համար**

• կնքել նոր պայմանագիր

- որևէ իրավունք չունի
- չընդունել վերադարձվող գույքը

418. Վարձույթի պայմանագրով վարձատուն ի՞նչ է պարտավորվում վարձակալի ժամանակավոր տիրապետմանը և օգտագործմանը հանձնել.

- հողամաս
- բնակարան
- **շարժական գույք**
- անշարժ գույք

419. Ու՞մ սեփականությունն են համարվում վարձակալված գույքից վարձակալի կատարած բաժանելի բարելավումները, եթե այլ բան նախատեսված չէ վարձակալության պայմանագրով.

- **վարձակալի**
- վարձատուի
- վարձատուի և վարձակալի
- ենթավարձակալի

420. Ի՞նչ ժամկետով է կնքվում վարձույթի պայմանագիրը.

- խելամիտ
- անորոշ
- անսահմանափակ
- **մինչև մեկ տարի**

421. Ի՞նչ նպատակներով է օգտագործվում վարձույթի պայմանագրով տրամադրված գույքը.

- շահույթ ստանալու նպատակով
- **սպառողական նպատակներով, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով կամ չի բխում պարտավորության էությունից**

• ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու նպատակով

• փոխարինման նպատակով

422. Իրավաբանական անձը, որի ֆիրմային անվանումը գրանցված է օրենքով սահմանված կարգով, ունի դրա օգտագործման.

■ **բացառիկ իրավունք**

• անսահմանափակ իրավունք

• սահմանափակ իրավունք

• միջնորդավորված իրավունք

423. Իրավունք ունե՞ն վարձակալը և նրա հետ մշտապես բնակվող քաղաքացիները թույլատրել բնակելի տարածությունում անհատույց բնակվելու ժամանակավոր բնակիչների.

• այո, վարձակալի համաձայնությամբ

■ **այո, վարձակալի և նրա հետ մշտապես բնակվող քաղաքացիների ընդհանուր համաձայնությամբ**

• այո, վարձատուի համաձայնությամբ

• ոչ

424. Բացառիկ՝ գերակա հանրային շահ ճանաչելու մասին կառավարության որոշումն օտարման ենթակա սեփականության սեփականատիրոջ կամ շահագրգիռ այլ անձի կողմից կարող է բողոքարկվել դատարան՝ բացառիկ՝ գերակա հանրային շահ ճանաչելու մասին կառավարության որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո.

• մեկ տարվա ընթացքում

■ **մեկ ամսվա ընթացքում**

• երեք ամսվա ընթացքում

• տասնհինգ օրվա ընթացքում

425. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• լիցենզային պայմանագրով մտավոր գործունեության արդյունքի կամ անհատականացման միջոցի նկատմամբ բացառիկ իրավունք ունեցող կողմը (լիցենզառու) մյուս կողմին (լիցենզատու) թույլատրում է օգտագործել մտավոր սեփականության համապատասխան օբյեկտը

• լիցենզային պայմանագրով մտավոր գործունեության արդյունքի կամ անհատականացման միջոցի նկատմամբ բացառիկ իրավունք ունեցող կողմը (լիցենզառու) մյուս կողմին (լիցենզատու) թույլատրում է սեփականաշնորհել մտավոր սեփականության համապատասխան օբյեկտը

■ **լիցենզային պայմանագրով մտավոր գործունեության արդյունքի կամ անհատականացման միջոցի նկատմամբ բացառիկ իրավունք ունեցող կողմը (լիցենզատուն) մյուս կողմին (լիցենզառուին) թույլատրում է օգտագործել մտավոր սեփականության համապատասխան օբյեկտը**

• լիցենզիոն պայմանագրով մտավոր գործունեության արդյունքի նկատմամբ իրավունք ունեցող կողմը (լիցենզատուն) մյուս կողմին (լիցենզառուին) պարտավորեցնում է օգտագործել մտավոր սեփականության համապատասխան օբյեկտը

426. Պետական բյուջեի միջոցները հանդիսանում են.

■ **Հայաստանի Հանրապետության սեփականությունը**

• ժողովրդի սեփականությունը

• համայնքային սեփականությունը

• Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սեփականությունը

427. Գույքը ձեռք բերողին հանձնված է համարվում այն ձեռք բերողի կամ նրա նշած անձի.

• կողմից գրավոր հավաստում ստանալու պահից

• անունով գույքը ուղարկելու համար այն փոխադրողին հանձնելու պահից

• կողմից տվյալ գույքը տնօրինելու պահից

■ **փաստացի տիրապետմանն անցնելու պահից**

428. Հեղինակը կարող է ստանձնել.

• ապագայում ստեղծագործություն, գյուտ կամ մտավոր գործունեության այլ արդյունք ստեղծելու և իր գործատու համարվող պատվիրատուին այդ արդյունքն օգտագործելու բացառիկ իրավունք տրամադրելու պարտավորություն

• ներկայում ստեղծագործություն, գյուտ կամ մտավոր գործունեության այլ արդյունք ստեղծելու և իր գործատու համարվող պատվիրատուին այդ արդյունքն օգտագործելու բացառիկ իրավունք տրամադրելու պարտավորություն

■ **ապագայում ստեղծագործություն, գյուտ կամ մտավոր գործունեության այլ արդյունք ստեղծելու և իր գործատու չհամարվող պատվիրատուին այդ արդյունքն օգտագործելու բացառիկ իրավունք տրամադրելու պարտավորություն**

• ապագայում ստեղծագործություն, գյուտ, արժեթուղթ կամ մտավոր գործունեության այլ արդյունք ստեղծելու և իր գործատու համարվող պատվիրատուին այդ արդյունքը ցուցադրելու բացառիկ իրավունք տրամադրելու պարտավորություն

429. Համայնքի բյուջեի միջոցները հանդիսանում են.

• Հայաստանի Հանրապետության սեփականությունը

• ժողովրդի սեփականությունը

■ **համայնքի սեփականությունը**

• տվյալ համայնքի տարածքում գրանցված և գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձանց ընդհանուր բաժնային սեփականությունը

430. Եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով, պայմանագրով գույքը ձեռք բերողի սեփականության իրավունքը ծագում է.

■ **գույքը հանձնելու պահից**

• գույքի նպատակային օգտագործման պահից

• գույքի տնօրինման պահից

• դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից

431. Հեղինակային իրավունքը տարածվում է.

• միայն հրապարակված ստեղծագործությունների վրա

• միայն չհրապարակված ստեղծագործությունների վրա

■ **ինչպես հրապարակված, այնպես էլ չհրապարակված ստեղծագործությունների վրա**

• հարակից իրավունքների վրա

432. Հեղինակային իրավունքը չի տարածվում.

• ստեղծագործական գործունեության արդյունք համարվող գիտության ստեղծագործությունների վրա

• ստեղծագործական գործունեության արդյունք համարվող գրականության ստեղծագործությունների վրա

■ **գիտական հայտնագործությունների, գաղափարների, սկզբունքների, մեթոդների, ընթացակարգերի, տեսակետների, համակարգերի, արարողակարգերի, գիտական տեսությունների, մաթեմատիկական բանաձևերի, վիճակագրական դիագրամների, խաղի կանոնների վրա, եթե անգամ դրանք արտահայտված, նկարագրված, բացահայտված, լուսաբանված են ստեղծագործություններում**

• ստեղծագործական գործունեության արդյունք համարվող արվեստի ստեղծագործությունների վրա

433. Հեղինակային իրավունքի օբյեկտ չեն.

• գրական (գրական-գեղարվեստական, գիտական, ուսումնական, հրապարակախոսական և այլ) ստեղծագործությունները

• տեքստով և առանց տեքստի երաժշտական ստեղծագործությունները

■ **կատարումները, հնչյունագրերը**

• դրամատիկական և սցենարային ստեղծագործությունները

434. Ու՞մ պարտականությունն է վարձակալության հանձնված բնակելի տարածության ընթացիկ վերանորոգումը.

• վարձատուի, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով

■ **վարձակալի, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• վարձատուի և վարձակալի

• թաղապետարանի

435. Ամուսիններից մեկի պարտավորությունների համար կարող է բռնագանձում տարածվել նրա սեփականության ներքո գտնվող գույքի, ինչպես նաև.

• ամուսինների համատեղ սեփականությունը հանդիսացող գույքի վրա

■ **ամուսինների ընդհանուր գույքում նրա բաժնի վրա**

• այն անձանց գույքի վրա, որոնց հետ նա գտնվում է պայմանագրային հարաբերությունների մեջ

• ամուսինների զավակների գույքի վրա

436. Գույքային իրավունքների սահմանափակումները կիրառվում են.

• եթե վնաս է պատճառվում ստեղծագործության բնականոն օգտագործմանը

• եթե ոտնահարում են հեղինակի օրինական շահերը

• եթե ոտնահարում են այլ անձանց շահերը

■ **պայմանով, եթե դրանք անհարկի վնաս չեն պատճառում ստեղծագործության բնականոն օգտագործմանը և չեն ոտնահարում հեղինակի օրինական շահերը**

437. Ու՞մ պարտականությունն է վարձակալության հանձնված բնակելի տարածության հիմնական վերանորոգումը.

■ **վարձատուի, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• վարձակալի, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով

• վարձատուի և վարձակալի

• թաղապետարանի

438. Եթե այլ բան նախատեսված չէ բնակելի տարածության վարձակալության պայմանագրով, ապա վարձակալն ի՞նչ պարբերականությամբ պետք է մուծի վարձավճարը.

• տարվա ընթացքում 1 անգամ

■ **ամսվա ընթացքում 1 անգամ**

• ամսվա ընթացքում 2 անգամ

• շաբաթվա ընթացքում 1 անգամ

439. Ի՞նչ ժամկետով է կնքված համարվում բնակելի տարածության վարձակալության պայմանագիրը, եթե վարձակալության ժամկետը պայմանագրով որոշված չէ.

- խելամիտ
- վեց ամիս
- երկու ամիս
- **անորոշ**

440. Կեղծանվամբ կամ անանուն ստեղծագործությունների դեպքում հեղինակի գույքային իրավունքները ծագում են ստեղծագործությունն օրինական ճանապարհով հանրությանը մատչելի դառնալու պահից և գործում են.

- 50 տարի
- 5 տարի
- **70 տարի**
- 15 տարի

441. Բնակելի տարածության վարձակալի մահվան դեպքում ո՞վ է դառնում վարձակալ.

- ոչ ոք
- **նախկին վարձակալի հետ մշտապես բնակվող քաղաքացիներից մեկը՝ մյուսների ընդհանուր գրավոր համաձայնությամբ**
- նախկին վարձակալի հետ ժամանակավոր բնակվող քաղաքացիներից մեկը
- նախկին վարձակալի հետ ժամանակավոր բնակվող քաղաքացիներից մեկը՝ վարձատուի ցուցումով

442. Ի՞նչ է տեղի ունենում, եթե բնակելի տարածության վարձակալի մահվան դեպքում նրա հետ մշտապես բնակվող քաղաքացիներն իրենցից մեկին վարձակալ ճանաչելու մասին գրավոր համաձայնություն չեն կայացնում.

- վարձատուի պահանջով պայմանագիրը դադարում է

• նրանցից մեկը դառնում է վարձակալ՝ առանց մյուսների համաձայնության

• նրանցից մեկը դառնում է վարձակալ՝ վարձատուի ցուցումով

■ **բոլոր քաղաքացիները դառնում են համավարձակալներ**

443. Ստեղծագործության նկատմամբ գույքային իրավունքների գործողության ժամկետի ավարտից հետո այն վերածվում է.

• մասնավոր սեփականության

• համայնքային սեփականության՝ պայամանագրով նախատեսված դեպքում և կարգով

■ **հանրային սեփականության**

• մասնավոր սեփականության՝օրենքով նախատեսված դեպքում և կարգով

444. Իրավունքի գրավատու կարող է լինել.

■ **այն անձը, ում պատկանում է գրավ դրվող իրավունքը**

• ցանկացած ֆիզիկական և իրավաբանական անձ՝ անկախ գրավ դրվող իրավունքի պատկանելությունից

• դատարանում իրավունքի մասին վեճ ունեցող յուրաքանչյուր անձ

• քաղաքացիական իրավունքների ցանկացած սուբյեկտ՝ անկախ գրավ դրվող իրավունքի պատկանելությունից

445. Վարձակալության իրավունքի գրավը չի թույլատրվում.

■ **առանց գույքի սեփականատիրոջ համաձայնության**

• առանց գույքն օգտագործողի համաձայնության

• առանց բնակարանում փաստացի բնակվող անձի համաձայնության

• առանց գույքը տիրապետողի համաձայնության

446. Ընդհանուր համատեղ սեփականության ներքո գտնվող գույքը կարող է գրավ դրվել.

• սեփականատերերի մեծամասնության գրավոր համաձայնությամբ

■ **միայն բոլոր սեփականատերերի գրավոր համաձայնությամբ**

• առանց որևէ մեկի համաձայնության

• սեփականատերերից մեկի գրավոր համաձայնությամբ

447. Ինչպե՞ս է կոչվում ֆինանսական վարձակալության պայմանագիրը.

• ֆրանչայզինգ

■ **լիզինգ**

• ֆակտորինգ

• վարձույթ

448. Բազմաբնակարան շենքի շինության սեփականատեր կարող է լինել.

• միայն ֆիզիկական անձը

• միայն Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքները

• միայն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը

■ **ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքները**

449. Ներքոշարադրյալներից ո՞րն է կախյալ տնտեսական ընկերություն.

• տնտեսական ընկերությունը համարվում է կախյալ, եթե մյուս (գերակշռող, մասնակցող) ընկերակցությունը կամ ընկերությունն ունի սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի կամ բաժնետիրական ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի ավելի քան հիսուն տոկոսը

■ **տնտեսական ընկերությունը համարվում է կախյալ, եթե մյուս (գերակշռող, մասնակցող) ընկերակցությունը կամ ընկերությունն ունի սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի կամ բաժնետիրական ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի ավելի քան քսան տոկոսը**

• տնտեսական ընկերությունը համարվում է կախյալ, եթե մյուս (գերակշռող, մասնակցող) ընկերակցությունը կամ ընկերությունն ունի սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի կամ բաժնետիրական ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի ավելի քան երկու երրորդը

• տնտեսական ընկերությունը համարվում է կախյալ, եթե մյուս (գերակշռող, մասնակցող) ընկերակցությունը կամ ընկերությունն ունի սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի կամ բաժնետիրական ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի ավելի քան երեք հինգերորդը

450. Հարակից իրավունքները չեն.

• կատարումները, հնչյունագրերը, ֆիլմերի ամրագրումները

■ **դրամատիկական և սցենարային ստեղծագործությունները**

• տվյալների բազաների պարունակությունը

• հեռարձակող կազմակերպությունների հաղորդումները

451. Կատարողի գույքային իրավունքները ծագում են կատարման պահից և գործում են.

• 5 տարի

■ **50 տարի**

• 25 տարի

• 35 տարի

452. Ի՞նչ ձևով է կնքվում ֆինանսական վարձակալության պայմանագիրը.

■ **գրավոր՝ կողմերի ստորագրությամբ՝ մեկ փաստաթուղթ կազմելու միջոցով**

• փաստաթղթեր փոխանակելու միջոցով

• բանավոր ձևով

• կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով

453. Ներքոշարադրյալներից ո՞րն է ներկայացնում իրավաբանական անձ հասկացությունը՝ ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի.

■ **իրավաբանական անձ է համարվում այն կազմակերպությունը, որը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել**

պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող

• իրավաբանական անձ է համարվում այն կազմակերպությունը, որն ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող

• իրավաբանական անձ է համարվում այն կազմակերպությունը, որը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող

• իրավաբանական անձ է համարվում այն կազմակերպությունը, որը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող

454. Ինչպիսի՞ն պետք է լինեն քաղաքացիական իրավունքների ինքնապաշտպանության եղանակները.

■ **խախտմանը համաչափ և դուրս չգան խափանման համար անհրաժեշտ գործողությունների սահմաններից**

• խախտմանը համաչափ և դուրս չգան անհրաժեշտ պաշտպանության սահմաններից

• խախտմանը համաչափ և չպատճառեն անհամաչափ վնաս

• խախտմանը համաչափ և չխախտեն այլոց իրավունքները

455. Տվյալների բազա պատրաստողի իրավունքները ծագում են տվյալների բազայի պատրաստումն ավարտելու պահից և գործում են.

• 45 տարի

■ **15 տարի**

• 25 տարի

• 35 տարի

456. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

• բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականությունը տիրապետելուց և օգտագործելուց ստացված միջոցները ներառվում են ընդհանուր գույքի կազմում՝ բաժնային սեփականության սեփականատերերի բաժիններին ոչ համամասնորեն, որոնք ուղղվում են ոչ պարտադիր նորմերի կատարմանը և շենքի կառավարմանը

• բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականությունը տնօրինելուց, տիրապետելուց և օգտագործելուց ստացված միջոցները ներառվում են ընդհանուր գույքի կազմում՝ համատեղ սեփականության սեփականատերերի բաժիններին համամասնորեն, որոնք ուղղվում են բարեգործական նպատակների իրականացմանը

■ **բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականությունը տնօրինելուց, տիրապետելուց և օգտագործելուց ստացված միջոցները ներառվում են ընդհանուր գույքի կազմում՝ բաժնային սեփականության սեփականատերերի բաժիններին համամասնորեն, որոնք ուղղվում են պարտադիր նորմերի կատարմանը և շենքի կառավարմանը**

• ստորաբաժանված շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականությունը միայն օգտագործելուց ստացված ֆինանսական միջոցները ներառվում են ընդհանուր գույքի կազմում բաժնային սեփականության սեփականատերերի բաժիններին ոչ համամասնորեն, որոնք հետագայում, կառավարության սահմանած կարգով, ուղղվում են պարտադիր նորմերի կատարմանը և շենքի կառավարմանը

457. Պետական կարիքների համար կապալային աշխատանքների պետական պայմանագրում ո՞վ է հանդես գալիս որպես պետական պատվիրատու.

• ՀՀ քաղաքաշինության նախարարը

• ՀՀ վարչապետը

• ոչ ոք

■ **լիազորված պետական մարմինը**

458. Պետական կարիքների համար կապալային աշխատանքների պետական պայմանագրում ո՞վ է հանդես գալիս որպես կապալառու.

• համայնքները

• համայնքի ավագանիները

■ **իրավաբանական անձը կամ քաղաքացին**

• քաղաքացին

459. Ինչպե՞ս պետք է մեկնաբանվեն քաղաքացիական իրավական նորմերը քաղաքացիական իրավական նորմերի տեքստում կիրառվող բառերի և արտահայտությունների տարբեր ձևերով մեկնաբանման դեպքում.

• նորմի բովանդակությունը բացահայտվում է այն ներառող հոդվածի վերագրին համապատասխանող մեկնաբանմամբ

• նորմի բովանդակությունը բացահայտվում է այն ներառող իրավական ակտի ընդհանուր նպատակի հաշվառմամբ

■ **նախապատվությունը տրվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետում շարադրված՝ քաղաքացիական օրենսդրության սկզբունքներին համապատասխանող մեկնաբանմանը**

• նորմը մեկնաբանվում է մինչ այդ եղած իրավակարգավորմանը համապատասխանող մեկնաբանմամբ

460. Գյուտի, օգտակար մոդելի և արդյունաբերական նմուշի նկատմամբ իրավունքները պահպանվում են, եթե տրվել է.

• լիազորագիր

■ **արտոնագիր**

• հրամանագիր

• վճարագիր

461. Ի՞նչ ժամկետով կարող է սահմանվել ցմահ ռենտան.

■ **ռենտայի վճարման դիմաց գույքը հանձնած քաղաքացու կամ նրա մատնանշած այլ քաղաքացու կյանքի ամբողջ ժամանակահատվածի համար**

• ռենտայի վճարման դիմաց գույքը հանձնած քաղաքացու կյանքի մի մասի ժամանակահատվածի համար

• տասը տարով

• քսան տարով

462. Ցմահ ռենտայի պայմանագրի դեպքում ո՞ր պահից է դադարում ռենտա վճարելու պարտավորությունը.

• ռենտա ստացողներից մեկի մահվան դեպքում

■ **վերջին ռենտա ստացողի մահվամբ**

• չի դադարում

• ռենտա ստացողներից երկուսի մահվամբ

463. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

• արտոնագրի զիջման մասին պայմանագիրը կարող է կնքվել բանավոր, իսկ պայմանագրից ծագող իրավունքները գրանցվում են լիազոր մարմնում

■ **արտոնագրի զիջման մասին պայմանագիրը պետք է կնքվի գրավոր, իսկ պայմանագրից ծագող իրավունքները գրանցվում են լիազոր մարմնում**

• արտոնագրի զիջման մասին ակտը պետք է կնքվի գրավոր, իսկ պայմանագրից ծագող իրավունքները ենթակա են նոտարական վավերացման

• արտոնագրի զիջման մասին ակտը պետք է կնքվի գրավոր, իսկ պայմանագրից ծագող իրավունքները ենթակա չեն գրանցման

464. Ի՞նչ հետևանք ունի պայմանագիրը կնքելու պահին մահացած քաղաքացու օգտին ցմահ ռենտա սահմանող պայմանագիրը.

• այն կնքման պահից մտնում է ուժի մեջ

• անվավեր է

■ **առոչինչ է**

• այն ուժի մեջ է մտնում տասը օր հետո

465. Ինչպե՞ս է կոչվում անձի ինքնուրույն, իր ռիսկով իրականացվող գործունեությունը, որի հիմնական նպատակը գույք օգտագործելուց, ապրանքներ վաճառելուց, աշխատանքներ կատարելուց կամ ծառայություններ մատուցելուց շահույթ ստանալն է.

• առևտուր

• ռիսկային գործունեություն

• շահադիտական գործունեություն

■ **ձեռնարկատիրական գործունեություն**

466. Արտոնագրի տիրոջ պահանջով արտոնագրի խախտումը պետք է.

• կարճվի, իսկ իրավախախտողը պարտավոր է արտոնագրի տիրոջը հատուցել կրած վնասները, եթե ունի բավարար դրամական միջոցներ

■ **դադարեցվի, իսկ իրավախախտողը պարտավոր է արտոնագրի տիրոջը հատուցել կրած վնասները**

• կասեցվի, իսկ իրավախախտողը կարող է արտոնագրի տիրոջը հատուցել կրած վնասները

• դադարեցվի, իսկ իրավախախտողը պարտավոր է արտոնագրի տիրոջը հատուցել կրած վնասները, եթե ունի բավարար դրամական միջոցներ

467. Ո՞րն է ձեռնարկատիրական գործունեության հիմնական նպատակը.

■ **շահույթ ստանալը**

• բարեգործությունը

• աշխատատեղերի ստեղծումը

• անձանց միավորելը

468. Կարո՞ղ են սահմանափակվել քաղաքացիական իրավունքները.

• ոչ

■ **այո, միայն օրենքով**

• այո, միայն ենթաօրենսդրական ակտով

• այո, օրենքով և իրավական այլ ակտերով

469. Շինության սեփականատերերն ընդհանուր բաժնային գույքի պարտադիր նորմերի մասով.

■ **կառավարման նպատակով կարող են ստեղծել իրավաբանական անձ՝ համատիրություն**

• օտարման նպատակով կարող են ստեղծել իրավաբանական անձ՝ համատիրություն

• կառավարման նպատակով կարող են ստեղծել համադաշնություն

• օտարման նպատակով պարտավոր են ստեղծել հիմնադրամ՝ համատիրություն

470. Ինչպե՞ս են կիրառվում օրենսդրության պարտադիր դրույթներին կամ պայմանագրին հակասող գործարար շրջանառության սովորույթները.

■ **չեն կիրառվում**

• օրենսդրության պարտադիր դրույթները կամ պայմանագիրը դրանց համապատասխանեցնելուց հետո

• հակասող դրույթներին զուգահեռ

• հատուկ իրավական ակտի ընդունումից հետո

471. Վարձակալը կարո՞ղ է հրաժարվել վարձույթի պայմանագրից.

■ **ցանկացած ժամանակ**

• միայն մեկ ամիս առաջ վարձատուին տեղեկացնելուց հետո

• միայն երեք ամիս առաջ վարձատուին տեղեկացնելուց հետո

• միայն վարձակալության պայմանագրի գործողությունը դադարելուց հետո

472. Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականության հողամասի նկատմամբ յուրաքանչյուր բնակարանի կամ ոչ բնակելի տարածքի սեփականատիրոջ բաժինը որոշվում է.

• տվյալ սեփականատիրոջը պատկանող բնակարանի կամ ոչ բնակելի տարածքի մակերեսի հանրագումարը այդ շենքի բոլոր բնակարանների ու ոչ բնակելի տարածքների մակերեսներին և արտահայտվում է կոտորակով

• տվյալ սեփականատիրոջը պատկանող միայն բնակարանի մակերեսի հարաբերությամբ այդ շենքի բոլոր բնակարանների ու ոչ բնակելի տարածքների մակերեսներին և արտահայտվում է կոտորակով

• տվյալ սեփականատիրոջը պատկանող բնակարանի կամ ոչ բնակելի տարածքի մակերեսի հարաբերությամբ այդ շենքի հողամասի մակերեսներին և արտահայտվում է կոտորակով կամ տոկոսով

■ **տվյալ սեփականատիրոջը պատկանող բնակարանի կամ ոչ բնակելի տարածքի մակերեսի հարաբերությամբ այդ շենքի բոլոր բնակարանների ու ոչ բնակելի տարածքների մակերեսներին և արտահայտվում է կոտորակով**

473. Ինչպե՞ս է կոչվում անձի չստացած եկամուտը, որն այդ անձը կստանար քաղաքացիական շրջանառության սովորական պայմաններում, եթե նրա իրավունքը չխախտվեր.

- կորուստ
- նախատեսված օգուտ
- **■ բաց թողնված օգուտ**
- չստացած օգուտ

474. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

- **■ բուսաբուծության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում արհեստական ճանապարհով կամ ընտրության միջոցով ստացված և գոյություն ունեցող բույսի սորտերից մեկ կամ մի քանի տարբերակիչ տնտեսական հատկանիշներ ունեցող բույսի սորտը**
- բուսաբուծության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում բնական ճանապարհով կամ ընտրության միջոցով ստացված և գոյություն ունեցող բույսի սորտերից մեկ տնտեսական հատկանիշներ ունեցող բույսի սորտը
- բուսաբուծության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում արհեստական ճանապարհով կամ ընտրության միջոցով ստացված և գոյություն ունեցող բույսի սորտերից մի քանի տարբերակիչ տնտեսական, համային, հոտային հատկանիշներ ունեցող բույսի սորտը
- բուսաբուծության մեջ սերմնային նվաճում է համարվում բնական ճանապարհով կամ ընտրության միջոցով ստացված և գոյություն ունեցող բույսի սորտերից մեկ կամ մի քանի տարբերակիչ տնտեսական հատկանիշներ ունեցող բույսի սորտը

475. Ո՞վ է հատուցում պետական մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց ապօրինի գործողությունների հետևանքով քաղաքացուն կամ իրավաբանական անձին պատճառված վնասները.

- ոչ ոք
- դատարանը
- պետական մարմնի համապատասխան պաշտոնատար անձը
- **■ Հայաստանի Հանրապետությունը**

476. Ո՞վ է հատուցում տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց ապօրինի գործողությունների հետևանքով քաղաքացուն կամ իրավաբանական անձին պատճառված վնասները.

- ոչ ոք
- դատարանը
- տեղական ինքնակառավարման մարմնի համապատասխան պաշտոնատար անձը
- **համապատասխան համայնքը**

477. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

- **անասնաբուծության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում մարդու կողմից ստեղծված և ծննդաբանական կառուցվածքով ու այն նույն կենդանիների ցեղի կենդանիներից տարբերելու և կենդանիների մեկ ցեղի ձևով բազմանալու համար քանակապես բավարար հատկություններով օժտված կենդանիների ցեղը, այսինքն՝ ընդհանուր ծագում ունեցող կենդանիների բազմանդամ խումբը**
- անասնաբուծության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում մարդու կողմից ստեղծված և ծննդաբանական կառուցվածքով ու այն նույն կենդանիների ցեղի կենդանիներից տարբերելու և կենդանիների մեկ ցեղի ձևով բազմանալու համար որակապես բավարար հատկություններով օժտված կենդանիների ցեղը, այսինքն՝ ընդհանուր ծագում ունեցող կենդանիների բազմանդամ խումբը
- անասնաբուժության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում կենդանու կողմից ստեղծված և ծննդաբանական կառուցվածքով ու այն նույն կենդանիների ցեղի կենդանիներից տարբերելու և կենդանիների մեկ ցեղի ձևով բազմանալու համար քանակապես բավարար հատկություններով օժտված կենդանիների ցեղը, այսինքն՝ ընդհանուր ծագում ունեցող կենդանիների բազմանդամ խումբը
- անասնաբուժության մեջ սելեկցիոն նվաճում է համարվում մարդու կողմից ստեղծված և ծննդաբանական կառուցվածքով ու այն նույն կենդանիների ցեղի կենդանիներից տարբերելու և կենդանիների մեկ ցեղի ձևով բազմանալու համար քանակապես բավարար հատկություններով օժտված կենդանիների ցեղը, այսինքն՝ մասնակի ծագում ունեցող կենդանիների միանդամ խումբը

478. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

- **չբացահայտված տեղեկատվությունն ապօրինի հիմքերով ստացած, տարածած կամ օգտագործած անձը պարտավոր է այդ տեղեկատվության**

օրինական տիրոջը հատուցել դրա ապօրինի օգտագործմամբ պատճառված վնասները

• չբացահայտված տեղեկատվությունն օրինական հիմքերով ստացած, տարածած կամ օգտագործած անձը պարտավոր է այդ տեղեկատվության օրինական տիրոջը հատուցել դրա ապօրինի օգտագործմամբ պատճառված վնասները

• չբացահայտված տեղեկատվությունն ապօրինի հիմքերով ստացած ֆիզիկական անձը պարտավոր է այդ տեղեկատվության օրինական տիրոջը հատուցել դրա օրինական օգտագործմամբ պատճառված վնասները

• բացահայտված տեղեկատվությունն ապօրինի հիմքերով ստացած, տարածած կամ օգտագործած անձը պարտավոր է այդ տեղեկատվության օրինական տիրոջը հատուցել դրա ապօրինի օգտագործմամբ պատճառված վնասները

479. Ինչպե՞ս է կոչվում քաղաքացիական իրավունքներ ունենալու և պարտականություններ կրելու ունակությունը.

• քաղաքացիական գործունակություն

■ **քաղաքացիական իրավունակություն**

• քաղաքացիական աշխատունակություն

• քաղաքացիական իրավասուբյեկտություն

480. Ֆիրմային անվանումն այն անվանումն է, որի ներքո.

■ **առևտրային կազմակերպությունն իրականացնում է իր գործունեությունը և տարբերվում է այլ իրավաբանական անձանցից**

• ոչ առևտրային կազմակերպությունն իրականացնում է իր գործունեությունը և տարբերվում է այլ իրավաբանական անձանցից

• կազմակերպությունն իրականացնում է իր գործունեությունը և տարբերվում է այլ անձանցից

• կազմակերպությունն իրականացնում է իր գործունեությունը և նմանվում է այլ իրավաբանական անձանցից

481. Ֆիրմային անվանման նկատմամբ բացառիկ իրավունքը ծագում է տվյալ անվանումով իրավաբանական անձի պետական գրանցման օրվանից կամ.

■ **գրանցված իրավաբանական անձի ֆիրմային անվանման փոփոխության մասին իրավաբանական անձանց պետական միասնական գրանցամատյանում գրառում կատարելու օրվանից, պատկանում է տվյալ իրավաբանական անձին (այսուհետ նաև՝ ֆիրմային անվանման իրավատեր)**

• գրանցված իրավաբանական անձի ֆիրմային անվանման փոփոխության մասին իրավաբանական անձանց պետական միասնական գրանցամատյանում գրառում կատարելու օրվանից հինգ օր հետո, պատկանում է տվյալ իրավաբանական անձին (այսուհետ նաև՝ ֆիրմային անվանման իրավատեր)

• գրանցված իրավաբանական անձի ֆիրմային անվանման փոփոխության մասին իրավաբանական անձանց պետական միասնական գրանցամատյանում գրառում կատարելու օրվանից մեկ ամիս հետո, պատկանում է տվյալ իրավաբանական անձին (այսուհետ նաև՝ ֆիրմային անվանման իրավատեր)

• գրանցված իրավաբանական անձի ֆիրմային անվանման փոփոխության մասին իրավաբանական անձանց պետական միասնական գրանցամատյանում գրառում կատարելու օրվանից երկու ամիս հետո, պատկանում է տվյալ իրավաբանական անձին (այսուհետ նաև՝ ֆիրմային անվանման իրավատեր)

482. Ե՞րբ է դադարում քաղաքացու իրավունակությունը.

■ **նրա մահվամբ**

• դրանից քաղաքացու հրաժարվելու պահից

• դատարանի վճռով սահմանված պահից

• նրա մահից մեկ տարի հետո

483. Ի՞նչ է ներառում քաղաքացու անունը.

• միայն նրա անունը

• միայն նրա ազգանունը

• նրա անունն ու հայրանունը

■ **նրա ազգանունն ու անունը, նրա ցանկությամբ՝ նաև հայրանունը**

484. Ո՞րն է համարվում քաղաքացու բնակության վայր.

• այն վայրը, որտեղ քաղաքացին հաշվառված է

■ **այն վայրը, որտեղ քաղաքացին մշտապես կամ առավելապես ապրում է**

• այն վայրը, որը քաղաքացին նշում է որպես բնակության վայր

• այն վայրը, որտեղ քաղաքացին լինում է առնվազն երեք տարին մեկ անգամ

485. Ո՞րն է համարվում տասնչորս տարեկան չդարձած անչափահասների բնակության վայր.

• այն վայրը, որտեղ նրանք հաշվառված են

• այն վայրը, որտեղ նրանք լինում են առնվազն երեք օրը մեկ անգամ

■ նրանց օրինական ներկայացուցիչների՝ ծնողների, որդեգրողների կամ խնամակալների բնակության վայրը

• բնակության վայր հասկացություն նրանց համար օրենքով չի սահմանված

486. Չբացահայտված տեղեկատվությունն ապօրինի օգտագործումից պահպանելու իրավունքը ծագում է.

• համապատասխան արտոնագիր տալու պահից

• դրա գրանցման հիման վրա՝ գրանցման վկայագիր տալով

• դրա գաղտնիության վերաբերյալ միջոցներ ձեռնարկելու մասին հայտարարելու օրվանից

■ անկախ այդ տեղեկատվության նկատմամբ որևէ ձևականություն կատարելուց (գրանցելուց, վկայական ստանալուց և այլն)

487. Ինչպե՞ս է կոչվում իր գործողություններով քաղաքացիական իրավունքներ ձեռք բերելու և իրականացնելու, իր համար քաղաքացիական պարտականություններ ստեղծելու և դրանք կատարելու քաղաքացու ունակությունը.

• քաղաքացիական իրավունակություն

■ քաղաքացիական գործունակություն

• քաղաքացիական պարտք

• քաղաքացիական հարաբերություն

488. Ո՞ր պահից է լրիվ ծավալով ծագում քաղաքացու գործունակությունը.

• տասնվեց տարեկան դառնալու պահից

■ **չափահաս, այսինքն՝ տասնութ տարեկան դառնալու պահից**

• տասնչորս տարեկան դառնալու պահից

• ծննդյան պահից

489. Հաշվի առնելով չբացահայտված տեղեկատվության օգտագործման վրա բարեխիղճ ձեռք բերողի կատարած ծախսերը՝ դատարանը.

• կարող է թույլ չտալ դրա հետագա օգտագործման թույլտվությունը

■ **կարող է դրա հետագա օգտագործումը թույլատրել հատուցելի ոչ բացառիկ լիցենզիայի պայմաններով**

• կարող է դրա հետագա օգտագործումը թույլատրել հատուցելի բացառիկ լիցենզիայի պայմաններով

• չի կարող դրա հետագա օգտագործումը թույլատրել լիցենզիայի պայմաններով

490. Թվարկածներից ո՞ր դեպքում տասնվեց տարին լրացած անչափահասը կարող է լրիվ գործունակ ճանաչվել.

• իր ցանկության դեպքում

■ **եթե նա աշխատում է աշխատանքային պայմանագրով**

• ոչ մի դեպքում

• եթե կնքել է անշարժ գույքի առուվաճառքի պայմանագիր

491. Ու՞մ համաձայնությամբ է խնամակալության և հոգաբարձության մարմինը որոշում ընդունում անչափահասին լրիվ գործունակ ճանաչելու վերաբերյալ.

• անչափահասի

■ **ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի**

• ոչ ոքի

• քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմնի

492. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք համապատասխանում ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությանը.

■ **ֆիրմային անվանումն օգտագործվում է միայն այնպես, ինչպես այն գրանցված է՝ պայմանով, որ սպառողի կողմից այն չընկալվի որպես ապրանքային նշան**

• ֆիրմային անվանումն օգտագործվում է միայն այնպես, ինչպես այն գրանցված է՝ պայմանով, որ սպառողի կողմից այն ընկալվի որպես ապրանքային նշան

• ֆիրմային անվանումն օգտագործվում է միայն այնպես, ինչպես այն գրանցված է՝ պայմանով, որ սպառողի կողմից այն չընկալվի որպես ֆիրմային նշան

• ֆիրմային անվանումն օգտագործվում է միայն պայմանագրով նախատեսված կարգով և նպատակների իրագործման համար

493. Ինչպե՞ս է կատարվում անչափահասին լրիվ գործունակ ճանաչելը, եթե բացակայում է նրա ծնողների, որդեգրողների կամ հոգաբարձուի համաձայնությունը.

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ

• քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմնի սահմանած կարգով

• չի կատարվում

■ **դատարանի վճռով**

494. Եթե օրենքով թույլատրվում է ամուսնանալ մինչև տասնութ տարեկան դառնալը, ապա ո՞ր պահից է քաղաքացին լրիվ ծավալով ձեռք բերում գործունակություն.

• տասնութ տարեկան դառնալու պահից

■ **ամուսնանալու պահից**

• երեխայի ծննդյան պահից

• ամուսնու գործունակություն ձեռք բերելու պահից

495. Ու՞մ սեփականությունն է դառնում գտնված գույքը, եթե գտանքի մասին ոստիկանություն կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին հայտնելու պահից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, գտնված գույքը ստանալու իրավազոր անձը չի հայտնաբերվել կամ գույքի նկատմամբ իր իրավունքի մասին չի հայտարարել այն գտնող անձին, ոստիկանություն կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, իսկ գույքը գտնողը հրաժարվում է այն վերածել սեփականության.

• պետության

■ **համայնքի**

• ոչ ոքի

• այդ մասին առաջինը դիմում ներկայացրած անձի

496. Ո՞ր դեպքում քաղաքացին, այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերը, դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել.

• եթե այդ մասին առկա է քաղաքացու հատուկ ցանկությունը

■ **եթե նա ի վիճակի չէ բավարարել պարտատերերի պահանջները**

• միայն խիստ սահմանափակ դեպքերում

• ոչ մի դեպքում

497. Ստորև թվարկվածներից ո՞ր գործարքներն իրավունք ունի ինքնուրույն կնքել վեցից մինչև տասնչորս տարեկան փոքրահասակը.

• որևէ գործարք կնքելու իրավունք չունի

• անշարժ գույքի առուվաճառքի պայմանագիր

■ **մանր կենցաղային գործարքներ**

• բնակարանի վարձակալության պայմանագիր

498. Որո՞նք են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով ճանաչվում պետական կարիքներ, որոնց համար մատակարարվում են ապրանքներ.

• պետական մարմնի ցանկացած պահանջմունք

• ՀՀ քաղաքացիների պահանջմունքները

• տեղական բյուջեի միջոցների հաշվին վճարվող և ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով որոշվող համայնքների պահանջմունքները

■ **պետական բյուջեյի միջոցների հաշվին վճարվող և օրենքով սահմանված կարգով որոշվող Հայաստանի Հանրապետության պահանջմունքները**

499. Ի՞նչ է սահմանվում անգործունակ ճանաչված քաղաքացու նկատմամբ.

■ **խնամակալություն**

• հոգաբարձություն

• խնամակալություն և հոգաբարձություն

• վերահսկողություն

500. Ո՞վ է գործարքներ կնքում անգործունակ ճանաչված քաղաքացու անունից.

• նրա հոգաբարձուն

■ **նրա խնամակալը**

• անգործունակ ճանաչված քաղաքացին

• ոչ ոք

501. Եթե դատարանը միջոցներ է ձեռնարկել պարզելու օտարերկրյա իրավունքի նորմերի բովանդակությունը, սակայն դա ողջամիտ ժամկետներում չի պարզվել, ապա.

• կիրառում է միջազգային իրավունքը

■ **կիրառում է Հայաստանի Հանրապետության իրավունքը**

• կիրառում է օտարերկրյա պետության իրավունքը

• որևէ իրավունք չի կիրառում

502. Ովքե՞ր կարող են նշանակվել խնամակալ կամ հոգաբարձու.

• 35 տարին լրացած անձինք

• դատավորները

• անհատ ձեռնարկատերերը

■ **չափահաս գործունակ քաղաքացիները**

503. Խնամարկյալի անշարժ և արժեքավոր շարժական գույքի մշտական կառավարման անհրաժեշտության դեպքում խնամակալության ու հոգաբարձության մարմինն այդպիսի գույքի նկատմամբ ի՞նչ պայմանագիր է կնքում իր կողմից նշանակված կառավարչի հետ.

• գույքի անհատույց օգտագործման

• առուվաճառքի

• վարձակալության

■ **գույքի հավատարմագրային կառավարման**

504. Ի՞նչ կարող է սահմանվել չափահաս գործունակ քաղաքացու խնդրանքով, որը վատառողջ լինելու պատճառով չի կարող ինքնուրույն իրականացնել ու պաշտպանել իր իրավունքները և կատարել պարտականությունները.

• վերահսկողություն

■ **պատրոնաժ**

• խնամակալություն

• հոգաբարձություն

505. Եթե անձն ունի երկու կամ ավելի պետության քաղաքացիություն, ապա.

• նրա անձնական օրենքն այն պետության իրավունքն է, որի քաղաքացիությունն ունի տվյալ անձը

■ **նրա անձնական օրենքն այն պետության իրավունքն է, որի հետ այդ անձն առավել սերտ է կապված**

• նրա անձնական օրենքն այն պետության իրավունքն է, որտեղ նա գտնվում է

• ինքն է ընտրում իր անձնական օրենքը

506. Ի՞նչ է տեղի ունենում անհայտ բացակայող ճանաչված քաղաքացու հայտնվելու կամ նրա գտնվելու վայրը հայտնաբերվելու դեպքում.

• վճիռը մնում է ուժի մեջ

■ **դատարանը վերացնում է նրան անհայտ բացակայող ճանաչելու մասին վճիռը**

• վճիռը բողոքարկվում է վերաքննիչ դատարանում

• վճիռը ճանաչվում է անվավեր

507. Որքա՞ն ժամանակ քաղաքացու բնակության վայրում նրա գտնվելու վայրի մասին տեղեկությունների բացակայության դեպքում քաղաքացին կարող է դատարանով մահացած ճանաչվել.

- մեկ տարվա ընթացքում
- **երեք տարվա ընթացքում**
- վեց ամսվա ընթացքում
- հինգ տարվա ընթացքում

508. Ռազմական գործողությունների կապակցությամբ անհայտ կորած զինծառայողը կամ այլ քաղաքացին ին՞չ ժամկետում կարող է դատարանով մահացած ճանաչվել.

- ռազմական գործողությունների ավարտից անմիջապես հետո
- **ոչ շուտ, քան ռազմական գործողությունների ավարտից երկու տարի հետո**
- ոչ շուտ, քան երեք տարի ռազմական գործողությունների ավարտից հետո
- ոչ շուտ, քան մեկ տարի ռազմական գործողությունների ավարտից հետո

509. Փոխադրողը պարտավոր է բեռը, ուղևորին կամ ուղեբեռը նշանակված վայր հասցնել պայմանագրով նախատեսված.

- ժամկետներում
- ողջամիտ ժամկետում
- **ժամկետներում, իսկ այդպիսի ժամկետների բացակայության դեպքում՝ ողջամիտ ժամկետում**
- ժամկետներում, իսկ այդպիսի ժամկետների բացակայության դեպքում՝ իրեն հարմար ժամկետում

510. Ո՞ր օրն է համարվում մահացած ճանաչված քաղաքացու մահվան օր.

- **նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը**
- նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ վճռի կայացման օրը

• նրա մահը քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմիններում գրանցելու օրը

• նրան մահացած ճանաչելու մասին դատարան դիմում ներկայացնելու օրը

511. Ապահովադիրն իրավունք ունի ապահովագրության պայմանագրում նշված շահառուին փոխարինելու.

• այլ անձով

• տարբեր անձանցով

■ **այլ անձով՝ այդ մասին գրավոր ծանուցելով ապահովագրողին**

• այլ անձով՝ այդ մասին գրավոր չծանուցելով ապահովագրողին

512. Վարձակալի կողմից առանց վարձատուի համաձայնության վարձակալած գույքից կատարած անբաժանելի բարելավումների արժեքը.

■ **չի հատուցվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով**

• չի հատուցվում

• հատուցվում է օրենքով նախատեսված կարգով

• հատուցվում է պայմանագրով նախատեսված կարգով

513. Կեղծ գործարքը, այսինքն՝ առերևույթ, առանց համապատասխան իրավական հետևանքներ առաջացնելու մտադրության կնքված գործարքը.

• անվավեր է

• վիճարկելի է

■ **առոչինչ է**

• վիճահարույց է

514. Ծինծու գործարքը, այսինքն՝ մեկ այլ գործարքի քողարկման նպատակով կնքված գործարքը.

■ **առոչինչ է**

• վիճարկելի է

- անվավեր է
- վիճահարույց է

515. Եթե գույքը հատուցմամբ ձեռք է բերվել այդ գույքն օտարելու իրավունք չունեցող անձից, որի մասին ձեռք բերողը չգիտեր և չէր կարող իմանալ, ապա նա համարվում է.

- **■ բարեխիղճ ձեռք բերող**
- ոչ բարեխիղճ ձեռք բերող
- տիրապետող
- բարեխիղճ օգտագործող

516. Ո՞վ է սեփականության իրավունք ձեռք բերում անտառներում հավաքված հատապտուղների նկատմամբ այն դեպքերում, երբ օրենքին համապատասխան, սեփականատիրոջ ընդհանուր թույլտվությամբ կամ տեղական սովորույթի համաձայն, թույլատրվում է անտառներում հատապտուղներ հավաքել.

- անտառի սեփականատերը
- **■ այն հավաքած անձը**
- համայնքը
- պետությունը

517. Դրամական միջոցները, ինչպես նաև ըստ ներկայացնողի արժեթղթերը.

- **■ չեն կարող հետ պահանջվել բարեխիղճ ձեռք բերողից**
- կարող են հետ պահանջվել բարեխիղճ ձեռք բերողից
- պետք է հետ պահանջվեն բարեխիղճ ձեռք բերողից
- ընդհանրապես ետ վերադարձման ենթակա չեն

518. Բնակելի տարածության օգտագործման իրավունքի ծագումը, իրականացման պայմանները և դադարումը սահմանվում են.

- սեփականատիրոջ հետ կնքված հասարակ գրավոր պայմանագրով

■ **սեփականատիրոջ հետ նոտարական կարգով վավերացված գրավոր պայմանագրով**

• սեփականատիրոջ հետ բանավոր համաձայնությամբ

• միայն դատական կարգով

519. Ապրանքային նշանի իրավատերը բացառիկ իրավունք ունի.

■ **տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինելու ապրանքային նշանը, ինչպես նաև այլ անձանց թույլատրելու կամ արգելելու դրա օգտագործումը**

• միայն տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինելու ապրանքային նշանը

• միայն այլ անձանց թույլատրելու կամ արգելելու դրա օգտագործումը

• միայն տիրապետելու և օգտագործելու ապրանքային նշանը

520. Գործարքները կնքվում են.

■ **բանավոր կամ գրավոր (հասարակ կամ նոտարական) ձևով**

• միայն գրավոր

• միայն նոտարական վավերացմամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով և այլ իրավական ակտերով

• միայն բանավոր, սակայն կողմերի հայեցողությամբ նաև գրավոր

521. Կիրառվու՞մ են ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությունը և իրավական այլ ակտերը մի կողմի՝ մյուսի վարչական կամ իշխանական այլ ենթակայության վրա հիմնված գույքային՝ ներառյալ հարկային, ֆինանսական ու վարչական հարաբերությունների նկատմամբ.

■ **ոչ, չեն կիրառվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենսդրությամբ**

• այո, կիրառվում են, եթե այլ բան նախատեսված չէ հարկային, ֆինանսական ու վարչական օրենսդրությամբ

• որևէ դեպքում չեն կիրառվում

• կարող են կիրառվել միայն օրենքի անալոգիայի կիրառման կարգով, եթե համապատասխան վարչական օրենսդրության մեջ կա իրավակարգավորման բաց

522. Թվարկածներից ո՞րն է տիտղոսային արժեթուղթ.

• բաժնետոմսը

• չեկը

■ **հասարակ պահեստային վկայագիրը**

• փոխանցելի մուրհակը (վճարագիրը)

523. Պարտապանը կարող է պարտավորության կատարումը դնել երրորդ անձի վրա, եթե.

• դա սահմանված է օրենքով

■ **օրենքից, այլ իրավական ակտերից, պարտավորության պայմաններից կամ դրա էությունից չի բխում պարտավորությունն անձամբ կատարելու պարտապանի պարտականությունը**

• դա սահմանված է օրենքով և այլ իրավական ակտերով, գործարար շրջանառության սովորույթներով և ՀՀ անունից կնքված միջազգային պայմանագրերով

• դա սահմանված է օրենքով, այլ իրավական ակտերով և պարտավորության պայմաններով

524. Ո՞ր պահից է սեփականատերը կորցնում ընդհանուր գույքում բաժնի նկատմամբ իրավունքը.

■ **փոխհատուցում ստանալու պահից**

• գույքի պատահական վնասվածքի պահից

• պետական գրանցման պահից

• գործարքի կնքման պահից

525. Գրավի առարկա դրամական միջոցները պահվում են.

■ **բանկի կամ նոտարի դեպոզիտային հաշվում**

• Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության դեպոզիտային հաշվում

• ինկասացիոն կազմակերպության դեպոզիտային հաշվում

• համայնքի դեպոզիտային հաշվում

526. Մասնաճյուղը.

- ինքնուրույն իրավաբանական անձ է
- դուստր կազմակերպություն է
- **■ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրից դուրս տեղակայված նրա առանձնացված ստորաբաժանումն է**
- կախյալ կազմակերպություն է

527. Բնակարանի նկատմամբ ի՞նչ իրավունք է ձեռք բերում բնակարանային կոոպերատիվի անդամը, որը լրիվ մուծել է իր փայավճարը կոոպերատիվի կողմից իրեն տրամադրված բնակարանի համար.

- օգտագործման
- **■ սեփականության**
- տնօրինման
- վարձակալության

528. Ինչպե՞ս են կոչվում հողում կամ այլ գույքում թաղված կամ այլ եղանակով թաքցված դրամը կամ արժեքավոր առարկաները, որոնց սեփականատերը չի կարող դրանք հայտնաբերել կամ օրենքի ուժով կորցրել է դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքը.

- գտանք
- տիրազուրկ գույք
- **■ գանձ**
- անհայտ գույք

529. Առուվաճառքի պայմանագրի համաձայն՝ ներկատան արտադրամաս է վաճառվել իր բոլոր սարքավորումներով, սակայն ապրանքի պատկանելիքները կամ փաստաթղթերը վաճառողի կողմից սահմանված ժամկետում չեն հանձնվել գնորդին: Այս դեպքում գնորդն իրավունք ունի.

- պահանջել վնասների հատուցում
- պահանջել նվազեցնել ապրանքի արժեքը

■ **հրաժարվել ապրանքից, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով**

• պահանջել վճարելու օրենքով սահմանված տուժանքը

530. Գնորդը գնված ապրանքի մեջ հայտնաբերել է տեսականու մասին առուվաճառքի պայմանագրի պայմանին չհամապատասխանող ապրանքներ, սակայն ողջամիտ ժամկետում վաճառողին չի հայտնել ապրանքներից հրաժարվելու մասին: Այս դեպքում.

• գնորդը մեկ տարվա ընթացքում իրավունք ունի հրաժարվել ապրանքից

• գնորդն իրավունք ունի չվճարել այդ ապրանքների համար

• գնորդն իրավունք ունի պահանջել փոխարինել այդ ապրանքներն այլ ապրանքով

■ **այդ ապրանքները համարվում են ընդունված**

531. Մշտական ռենտայի պայմանագրում, որով գույքը վճարով հանձնվել է մշտական ռենտայի դիմաց, հետգնման գնի մասին պայմանի բացակայության դեպքում գույքը հետ է գնվում.

• ռենտայի տարեկան գումարին համապատասխան՝ գնի հիսուն տոկոսը վճարելու միջոցով

■ **ռենտայի տարեկան գումարին համապատասխան՝ գինը վճարելու միջոցով**

• ռենտայի տարեկան գումարին համապատասխան՝ գնի երկու երրորդը վճարելու միջոցով

• ռենտայի եռամսյակային գումարին համապատասխան՝ գինը վճարելու միջոցով

532. Եթե փոխանակության պայմանագրին համապատասխան փոխանակվող ապրանքները հանձնելու ժամկետները չեն համընկնում, ապա կողմի, որը պետք է ապրանքը հանձնի մյուս կողմից ապրանք ստանալուց հետո, պարտավորության կատարման նկատմամբ կիրառվում են.

• առուվաճառքի մասին կանոնները

■ **պարտավորության հանդիպական կատարման կանոնները**

• փոխառության մասին կանոնները

• պահանջի զիջման մասին կանոնները

533. Եթե նվիրատվությունը կատարվում է նվիրատուի կողմից ներկայացուցչին տրված նվիրատվության կատարման լիազորագրի հիման վրա, սակայն լիազորագրում նշված չէ նվիրառուն և սահմանված չէ նվիրատվության առարկան, ապա տվյալ իրավիճակում.

• ներկայացուցիչն իրավունք ունի անձամբ ընտրել նվիրառուին և սահմանել նվիրատվության առարկան

• ներկայացուցիչը պարտավոր է նվիրատուից ճշտել նվիրառուի անունը և նվիրատվության առարկան

■ **նման լիազորագիրն առոչինչ է**

• ներկայացուցիչն իրավունք ունի նվիրատվության պայմանագիրը հօգուտ իրեն կնքել, որով իր սեփականությանը անհատույց կհանձնվի նվիրատուի ցանկացած գույքը

534. Եթե ժառանգը, ում վրա դրվել է կտակային հանձնարարության կատարումը, ժառանգության պարտադիր բաժնի իրավունք ունի, ապա կտակային հանձնարարության կատարելու նրա պարտականությունը.

■ **սահմանափակվում է նրա պարտադիր բաժնի չափը գերազանցող՝ նրան անցած ժառանգության արժեքով**

• սահմանափակվում է նրա պարտադիր բաժնի չափի արժեքով

• ոչնչով չի սահմանափակվում

• սահմանափակվում է նրա պարտադիր բաժնի մեկ երկրորդ չափի արժեքով

535. Քաղաքացիական օրենսդրությունը հիմնվում է.

■ **իր կողմից կարգավորվող հարաբերությունների մասնակիցների հավասարության, կամքի ինքնավարության և գույքային ինքնուրույնության, սեփականության անձեռնմխելիության, պայմանագրի ազատության, մասնավոր գործերին որևէ մեկի կամայական միջամտության անթույլատրելիության, քաղաքացիական իրավունքների անարգել իրականացման անհրաժեշտության, խախտված իրավունքների վերականգնման ապահովման, դրանց դատական պաշտպանության սկզբունքների վրա**

• կամքի ինքնավարության և գույքային ինքնուրույնության, սեփականության անձեռնմխելիության, պայմանագրի ազատության, հանրային գործերին որևէ մեկի կամայական միջամտության անթույլատրելիության, քաղաքացիական իրավունքների

անարգել իրականացման անհրաժեշտության, խախտված իրավունքների վերականգնման ապահովման

• կամքի ինքնավարության և գույքային ինքնուրույնության, սեփականության անձեռնմխելիության, պայմանագրի ազատության, հանրային գործերին որևէ մեկի կամայական միջամտության անթույլատրելիության, խախտված իրավունքների վերականգնման ապահովման, դրանց դատական պաշտպանության սկզբունքների վրա

• գույքային ինքնուրույնության, սեփականության անձեռնմխելիության, պայմանագրի ազատության, մասնավոր գործերին որևէ մեկի կամայական միջամտության անթույլատրելիության, քաղաքացիական, վարչական և քրեական իրավունքների անարգել իրականացման անհրաժեշտության, չխախտված իրավունքների վերականգնման ապահովման, դրանց դատական պաշտպանության սկզբունքների վրա

536. Ցմահ ռենտայի դիմաց հանձնված գույքի պատահական կորուստը կամ պատահական վնասվածքը ռենտա վճարողին.

• ազատում է ցմահ ռենտայի պայմանագրով նախատեսված պայմաններով այն վճարելու պարտավորությունից, եթե նա արդեն վճարել է պայմանագրով նախատեսված գումարի կեսը

• ազատում է ցմահ ռենտայի պայմանագրով նախատեսված պայմաններով այն վճարելու պարտավորությունից

■ չի ազատում ցմահ ռենտայի պայմանագրով նախատեսված պայմաններով այն վճարելու պարտավորությունից

• ազատում է ցմահ ռենտայի պայմանագրով նախատեսված պայմաններով այն վճարելու պարտավորությունից, եթե նա արդեն վճարել է պայմանագրով նախատեսված գումարի երկու երրորդը

537. Ստորև թվարկվածներից ո՞րն է համարվում ինվեստիցիոն (ներդրումային) արժեթուղթ.

• մուրհակը

■ բաժնետոմսը

• չեկը

• երկակի պահեստային վկայագիրը

538. Ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի՝ ո՞վ կարող է ներկայացնել վիճահարույց գործարքն անվավեր ճանաչելու պահանջ.

• ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում նշված անձինք

• միայն գործարքի կողմերը

■ **ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում նշված անձինք**

• յուրաքանչյուր ոք

539. Գույքի կամ իրավունքի հանդիպական հանձնման կամ հանդիպական պարտավորության առկայության դեպքում պայմանագիրը.

• համարվում է նվիրատվության պայմանագիր

• նվիրատվության պայմանագիր չի համարվում և այդպիսի պայմանագրի նկատմամբ կիրառվում են կեղծ գործարքի նկատմամբ կիրառվող կանոնները

■ **նվիրատվության պայմանագիր չի համարվում և այդպիսի պայմանագրի նկատմամբ կիրառվում են շինծու գործարքի նկատմամբ կիրառվող կանոնները**

• համարվում է նվիրատվության պայմանագիր, եթե մյուս կողմը չի առարկում

540. Պարտքային փաստաթուղթը պարտապանի մոտ գտնվելը հավաստում է.

• պարտավորության առկայությունը

■ **պարտավորության դադարումը, քանի դեռ այլ բան չի ապացուցվել**

• պարտավորության անվավերությունը

• պարտավորության միայն մասնակի կատարումը, եթե այլ բան չի ապացուցվել

541. Ի՞նչ է պարտավոր տալ պարտապանի պահանջով պարտատերը՝ ընդունելով կատարումը.

■ **ստացական՝ կատարումը լրիվ կամ համապատասխան մասով ստանալու մասին**

• գրություն՝ պարտավորությունից հրաժարվելու մասին

• բնեղեն

• պարտատերն օրենքով սահմանված նման պարտավորություն չունի

542. Կողմերից յուրաքանչյուրը ցանկացած ժամանակ կարող է հրաժարվել գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրից.

• առանց մյուս կողմին նախապես զգուշացնելու

• երեք ամիս առաջ այդ մասին ծանուցելով մյուս կողմին, եթե ծանուցման այլ ժամկետ նախատեսված չէ պայմանագրով

• մեկ ամիս առաջ, իսկ անշարժ գույքի դեպքում՝ երեք ամիս առաջ այդ մասին ծանուցելով մյուս կողմին, եթե ծանուցման այլ ժամկետ նախատեսված չէ պայմանագրով

■ **մեկ ամիս առաջ այդ մասին ծանուցելով մյուս կողմին, եթե ծանուցման այլ ժամկետ նախատեսված չէ պայմանագրով**

543. Եթե կատարումը նախատեսված է անձամբ պարտատիրոջ համար կամ պարտավորությունն այլ կերպ անխզելիորեն կապված է պարտատիրոջ անձի հետ, ապա պարտատիրոջ մահով պարտավորությունը.

• կասեցվում է

■ **դադարում է**

• շարունակվում է

• դադարում է մասնակի

544. Ինչպիսի՞ պայմանագրով են կողմերը պարտավորվում ապագայում կնքել գույք հանձնելու, աշխատանքներ կատարելու կամ ծառայություններ մատուցելու մասին պայմանագիր (հիմնական պայմանագիր).

• արձանագրային կամ այլընտրանքային

• հայեցողական կամ ֆակուլտատիվ

• հիմնական

■ **նախնական**

545. Գրավոր պայմանագրի կատարմանն ուղղված գործարքները կարող են կողմերի համաձայնությամբ կնքվել.

• գրավոր և պարտադիր կարգով ենթակա են նոտարական վավերացման

• միայն գրավոր

■ **բանավոր, եթե դա չի հակասում օրենքին, այլ իրավական ակտերին և պայմանագրին**

• բանավոր, եթե նույնիսկ այն հակասում է կողմերի միջև կնքված պայմանագրին

546. Օֆերտան պետք է պարունակի.

• պայմանագրի բոլոր պայմանները

• միայն պայմանագրի առարկան

• միայն պայմանագրի էական պայմանները, օֆերտա ուղարկած անձի տվյալները և պայմանագրի առարկան

■ **պայմանագրի էական պայմանները**

547. Ի՞նչ ձևով են անցկացվում սակարկությունները.

■ **աճուրդի կամ մրցույթի**

• միայն բաց և փակ աճուրդների

• պետական մարմնի որոշումներով՝ հույժ գաղտնի

• միայն մրցույթի

548. Օրենքով սահմանված կանոնների խախտմամբ անցկացված սակարկությունները շահագրգիռ անձի հայցով դատարանը կարող է ճանաչել.

• ոչ պատշաճ

• առոչինչ

• չկայացած

■ **անվավեր**

549. Շինծու գործարքի նկատմամբ, հաշվի առնելով դրա էությունը, կիրառվում են.

• այն գործարքին վերաբերող կանոնները, որը տուժող կողմն իրականում նկատի են ունեցել շինծու գործարքը կնքելիս

■ **այն գործարքին վերաբերող կանոնները, որը կողմերն իրականում նկատի են ունեցել շինծու գործարքը կնքելիս**

• ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 312-րդ հոդվածով (էական նշանակություն ունեցող մոլորության ազդեցության տակ կնքված գործարքի անվավերությունը) սահմանված կանոնները

• այն գործարքին վերաբերող կանոնները, որոնք սահմանվել են դատարանի կողմից

550. Տնտեսական ընկերակցության կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալում ներդրված ավանդը կարող է լինել.

• միայն ՀՀ դրամ

• միայն ՀՀ դրամ և արժեթղթեր

• միայն դրամ, արժեթղթեր և այլ գույք

■ **դրամ, արժեթղթեր, այլ գույք կամ գույքային իրավունքներ, ինչպես նաև դրամական գնահատում ունեցող այլ իրավունքներ**

551. Իրավունք ունե՞ն պայմանագրի կողմերը պահանջելու վերադարձնել այն, ինչը կատարել են պարտավորությամբ մինչև պայմանագրի փոփոխման կամ լուծման պահը.

• իրավունք չունեն՝ անկախ օրենքով կամ պայմանագրով այլ բան նախատեսված լինելուց

• իրավունք ունեն

• իրավունք ունեն, եթե պայմանագիրը կնքվել է գրավոր

■ **իրավունք չունեն, եթե այլ բան սահմանված չէ օրենքով կամ կողմերի համաձայնությամբ**

552. Եթե ապրանքների ընտրության ժամկետ պայմանագրով նախատեսված չէ, գնորդը (ստացողը) ապրանքների ընտրությունը պետք է կատարի.

• ապրանքները պատրաստ լինելու մասին մատակարարի ծանուցումն ստանալուց հետո՝ տասնօրյա ժամկետում

• ապրանքները պատրաստ լինելու մասին մատակարարի ծանուցումն ստանալուց հետո՝ երեսնօրյա ժամկետում

■ **ապրանքները պատրաստ լինելու մասին մատակարարի ծանուցումն ստանալուց հետո՝ ողջամիտ ժամկետում**

• ապրանքները պատրաստ լինելուց հետո՝ ողջամիտ ժամկետում

553. Ի՞նչ ձևով է կնքվում էներգամատակարարման պայմանագիրը.

• կողմերի պայմանավորված որոշակի ձևով

• բանավոր

■ **գրավոր**

• գրավոր և ենթակա են նոտարական վավերացման

554. Ապրանքի թերությունների հետևանքով պատճառված վնասը տուժողի ընտրությամբ.

• ենթակա է հատուցման վաճառողի կողմից

• ենթակա է հատուցման ապրանք արտադրողի կողմից

■ **տուժողի ընտրությամբ ենթակա է հատուցման վաճառողի կամ ապրանք արտադրողի կողմից**

• տուժողի ընտրությամբ ենթակա է հատուցման վաճառողի կամ ապրանք մատակարարողի կողմից

555. Նվիրատուի մահից հետո նվիրառուին նվերի հանձնում նախատեսող պայմանագիրը.

• իրավունքներ և պարտականություններ է առաջացնում նվիրատուի ժառանգների համար

• վավեր է, եթե պայմանագիրը կնքվել է գրավոր

■ **առոչինչ է**

• իրավունքներ և պարտականություններ է առաջացնում նվիրատուի ժառանգների համար, եթե առկա է պայմանագրի առարկա գույքը

556. Եթե նվիրառուի վերաբերմունքը նրան նվիրված գույքի նկատմամբ, որը նվիրատուի համար իրենից ոչ գույքային մեծ արժեք է ներկայացնում, դրա անդառնալի կորստի սպառնալիք է ստեղծում, ի՞նչ իրավունք ունի նվիրատուն.

• հրաժարվել պայմանագիրը կատարելուց

• պահանջել անվավեր ճանաչելու նվիրատվության պայմանագիրը

• ոչ մի

■ **դատական կարգով պահանջել վերադարձնելու նվիրատվությունը**

557. Սեփականության օտարումը հասարակության և պետության կարիքների համար կարող է կատարվել միայն.

• բացառիկ՝ ոչ գերակա հանրային շահերի դեպքերում

• բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերի դեպքերում, օրենքով սահմանված կարգով՝ առանց նախնական փոխհատուցմամբ

• բացառիկ՝ գերակա մասնավոր շահերի դեպքերում, օրենքով սահմանված կարգով՝ նախնական համարժեք փոխհատուցմամբ

■ **բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերի դեպքերում, օրենքով սահմանված կարգով՝ նախնական համարժեք փոխհատուցմամբ**

558. Եթե իրադրության փոփոխման հետևանքով նվիրաբերված գույքի օգտագործումը նվիրաբերողի սահմանած նպատակին համապատասխան դառնում է անհնար, ապա ո՞ր դեպքում կարող է օգտագործվել այլ նպատակով.

■ **միայն նվիրաբերողի համաձայնությամբ, իսկ նվիրաբերող քաղաքացու մահվան կամ իրավաբանական անձի լուծարման դեպքում՝ դատարանի վճռով**

• առանց նվիրաբերողի համաձայնության

• նվիրառուի հայեցողությամբ

• միայն նվիրառուի համաձայնությամբ, իսկ նվիրառու քաղաքացու մահվան կամ իրավաբանական անձի լուծարման դեպքում՝ դատարանի վճռով

559. Ի՞նչ իրավունք ունեն նվիրաբերողը կամ նրա ժառանգները, եթե նվիրաբերություն ստացողը նվիրաբերած գույքն օգտագործել է նվիրաբերողի սահմանած նշանակությանն անհամապատասխան.

• պահանջել գույքն օգտագործել նվիրաբերողի սահմանած նշանակությանը համապատասխան

■ **պահանջել նվիրաբերության վերացում**

• հրաժարվել պայմանագիրը կատարելուց

• պայմանագիրը ճանաչել առոչինչ

560. Ստորև թվարկվածներից ի՞նչը չի կարող լինել վարձակալության պայմանագրի օբյեկտ.

• հողամասը

• տրանսպորտային միջոցը

■ **սպառվող գույքը**

• շենքերը

561. Ի՞նչ իրավական ակտով կարող են սահմանվել գույքի տեսակներ, որոնց վարձակալության հանձնելը չի թույլատրվում կամ սահմանափակված է.

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ

• ՀՀ Նախագահի հրամանագրով

■ **օրենքով**

• ՀՀ Ազգային ժողովի որոշմամբ

562. Իրավաբանական անձի կամ քաղաքացու աշխատողի կողմից պատճառված վնասը հատուցում է.

• իրավաբանական անձը կամ քաղաքացին

■ **իրավաբանական անձը կամ քաղաքացին, եթե վնասը պատճառվել է իր աշխատողի կողմից աշխատանքային (ծառայողական, պաշտոնեական) պարտականությունները կատարելիս**

• աշխատողը

• աշխատողը, եթե վնասը պատճառվել է իր աշխատանքային (ծառայողական, պաշտոնեական) պարտականությունները կատարելիս

563. Քաղաքացին կամ իրավաբանական անձը, որն անշարժ գույքի սեփականատեր չէ, սակայն այն տասը տարվա ընթացքում բարեխղճորեն, բացահայտ և անընդմեջ տիրապետում է որպես սեփական գույք, այդ գույքի նկատմամբ ձեռք է բերում.

- հավատարմագրային կառավարման իրավունք
- միայն օգտագործման իրավունք
- **սեփականության իրավունք**
- միայն տիրապետման իրավունք

564. Մեկից ավելի մասնակից ունեցող սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը մասնակիցների ձայների քանի՞ տոկոսի որոշմամբ կարող է լուծարվել.

- **միաձայն որոշմամբ**
- ոչ պակաս, քան քսան տոկոսի որոշմամբ
- ոչ պակաս, քան հիսուն տոկոսի որոշմամբ
- բավարար է միայն մեկ մասնակցի համապատասխան պահանջը

565. Ընակելի տարածության վարձակալն իրավունք ունի՞ իր վարձակալած տարածությունը կամ դրա մի մասը հանձնել ենթավարձակալության.

- ոչ
- **այո, վարձատուի համաձայնությամբ**
- այո, անկախ վարձատուի համաձայնության
- այո, ենթավարձակալի պահանջի առկայության դեպքում

566. Կատարողն իրավունք ունի՞ գիտահետազոտական աշխատանքների կատարմանը ներգրավել երրորդ անձանց.

- **այո, միայն պատվիրատուի համաձայնությամբ**
- ոչ
- այո, առանց պատվիրատուի համաձայնության
- այո, կատարողի և երրորդ անձի ցանկությամբ

567. Իրավաբանական անձն ունի իր անվանումը, որը.

- կարող է ցուցում պարունակել նրա կազմակերպական-իրավական ձևի մասին

• չպետք է ցուցում պարունակի նրա կազմակերպական-իրավական ձևի մասին

■ **ցուցում է պարունակում նրա կազմակերպական-իրավական ձևի մասին**

• ցուցում է պարունակում նրա հիմնադիրների և մասնակիցների մասին

568. Ո՞ր պահից են ծագում գույքի նկատմամբ պետական գրանցման ենթակա իրավունքները.

• այդպիսի գույքի նկատմամբ պայմանագրի ստորագրման պահից

• այդպիսի գույքի նկատմամբ պայմանագիր կնքած կողմերի սահմանած պահից

■ **դրանց գրանցման պահից**

• ցանկացած պահից

569. Ապրանքային նշանի գրանցման փաստը և դրա նկատմամբ իրավունքը հավաստվում է.

• սովորույթի ուժով

■ **վկայագրով**

• հրամանագրով

• վճարագրով

570. Եթե վնասը պատճառվել է տուժողի խնդրանքով կամ համաձայնությամբ.

• վնասի հատուցումը չի կարող մերժվել

■ **վնասի հատուցումը կարող է մերժվել**

• վնասը կարող է մերժվել միայն այն դեպքում, երբ տուժողը չի առարկում

• վնասը հատուցվում է լիարժեք

571. Նվիրատուն իրավունք ունի նվիրառուից պահանջել հատուցելու.

■ **նվերն ընդունելուց հրաժարվելու հետևանքով իրեն պատճառված իրական վնասը**

• նվերն ընդունելուց հրաժարվելու հետևանքով իրեն պատճառված իրական վնասը և բաց թողնված օգուտը

• նվերն ընդունելուց հրաժարվելու հետևանքով իրեն պատճառված վնասը նվիրատվության պայմանագրի առարկա համարվող գույքի արժեքը գերազանցող մասով

• նվիրատուն նվերն ընդունելուց հրաժարվելու հետևանքով իրեն պատճառված վնասը հատուցելու պահանջի իրավունք չունի

572. Նախավճար է համարվում այն դրամական գումարը, որ պայմանավորվող կողմերից մեկը պայմանագրով հասանելիք վճարների հաշվին տալիս է մյուս կողմին իբրև.

■ **պայմանագրի կնքման ապացույց և դրա կատարման ապահովում**

• պայմանագրի կնքման ապացույց

• պայմանագրի կատարման ապահովում

• պայմանագրի կնքման ապացույց և նախավճար տված անձի կողմից դրա կատարման ապահովում

573. Դատական կարգով կատարված ամուսնալուծությունը.

• ենթակա չէ պետական գրանցման

• կարող է ենթարկվել պետական գրանցման

■ **ենթակա է պետական գրանցման՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով**

• ենթակա է պետական գրանցման, եթե ամուսինները չեն առարկում

574. Եթե ժառանգատուի բնակության վերջին վայրն արտասահմանում է կամ անհայտ է, ապա ժառանգության բացման վայր է համարվում.

• ժառանգության զանգվածի մեջ մտնող անշարժ գույքի կամ դրա առավել արժեքավոր մասի վայրը

■ **ժառանգության զանգվածի մեջ մտնող անշարժ գույքի կամ դրա առավել արժեքավոր մասի, իսկ անշարժ գույքի բացակայության դեպքում՝ շարժական գույքի կամ դրա առավել արժեքավոր մասի գտնվելու վայրը**

• ժառանգատուի ընտանիքի անդամների բնակության վայրը

• ժառանգության զանգվածի մեջ մտնող անշարժ գույքի, իսկ անշարժ գույքի բացակայության դեպքում՝ շարժական գույքի կամ դրա առավել արժեքավոր մասի գտնվելու վայրը

575. Կտակակատարը պարտավոր է կտակը կատարելու մասին հաշվետվություն ներկայացնել.

• նոտարի պահանջով

■ **ժառանգների պահանջով**

• ժառանգության բացման վայրի համայնքի ղեկավարի պահանջով

• ժառանգների և նոտարի պահանջով

576. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 1-ին հոդվածում (քաղաքացիական օրենսդրությամբ և քաղաքացիական իրավունքի նորմեր պարունակող այլ իրավական ակտերով կարգավորվող հարաբերությունները) նշված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են.

• անմիջականորեն

■ **անմիջականորեն, բացի այն դեպքերից, երբ միջազգային պայմանագրից բխում է, որ դրա կիրառման համար պահանջվում է ներպետական ակտի հրատարակում**

• միայն համապատասխան ներպետական ակտի հրատարակումից հետո

• միայն քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում

577. Քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց հրաժարվելն իրենց իրավունքներն իրականացնելուց.

■ **չի հանգեցնում այդ իրավունքների դադարմանը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի**

• հանգեցնում է այդ իրավունքների դադարմանը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

• չի հանգեցնում այդ իրավունքների դադարմանը

• հանգեցնում է այդ իրավունքների դադարմանը

578. Պարտապանը դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել հարկադրված սնանկության դիմումի հիման վրա, եթե թույլ է տվել.

• օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 60-օրյա կամ ավելի ժամկետով կետանց, և վճռի կայացման պահին նշված կետանցը շարունակվում է (փաստացի անվճարունակություն)

■ **օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 60-օրյա կամ ավելի ժամկետով կետանց, և վճռի կայացման պահին նշված կետանցը շարունակվում է (փաստացի անվճարունակություն)**

• օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 30-օրյա կամ ավելի ժամկետով կետանց, և վճռի կայացման պահին նշված կետանցը շարունակվում է (փաստացի անվճարունակություն)

• օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 60-օրյա կամ ավելի ժամկետով կետանց, թեկուզև վճռի կայացման պահին նշված կետանցը չի շարունակվում (փաստացի անվճարունակություն)

579. Կնոջ հղիության ընթացքում.

• ամուսինն իրավունք չունի ներկայացնելու ամուսնալուծության դիմում

■ **ամուսինը, առանց կնոջ համաձայնության, իրավունք չունի ներկայացնելու ամուսնալուծության դիմում**

• ամուսինը, առանց կնոջ համաձայնության, իրավունք ունի ներկայացնելու ամուսնալուծության դիմում

• ամուսինն իրավունք ունի ներկայացնելու ամուսնալուծության դիմում

580. Անվավեր է ճանաչվում այն ամուսնությունը, երբ ամուսինները կամ նրանցից մեկը ամուսնությունը գրանցել են.

• սակայն փաստացի համատեղ տնտեություն չեն վարում (կեղծ ամուսնություն)

• առանց խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի թույլտվության (կեղծ ամուսնություն)

• փաստացի ամուսնությունից հետո (կեղծ ամուսնություն)

■ **առանց ընտանիք ստեղծելու մտադրության (կեղծ ամուսնություն)**

581. Վերալիազորման կարգով տրված լիազորագիրը.

- պետք է տրվի այնպես, ինչպես տրվել է հիմնական լիազորագիրը

- պետք է վավերացվի նոտարական կարգով

■ պետք է վավերացվի նոտարական կարգով՝ բացառությամբ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 321-րդ հոդվածի 4-րդ կետով նախատեսված դեպքերի (աշխատավարձ և աշխատանքային հարաբերությունների հետ կապված այլ վճարներ ստանալու, հեղինակների ու գյուտարարների վարձատրություն, կենսաթոշակներ, նպաստներ և կրթաթոշակներ, քաղաքացիների՝ բանկային ավանդներ ու փոստային առաքումներ, այդ թվում՝ դրամական և ծանրոցային, ստանալու լիազորագիրը կարող է հաստատել նաև այն կազմակերպությունը, որտեղ լիազորագիր ստացողն աշխատում կամ սովորում է, նրա բնակության վայրի տեղական ինքնակառավարման մարմինը և այն ստացիոնար բուժական հաստատության տնօրինությունը, որտեղ նա գտնվում է բուժման մեջ:)

- նոտարական վավերացման ենթակա չէ

582. Աշխատողի և գործատուի միջև աշխատանքային հարաբերությունները ծագում են.

■ աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված գրավոր աշխատանքային պայմանագրով կամ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտով

- միայն աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված գրավոր աշխատանքային պայմանագրով

- աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված բանավոր կամ գրավոր աշխատանքային պայմանագրով կամ կողմերի համաձայնությամբ՝ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտով

- աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված բանավոր աշխատանքային պայմանագրով կամ կողմերի համաձայնությամբ՝ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտով

583. Հայցային վաղեմություն չի տարածվում.

- աշխատողի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության, ինչպես նաև աշխատողի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման պահանջներով

- աշխատողի աշխատավարձի, ինչպես նաև աշխատողի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման պահանջներով

■ **աշխատողի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության, աշխատավարձի, ինչպես նաև աշխատողի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման պահանջներով**

• աշխատողի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության, աշխատավարձի, աշխատանքային պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու, ինչպես նաև աշխատողի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման պահանջներով

584. Եթե աշխատանքային պայմանագիրը կնքելուց հետո ընդունվել է օրենք կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտ, որը սահմանում է կողմերի համար պարտադիր այլ կանոններ, քան պայմանագիրը կնքելիս գործող կանոններն են սահմանում, ապա կնքված պայմանագրի պայմանները.

• պահպանում են իրենց ուժը

■ **պահպանում են իրենց ուժը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված է, որ դրա գործողությունը տարածվում է նախկինում կնքված պայմանագրերից ծագող հարաբերությունների վրա**

• կորցնում են իրենց ուժը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված է, որ դրա գործողությունը չի տարածվում նախկինում կնքված պայմանագրերից ծագող հարաբերությունների վրա

• կորցնում են իրենց ուժը

585. Որոշակի ժամկետով աշխատանքային պայմանագիր է կնքվում, եթե աշխատանքային հարաբերությունները.

• չեն կարող որոշվել անորոշ ժամկետով՝ հաշվի առնելով կատարվելիք աշխատանքի բնույթը կամ կատարման պայմանները

■ **չեն կարող որոշվել անորոշ ժամկետով՝ հաշվի առնելով կատարվելիք աշխատանքի բնույթը կամ կատարման պայմանները, եթե սույն օրենսգրքով կամ օրենքներով այլ բան նախատեսված չէ**

• կարող են որոշվել անորոշ ժամկետով՝ հաշվի առնելով կատարվելիք աշխատանքի բնույթը կամ կատարման պայմանները, եթե սույն օրենսգրքով կամ օրենքներով այլ բան նախատեսված չէ

• կարող են որոշվել անորոշ ժամկետով՝ հաշվի առնելով կատարվելիք աշխատանքի բնույթը կամ կատարման պայմանները

586. Աշխատանքային պայմանագրում.

■ **նշվում է, որ աշխատանքը կատարվում է համատեղությամբ**

• չի նշվում, որ աշխատանքը կատարվում է համատեղությամբ

• նշվում է, որ աշխատանքը կատարվում է համատեղությամբ միայն այն դեպքում, եթե աշխատանքային պայմանագիրը որոշակի ժամկետով է

• նշվում է, որ աշխատանքը կատարվում է համատեղությամբ միայն այն դեպքում, եթե աշխատանքային պայմանագիրը անորոշ ժամկետով է

587. Ժամանակավոր աշխատանքային պայմանագիրը.

• մինչև երեք ամիս ժամկետով կնքվող աշխատանքային պայմանագիրն է

• մինչև մեկ տարի ժամկետով կնքվող աշխատանքային պայմանագիրն է

■ **մինչև երկու ամիս ժամկետով կնքվող աշխատանքային պայմանագիրն է**

• մինչև մեկ ամիս ժամկետով կնքվող աշխատանքային պայմանագիրն է

588. Վնասներ են.

■ **իրավունքը խախտված անձի ծախսերը, որ նա կատարել է կամ պետք է կատարի խախտված իրավունքը վերականգնելու համար, նրա գույքի կորուստը կամ վնասվածքը (իրական վնաս), չստացված եկամուտները, որոնք այդ անձը կստանար քաղաքացիական շրջանառության սովորական պայմաններում, եթե նրա իրավունքը չխախտվեր (բաց թողնված օգուտ), ինչպես նաև ոչ նյութական վնասը**

• իրավունքը խախտված անձի ծախսերը, որ նա կատարել է կամ պետք է կատարի խախտված իրավունքը վերականգնելու համար, նրա գույքի կորուստը կամ վնասվածքը (իրական վնաս), չստացված եկամուտները, որոնք այդ անձը կստանար քաղաքացիական շրջանառության սովորական պայմաններում, եթե նրա իրավունքը չխախտվեր (բաց թողնված օգուտ)

• իրավունքը խախտված անձի ծախսերը, որ նա կատարել է կամ պետք է կատարի խախտված իրավունքը վերականգնելու համար, նրա գույքի կորուստը կամ վնասվածքը (իրական վնաս), ինչպես նաև ոչ նյութական վնասը

• չստացված եկամուտները, որոնք այդ անձը կստանար քաղաքացիական շրջանառության սովորական պայմաններում, եթե նրա իրավունքը չխախտվեր (բաց թողնված օգուտ), ինչպես նաև ոչ նյութական վնասը

589. Քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտների տեսակները, որոնց շրջանառության մեջ գտնվելը չի թույլատրվում (շրջանառությունից հանված օբյեկտներ).

• պետք է ուղղակի նշված լինեն պայմանագրում

■ **պետք է ուղղակի նշված լինեն օրենքում**

• որոշվում է կողմերի հայեցողությամբ

• պետք է ուղղակի նշված լինեն ՀՀ կառավարության որոշումներում

590. Սահմանափակ շրջանառու օբյեկտները.

■ **քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտների տեսակներ են, որոնք կարող են պատկանել շրջանառության սոսկ որոշակի մասնակիցների կամ կարող են շրջանառության մեջ դրվել հատուկ թույլտվությամբ կամ կարող են տիրապետվել, օգտագործվել կամ տնօրինվել սոսկ որոշակի նպատակներով**

• քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտների տեսակներ են, որոնք կարող են պատկանել շրջանառության սոսկ որոշակի մասնակիցների կամ կարող են շրջանառության մեջ դրվել հատուկ թույլտվությամբ

• քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտների տեսակներ են, որոնք կարող են պատկանել շրջանառության սոսկ որոշակի մասնակիցների կամ կարող են տիրապետվել, օգտագործվել կամ տնօրինվել սոսկ որոշակի նպատակներով

• քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտների տեսակներ են, որոնք կարող են պատկանել շրջանառության սոսկ որոշակի մասնակիցների կամ մասնակիցների խմբի

591. Ո՞րն է քաղաքացիական օրենսգրքի իմաստով ոչ նյութական վնասը.

■ **ֆիզիկական կամ հոգեկան տառապանք է, որն առաջացել է անձին ի ծնե կամ օրենքի ուժով պատկանող նյութական կամ ոչ նյութական բարիքների դեմ ոտնձգող կամ նրա անձնական գույքային կամ ոչ գույքային իրավունքները խախտող որոշմամբ, գործողությամբ կամ անգործությամբ**

• միայն ֆիզիկական տառապանք է, որն առաջացել է անձին ի ծնե կամ օրենքի ուժով պատկանող ոչ նյութական բարիքների դեմ ոտնձգող կամ նրա անձնական ոչ գույքային իրավունքները խախտող որոշմամբ, գործողությամբ կամ անգործությամբ

• ֆիզիկական կամ հոգեկան տառապանք է, որն առաջացել է անձին ի ծնե կամ օրենքի ուժով պատկանող ոչ նյութական կամ նյութական բարիքների դեմ ոտնձգող կամ նրա անձնական ոչ գույքային իրավունքները խախտող որոշմամբ, գործողությամբ կամ անգործությամբ

• միայն հոգեկան տառապանք է, որն առաջացել է անձին ի ծնե կամ օրենքի ուժով պատկանող ոչ նյութական բարիքների դեմ ոտնձգող կամ նրա անձնական ոչ գույքային իրավունքները խախտող որոշմամբ, գործողությամբ կամ անգործությամբ

592. Հիմնարար իրավունքների խախտման և անարդարացի դատապարտման հետևանքով պատճառված ոչ նյութական վնասը ենթակա է հատուցման.

• կախված հատուցման ենթակա գույքային վնասի չափից

• հաշվանցելով հատուցման ենթակա գույքային վնասից

■ **անկախ հատուցման ենթակա գույքային վնասից**

• եթե գույքային վնասի հատուցման հայցը մերժվել է դատարանի կողմից

593. Ոչ նյութական վնասի հատուցման չափը որոշում է դատարանը.

• ողջամտության համաչափության սկզբունքներին համապատասխան

■ **ողջամտության, արդարացիության (equitableness) և համաչափության սկզբունքներին համապատասխան**

• ողջամտության, կանխատեսելիության, արդարացիության (equitableness) և համաչափության սկզբունքներին համապատասխան

• արդարացիության (equitableness) և համաչափության սկզբունքներին համապատասխան

594. Պայմանագիրը գրավոր ձևով ինչպե՞ս կարող է կնքվել.

■ **կողմերի ստորագրությամբ մեկ փաստաթուղթ կազմելու, ինչպես նաև փոստային, հեռագրային, հեռատիպային, հեռախոսային, էլեկտրոնային հաղորդակցության կամ կապի այլ միջոցներով տեղեկություն կամ հաղորդագրություն (փաստաթուղթ) փոխանակելու միջոցով, որոնք հնարավորություն են տալիս հաստատելու դրա իսկությունը և ճշգրիտ որոշելու, որ այն ելնում է պայմանագրի կողմից**

• երկկողմանի փոստային, հեռագրային, հեռատիպային, հեռախոսային, էլեկտրոնային հաղորդակցության կամ կապի այլ միջոցներով տեղեկություն կամ հաղորդագրություն (փաստաթուղթ) փոխանակելու միջոցով, որոնք հնարավորություն են տալիս ճշգրիտ որոշելու, որ այն ելնում է պայմանագրի կողմից

• կողմերի ստորագրությամբ մեկ փաստաթուղթ կազմելու միջոցով

• երկկողմանի բանավոր համաձայնություն ձեռք բերելու, ինչպես նաև կապի համապատասխան միջոցներով տեղեկություն կամ հաղորդագրություն փոխանակելու միջոցով, որոնք հնարավորություն են տալիս ճշգրիտ որոշելու, որ այն ելնում է պայմանագրի կողմից

595. Պայմանագիրը ո՞ր դեպքում է համարվում կնքված.

• եթե կողմերի միջև բանավոր համաձայնություն է ձեռք բերվել պայմանագրի բոլոր էական պայմանների վերաբերյալ

■ եթե կողմերի միջև պահանջվող ձևով համաձայնություն է ձեռք բերվել պայմանագրի բոլոր էական պայմանների վերաբերյալ

• եթե կողմերից որևէ մեկը մյուս կողմի հետ քննարկել է պայմանագրի բոլոր էական պայմանները

• եթե կողմերի միջև կազմվել է մեկ փաստաթուղթ

596. Անձի փոխարեն մեկ այլ անձ կարո՞ղ է ստորագրել գործարքը առանց լիազորագրի.

■ այո, եթե անձը ֆիզիկական արատի, հիվանդության կամ անգրագիտության պատճառով չի կարող իր ձեռքով ստորագրել, ապա նրա խնդրանքով գործարքը կարող է ստորագրել այլ քաղաքացի. վերջինիս ստորագրությունը պետք է վավերացնի նոտարը կամ նման նոտարական գործողություն կատարելու իրավունք ունեցող այլ պաշտոնատար անձը՝ նշելով այն պատճառները, որոնց ուժով գործարք կնքողը չի կարողացել այն ստորագրել

• ոչ, քանի որ անձի փոխարեն այլ անձի կողմից գործարքը ստորագրելու գործողության կատարումը կարող է իրականացվել լիազորագրի առկայության և նշված գործողությունը դրանում նախատեսված լինելու դեպքում

• այո, եթե անձը նման գործողություն կատարելու խնդրանքով գրավոր դիմել է այլ անձ

• այո, եթե անձը հոգեկան հիվանդության կամ հուզական խնդիրների պատճառով չի կարող իր ձեռքով ստորագրել, ապա նրա խնդրանքով գործարքը կարող է ստորագրել այլ քաղաքացի. վերջինիս ստորագրությունը պետք է վավերացնի նոտարը կամ նման նոտարական գործողություն կատարելու իրավունք ունեցող այլ պաշտոնատար անձը՝ նշելով այն պատճառները, որոնց ուժով գործարք կնքողը չի կարողացել այն ստորագրել

597. Ո՞ր դեպքում նոտարը պարտավոր է նոտարական գրասենյակից դուրս նոտարական գործողություններ կատարել.

■ շահագրգիռ անձի դիմումի հիման վրա, եթե շահագրգիռ անձի՝ տեղաշարժի հնարավորությունը սահմանափակող հիվանդության կամ անօգնական վիճակի պատճառով նոտարական գրասենյակում նոտարական գործողությունների կատարումն անհնարին է դառնում

• առանց որևէ դիմումի, եթե շահագրգիռ անձի՝ տեղաշարժի հնարավորությունը սահմանափակող հիվանդության կամ անօգնական վիճակի պատճառով նոտարական գրասենյակում նոտարական գործողությունների կատարումն անհնարին է դառնում

• ազգականների դիմումի հիման վրա, եթե շահագրգիռ անձի՝ տեղաշարժի հնարավորությունը սահմանափակող հիվանդության կամ անօգնական վիճակի պատճառով նոտարական գրասենյակում նոտարական գործողությունների կատարումն անհնարին է դառնում

• նոտարական գործողությունների իրականացման վճարը վճարվելու դեպքում

598. Ի՞նչպիսի գործունեության տեսակ ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են ռեդոմիցիլացվել.

■ առևտրային կազմակերպությունները և ոչ առևտրային կազմակերպությունները, բացառությամբ կուսակցությունների, կրոնական ու հասարակական կազմակերպությունների, պետական ու համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունների, համատիրությունների, ինչպես նաև այն կազմակերպությունների, որոնք չեն ընտրել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված կազմակերպակաիրավական ձև, կամ որոնց կազմակերպաիրավական ձևը հնարավոր չէ փոխել նրանց ընտրած՝ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված կազմակերպաիրավական ձևով

• բացառապես առևտրային կազմակերպությունները

• բացառապես ոչ առևտրային կազմակերպությունները

• միայն հիմնադրամները

599. Ո՞ր դեպքում իրավաբանական անձը կարող է ռեդոմիցիլացվել.

■ եթե դրա հնարավորությունն արգելված չէ իրավաբանական անձի կանոնադրությամբ

• եթե մասնակիցները միաձայն որոշել են իրավաբանական անձը ռեդոմիցիլացնել

• եթե վերջին մեկ տարվա ընթացքում ՀՀ տարածքում տեղակայված են տվյալ իրավաբանական անձի մասնաճյուղը կամ ներկայացուցչությունը

• եթե դրա հնարավորությունը նախատեսված է իրավաբանական անձի կանոնադրությամբ

600. Ո՞ր գործարքները կարող են կնքվել բանավոր.

■ կնքման պահին կատարվող բոլոր գործարքները՝ բացառությամբ այն գործարքների, որոնց համար սահմանված է նոտարական ձև, և այն գործարքների, որոնց հասարակ գրավոր ձևը չպահպանելը հանգեցնում է դրանց անվավերության, եթե այլ բան սահմանված չէ կողմերի համաձայնությամբ

• բոլոր այն գործարքները, որոնց համար սահմանված է պարտադիր գրավոր ձև

• բոլոր այն գործարքները, որոնց համար չի պահանջվում նոտարական վավերացում

• գրավոր պայմանագրի կատարմանն ուղղված գործարքները՝ անկախ կողմերի համաձայնությունից

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Դատարանը քաղաքացիական գործով փորձագետին նախազգուշացնում է քրեական պատասխանատվության մասին.

- անհիմն եզրակացություն տալու համար
- **■ ակնհայտ կեղծ եզրակացություն տալու համար**
- եզրակացություն տալուց հրաժարվելու կամ խուսափելու համար
- եզրակացությունը սահմանված ժամկետում չտալու համար

2. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ Հայաստանի Հանրապետության դատարաններում քաղաքացիական գործերով դատավարության կարգը սահմանվում է.

- միայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով
- **■ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով և դրանց համապատասխան ընդունված այլ օրենքներով**
- Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով
- Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքով և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումներով

3. Ի՞նչ է անում դատարանը քաղաքացիական գործով արագացված դատաքննություն կիրառելու մասին որոշում կայացնելուց հետո.

- **■ անցնում է գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի կայացմանը**
- լսում է կողմերի ցուցմունքները և կայացնում է վճիռ
- կայացնում է վճիռ, եթե պատասխանողը չի ներկայացել նիստին

• կայացնում է վճիռ ոչ ուշ, քան երկու շաբաթվա ընթացքում, եթե այդ ժամկետում պատասխանողը չի ներկայացնում հայցադիմումի գրավոր պատասխան

4. Ակնհայտ անհիմն հայցը դատարանի կողմից մերժելու դեպքում քաղաքացիական գործով պատասխանողն իրավունք ունի.

• դիմել նախաքննության մարմնին՝ հայցվորին քրեական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջով

• դիմել դատարան՝ հայցվորին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջով

■ **ընդդեմ հայցվորի հայց հարուցել նույն դատարան՝ իրեն պատճառած վնասները հատուցելու պահանջով**

• դիմել դատարան՝ իր կրած վնասները դատական ծախսերի մեջ ներառելու պահանջով

5. Դատարանը քաղաքացիական գործով կայացնում է վճիռ.

• հայցը կամ դիմումը առանց քննության թողնելու դեպքում

• գործի վարույթը կասեցնելու դեպքում

• հայցի ապահովումը վերացնելու դեպքում

■ **վեճն ըստ էության լուծելու դեպքում**

6. Քաղաքացիական գործով վճիռ կայացնելիս լուծման ենթակա հարցերը որոշելիս, անհրաժեշտ համարելով լրացուցիչ հետազոտել ապացույցները կամ շարունակել գործի համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների պարզումը, դատարանը.

■ **վերսկսում է գործի քննությունը**

• հետաձգում է գործի քննությունը՝ գործին մասնակցող անձանց կողմից լրացուցիչ նյութեր ներկայացնելու համար

• կասեցնում է գործի վարույթը

• կրկին հետազոտում է գործում եղած ապացույցները՝ դեռևս չպարզված հանգամանքները պարզելու համար

7. Դատարանի վճիռը քաղաքացիական գործով կազմված է.

• ներածական, նկարագրական և եզրափակիչ մասերից

• ներածական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից

• նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից

■ **ներածական, նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից**

8. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

• վկա կարող է լինել գործի ելքով չշահագրգռված ցանկացած անձ, ում հայտնի են դատարանի կողմից վեճի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող տեղեկություններ և հանգամանքներ

■ **վկա կարող է լինել ցանկացած անձ, ում հայտնի են դատարանի կողմից վեճի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող տեղեկություններ և հանգամանքներ**

• վկա կարող է լինել գործին մասնակցող անձանց հետ ազգակցական կապի մեջ չգտնվող ցանկացած անձ, ում հայտնի են դատարանի կողմից վեճի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող տեղեկություններ և հանգամանքներ

• վկա կարող է լինել գործի մասնակից չհանդիսացող ցանկացած անձ, ում հայտնի են դատարանի կողմից վեճի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող տեղեկություններ և հանգամանքներ

9. Գործարքն անվավեր ճանաչելիս դատարանը պարտավոր է քաղաքացիական գործով վճռի եզրափակիչ մասում նշել նաև.

• գործարքի անվավերության հիմքերը

■ **գործարքի անվավերության հետևանքները**

• գործարքի անվավերության հետևանքների կիրառման կարգը

• գործարքի անվավերության հետ կապված այլ հարցեր

10. Կողմերի հաշտության համաձայնությունը հաստատելու մասին քաղաքացիական գործով վճիռը պետք է պարունակի հաշտության համաձայնության.

■ **բառացի շարադրանքը (տեքստը)**

• համառոտ շարադրանքը

• հիմնական պայմանները

• եզրափակիչ մասը

11. Նոր երևան եկած հանգամանքներով քաղաքացիական դատավարությունում վերանայման ենթակա են.

• վերաքննիչ դատարանի և վճռաբեկ դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռները և որոշումները

• միայն առաջին ատյանի դատարանների և վերաքննիչ դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտերը

• միայն առաջին ատյանի դատարանների դատական ակտերը

■ **միայն օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտերը**

12. Պայմանագիր կնքելուն հարկադրելու պահանջի մասին վեճով՝ վճռի եզրափակիչ մասում դատարանը նշում է.

■ **այն պայմանները, որոնցով կողմերը պարտավոր են կնքել պայմանագիրը**

• պայմանագրի էական պայմանները

• պայմանագրի յուրաքանչյուր վիճելի պայմանի վերաբերյալ որոշումը

• պայմանագրի յուրաքանչյուր էական պայմանի վերաբերյալ որոշումները

13. Պայմանագիրը կնքելու կամ փոխելու հետ կապված վեճով՝ վճռի եզրափակիչ մասում դատարանը նշում է.

• պայմանագրի էական պայմանները

■ **պայմանագրի յուրաքանչյուր վիճելի պայմանի վերաբերյալ որոշումը**

• պայմանագրի բոլոր պայմանները

• պայմանագրի էական պայմանների վերաբերյալ որոշումները

14. Քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու մասին դատարանը կայացնում է.

• որոշում

■ **վճիռ**

- մասնավոր հրաման
- եզրակացություն

15. Ընդհանուր իրավասության դատարանի՝ քաղաքացիական գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերն օրինական ուժի մեջ են մտնում.

- հրապարակման պահից
- այն հրապարակելուց մեկ ամիս հետո
- այն հրապարակելուց տասնհինգ օր հետո

■ **այն հրապարակելուց մեկ ամիս հետո՝ բացառությամբ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված դեպքերի**

16. Քաղաքացիական դատավարությունում վճռի կայացումից հետո դատարանը դրա կատարման ապահովման միջոցներ է ձեռնարկում.

- իր նախաձեռնությամբ

■ **գործին մասնակցող անձի դիմումով**

- իր նախաձեռնությամբ կամ գործին մասնակցող անձի դիմումով
- իր նախաձեռնությամբ, գործին մասնակցող կամ շահագրգիռ այլ անձի դիմումով

17. Դատարանն իրավունք ունի քաղաքացիական գործով լրացուցիչ վճիռ կայացնել.

- միայն իր նախաձեռնությամբ
- միայն գործին մասնակցող անձանց դիմումով
- միայն կողմերի դիմումով

■ **գործին մասնակցող անձանց դիմումով կամ իր նախաձեռնությամբ**

18. Կարո՞ղ է բողոքարկվել լրացուցիչ վճիռ կայացնելը մերժելու մասին քաղաքացիական գործով որոշումը.

- ոչ, չի կարող

■ **կարող է ցանկացած դեպքում**

- կարող է, եթե միայն նման դիմումով հանդես է եկել հայցվորը
- կարող է, եթե միայն նման դիմումով հանդես է եկել պատասխանողը

19. Չփոխելով քաղաքացիական գործով վճռի բովանդակությունը՝ վճիռ կայացրած դատարանն իրավունք ունի՞ վճիռը պարզաբանել.

- գործին մասնակցող անձանց դիմումով
- իր նախաձեռնությամբ
- **■ գործին մասնակցող անձանց դիմումով կամ իր նախաձեռնությամբ**
- իր նախաձեռնությամբ, գործին մասնակցող կամ շահագրգիռ այլ անձանց դիմումով

20. Վճիռը պարզաբանելու մասին պահանջը քաղաքացիական գործով կարող է ներկայացվել.

- վճիռը ստանալուց հետո՝ յոթնօրյա ժամկետում
- մինչև վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը
- վճռի բողոքարկման դեպքում՝ մինչև բողոք բերելը
- **■ մինչև վճռի կատարումը**

21. Վճիռը քաղաքացիական գործով պարզաբանելու կամ վրիպակները, գրասխալները և թվաբանական սխալներն ուղղելու մասին դատարանը.

- կայացնում է լրացուցիչ վճիռ
- **■ կայացնում է որոշում**
- կազմում է պարզաբանում
- արձակում է հրաման

22. Դատարանի՝ առանձին ակտի ձևով կայացված որոշումն ուժի մեջ է մտնում.

- **■ ընդունման պահից**
- ընդունման պահից երեք օր հետո
- այդ ակտով սահմանված ժամկետում

• հրապարակման պահից տասնհինգ օր հետո

23. Քաղաքացիական գործով առանձին ակտի ձևով կայացված դատարանի որոշումը.

• միայն կցվում է դատական նիստի արձանագրությանը

• հրապարակվում է բանավոր և կցվում է դատական նիստի արձանագրությանը՝ դատական նիստից անմիջապես հետո դրանց պատճենները հանձնելով գործին մասնակցող անձանց

■ **պատշաճ ձևով ուղարկվում է գործին մասնակցող անձանց կայացման օրվանից եռօրյա ժամկետում**

• կցվում է դատական նիստի արձանագրությանը դատական նիստից անմիջապես հետո՝ դրանց պատճենները հանձնելով գործին մասնակցող անձանց՝ նրանցից ստորագրություն վերցնելով կամ ուղարկվում է գործին մասնակցող անձանց՝ կայացման օրվանից եռօրյա ժամկետում

24. Քաղաքացիական գործով դատական նիստերից դուրս վարվու՞մ է արձանագրություն.

• ոչ, չի վարվում

■ **վարվում է առանձին դատավարական գործողություններ կատարելիս**

• վարվում է ոչ դատավարական գործողություններ կատարելիս

• վարվում է, եթե կողմերից մեկը այն վարելու մասին միջնորդություն է ներկայացրել

25. Քաղաքացիական գործով դատական նիստի պարզ թղթային արձանագրությունը կցվում է գործի նյութերին՝ հավաստված.

■ **նախագահող դատավորի և քարտուղարի ստորագրությամբ**

• դատական նիստի քարտուղարի ստորագրությամբ

• նախագահող դատավորի, դատական նիստի քարտուղարի և կողմերի ստորագրությամբ

• նախագահող դատավորի, դատական նիստի քարտուղարի, կողմերի և դատավարության մյուս մասնակիցների ստորագրությամբ

26. Քաղաքացիական գործով հատուկ համակարգչային ձայնագրման և համակարգչով արձանագրություն վարելիս դրանցից համակարգչային եղանակով վարվող արձանագրության համառոտագրումը ստորագրվում է.

- ■ **դատական նիստի քարտուղարի կողմից**
- • նախագահող դատավորի կողմից
- • նախագահող դատավորի և դատական նիստի քարտուղարի կողմից
- • նախագահող դատավորի, դատական նիստի քարտուղարի, կողմերի և դատավարության մյուս մասնակիցների կողմից

27. Դատական նիստի արձանագրության համակարգչային արձանագրման կրիչի օրինակը դրա համառոտագրման հետ քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց գրավոր դիմումի հիման վրա նրանց տրամադրվում է.

- ■ **դատական նիստից անմիջապես հետո**
- • ոչ ուշ, քան դիմումը տալուն հաջորդող օրը
- • դատական նիստին հաջորդող եռօրյա ժամկետում
- • գործով վճիռ կայացնելուց հետո

28. Դատական նիստի պարզ թղթային եղանակով արձանագրման դեպքում գրավոր արձանագրության պատճենը քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց գրավոր դիմումի հիման վրա նրանց տրամադրվում է.

- • դատական նիստից անմիջապես հետո
- ■ **ոչ ուշ, քան հաջորդ օրը**
- • դատական նիստին հաջորդող եռօրյա ժամկետում
- • գործով վճիռ կայացնելուց հետո

29. Քաղաքացիական գործով դատավարության մասնակիցներն իրավունք ունեն ծանոթանալ պարզ թղթային եղանակով կազմված դատական նիստի արձանագրությանը և այն կազմելու լրիվության կամ ճշտության վերաբերյալ դիտողություններ ներկայացնել.

- • ցանկացած ժամանակ
- • վճռի հրապարակումից հետո 7 օրվա ընթացքում

■ **մինչև վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը**

• մինչև վճռի կատարումը

30. Դատական նիստի պարզ թղթային եղանակով կազմված արձանագրության վերաբերյալ քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց դիտողությունները նախագահող դատավորն ուսումնասիրում է.

■ **դրանք ներկայացնելու պահից երեք օրվա ընթացքում**

• դրանք ներկայացնելու պահից հինգ օրվա ընթացքում

• դրանք ներկայացնելու օրը

• մինչև վճռի կայացումը

31. Հատուկ հայցային վարույթի գործով անձը դատարան է ներկայացնում.

■ **դիմում**

• հայցադիմում

• վճռաբեկ բողոք

• վարչական ակտ

32. Դատարանը քաղաքացիական գործը հարուցում է միայն.

• հայցի հիման վրա

• որոշման հիման վրա

• դիմումի հիման վրա

■ **հայցի կամ դիմումի հիման վրա**

33. Քաղաքացիական գործի քննության ընթացքում դատավորի փոխարինման դեպքում գործի քննությունը.

• շարունակվում է ընդհանուր կարգով

• շարունակվում է ընդհանուր կարգով, եթե առկա է գործին մասնակցող բոլոր անձանց համաձայնությունը

■ **սկսվում է սկզբից**

• շարունակվում է ընդհանուր կարգով կամ սկսվում է սկզբից՝ դատարանի նոր կազմի հայեցողությամբ

34. Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով սահմանված են այլ նորմեր, քան նախատեսված են օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով, ապա ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում.

• կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներն ու այլ իրավական ակտերը

■ **կիրառվում են միջազգային պայմանագրի նորմերը**

• կասեցնում է գործի վարույթը և դիմում է դատարանների նախագահների խորհրդին՝ օրենքով սահմանված կարգով հարցին ընթացք տալու համար

• հարցը լուծվում է գործարար շրջանառության սովորույթների շրջանակներում

35. Դատարանը քաղաքացիական գործերով.

■ **կայացնում է վճիռներ, որոշումներ և արձակում վճարման կարգադրություններ**

• կայացնում է վճիռներ և որոշումներ

• կայացնում է վճիռներ, որոշումներ (այդ թվում՝ մասնավոր) և հանձնարարականներ

• կայացնում է վճիռներ, որոշումներ և կատարողական թերթեր

36. Քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը պարտադիր է.

• միայն քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց համար

• միայն պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու դրանց պաշտոնատար անձանց համար

■ **բոլոր պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, դրանց պաշտոնատար անձանց, իրավաբանական անձանց և քաղաքացիների համար ու ենթակա է կատարման ՀՀ ամբողջ տարածքում**

• միայն գործին մասնակցող անձանց և դատական ակտերի հարկադիր կատարողի համար

37. Քաղաքացիական գործով քվեարկության դեպքում մեծամասնության կարծիքի հետ չհամաձայնվող դատավորն.

■ **իրավունք ունի չստորագրելու դատական ակտը, սակայն այդ դեպքում պարտավոր է գրավոր շարադրել իր հատուկ կարծիքը**

• իրավունք չունի չստորագրելու դատական ակտը և պարտավոր է գրավոր շարադրել իր հատուկ կարծիքը

• իրավունք չունի չստորագրելու դատական ակտը, սակայն կարող է գրավոր շարադրել իր հատուկ կարծիքը

• իրավունք ունի չստորագրելու դատական ակտը և կարող է շարադրել կամ չշարադրել իր հատուկ կարծիքը

38. Քաղաքացիական դատավարությունում գործը միանձնյա քննելիս դատավորի ինքնաբացարկի հարցը լուծվում է.

■ **գործը քննող դատավորի կողմից**

• դատարանի նախագահի, իսկ եթե գործը գտնվում է դատարանի նախագահի վարույթում՝ մեկ այլ դատավորի կողմից

• ՀՀ վերաքննիչ դատարանի կողմից

• ՀՀ վերաքննիչ դատարանի նախագահի կողմից

39. Ո՞ր դեպքում է հնարավոր ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանում վերանայել առաջին ատյանի դատարանում հաստատված փաստը.

• բողոքի քննության ժամանակ առաջին ատյանի դատարանում հաստատված փաստերն ընդունվում են որպես հիմք և վերանայման ենթակա չեն

• բողոքի քննության ժամանակ առաջին ատյանի դատարանում հաստատված փաստերն ընդունվում են որպես հիմք՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ բողոքում վիճարկվում է այդ փաստը, և ներկայացվում են հիմնավոր կասկածներ դրա հավաստիության վերաբերյալ

■ **բողոքի քննության ժամանակ առաջին ատյանի դատարանում հաստատված փաստերն ընդունվում են որպես հիմք՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ բողոքում վիճարկվում է այդ փաստը, և վերաքննիչ դատարանը հանգում է այն եզրակացության, որ տվյալ փաստի վերաբերյալ եզրակացության հանգելիս առաջին ատյանի դատարանն ակնհայտ սխալ է թույլ տվել**

• բողոքի քննության ժամանակ առաջին ատյանի դատարանում հաստատված փաստերը որպես անվերապահ հիմք չեն ընդունվում և ենթակա են կրկնակի հաստատման վերաքննիչ դատարանի կողմից

40. Գործի նախապատրաստման կամ քննության ժամանակ, պարզելով, որ քաղաքացիական հայցը հարուցվել է ոչ այն անձի կողմից, ում պատկանում է պահանջի իրավունքը կամ ոչ այն անձի դեմ, ով պետք է պատասխանի այդ հայցով, դատարանը կարող է.

■ **հայցվորի համաձայնությամբ թույլ տալ, որ նա կամ պատասխանողը փոխարինվեն պատշաճ հայցվորով կամ պատասխանողով**

• անկախ հայցվորի համաձայնությունից՝ նրան փոխարինել պատշաճ հայցվորով

• անկախ հայցվորի համաձայնությունից ՝ պահանջի պատշաճ իրավատիրոջը գործին ներգրավվել որպես համահայցվոր

• անկախ հայցվորի համաձայնությունից՝ պատասխանողին փոխարինել պատշաճ պատասխանողով

41. Քաղաքացիական գործի քննության ընթացքում անպատշաճ կողմին փոխարինելուց հետո գործի քննությունը.

• շարունակվում է ընդհանուր կարգով

■ **սկսվում է սկզբից**

• շարունակվում է ընդհանուր կարգով կամ սկսվում է սկզբից, եթե առկա է գործին մասնակցող բոլոր անձանց համաձայնությունը

• շարունակվում է ընդհանուր կարգով կամ սկսվում է սկզբից՝ դատարանի հայեցողությամբ

42. Կողմերն իրավունք ունեն քաղաքացիական գործն ավարտել հաշտության համաձայնությամբ.

• մինչև գործի քննությունը սկսելը

■ **դատավարության ցանկացած փուլում**

• մինչև առաջին ատյանի դատարանում առաջին անգամ ըստ էության քննվող գործերով վճիռ կայացնելը

• մինչև դատարանի վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը

43. Դատարանը չի հաստատում քաղաքացիական գործով կողմերի հաշտության համաձայնությունը, եթե այն.

• հակասում է օրենքին

• խախտում է այլ անձանց օրինական շահերը

■ հակասում է օրենքին և այլ իրավական ակտերին կամ խախտում է այլ անձանց իրավունքները և օրինական շահերը

• հակասում է իրավական ակտերին կամ խախտում է այլ անձանց իրավունքները

44. Դատավարական իրավահաջորդությունը քաղաքացիական դատավարությունում հնարավոր է.

■ դատավարության ցանկացած փուլում

• գործի նախապատրաստական փուլում

• մինչև դատարանի վճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելը

• մինչև դատարանի կողմից վճռի հրապարակումը

45. Պետության գույքային շահերի պաշտպանության հայցով դատարան դիմելու իրավունք քաղաքացիական դատավարությունում ունեն.

• Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացի

• պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, դրանց պաշտոնատար անձինք

■ պետական մարմինները, իսկ «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ դատախազը

• քաղաքացիական իրավունքի բոլոր սուբյեկտները

46. Ի՞նչ իրավունք ունի անել ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը, եթե բողոքում վիճարկվում է որևէ փաստ, և ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը եզրակացնում է, որ փաստի վերաբերյալ եզրակացության հանգելիս առաջին ատյանի դատարանն ակնհայտ սխալ է թույլ տվել.

• բեկանում է բողոքարկվող վճիռը՝ գործն ուղարկում առաջին ատյանի դատարան՝ վիճարկվող փաստը վերահաստատելու համար

• իրավունք չունի հաստատված համարելու նոր փաստ, սակայն կարող է հաստատված չհամարել ստորադաս դատարանի հաստատած փաստը

• իրավունք ունի հաստատված համարելու նոր փաստ, սակայն չի կարող հաստատված չհամարել ստորադաս դատարանի հաստատած փաստը

■ իրավունք ունի հաստատված համարելու նոր փաստ կամ հաստատված չհամարելու ստորադաս դատարանի հաստատած փաստը, եթե առաջին ատյանի դատարանի հետազոտած ապացույցների հիման վրա հնարավոր է հանգել նման եզրակացության

47. Ի՞նչ իրավունք ունի անել ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը, եթե առաջին ատյանի դատարանը հետազոտված ապացույցների հիման վրա դատական ակտում եզրակացության չի հանգել որևէ փաստի վերաբերյալ, ինչը պարտավոր էր անել.

• ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը բեկանում է բողոքարկված վճիռը և գործն ուղարկում առաջին ատյանի դատարան՝ տվյալ փաստը հաստատելու համար

• ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանն իրավունք ունի հաստատված համարելու նոր փաստ՝ հետազոտելով գործում եղած ապացույցները

■ ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանն իրավունք ունի հաստատված համարելու նոր փաստ, եթե առաջին ատյանի դատարանի հետազոտած ապացույցների հիման վրա հնարավոր է հանգել նման եզրակացության

• ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանն իրավունք չունի հաստատված համարելու նոր փաստ, սակայն կարող է նման ցուցումով գործն ուղարկել առաջին ատյանի դատարան

48. Քաղաքացիական գործով որպես վկա կանչված անձի ծանուցագրում պետք է նշվեն.

• դատարան ներկայանալու վայրը, ժամանակը և այն գործը, որի կապակցությամբ նա պետք է հարցաքննվի

• դատարան ներկայանալու վայրը, ժամանակը, գործի էությունը, որի կապակցությամբ նա պետք է հարցաքննվի, ինչպես նաև չներկայանալու հետևանքները

■ նրա ներկայանալու վայրը, ժամանակը և այն գործը, որի կապակցությամբ նա պետք է հարցաքննվի, ինչպես նաև չներկայանալու հետևանքները

• դատարանի անվանումը, գտնվելու վայրը, վկայի ներկայանալու ժամանակը, գործը, որի կապակցությամբ նա պետք է հարցաքննվի, կողմերի տվյալները, ինչպես նաև չներկայանալու հետևանքները

49. Քաղաքացիական գործով եզրակացություն տալու համար փորձագետն իրավունք ունի.

■ **ծանոթանալ գործի նյութերին, մասնակցել դատական նիստերին, հարցեր տալ, դատարանից խնդրել իրեն տրամադրել լրացուցիչ նյութեր, ինչպես նաև, իրեն տրամադրված նյութերի անբավարարության դեպքում, կարող է հրաժարվել եզրակացություն տալուց**

• ծանոթանալ գործի նյութերին, դատարանից խնդրել իրեն տրամադրել լրացուցիչ նյութեր, հրաժարվել եզրակացություն տալուց

• առարկել գործին մասնակցող անձանց փաստարկների դեմ, ինչպես նաև փորձաքննությանն առաջադրված հարցերի վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկները

• իրեն տրամադրված նյութերի անբավարարության դեպքում տալ մասնակի եզրակացություն

50. Ապացույցները դրանց գտնվելու վայրում զննելու և հետազոտելու համար պատշաճ ձևով տեղեկացված քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց չներկայանալը.

■ **արգելք չէ ապացույցները զննելու և հետազոտելու համար**

• հիմք է ապացույցների զննման և հետազոտման գործողությունների կատարումը հետաձգելու համար

• բացառում է նրանց կողմից իրենց պահանջները կամ առարկությունները հիմնավորելիս այդ ապացույցները վկայակոչելու հնարավորությունը

• բացառում է նրանց կողմից այդ ապացույցները դրանց գտնվելու վայրում զննելու և հետազոտելու մասին կրկին միջնորդություն անելու հնարավորությունը

51. Գրավոր ապացույցներ են քաղաքացիական գործի համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների մասին տեղեկություններ պարունակող.

• պայմանագրերը, տեղեկագրերը, ստացականները և այլ փաստաթղթերը

• պահպանության և օգտագործման համար ժամանակի և տարածության մեջ փոխանցման ենթակա տեղեկություն պարունակող տեքստային, պատկերային, տեսաշարային և (կամ) ձայնաշարային, ինչպես նաև այլ նյութական կրիչները

■ **ակտերը, պայմանագրերը, տեղեկանքները, գործարար թղթակցությունը, այլ փաստաթղթերը և նյութերը, այդ թվում՝ էլեկտրոնային կամ կապի այլ միջոցով կամ փաստաթղթերի իսկությունը հաստատելու հնարավորություն ընձեռնող այլ եղանակով ստացված ապացույցները**

• գործին մասնակցող անձանց իրավունքները և պարտականությունները հաստատող փաստաթղթերը

52. Քաղաքացիական գործով գրավոր փաստաթղթերը դատարան են ներկայացվում.

• դրանց բնագրի և պատշաճ ձևով վավերացված պատճենի մեկական օրինակներով

• բնօրինակով

• պատշաճ վավերացված պատճենի ձևով

■ **բնօրինակով կամ պատշաճ վավերացված պատճենի ձևով**

53. Քաղաքացիական գործում գտնվող փաստաթղթերի բնօրինակները դրանք ներկայացրած անձանց միջնորդությամբ վերադարձվում են նրանց.

• դրանց պատշաճ վավերացված պատճենները դատարան ներկայացնելու դեպքում՝ վերջիններիս ներկայացման օրը

• դատարանի վճռի հրապարակումից հետո

■ **դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո**

• դատարանի հայեցողությամբ՝ ցանկացած ժամանակ

54. Անհրաժեշտության դեպքում քաղաքացիական գործով ապացույցների զննմանը և հետազոտմանը կարող են մասնակից դարձվել.

• փորձագետներ

• վկաներ

■ **փորձագետներ և վկաներ**

• փորձագետներ, վկաներ և ինքնուրույն պահանջ չներկայացնող երրորդ անձինք

55. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ իրեղեն ապացույցներ են այլ առարկաները.

■ **որոնք իրենց արտաքին տեսքով, ներքին հատկություններով, գտնվելու վայրով կամ այլ հատկանիշներով կարող են գործի համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների հաստատման միջոց դառնալ**

• որոնք գործին մասնակցող անձանց միջև գործարքի կատարման օբյեկտ են հանդիսացել կամ որոնց նկատմամբ իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ գործին մասնակցող անձինք համաձայնություն են կնքել

• որոնց նկատմամբ իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ կամ դրանց հետ կապված գործին մասնակցող անձանց միջև վեճ է առաջացել

• որոնց հետազոտությամբ դատարանը կարող է գործին մասնակցող անձանց պահանջները և առարկությունները, ինչպես նաև գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքներ պարզել

56. Քաղաքացիական գործի քննության ժամանակ ծագող հատուկ գիտելիքներ պահանջող հարցերի պարզաբանման նպատակով դատարանը կարող է փորձաքննություն նշանակել.

• միայն իր նախաձեռնությամբ

• միայն կողմերի միջնորդությամբ

• երրորդ անձանց միջնորդությամբ

■ **կողմի (կողմերի) միջնորդությամբ կամ իր նախաձեռնությամբ**

57. Քաղաքացիական գործով փորձաքննություն նշանակելու մասին դատարանի որոշման մեջ սահմանվում են.

■ **հարցերի ցանկը և բովանդակությունը**

• պարզաբանման ենթակա հարցերը

• պարզաբանման ենթակա հարցերը և փորձաքննության կատարման ժամկետները

• պարզաբանման ենթակա հարցերը, ինչպես նաև փորձաքննության կատարման կարգն ու ժամկետները

58. Ինչի՞ մասին է դատարանը նախազգուշացնում վկային՝ ըստ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

• իր բարեկամների դեմ ցուցմունք չտալու իրավունքի մասին

• իր իրազեկության աղբյուրը հստակ չնշելու անթույլատրելիության մասին

■ **ակնհայտ կեղծ ցուցմունք տալու կամ ցուցմունք տալուց հրաժարվելու համար քրեական պատասխանատվության մասին**

• չիմնավորված ցուցմունք տալու անթույլատրելիության մասին

59. Ապացույցների ապահովման մասին միջնորդության մեջ, համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի, պետք է նշվեն.

• ապահովման կարիք ունեցող ապացույցները

• ապահովման կարիք ունեցող հանգամանքները

• ապահովման կարիք ունեցող պատճառները

■ **ապահովման կարիք ունեցող ապացույցները, այն հանգամանքները, որոնց հաստատման համար դրանք անհրաժեշտ են և պատճառները, որոնք հիմք են ծառայել դրանք ապահովելու միջնորդությամբ դիմելու համար**

60. Ի՞նչ է անում ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը, եթե դատարանի կայացրած գործն ըստ էության ճիշտ լուծող դատական ակտը թերի կամ սխալ է պատճառաբանված.

• գործն ուղարկում է առաջին ատյանի դատարան՝ վճիռը պատշաճ պատճառաբանելու համար անհրաժեշտ ցուցումներով

■ **պատճառաբանում է անփոփոխ թողնված դատական ակտը**

• բեկանում է վճիռը և պատճառաբանում անփոփոխ թողնված դատական ակտը

• փոփոխում է դատական ակտը՝ սեփական պատճառաբանություններով

61. Թվարկածներից ինչի՞ համար պետական տուրք չի վճարվում՝ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

• հայցադիմումների

• իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման մասին դիմումների

■ **որպես վեճի առարկայի նկատմամբ ինքնուրույն պահանջ չներկայացնող երրորդ անձ գործին մասնակցելու մասին դիմումների**

• արբիտրաժային տրիբունալի վճիռների հարկադիր կատարման համար կատարողական թերթ տալու մասին դիմումների

62. Քաղաքացիական դատավարությունում հայցագինը մեծացնելու դեպքում պետական տուրքի չբավականացնող գումարը.

• վճարվում է նախապես՝ ավելացված հայցագնին համապատասխան

■ **գանձվում է վճիռը կայացնելիս՝ ավելացված հայցագնին համապատասխան**

• վճարվում է հայցագինը մեծացնելու մասին դիմելու պահից եռօրյա ժամկետում

• չի վճարվում

63. Քաղաքացիական դատավարությունում հայցագինը նվազեցնելու դեպքում ավել վճարված պետական տուրքը.

• գանձվում է մյուս կողմից

• գանձվում է կողմերից՝ հայցագնի բավարարված և մերժված հայցապահանջների չափերին համապատասխան

• վերադարձվում է վճարողին

■ **չի վերադարձվում**

64. Այն դեպքում, երբ քաղաքացիական դատավարական ժամկետի վերջին օրը ոչ աշխատանքային օր է, ժամկետի ավարտման օր համարվում է.

■ **դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը**

• հենց այդ օրը

• դրան հաջորդող երրորդ օրը

• նախորդ աշխատանքային օրը

65. Ե՞րբ են կատարվում քաղաքացիական դատավարական գործողությունները.

• քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում

• քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով կամ այլ օրենքներով սահմանված ժամկետներում

■ **քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով կամ այլ օրենքներով սահմանված ժամկետներում, իսկ դրանց բացակայության դեպքում դատավարական գործողությունների կատարման ժամկետները սահմանում է դատարանը**

• ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում

66. Դատավարական ժամկետի ընթացքը քաղաքացիական դատավարությունում սկսվում է.

• դրա սկզբի համար որոշված տարվա, ամսվա ամսաթվին

■ **այն օրացուցային տարվա, ամսվա, ամսաթվի հաջորդ օրվանից, որով որոշված է դրա սկիզբը**

• դրա սկզբի համար որոշված տարվա, ամսվա, ամսաթվին հաջորդող 10-րդ օրվանից

• դատարանի սահմանած պահից

67. Չլրացած բոլոր քաղաքացիական դատավարական ժամկետների ընթացքը կասեցվում է.

■ **գործի վարույթի կասեցմամբ**

• գործի վարույթի հետաձգմամբ

• հայցը կամ դիմումը առանց քննության թողնելու դեպքում

• ֆորսմաժորային հանգամանքներ առաջանալու դեպքերում

68. Ո՞ր դեպքում է քաղաքացիական դատավարությունում դատարանը, գործին մասնակցող անձի դիմումի հիման վրա, վերականգնում բաց թողնված ժամկետը.

• օրենքով նախատեսված դեպքերում

• գործին մասնակցող անձի հետ կապված հանգամանքներից ելնելով

• գործի հանգամանքներից ելնելով

■ **քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով կամ այլ օրենքներով սահմանված դատավարական ժամկետը բաց թողնելու պատճառները հարգելի ճանաչելու դեպքում**

69. Ո՞ր դատարան կարող է հարուցվել կատարման վայրի նշմամբ պայմանագրից բխող հայցը քաղաքացիական դատավարությունում.

■ **պայմանագրի կատարման վայրի դատարան**

• միայն հայցվորի բնակության (գտնվելու) կամ պատասխանողի բնակության (գտնվելու) վայրի դատարան

• միայն հայցվորի բնակության (գտնվելու) վայրի դատարան

• միայն պատասխանողի բնակության (գտնվելու) վայրի դատարան

70. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ ներքոշարադրյալներից ի՞նչ իրավունք ունի անել վերաքննիչ դատարանը՝ բողոքարկվող դատական ակտը վերանայելիս.

• բեկանել և անհրաժեշտության դեպքում՝ փոփոխել ստորադաս դատարանի ակտը, եթե առկա է կողմերից մեկի՝ ուշադրության արժանի շահ

■ **մասնակիորեն բեկանել և փոփոխել ստորադաս դատարանի ակտը, եթե ստորադաս դատարանի հաստատած փաստական հանգամանքները հնարավորություն են տալիս կայացնելու նման ակտ, և եթե դա բխում է արդարադատության արդյունավետության շահերից**

• մերժել վերաքննիչ բողոքը՝ փոփոխելով ստորադաս դատարանի ակտը, եթե ստորադաս դատարանի հաստատած փաստական հանգամանքները հնարավորություն են տալիս կայացնելու նման ակտ, և եթե դա բխում է արդարադատության արդյունավետության շահերից

• մասնակիորեն բեկանել ստորադաս դատարանի ակտը, և կայացնել նոր դատական ակտ, եթե ստորադաս դատարանի հաստատած փաստական հանգամանքները հնարավորություն են տալիս կայացնելու նման ակտ, և եթե դա բխում է արդարադատության արդյունավետության շահերից

71. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ ի՞նչ է լինում, երբ գործին մասնակցող անձինք դատարանին և գործին մասնակցող այլ անձանց չեն հայտնում գործի վարույթի ժամանակ իրենց հասցեն փոխելու մասին.

■ **դատավարական փաստաթղթերն ուղարկվում են նրանց վերջին հայտնի հասցեով և համարվում են հանձնված, թեկուզև հասցեատերն այդ հասցեում այլևս չի բնակվում կամ չի գտնվում**

• դատավարական փաստաթղթերն ուղարկվում են նրանց աշխատավայրի հասցեով

• դատավարական փաստաթղթերն ուղարկվում են նրա վերջին հայտնի բնակության վայրի համատիրության հասցեով

• դատավարական փաստաթղթերն ուղարկվում են նրա վերջին հայտնի բնակության վայրի տեղական ինքնակառավարման մարմնի հասցեով

72. Հայցվորի ընտրությամբ ո՞ր դատարան կարող է հարուցվել տարբեր մարզերի տարածքներում բնակվող (գտնվող) պատասխանողների դեմ քաղաքացիական հայցը.

■ **պատասխանողներից մեկի բնակվելու (գտնվելու) վայրի դատարան**

• պատասխանողներից մեծ մասի բնակվելու (գտնվելու) վայրի դատարան

• այն պատասխանողի բնակվելու (գտնվելու) վայրի դատարան, որին առավելապես են վերաբերվում հայցապահանջները

• հայցվորի բնակության (գտնվելու) վայրի դատարան

73. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ ո՞ր հայցը չի կարող հարուցվել հայցվորի բնակության վայրի դատարան.

• ալիմենտ բռնագանձելու կամ հայրությունը որոշելու վերաբերյալ հայցը

■ **այլ վայրում գտնվող գույքն արգելանքից հանելու վերաբերյալ հայցը**

• առողջությանը, ինչպես նաև կերակրողի մահվամբ պատճառված վնասի հատուցման վերաբերյալ հայցը

• օրենքով սահմանված կարգով անհայտ բացակայող կամ հոգեկան խանգարման հետևանքով անգործունակ ճանաչված, ազատազրկման դատապարտված անձանց դեմ ամուսնալուծության վերաբերյալ հայցը

74. Ո՞ր դեպքում դատարանը քաղաքացիական գործն այլ դատարանի քննության չի հանձնում.

• եթե գործը տվյալ դատարանում քննելիս պարզվել է, որ այն վարույթ է ընդունվել ընդդատության կանոնների խախտմամբ

■ **եթե գործը վարույթ է ընդունվել ընդդատության կանոնների պահպանմամբ, թեկուզև այն հետագայում դարձել է ընդդատյա այլ դատարանի**

• եթե դատավորների ինքնաբացարկը կամ նրանց հայտնած բացարկը բավարարելուց հետո նրանց փոխարինումը տվյալ դատարանում դարձել է անհնարին

• եթե գործը տվյալ դատարանում քննելը անհնարին է դարձել այլ պատճառներով

75. Գործը դռնփակ նիստում քննելու մասին դատարանը կայացնում է.

• վճիռ կամ դատավճիռ

- դատավճիռ
- արձանագրություն
- **որոշում**

76. Ի՞նչ ժամկետում է դատավորը հայցադիմումը ստանալու օրվանից ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 144-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված կարգով հայցադիմումի ընդունումը չմերժելու դեպքում կայացնում դա ընդունելու մասին որոշում.

- **եռօրյա ժամկետում**
- հնգօրյա ժամկետում
- յոթօրյա ժամկետում
- տասնօրյա ժամկետում

77. Ի՞նչ է կցվում պայմանագիր կնքելուն հարկադրելու մասին հայցադիմումին քաղաքացիական դատավարությունում.

- **համապատասխան պայմանագրի նախագիծը**
- համապատասխան պայմանագրի բոլոր էական պայմանների նկարագիրը
- կողմերի փոխհամաձայնեցրած պայմանագրի նախագիծը
- համապատասխան պայմանագրի ընդօրինակելի ձև

78. Քաղաքացիական դատավարությունում ե՞րբ է հայցադիմումը դատարանում համարվում ընդունված՝ հայցադիմումում թույլ տրված խախտումները վերացվելու և եռօրյա ժամկետում դատարան կրկին ներկայացվելու դեպքում.

- **հայցադիմումը սկզբնական ներկայացնելու օրը**
- հայցադիմումը ներկայացնելու օրը
- հայցադիմումը վարույթ ընդունելու օրը
- հայցադիմումը հետ վերադարձնելու օրը

79. Ինչպե՞ս է վարվում դատավորը, եթե չեն պահպանվել ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 87-րդ հոդվածում

սահմանված՝ հայցադիմումի ձևին և բովանդակությանն առաջադրվող պահանջները.

• մերժում է դրա ընդունումը

■ **վերադարձնում է հայցադիմումը**

• այն թողնում է առանց քննության

• այն ընդունում է վարույթ՝ հայցվորին թույլատրելով մինչև գործի քննությունը սկսելը վերացնել թույլ տրված խախտումները

80. Ինչպե՞ս է վարվում դատավորը քաղաքացիական դատավարությունում, եթե հայցադիմումը ստորագրել է այնպիսի անձ, որի պաշտոնեական դրությունը նշված չէ.

• մերժում է դրա ընդունումը

• այն թողնում է առանց քննության

■ **վերադարձնում է հայցադիմումը**

• պահանջում է ստորագրել այն կամ համապատասխան դեպքերում ներկայացնել հայցադիմումը ստորագրած անձի լիազորությունը հավաստող փաստաթուղթ

81. Եթե քաղաքացիական գործն ընդդատյա չէ տվյալ դատարանին, ապա դատավորը.

• մերժում է հայցադիմումի ընդունումը

■ **վերադարձնում է հայցադիմումը**

• հայցադիմումն ուղարկում է ըստ ընդդատության

• հայցը թողնում է առանց քննության

82. Քաղաքացիական դատավարությունում հայցադիմումը վերադարձնելու հիմք չի հանդիսանում.

• եթե այլ դատարանի կամ արբիտրաժային տրիբունալի վարույթում առկա է նույն անձանց միջև, նույն առարկայի մասին և միևնույն հիմքերով վեճի վերաբերյալ գործ

• եթե մեկ հայցադիմումում միացված են մեկ կամ մի քանի պատասխանողներին ուղղված միմյանց հետ չկապված պահանջներ

■ **եթե հայցադիմումին չեն կցվել հայցապահանջները հաստատող ապացույցներ**

• եթե չեն ներկայացվել սահմանված կարգով և չափով պետական տուրքի վճարումը հավաստող փաստաթղթեր

83. Քաղաքացիական դատավարությունում ո՞ր դատարան կարող է բողոքարկվել հայցադիմումը վերադարձնելու մասին առաջին ատյանի դատարանի որոշումը.

• այն բողոքարկման ենթակա չէ

• առաջին ատյանի դատարանի նախագահին

• ՀՀ վճռաբեկ դատարան

■ **ՀՀ վերաքննիչ դատարան**

84. Քաղաքացիական դատավարությունում ի՞նչ ժամկետում հայցադիմումը վերադարձնելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել հայցվորի կողմից այն ստանալուց հետո.

■ **եռօրյա ժամկետում**

• հնգօրյա ժամկետում

• յոթօրյա ժամկետում

• տասնօրյա ժամկետում

85. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ ե՞րբ են ուղարկվում պատասխանողին հայցադիմումը և դրան կից փաստաթղթերը, այն դեպքում, երբ հայցադիմումը ներկայացնելու հետ միաժամանակ հայցվորը միջնորդություն է ներկայացնում հայցի կամ ապացույցների ապահովման պահանջով և դատարանը բավարարում է այդ միջնորդությունը.

• մինչև միջնորդությունը քննարկելը՝ ծանուցելով դրա քննարկման վայրի և ժամանակի մասին

■ **դատարանի որոշումը կատարելուց հետո՝ անհապաղ**

• այդ մասին որոշումը կայացնելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում

• նույն օրը

86. Քաղաքացիական դատավարությունում ի՞նչ ժամկետում է պարտավոր պատասխանողը հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ստանալուց հետո դատարան ուղարկել հայցադիմումի պատասխան.

- եռօրյա ժամկետում
- մեկ շաբաթվա ընթացքում
- **երկշաբաթյա ժամկետում**
- դատարանի կողմից նշված ժամկետում

87. Հայցադիմումի պատասխանը ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում կարող է չպարունակել.

- դատարանի անվանումը, որտեղ ներկայացվել է հայցը
- հայցում ներկայացված յուրաքանչյուր պահանջը ընդունելու կամ դրա դեմ մասնակի կամ ամբողջությամբ առարկելու մասին պատասխանողի դիրքորոշումը
- **հաշտության համաձայնության հնարավոր տարբերակները**
- այն փաստերը, որոնք ընկած են առարկությունների հիմքում, և այն ապացույցները, որոնք հաստատում են այդ փաստերից յուրաքանչյուրը՝ համապատասխան նշումով, թե ինչ փաստի հաստատմանն է այն ուղղված

88. Հակընդդեմ հայցը ՀՀ քաղաքացիական դատավարությունում չի ընդունվում, եթե.

- **դրանում ներկայացված են սկզբնական հայցի հետ չկապված պահանջներ**
- հակընդդեմ պահանջն ուղղված է սկզբնական պահանջի հաշվանցմանը
- հակընդդեմ հայցի բավարարումը լրիվ կամ մասամբ բացառում է սկզբնական հայցի բավարարումը
- հակընդդեմ և սկզբնական հայցերի միջև առկա է փոխադարձ կապ, ու դրանց համատեղ քննությունը կարող է ապահովել վեճի առավել արագ և ճիշտ լուծումը

89. Դատարանը քաղաքացիական հայցի ապահովման միջոցներ է ձեռնարկում.

- **գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ կամ իր նախաձեռնությամբ**
- դատարանի նախագահի հանձնարարությամբ

• միայն գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ

• միայն իր նախաձեռնությամբ

90. Ո՞ր փուլում է թույլատրվում քաղաքացիական հայցի ապահովումը.

• մինչ հայցադիմումը դատարանի վարույթ ընդունելը

• գործի նախապատրաստման փուլում

■ **դատավարության ցանկացած փուլում**

• մինչ դատաքննության փուլը

91. Ե՞րբ է քաղաքացիական հայցի ապահովման միջնորդությունը քննարկվում և կայացվում որոշում.

• այն ներկայացնելու օրվանից հետո՝ եռօրյա ժամկետում

■ **այն ստացվելու օրը**

• այն ներկայացնելու օրվանից հետո՝ հնգօրյա ժամկետում

• ներկայացնելու օրը, իսկ լրացուցիչ հետազոտության անհրաժեշտության դեպքում՝ ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում

92. Ո՞րը քաղաքացիական հայցի ապահովման միջոց չէ.

• պատասխանողին պատկանող գույքի կամ դրամական միջոցների վրա հայցագնի չափով արգելանք դնելը

• պատասխանողին որոշակի գործողություններ կատարելն արգելելը

■ **պատասխանողին բնակության վայրից բացակայելն արգելելը**

• այլ անձանց կողմից վեճի առարկային վերաբերող որոշակի գործողությունների կատարումն արգելելը

93. Քաղաքացիական հայցի ապահովման քանի՞ միջոց իրավունք ունի կիրառել դատարանը.

• միայն միջնորդության մեջ նշված միջոցները

■ **անհրաժեշտության դեպքում՝ մի քանի միջոց**

• միայն մեկ միջոց

• ոչ ավելի, քան երկու միջոց

94. Դրամական միջոցների բռնագանձման վերաբերյալ քաղաքացիական հայցի ապահովման դեպքում պատասխանողն իրավունք ունի հարկադիր կատարման ծառայության դեպոզիտ հաշիվ մուծել.

• դատարանի որոշմամբ սահմանված գումարը

■ **հայցվորի պահանջած գումարը**

• կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ սահմանված գումարը

• իր կողմից չվիճարկվող գումարը

95. Ի՞նչ ժամկետում է կատարվում հայցի ապահովման մասին դատարանի որոշումը՝ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

• կայացման օրվանից եռօրյա ժամկետում

• դատարանի որոշմամբ նշված ժամկետում

■ **անհապաղ**

• կայացման օրվանից հնգօրյա ժամկետում

96. Գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ դատարանն իրավունք ունի քաղաքացիական հայցի ապահովման մեկ միջոցը.

■ **փոխարինել մեկ այլ միջոցով կամ ձևափոխել**

• միայն ձևափոխել

• միայն փոխարինել մեկ այլ միջոցով

• փոխարինել այլ միջոցով կամ ձևափոխել՝ ընտրելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսդրությամբ չնախատեսված հայցի ապահովման այլ միջոց

97. Քաղաքացիական հայցի ապահովման վերացման հարցը լուծվում է դատական նիստում՝ միջնորդությունը ստանալուց հետո.

• անհապաղ

• եռօրյա ժամկետում

• հնգօրյա ժամկետում

■ **տասնօրյա ժամկետում**

98. Ի՞նչ է անում ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը միջանկյալ դատական ակտերի դեմ բերված վերաքննիչ բողոքների քննության արդյունքում.

• մերժում է վերաքննիչ բողոքը՝ դատական ակտը թողնելով օրինական ուժի մեջ, կամ վերացնում է բողոքարկվող դատական ակտը՝ գործն ուղարկելով նոր քննության

• մերժում է վերաքննիչ բողոքը՝ դատական ակտը թողնելով օրինական ուժի մեջ, կամ բեկանում է բողոքարկվող դատական ակտը՝ գործն ուղարկելով նոր քննության

• վերացնում է բողոքարկվող դատական ակտը և կայացնում նոր դատական ակտ

■ **մերժում է վերաքննիչ բողոքը՝ դատական ակտը թողնելով օրինական ուժի մեջ, կամ կայացնում է նոր դատական ակտ, որն օրինական ուժի մեջ է մտնում կայացման պահից**

99. Նոր երևան եկած հանգամանքներով քաղաքացիական գործով վերաքննիչ դատարանի դատական ակտը վերանայում է.

■ **ՀՀ վճռաբեկ դատարանը**

• դիմողի որոշմամբ՝ վերաքննիչ կամ վճռաբեկ դատարանը

• ՀՀ վերաքննիչ դատարանը

• դատական ակտը կայացրած առաջին ատյանի դատարանը

100. Քաղաքացիական հայցը կամ դիմումն առանց քննության թողնելու մասին որոշումը դատարանը պատշաճ ձևով ուղարկում է գործին մասնակցող անձանց.

• անհապաղ

■ **եռօրյա ժամկետում**

• հնգօրյա ժամկետում

• տասնօրյա ժամկետում

101. Ի՞նչ ժամկետում կարող են քաղաքացիական գործին մասնակցող անձինք հայցը կամ դիմումն առանց քննության թողնելու մասին առաջին

ատյանի դատարանի որոշումը բողոքարկել ՀՀ վերաքննիչ դատարան հայցվորի կողմից այն ստանալուց հետո.

■ **եռօրյա ժամկետում**

• տասնօրյա ժամկետում

• տասնհինգօրյա ժամկետում

• որոշմամբ սահմանված ժամկետում

102. Թվարկածներից ո՞ր դեպքում դատարանը պարտավոր չէ կասեցնել քաղաքացիական գործի վարույթը.

• եթե անհնարին է տվյալ գործի քննությունը մինչև սահմանադրական, քաղաքացիական, քրեական կամ վարչական դատավարության կարգով քննվող այլ գործով կամ հարցով որոշում կայացնելը

• եթե անհնարին է տվյալ գործի քննությունը մինչև քրեական դատավարության կարգով քննվող այլ գործով որոշում կայացնելը

■ **եթե գործին մասնակցող քաղաքացու մահից հետո վիճելի իրավահարաբերությունը թույլ չի տալիս իրավահաջորդություն**

• եթե գործին մասնակցող քաղաքացին ճանաչվել է անգործունակ

103. Ստորև նշվածներից ո՞ր դեպքում դատարանն իրավունք չունի կասեցնել գործի վարույթը՝ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

• եթե նշանակել է փորձաքննություն

• եթե պատասխանողը գտնվում է հետախուզման մեջ

• եթե գործին մասնակցող իրավաբանական անձը վերակազմակերպվում է

■ **եթե դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ ձևով տեղեկացված կողմը չի ներկայացել դատական նիստին**

104. Գործի վարույթը ե՞րբ է վերսկսվում ըստ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

• հայցվորի միջնորդության հիման վրա՝ հայցից հրաժարվելու հիմքով գործի վարույթը կարճելու համար

■ **դրա կասեցումն առաջացրած հանգամանքների վերանալուց հետո**

• կողմերի միջնորդության հիման վրա՝ նրանց հաշտության համաձայնությունը հաստատելու համար

• պատասխանողի միջնորդության հիման վրա՝ հայցն ամբողջովին կամ մասամբ ընդունելու հիմքով վեճն ավարտելու համար

105. Քաղաքացիական գործի վարույթը կասեցնելու կամ վերսկսելու մասին որոշումը դատարանը պատշաճ ձևով ուղարկում է գործին մասնակցող անձանց.

• անհապաղ

■ **եռօրյա ժամկետում**

• հնգօրյա ժամկետում

• տասնօրյա ժամկետում

106. Քաղաքացիական գործի վարույթը կասեցնելու մասին առաջին ատյանի դատարանի որոշումը կարո՞ղ է բողոքարկվել: Եթե այո, ապա որտե՞ղ.

• որոշումը բողոքարկման ենթակա չէ

• այո, այն կարող է բողոքարկվել դատարանի նախագահին

• այո, այն կարող է բողոքարկվել ՀՀ վճռաբեկ դատարան

■ **այո, այն կարող է բողոքարկվել ՀՀ վերաքննիչ դատարան**

107. Նշվածներից ո՞ր հանգամանքը քաղաքացիական գործի վարույթի կարճման հիմք չէ.

• վեճը ենթակա չէ դատարանում քննության

• նույն անձանց միջև, նույն առարկայի մասին և միևնույն հիմքերով վեճի վերաբերյալ առկա է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռ

■ **գործը տվյալ դատարանում քննելիս պարզվել է, որ այն վարույթ է ընդունվել ընդդատության կանոնների խախտմամբ**

• գործին մասնակցող քաղաքացու մահից հետո վիճելի իրավահարաբերությունը բացառում է իրավահաջորդությունը

108. Քաղաքացիական գործի վարույթի կարճման դեպքում նույն անձանց միջև, նույն առարկայի մասին և միևնույն հիմքերով վեճի վերաբերյալ թույլատրվում է կրկին դիմել դատարան, եթե գործի վարույթի կարճման հիմք է հանդիսացել.

- վեճը դատարանում քննության ենթակա չլինելու հանգամանքը
- գործին մասնակցող իրավաբանական անձի լուծարման հանգամանքը

■ **հայցվորի՝ հայցից դատաքննության նախապատրաստման փուլում հրաժարվելու հանգամանքը**

- դատարանի կողմից կողմերի հաշտության համաձայնությունը հաստատելու հանգամանքը

109. Քաղաքացիական գործը պետք է քննվի և վճիռ կայացվի.

■ **ողջամիտ ժամկետում**

- երկամսյա ժամկետում
- եռամսյա ժամկետում
- ոչ ուշ, քան 6 ամսվա ընթացքում

110. Քաղաքացիական գործով դատական նիստի ժամանակ դատարանի կողմից կիրառվող սանկցիա չէ.

- նախազգուշացումը
- նիստերի դահլիճից հեռացնելը
- դատական տուգանքը

■ **խիստ նկատողությունը**

111. Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման վերաբերյալ դատարանի կողմից քննվող քաղաքացիական գործ չէ.

- անձանց ազգակցական հարաբերություններին վերաբերվող գործը
- անձի՝ ուրիշի խնամքի տակ գտնվելու վերաբերյալ գործը
- անհաղթահարելի ուժի առկայության վերաբերյալ գործը

■ **անձանց փաստացի ամուսնության մեջ գտնվելու վերաբերյալ գործը**

112. Ինպե՞ս է դատարանը որոշում ապացույցների հետազոտման հաջորդականությունը՝ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի.

■ **հաշվի առնելով գործին մասնակցող անձանց կարծիքները**

• հաշվի առնելով կողմերի կարծիքները

• հաշվի առնելով գործին մասնակցող անձանց և դատավարության այլ մասնակիցների կարծիքները

• անկախ դատավարության մասնակիցների կարծիքներից

113. Ի՞նչ է անում ՀՀ վճռաբեկ դատարանը, երբ դատարանի կայացրած՝ գործն ըստ էության ճիշտ լուծող դատական ակտը թերի կամ սխալ է պատճառաբանված.

• փոփոխում է դատական ակտը սեփական պատճառաբանություններով

■ **պատճառաբանում է անփոփոխ թողնված դատական ակտը**

• բեկանում է դատական ակտը՝ հաստատելով սեփական պատճառաբանությունները

• բեկանում է դատական ակտը՝ գործն ուղարկելով առաջին ատյանի դատարան՝ պատշաճ պատճառաբանման համար անհրաժեշտ ցուցումով

114. Քաղաքացիական գործի բոլոր ապացույցները հետազոտելուց հետո.

• դատարանը հեռանում է վճիռ կայացնելու

• նախագահողը գործի քննությունը հայտարարում է ավարտված, և դատարանը հեռանում է վճիռ կայացնելու

• դատարանն անցնում է ապացույցների գնահատմանը

■ **նախագահողը գործին մասնակցող անձանց հարցնում է, թե նրանք արդյոք չեն ցանկանում ներկայացնել լրացուցիչ նյութեր՝ դրանք հետազոտելու միջնորդությամբ**

115. Քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում տասնվեց տարեկան դարձած անչափահասի՝ իրեն լրիվ գործունակ (էմանսիպացված) ճանաչելու մասին դիմումը, դատարանը քննում է.

• դիմողի մասնակցությամբ

• զույգ ծնողների մասնակցությամբ

• ծնողներից մեկի (որդեգրողների, հոգաբարձուի) մասնակցությամբ

■ դիմողի, ծնողներից մեկի (որդեգրողների, հոգաբարձուի) կամ խնամակալության ու հոգաբարձության մարմնի ներկայացուցչի պարտադիր մասնակցությամբ

116. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն անգործունակ ճանաչելու վերաբերյալ գործ հարուցելու հիմք չի կարող հանդիսանալ.

• նրա ընտանիքի անդամների դիմումը

• խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի դիմումը

• հոգեբուժական հաստատության տնօրինության դիմումը

■ նրա աշխատավայրի տնօրինության դիմումը

117. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն սահմանափակ գործունակ ճանաչելու վերաբերյալ գործ հարուցելու հիմք է հանդիսանում.

■ նրա ընտանիքի անդամների կամ խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի դիմումը

• նրա ընտանիքի անդամների կամ հոգեբուժական հաստատության տնօրինության դիմումը

• նրա ընտանիքի անդամների կամ աշխատավայրի տնօրինության դիմումը

• նրա ընտանիքի անդամների կամ բնակության վայրի համայնքի ղեկավարի դիմումը

118. Քաղաքացիական դատավարությունում անգործունակ ճանաչված ապաքինված քաղաքացուն դատահոգեբուժական փորձաքննության համապատասխան եզրակացության հիման վրա գործունակ ճանաչելու համար դատարան կարող է դիմել.

• միայն խնամակալը

• միայն խնամակալը կամ ընտանիքի անդամը

• միայն հոգեբուժական հաստատության տնօրինությունը

■ **նրա խնամակալը կամ ընտանիքի անդամը կամ հոգեբուժական հաստատության տնօրինությունը**

119. Քաղաքացիական դատավարությունում երեխայի որդեգրման վերաբերյալ դատարան տրվող դիմումում նշվող՝ օրենքով առաջադրված տեղեկություններ չեն հանդիսանում.

• որդեգրել ցանկացող անձի (անձանց) ազգանունը, անունը, հայրանունը, բնակության վայրը, որդեգրվող երեխայի ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ժամանակը և բնակության վայրը

■ **որդեգրվող երեխայի ծնողների, նրանց այն ազգականների ազգանունը, անունը, հայրանունը և բնակության վայրը, որոնց հետ բնակվում է որդեգրվող երեխան**

• որդեգրել ցանկացող անձի (անձանց), ցանկության դեպքում, նրա (նրանց) միջնորդությունը՝ որդեգրվող երեխայի ծննդյան ժամանակը փոփոխելու մասին, եթե նա մինչև մեկ տարեկան է

• որդեգրել ցանկացող անձի (անձանց), ցանկության դեպքում, նրա (նրանց) միջնորդությունը՝ որդեգրվող երեխայի ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ժամանակը և վայրը փոխելու, իրեն (իրենց) որպես որդեգրվող երեխայի ծնող (ծնողներ) գրառելու մասին

120. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դիմումում նշվող տեղեկություն չէ.

• քաղաքացուն անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչելու դեպքում դիմողի համար ակնկալվող իրավական հետևանքները

• քաղաքացու անհայտ բացակայությունը հավաստող հանգամանքները

• անհայտ բացակայողին մահ սպառնացող կամ այլ հանգամանքները, որոնք հիմք են տալիս ենթադրելու, որ նրա մահը որոշակի դժբախտ պատահարի հետևանք է

■ **քաղաքացու՝ դիմողին հայտնի ժառանգության զանգվածը և ժառանգների կազմը**

121. Քաղաքացիական դատավարությունում գույքը տիրազուրկ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումում նշվող՝ օրենքով առաջադրված տեղեկություն չէ.

• գույքը (դրա անվանումը), որը պետք է տիրազուրկ ճանաչվի, դրա հիմնական տարբերակիչ հատկանիշները

■ **գույքի պատրաստման (արտադրության, կառուցման) ժամանակը և դրա շուկայական արժեքը դատարան դիմելու պահին**

• ապացույցները, որոնք հաստատում են սեփականատիրոջ կողմից առանց գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պահպանելու մտադրության գույքը թողնելու փաստը

• գույքը դիմողի տիրապետմանն անցնելու փաստը հաստատող ապացույցները

122. Քաղաքացիական դատավարությունում՝ դատարանի վճռի հարկադիր կատարման ընթացքում, կողմերի հաշտության համաձայնությունը ստանալով՝ հարկադիր կատարողը պարտավոր է.

• կարճել կատարողական վարույթը և հաստատել հաշտության համաձայնություն

• կարճել կատարողական վարույթը և վերադարձնել կատարողական թերթը

■ **կասեցնել կատարողական վարույթը և անհապաղ դիմել կատարողական թերթ տված դատարան**

• ավարտել կատարողական վարույթը

123. Քաղաքացիական դատավարությունում որոշակի դրամական պահանջներով վճարման կարգադրություն արձակելու դիմումի քննության արդյունքում դատավորի կողմից ձեռնարկվող՝ օրենքով նախատեսված գործողություն չէ.

• վճարման կարգադրություն արձակելը

• վճարման կարգադրություն արձակելու դիմումը մերժելը

• վճարման կարգադրություն արձակելու դիմումը մասամբ մերժելը՝ մյուս մասով վճարման կարգադրություն արձակելը

■ **դիմումը վերադարձնելը**

124. Քաղաքացիական գործով վերաքննիչ բողոքը պատշաճ ձևով ուղարկվում է.

• կողմերին

■ **ՀՀ վերաքննիչ դատարան և գործին մասնակցող անձանց, իսկ բողոքի պատճենը՝ դատական ակտը կայացրած առաջին ատյանի դատարան**

• վճիռը կայացրած առաջին ատյանի դատարան

• երրորդ անձանց և վճիռը կայացրած առաջին ատյանի դատարան

125. Առաջին ատյանի դատարանը վերաքննիչ բողոքի պատճենը ստանալու օրվանից հետո պարտավոր է քաղաքացիական գործը պատշաճ ձևով ուղարկել ՀՀ վերաքննիչ դատարան.

• ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ ողջամիտ, սեղմ ժամկետում

• ոչ ուշ, քան հնգօրյա ժամկետում, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ ողջամիտ, սեղմ ժամկետում

• ոչ ուշ, քան տասնօրյա ժամկետում, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ ողջամիտ, սեղմ ժամկետում

■ **ոչ ուշ, քան հաջորդ օրը, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ ողջամիտ, սեղմ ժամկետում**

126. Վերաքննիչ բողոք բերող անձը պարտավոր է քաղաքացիական գործին մասնակցող այլ անձանց պատշաճ ձևով ուղարկել.

• միայն բողոքի պատճենը

■ **բողոքի և դրան կից փաստաթղթերի պատճենները**

• բողոքի, իր մոտ առկա և գործում բացակայող լրացուցիչ ապացույցների պատճենները

• բողոքի, դրան կից փաստաթղթերի պատճենները, ինչպես նաև բողոքը վերաքննիչ դատարան ուղարկելը (հանձնելը) հավաստող փաստաթղթերը

127. Քաղաքացիական գործին մասնակցող անձը, վերաքննիչ բողոքի պատճենը ստանալուց հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում, իրավունք ունի իր պատասխանն ուղարկելու.

• միայն ՀՀ վերաքննիչ դատարան

• միայն գործին մասնակցող այլ անձանց

■ **ՀՀ վերաքննիչ դատարան և գործին մասնակցող այլ անձանց**

• վճիռ կայացրած դատարան, ՀՀ վերաքննիչ դատարան և դատավարության մյուս մասնակիցներին

128. Քաղաքացիական գործով վերաքննիչ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը.

■ **կարող է բողոքարկվել վճռաբեկության կարգով՝ որոշումը ստանալուց հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում**

• կարող է բողոքարկվել ՀՀ վերաքննիչ դատարանի նախագահին՝ որոշումը ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում

• կարող է բողոքարկվել վճռաբեկության կարգով՝ որոշումը ստանալուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում

• բողոքարկման ենթակա չէ

129. ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը գործի վարույթը կասեցնելու մասին առաջին ատյանի դատարանի որոշման դեմ բերված վերաքննիչ բողոքը.

■ **քննում և կայացնում է որոշում գործը ստանալուց հետո՝ մեկշաբաթյա ժամկետում**

• քննում և կայացնում է որոշում գործը ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում

• քննում և կայացնում է որոշում գործը ստանալուց հետո՝ անհապաղ

• քննում և կայացնում է որոշում գործը ստանալուց հետո՝ տասնօրյա ժամկետում

130. ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը.

• կաշկանդված չէ վերաքննիչ բողոքով և գործը կրկնակի քննում է գործում եղած, ինչպես նաև լրացուցիչ ներկայացված ապացույցներով, եթե դրանք ներկայացնողը հիմնավորում է առաջին ատյանի դատարանում այդ ապացույցները ներկայացնելու անհնարինությունը՝ իրենից անկախ պատճառներով

• կաշկանդված չէ վերաքննիչ բողոքով, սակայն վեճը կրկնակի քննում է միայն գործում եղած ապացույցներով

• կաշկանդված չէ վերաքննիչ բողոքով և գործում եղած ինչպես նաև լրացուցիչ ներկայացված ապացույցներով, կրկնակի քննում է գործը

■ **դատական ակտը վերանայում է վերաքննիչ բողոքի հիմքերի և հիմնավորումների սահմաններում**

131. ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերն օրինական ուժի մեջ են մտնում.

• հրապարակման պահից

• հրապարակվելուց տասը օր հետո

• հրապարակվելուց տասնհինգ օր հետո

■ **հրապարակման պահից մեկ ամիս հետո**

132. Քաղաքացիական գործով վճռաբեկ բողոք բերելու հիմքերն են.

■ **դատական սխալը՝ նյութական կամ դատավարական իրավունքի այնպիսի խախտումը, որը կարող էր ազդել գործի ելքի վրա կամ նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքները**

• գործին մասնակցող անձանց նյութական իրավունքի խախտումը, ինչպես նաև նոր երևան եկած հանգամանքները

• միայն գործին մասնակցող անձանց նյութական և դատավարական իրավունքի խախտումը

• գործին մասնակցող անձանց դատավարական իրավունքի խախտումը, ինչպես նաև նոր երևան եկած հանգամանքները

133. Քաղաքացիական գործով դատարանի ըստ էության ճիշտ վճիռը չի կարող բեկանվել.

■ **միայն ձևական նկատառումներով**

• եթե դատարանը գործը քննել է ոչ օրինական կազմով, սակայն կայացրել է օրինական վճիռ

• եթե դատարանը վճիռ է կայացրել գործին մասնակից չդարձած անձանց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ

• եթե վճիռը ստորագրել է ոչ այն դատավորը, որը կայացրել է այն

134. Վճռաբեկ բողոք բերելու իրավունք ունեցող անձինք քաղաքացիական գործով վճռաբեկ բողոքը պատշաճ ձևով ուղարկում են ՀՀ վճռաբեկ դատարան, իսկ դրա պատճենը.

■ **դատական ակտը կայացրած դատարան ու գործին մասնակցող անձանց**

• միայն դատական ակտը կայացրած դատարան

• վճիռը կայացրած դատարան, առաջին ատյանի դատարան և գործին մասնակցող անձանց

• դատական ակտը կայացրած դատարան, գործին մասնակցող անձանց և դատավարության մյուս մասնակիցներին

135. Որ՞ոնք են քաղաքացիական գործի քննության սահմանները ՀՀ վճռաբեկ դատարանում.

■ **դատական ակտը վերանայվում է միայն վճռաբեկ բողոքի հիմքերի և հիմնավորումների սահմաններում**

• վեճը կրկնակի քննվում է գործում եղած ապացույցներով

• գործն ըստ էության քննվում է գործում եղած, ինչպես նաև լրացուցիչ ներկայացված ապացույցներով

• գործը քննվում է անկախ վճռաբեկ բողոքում նշված հիմքերից

136. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ քաղաքացիական գործն ըստ էության լուծող դատական ակտը համարվում է ընդունված, եթե դրա օգտին քվեարկել են.

• բոլոր դատավորները

• դատավորների ընդհանուր թվի երեք քառորդը

■ **նիստին ներկա դատավորների մեծամասնությունը**

• առնվազն չորս դատավոր

137. Քաղաքացիական գործով վճռաբեկ դատարանի դատական ակտն օրինական ուժի մեջ է մտնում.

■ **հրապարակման պահից**

• հրապարակելուց երեք օր հետո

• հրապարակելուց հինգ օր հետո

• ՀՀ պաշտոնական տեղեկագրում տեղադրելու պահից

138. Քաղաքացիական դատավարությունում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումը պատշաճ ձևով ուղարկվում է բողոք բերած անձին, գործին

մասնակցող անձանց և համապատասխան դատարան՝ այն հրապարակելու օրվանից.

- եռօրյա ժամկետում
- հնգօրյա ժամկետում
- **ողջամիտ ժամկետում**
- տասնօրյա ժամկետում

139. Նոր հանգամանքներով քաղաքացիական դատավարությունում վերանայման ենթակա են.

- **միայն օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտերը**
- միայն առաջին ատյանի դատարանների և ՀՀ վերաքննիչ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտերը
- միայն առաջին ատյանի դատարանների դատական ակտերը
- ՀՀ վերաքննիչ դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռները և որոշումները

140. Քաղաքացիական դատավարությունում նոր երևան եկած հանգամանքներով դատական ակտերը վերանայելու դիմումները կարող են բերվել այն պահից, երբ դիմում բերող անձն իմացել է կամ կարող էր իմանալ դրանց ի հայտ գալու մասին.

- մեկամսյա ժամկետում
- չորսօրյա ժամկետում
- **եռամսյա ժամկետում**
- վեցամսյա ժամկետում

141. Նոր երևան եկած հանգամանքներով քաղաքացիական դատավարությունում առաջին ատյանի դատական ակտը վերանայում է.

- դատական ակտը կայացրած առաջին ատյանի դատարանը
- **ՀՀ վերաքննիչ դատարանը**
- ՀՀ վճռաբեկ դատարանը

• մասնագիտացված դատարանը

142. Քաղաքացիական դատավարությունում նոր հանգամանքներով դատական ակտի վերանայելու բողոքը ստանալուց հետո ի՞նչ ժամկետում է համապատասխան դատարանը որոշում կայացնում վերանայման վարույթ հարուցելու կամ բողոքը վերադարձնելու մասին.

• բողոքը ստանալու օրը

■ **մեկամսյա ժամկետում**

• ոչ ուշ, քան տասնօրյա ժամկետում

• ոչ ուշ, քան տասնհինգօրյա ժամկետում

143. Քաղաքացիական դատավարությունում միջազգային դատարանի վարույթում գտնվող գործի հետ կապված հանգամանքներ պարզելու կամ ապացույցներ, փաստաթղթեր և այլ նյութեր ներկայացնելու վերաբերյալ այդ դատարանի կողմից ուղարկված հարցումներին Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանը պատասխանում և անհրաժեշտ նյութերն ու փաստաթղթերն այդ դատարան է ներկայացնում.

• հնգօրյա ժամկետում, եթե միջազգային դատարանի կանոնակարգերով այլ ժամկետ սահմանված չէ

• տասնօրյա ժամկետում, եթե միջազգային դատարանի կանոնակարգերով այլ ժամկետ սահմանված չէ

■ **տասնհինգօրյա ժամկետում, եթե միջազգային դատարանի կանոնակարգերով այլ ժամկետ սահմանված չէ**

• մեկամսյա ժամկետում, եթե միջազգային դատարանի կանոնակարգերով այլ ժամկետ սահմանված չէ

144. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ ի՞նչ իրավական հետևանքներ է առաջացնում նյութական իրավունքի նորմի խախտումը կամ սխալ կիրառումը.

• նյութական իրավունքի նորմի խախտումը կամ սխալ կիրառումը վճռի բեկանման հիմք է, եթե առաջացրել է գույքային իրավունքների խախտում

• հանգեցնում է վճռի բեկանման, եթե կողմի շահերին էական վնաս է հասցրել

• վճռի բեկանման անվերապահ հիմք է

■ **վճռի բեկանման հիմք է, եթե հանգեցրել է գործի սխալ լուծման**

145. Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման վերաբերյալ քաղաքացիական գործերը քննվում են.

• դիմողի գտնվելու վայրի դատարանում կամ վարչական դատարանում

• միայն վարչական դատարանում

• ՀՀ վերաքննիչ դատարանում

■ **դիմողի գտնվելու վայրի դատարանում՝ բացառությամբ անշարժ գույքը սեփականության իրավունքով տիրապետելու փաստը հաստատելու վերաբերյալ գործերի, որոնք քննվում են անշարժ գույքի գտնվելու վայրի դատարանում**

146. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության դատարանների հարցումներով օտարերկրյա պետությունների տարածքներում դատավարական գործողությունները կատարվում են.

■ **Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով**

• Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով և համապատասխան օտարերկրյա պետության օրենքներով սահմանված կարգով

• Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով նախատեսված բացառություններով

• Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, եթե դրանց նորմերը չեն հակասում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքին

147. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով քաղաքացիական գործերով դատարաններին առնչվող փոխադարձ իրավական օգնություն ցույց տալու հարցերով հաղորդակցությունն իրականացվում է.

■ **Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության միջոցով, իսկ միջազգային պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում՝ դիվանագիտական ուղիներով, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության**

դատարանների և օտարերկրյա պետության դատարանների միջև անմիջական հաղորդակցության միջոցով

• միայն Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության միջոցով

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության միջոցով, իսկ միջազգային պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում՝ դիվանագիտական ուղիներով

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության միջոցով կամ Հայաստանի Հանրապետության դատարանների և օտարերկրյա պետության դատարանների միջև անմիջական հաղորդակցության միջոցով

148. Դատախազը պետության գույքային շահերի պաշտպանության հայց է հարուցում.

• «Դատախազության ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված դեպքերում

• «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ժամկետում

■ **«Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված դեպքերում**

• ՀՀ դատական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում

149. Հայց հարուցած պետական մարմինը.

• չի օգտվում հայցվորի իրավունքներից, չի կրում հայցվորի պարտականությունները

• չի օգտվում հայցվորի իրավունքներից, սակայն կրում է նրա պարտականությունները

• օգտվում է հայցվորի իրավունքներից, սակայն չի կրում հայցվորի պարտականությունները

■ **օգտվում է հայցվորի իրավունքներից և կրում է նրա պարտականությունները**

150. Քաղաքացիական դատավարությունում դատարանն իրավունք ունի գործին մասնակցող անձանց նկատմամբ կիրառելու հետևյալ դատական սանկցիաները.

• միայն նախազգուշացում

• միայն նախազգուշացում և դատական տուգանք

■ **նախազգուշացում, հեռացում նիստերի դահլիճից, դատական տուգանք, պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ դիմումով համապատասխանաբար ՀՀ գլխավոր դատախազին կամ ՀՀ փաստաբանների պալատին դիմելը**

• նախազգուշացում, պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ դիմումով համապատասխանաբար ՀՀ գլխավոր դատախազին կամ ՀՀ փաստաբանների պալատին դիմելը

151. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարությունում ապացույց չէ.

• փորձագետի եզրակացությունը

• գործին մասնակցող անձի ցուցմունքը

■ **կողմի առարկությունը**

• վկայի ցուցմունքը

152. Քաղաքացիական գործով օրենքի խախտմամբ ձեռք բերված ապացույցները.

■ **իրավաբանական ուժ չունեն և չեն կարող դրվել վճռի հիմքում**

• կարող են դրվել վճռի հիմքում միայն բացառիկ դեպքերում՝ դատարանի կողմից համապատասխան միջնորդությունը բավարարվելու արդյունքում

• կարող են դրվել վճռի հիմքում միայն կողմերի համաձայնության առկայության դեպքում

• կարող են դրվել վճռի հիմքում միայն դատարանի պատճառաբանված որոշման առկայության դեպքում

153. Քաղաքացիական գործով դատարանի համար որևէ ապացույց.

• ինքնուրույն հիմք չէ վճիռ կայացնելու համար

• նախապես հաստատվածի ուժ չունի

■ **նախապես հաստատվածի ուժ չունի՝ բացառությամբ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված դեպքերի**

• նախապես հաստատվածի ուժ չունի՝ բացառությամբ գույքային շահերի պաշտպանության հայցերով պետական մարմինների կողմից ներկայացված ապացույցների

154. Քաղաքացիական հայցը կամ դիմումն առանց քննության թողնելու մասին որոշումը վերացվելու դեպքում.

- գործի վարույթը համարվում է կարճված
- գործի քննությունը տեղափոխվում է ՀՀ վերաքննիչ դատարան
- **գործի վարույթը համարվում է վերսկսված**
- գործի վարույթը համարվում է կասեցված

155. Քաղաքացիական գործի վարույթի կասեցումն առաջացրած հանգամանքների վերանալուց հետո.

- **գործի վարույթը վերսկսվում է**
- գործը քննվում է նույն դատարանում, սակայն այլ կազմով
- գործի քննությունը սկսվում է սկզբից
- գործի քննությունը շարունակվում է դատարանի կոլեգիալ կազմով

156. Հակընդդեմ քաղաքացիական հայցը հարուցվում է.

- միայն սկզբնական հայցի ակնհայտ անհիմն լինելու դեպքում
- սկզբնական հայցի հարուցվելու պահից տասնօրյա ժամկետում
- **հայց հարուցելու ընդհանուր կանոններով**
- սկզբնական համաձայնությամբ

157. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարությունում ապացույց չեն համարվում.

- փորձագետների եզրակացությունները
- գործին մասնակցող անձանց ցուցմունքները
- վկաների ցուցմունքները
- **կողմերի բացատրությունները**

158. Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող և քաղաքացիական գործեր քննելու իրավասություն ունեցող միջազգային

դատարան դիմելու իրավունք ունի յուրաքանչյուր անձ, եթե իրեն վերաբերող քաղաքացիական գործով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով ընդունված.

• որևէ որոշմամբ խախտվել են Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով նախատեսված իր իրավունքներն ու օրինական շահերը

■ **վերջնական դատական որոշմամբ խախտվել են Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով նախատեսված իր իրավունքները**

• դատական որևէ ակտով խախտվել են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ երաշխավորված իր իրավունքները, ազատություններն ու օրինական շահերը

• դատարանի որոշմամբ կարճվել է քաղաքացիական գործով վարույթը

159. Քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց դիմումները և միջնորդությունները դատարանը լուծում է.

• միայն փորձագետի եզրակացությունը լսելուց հետո

■ **գործին մասնակցող մյուս անձանց կարծիքները լսելուց հետո**

• առանց այլ անձանց կարծիքները լսելու

• գործում եղած բոլոր ապացույցների համադրմամբ և գնահատմամբ

160. Քաղաքացիական գործը քննող դատարանը կարող է վերացնել հայցի ապահովումը.

• իր նախաձեռնությամբ կամ գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ

■ **գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ**

• միայն կողմերի համաձայնությամբ

• իր կամ գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ

161. Ո՞ր դեպքերում է թույլատրվում դռնփակ դատավարությունը քաղաքացիական գործերով.

• առևտրային և այլ գաղտնիք պահպանելու անհրաժեշտության դեպքում

• օրենքով նախատեսված դեպքերում

■ օրենքով նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև որդեգրման գաղտնիությունը, քաղաքացիների անձնական կամ ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունն ապահովելու, առևտրային կամ այլ գաղտնիք պահպանելու անհրաժեշտության վերաբերյալ միջնորդությունը դատարանի կողմից բավարարվելու դեպքում

• օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև որդեգրման գաղտնիությունը, քաղաքացիների անձնական կյանքի անձեռնմխելիությունն ապահովելու վերաբերյալ միջնորդությունը դատարանի կողմից բավարարվելու դեպքում

162. Դատարանն ի՞նչ է պարզում քաղաքացիական գործերով օտարերկրյա իրավունք կիրառելիս.

• դրա նորմերի գոյությունը և բովանդակությունը

• օտարերկրյա պետությունում դրանց մեկնաբանման և կիրառման պրակտիկան

• ոչինչ

■ դրա նորմերի գոյությունը և բովանդակությունը՝ օտարերկրյա պետությունում դրանց մեկնաբանման և կիրառման պրակտիկային համապատասխան

163. Ի՞նչ կարգով է լուծվում դատավորի ինքնաբացարկի միջնորդությունը քաղաքացիական դատավարությունում.

■ գործի քննությունը ընդհատվում է մինչև այդ հարցի լուծումը. նիստը կարող է ընդհատվել ոչ ավելի, քան 3 օրով

• գործի քննությունն ընդհատվում է մինչև այդ հարցի լուծումը. նիստը կարող է ընդհատվել ոչ ավելի, քան 7 օրով

• գործի քննությունն ընդհատվում է մինչև այդ հարցի լուծումը. նիստը կարող է ընդհատվել անորոշ ժամկետով

• գործի քննությունը կարող է շարունակվել առանց ընդհատումների

164. Ի՞նչ հետևանքներ են առաջանում քաղաքացիական գործով դատավորի ինքնաբացարկի դեպքում.

■ դատական նիստը հայտարարվում է փակված, դատավորը փոխարինվում է նույն դատարանի մեկ այլ դատավորով, և գործի քննությունն իրականացվում է սկզբից

• դատական նիստը հայտարարվում է փակված, դատավորը փոխարինվում է նույն դատարանի մեկ այլ դատավորով, և գործի քննությունը շարունակվում է

• դատական նիստը հետաձգվում է, դատավորը փոխարինվում է նույն դատարանի մեկ այլ դատավորով, և գործի քննությունը վերսկսվում է

• դատական նիստը հետաձգվում է այլ դատավոր նշանակվելու, և գործի քննությունը շարունակվելու համար

165. Ո՞վ կարող է քաղաքացիական դատավարությունում հանդես գալ դատարանում որպես թարգմանիչ.

■ այն անձը, ով տիրապետում է թարգմանության համար անհրաժեշտ լեզուներին

• այն անձը, ով տիրապետում է մի քանի լեզուների

• այն անձը, ով տիրապետում է դատավարության լեզվին

• այն անձը, ով կարող է հաղորդակցվել դատավարության մասնակիցների հետ

166. Քաղաքացիական դատավարությունում յուրաքանչյուր ապացույց գնահատվում է.

• գործում եղած բոլոր ապացույցների լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ

• գործում եղած ապացույցների բազմակողմանի և լրիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ

• գործում եղած բոլոր ապացույցների բազմակողմանի և օբյեկտիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ

■ գործում եղած բոլոր ապացույցների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտության վրա հիմնված ներքին համոզմամբ

167. Եթե քաղաքացիական գործով իրեղեն ապացույցները չեն կարող բերվել դատարան, ապա որտե՞ղ և ի՞նչ կարգով են դրանք պահպանվում.

■ դրանց գտնվելու վայրում. դրանք պետք է մանրամասն նկարագրվեն և /կամ/ կնքվեն, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ լուսանկարվեն կամ տեսանկարահանվեն

• դրանց գտնվելու վայրում. դրանք պետք է նկարագրվեն և /կամ/ կնքվեն

• կողմի նախընտրած վայրում. դրանք պետք է նկարագրվեն և /կամ/ կնքվեն, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ լուսանկարահանվեն կամ տեսանկարահանվեն

• կողմի նախընտրած վայրումդ դրանք պետք է նկարագրվեն և /կամ/ կնքվեն

168. Դատարանը քաղաքացիական գործով անհապաղ զննում և հետազոտում է շուտ փչացող իրեղեն ապացույցները.

• դատարանում

■ **դրանց գտնվելու վայրում**

• իր կողմից որոշված վայրում

• կողմերի նախընտրած վայրում

169. Ի՞նչ կարգով են որոշվում գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող ապացուցման ենթակա փաստերը.

• գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող ապացուցման ենթակա փաստերը որոշում է յուրաքանչյուր կողմ՝ կրելով այն սխալ որոշելու հետևանքների ռիսկը

■ **գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող ապացուցման ենթակա փաստերը որոշում է դատարանը՝ գործին մասնակցող անձանց պահանջների և առարկությունների հիման վրա**

• գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող ապացուցման ենթակա փաստերը որոշում է դատարանը՝ ներկայացված պահանջի կամ առարկության համար կիրառելի օրենքի դրույթների հիման վրա

• գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող ապացուցման ենթակա փաստերը որոշում է դատարանը՝ գործին մասնակցող անձանց պահանջների և առարկությունների հիման վրա՝ այդ մասին ընդունելով առանձին որոշում

170. Քաղաքացիական դատավարությունում նույն հիմքով դատավորի ինքնաբացարկի մասին միջնորդության կրկին ներկայացնել.

• թույլատրվում է

• թույլատրվում է, եթե դատավորը չի առարկում

■ **չի թույլատրվում**

• թույլատրվում է, եթե գործին մասնակցող անձինք չեն առարկում

171. Քաղաքացիական գործին մասնակցող անձինք իրավունք ունե՞ն ներկա գտնվել փորձաքննությանը.

- այո
- ոչ

■ **այո՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանց ներկայությունը կարող է խանգարել փորձագետի բնականոն աշխատանքին**

- այո, եթե առկա է ՀՀ արդարադատության նախարարության թույլտվությունը

172. Դատական հանձնարարությունը կատարելու մասին կայացված որոշումը ի՞նչ ժամկետում է բոլոր նյութերի հետ միասին ուղարկվում քաղաքացիական գործը քննող դատարան.

- եռօրյա ժամկետում

■ **անհապաղ**

- հնգօրյա ժամկետում
- մեկամսյա ժամկետում

173. Ի՞նչ իրավական հետևանքներ է առաջադրում ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրքը այն դեպքում, եթե կողմերը ոչնչացրել կամ թաքցրել են որևէ ապացույց կամ այլ եղանակով խոչընդոտել են դրա հետազոտմանը և գնահատմանը՝ դատավարության մյուս կողմի համար անհնարին կամ դժվարին դարձնելով ապացույցներ հավաքելը և ներկայացնելը.

■ **նման փաստերի առկայության դեպքում դատարանը խոչընդոտող կողմի վրա է դնում հակառակն ապացուցելու պարտականությունը**

- նման փաստերի առկայության դեպքում դատարանը հաստատված է համարում այն փաստը, որը ենթակա էր հաստատման հիշյալ ապացույցով
- նման փաստերի առկայության դեպքում դատարանը մյուս կողմի միջնորդության հիման վրա պարտավորեցնում է ներկայացնել համապատասխան ապացույցը, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ վերականգնել այն
- նման փաստերի առկայության դեպքում դատարանը կասեցնում է գործի վարույթը՝ կողմի արարքում հանցանքի առկայությունը պարզելու համար

174. Քաղաքացիական գործով պետական տուրքը ենթակա է վերադարձման.

- ■ **«Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով**
- • ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով
- • ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված կարգով
- • ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով

175. Դատական նիստը նախագահողի գործողությունների դեմ քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց առարկությունները ներառվու՞մ են դատական նիստի արձանագրության մեջ.

- ■ **այո**
- • ոչ
- • այո, եթե չեն առարկում գործին մասնակցող անձինք
- • այո, դատարանի նիստի քարտուղարի հայեցողությամբ

176. Հայցվորը կամ պատասխանողը իրավունք ունի՞ դատարանին խնդրել քաղաքացիական վեճը լուծել իր բացակայությամբ՝ ներկայացված փաստաթղթերի և նյութերի հիման վրա.

- • ոչ
- ■ **այո**
- • այո, մյուս կողմի հետ նախապես համաձայնեցնելուց հետո միայն
- • այո, դատարանի նախաձեռնությամբ

177. Պատասխանողին՝ գույք հանձնելու կամ դրամական գումարներ գանձելու հետ չկապված որոշակի գործողություններ կատարելուն պարտադրող քաղաքացիական գործով վճռի եզրափակիչ մասում դատարանը նշու՞մ է, թե.

- • ով պետք է կատարի այդ գործողությունները
- • ով, որտեղ պետք է կատարի այդ գործողությունները
- • ով, որտեղ, երբ պետք է կատարի այդ գործողությունները

■ **ով, որտեղ, երբ կամ ինչ ժամկետում պետք է կատարի այդ գործողությունները**

178. Ընդհանուր իրավասության դատարանի վճիռը հրապարակվում է քաղաքացիական գործի քննությունն ավարտելուց հետո.

• տասը օրվա ընթացքում

■ **տասնհինգ օրվա ընթացքում**

• քսան օրվա ընթացքում

• մեկ ամսվա ընթացքում

179. Ընդհանուր իրավասության դատարանի վճռի օրինակը հանձնվում է քաղաքացիական գործին մասնակցած անձանց հրապարակվելուց.

■ **անմիջապես հետո**

• հինգ օր հետո

• տասը օր հետո

• տասնհինգ օր հետո

180. Քաղաքացիական գործով դատական նիստի պարզ թղթային արձանագրությունում չի նշվում.

• դատական նիստի տարին, ամիսը, ամսաթիվը և վայրը

• դատական նիստը սկսելու և ավարտելու ժամը

• գործի անվանումը

■ **վերջնական դատական ակտի նկարագրական մասը**

181. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացու կյանքին կամ առողջությանը սպառնացող վտանգի մասին եռօրյա ժամկետում հայցադիմում չներկայացնելու դեպքում քաղաքացու կյանքին կամ առողջությանը սպառնացող վտանգը կանխելու մասին դատարանի որոշումը.

■ **կորցնում է իր ուժը**

• պահպանում է իր ուժը

• պահպանում է իր ուժը տասը օրվա ընթացքում

• պահպանում է իր ուժը մեկ ամսվա ընթացքում

182. Համայնքի ղեկավարն իրավունք ունի դատարան դիմել.

• Հայաստանի Հանրապետության ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցով

• Հայաստանի Հանրապետության գույքային շահերի պաշտպանության հայցով

• համայնքի ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցով

■ **համայնքի գույքային շահերի պաշտպանության հայցով**

183. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում 16 տարեկան դարձած անչափահասը կարո՞ղ է դիմել դատարան իրեն լրիվ գործունակ (էմանսիպացված) ճանաչելու մասին դիմումով.

■ **այո**

• ոչ

• այո, ծնողների համաձայնությամբ

• այո, ծնողներից մեկի համաձայնությամբ

184. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն սահմանափակ գործունակ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումի մեջ պետք է շարադրվեն.

• այն հանգամանքները, որոնք վկայում են, որ ոգելից խմիչքներ չարաշահող անձն իր ընտանիքը դրել է նյութական ծանր կացության մեջ

• այն հանգամանքները, որոնք վկայում են, որ ոգելից խմիչքներ կամ թմրամիջոցներ չարաշահող անձն իր ընտանիքը դրել է ծանր կացության մեջ

■ **այն հանգամանքները, որոնք վկայում են, որ ոգելից խմիչքներ կամ թմրամիջոցներ չարաշահող, ինչպես նաև մոլախաղերով հրապուրվող անձն իր ընտանիքը դրել է նյութական ծանր կացության մեջ**

• այն հանգամանքները, որոնք վկայում են, որ մոլախաղերով հրապուրվող անձն իր ընտանիքը դրել է նյութական ծանր կացության մեջ

185. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացու հոգեկան խանգարման վերաբերյալ հիմնավոր կասկածների առկայության դեպքում

դատավորը, նրա հոգեկան վիճակը պարզելու համար, իրավունք ունի՞ նշանակել դատահոգեբուժական փորձաքննություն.

- **■ այո**
- • ոչ
- • այո, փորձաքննության ենթակա անձի համաձայնությամբ
- • այո, փորձաքննության ենթակա անձի մերձավոր ազգականների համաձայնությամբ

186. Քաղաքացիական դատավարությունում իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը հաստատող դատարանի վճռում.

- • չպետք է շարադրվի հաստատված փաստը
- • կարող է շարադրվել հաստատված փաստը
- **■ պետք է շարադրվի հաստատված փաստը**
- • պետք է շարադրվի դիմումը բավարարելու շարժառիթները

187. Ըստ ներկայացնողի կամ օրդերային արժեթուղթը (այսուհետ՝ արժեթուղթ) կորցրած անձը կարող է, գործերի տարածքային ընդդատությանը համապատասխան, դիմում ներկայացնել ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարան.

- • կորցրած արժեթուղթն անվավեր ճանաչելու մասին
- • կորցրած արժեթղթով հավաստված իրավունքը վերականգնելու մասին
- **■ կորցրած արժեթուղթն անվավեր ճանաչելու և դրանով հավաստված իրավունքը վերականգնելու մասին**
- • կորցրած արժեթուղթը վավեր ճանաչելու մասին

188. Կորցրած արժեթղթով հավաստված իրավունքը վերականգնելու վերաբերյալ քաղաքացիական գործը քննվում է.

- **■ այդ արժեթուղթը տված կազմակերպության գտնվելու վայրի դատարանում**
- • այդ արժեթուղթը կորցրած անձի բնակության (գտնվելու) վայրի ընդհանուր իրավասության դատարանում

• ցանկացած դատարանում

• վարչական դատարանում

189. Քաղաքացիական դատավարությունում դատարանը կորցրած արժեթղթով հավաստված իրավունքը վերականգնելու մասին դիմումն ընդունելուց հետո որոշում է կայացնում այդ արժեթղթով վճարումները կամ հանձնումները.

• հետաձգելու մասին

■ **արգելելու մասին**

• կատարելու մասին

• կասեցնելու մասին

190. Դատարանը կորցրած արժեթղթով հավաստված իրավունքը վերականգնելու վերաբերյալ քաղաքացիական գործը քննում է հաղորդագրության հրապարակման օրվանից.

• տասը օր անցնելուց հետո

• մեկ ամիս անցնելուց հետո

■ **երկու ամիս անցնելուց հետո**

• երեք ամիս անցնելուց հետո

191. Դատարանը կորցրած արժեթղթով հավաստված իրավունքը վերականգնելու վերաբերյալ քաղաքացիական գործով դիմումը բավարարելու դեպքում վճիռ է կայացնում կորցրած արժեթուղթն.

• անվավեր ճանաչելու մասին

■ **անվավեր ճանաչելու և դիմողի՝ դրանով հավաստված իրավունքը վերականգնելու մասին**

• առոչինչ ճանաչելու և դիմողին դրանով հավաստված իրավունքը վերականգնելու մասին

• վավեր ճանաչելու մասին

192. Ըստ ներկայացնողի և օրդերային կորցրած արժեթղթերով հավաստված իրավունքները վերականգնելու քաղաքացիական գործի

վարույթով դատարանի կողմից հաղորդագրությունը հրապարակելու օրվանից ի՞նչ ժամկետում արժեթուղթը տիրապետողի դիմումը ստանալու դեպքում դատարանն առանց քննության է թողնում արժեթուղթը կորցրած անձի դիմումը.

- քսան օրվա ժամկետում
- մեկ ամսյա ժամկետում
- **երկամսյա ժամկետում**
- եռամսյա ժամկետում

193. Քաղաքացիական դատավարությունում դատական սանկցիա կիրառելու մասին որոշումը ո՞ր պահից է մտնում ուժի մեջ.

- **հրապարակման պահից ուժի մեջ է**
- հրապարակման պահից 7 օր հետո
- հրապարակման հաջորդ օրվանից
- հրապարակման պահից 10 օր հետո

194. ՀՀ վերաքննիչ դատարանը քաղաքացիական գործը ստանալու օրվանից հետո որքա՞ն ժամկետում է կայացնում որոշում վերաքննիչ բողոքը վերադարձնելու մասին.

- **եռօրյա ժամկետում**
- հնգօրյա ժամկետում
- տասնօրյա ժամկետում
- տասնհինգօրյա ժամկետում

195. ՀՀ վերաքննիչ դատարանի քաղաքացիական գործով բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել վճռաբեկության կարգով որոշումը ստանալուց հետո.

- մեկշաբաթյա ժամկետում
- **երկշաբաթյա ժամկետում**
- քսանօրյա ժամկետում

• մեկամսյա ժամկետում

196. Ներքոշարադրյալ ձևակերպումներից ո՞րն է առավել լիարժեք արտահայտում ապացույցի՝ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով տրված բնորոշումը.

• գործով ապացույցներ են փաստերը, որոնց հիման վրա դատարանը պարզում է գործին մասնակցող անձանց պահանջները և առարկությունները հիմնավորող, ինչպես նաև վեճի լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքների առկայությունը կամ բացակայությունը

■ **գործով ապացույցներ են ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով և այլ օրենքներով նախատեսված կարգով ձեռք բերված տեղեկությունները, որոնց հիման վրա դատարանը պարզում է գործին մասնակցող անձանց պահանջները և առարկությունները հիմնավորող, ինչպես նաև վեճի լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքների առկայությունը կամ բացակայությունը**

• գործով ապացույցներ են ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով և այլ օրենքներով նախատեսված կարգով ձեռք բերված տեղեկությունները, որոնց հիման վրա դատարանը պարզում է վեճի լուծման համար նշանակություն ունեցող հանգամանքների առկայությունը կամ բացակայությունը

• գործով ապացույցներ են ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով և այլ օրենքներով նախատեսված կարգով ձեռք բերված տեղեկությունները, որոնց հիման վրա դատարանը պարզում է գործին մասնակցող անձանց պահանջները և առարկությունները հիմնավորող հանգամանքների առկայությունը կամ բացակայությունը

197. Դատարանը, գործի նախապատրաստման կամ քննության ժամանակ, պարզելով, որ հայցը հարուցվել է ոչ այն անձի կողմից, որին պատկանում է պահանջի իրավունքը կամ ոչ այն անձի դեմ, ով պետք է պատասխանի այդ հայցով, կարող է.

• փոխարինել հայցվորին կամ պատասխանողին

• պատասխանողի համաձայնությամբ թույլ տալ, որ նա կամ հայցվորը փոխարինվեն պատշաճ հայցվորով կամ պատասխանողով

■ **հայցվորի համաձայնությամբ թույլ տալ, որ նա կամ պատասխանողը փոխարինվեն պատշաճ հայցվորով կամ պատասխանողով**

• վարույթից հեռացնել տվյալ հայցվորին կամ պատասխանողին

198. Քաղաքացիական գործով վճռաբեկ բողոք բերած անձն իրավունք ունի՞ հետ վերցնելու բողոքը.

- ոչ

- **այո, մինչև ՀՀ վճռաբեկ դատարանը սկսի գործի քննությունը**

- այո, վճռաբեկ դատարանի կողմից քննությունը սկսելուց հետո

- այո, մինչև վճռաբեկ դատարանը սկսի գործի քննությունը, ինչպես նաև վճռաբեկ դատարանի կողմից քննությունը սկսելուց հետո

199. Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին ՀՀ վճռաբեկ դատարանը կայացնում է որոշում՝ քաղաքացիական գործը վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից.

- երեք օրվա ընթացքում

- հինգ օրվա ընթացքում

- **մեկ ամսվա ընթացքում**

- քսան օրվա ընթացքում

200. Վիճելի հարաբերությունը կարգավորող օրենքի կամ այլ իրավական ակտի բացակայության դեպքում դատարանը ինչի՞ հիման վրա է լուծում վեճերը և այլ գործերը.

- **կիրառում է նույնանման հարաբերություններ կարգավորող օրենքի նորմերը**

- կիրառում է իրավունքի սկզբունքները

- կիրառում է տվյալ հարցի վերաբերյալ գիտության մեջ ձևավորված մոտեցումները

- կիրառում է նույնանման իրավական համակարգ ունեցող պետությունների օրենսդրական կարգավորումները:

201. Քաղաքացիական գործով բացատրություններ տալու անհրաժեշտության դեպքում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նիստին կարող են կանչվել.

- բողոք բերած անձը, ինչպես նաև գործին մասնակցող անձինք և վկաները

- միայն բողոք բերած անձը

■ **բողոք բերած անձը, ինչպես նաև գործին մասնակցող անձինք**

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նիստին ոչ ոք չի կարող կանչվել

202. Հայց հարուցած համայնքի ղեկավարը.

• չի օգտվում հայցվորի իրավունքներից, չի կրում հայցվորի պարտականությունները

• չի օգտվում հայցվորի իրավունքներից, սակայն կրում է նրա պարտականությունները

• օգտվում է հայցվորի իրավունքներից, սակայն չի կրում հայցվորի պարտականությունները

■ **օգտվում է հայցվորի իրավունքներից և կրում է նրա պարտականությունները**

203. Քաղաքացուն անգործունակ ճանաչելու վերաբերյալ քաղաքացիական գործը դատարանը քննում է.

• տվյալ քաղաքացու մերձավոր ազգականի մասնակցությամբ

• դատախազի պարտադիր մասնակցությամբ

• տվյալ քաղաքացու մերձավոր ազգականի և խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի ներկայացուցչի պարտադիր մասնակցությամբ

■ **խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի ներկայացուցչի պարտադիր մասնակցությամբ. քաղաքացին կարող է կանչվել դատական նիստին, եթե դա թույլ է տալիս նրա առողջական վիճակը**

204. Քաղաքացուն սահմանափակ գործունակ ճանաչելու վերաբերյալ քաղաքացիական գործը դատարանը քննում է.

• այդ քաղաքացու պարտադիր մասնակցությամբ

■ **այդ քաղաքացու և խնամակալության ու հոգաբարձության մարմնի ներկայացուցչի պարտադիր մասնակցությամբ**

• այդ քաղաքացու և նրա մերձավոր ազգականի պարտադիր մասնակցությամբ

• խնամակալության ու հոգաբարձության մարմնի ներկայացուցչի պարտադիր մասնակցությամբ

205. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն անգործունակ ճանաչելու մասին դատարանի վճռի հիման վրա խնամակալության և հոգաբարձության մարմինը նշանակում է.

- **■ խնամակալ**
- • հոգաբարձու
- • խնամակալ կամ հոգաբարձու
- • ոչինչ

206. Քաղաքացուն հոգեբուժական հիվանդանոցային հարկադիր բուժման ենթարկելու վերաբերյալ դիմումի քննության արդյունքներով դատարանը կայացնում է վճիռ, որով.

- **■ մերժում կամ բավարարում է դիմումը**
- • մերժում է դիմումը
- • բավարարում է դիմումը
- • դիմումը թողնում է առանց քննության

207. Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ քաղաքացիական գործերով դատավարությունն իրականացվում է.

- • վիճելի իրավահարաբերության ծագման պահին գործած օրենքներով
- • վեճը դատարան մուտքագրելու ժամանակ գործող օրենքներով
- • կողմերի համար առավել բարենպաստ իրավական ռեժիմ սահմանող օրենքներով
- **■ գործի քննության ժամանակ գործող օրենքներով**

208. Քաղաքացիական դատավարությունում լրացուցիչ վճիռ կայացնելը մերժելու մասին որոշումը կարո՞ղ է բողոքարկվել.

- **■ այո, կարող է բողոքարկվել**
- • ոչ, չի կարող բողոքարկվել
- • կարող է բողոքարկվել միայն երրորդ անձանց կողմից
- • կարող է բողոքարկվել միայն հայցվորի կողմից

209. Պարզ թղթային եղանակով կազմված դատական նիստի արձանագրության վերաբերյալ քաղաքացիական գործին մասնակցող անձանց դիտողությունները նախագահող դատավորն ուսումնասիրում է.

■ **միանձնյա**

• դատական նիստի քարտուղարի մասնակցությամբ

• կողմերի մասնակցությամբ

• դիտողություն ներկայացրած անձի և դատական նիստի քարտուղարի մասնակցությամբ

210. Քաղաքացիական դատավարությունում առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին ընդդատյա են.

• քաղաքացիական բոլոր գործերը՝ բացառությամբ քաղաքացիական դատարանների քննությանն ընդդատյա գործերի

• քաղաքացիական բոլոր գործերն, եթե մի կողմը քաղաքացի է

• քաղաքացիների մասնակցությամբ քաղաքացիական բոլոր գործերն, եթե դրանք չեն առնչվում ձեռնարկատիրական գործունեության ոլորտին

■ **քաղաքացիական բոլոր գործերը**

211. Քաղաքացիական գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի դեմ վերաքննիչ բողոք կարող է բերվել.

• այդ ակտը հրապարակվելու օրվանից տասնհինգօրյա ժամկետում

• այդ ակտը ստանալու օրվանից տասնօրյա ժամկետում

• այդ ակտը ստանալու օրվանից մեկ ամսյա ժամկետում

■ **մինչ այդ ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված ժամկետը**

212. Նոր հանգամանքներով դատական ակտի վերանայման դիմում քաղաքացիական գործով չի կարող ներկայացվել, եթե դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո անցել է.

• տասը տարի

■ **քսան տարի**

• մեկ տարի

• վեց ամիս

213. Քաղաքացիական գործով վճիռը պարզաբանելու կամ վրիպակները, գրասխալները և թվաբանական սխալներն ուղղելու մասին որոշումը կարո՞ղ է բողոքարկվել.

• կարող է բողոքարկվել միայն այն անձի կողմից ում այդ վրիպակները, գրասխալները և թվաբանական սխալները վերաբերում են

■ **այո, կարող է բողոքարկվել**

• ոչ, չի կարող բողոքարկվել

• կարող է բողոքարկվել միայն երրորդ անձանց կողմից

214. Քաղաքացիական դատավարությունում միջազգային դատարան դիմելու կարգը սահմանվում է.

• Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի կանոնակարգով

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կանոնակարգով

■ **միջազգային դատարանի կանոնակարգերով**

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության և միջազգային դատարանի կանոնակարգերով

215. Քաղաքացիական դատավարությունում միջազգային դատարան դիմելու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակը սահմանվում է.

■ **տվյալ միջազգային դատարանի կանոնակարգերով**

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կանոնակարգով

• Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի կանոնակարգով

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության և տվյալ միջազգային դատարանի կանոնակարգերով

216. Քաղաքացիական դատավարությունում որպես դատական սանկցիա դատարանի դահլիճից հեռացնելը թվարկածներից ու՞մ նկատմամբ չի կարող կիրառվել.

- պատասխանողի
- գործի քննությանը որպես կողմ մասնակցող փաստաբանի
- հայցվորի
- **տվյալ պահին ցուցմունք տվող վկայի**

217. Ո՞ր պահից է ուժի մեջ մտնում վերաքննիչ բողոքը հետ վերցնելու դեպքում վերաքննիչ վարույթը կարճելու մասին վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանի որոշումը.

- որոշումը կայացնելու հաջորդ օրվանից
- **որոշման կայացման պահից**
- որոշում կայացնելուց հինգ օր հետո
- որոշում կայացնելուց երեք օր հետո

218. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դիմումը տրվում է.

- նրա վերջին հայտնի բնակության վայրի ընդհանուր իրավասության դատարան
- **նրա վերջին հայտնի բնակության վայրի կամ դիմողի բնակության վայրի ընդհանուր իրավասության դատարան**
- նրա վերջին հայտնի բնակության վայրի քաղաքացիական դատարան
- նրա վերջին հայտնի բնակության վայրի կամ դիմողի բնակության վայրի քաղաքացիական դատարան

219. Քաղաքացիական դատավարությունում դատավորը բացակայողի մասին տեղեկություններ ստանալու նպատակով հարցում է անում բացակայողի.

- վերջին հայտնի բնակության վայրի կազմակերպությանը
- վերջին հայտնի բնակության վայրի և աշխատավայրի համապատասխան կազմակերպություններին

■ **վերջին հայտնի բնակության վայրի և աշխատավայրի համապատասխան կազմակերպություններին, ինչպես նաև որոշում է կայացնում՝ դիմողի հաշվին հաղորդագրություն հրապարակել մամուլում՝ քաղաքացուն անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչելու վերաբերյալ գործ հարուցելու մասին**

• վերջին հայտնի բնակության վայրի կազմակերպությանը և հարևաններին

220. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացուն անհայտ բացակայող ճանաչելու մասին՝ դատարանի վճռի հիման վրա, բացակայողի գույքի գտնվելու վայրի խնամակալության և հոգաբարձության մարմինն այդ գույքի նկատմամբ.

■ **խնամակալություն է սահմանվում**

• հոգաբարձություն է սահմանվում

• պատրոնաժ է սահմանվում

• ոչինչ չի սահմանվում

221. Շարժական գույքը տիրազուրկ ճանաչելու վերաբերյալ դիմումը քաղաքացիական դատավարությունում տրվում է գույքը տիրապետող.

• քաղաքացու բնակության վայրի ընդհանուր իրավասության դատարան

• իրավաբանական անձի գտնվելու վայրի ընդհանուր իրավասության դատարան

■ **քաղաքացու բնակության վայրի կամ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրի ընդհանուր իրավասության դատարան**

• քաղաքացու բնակության վայրի քաղաքացիական դատարան

222. Քաղաքացիական դատավարությունում դատարանը, գտնելով, որ գույքը սեփականատեր չունի կամ այն դրա սեփականատիրոջ կողմից թողնվել է առանց դրա նկատմամբ սեփականության իրավունքը պահպանելու մտադրության, վճիռ է կայացնում գույքը տիրազուրկ ճանաչելու և.

■ **տիրապետող անձի սեփականությանն այն հանձնելու մասին**

• համապատասխան համայնքի սեփականությանն այն հանձնելու մասին

• Հայաստանի Հանրապետության սեփականությանն այն հանձնելու մասին

• Հայաստանի Հանրապետության կամ համապատասխան համայնքի սեփականությանն այն հանձնելու մասին

223. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

■ **քրեական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռը պարտադիր է դատարանի համար միայն այն փաստերով, ըստ որոնց հաստատված են որոշակի գործողություններ և դրանք կատարած անձինք**

• քրեական գործով օրինական ուժի մեջ չմտած դատավճիռը պարտադիր է դատարանի համար միայն այն փաստերով, ըստ որոնց հաստատված են որոշակի գործողություններ և դրանք կատարած անձինք

• քրեական գործով օրինական ուժի մեջ չմտած վճիռը պարտադիր է միայն կողմերի համար և միայն այն փաստերով, ըստ որոնց հաստատված են որոշակի գործողություններ և դրանք կատարած անձինք

• քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ չմտած դատավճիռը պարտադիր է դատարանի համար

224. Դատական հանձնարարության մասին որոշումը պարտադիր է հանձնարարությունը ստացած դատարանի համար և պետք է կատարվի այն ստանալու օրվանից.

■ **տասնօրյա ժամկետում**

• մեկօրյա ժամկետում

• անհապաղ

• եռամսյա ժամկետում

225. Նշվածներից ո՞րն է ճիշտ.

■ **դատական նիստերի դահլիճ դատավորի մտնելու պահին դահլիճում ներկա գտնվողները ոտքի են կանգնում, այնուհետև, նախագահողի հրավերով, զբաղեցնում իրենց տեղերը**

• դատական նիստերի դահլիճ դատավորի մտնելու պահին դահլիճում ներկա գտնվողները ոտքի են կանգնում, այնուհետև, կողմերից մեկի հրավերով, զբաղեցնում իրենց տեղերը

• դատական նիստերի դահլիճ դատավորի մտնելու պահին դահլիճում ներկա գտնվողները ոտքի են կանգնում, այնուհետև, պատասխանող կողմի հրավերով, զբաղեցնում իրենց տեղերը

• դատական նիստերի դահլիճ դատավորի մտնելու պահին դահլիճում ներկա գտնվողները ոտքի են կանգնում, այնուհետև, դատական նիստերի քարտուղարի հրավերով, զբաղեցնում իրենց տեղերը

226. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք ճիշտ.

• դատարանի վճիռը դահլիճում ներկաները լսում են նստած

■ **դատարանի վճիռը դահլիճում ներկաները լսում են հոտնկայս**

• դատարանի վճիռը դահլիճում չի հրապարակավում

• վճռի հրապարակման պահին դահլիճում ներկա գտնվողները պարտադիր կերպով դուրս են հրավիրվում դատական նիստերի դահլիճից

227. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք ճիշտ.

• միայն դռնբաց դատական նիստին ներկա գտնվողներն իրավունք ունեն կատարել գրառումներ, սղագրություն և ձայնագրություն, իսկ գործին մասնակցող անձինք՝ ոչ

• միայն գործին մասնակցող անձինք իրավունք ունեն կատարել գրառումներ, սղագրություն և ձայնագրություն, իսկ դռնբաց դատական նիստին ներկա գտնվողները՝ ոչ

• գործին մասնակցող անձինք և դռնբաց դատական նիստին ներկա գտնվողներն իրավունք չունեն կատարել գրառումներ, սղագրություն և ձայնագրություն

■ **գործին մասնակցող անձինք և դռնբաց դատական նիստին ներկա գտնվողներն իրավունք ունեն կատարել գրառումներ, սղագրություն և ձայնագրություն**

228. Նշվածներից ո՞րն է լիարժեք ճիշտ.

• դատական նիստի կինո և լուսանկարահանում, տեսաձայնագրում, ինչպես նաև ռադիոյով ու հեռուստատեսությամբ հեռարձակում իրականացնելու համար բավարար է միայն պատասխանող կողմի համաձայնությունը

■ **դատական նիստի կինո և լուսանկարահանումը, տեսաձայնագրումը, ինչպես նաև հեռարձակումը ռադիոյով ու հեռուստատեսությամբ կատարվում են կողմերի համաձայնությամբ՝ գործը քննող դատարանի թույլտվությամբ**

• դատական նիստի կինո և լուսանկարահանումը, տեսաձայնագրումը, ինչպես նաև հեռարձակումը ռադիոյով ու հեռուստատեսությամբ կատարվում են կողմերի համաձայնությամբ՝ գործը քննող դատարանի նիստերի քարտուղարի թույլտվությամբ

• դատական նիստի կինո և լուսանկարահանումը, տեսաձայնագրումը, ինչպես նաև հեռարձակումը ռադիոյով ու հեռուստատեսությամբ կատարվում է միայն հայցվոր կողմի համաձայնությամբ, իսկ գործը քննող դատարանի թույլտվություն չի պահանջվում

229. Դատավարության ընթացքում դատարանի՝ առանձին ակտի տեսքով չձևակերպված որոշումն ուժի մեջ է մտնում.

■ **կայացման պահից**

• կայացման պահից երեք օր հետո

• այդ ակտով սահմանված ժամկետում

• հրապարակման պահից տասնհինգ օր հետո

230. Քաղաքացիական դատավարությունում նոր հանգամանքներով դատական ակտի վերանայման բողոք կարող է բերվել.

• 1 ամսվա ընթացքում՝ այն պահից, երբ բողոք բերող անձն իմացել է կամ կարող էր իմանալ դրանց ի հայտ գալու մասին

■ **3 ամսվա ընթացքում՝ այն պահից, երբ բողոք բերող անձն իմացել է կամ կարող էր իմանալ դրանց ի հայտ գալու մասին**

• 3 ամսվա ընթացքում՝ այն պահից, երբ բողոք բերող անձն ստացել է ՀՀ սահմանադրական դատարանի կամ Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանի ուժի մեջ մտած վճիռը կամ որոշումը

• 6 ամսվա ընթացքում՝ այն պահից, երբ բողոք բերող անձն իմացել է կամ կարող էր իմանալ դրանց ի հայտ գալու մասին

231. Հայցային վարույթի գործով անձն առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան է ներկայացնում.

• դիմում

■ **հայց**

• վճարման կարգադրություն

• վարչական ակտ

232. Քաղաքացիական դատավարությունում դատավարական գործողություններ կատարելու համար ժամկետները որոշվում են.

- օրացուցային օրերով
- աշխատանքային օրերով
- **■ օրացուցային ստույգ տարով, ամսով, ամսաթվով կամ որոշակի ժամանակահատվածով, որի ընթացքում գործողությունը կարող է կատարվել**
- աշխատանքային և ոչ աշխատանքային օրերով

233. Հայցը մերժելու մասին վճիռ կայացվելու դեպքում հայցի ապահովման միջոցները.

- վերացվում են վճռի հրապարակման պահից
- պահպանվում են մինչև վճիռը դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայություն ներկայացնելը
- **■ պահպանվում են մինչև վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը**
- պահպանվում են մինչև «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով կատարողական վարույթն ավարտելու մասին որոշում կայացնելը

234. Հայցը բավարարելու մասին վճիռ կայացվելու դեպքում հայցի ապահովման միջոցները պահպանվում են մինչև.

- վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը
- վճիռը հարկադիր կատարման ներկայացնելը
- «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով կատարողական վարույթն ավարտելը կամ կարճելը
- **■ վճռի կատարումը**

235. Քաղաքացիական գործին մասնակցող անձինք հայցը կամ դիմումն առանց քննության թողնելու մասին առաջին ատյանի դատարանի որոշումը կարող են բողոքարկել.

- առաջին ատյանի դատարանի նախագահին

■ **ՀՀ վերաքննիչ դատարան**

• ՀՀ վճռաբեկ դատարան

• որոշումը բողոքարկման ենթակա չէ

236. Դատական տուգանքը կիրառվում է.

• կողմերի նկատմամբ

• կողմերի և երրորդ անձանց նկատմամբ

• գործին մասնակցող անձանց, ներկայացուցիչների և դատական նիստին ներկա գտնվող այլ անձանց նկատմամբ

■ **գործին մասնակցող անձանց և փաստաբան չհանդիսացող ներկայացուցիչների նկատմամբ**

237. Գործը հետաձգելուց հետո դրա նոր քննությունը.

• վերսկսվում է սկզբից

• կասեցվում է

■ **վերսկսվում է ընդհատման պահից**

• ավարտվում է

238. Քաղաքացիական դատավարությունում քաղաքացու՝ հոգեբուժական հիվանդանոցային հարկադիր բուժման վերաբերյալ դիմումը դատավորը քննում է գործը հարուցելու օրվանից.

• 7 օրվա ընթացքում

■ **5 օրվա ընթացքում**

• 10 օրվա ընթացքում

• 15 օրվա ընթացքում

239. ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանում գործի քննության ողջամիտ ժամկետը որոշելիս.

• հաշվի չի առնվում նաև առաջին ատյանի դատարանում գործի քննության ժամկետը

• հաշվի է առնվում նաև առաջին ատյանի դատարանում գործի քննության ժամկետը, եթե առաջին ատյանի դատարանում գործի քննությունն ավարտվել է մեկամսյա ժամկետում

■ **հաշվի է առնվում նաև առաջին ատյանի դատարանում գործի քննության ժամկետը**

• հաշվի է առնվում նաև առաջին ատյանի դատարանում գործի քննության ժամկետը, եթե առաջին ատյանի դատարանում գործի քննությունն ավարտվել է երկամսյա ժամկետում

240. Ու՞մ վրա է դրված ապացուցման պարտականությունը քաղաքացիական դատավարությունում.

■ **գործին մասնակցող անձանց վրա**

• միայն հայցվորի և պատասխանողի վրա

• դատարանի վրա

• վկայի, փորձագետի և մասնագետի վրա

241. Եթե հոգեբուժական հաստատությունից ստացված տեղեկությունների համաձայն անձի հոգեկան վիճակը թույլ չի տալիս նրան մասնակցել հոգեբուժական հիվանդանոցային հարկադիր բուժման վերաբերյալ դիմումի քննության դատական նիստին, ապա դատավորը.

• կասեցնում է գործի վարույթը

• հետաձգում է գործի քննությունը

• մերժում է դիմումը

■ **դիմումը քննում է հոգեբուժական հաստատությունում**

242. Քաղաքացիական գործով լրացուցիչ վճիռ կայացնելը մերժելու դեպքում դատարանն այդ մասին.

• կայացնում է վճիռ

• որևէ դատական ակտ չի կայացնում

■ **կայացնում է որոշում**

• կայացնում է միջանկյալ վճիռ

243. Քաղաքացիական դատավարությունում նոր հանգամանքներով առաջին ատյանի դատական ակտը վերանայում է.

■ **ՀՀ վերաքննիչ դատարանը**

• մասնագիտացված դատարանը

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանը

• համապատասխան դատական ակտը կայացրած առաջին ատյանի դատարանը

244. Արդարադատություն իրականացնելիս դատավորները.

• անկախ չեն և ենթարկվում են միայն օրենքին

■ **անկախ են և ենթարկվում են միայն օրենքին**

• անկախ են և ենթարկվում են միայն ՀՀ կառավարության որոշումներին

• անկախ են և ենթարկվում են միայն դատարանի նախագահին

245. Հայաստանի Հանրապետությունում դատավարությունը տարվում է.

■ **հայերեն**

• այն լեզվով, որին տիրապետում է դատավորը

• այն լեզվով, որին տիրապետում են կողմերը

• այն լեզվով, որին տիրապետում է հայցվորը

246. Գործը դռնփակ նիստում քննելիս ներկա են գտնվում.

• գործին մասնակցող անձինք, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև վկաները, փորձագետները և թարգմանիչները, որոնցից վերցվում է ստորագրություն՝ բացահայտված գաղտնի տեղեկությունները չհրապարակելու և չօգտագործելու մասին

■ **գործին մասնակցող անձինք, նրանց ներկայացուցիչները, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև վկաները, փորձագետները և թարգմանիչները, որոնցից վերցվում է ստորագրություն՝ բացահայտված գաղտնի տեղեկությունները չհրապարակելու և չօգտագործելու մասին**

• գործին մասնակցող անձինք, նրանց ներկայացուցիչները, որոնցից վերցվում է ստորագրություն՝ բացահայտված գաղտնի տեղեկությունները չհրապարակելու և չօգտագործելու մասին, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև վկաները,

փորձագետները և թարգմանիչները, որոնցից չի վերցվում ստորագրություն՝ բացահայտված գաղտնի տեղեկությունները չհրապարակելու և չօգտագործելու մասին

• գործին մասնակցող անձինք, նրանց ներկայացուցիչները, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ միայն վկաները, որոնցից վերցվում է ստորագրություն՝ բացահայտված գաղտնի տեղեկությունները չհրապարակելու և չօգտագործելու մասին

247. Դատարանն, օրենքին կամ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրին համապատասխան.

• կարող է կիրառել նաև այլ պետությունների իրավունքի նորմեր, եթե այդ պետության համապատասխան մարմինը տվել է իր համաձայնությունը

• կարող է կիրառել նաև այլ պետությունների իրավունքի նորմեր, եթե կողմերը չեն առարկում

• չի կարող կիրառել այլ պետությունների իրավունքի նորմեր

■ **կարող է կիրառել նաև այլ պետությունների իրավունքի նորմեր**

248. Սնանկության գործերը վարվում են.

• երկու դատավորի կազմով

■ **դատավորի կողմից՝ միանձնյա**

• դատարանի նախագահի կողմից՝ դատարանի դատավորներից մեկի հետ համատեղ

• չորս դատավորի կազմով

249. Քաղաքացիական գործերով վարույթ ընդունված վճռաբեկ բողոքները ՀՀ վճռաբեկ դատարանը քննում է.

■ **պալատի նախագահի և առնվազն հինգ դատավորի կազմով**

• պալատի նախագահի և առնվազն չորս դատավորի կազմով

• պալատի նախագահի և առնվազն յոթ դատավորի կազմով

• պալատի նախագահի և առնվազն վեց դատավորի կազմով

250. Դատական նիստում դատական ակտի հրապարակման ժամանակ.

• հայտարարվում է հատուկ կարծիքի առկայության մասին և հատուկ կարծիքը հրապարակվում է

• չի հայտարարվում հատուկ կարծիքի առկայության մասին և հատուկ կարծիքը չի հրապարակվում

■ **հայտարարվում է հատուկ կարծիքի առկայության մասին, սակայն հատուկ կարծիքը չի հրապարակվում**

• հայտարարվում է հատուկ կարծիքի առկայության մասին և հրապարակվում է հատուկ կարծիքի միայն այն մասը, որը կապված է դատական ակտի եզրափակիչ մասի հետ

251. Դատավորի ինքնաբացարկի մասին միջնորդությունը.

• ներկայացվում է բանավոր, սակայն միջնորդության մեջ չեն շարադրվում դրա հիմքերը

• ներկայացվում է գրավոր, սակայն միջնորդության մեջ չեն շարադրվում դրա հիմքերը

• ներկայացվում է բանավոր, որում նշվում են դրա հիմքերը

■ **ներկայացվում է գրավոր, որում շարադրվում են դրա հիմքերը**

252. Հայցվորը հայցից կարող է հրաժարվել առաջին ատյանի դատարանում.

• մինչև դատաքննության սկիզբը

■ **մինչև դատաքննության ավարտը**

• մինչև վճռի հրապարակումը

• մինչև գործը դատաքննության նախապատրաստելը

253. Վեճի առարկայի նկատմամբ ինքնուրույն պահանջներ ներկայացնող երրորդ անձինք կարող են գործի մեջ մտնել.

■ **մինչև դատարանի կողմից վճիռ կայացնելը**

• մինչև գործը դատաքննության նշանակելը

• մինչև գործը դատաքննության նախապատրաստելը

• մինչև դատարանի վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը

254. Հանրահայտ հանգամանքները.

• ապացուցման կարիք չունեն, եթե դրանք հաստատվել են նախկինում քննված՝ քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճռով

• ենթակա են ապացուցման, եթե կողմերից մեկը պնդում է

• ապացուցվում են ընդհանուր կարգով

■ **ապացուցման կարիք չունեն**

255. Քաղաքացիական դատավարությունում որպես վկա կարող են հարցաքննվել.

• դատավորները՝ որևէ գործի լուծման վերաբերյալ քննարկումների առնչությամբ

■ **փաստաբանները**

• ներկայացուցիչները՝ այն փաստական հանգամանքների առնչությամբ, որոնք նրանց հայտնի են դարձել իրենց վստահորդին իրավաբանական ծառայություններ մատուցելիս

• ձեռնադրված հոգևորական-խոստովանահայրը՝ գործի այն հանգամանքների առնչությամբ, որոնք նրան հայտնի են դարձել խոստովանության ժամանակ

256. Քաղաքացիական գործի վարույթը կասեցնելու մասին դատարանի որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վերաքննիչ դատարան գործին մասնակցող անձանց կողմից այն ստանալուց հետո.

■ **եռօրյա ժամկետում**

• հնգօրյա ժամկետում

• տասնօրյա ժամկետում

• այդ որոշմամբ սահմանված ժամկետում

257. Դատարանը քննում է իրավաբանական նշանակություն ունեցող այլ փաստեր.

• ՀՀ նախագահի հրամանագրերով նախատեսված դեպքերում

• ՀՀ կառավարության որոշմամբ նախատեսված դեպքերում

■ **օրենքով նախատեսված դեպքերում**

• ցանկացած դեպքում, եթե գտնում է, որ անհրաժեշտ է հաստատել տվյալ իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստը

258. Ո՞վ իրավունք ունի ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով դիմել դատարան՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կամ պայմանագրով նախատեսված իր իրավունքների, ազատությունների և օրինական շահերի պաշտպանության համար.

• միայն ֆիզիկական անձինք

■ **յուրաքանչյուր շահագրգիռ անձ**

• միայն այն անձինք, ովքեր իրենց իրավունքները չեն կարող պաշտպանել արտադատական կարգով

• միայն իրավաբանական անձինք

259. Նոր հանգամանքները հիմք են դատական ակտի վերանայման համար, եթե.

• միայն Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի՝ ուժի մեջ մտած վճռով կամ որոշմամբ հիմնավորվել է անձի՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով նախատեսված իրավունքի խախտման փաստը

■ **Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանի՝ ուժի մեջ մտած վճռով կամ որոշմամբ հիմնավորվել է անձի՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով նախատեսված իրավունքի խախտման փաստը**

• Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանի՝ ուժի մեջ մտած կամ չմտած վճռով կամ որոշմամբ հիմնավորվել է անձի՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով նախատեսված իրավունքի խախտման փաստը

• միջազգային դատարանի՝ ուժի մեջ մտած վճռով կամ որոշմամբ հիմնավորվել է անձի՝ միջազգային պայմանագրով նախատեսված իրավունքի խախտման փաստը

260. Ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանում գործերը քննվում են.

• կոլեգիալ՝ երեք դատավորի կազմով

■ **դատավորի կողմից՝ միանձնյա**

• դատավորի կողմից՝ միանձնյա, իսկ հատուկ վարույթի գործերով՝ կոլեգիալ՝ երեք դատավորի կազմով

• դատավորի կողմից՝ միանձնյա, եթե դատարանի նախագահը որոշում չի կայացնում, որ գործը պետք է քննվի կոլեգիալ

261. Կողմի միջնորդությամբ նշանակված փորձաքննության հետ կապված ծախսերի համար վճարում է.

■ **այդ կողմը**

• մյուս կողմը

• ՀՀ դատական դեպարտամենտը

• դատարանը

262. Դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին ծանուցագիրը հանձնվել է հայցվորի կնոջը: Հայցվորը համարվու՞մ է պատշաճ ծանուցված.

■ **ոչ, քանի որ դատական ծանուցագիրը պետք է հանձնվի անձամբ հասցեատիրոջը. ծանուցագիրը համարվում է անձամբ հանձնված, եթե դրա ստացման մասին անդորրագիրը ստորագրված է անձամբ հասցեատիրոջ կողմից, կամ հասցեատերը ծանուցումը ստանալու անդորրագրի վրա ստորագրել է ծանուցագիրը ստանալուց հրաժարվելու մասին**

• այո, քանի որ դատական ծանուցագիրը պետք է հանձնվի անձամբ հասցեատիրոջը. ծանուցագիրը համարվում է անձամբ հանձնված, եթե դրա ստացման մասին անդորրագիրը ստորագրված է անձամբ հասցեատիրոջ կամ նրա նշած հասցեում բնակվող անձի կողմից

• այո, քանի որ դատական ծանուցագիրը պետք է հանձնվի անձամբ հասցեատիրոջը կամ նրա ամուսնուն

• ոչ, քանի որ դատական ծանուցագիրը պետք է հանձնվի անձամբ հասցեատիրոջը կամ դատարանին հայտնի այլ անձի

263. Դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակիցները հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին դատարանի կողմից ծանուցվել են բանավոր կարգով: Տվյալ դեպքում առկա՞ է դատավարական իրավունքի խախտում.

■ **ոչ, քանի որ դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակիցները հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին**

դատարանի կողմից ծանուցվում են բանավոր կարգով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատական նիստը համակարգչային ձայնագրման եղանակով չի արձանագրվում, որի դեպքում դատարանը դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակցին հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին ծանուցում է դատական նիստի ավարտից հետո՝ դատական ծանուցագիրը առձեռն հանձնելով

• ոչ, քանի որ դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակիցները հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին դատարանի կողմից ծանուցվում են բանավոր կարգով

• այո, քանի որ դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակիցները հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին ծանուցվում են դատական նիստի ավարտից հետո՝ դատական ծանուցագիրը առձեռն հանձնելով

• այո, քանի որ դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակիցները հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին դատարանի կողմից ծանուցվում են բանավոր կարգով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատարանի՝ առանձին դատական ակտի ձևով կայացված որոշմամբ

264. Դատարանն արտագնա դատական նիստ անցկացնելու մասին որոշում կայացնում է.

■ սեփական նախաձեռնությամբ կամ գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ

• սեփական նախաձեռնությամբ

• գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ

• սեփական նախաձեռնությամբ կամ գործին մասնակցող անձանց համաձայնությամբ

265. Հայցվորը ներկայացրել է հայցի առարկան կամ հիմքը փոփոխելու վերաբերյալ միջնորդություն դատաքննության նախապատրաստության փուլում: Դատարանն իրավունք ունի՞ հետաձգել գործի քննությունը.

■ այո, քանի որ հայցվորի կողմից հայցի առարկան կամ հիմքը փոփոխելու վերաբերյալ միջնորդության ներկայացումը դատաքննության նախապատրաստության փուլում հիմք է գործի քննությունը հետաձգելու համար

• ոչ, քանի որ հայցվորի կողմից հայցի առարկան կամ հիմքը փոփոխելու վերաբերյալ միջնորդության ներկայացումը հիմք չէ գործի քննությունը հետաձգելու համար

• ոչ, քանի որ հայցվորի կողմից հայցի առարկան կամ հիմքը փոփոխելու վերաբերյալ միջնորդության ներկայացումը հիմք է գործի քննությունը հետաձգելու համար միայն եթե գործին մասնակցող մյուս անձինք չեն առարկում դրա դեմ

• այո, եթե հայցվորի կողմից հայցի առարկան կամ հիմքը փոփոխելու վերաբերյալ միջնորդությունը ներկայացվել է առաջին դատական նիստի ժամանակ

266. Աշխատանքային օրն ավարտվելու հիմքով դատարանը հետաձգել է գործի քննությունը: Կողմն առարկել է դատարանի գործողությունների դեմ՝ նշելով, որ դատական նիստը հետաձգելու այդպիսի հիմք նախատեսված չէ օրենքով և դատարանի գործողությունները հակասում են գործի քննության անընդհատության սկզբունքին: Իրավաչա՞փ են դատարանի գործողությունները.

■ **այո, քանի որ դատարանն իրավունք ունի հետաձգելու գործի քննությունը, եթե ավարտվել է աշխատանքային օրը, եթե օրենքով գործի քննության հատուկ ժամկետներ սահմանված չեն**

• ոչ, քանի որ դատական նիստը հետաձգելու այդպիսի հիմք նախատեսված չէ օրենքով

• ոչ, քանի որ դատարանի գործողությունները հակասում են գործի քննության անընդհատության սկզբունքին

• ոչ, քանի որ դատարանն իրավունք ունի հետաձգելու գործի քննությունը, եթե ավարտվել է աշխատանքային օրը, և եթե դրա դեմ չեն առարկում գործին մասնակցող անձինք

267. Գործի քննության ընթացքում հայցվորը միջնորդել է դատարանին որոշում կայացնել արտագնա դատական նիստ անցկացնելու մասին: Դատարանը մերժել է միջնորդությունը՝ պատճառաբանելով, որ դատարանն արտագնա դատական նիստ անցկացնելու լիազորություն չունի: Իրավաչա՞փ է դատարանի միջնորդությունը մերժելու մասին որոշումը.

■ **ոչ, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրքը դատարանին տալիս է նման լիազորություն**

• ոչ, քանի որ արտագնա դատական նիստ կարող է անցկացվել միայն դատական նիստի դահլիճի բացակայության դեպքում

• այո, քանի որ դատարանը նման լիազորություն չունի

• այո, քանի որ դատարանը կարող է արտագնա դատական նիստ անցկացնելու մասին որոշում կայացնել միայն սեփական նախաձեռնությամբ

268. Դատական նիստերի դահլիճում ներկա գտնվող անձանց կողմից թույլ տրվող դատական նիստի կարգի զանգվածային խախտումների պատճառով դատավորը որոշում է կայացրել հետաձգել գործի քննությունը: Դատավորն իրավունք ունե՞ր նման որոշում կայացնել.

• ոչ, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրքը դատարանին նման լիազորություն չի տալիս

• ոչ, քանի որ դատավորը նման դեպքերում իրավունք ունի միայն կիրառել դատական սանկցիաներ, այլ ոչ թե հետաձգել գործի քննությունը

■ **այո, քանի որ դատարանն ունի նման լիազորություն**

• այո, եթե դրա դեմ չեն առարկում գործին մասնակցող անձինք

269. Վճիռ կայացնելիս դատարանի կողմից լուծման ենթակա հա՞րց է կիրառված հայցի ապահովման միջոցները պահպանելու կամ վերացնելու հարցը.

• ոչ, հայցի ապահովման միջոցները պահպանելու կամ վերացնելու հարցը լուծվում է օրենքի ուժով, այլ ոչ թե դատարանի վճռով

• ոչ

■ **այո**

• ոչ, քանի որ դատարանը հայցի ապահովման միջոցները պահպանելու կամ վերացնելու հարցը լուծում է միայն առանձին դատական ակտի ձևով՝ գործին մասնակցող անձանց միջնորդության հիման վրա

270. Վճռի պատճառաբանական մասը պե՞տք է պարունակի եզրահանգում կիրառելի իրավունքի վերաբերյալ՝ միջազգային պայմանագրերի, օրենքների և այլ իրավական ակտերի այն նորմերի, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի, Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշումների վկայակոչմամբ, որոնք ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանը վերաբերելի է համարում.

• այո, եթե գործին մասնակցող անձինք վկայակոչել են Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի, Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշումներ

• ոչ

■ **այո**

• այո, դատարանի վճիռը բեկանվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից

271. Նոր հանգամանքները հիմք են դատական ակտի վերանայման համար, եթե.

■ ՀՀ արդարադատության խորհուրդն ընդունել է որոշում, որով տվյալ դատական ակտը կայացրած դատավորը ենթարկվել է կարգապահական պատասխանատվության՝ Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի 153-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկով

• ՀՀ արդարադատության խորհուրդն ընդունել է որոշում, որով տվյալ դատական ակտը կայացրած դատավորը ենթարկվել է կարգապահական պատասխանատվության՝ Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի 153-րդ հոդվածով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկով

• ՀՀ արդարադատության նախարարը որոշում է ընդունել կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին

• ՀՀ դատավորների ընդհանուր ժողովի էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովը որոշում է ընդունել կապգապահական վարույթ հարուցելու մասին

272. Վեճն ըստ էության լուծելու դեպքում առաջին ատյանի դատարանը կայացնում է վճիռ, որը պետք է.

• հրապարակման օրվանից յոթ օրվա ընթացքում ուղարկվի կողմերին՝ դիտողություններ և առաջարկություններ ներկայացնելու համար

• չհակասի մինչ այդ այլ դատարանների կողմից նմանատիպ գործերով կայացված վճիռներին և համապատասխանի կողմերից յուրաքանչյուրի գույքային շահերին

• լինի օրինական և հիմնավորված

■ լինի և՛ օրինական, և՛ հիմնավորված, և՛ պատճառաբանված

273. Վճռի նկարագրական մասը քաղաքացիական գործով չի ներառում.

• հայցադիմումի հակիրճ բովանդակությունը՝ յուրաքանչյուր պահանջը, յուրաքանչյուր պահանջի հիմքում դրված փաստերը՝ շարադրելով այն փաստերը, որոնց վրա հիմնվում է հայցվորը, յուրաքանչյուր պահանջի իրավական հիմքերն ու հիմնավորումները՝ վկայակոչելով օրենքների և այլ իրավական ակտերի նորմերը

• պատասխանողի դիրքորոշման հակիրճ բովանդակությունը՝ հայցվորի յուրաքանչյուր պահանջն ընդունելու կամ դրա դեմ ամբողջությամբ կամ մասնակի առարկելու վերաբերյալ, առարկության փաստական հիմքը՝ շարադրելով այն փաստերը, որոնց վրա հիմնվում է պատասխանողը, առարկության իրավական

հիմքը՝ շարադրելով պատասխանողի փաստարկները պահանջի իրավական հիմնավորման վերաբերյալ և վկայակոչելով օրենքի և այլ իրավական ակտերի նորմերը

• նշում՝ գործին երրորդ անձանց ներգրավելու մասին

■ կոնկրետ ապացույցները մերժելու փաստարկները

274. Վճռի պատճառաբանական մասը քաղաքացիական գործով չի ներառում.

• գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

• ապացուցման կարիք չունեցող փաստերը՝ նշելով, թե ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի որ մասի հիման վրա և ինչ հիմքով է գործին մասնակցող անձն ազատվում տվյալ փաստի ապացուցման պարտականությունից

■ հայցապահանջները բավարարելու կամ մերժելու մասին դատարանի եզրահանգումները

• եզրահանգում կիրառելի իրավունքի վերաբերյալ՝ միջազգային պայմանագրերի, օրենքների և այլ իրավական ակտերի այն նորմերի, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի, Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշումների վկայակոչմամբ, որոնք ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանը վերաբերելի է համարում

275. Քաղաքացիական դատավարությունում, եթե պատասխանող ֆիզիկական անձի փաստացի գտնվելու վայրն անհայտ է, ապա դատարանը.

• գործը քննում է նրա բացակայությամբ

■ գործը քննում է դատական ծանուցագիրն այդ անձի հաշվառման հասցեով, ինչպես նաև համապատասխան համայնքի ղեկավարին (Երևան քաղաքում՝ համապատասխան վարչական շրջանի ղեկավարին) ուղարկելուց և դրա հետ միաժամանակ դատական ծանուցագիրը Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում տեղադրելուց հետո

• կասեցնում է գործի վարույթը և հայտարարում է պատասխանողի հետախուզում

• հայցը թողնում է առանց քննության

276. Առաջին ատյանի դատարանում գործի քննության ժամանակ առկա են եղել գործի վարույթի կարճման հիմքեր, սակայն դատարանը չի կարճել գործի վարույթը: Նշված խախտմամբ կայացված վճիռը բոլոր դեպքերում ենթակա՞ է բեկանման.

• ենթակա է բեկանման, եթե հանգեցրել է գործի սխալ լուծման

• ոչ, քանի որ դատական ակտի անվերապահման բեկանման նման հիմք ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված չէ

• այո, դատական ակտի բեկանման միանշանակ հիմք է, եթե հանգեցրել է դատավարության մասնակցի իրավունքի էական խախտման

■ **այո, քանի որ դատական ակտը բոլոր դեպքերում ենթակա է բեկանման, եթե առկա են ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 109-րդ հոդվածով սահմանված՝ գործի վարույթը կարճելու հիմքերը**

277. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշմամբ վերադարձվել է վճռաբեկ բողոքն այն պատճառաբանությամբ, որ բողոքին կցված չի եղել վճռաբեկ բողոքի էլեկտրոնային կրիչը: Իրավաչա՞փ է վճռաբեկ դատարանի որոշումը.

■ **այո**

• ոչ

• այո, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը կարող է սահմանել բողոքին կցվող փաստաթղթերի և նյութերի՝ իր հայեցողությամբ պահանջվող ցանկ

• այո, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ բողոքի էլեկտրոնային կրիչը կցվում է վճռաբեկ բողոքին միայն այն դեպքում, եթե բողոքի պատճենը չի ուղարկվել գործին մասնակցող անձանց

278. Առաջին ատյանի դատարանում գործը քննվել է ընդդատության կանոնների խախտմամբ: Այդ խախտումը դատարանի դատական ակտի անվերապահ բեկանման հի՞մք է.

■ **այո, բեկանման հիմք է**

• ոչ, բեկանման հիմք չէ

• բեկանման հիմք է միայն այն դեպքում, եթե դատարանը գործը քննել է գործին մասնակցող անձանցից որևէ մեկի բացակայությամբ, որը պատշաճ ձևով չի տեղեկացվել նիստի ժամանակի և վայրի մասին

• բեկանման հիմք է՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատական ակտում բացակայում են նյութական իրավունքի խախտումները

279. Գործի քննության ընթացքում դատարանը, առանձին ակտի տեսքով չձևակերպված որոշմամբ (արձանագրային որոշում) կայացրել է դատական սանկցիա կիրառելու մասին որոշում, որը ենթակա է բողոքարկման: Կողմը նշել է, որ դատարանը նշված որոշումը պետք է կայացներ առանձին ակտի տեսքով: Հիմնավո՞ր են կողմի փաստարկները.

■ **այո, քանի որ այն որոշումները, որոնք ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով կամ այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերում ենթակա են բողոքարկման, կայացվում են առանձին ակտի ձևով**

• ոչ, քանի որ այդ հարցը լուծվում է դատարանի հայեցողությամբ

• ոչ, քանի որ արձանագրային որոշումը ներառվում է դատական նիստի արձանագրության մեջ և չի խախտում գործին մասնակցող անձանց իրավունքները

• ոչ, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ դատական սանկցիա կիրառելու մասին որոշումը կայացվում է առանձին ակտի տեսքով չձևակերպված որոշմամբ

280. Անձը առաջին ատյանի դատարանի վճիռը բողոքարկել է ՀՀ վճռաբեկ դատարան: Վճռաբեկ դատարանը բողոքը թողել է առանց քննության: Բողոք բերող անձը գտնում է, որ վճռաբեկ դատարանի որոշումը չի բխում ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի պահանջներից: Հիմնավո՞ր են բողոք բերող անձի փաստարկները.

• այո, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը բողոքն առանց քննության թողնելու փոխարեն պետք է որոշում կայացներ բողոքը վերադարձնելու մասին

• այո, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը բողոքն առանց քննության թողնելու լիազորություն չունի

• ոչ, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը կարող է կիրառել հայցն առանց քննության թողնելու վերաբերյալ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի նորմերը բողոքն առանց քննության թողնելիս

■ **ոչ, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը բողոքը թողնում է առանց քննության, եթե բողոքարկվել է այն դատական ակտը, որը ենթակա չէ բողոքարկման վճռաբեկության կարգով**

281. Ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանի՝ քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ չմտած վճռի դեմ վերաքննիչ բողոք բերելու իրավունք ունեն.

■ գործին մասնակցող անձինք. դատախազը՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև գործին մասնակից չդարձված այն անձինք, որոնց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ վճիռ է կայացվել

• միայն գործին մասնակցող անձինք

• միայն գործին մասնակից չդարձված այն անձինք, որոնց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ վճիռ է կայացվել

• միայն դատախազը, եթե վեճն առնչվում է պետության, ինչպես նաև քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց գույքային շահերի հետ

282. ՀՀ վճռաբեկ դատարանը, գտնելով, որ բացակայում են վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու, առանց քննության թողնելու և վարույթ ընդունելու հիմքերը, որոշում է ընդունել վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը մերժելու մասին: ՀՀ վճռաբեկ դատարանը նման որոշում ընդունելու լիազորություն ունի՞.

• ոչ, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը նման լիազորություն չունի

■ այո, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը նման լիազորություն ունի

• ոչ, քանի որ նման դեպքում ՀՀ վճռաբեկ դատարանը պետք է որոշում կայացներ բողոքն առանց քննության թողնելու մասին

• այո, քանի որ այդ հարցը թողնված է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի հայեցողությանը

283. Պատասխանողի կողմից բողոքարկվել է հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին դատարանի որոշումը: ՀՀ վերաքննիչ դատարանը վերադարձրել է բողոքը՝ նշելով, որ հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ենթակա չէ բողոքարկման: ՀՀ վերաքննիչ դատարանի որոշման դեմ ներկայացվել է վճռաբեկ բողոք: ՀՀ վճռաբեկ դատարանը պե՞տք է վերացնի վերաքննիչ դատարանի որոշումն այն պատճառաբանությամբ, որ հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ենթակա է բողոքարկման.

• այո, քանի որ հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ենթակա է բողոքարկման

■ ոչ, քանի որ հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ենթակա չէ բողոքարկման

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանը պետք է վերադարձնի վճռաբեկ բողոքը, քանի որ վերաքննիչ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը ենթակա չէ բողոքարկման

• այո, քանի որ հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ենթակա է բողոքարկման, եթե այն վարույթ է ընդունվել ընդդատության կանոնների խախտմամբ

284. Քաղաքացիական գործով վճռաբեկ բողոքին կցվում են.

• սահմանված կարգով և չափով պետական տուրքի վճարած լինելը հավաստող փաստաթուղթը

• բողոքի պատճենը գործը քննող դատարան և գործին մասնակցող անձանց ուղարկելու մասին ապացույցները

■ **սահմանված կարգով և չափով պետական տուրքի վճարած լինելը հավաստող փաստաթուղթը և բողոքի պատճենը գործը քննող դատարան և գործին մասնակցող անձանց ուղարկելու մասին ապացույցները, վճռաբեկ բողոքի էլեկտրոնային կրիչը**

• սահմանված կարգով և չափով պետական տուրքի վճարած լինելը հավաստող փաստաթուղթը և բողոքի պատճենը գործը քննող դատարան ուղարկելու մասին ապացույցները

285. Գործի քննության ժամանակ պատասխանողը ներկայացրել է նախկինում քննված՝ քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճիռ, որով հաստատվել են քննվող գործով ապացուցման ենթակա փաստեր: Դատարանը գտել է, որ տվյալ վճռով հաստատված փաստերը նախադատելի չեն կարող լինել: Դատարանի դիրքորոշումը բխու՞մ է ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենգրքից.

• այո, քանի որ քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ չմտած դատարանի վճռով հաստատված հանգամանքները նույն անձանց միջև դատարանում այլ գործ քննելիս կրկին չեն ապացուցվում

• այո, քանի որ նախկինում քննված՝ քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճռով հաստատված հանգամանքները նույն անձանց միջև դատարանում այլ գործ քննելիս կրկին ապացուցվում են

• այո, քանի որ նախկինում քննված՝ քրեական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճռով հաստատված հանգամանքները նույն անձանց միջև դատարանում այլ գործ քննելիս կրկին չեն ապացուցվում

■ **ոչ, քանի որ նախկինում քննված՝ քաղաքացիական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճռով հաստատված հանգամանքները նույն անձանց միջև դատարանում այլ գործ քննելիս կրկին չեն ապացուցվում**

286. Դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակիցները հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին դատարանի կողմից ծանուցվում են.

• բանավոր կարգով՝ առանց բացառությունների

■ բանավոր կարգով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատական նիստը համակարգչային ձայնագրման եղանակով չի արձանագրվում, որի դեպքում դատարանը դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակցին հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին ծանուցում է դատական նիստի ավարտից հետո՝ դատական ծանուցագիրն առձեռն հանձնելով

• միայն գրավոր կարգով

• միայն գրավոր կարգով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատական նիստը համակարգչային ձայնագրման եղանակով չի արձանագրվում, որի դեպքում դատարանը դատական նիստին ներկայացած դատավարության մասնակցին հաջորդ դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին ծանուցում է դատական նիստի ավարտից հետո

287. Վկան.

• իր ցուցմունքները չի կարող շարադրել գրավոր

■ դատարանի առաջարկությամբ կարող է իր ցուցմունքները շարադրել գրավոր

• գործին մասնակցող անձանց առաջարկությամբ կարող է իր ցուցմունքները շարադրել գրավոր

• իր ցանկությամբ կարող է այլոց ցուցմունքները շարադրել գրավոր

288. Վկան պարտավոր է.

■ ճիշտ ցուցմունքներ տալ, պատասխանել դատավորի, կողմերի և դատավարության մյուս մասնակիցների հարցերին

• ճիշտ ցուցմունքներ տալ, պատասխանել միայն դատավորի և կողմերի հարցերին

• ճիշտ ցուցմունքներ տալ, պատասխանել միայն կողմերի և դատավարության մյուս մասնակիցների հարցերին

• ճիշտ ցուցմունքներ տալ, պատասխանել միայն դատավորի հարցերին

289. Անձինք իրավունք ունեն գործն իր վարույթն ընդունած դատարանին միջնորդություն ներկայացնել այդ ապացույցների ապահովման վերաբերյալ, եթե.

• հիմքեր ունեն երկյուղելու, որ գործին մասնակցող մյուս անձինք չեն ցանկանա ներկայացնել անհրաժեշտ ապացույցներ

■ **հիմքեր ունեն երկյուղելու, որ անհրաժեշտ ապացույցներ ներկայացնելը կարող է անհնարին կամ դժվարին դառնալ**

• հիմքեր ունեն երկյուղելու, որ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները կմերժեն ապացույց պահանջելու վերաբերյալ այդ անձի դիմումը

• հիմքեր ունեն երկյուղելու, որ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները չեն կատարի ապացույց պահանջելու վերաբերյալ դատարանի որոշումը

290. Դատարանը դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության միջոցով հայտարարում է պատասխանողի և (կամ) նրա գույքի հետախուզում.

• իր նախաձեռնությամբ

■ **հայցվորի միջնորդությամբ**

• իր նախաձեռնությամբ կամ մյուս պատասխանողի միջնորդությամբ

• մյուս պատասխանողի միջնորդությամբ

291. Հաշտարարության վերաբերյալ համաձայնությամբ նախատեսված հաշտարարության ժամկետը չի կարող գերազանցել հաշտարար նշանակվելու պահից.

■ **վեց ամիսը. հաշտարարության ընթացքում կողմերն իրավասու են փոխադարձ համաձայնությամբ երկարաձգելու հաշտարարության ժամկետը միայն մեկ անգամ՝ մինչև վեց ամիս ժամկետով**

• հինգ ամիսը. հաշտարարության ընթացքում կողմերն իրավասու չեն փոխադարձ համաձայնությամբ երկարաձգելու հաշտարարության ժամկետը

• տասը ամիսը

• մեկ տարին

292. Հաշտարարության մասին համաձայնությունը կնքվում է.

• հասարակ գրավոր ձևով կամ բանավոր կերպով

• միայն նոտարական կարգով վավերացված պայմանագրով

• կողմերի համար նախընտրելի ցանկացած ձևով

■ հասարակ գրավոր ձևով՝ մեկ փաստաթուղթ կազմելու միջոցով, իսկ եթե հաշտարարության վերաբերյալ համաձայնությունը ներառված է պայմանագրում, ապա այն ձևով, որով կնքվել է պայմանագիրը

293. Հաշտարարություն կարող է նշանակվել.

• միայն ամբողջ դատական վեճով

• միայն ինքնուրույն պահանջի մասով, եթե այդ մասի առանձին լուծումը հնարավոր է հաշտարարության միջոցով

• ինչպես ամբողջ դատական վեճով, այնպես էլ ինքնուրույն պահանջի մասով, անկախ այն հանգամանքից, այդ մասի առանձին լուծումը հնարավոր է հաշտարարության միջոցով, թե ոչ

■ ինչպես ամբողջ դատական վեճով, այնպես էլ ինքնուրույն պահանջի մասով, եթե այդ մասի առանձին լուծումը հնարավոր է հաշտարարության միջոցով

294. Հաշտարարության վերաբերյալ համաձայնությունը.

• միայն քաղաքացիաիրավական կամ ընտանեկան որոշակի իրավահարաբերության կապակցությամբ կողմերի միջև կնքված գրավոր համաձայնություն է՝ առկա կամ հնարավոր բոլոր կամ որոշակի վեճերը հաշտարարության միջոցով լուծելու վերաբերյալ

• քաղաքացիաիրավական, վարչաիրավական, աշխատանքային կամ ընտանեկան որոշակի իրավահարաբերության կապակցությամբ կողմերի միջև կնքված գրավոր համաձայնություն է՝ առկա կամ հնարավոր բոլոր կամ որոշակի վեճերը հաշտարարության միջոցով լուծելու վերաբերյալ

• քաղաքացիաիրավական, աշխատանքային կամ ընտանեկան որոշակի իրավահարաբերության կապակցությամբ կողմերի միջև կնքված գրավոր համաձայնություն է՝ առկա կամ հնարավոր բոլոր կամ որոշակի վեճերը ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանի քննությանը հանձնելու վերաբերյալ

■ քաղաքացիաիրավական, աշխատանքային կամ ընտանեկան որոշակի իրավահարաբերության կապակցությամբ կողմերի միջև կնքված գրավոր համաձայնություն է՝ առկա կամ հնարավոր բոլոր կամ որոշակի վեճերը հաշտարարության միջոցով լուծելու վերաբերյալ

295. Ե՞րբ կարող է դատարանին ընդդատյա վեճը կողմերի համաձայնությամբ հանձնվել արբիտրաժային տրիբունալի.

■ **մինչև գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ կայացնելը**

• մինչև դատաքննության նախապատրաստության փուլը

• մինչև դատաքննության սկիզբը

• մինչև դատական առաջին նիստի նշանակումը

296. ՀՀ դատարանները քննում են օտարերկրյա անձանց մասնակցությամբ գործերը.

■ **եթե պատասխանողն ունի բնակության վայր կամ գտնվում է ՀՀ տարածքում**

• եթե հայցվորն ունի բնակության վայր կամ գտնվում է ՀՀ տարածքում

• եթե պատասխանողը նաև ՀՀ քաղաքացի է

• եթե պատասխանողն ունի ՀՀ մշտական կացության իրավունք

297. Կատարողական թերթը առաջին անգամ կարող է կատարման ներկայացվել.

■ **մեկ տարվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ օրինական ուժի մեջ է մտել դատական ակտը**

• երկու տարվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ օրինական ուժի մեջ է մտել դատական ակտը

• վեց ամսվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ օրինական ուժի մեջ է մտել դատական ակտը

• երեք տարվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ օրինական ուժի մեջ է մտել դատական ակտը

298. Եթե ի կատար ածված վճիռը բեկանվել է և կայացվել է հայցը լրիվ կամ մասնակի մերժելու մասին նոր վճիռ, կամ գործի վարույթը կարճվել է, կամ հայցը թողնվել է առանց քննության.

■ **ապա դատարանը կայացնում է դատական ակտ՝ գույքը պարտապանին լրիվ կամ մասնակի վերադարձնելու մասին՝ նոր դատական ակտին համապատասխան**

• ապա դատարանը նոր դատական ակտ չի կայացնում

• ապա դատարանը կայացնում է դատական ակտ, բայց չի լուծում գույքը պարտապանին վերադարձնելու հարցը

• նման կարգավորում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չէ

299. Դատարանը վճռի կատարման շրջադարձի մասին դիմումը քննում է.

■ **այն ստանալու օրվանից տասնօրյա ժամկետում**

• այն ստանալու օրվանից ութօրյա ժամկետում

• այն ստանալու օրվանից վեցօրյա ժամկետում

• այն ստանալու օրվանից չորսօրյա ժամկետում

300. Վկա հրավիրելու վերաբերյալ միջնորդություն ներկայացնելիս պետք է նշվի.

■ **այն փաստը, որի վերաբերյալ վկան պետք է հարցաքննվի, ինչպես նաև վկայի անունը, հասցեն, որով նա պետք է կանչվի դատարան**

• վկայի անունը, հասցեն, որով նա պետք է կանչվի դատարան

• այն փաստը, որի վերաբերյալ վկան պետք է հարցաքննվի

• վկայի հաշվառման վայրի հասցեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Ըստ օրինականության սկզբունքի.

• հանցանք կատարած յուրաքանչյուր անձ ենթակա է քրեական պատասխանատվության

■ արարքի հանցավորությունը, դրա պատժելիությունը և քրեաիրավական այլ հետևանքները որոշվում են միայն քրեական օրենքով

• արարքի հանցավորությունը և դրա պատժելիությունը որոշվում են դա կատարելու ժամանակ գործող քրեական օրենքով

• անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն անձամբ իր կատարած հանցանքի համար

2. Ա-ն առանց հաշվառման ապօրինաբար զբաղվել է դեղագործական գործունեությամբ, որի արդյունքում տուժողի առողջությանը անզգուշությամբ պատճառվել է միջին ծանրության վնաս: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

■ Ա-ի արարքում առկա է դեղագործական գործունեությամբ ապօրինաբար զբաղվելու հանցակազմ

• Ա-ի արարքում առկա է տուժողի առողջությանը դիտավորությամբ ծանր վնաս պատճառելու հանցակազմ

• Ա-ի արարքում առկա է անզգուշությամբ տուժողի առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու հանցակազմ

• Ա-ի արարքում առկա են ինքնիրավչության և անզգուշությամբ տուժողի առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու հանցակազմեր

3. Անձնական պատասխանատվության սկզբունքը սահմանում է.

• հանցանք կատարած յուրաքանչյուր անձ ենթակա է պատժի կամ քրեաիրավական այլ ներգործության

■ անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն անձամբ իր կատարած հանցանքի համար

• անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի արարքի համար, որը կատարման պահին քրեական օրենքով համարվել է հանցագործություն

• արարքի հանցավորությունը, դրա պատժելիությունը և քրեաիրավական այլ հետևանքները որոշվում են միայն քրեական օրենքով

4. Ըստ մեղքի պատասխանատվության սկզբունքը սահմանում է.

• անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի արարքի և դրա հետևանքների համար, որոնց վերաբերյալ նա դրսևորել է դիտավորություն

• անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի արարքի համար, որը կատարման պահին քրեական օրենքով համարվել է հանցագործություն

■ **անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի գործողության կամ անգործության և հանրության համար վտանգավոր հետևանքների համար, որոնց վերաբերյալ նրա մեղքը հաստատվել է իրավասու դատարանի կողմից**

• սուբյեկտիվ մեղսայնացումն արգելվում է

5. Մարդու իրավունքների պաշտպանին, կապված նրա լիազորությունների իրականացման հետ, վիրավորանք հասցնելը.

• հանցագործություն չի համարվում

• համարվում է կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություն

■ **համարվում է արդարադատության դեմ ուղղված հանցագործություն**

• համարվում է պաշտպանի դեմ ուղղված հանցագործություն

6. Ինքնասպանության հասցնելու սուբյեկտիվ կողմը դրսևորվում է.

• միայն դիտավորությամբ

• միայն անզգուշությամբ

• միայն անուղղակի դիտավորությամբ

■ **անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ**

7. Հանցագործություն է համարվում.

• մեղավորությամբ կատարված այն արարքը, որն արգելված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով

■ **մեղավորությամբ կատարված՝ հանրության համար վտանգավոր այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով**

• հանրության համար վտանգավոր այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով

• մեղավորությամբ կատարված՝ հանրության համար վտանգավոր, պատժելի այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով

8. Կյանքի և առողջության դեմ ուղղված հանցագործություն չէ.

• մոր կողմից նորածին երեխայի սպանությունը

• հանցանք կատարած անձին բռնելու համար անհրաժեշտ միջոցների սահմանազանցմամբ սպանությունը

■ **բժշկական գաղտնիքը հրապարակելը**

• փոխպատվաստման վիրահատություն կատարելու կանոնները խախտելը

9. Կյանքի և առողջության դեմ ուղղված հանցագործություն է.

• սեքսուալ բնույթի բռնի գործողությունները

• բժշկական գաղտնիք հրապարակելը

■ **մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով վարակելը**

• մարդկանց կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր հանգամանքների վերաբերյալ տեղեկություն թաքցնելը

10. Գործուն զղջալու հիմքով անձին քրեական պատասխանատվությունից ազատելու պայմաններ են հանդիսանում առաջին անգամ ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցանք կատարելը: Ինչպիսի՞ պայմաններ պետք է նախատեսվեն նոր օրենքով, որպեսզի այն համարվի հանցանք կատարած անձի վիճակն այլ կերպ վատթարացնող օրենք.

• առաջին անգամ ցանկացած տեսակի հանցանք կատարելը

• առաջին անգամ ոչ մեծ, միջին ծանրության կամ ծանր հանցանք կատարելը

■ **առաջին անգամ ոչ մեծ ծանրության հանցանք կատարելը**

- ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցանք կատարելը

11. Ըստ հանրության համար վտանգավարության բնույթի և աստիճանի՝ հանցակազմերը լինում են.

- նյութական, ձևական և հատած
- երկընտրելի դիսպոզիցիայով
- պարզ, բարդ և այլընտրանքային
- **հիմնական, մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքներով**

12. Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություն է.

- բնակարանի անձեռնմխելիությունը խախտելը
- **գույքի պահպանության պարտականություններն անփույթ կամ անբարեխիղճ կատարելը**
- ռադիոակտիվ նյութեր հափշտակելը կամ շորթելը
- թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր հափշտակելը կամ շորթելը

13. Կողոպուտ է համարվում.

- **ուրիշի գույքի բացահայտ հափշտակությունը**
- ուրիշի գույքի բացահայտ հափշտակությունը՝ զգալի չափերով
- ուրիշի գույքի գաղտնի հափշտակությունը՝ զգալի չափերով
- ուրիշի գույքը հափշտակելու նպատակով հարձակումը

14. Գողության համար զգալի չափ է համարվում հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի.

- հիսնապատիկից հարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)
- հարյուրապատիկից հազարապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)
- հարյուրապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)
- **հնգապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)**

15. Հափշտակության համար առանձնապես խոշոր չափ է համարվում.

• հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

• հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

■ **հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)**

• հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձը

16. Գողությունը.

■ **ուրիշի գույքի զգալի չափերով գաղտնի հափշտակությունն է**

• ուրիշի գույքի բացահայտ հափշտակությունն է զգալի չափերով

• ուրիշի գույքի յուրացումն է զգալի չափերով

• ուրիշի գույքի բռնի հափշտակությունն է, որը մեծ վնաս է պատճառել տուժողին

17. Գողությունը համարվում է ծանրացնող հանգամանքներում կատարված, եթե այն կատարվել է.

■ **պահեստարան կամ շինություն ապօրինի մուտք գործելով**

• տուժողի նկատմամբ բռնություն գործադրելով

• գիշերը

• տուժողի անօգնական վիճակն օգտագործելով

18. Յուրացնելը կամ վատնելը՝ համաձայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 179-րդ հոդվածի.

• հանցավորին վստահված ուրիշի գույքի հափշտակությունն է

■ **հանցավորին վստահված ուրիշի գույքի հափշտակությունն է զգալի չափերով**

• հանցավորին վստահված պետական գույքի հափշտակությունն է զգալի չափերով

• պաշտոնեական դիրքը չարաշահելու միջոցով ուրիշի գույքի հափշտակությունն է

19. Շորթում չէ.

• անձի մերձավորի մասին արատավորող տեղեկություններ հրապարակելու սպառնալիքով այդ անձի գույքի նկատմամբ իրավունքը հանձնելու պահանջը

• անձի մասին արատավորող տեղեկություններ հրապարակելու սպառնալիքով նրա գույքի նկատմամբ իրավունքը հանձնելու պահանջը

• անձի նկատմամբ բռնություն գործադրելու սպառնալիքով նրա գույքի նկատմամբ իրավունքը հանձնելու պահանջը

■ **անձի նկատմամբ բռնություն գործադրելու սպառնալիքով նրա անձնական ոչ գույքային իրավունքները հանձնելու պահանջը**

20. Յուրացման համար զգալի չափ է համարվում հանցագործության պահին Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի.

• տասնապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

• քսանապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

• հնգապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

■ **երեսնապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)**

21. ՀՀ քրեական օրենսգրքին համապատասխան՝ կեղծ գովազդ չէ.

• գովազդատուի կողմից գովազդ սպառողներին կանխամտածված մոլորեցնելը

• գովազդ արտադրողի կողմից գովազդ սպառողներին կանխամտածված մոլորեցնելը

• գովազդակրի կողմից գովազդ սպառողներին կանխամտածված մոլորեցնելը

■ **գովազդ արտադրողի կողմից գովազդատուին կանխամտածված մոլորեցնելը**

22. Հասարակական կարգի և բարոյականության դեմ ուղղված հանցագործություն չէ.

• ահաբեկչության մասին սուտ հաղորդում տալը

• վանդալիզմը

■ **բռնաբարությունը**

• խուլիգանությունը

23. Ո՞րն է տարածության մեջ ՀՀ քրեական օրենսգրքի գործողության քաղաքացիության սկզբունքի էությունը.

• ՀՀ սահմաններից դուրս հանցանք կատարած ՀՀ քաղաքացիները և ՀՀ-ում մշտապես բնակվող, քաղաքացիություն չունեցող անձինք բոլոր դեպքերում պատասխանատվության են ենթարկվում ՀՀ քրեական օրենսգրքով

• ՀՀ սահմաններից դուրս հանցանք կատարած ՀՀ քաղաքացիները և ՀՀ-ում մշտապես բնակվող, քաղաքացիություն չունեցող անձինք բոլոր դեպքերում պատասխանատվության են ենթարկվում հանցանքի կատարման վայրի պետության քրեական օրենսգրքով

■ **ՀՀ սահմաններից դուրս հանցանք կատարած ՀՀ քաղաքացիները և ՀՀ-ում մշտապես բնակվող, քաղաքացիություն չունեցող անձինք պատասխանատվության են ենթարկվում ՀՀ քրեական օրենսգրքով այն դեպքում, եթե չեն դատապարտվել հանցանքի կատարման վայրի պետությունում և գտնվում են ՀՀ-ում**

• ՀՀ տարածքում հանցանք կատարած բոլոր անձինք պատասխանատվության են ենթարկվում ՀՀ քրեական օրենսգրքով

24. Բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություն չէ.

• թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր հափշտակելը կամ շորթելը

• սանիտարահակահամաճարակային կանոնները խախտելը

• մարդկանց կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր հանգամանքների վերաբերյալ տեղեկություն թաքցնելը

■ **թմրամիջոց գործածելը**

25. Առանձնակի արժեք ունեցող առարկաներ հափշտակելը հանցակազմի առարկա են համարվում.

• նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկը գերազանցող արժեք ունեցող գույքը կամ այլ առարկաները

• պատմության կամ մշակույթի այն հուշարձանները, որոնց արժեքը գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկը

■ **պատմական, գեղարվեստական կամ մշակութային առանձնակի արժեք ունեցող առարկաները կամ փաստաթղթերը**

• հատուկ պահպանման տակ վերցված պատմական, գեղարվեստական կամ մշակութային հուշարձանները՝ անկախ նրանց արժեքից

26. Բանդիտիզմ չէ.

• կազմակերպությունների վրա հարձակվելու նպատակով կազմակերպված զինված խումբ ստեղծելը

• անձանց վրա հարձակվելու նպատակով կազմակերպված զինված խումբ ստեղծելը

• բանդայի կողմից կատարվող հարձակումներին մասնակցելը

■ **մի խումբ անձանց կողմից կազմակերպության գույքին տիրանալու նպատակով կատարված հարձակումը**

27. Ձանգվածային անկարգությունները.

■ **հասարակական անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություն է**

• հասարակական կարգի և բարոյականության դեմ ուղղված հանցագործություն է

• կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություն է

• խաղաղության և մարդկության անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություն է

28. Ա-ն մարդաշատ փողոցում դանակի երկու հարվածով սպանել է իր հետ թշնամական հարաբերությունների մեջ գտնվող Բ-ին և դեպքի պատճառով հավաքվածներից մեկին հրելով և երկու բառով հայհոյանք տալով՝ դիմել է փախուստի: Որակե՛լ Ա-ի հանցանքը.

• Ա-ն կատարել է զենքի գործադրմամբ խուլիգանություն և սպանություն

• Ա-ն կատարել է խուլիգանական դրդումներով սպանություն

• Ա-ն կատարել է խուլիգանական դրդումներով սպանություն և խուլիգանություն

■ **Ա-ն կատարել է հասարակ սպանություն**

29. Նախկինում սպանություն կատարած անձը դատապարտվելուց և պատիժը կրելուց հետո, ընկերոջ հետ վիճաբանության ժամանակ, դանակի հարված հասցնելով սպանել է նրան: Որակե՛լ նրա արարքը.

• անձի արարքը ենթակա է որակման որպես երկու անձի դիտավորյալ սպանություն

■ **անձի արարքը ենթակա է որակման որպես հասարակ սպանություն**

• անձի արարքը ենթակա է որակման որպես նախկինում սպանություն կատարած անձի կողմից կատարված սպանություն

• անձի արարքը ենթակա է որակման որպես ծանրացուցիչ հանգամանքներում կատարված սպանություն

30. Դատվածության մարման ժամկետի ընդհատման հիմքն է.

■ **նոր հանցանքի կատարումը**

• ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքի կատարումը

• դիտավորյալ հանցանքի կատարումը

• միջին ծանրության դիտավորյալ հանցանքի, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքի կատարումը

31. Ա-ն, աշխատանքից վերադառնալով տուն, մեկ անգամ ձեռքով հարվածել է 10-ամյա երեխային ծեծի ենթարկող կնոջը, որը կարճ ժամանակով կորցրել է գիտակցությունը: Ուշքի գալուց հետո կինը տան խոհանոցում օգտագործել է խիստ ներգործող նյութ և ինքնասպան եղել: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• Ա-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության կնոջն ինքնասպանության հասցնելու համար

• Ա-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության կնոջը սպանելու համար

• Ա-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության կնոջն անզգուշությամբ մահ պատճառելու համար

■ **Ա-ի գործողություններում հանցակազմ չկա**

32. Տուգանքը նշանակվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված դեպքերում.

• միայն շահադիտական դրդումներով հանցանքների համար

• միայն ոչ մեծ և միջին ծանրության, ինչպես նաև ծանր հանցանքների համար

• միայն ոչ մեծ ծանրության հանցանքների համար

■ **միայն ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցանքների համար**

33. Բռնաբարություն կատարողի հետ բռնաբարությանը ներկա է լինում նաև մի կին, որը միաժամանակ օգնում է բռնաբարողին՝ տուժողի ձեռքերը բռնելով և նրա դիմադրությունը կոտրելով: Որակե՛լ կնոջ արարքը.

■ **նա հանդիսանում է բռնաբարությանը օժանդակող**

• նա հանդիսանում է մի խումբ անձանց կողմից կատարված բռնաբարության օժանդակող

• նա հանդիսանում է մի խումբ անձանց կողմից կատարված բռնաբարության համակատարող

• նա ծանր հանցանք թաքցնող է և բռնաբարության օժանդակող

34. Ա-ն, զգալի արժեք ներկայացնող իրերով լի պայուսակը դնելով խանութի պատի տակ, մտնում է խանութ՝ ծխախոտ գնելու: Խանութից դուրս գալուց հետո նկատում է, որ պայուսակը չկա: Ուշադիր զննելով շրջակայքը՝ նա նկատում է, որ ինչ-որ մեկն իր պայուսակը ձեռքին հեռանում է մոտակա ճանապարհով: Ա-ն վազում է նրա հետևից և առանց որևէ դիմադրության նրանից վերցնում պայուսակը: Որակե՛լ պայուսակը տանողի արարքը.

■ **պայուսակը տանողը կատարել է գողության փորձ**

• պայուսակը տանողը կատարել է կողոպուտ

• պայուսակը տանողը գտանք է յուրացրել

• պայուսակը տանողի արարքում հանցակազմ չկա

35. Ա-ն ծանոթացել է մեծ արժեքների պահեստարանի պահակի հետ և նրա հետ համատեղ օղի խմել: Այդ ընթացքում պահակի օղու բաժակի մեջ գցել է քնաբեր: Որոշ ժամանակ անց պահակը քնել է: Օգտվելով դրանից՝ Ա-ն պահակի մոտից վերցրել է պահեստի բանալիները և հափշտակել զգալի չափերով գույք: Ա-ն կատարել է.

■ **գողություն**

• կողոպուտ

• ավազակային հարձակում

• խարդախություն

36. Ա-ն, զբոսայգում հանդիպելով Բ-ին, նրա վրա է ուղղում խաղալիք ատրճանակը և նրանից պահանջում վզից կախված շուրջ հարյուր գրամանոց ոսկյա խաչը: Ընդ որում՝ Բ-ն խաղալիք ատրճանակն ընկալում է որպես իսկական զենք և Ա-ին է տալիս ոսկյա խաչը: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- Ա-ն կատարել է սովորական կողոպուտ
- Ա-ն կատարել է որակյալ կողոպուտ
- Ա-ն կատարել է որակյալ կողոպուտ և ապօրինի զենք կրելու հանցանքներ
- **Ա-ի արարքում առկա է հասարակ ավազակություն**

37. Ա- ն ավազակային հարձակում կատարելու ժամանակ կիրառել է արճիճից պատրաստված ատրճանակի մակետ, որը շատ նման է իրական ատրճանակին, բայց փաստացի հնարավոր չէ կրակ արձակել, սակայն դրանով հարվածել է մարդու գլխին: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- **Ա-ն կատարել է որակյալ ավազակային հարձակում, որպես զենք օգտագործվող այլ առարկաների գործադրմամբ**
- Ա-ն կատարել է որակյալ ավազակային հարձակում զենքի գործադրմամբ
- Ա-ն կատարել է հասարակ ավազակային հարձակում
- Ա-ն կատարել է ավազակության փորձ

38. Անձը, մտնելով հիմնարկի հաշվապահության սենյակ, այնտեղից իր հետ տանում է մի փաթեթ հաշվապահական ձևաթղթեր, որոնք իրենցից տնտեսական որևէ արժեք չեն ներկայացնում և հաշվառված ու համարակալված չեն: Տվյալ անձը նպատակ չի հետապնդել այդ ձևով հափշտակություն կատարել: Որակե՛լ նրա արարքը.

- անձի արարքում կա գողության հանցակազմ
- անձի արարքում կա փաստաթղթեր հափշտակելու հանցակազմ
- **անձի արարքում հանցակազմ չկա**
- անձի արարքում կա կողոպուտի հանցակազմ

39. Հանցագործության տեսակը որոշելու համար անհրաժեշտ է ղեկավարվել.

• տվյալ հանցագործության համար քրեական օրենքով նախատեսված պատժի նվազագույն չափով

■ **տվյալ հանցագործության համար քրեական օրենքով նախատեսված պատժի առավելագույն չափով**

• տվյալ հանցագործության համար քրեական օրենքով նախատեսված պատժի նվազագույն և առավելագույն չափերով

• դատարանի կողմից նշանակված պատժի տեսակով և չափով

40. Վկայի ներկայանալուն կամ նրան ցուցմունք տալուն խոչընդոտելը.

• վկայի կողմից դատարան ներկայանալուն խոչընդոտելն է, որը կատարվել է բռնություն գործադրելով, եթե առողջությանը պատճառվել է ոչ մեծ ծանության վնաս

■ **վկայի կողմից դատարան, նախնական քննության մարմիններ ներկայանալուն կամ նրան ցուցմունք տալուն խոչընդոտելն է, որը կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով կամ այլ ապօրինի գործողություններով**

• վկայի կողմից դատարան, դատախազություն, հետաքննության, նախաքննության մարմիններ ներկայանալուն կամ նրան ցուցմունք տալուն խոչընդոտելն է, որը կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով կամ այլ ապօրինի գործողություններով

• վկայի կողմից դատարան, ինչպես նաև մինչդատական վարույթն իրականացնող անձանց և մարմիններին ներկայանալուն կամ նրան ցուցմունք տալուն խոչընդոտելն է, որը կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով կամ այլ ապօրինի գործողություններով

41. Ակնհայտ անմեղ անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելը.

• քննիչի կամ հետաքննություն կատարող անձի կողմից անձնական դրդումներով անձին առանց բավարար հիմքերի կամ ապացույցների քրեական պատասխանատվության կանչելն է

■ **անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելն է՝ չհաստատված հանցագործության դեպքով կամ առանց դեպքի անձի մասնակցությունը հիմնավորող կամ ոչ բավարար չափով հիմնավորող կամ առանց նրա արարքում հանցակազմը հավաստող փաստական տվյալների առկայության**

• հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի կամ դատախազի կողմից անձնական դրդումներով անձին առանց բավարար հիմքերի կամ ապացույցների քրեական պատասխանատվության կանչելն է

• հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի կամ դատախազի կողմից շահադիտական դրդումներով անձին առանց բավարար հիմքերի կամ ապացույցների քրեական պատասխանատվության կանչելն է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքների համար

42. Ակնհայտ անարդար դատավճիռ, վճիռ կամ դատական այլ ակտ կայացնելը.

• դատախազի կամ քննիչի կողմից շահադիտական կամ անձնական այլ դրդումներով ակնհայտ անմեղ անձի նկատմամբ քրեական պատիժ նշանակելու միջնորդություն անելն է

■ դատավորի կողմից շահադիտական կամ անձնական այլ դրդումներով ակնհայտ անարդար դատավճիռ, վճիռ կամ դատական այլ ակտ կայացնելն է

• դատավորի կողմից այնպիսի դատավճիռ, վճիռ կամ որոշում կայացնելն է, որով ակնհայտ հանցավոր անձը արդարացվում է

• դատավորի կողմից այնպիսի դատավճիռ կամ վճիռ կայացնելն է, որով անձի նկատմամբ նշանակվում է արարքի ծանրությանը չհամապատասխանող մեղմ պատիժ

43. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 351-րդ հոդվածի համաձայն՝ քրեական պատասխանատվությունից ապօրինի ազատելը.

• դատավորի կողմից հանցանք կատարելու մեջ մեղավոր անձին քրեական պատասխանատվությունից ապօրինի ազատելն է

■ դատախազի, քննիչի կամ հետաքննություն կատարող անձի կողմից հանցանք կատարելու մեջ կասկածվող կամ մեղադրվող անձին քրեական պատասխանատվությունից ապօրինի ազատելն է

• դատախազի կամ դատավորի կողմից միայն ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձին քրեական պատասխանատվությունից ապօրինի ազատելն է

• դատավորի, դատախազի, քննիչի կամ հետաքննություն կատարող անձի կողմից հանցանք կատարելու մեջ մեղադրվող անձին քրեական պատասխանատվությունից ապօրինի ազատելն է

44. Հանցագործության ո՞ր տեսակին է դասվում այն դիտավորյալ հանցանքը, որի համար նախատեսված է ազատազրկում՝ 4-8 տարի ժամկետով.

• ոչ մեծ ծանրության

• միջին ծանրության

■ **ծանր**

• առանձնապես ծանր

45. Քրեական օրենքի հետադարձ ուժը նշանակում է, որ.

• այդ օրենքը տարածվում է այն հանցագործությունների և դրանք կատարող անձանց վրա, ովքեր հանցանք են կատարում այդ օրենքն ընդունվելուց հետո

■ **այդ օրենքը տարածվում է մինչև ուժի մեջ մտնելը համապատասխան արարք կատարած անձանց, այդ թվում՝ այն անձանց վրա, ովքեր կրում են պատիժը կամ կրել են դա, սակայն ունեն դատվածություն**

• այդ օրենքը տարածվում է մինչև ուժի մեջ մտնելը դատապարտված անձանց կամ այն անձանց վրա, ովքեր պատիժը կրել են և չունեն դատվածություն

• այդ օրենքը տարածվում է մինչև ուժի մեջ մտնելը կատարված հանցագործությունների և նշանակված պատիժների նկատմամբ, եթե դրանով չեն խախտվում հանրային շահերը

46. Ա-ն ու Բ-ն ալկոհոլի օգտագործման ժամանակ որոշում են հումորի համար իրենց ղեկավարին՝ ալկոհոլից հարբած Գ-ին գետում թրջել և հրում են վերջինիս՝ գցելով գետը: Չկարողանալով հաղթահարել ջրի հոսքը՝ Գ-ն սկսում է խեղդվել, սակայն Ա-ն և Բ-ն տեսնելով, որ գետի հոսանքը ուժեղ է, չեն օգնում Գ-ին, և վերջինս խեղդվում է: Վախենալով հնարավոր պատասխանատվությունից՝ նրանք դիակը ջրից հանում և այրում են: Քանի որ տուն վերադառնալու ճանապարհին Ա-ն կարծիք է արտահայտում, որ նպատակահարմար է մեղայականով ներկայանալ ոստիկանություն, դրա համար նախկինում ավազակության համար երկու անգամ դատապարտված Բ-ն, որոշելով ձերբազատվել Ա-ից, սպանում է նրան: Բ-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության.

• երկու կամ ավելի անձի սպանության համար

• անզգուշությամբ մահ պատճառելու և այլ հանցանքի կատարումը թաքցնելու նպատակով սպանության համար

■ **վտանգի մեջ թողնելու, որն առաջացրել է մարդու մահ և այլ հանցանքը թաքցնելու նպատակով սպանության համար**

• խմբի կողմից կատարված անզգուշությամբ մահ պատճառելու և այլ հանցանքը թաքցնելու նպատակով սպանության համար

47. Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայության պարտականությունները կատարելուց հրաժարվելը.

■ **այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայությունից կամ դրա առանձին պարտականությունները կատարելուց հրաժարվելը, որը զուգորդվել է դրանց փաստացի դադարեցմամբ**

• այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից իրեն որևէ վնասվածք պատճառելու (անդամախեղելու), հիվանդության սիմուլյացիայի, կեղծ փաստաթղթեր օգտագործելու կամ խաբեության այլ միջոցով կամ ապօրինի այլ եղանակով ծառայության պարտականությունները կատարելուց հրաժարվելն է

• այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայությունից կամ դրա առանձին պարտականությունները կատարելուց հրաժարվելն է

• այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայությունից վերջնականապես հրաժարվելու նպատակով ծառայության վայրն ինքնակամ թողնելը, ինչպես նաև նույն նպատակով ծառայության չներկայանալն է

48. Ապրանքային նշանն ապօրինի օգտագործելն օբյեկտիվ կողմից կատարվում է.

• ապրանքային կամ սպասարկման նշանը կամ ֆիրմային անվանումը կեղծելը, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել

■ **ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելը, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել**

• ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանակը, ակցիզը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելը, եթե այդ արարքը էական վնաս է պատճառել

• ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի և անհատույց օգտագործելը, որը խոշոր վնաս է պատճառել

49. Քրեորեն պատժելի է սառը, նետողական և գազային զենք ապօրինի.

• պահելը

■ **կրելը**

• իրացնելը

• պահելը, կրելը և իրացնելը

50. Նյութական հանցակազմի բնութագիրն է.

• հանցանքն ավարտված է համարվում հանրորեն վտանգավոր արարքը սկսելու պահին

■ **հանցանքն ավարտված է համարվում հանրորեն վտանգավոր հետևանքները վրա հասնելու պահին**

• հանցանքի կատարմամբ պատճառվում է նյութական վնաս

• հանցանքն ավարտված է համարվում հանրորեն վտանգավոր արարքի կատարման պահին

51. Վարկը ոչ նպատակային օգտագործելը.

• պետության կամ միջազգային կազմակերպության կողմից տրամադրվող վարկը ոչ նպատակային օգտագործելն է, որը խոշոր վնաս է պատճառել անձանց, կազմակերպություններին կամ պետությանը

■ **պետության կամ միջազգային կազմակերպության կամ միջազգային պայմանագրով նախատեսված ծրագրի կողմից տրամադրվող նպատակային վարկը ոչ նպատակային օգտագործելն է, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել անձանց, կազմակերպություններին կամ պետությանը**

• պետության կամ միջազգային պայմանագրով նախատեսված ծրագրի կողմից տրամադրվող նպատակային վարկը ոչ նպատակային օգտագործելն է, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել անձանց, կազմակերպություններին կամ պետությանը

• պետության կամ միջազգային կազմակերպության կամ միջազգային պայմանագրով նախատեսված ծրագրի կամ Համաշխարհային բանկի կամ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող նպատակային վարկը ոչ նպատակային օգտագործելն է, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել անձանց, կազմակերպություններին կամ պետությանը

52. Անձը, գտնվելով ցմահ ազատազրկման մեջ, պատիժը կրելու ընթացքում ուղղիչ հիմնարկության աշխատակցին դիտավորությամբ պատճառել է առողջության ծանր վնաս: Նրա նկատմամբ նախաքննություն պե՞տք է կատարվի և դատաքննություն տարվի.

• ոչ, քանի որ նա արդեն դատապարտված է ցմահ ազատազրկման

■ **այո, քանի որ նա կատարել է նոր հանցագործություն**

• այո, եթե նա չի ընդունում իր հանցանքը և պնդում է, որ ինքը չի կատարել այդ արարքը

• ոչ, քանի որ ինչ պատիժ էլ նրան տան, միևնույն է այն ներառվելու է ցմահ ազատազրկման մեջ

53. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը, որպես լրացուցիչ պատժատեսակ, նշանակվում է.

• 1-4 տարի ժամկետով

■ **1-3 տարի ժամկետով**

• 2-3 տարի ժամկետով

• 2-4 տարի ժամկետով

54. Նշված հանցագործություններից որի՞ համար քրեական պատասխանատվության ենթակա չէ 14-16 տարեկան անձը.

• բռնաբարություն

• շորթում

■ **դիտավորությամբ առողջությանը թեթև վնաս պատճառել**

• մարդուն առևանգել

55. Ստորև բերված ո՞ր դեպքում է զենք կրելու իրավունք ունեցող անձի կողմից զենքով տեղամասային կենտրոն մուտք գործելու արարքը պարունակում հանցակազմ.

• երբ արարքը կատարվել է քվեարկության օրը՝ ծառայողական անհրաժեշտությունից ելնելով

• երբ արարքը կատարվել է քվեարկության նախորդ օրը

■ **երբ արարքը կատարվել է քվեարկության օրը՝ զենք կրելու իրավունք ունեցող անձի կողմից զենքով ցուցադրաբար տեղամասային կենտրոն մուտք գործելով՝ առանց ծառայողական անհրաժեշտության**

• երբ արարքը կատարվել է քվեարկության օրը՝ քվեարկությանը մասնակցելու համար զենք կրելու իրավունք ունեցող անձի կողմից զենքով տեղամասային կենտրոն մուտք գործելով

56. Ստորև բերված ո՞ր հատկանիշն է «հարկերը, տուրքերը կամ պարտադիր այլ վճարումները վճարելուց չարամտորեն խուսափելը» հանցանքը դարձնում որակյալ.

■ **եթե արարքը կատարվել է առանձնապես խոշոր չափերով**

• եթե արարքը կատարվել է կրկին

• եթե արարքը կատարվել է շահադիտական դրդումներով

• եթե արարքը կատարվել է պաշտոնատար անձի հետ համաձայնության գալով

57. Եթե անձը հասել է ՀՀ քրեական օրենքով նախատեսված տարիքի, սակայն մտավոր զարգացման մեջ հետ մնալու հետևանքով ընդունակ չի եղել ամբողջ չափով գիտակցել իր արարքի բնույթն ու նշանակությունը կամ ղեկավարել դա, ապա.

• նրա նկատմամբ կիրառվում են պատժի հետ միացված բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ

• նա ենթակա է քրեական պատասխանատվության, սակայն, դա հաշվի է առնվում որպես պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող հանգամանք

■ **նա ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության**

• նրա նկատմամբ կիրառվում են բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ, իսկ առողջանալուց հետո նա կարող է ենթարկվել պատժի

58. Ա-ն և Բ-ն ամուսնալուծվում են, և դատարանը որոշում է նրանց 2 տարեկան երախային թողնել մոր՝ Ա-ի խնամքին: Ա-ն, ապրուստի միջոց աշխատելու պատրվակով, վերցնում է երեխային և գնում է ՌԴ՝ արտագնա աշխատանքի՝ զրկելով հորը՝ Բ-ին, երեխայի հետ տեսակցելու դատարանի կողմից սահմանած հնարավորությունից: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• ծնողներից երեխային ապօրինաբար բաժանելը կամ երեխային փոխելը

• առևանգում

■ **հանցակազմ չկա**

• դատական ակտը չկատարելը

59. 15-ամյա Ա-ն, ցուցադրելով իր մոտ եղած դանակը, սպառնում է սպանել Բ-ին, եթե վերջինս չհրաժարվի հանդիպելու Դ-ի հետ, որին Ա-ն հավանում

է: Սպառնալիքը ընդունելով իրական՝ Բ-ն չի շարունակում հանդիպել Դ-ին: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- սպանության սպառնալիք
- ապօրինի սառը զենք պահելը, կրելը և սպանության նախապատրաստություն
- **■ հանցակազմ չկա**
- ապօրինի սառը զենք պահելը, կրելը և սպանության սպառնալիք

60. Հայաստանի Հանրապետության դրոշի տակ գտնվող կամ Հայաստանի Հանրապետության տարբերանշանը կրող նավի կամ թռիչքում գտնվող օդանավի կամ օդային այլ սարքի վրա հանցանք կատարած անձը.

- **■ անկախ դրա գտնվելու վայրից՝ ենթակա է քրեական պատասխանատվության Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ**
- ենթակա է քրեական պատասխանատվության դրա գտնվելու վայրի օրենքներով
- կախված դրա գտնվելու վայրից՝ ենթակա է քրեական պատասխանատվության Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով՝ միայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև դրա գտնվելու վայրի օրենքներով
- անկախ դրա գտնվելու վայրից՝ ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն միջազգային պայմանագրերով նախատեսված կարգով

61. Պատիժ նշանակելու ընդհանուր սկզբունքների համաձայն՝ հանցագործության համար նախատեսված պատիժներից առավել խիստը նշանակվում է.

- **■ եթե նվազ խիստ տեսակը չի կարող ապահովել պատժի նպատակները**
- առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձանց նկատմամբ
- նախկինում դիտավորյալ հանցագործության համար դատապարտված անձանց նկատմամբ
- նախկինում երկու կամ ավելի անգամ դիտավորյալ հանցագործությունների համար դատապարտված անձանց նկատմամբ

62. Բժիշկ-գինեկոլոգ Ա-ին է դիմում իր ծանոթ Բ-ն՝ խնդրանքով, որպեսզի կատարի աբորտ: Բ-ի մոտ բացակայում են կանացի խորհրդատվության

ուղեգիրը, լաբորատոր անալիզները և այլ հետազոտությունները, որոնք անհրաժեշտ են հղիության արհեստական ընդհատման համար: Ա-ն, առանց պատշաճ ձևակերպման, կլինիկայի պայմաններում իրականացնում է աբորտ և, հաշվի առնելով Բ-ի բավարար վիճակը, նրան ուղարկում է տուն: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

■ **ապօրինի աբորտ կատարելը**

• հանցակազմ չկա

• անփութություն և աբորտ

• բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողների կողմից մասնագիտական պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

63. Թվարկվածներից ո՞րն է պատասխանատվությունը և պատիժը ծանրացնող հանգամանք հանդիսանում՝ համաձայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի.

• հանցանքը կարեկցանքի շարժառիթով կատարելը

• հանցանքը նյութական կախվածության ազդեցության տակ կատարելը

• հանցանքը հրամանը կամ կարգադրությունը կատարելու իրավաչափության պայմանները խախտելով կատարելը

■ **հանցանքը տուժողին ծաղրուծանակի ենթարկելով կատարելը**

64. Պատժի ժամկետները հաշվարկվում են.

■ **որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու, կարգապահական գումարտակում պահելու միջոցով: Ազատազրկման ժամկետները հաշվարկվում են ամիսներով և տարիներով: Հանրային աշխատանքների ժամկետը հաշվարկվում է ժամերով: Կալանքի ժամկետը հաշվվում է օրերով և ամիսներով:**

• որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու, կարգապահական գումարտակում պահելու միջոցով: Ազատազրկման ժամկետները հաշվարկվում են տարիներով: Հանրային աշխատանքների ժամկետը հաշվարկվում է ժամերով: Կալանքի ժամկետը հաշվվում է օրերով:

• որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու, կարգապահական գումարտակում պահելու միջոցով:

Ազատազրկման ժամկետները հաշվարկվում են ամիսներով և տարիներով: Հանրային աշխատանքների և կալանքի ժամկետները հաշվվում են ամիսներով:

• որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու, կարգապահական գումարտակում պահելու միջոցով: Ազատազրկման ժամկետները հաշվարկվում են ժամերով, ամիսներով և տարիներով: Հանրային աշխատանքների ժամկետը հաշվարկվում է ժամերով և օրերով: Կալանքի ժամկետը հաշվվում է օրերով և ամիսներով:

65. Օրենսդիր մարմնի կողմից ընդունվող համաներման ակտով.

• հանցանք կատարած անձը կարող է չենթարկվել քրեական պատասխանատվության, իսկ ամբաստանյալը կարող է լրիվ կամ մասնակիորեն ազատվել ինչպես հիմնական, այնպես էլ լրացուցիչ պատժից

• հանցանք կատարած անձը կարող է չենթարկվել քրեական պատասխանատվության, իսկ մեղադրյալի նկատմամբ պատժի չկրած մասը կարող է փոխարինվել ավելի մեղմ պատժատեսակով, կամ կարող է վերացվել դատվածությունը, ինչպես նաև կարող է կիրառվել պայմանական դատապարտություն

• հանցանք կատարած անձը կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից, իսկ դատապարտյալը կարող է ազատվել հիմնական պատժից, կամ պատժի չկրած մասը կարող է փոխարինվել ավելի մեղմ պատժատեսակով, կամ կարող է հանվել կամ մարվել դատվածությունը, կամ կարող է պատժի չկրած մասը կրճատվել

■ **հանցանք կատարած անձը կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից, իսկ դատապարտյալը կարող է լրիվ կամ մասնակիորեն ազատվել ինչպես հիմնական, այնպես էլ լրացուցիչ պատժից, կամ պատժի չկրած մասը կարող է փոխարինվել ավելի մեղմ պատժատեսակով, կամ կարող է վերացվել դատվածությունը**

66. Իրադրության փոփոխման հետևանքով.

■ **առաջին անգամ ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցանք կատարած անձը կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից, եթե պարզվի, որ իրադրության փոփոխման հետևանքով այդ անձը կամ նրա կատարած արարքը դադարել է հանրության համար վտանգավոր լինելուց**

• ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցանք կատարած անձը կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից, եթե պարզվի, որ իրադրության փոփոխման հետևանքով այդ անձը կամ նրա կատարած արարքը դադարել է հանրության համար վտանգավոր լինելուց՝ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված դեպքերում

• անձը չի կարող ազատվել քրեական պատասխանատվությունից

• առաջին անգամ ոչ մեծ, միջին ծանրության կամ ծանր հանցանք կատարած անձը կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից, եթե պարզվի, որ իրադրության փոփոխման հետևանքով այդ անձը կամ նրա կատարած արարքը դադարել է հանրության համար վտանգավոր լինելուց

67. Ցմահ ազատազրկման ձևով պատիժ կրող անձը կարող է պայմանական վաղաժամկետ ազատվել, եթե.

■ **դատարանը գտնի, որ նա պատիժը հետագա կրելու կարիքը չունի և փաստորեն կրել է ազատազրկման ոչ պակաս, քան քսան տարին**

• պատիժն ի կատար ածող մարմինը գտնի, որ նա պատիժը հետագա կրելու կարիքը չունի և փաստորեն կրել է ազատազրկման ոչ պակաս, քան քսան տարին

• դատարանը գտնի, որ նա պատիժը հետագա կրելու կարիքը չունի և փաստորեն կրել է ազատազրկման ոչ պակաս, քան տասնհինգ տարին

• պատիժն ի կատար ածող մարմինը գտնի, որ նա ուղղվելու համար նշանակված պատժի մնացած մասը կրելու կարիք չունի և փաստորեն կրել է ազատազրկման ոչ պակաս, քան քսանհինգ տարին

68. Նշվածներից ու՞մ նկատմամբ կարող են նշանակվել հանրային աշխատանքներ.

• առաջին խմբի հաշմանդամների

• երկրորդ խմբի հաշմանդամների

■ **դատավճիռ կայացնելու պահին 16-18 տարեկան անձանց**

• կենսաթոշակային տարիք ունեցող անձանց

69. Կարգապահական գումարտակում պահելը ազատազրկման փոխարեն չի կարող նշանակվել այն դեպքում, երբ.

• կալանքը որպես խափանման միջոց կիրառված չի եղել

• կալանքը որպես խափանման միջոց կիրառված է եղել

• անձը նախկինում դատապարտվել է դիտավորյալ հանցագործության համար

■ **անձը նախկինում կրել է ազատազրկման ձևով պատիժ**

70. Դատվածությունը հանվում է, եթե.

• անձը պատիժը կրելուց հետո դրսևորել է անբասիր վարքագիծ, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է տուժողին պատճառված վնասը, ապա նրա խնդրանքով դատարանը կարող է դատվածությունը հանել մինչև դատվածությունը մարելու ժամկետը լրանալը, բայց ոչ շուտ, քան այդ ժամկետի կեսը լրանալը

• անձը պատիժը կրելուց հետո դրսևորել է անբասիր վարքագիծ, կատարել է դատարանի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները, ապա նրա խնդրանքով դատարանը կարող է դատվածությունը հանել մինչև դատվածությունը մարելու ժամկետը լրանալը, բայց ոչ շուտ, քան այդ ժամկետի կեսը լրանալը

• անձը պատիժը կրելուց հետո դրսևորել է անբասիր վարքագիծ, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է տուժողին պատճառված վնասը, կատարել է դատարանի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները, ապա նրա խնդրանքով դատարանը կարող է դատվածությունը հանել մինչև դատվածությունը մարելու ժամկետը լրանալը, բայց ոչ շուտ, քան այդ ժամկետի կեսը լրանալը

■ անձը պատիժը կրելուց հետո դրսևորել է անբասիր վարքագիծ, ապա նրա խնդրանքով դատարանը կարող է դատվածությունը հանել մինչև դատվածությունը մարելու ժամկետը լրանալը, բայց ոչ շուտ, քան այդ ժամկետի կեսը լրանալը

71. Անձը դատվածություն ունեցող է համարվում.

• մեղադրական դատավճիռը կայացնելու պահից մինչև պատժի լրիվ կրումը

• մեղադրական դատավճիռը կայացնելու պահից մինչև դատվածությունը մարվելու կամ հանելու պահը

• մեղադրական դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից մինչև պատժի լրիվ կրումը

■ մեղադրական դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից մինչև դատվածությունը մարվելու կամ հանելու պահը

72. Դատվածությունը մարված չի համարվում.

• պատիժը պայմանական չկիրառելու դեպքում՝ փորձաշրջանն անցնելուց հետո

• ազատազրկումից ավելի մեղմ պատժի դատապարտված անձանց նկատմամբ՝ նշանակված պատիժը կրելուց մեկ տարի անցնելուց հետո

■ ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության համար ազատազրկման դատապարտված անձանց նկատմամբ՝ պատիժը կրելուց երկու տարի անցնելուց հետո

• ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության համար ազատազրկման դատապարտված անձանց նկատմամբ՝ պատիժը կրելուց երեք տարի անցնելուց հետո

73. Եթե անձն օրենքով սահմանված կարգով պայմանական վաղաժամկետ ազատվել է պատիժը կրելուց, կամ պատժի չկրած մասը փոխարինվել է ավելի մեղմ պատժով, ապա դատվածությունը մարելու ժամկետը հաշվարկվում է.

• դատավճռի օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից

■ **հիմնական պատիժը և լրացուցիչ պատիժը կրելուց ազատելու պահից**

• միայն հիմնական պատիժը կրելուց ազատելու պահից

• դատավճռի օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից կամ հիմնական պատիժը և լրացուցիչ պատիժը կրելուց ազատելու պահից, եթե այդ մասին նշված է դատարանի որոշման մեջ

74. Դատվածություն չունեցող են համարվում այն անձինք.

■ **ովքեր դատարանի դատավճռով դատապարտվել են առանց պատիժ նշանակելու կամ դատարանի դատավճռով ազատվել են պատիժը կրելուց կամ պատիժը կրել են այնպիսի արարքի համար, որի հանցավորությունն ու պատժելիությունը վերացված է օրենքով**

• ովքեր օրենքով սահմանված կարգով պայմանական վաղաժամկետ ազատվել են պատիժը կրելուց, կամ պատժի չկրած մասը փոխարինվել է ավելի մեղմ պատժով

• ովքեր կրել են ազատազրկման ձևով պատիժը կամ դատարանի դատավճռով ազատվել են պատիժը կրելուց կամ պատիժը կրել են այնպիսի արարքի համար, որի հանցավորությունն ու պատժելիությունը վերացված են օրենքով

• ովքեր դատարանի դատավճռով դատապարտվել են 1) ազատազրկումից ավելի մեղմ պատժի՝ նշանակված պատիժը կրելուց մեկ տարի անցնելուց հետո. 2) ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության համար ՝ պատիժը կրելուց երեք տարի անցնելուց հետո. 3) ծանր հանցագործության համար՝ պատիժը կրելուց հինգ տարի անցնելուց հետո. 4) առանձնապես ծանր հանցագործության համար ՝ պատիժը կրելուց ութ տարի անցնելուց հետո

75. Նշվածներից ո՞րն է դատարանի կողմից օրենքով նախատեսվածից ավելի մեղմ պատիժ նշանակելու սխալ տարբերակ, եթե տվյալ հանցագործության համար նախատեսված է ազատազրկում 3-7 տարի ժամկետով.

• կալանք՝ 2 ամիս ժամկետով

• ազատազրկում՝ 1 տարի ժամկետով

■ **ազատազրկում՝ 2 ամիս ժամկետով**

• ազատազրկում՝ 6 ամիս ժամկետով

76. Եթե հանցագործության համար նախատեսված է ազատազրկում՝ 3-8 տարի ժամկետով, ապա տվյալ հանցագործության նախապատրաստության համար նշանակվող պատիժը չի կարող գերազանցել.

• 3 տարին

• 1 տարին

■ **4 տարին**

• 2 տարին

77. Եթե դատավճիռ կայացնելուց հետո պարզվի, որ անձը մեղավոր է նաև մեկ այլ հանցանքի համար, որը նա կատարել է նախքան առաջին գործով դատավճիռ կայացնելը, ապա վերջնական պատժի որոշման կարգն է.

• առաջին դատավճռով նշանակված պատժի կրումը վերսկսվում է նորից, որից հետո անձը կրում է նոր նշանակված պատիժը

• եթե առաջին դատավճռով նշանակված պատիժն ավելի խիստ է, քան նոր նշանակված պատիժը, ապա անձը կրում է միայն առաջին դատավճռով նշանակված պատիժը, հակառակ դեպքում՝ միայն նոր նշանակված պատիժը

■ **վերջնական պատժի ժամկետին հաշվակցվում է առաջին դատավճռով նշանակված պատժի կրած մասը**

• վերջնական պատժի ժամկետին հաշվակցվում է առաջին դատավճռով նշանակված պատժի չկրած մասը

78. Հանցագործությունների համակցությունը կազմում են երկու դիտավորյալ հանցանքներ, որոնցից մեկի համար նախատեսված է ազատազրկում՝ 2-6 տարի ժամկետով, իսկ մյուսի համար՝ ազատազրկում՝ 6-12 տարի ժամկետով: Տվյալ դեպքում նշանակվող վերջնական պատիժը չի կարող գերազանցել.

• 10 տարին

■ **25 տարին**

• 15 տարին

• 6 տարին

79. Դատավճիռների համակցությամբ վերջնական պատիժը, եթե դա կապված չէ ազատազրկման հետ, չի կարող գերազանցել.

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածներով պատժի տվյալ տեսակների համար սահմանված առավելագույն չափը

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածներով պատժի տվյալ տեսակների համար սահմանված առավելագույն չափը

■ **ՀՀ քրեական օրենսգրքի ընդհանուր մասով պատժի տվյալ տեսակների համար սահմանված առավելագույն չափը**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի ընդհանուր մասով պատժի տվյալ տեսակների համար սահմանված առավելագույն չափի կրկնապատիկը

80. Դատավճիռների համակցությամբ վերջնական պատիժը.

■ **պետք է ավելի մեծ լինի, ինչպես նոր հանցագործության համար նշանակված պատժից, այնպես էլ նախորդ դատավճռով նշանակված պատժի չկրած մասից**

• պետք է գերազանցի նոր հանցագործության համար նշանակված պատիժը

• չպետք է ավելի մեծ լինի, ինչպես նոր հանցագործության համար նշանակված պատժից, այնպես էլ նախորդ դատավճռով նշանակված պատժի չկրած մասից

• չպետք է ավելի մեծ լինի նոր հանցագործության համար նշանակված պատժից

81. Ռվարկվածներից ո՞վ կարող է ազատվել պատժից արտակարգ հանգամանքների հետևանքով՝ համաձայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի.

■ **ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության համար դատապարտված անձը դատապարտվածի կամ նրա ընտանիքի համար կարող է հանգեցնել ծանր հետևանքների**

• միայն անզգուշությամբ կատարած հանցանքի համար դատապարտված անձը դատապարտվածի կամ նրա ընտանիքի համար կարող է հանգեցնել ծանր հետևանքների

• ոչ մեծ կամ միջին ծանրության կամ ծանր հանցագործության համար դատապարտված անձը

• միայն ոչ մեծ ծանրության հանցագործության համար դատապարտված անձը

82. Բ-ն, ով ավազակության համար տասը տարի ժամկետով պատիժ կրելուց հետո ազատվել է քրեակատարողական հիմնարկից, 16 տարեկան Ա-ի հետ նախնական պայմանավորվածության գալով, իրականացնում են ուրիշի գույքի բացահայտ հափշտակության օբյեկտիվ կողմը: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

• մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ կատարված կողոպուտ

• նախկինում հափշտակության համար դատվածություն ունեցող անձի կողմից կազմակերպված և խմբի կողմից կատարված կողոպուտ

■ **մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ կատարված կողոպուտ և տասնութ տարին լրացած անձի կողմից անչափահասին հանցանքի կատարմանը ներգրավելը**

• տասնութ տարին լրացած անձի կողմից անչափահասին հանցանքի կատարմանը ներգրավելը և կողոպուտի դրդչություն

83. Տասնութ տարին լրացած Բ-ն 13 տարեկան Ա-ին խաբեությամբ ներգրավում է գողություն կատարելուն: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

• անչափահասին հանցանքի կատարմանը ներգրավելը

• հանցակազմ չկա

• խմբի կողմից կատարած գողություն և անչափահասին հանցանքի կատարմանը ներգրավելը

■ **գողություն**

84. Վրեժի շարժառիթով կատարված սպանությունը չի համարվի հասարակ սպանություն, եթե.

■ **վրեժը ծագել է տուժողի ծառայողական գործունեության կապակցությամբ**

• սպանությունը կատարվել է վրեժի պատճառ հանդիսացած արարքից հետո 24 ժամվա ընթացքում

• վրեժը ծագել է տուժողի ապօրինի գործունեության կապակցությամբ

• վրեժը ծագել է տուժողի կողմից հանցավորին գույքային վնաս պատճառելու կապակցությամբ

85. Հանցանքը շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով կատարված սպանություն որակելու անհրաժեշտ պայմանն է.

• հանցավորի դիտավորությամբ ընդգրկված լինի երկու կամ ավելի անձանց մահը

• հանցավորի դիտավորությամբ ընդգրկված անձից բացի մահանա առնվազն մեկ այլ անձ

■ հանցավորի արարքի կատարման արդյունքում իրական վտանգի տակ դրվի նրա դիտավորությամբ չընդգրկված առնվազն մեկ այլ անձի կյանքը

• հանցավորի դիտավորությամբ ընդգրկված անձից բացի մահանան առնվազն երեք այլ անձինք

86. Վեներական հիվանդությամբ կամ այլ սեռավարակներով վարակելը.

■ այլ անձին վեներական հիվանդությամբ կամ այլ սեռավարակներով վարակելն է այն անձի կողմից, ով գիտեր իր մոտ այդ հիվանդության առկայության մասին

• այլ անձին վեներական հիվանդությամբ կամ այլ սեռավարակներով վարակելն է այն անձի կողմից, ով չգիտեր իր մոտ այդ հիվադության առկայության մասին, թեև պարտավոր էր և կարող էր իմանալ

• այլ անձին անզգուշությամբ վեներական կամ այլ սեռավարակներով վարակելն է

• այլ անձին ուղղակի դիտավարությամբ վեներական հիվանդությամբ կամ այլ սեռավարակներով վարակելն է այն անձի կողմից, ով չգիտեր իր մոտ այդ հիվանդության մասին

87. Հանցանքը կորակվի որպես սեքսուալ բնույթի գործողություններին հարկադրել.

• եթե սուբյեկտը լինի արական սեռի ներկայացուցիչ, իսկ տուժողը՝ իգական

• եթե սուբյեկտն ու տուժողը հարազատներ են

■ անկախ սուբյեկտի և տուժողի սեռից

• եթե սուբյեկտն ու տուժողը լինեն տարբեր սեռի ներկայացուցիչներ

88. Մարդու շահագործման ձև չի համարվում.

• ստրկությունը

• հարկադիր աշխատանքը

■ **վիճակի խոցելիության օգտագործումը**

• առքը և վաճառքը

89. Համակարգչային տեղեկատվությանն ապօրինի տիրանալ չի համարվում.

• համակարգչում պահվող տեղեկատվությունն առանց թույլտվության պատճենահանելը

• մեքենայական կրիչների վրա պահվող տեղեկատվությունն առանց թույլտվության պատճենահանելը

• համակարգչում պահվող տեղեկատվությունը հանձնելուն հարկադրելը՝ անձի կամ նրա մերձավորի մասին նշավակող տեղեկություններ հրապարակելու սպառնալիքով

■ **համակարգչում պահվող և օրենքով պահպանվող տեղեկատվության համակարգի որևէ մաս կամ ամբողջությամբ համակարգ առանց թույլտվության մուտք գործելը (ներթափանցելը), որը կատարվել է պաշտպանիչ համակարգի խախտմամբ**

90. Կաշառք ստանալն ավարտված է համարվում.

• միայն կաշառքի առարկան ստանալու պահին

■ **կաշառք պահանջելու, կաշառքի խոստումը կամ առաջարկն ընդունելու կամ կաշառքը ստանալու պահին**

• կաշառքի առարկան միջնորդին հանձնելու պահին

• կաշառքի առարկան միջնորդի կողմից պաշտոնատար անձին հանձնելու պահին

91. Սանիտարահակահամաճարակային կանոնները խախտելը.

• անկախ հետևանքներից չի համարվում հանցագործություն

■ **համարվում է հանցագործություն, եթե այն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդկանց զանգվածային հիվանդացում կամ թունավորում**

• համարվում է հանցագործություն, եթե այն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու հիվանդացում կամ թունավորում

• անկախ հետևանքներից համարվում է հանցագործություն

92. Մարդկանց կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր հանգամանքների վերաբերյալ տեղեկություն թաքցնել չի համարվում.

• մարդկանց կյանքի համար վտանգ ստեղծող երևույթների վերաբերյալ տեղեկություն աղավաղելը, որը կատարվել է բնակչությանն այդպիսի տեղեկությամբ ապահովելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից

• մարդկանց առողջության համար վտանգ ստեղծող դեպքերի վերաբերյալ տեղեկություն թաքցնելը, որը կատարվել է բնակչությանն այդպիսի տեղեկությամբ ապահովելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից

■ **մարդկանց կյանքի կամ առողջության համար վտանգ ստեղծող հանրահայտ դեպքերի, իրադարձությունների, փաստերի կամ երևույթների վերաբերյալ տեղեկություն թաքցնելը**

• մարդկանց կյանքի համար վտանգ ստեղծող փաստերի վերաբերյալ տեղեկություն թաքցնելը, որը կատարվել է բնակչությանն այդպիսի տեղեկությամբ ապահովելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից

93. Մասնավոր բժշկական կամ դեղագործական գործունեությամբ ապօրինաբար զբաղվել է համարվում.

■ **առանց գրանցման կամ հատուկ թույլտվության (լիցենզիա) մասնավոր բժշկական կամ դեղագործական գործունեությամբ զբաղվելը, եթե դա անզգուշությամբ վնաս է պատճառել մարդու առողջությանը**

• առանց գրանցման կամ հատուկ թույլտվության (լիցենզիա) մասնավոր բժշկական կամ դեղագործական գործունեությամբ զբաղվելը, որն էական ֆիզիկական կամ նյութական վնաս է պատճառել դեղերի կամ բժշկական ծառայությունների սպառողներին

• առանց գրանցման կամ հատուկ թույլտվության (լիցենզիա) մասնավոր բժշկական կամ դեղագործական գործունեությամբ զբաղվելը, եթե դա դիտավորությամբ վնաս է պատճառել մարդու առողջությանը

• մասնավոր բժշկական կամ դեղագործական գործունեությամբ զբաղվելը, եթե դա անզգուշությամբ կամ դիտավորությամբ վնաս է պատճառել մարդու առողջությանը կամ առաջացրել է մահ

94. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 12-րդ հոդվածի՝ հանցանքը կատարելու ժամանակ է համարվում.

• հանրորեն վտանգավոր հետևանքները վրա հասնելու պահը

• հանցավոր գործունեությունն իրականացնելու պահը

■ հանրության համար վտանգավոր գործողությունը /անգործությունը/ իրականացնելու ժամանակը՝ անկախ հետևանքները վրա հասնելու պահից

• շարունակվող հանցագործությունների դեպքում վերջին գործողությունը կատարելու պահը, իսկ տևող հանցագործությունների դեպքում՝ առաջին գործողությունը կատարելու պահը

95. Օրենքով արգելված ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելը, որը զուգորդվել է անձանց կամ կազմակերպություններին կամ պետությանը զգալի վնաս պատճառելով, համարվում է.

■ ապօրինի ձեռնարկատիրություն

• կեղծ ձեռնարկատիրություն

• ապօրինի հակամրցակցային գործունեություն

• շահույթ ստանալու նպատակով կեղծ ձեռնարկատիրություն

96. Կեղծ գովազդ հանցագործությունը կարող է կատարվել.

• ուղղակի և անուղղակի դիտավորությամբ

■ միայն ուղղակի դիտավորությամբ

• միայն անզգուշությամբ

• ինչպես դիտավորությամբ, այնպես էլ անզգուշությամբ

97. Փաստաբանին կաշառք տալը, այսինքն՝ ապօրինաբար նրան անձամբ կամ միջնորդի միջոցով նրա կամ այլ անձի համար դրամ, գույք, գույքի նկատմամբ իրավունք, արժեթղթեր կամ որևէ այլ առավելություն խոստանալը կամ առաջարկելը կամ տրամադրելը՝ կաշառք տվողի կամ նրա ներկայացրած անձի օգտին գործողություններ կատարելու կամ չկատարելու համար, համարվում է.

• կաշառք տալ

■ առևտրային կաշառք

• կաշառքի միջնորդություն

• կաշառք ստանալ

98. Հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքի փոխարկումը (կոնվերտացումը) համարվում է.

■ **հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտներն օրինականացնել (փողերի լվացում)**

• հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտներն օգտագործել և տիրապետել

• հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքը կամ դրամական միջոցները ոչ նպատակային օգտագործել

• ապօրինի ձեռնարկատիրություն

99. Ո՞ր կետում են նշված միայն սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ.

■ **ավազակություն, գույքային վնաս պատճառելը խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով, գույքն անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը, ավտոմեքենային կամ տրանսպորտային այլ միջոցին ապօրինաբար տիրանալն առանց հափշտակելու նպատակի**

• խարդախությունը, առանձնակի արժեք ունեցող առարկաներ հափշտակելը, սպառողներին խաբելը, կողոպուտը, գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը, յուրացնելը կամ վատնելը, շորթումը

• հափշտակությունը, որը կատարվել է համակարգչային տեխնիկայի օգտագործմամբ, փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ հափշտակելը կամ վատնելը, համակարգչային տեղեկատվությանն ապօրինի տիրանալը

• կողոպուտը, գողությունը, պետական պարգևները հափշտակելը, շորթումը, առանձնակի արժեք ունեցող առարկաներ հափշտակելը, ավտոմեքենային կամ տրանսպորտային այլ միջոցին ապօրինաբար տիրանալն առանց հափշտակելու նպատակի

100. Անչափահասին հանցանքի կատարմանը ներգրավելու հանցակազմի իմաստով անչափահաս ասելով հասկացվում է.

• տվյալ հանցագործության համար քրեական պատասխանատվության տարիքի չհասած անձը

• 16 -18 տարեկան անձը

■ **տվյալ հանցագործության համար քրեական պատասխանատվության տարիքի հասած, բայց 18 տարին չլրացած անձը**

• 16 տարին չլրացած անձը

101. Հարկերը, տուրքերը կամ պարտադիր այլ վճարումները վճարելուց չարամտորեն խուսափելը համարվում է հանցագործություն, եթե.

■ այն դրսևորվել է օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվություններ, հաշվարկներ կամ հարկման հիմք հանդիսացող պարտադիր այլ փաստաթղթեր չներկայացնելու կամ նշված փաստաթղթերի մեջ ակնհայտ խեղաթյուրված տվյալներ մտցնելու միջոցով, որը կատարվել է խոշոր չափերով

• այն դրսևորվել է օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունների, հաշվարկների կամ հարկման հիմք հանդիսացող պարտադիր այլ փաստաթղթերի մեջ սխալ տվյալներ մտցնելու միջոցով, որի հետևանքով պետությանը պատճառվել է առանձնապես խոշոր չափի վնաս

• այն դրսևորվել է օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունները, հաշվարկները կամ հարկման համար հիմք հանդիսացող պարտադիր այլ փաստաթղթերը իրավասու պետական մարմնին օրենքով սահմանված ժամկետներում չներկայացնելով, որի հետևանքով պետությանը պատճառվել է առանձնապես խոշոր չափի վնաս

• այն դրսևորվել է օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունների, հաշվարկների կամ հարկման հիմք հանդիսացող պարտադիր այլ փաստաթղթերի կանխամտածված ոչնչացմամբ

102. Ա-ն և Բ-ն տեղեկանալով, որ Գ-ն բնակարանում պահում է խոշոր չափի գումար, որոշում են այն գաղտնի հափշտակել: Բնակարան մուտք գործելիս և այն խուզարկելիս գումարը չեն հայտնաբերում: Այդ պահին տուն է մտնում Գ-ն: Ա-ն անմիջապես դիմում է փախուստի, իսկ Բ-ն հարձակվելով Գ-ի վրա և դանակով սպառնալով՝ պահանջում է ասել գումարի տեղը: Սակայն համոզվելով, որ բնակարանում գումար չկա, հեռանում է: Որակե՛լ Ա-ի և Բ-ի գործողությունները.

• Ա-ն և Բ-ն ենթակա են պատասխանատվության՝ ավազակային հարձակում կատարելու համար

■ Ա-ն ենթակա է պատասխանատվության գողության հանցափորձ կատարելու, իսկ Բ-ն՝ ավազակություն կատարելու համար

• Ա-ն ենթակա է պատասխանատվության գողության հանցափորձ կատարելու, իսկ Բ-ն՝ ավազակության հանցափորձ կատարելու համար

• Ա-ն ենթակա է պատասխանատվության գողության, իսկ Բ-ն՝ գողության և ավազակության հանցափորձի համար

103. Եթե տուժողի գույքը բացահայտ հափշտակելու նպատակով նրա նկատմամբ գործադրվում է կյանքի կամ առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնություն, ապա արարքը որակվում է.

- որպես ավազակություն
- որպես հասարակ կողոպուտ
- **■ որպես ծանրացուցիչ հանգամանքներով կողոպուտ**
- հանցագործությունների համակցությամբ՝ հասարակ կողոպուտ և առողջությանը համապատասխան ծանրության վնաս պատճառելը

104. Ա-ն, մարդաշատ վայրում պատահաբար նկատելով իր թշնամի Բ-ին, հայհոյանք տալով հարձակվում է նրա վրա և հարվածներ հասցնում, որի հետևանքով Բ-ն ստանում է միջին ծանրության մարմնական վնասվածք: Որակե՛լ Ա-ի գործողությունները.

- որակյալ խուլիգանություն
- դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնասվածք պատճառել և հասարակ խուլիգանություն
- դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնասվածք պատճառել և որակյալ խուլիգանություն
- **■ դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնասվածք պատճառել**

105. Երեխային դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը.

- **■ ծնողի կամ այն անձի կողմից, ում վրա դրված է երեխայի դաստիարակության պարտականությունը, կամ մանկավարժի կամ ուսումնական, բուժական կամ դաստիարակչական հաստատության այլ աշխատողների կողմից երեխային դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելն է**
- ծնողի կամ այն անձի կողմից, ում վրա այդ պարտականությունները դրված են ըստ ծառայության, կամ այն անձի կողմից, ով այդ պարտականությունը կատարում է հատուկ հանձնարարությամբ կամ ստանձնել է կամավոր, եթե դրա հետևանքով երեխայի առողջությանն անզգուշությամբ պատճառվել է միջին ծանրության վնաս
- ծնողի կամ այլ անձի կողմից, ում վրա դրված է այդ պարտականությունը երեխային դիտավորությամբ առանց հսկողության կամ անհրաժեշտ օգնության թողնելն է, որն առաջացրել է նրա իրավունքների և օրինական շահերի էական խախտում

• ծնողի կողմից երեխայի դաստիարակության պարտականություն, կամ մանկավարժի կամ ուսումնական, բուժական կամ դաստիարակչական հաստատության այլ աշխատողների կողմից երեխային դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելն է, որն առաջացրել է էական վնաս երեխայի իրավունքների ու օրինական շահերին կամ վնաս առողջությանը

106. Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով վարակելը.

■ այլ անձին մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով դիտավորությամբ կամ ինքնավստահությամբ վարակելն է այն անձի կողմից, ով գիտեր իր մոտ այդ հիվանդության առկայության մասին

• այլ անձին մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով անզգուշությամբ վարակելն է այն անձի կողմից, ով գիտեր իր մոտ այդ հիվանդության առկայության մասին

• այլ անձին մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով վրեժի շարժառիթով վարակելն է, եթե անձը գիտեր իր մոտ այդ հիվանդության առկայության մասին

• այլ անձին մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով անփութությամբ կամ ինքնավստահությամբ վարակելն է այն անձի կողմից, ով չգիտեր իր մոտ այդ հիվանդության առկայության մասին

107. Քրեական օրենքն ունի հետադարձ ուժ, եթե.

• անձը կատարել է այնպիսի հանցանք, որի համար նախատեսվում է ազատազրկման հետ չկապված պատիժ

■ դրանով վերացվում է արարքի հանցավորությունը, մեղմացվում է պատիժը կամ այլ կերպ բարելավվում է հանցանք կատարած անձի վիճակը

• անհրաժեշտ է անձին ազատել քրեական պատասխանատվությունից և պատժի հետագա կրումից և եթե այդ օրենքը որևէ կերպ բարելավում է անձի պատիժը կրելու պայմանները

• դրանով վերացվում է արարքի հանցավորությունը և միաժամանակ չի վատթարանում հանցագործության զոհերի վիճակը

108. Անձին՝ անմիջականորեն նրա իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող և սահմանված կարգով հավաքված փաստաթղթերը կամ նյութերը ներկայացնելուց պաշտոնատար անձի կողմից ապօրինի հրաժարվելը կամ անձին այդպիսի տեղեկությունը ոչ լրիվ կամ

դիտավորյալ աղավաղված ներկայացնելը, եթե դա տվյալ անձի իրավունքներին և օրինական շահերին վնաս է պատճառել, համարվում է.

■ **անձին տեղեկություն ներկայացնելուց հրաժարվել**

• քաղաքացիների իրավահավասարությունը խախտել

• պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահել

• պաշտոնեական լիազորություններն անցնել

109. Հավաքը դադարեցնելու վերաբերյալ ոստիկանության ներկայացուցչի օրինական որոշմանը չենթարկվելուն ուղղված կոչերը հանցագործությու՞ն է՝ ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի.

• ոչ

■ **այո**

• այո, եթե կատարվում է մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ

• այո, եթե կատարվում է իշխանության ներկայացուցիչներին դիմադրելով

110. Խղճի կամ դավանանքի ազատության իրավունքի իրականացմանը խոչընդոտելը.

• խղճի կամ դավանանքի ազատության հիմքով անձին զինվորական ծառայությունից հրաժարվելու դեպքում քրեական պատասխանատվության ենթարկելն է

• կրոնական կազմակերպություններ չգրանցելը կամ կրոնական ծեսերի կատարումն արգելելն է

■ **կրոնական կազմակերպությունների օրինական գործունեությանը կամ կրոնական ծեսերի կատարմանը խոչընդոտելն է**

• կրոնական կազմակերպությունների կողմից հոգեորսությամբ զբաղվելուն կամ այլ կերպ հավատացյալներ հավաքագրելուն խոչընդոտելն է

111. Եթե զգալի չափերով գույքը հափշտակելիս ներկա են այլ անձինք, ովքեր նկատում են հանցավորի գործողությունները, սակայն չեն գիտակցում դրանց նշանակությունը, ապա.

• արարքը բոլոր դեպքերում որակվում է որպես գողություն

• արարքը բոլոր դեպքերում որակվում է որպես կողոպուտ

■ **արարքը որակվում է որպես գողություն, եթե հանցավորը գիտակցում է, որ այլ անձինք չեն հասկանում իր գործողությունների նշանակությունը**

• արարքը որակվում է որպես կողոպուտ, եթե հանցավորը գիտակցում է, որ այլ անձինք չեն հասկանում իր գործողությունների նշանակությունը

112. Ներման ակտով հնարավոր չէ.

• լրացուցիչ պատժից ազատելը

• պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելը

■ **քրեական պատասխանատվությունից ազատելը**

• դատվածության վերացումը

113. Անչափահասների նկատմամբ ըստ դատավճիռների համակցության ազատազրկման ձևով նշանակվող վերջնական պատիժը.

■ **չի կարող գերազանցել տասներկու տարին**

• չի կարող գերազանցել տասը տարին

• սահմանվում է ութից մինչև տասներկու տարի ժամանակով

• կարող է գերազանցել տասներկու տարին միայն առանձնապես վտանգավոր հանցագործությունների կատարման դեպքում

114. Մինչեվ 16 տարին լրանալը միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձանց նկատմամբ ազատազրկումը, ըստ հանցագործությունների համակցության, չի կարող գերազանցել.

• վեց տարին

■ **յոթ տարին**

• տասը տարին

• տասներկու տարին

115. 16-ից մինչև 18 տարին լրանալը միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձանց նկատմամբ ազատազրկումը, ըստ հանցագործությունների համակցության, չի կարող գերազանցել.

• վեց տարին

• ութ տարին

■ **տասը տարին**

• տասներկու տարին

116. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 40-րդ հոդվածի՝ հանցակցի սահմանազանցում է համարվում.

• հանցակիցներից մեկի կողմից հանցագործությունն ավարտին հասցնելուց կամովին հրաժարվելը

■ **անձի կողմից այնպիսի հանցանք կատարելը, որը չի ընդգրկվում մյուս հանցակիցների դիտավորությամբ**

• կազմակերպչի, դրդչի կամ օժանդակողի կողմից միաժամանակ որպես կատարող հանդես գալը

• հանցավոր համագործակցության անդամ չհանդիսացող անձի կողմից համագործակցության առաջադրանքով հանցանք կատարելը

117. Անձին տեղեկություն ներկայացնելուց հրաժարվելը.

■ **անձին՝ անմիջականորեն նրա իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող և սահմանված կարգով հավաքված փաստաթղթերը կամ նյութերը ներկայացնելուց պաշտոնատար անձի կողմից ապօրինի հրաժարվելը կամ անձին այդպիսի տեղեկությունը ոչ լրիվ կամ դիտավորյալ աղավաղված ներկայացնելն է, եթե դա տվյալ անձի իրավունքներին և օրինական շահերին վնաս է պատճառել**

• անձին՝ նրա անձնական կյանքին, իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող և սահմանված կարգով հավաքված փաստաթղթերը կամ նյութերը ներկայացնելուց պաշտոնատար անձի կողմից ապօրինի հրաժարվելը կամ անձին այդպիսի տեղեկությունը ոչ լրիվ կամ դիտավորյալ աղավաղված ներկայացնելն է

• անձին՝ նրա անձնական կյանքին, հիվանդությանը, նրա այլ իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող և սահմանված կարգով հավաքված փաստաթղթերը կամ նյութերը ներկայացնելուց պաշտոնատար կամ այլ անձի կողմից ապօրինի հրաժարվելը կամ անձին այդպիսի տեղեկությունը ոչ լրիվ կամ դիտավորյալ աղավաղված ներկայացնելն է, եթե դա տվյալ անձի իրավունքներին և օրինական շահերին վնաս է պատճառել

• անձին՝ անմիջականորեն նրա իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող, նրա բանկային կամ այլ իրավունքներին վերաբերող և սահմանված կարգի խախտմամբ

հավաքված փաստաթղթերը կամ նյութերը ներկայացնելուց պաշտոնատար անձի կողմից ապօրինի հրաժարվելը կամ անձին այդպիսի տեղեկությունը ոչ լրիվ կամ դիտավորյալ աղավաղված ներկայացնելն է, եթե դա տվյալ անձի իրավունքներին և օրինական շահերին վնաս է պատճառել

118. Մակերեսային կամ ստորերկրյա ջրերը, խմելու ջրամատակարարման աղբյուրներն աղտոտելը, աղբոտելը, խցանելը, սպառելը կամ դրանց բնական հատկությունները կամ որակական բաղադրությունն այլ կերպ փոփոխելը, եթե այդ արարքները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ կենդանական կամ բուսական աշխարհին, ձկնային պաշարներին, անտառային կամ գյուղացիական տնտեսությանն էական վնաս են պատճառել, համարվում է.

• ծովային միջավայրն աղտոտել

■ ջրերն աղտոտել

• ձկնային պաշարների պահպանության կանոնները խախտել

• ընդերքի պահպանման և օգտագործման կանոնները խախտել

119. Հանցագործությունից կամովին հրաժարում է համարվում.

• անձի կողմից հանցանքը կատարելուց հետո ինքնակամ վարույթն իրականացնող մարմին ներկայանալը, խմբի անդամներին մերկացնելը

• անձի կողմից հանցանքը կատարելուց հետո ինքնախոստովանական ցուցմունք տալը, հանցանքի հանգամանքների բացահայտմանը աջակցելը, տուժողին պատճառված վնասը հատուցելը, խմբի անդամների մերկացնելը

■ անձի կողմից հանցագործության նախապատրաստությունը կամ հանցափորձը կամ անմիջականորեն հանցանք կատարելուն ուղղված գործողությունը (անգործությունը) դադարեցնելը, եթե անձը գիտակցել է հանցագործությունն ավարտին հասցնելու հնարավորությունը

• անձի կողմից հանցափորձը կամ անմիջականորեն հանցանք կատարելուն ուղղված գործողությունը (անգործությունը) դադարեցնելը, հանցագործության հետևանքները կանխելը, տուժողին օգնություն ցույց տալը, եթե անձը գիտակցել է հանցագործությունն ավարտին հասցնելու հնարավորությունը

120. Հանցագործության կազմակերպիչը, դրդիչը կամ օժանդակողը կամովին հրաժարվելու դեպքում.

■ **ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, եթե նա պետական մարմիններին հաղորդելով կամ ձեռնարկված այլ միջոցներով կանխել է կատարողի կողմից հանցագործությունն ավարտին հասցնելը**

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, եթե նրա կատարած արարքը ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործություն է

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, եթե հրաժարումը եղել է վերջնական

121. Կեղծ փողեր և արժեթղթեր պատրաստելը և պահելը քրեորեն պատժելի է.

• միայն եթե դրա արդյունքում փողը կամ արժեթուղթը իրացվում է

■ **միայն եթե պատրաստումը և պահումը կատարվում է իրացման նպատակով**

• պատրաստելու և պահելու ցանկացած դեպքում

• միայն եթե պատրաստումը և պահումը կատարվում է նույն անձի կողմից

122. Որքա՞ն է կազմում քրեական պատասխանատվությունից ազատելու վաղեմության ժամկետը միջին ծանրության հանցագործության համար.

• մեկ տարի՝ հանցանքն ավարտված համարելու օրվանից

• երկու տարի՝ հանցանքն ավարտված համարելու օրվանից

• չորս տարի՝ հանցանքն ավարտված համարելու օրվանից

■ **հինգ տարի՝ հանցանքն ավարտված համարելու օրվանից**

123. Պաշտոնեական լիազորություններն անցնելը կարող է դրսևորվել.

• գործողությամբ, իսկ անգգուշությամբ կատարվելու դեպքում՝ նաև անգործությամբ

• միայն անգործությամբ

• ինչպես գործողությամբ, այնպես էլ անգործությամբ

■ **միայն գործողությամբ**

124. Սպանության ծանրացնող հանգամանք է համարվում.

• կրկին կատարված սպանությունը

• համակցությամբ կատարված սպանությունը

• խանդի շարժառիթով սպանությունը

■ **զանգվածային անկարգությունների ընթացքում դրանց մասնակցի կողմից կատարված սպանությունը**

125. Դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու ծանրացնող հանգամանք է համարվում.

• զանգվածային անկարգությունների ընթացքում դրանց մասնակցի կողմից առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը

• խանդի շարժառիթով առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը

■ **ահաբեկչությամբ զուգորդված առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը**

• նախկինում նույն արարքի համար դատվածություն ունեցող անձի կողմից առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը

126. Հանցանք կատարած անձին բռնելու համար անհրաժեշտ միջոցների սահմանազանցում է համարվում.

■ **բռնելու միջոցների ակնհայտ անհամապատասխանությունն արարքի և դա կատարող անձի վտանգավորությանը, ինչպես նաև բռնելու հանգամանքներին, որոնց հետևանքով անձին դիտավորությամբ պատճառվել է այնպիսի վնաս, որը պայմանավորված չի եղել բռնելու անհրաժեշտությամբ**

• բռնելիս դիտավորությամբ այնպիսի միջոցների կիրառումը, որոնք ակնհայտորեն չեն համապատասխանել ինչպես հանցագործության, այնպես էլ դա կատարող անձի վտանգավորությանը, ինչպես նաև բռնելու հանգամանքներին, որոնց հետևանքով անձին դիտավորությամբ պատճառվել է այնպիսի վնաս, որը պայմանավորված չի եղել բռնելու անհրաժեշտությամբ

• բռնելու միջոցների ակնհայտ անհամապատասխանությունն արարքի և դա կատարող անձի վտանգավորությանը, ինչպես նաև բռնելու հանգամանքներին, որոնց հետևանքով անձին անզգուշությամբ պատճառվել է այնպիսի վնաս, որը պայմանավորված չի եղել բռնելու անհրաժեշտությամբ

• բռնելիս դիտավորությամբ այնպիսի միջոցների կիրառումը, որոնք ակնհայտորեն չեն համապատասխանել ինչպես հանցագործության, այնպես էլ դա կատարող անձի վտանգավորությանը, ինչպես նաև բռնելու հանգամանքներին, որոնց հետևանքով անձին անզգուշությամբ պատճառվել է այնպիսի վնաս, որը պայմանավորված չի եղել բռնելու անհրաժեշտությամբ

127. Մեղքից բացի, դիվերսիայի սուբյեկտիվ կողմի պարտադիր հատկանիշն է.

• Հայաստանի Հանրապետության հանդեպ ատելության շարժառիթը

■ **պետությունը թուլացնելու նպատակը**

• պետությանը որևէ գործողություն կատարելուն հարկադրելու նպատակը

• պետական գաղտնիք ձեռք բերելու նպատակը

128. Վնասարարության նպատակն է.

• ազգաբնակչությանը լուրջ անհանգստություն պատճառելը

• հասարակական կարգը և անվտանգությունը խախտելը

• բնակչությանն ահաբեկելը

■ **պետությունը թուլացնելը**

129. Միջին ծանրության հանցագործություն կհամարվի.

• անզգուշությամբ կատարված այն արարքը, որի համար քրեական օրենքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում 3 տարի ժամկետով ազատազրկումը

• անզգուշությամբ կատարված այն արարքը, որի համար դատարանի կողմից նշանակված պատիժը չի գերազանցում 3 տարի ժամկետով ազատազրկումը

■ **անզգուշությամբ կատարված այն արարքը, որի համար քրեական օրենքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում 10 տարի ժամկետով ազատազրկումը**

• անզգուշությամբ կատարված այն արարքը, որի համար դատարանի կողմից նշանակված պատիժը չի գերազանցում 8 տարի ժամկետով ազատազրկումը

130. Ծանր հանցագործություններ են համարվում.

• դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում երկու տարի ժամկետով ազատազրկումը կամ որոնց համար նախատեսված է ազատազրկման հետ կապ չունեցող պատիժ, ինչպես նաև անզգուշությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում երեք տարի ժամկետով ազատազրկումը

• դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում հինգ տարի ժամկետով ազատազրկումը, ինչպես նաև անզգուշությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում տասը տարի ժամկետով ազատազրկումը

■ դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված առավելագույն պատիժը չի գերազանցում տասը տարի ժամկետով ազատազրկումը

• դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված է առավելագույն պատիժ՝ ազատազրկում տասը տարուց ավելի ժամկետով կամ ցմահ ազատազրկում

131. Ո՞ր կետում են սպառիչ թվարկված լրտեսության, որպես ինքնուրույն հանցագործության, սուբյեկտները.

• յուրաքանչյուր ոք

■ օտարերկրյա քաղաքացին և քաղաքացիություն չունեցող անձը

• միայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին

• միայն օտարերկրյա քաղաքացին

132. Պատժի տեսակ չէ.

• տուգանքը

• կալանքը

■ հոգեբուժական հիվանդանոցում հարկադիր բուժումը

• գույքի բռնագրավումը

133. Հանցակցի սահմանազանցման համար.

• մյուս հանցակիցները կրում են համապարտ պատասխանատվություն

• մյուս հանցակիցների պատասխանատվությունը որոշվում է ընդհանուր կարգով

■ մյուս հանցակիցները պատասխանատվություն չեն կրում

• մյուս հանցակիցները պատասխանատվություն չեն կրում, եթե ապացուցում են, որ նրանք չեն գիտակցել սահմանազանցումը

134. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի՝ մեկ հանցագործության համար որոշակի ժամկետով ազատազրկման առավելագույն ժամկետն է.

• տասնհինգ տարին

• երեսուն տարին

■ **քսան տարին**

• քսանհինգ տարին

135. Որքա՞ն գումարն է համարվում առանձնապես խոշոր չափ «հարկերը, տուրքերը, կամ պարտադիր այլ վճարումները վճարելուց խուսափելը» հանցանքում.

• հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարը

• հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկից մինչև հինգհազարապատիկը

■ **հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգհազարապատիկը գերազանցող գումարը**

• հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասհազարապատիկը գերազանցող գումարը

136. Գործուն զղջալու հիմքով քրեական պատասխանատվությունից ազատել հնարավոր է.

• առաջին անգամ ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք կատարած անձին

• ոչ մեծ ծանրության հանցանք կատարած անձին, ինչպես նաև ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով նախատեսված դեպքերում նաև այլ հանցանք կատարած անձի

■ **առաջին անգամ ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք կատարած անձին, իսկ ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածով հատկապես նախատեսված դեպքերում նաև այլ տեսակի հանցանք կատարած անձին**

• գործուն զղջալը պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող հանգամանք է և կարող է հաշվի առնվել միայն պատիժ նշանակելիս

137. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կատարված է համարվում այն հանցանքը, որը.

• սկսվել, շարունակվել և ավարտվել է միայն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

• սկսվել և ավարտվել է միայն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

■ **սկսվել, շարունակվել կամ ավարտվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, ինչպես նաև հանցակցությամբ կատարվել է այն անձանց հետ, ովքեր հանցավոր գործունեություն են իրականացրել այլ պետության տարածքում**

• սկսվել և ավարտվել է միայն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, ինչպես նաև առանձնապես ծանր հանցագործությունները, եթե նրանք հանցակցությամբ կատարվել են այն անձանց հետ, ովքեր հանցավոր գործունեություն են իրականացրել այլ պետության տարածքում

138. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս հանցանք կատարած Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվող քաղաքացիություն չունեցող անձինք.

• ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով, եթե նրանց կատարած արարքը ճանաչված է հանցագործություն ՀՀ քրեական օրենսգրքով

• ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով, եթե նրանց կատարած արարքը ճանաչված է հանցագործություն ՀՀ քրեական օրենսգրքով և եթե նրանք չեն դատապարտվել այլ պետությունում

• ենթակա չեն պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով

■ **ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով, եթե նրանց կատարած արարքը ճանաչված է հանցագործություն դրա կատարման վայրի պետության օրենսդրությամբ, և եթե նրանք չեն դատապարտվել այլ պետությունում**

139. Օտարերկրյա քաղաքացիները և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես չբնակվող, քաղաքացիություն չունեցող անձինք, ովքեր հանցանքը կատարել են Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս.

• ենթակա չեն պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով

• ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով, եթե տվյալ հանցագործության համար չեն դատապարտվել մեկ այլ պետությունում և քրեական պատասխանատվության են ենթարկվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

■ ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով, եթե նրանք կատարել են այնպիսի հանցագործություններ, որոնք նախատեսված են ՀՀ միջազգային պայմանագրով, կամ այնպիսի ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործություններ, որոնք ուղղված են ՀՀ շահերի կամ ՀՀ քաղաքացիների իրավունքների և ազատությունների դեմ և եթե տվյալ հանցագործության համար չեն դատապարտվել մեկ այլ պետությունում և քրեական պատասխանատվության են ենթարկվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

• ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքով, եթե նրանք կատարել են մարդկության դեմ ուղղված այնպիսի ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործություններ, որոնք նախատեսված են միջազգային պայմանագրերով և եթե տվյալ հանցագործության համար չեն դատապարտվել մեկ այլ պետությունում և քրեական պատասխանատվության են ենթարկվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

140. Որո՞նք են հանցագործության տեսակները՝ ըստ բնույթի և հանրության համար վտանգավորության աստիճանի.

• թեթև, միջին ծանրության, ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների

• ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության, ծանր հանցագործությունների

• թեթև, ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության և առանձնապես ծանր հանցագործությունների

■ ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության, ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների

141. Հանցագործությունների համակցություն է համարվում.

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի տարբեր հոդվածներով կամ նույն հոդվածի տարբեր մասերով նախատեսված երկու կամ ավելի հանցանք կատարելը, որոնցից ոչ մեկի համար անձը դատապարտված չի եղել

• ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված այնպիսի մեկ գործողությունը (անգործությունը), որը պարունակում է քրեական օրենսգրքի երկու հոդվածներով նախատեսված հանցագործությունների հատկանիշներ

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի նույն հոդվածի տարբեր մասերով նախատեսված երկու հանցանք կատարելը, որոնցից ոչ մեկի համար անձը դատապարտված չի եղել, կամ

այնպիսի մեկ գործողությունը (անգործությունը), որը պարունակում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի երկու կամ ավելի հոդվածներով նախատեսված հանցագործությունների հատկանիշներ

■ ՀՀ քրեական օրենսգրքով (տարբեր հոդվածներով կամ միևնույն հոդվածով կամ հոդվածի միևնույն կամ տարբեր մասերով կամ կետերով) նախատեսված երկու կամ ավելի հանցանք կատարելը, որոնցից ոչ մեկի համար անձը դատապարտված չի եղել, կամ այնպիսի մեկ գործողությունը (անգործությունը), որը պարունակում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի երկու կամ ավելի հոդվածներով նախատեսված հանցագործությունների հատկանիշներ

142. Մանկատան տնօրենը չար երեխաներին նստեցնում է մանկատան խոնավ, մութ նկուղում և այնտեղ առանց ջրի ու հացի պահում է 10-12 ժամ: Ստուգումների ընթացքում բացահայտվել է նման 20 դեպք: Որակե՛լ տնօրենի արարքը.

• ազատությունից ապօրինի զրկելը, որը կատարվել է անչափահասի նկատմամբ

■ երեխային դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը, որը զուգորդվել է անչափահասի նկատմամբ դաժան վերաբերմունքով

• երեխայի կյանքի անվտանգության ապահովման կամ առողջության պահպանման պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

• խնամակալի կամ հոգաբարձուի իրավունքները չարաշահելը

143. Հանցագործությունների ռեցիդիվ է համարվում.

• դիտավորությամբ հանցանք կատարելն այն անձի կողմից, ով նախկինում կատարել է դիտավորյալ հանցանք

• հանցանք կատարելն այն անձի կողմից, ով դատվածություն ունի նախկինում կատարված հանցանքի համար

• դիտավորությամբ հանցանք կատարելն այն անձի կողմից, ով դատվածություն ունի նախկինում կատարված հանցանքի համար

■ դիտավորությամբ հանցանք կատարելն այն անձի կողմից, ով դատվածություն ունի նախկինում դիտավորությամբ կատարված հանցանքի համար

144. Քրեական պատասխանատվության ենթակա է միայն այն մեղսունակ ֆիզիկական անձը.

• ում 14 տարին լրացել է նախքան հանցանք կատարելը

• ում 16 տարին լրացել է նախքան հանցանք կատարելը

• ում 18 տարին լրացել է նախքան հանցանք կատարելը, իսկ որոշ հանցանքների կատարման դեպքում՝ նաև, եթե նախքան հանցանք կատարելը լրացել է նրա 16 տարին

■ ով հանցանք կատարելու պահին հասել է ՀՀ քրեական օրենսգրքով սահմանված տարիքի

145. Անփութության կամային հատկանիշի բնութագիրն է.

• անձը տվյալ իրադրությունում պարտավոր էր կամ կարող էր նախատեսել հանրորեն վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը

■ անձը տվյալ իրադրությունում պարտավոր էր և կարող էր նախատեսել հանրորեն վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը

• անձը տվյալ իրադրությունում պարտավոր չէր և չէր կարող նախատեսել հանրորեն վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը

• անձը տվյալ իրադրությունում կարող էր նախատեսել հանրորեն վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը

146. Քրեորեն պատժելի է.

• միայն ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության փորձը

• միայն ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության փորձը

■ ցանկացած տեսակի հանցագործության փորձը

• միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության փորձը

147. Հանցափորձ է համարվում.

• ուղղակի դիտավորությամբ կատարված այն գործողությունը, որն անմիջականորեն ուղղված է հանցանք կատարելուն, եթե հանցանքն ավարտին չի հասցվել անձի կամքից անկախ հանգամանքներով

■ ուղղակի դիտավորությամբ կատարված այն գործողությունը (անգործությունը), որն անմիջականորեն ուղղված է հանցանք կատարելուն, եթե հանցանքն ավարտին չի հասցվել անձի կամքից անկախ հանգամանքներով

• այն գործողությունը (անգործությունը), որն ուղղված է հանցանք կատարելուն, եթե հանցանքն ավարտին չի հասցվել անձի կամքից անկախ հանգամանքներով

• հանցագործության օբյեկտիվ կողմի թեկուզ մի մասի կատարումը

148. Հանցագործության նախապատրաստություն է համարվում.

• անուղղակի դիտավորությամբ կատարված այն գործողությունը, որն անմիջականորեն ուղղված է հանցանք կատարելուն

• ուղղակի դիտավորությամբ հանցանք կատարելու համար միջոցներ կամ գործիքներ ձեռք բերելը կամ հարմարեցնելը

• ուղղակի դիտավորությամբ հանցանք կատարելու համար միջոցներ կամ գործիքներ ձեռք բերելը կամ հարմարեցնելը, ինչպես նաև դիտավորությամբ այլ պայմաններ ստեղծելը, եթե անձը կամովին հրաժարվել է հանցագործությունն ավարտին հասցնելուց

■ **ուղղակի դիտավորությամբ հանցանք կատարելու համար միջոցներ կամ գործիքներ ձեռք բերելը կամ հարմարեցնելը, ինչպես նաև դիտավորությամբ այլ պայմաններ ստեղծելը, եթե հանցագործությունն ավարտին չի հասցվել այդ անձի կամքից անկախ հանգամանքներով**

149. Հանցագործության նախապատրաստությունը հնարավոր է.

■ **գործողությամբ և անգործությամբ**

• միայն գործողությամբ

• միայն անգործությամբ

• գործողությամբ, իսկ ձևական հանցակազմերով հանցանքների դեպքում՝ նաև անգործությամբ

150. Հանցակցություն է համարվում.

• հանցանքի կատարումը մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ

• այնպիսի անձանց կայուն խումբը, ովքեր նախապես միավորվել են մեկ կամ մի քանի հանցանքներ կատարելու համար

• երկու կամ ավելի անձանց դիտավորյալ համատեղ մասնակցությունը հանցագործությանը

■ **երկու կամ ավելի անձանց դիտավորյալ համատեղ մասնակցությունը դիտավորյալ հանցագործությանը**

151. Կատարող չի համարվի այն անձը, ով.

• հանցանքը կատարել է այլ անձանց (համակատարողների) հետ համատեղ

• անձամբ չի կատարել հանցանքը, սակայն հանցանքի օբյեկտիվ կողմի իրականացմանը ներգրավել է տվյալ հանցագործության համար քրեական պատասխանատվության տարիքի չհասած անձին

■ **չի հասել տվյալ հանցագործության համար քրեական պատասխանատվության տարիքի, սակայն մեկ ուրիշ անձի կողմից ներգրավվելով՝ իրականացրել է տվյալ հանցագործության օբյեկտիվ կողմը**

• օգտագործել է այնպիսի անձանց, ովքեր հանցանքը կատարել են անզգուշությամբ

152. Կազմակերպիչ է համարվում այն անձը, ով.

• կազմակերպել կամ ղեկավարել է հանցանքի կատարումը

• կազմակերպել կամ ղեկավարել է հանցանքի կատարումը, ինչպես նաև ստեղծել է կազմակերպված խումբ կամ հանցավոր համագործակցություն

■ **կազմակերպել կամ ղեկավարել է հանցանքի կատարումը, ինչպես նաև ստեղծել է կազմակերպված խումբ կամ հանցավոր համագործակցություն կամ ղեկավարել է դրանք**

• կազմակերպել կամ ղեկավարել է հանցանքի կատարումը, ինչպես նաև դրդել կամ օժանդակել է հանցանքի կատարմանը, ստեղծել է կազմակերպված խումբ կամ հանցավոր համագործակցություն կամ ղեկավարել է դրանք

153. Նշվածներից ո՞րը դրդչության եղանակ չէ.

• համոզելը

• նյութապես շահագրգռելը

• հաղթահարելի հոգեկան հարկադրանքի ձևով սպառնալիք տալը

■ **անհաղթահարելի հոգեկան հարկադրանքի ձևով սպառնալիք տալը**

154. Օժանդակող կհամարվի այն անձը, ով.

• պարտակել է հանցագործին՝ առանց դա նախապես խոստանալու

■ **նախապես խոստացել է պարտակել հանցագործին**

• պարտակել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձին՝ առանց դա նախապես խոստանալու

• չի հայտնել հաստատապես հայտնի նախապատրաստվող ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության մասին

155. Հանցագործություն չի համարվում այն գործողությունը, որը կատարվել է անհրաժեշտ պաշտպանության վիճակում, այսինքն.

• մի այնպիսի վտանգ վերացնելու համար, որը սպառնալիս է եղել ՀՀ շահերին և հանրային շահերին, եթե թույլ չի տրվել անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում

• մի այնպիսի վտանգ վերացնելու համար, որը սպառնալիս է եղել տվյալ անձի կամ այլ քաղաքացիների իրավունքներին, եթե թույլ չի տրվել անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում

• պաշտպանվողի կամ մեկ այլ անձի կյանքը հանրության համար վտանգավոր ոտնձգությունից կամ դրա իրական սպառնալիքից ոտնձգություն կատարողին վնաս պատճառելու միջոցով պաշտպանելիս

■ **պաշտպանվողի կամ մեկ այլ անձի կյանքը, առողջությունը և իրավունքները, հասարակության կամ պետության շահերը հանրության համար վտանգավոր ոտնձգությունից կամ դրա իրական սպառնալիքից՝ ոտնձգություն կատարողին վնաս պատճառելու միջոցով պաշտպանելիս, եթե թույլ չի տրվել անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում**

156. Հանցագործություն չի համարվում քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը ծայրահեղ անհրաժեշտության վիճակում, այսինքն.

• պաշտպանվողի կամ մեկ այլ անձի կյանքը, առողջությունը և իրավունքները, հասարակության կամ պետության շահերը հանրության համար վտանգավոր ոտնձգությունից կամ դրա իրական սպառնալիքից ոտնձգություն կատարողին վնաս պատճառելու միջոցով պաշտպանելիս

• տվյալ անձի կամ այլ անձանց կյանքին, առողջությանը, իրավունքներին և օրինական շահերին, հասարակության կամ պետության շահերին սպառնացող վտանգը վերացնելու համար, եթե թույլ չի տրվել ծայրահեղ անհրաժեշտության սահմանների անցում

• տվյալ անձի կամ այլ անձանց կյանքին, առողջությանը, իրավունքներին և օրինական շահերին, հասարակության կամ պետության շահերին սպառնացող վտանգը վերացնելու համար, եթե այդ վտանգը չէր կարելի վերացնել այլ միջոցներով

■ **տվյալ անձի կամ այլ անձանց կյանքին, առողջությանը, իրավունքներին և օրինական շահերին, հասարակության կամ պետության շահերին անմիջականորեն սպառնացող վտանգը վերացնելու համար, եթե այդ վտանգը**

չէր կարելի վերացնել այլ միջոցներով, և թույլ չի տրվել ծայրահեղ անհրաժեշտության սահմանների անցում

157. Ծայրահեղ անհրաժեշտության սահմանազանցումն առկա կլինի.

• միայն այն դեպքում, եթե օրենքով պաշտպանվող շահերին պատճառվի կանխված վնասի համեմատությամբ ավելի մեծ վնաս

■ եթե օրենքով պաշտպանվող շահերին պատճառվի կանխված վնասի համեմատությամբ հավասար կամ ավելի մեծ վնաս

• միայն այն դեպքում, եթե անձին պատճառվի մահ

• եթե վնասը պատճառվի երրորդ անձին, ով մեղք չուներ ստեղծված իրադրության մեջ

158. Պատիժը՝ համաձայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի.

• պետական հարկադրանքի միջոց է, որը հատուցումն է կատարված հանցագործության համար

• պետական հարկադրանքի միջոց է, որը դատարանի դատավճռով պետության անունից նշանակվում է հանցագործության համար մեղավոր ճանաչված անձի նկատմամբ

• հատուցումն է կատարած հանցագործության համար

■ պետական հարկադրանքի միջոց է, որը դատարանի դատավճռով պետության անունից նշանակվում է հանցագործության համար մեղավոր ճանաչված անձի նկատմամբ և արտահայտվում է այդ անձին իրավունքներից ու ազատություններից օրենքով նախատեսված զրկմամբ կամ դրանց սահմանափակմամբ

159. Տուգանքը դրամական տուժանք է, որը սահմանվում է պատիժ նշանակելու պահին Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի.

■ երեսնապատիկից երեքհազարապատիկի չափով

• հիսնապատիկից հինգհարյուրապատիկի չափով

• երեսնապատիկից հինգհարյուրապատիկի չափով

• հիսնապատիկից հազարապատիկի չափով

160. Երբ խուլիգանության ընթացքում տուժողին պատճառվում է առողջության միջին ծանրության վնաս, ապա հանցավորի արարքը որակվում է որպես.

• խուլիգանություն և դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառել

• խուլիգանություն և անզգուշությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառել

■ **ծանրացուցիչ հանգամանքներում կատարված խուլիգանություն**

• ծանրացուցիչ հանգամանքներում կատարված խուլիգանություն և դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառել

161. Վանդալիզմը.

• հասարակական տրանսպորտում անպարկեշտ հայտարարություններ փակցնելն է

■ **շենքերը կամ այլ կառույցներն անպարկեշտ գրագրություններով կամ պատկերներով պղծելն է, հասարակական տրանսպորտում կամ այլ հասարակական վայրերում գույքը վնասելը, եթե բացակայում են առավել ծանր հանցագործության հատկանիշները**

• հասարակական վայրերում գտնվող գույքը ոչնչացնելն է

• պետության կողմից պահպանվող օբյեկտներում գտնվող գույքը վնասելն Է

162. Քանդիտիզմը.

• կյանքի և առողջության դեմ ուղղված հանցագործություն է

• սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություն է

• տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություն է

■ **հասարակական անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություն է**

163. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը կարող է նշանակվել այն դեպքում, երբ.

• անձը կատարել է ծանր հանցագործություն

• անձը կատարել է առանձնապես ծանր հանցագործություն

■ **դատարանը, ելնելով հանցավորի պաշտոնավարության կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու ժամանակ նրա կատարած հանցագործության բնույթից, հնարավոր չի գտնում պահպանել որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու նրա իրավունքը**

• դատարանը, ելնելով հանցավորի պաշտոնավարության ժամանակ նրա կատարած հանցագործության բնույթից, հնարավոր չի գտնում պահպանել որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու նրա իրավունքը

164. Ցմահ ազատազրկման կարող են դատապարտվել.

• հանցանք կատարելիս տասնութ տարին չլրացած անձինք

• դատավճիռ կայացնելու պահին հղի վիճակում գտնվող կանայք

• հանցանք կատարելու պահին հղի վիճակում գտնվող կանայք

■ **դատավճիռ կայացնելու պահին խնամքին մինչև ութ տարեկան երեխա ունեցող կանայք**

165. Հանցագործության նախապատրաստության համար (բացառությամբ հանցագործությունների ռեցիդիվի, վտանգավոր և առանձնապես վտանգավոր ռեցիդիվի դեպքերի) նշանակված ազատազրկման ձևով պատժի ժամկետը չի կարող գերազանցել.

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի նվազագույն ժամկետը

■ **ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի առավելագույն ժամկետի կեսը**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի առավելագույն ժամկետի մեկ երրորդը

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի առավելագույն ժամկետի երկու երրորդը

166. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 10-րդ հոդվածի իմաստով նույն հանցագործության համար անձին երկրորդ անգամ դատապարտել.

• արգելվում է՝ բացառությամբ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերի

■ **արգելվում է**

• թույլատրվում է, եթե նա նախկինում դատապարտվել է այլ պետության կողմից

• թույլատրվում է՝ բացառությամբ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերի

167. Հանցագործության նախապատրաստության կամ հանցափորձի համար չի նշանակվում.

• ցմահ ազատազրկում՝ բացառությամբ վտանգավոր և առանձնապես վտանգավոր ռեցիդիվի դեպքերի

• հանրային աշխատանքներ

• կալանք

■ **ցմահ ազատազրկում**

168. Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս դատարանը սահմանում է փորձաշրջան.

• մեկից երեք տարի ժամկետով

■ **մեկից հինգ տարի ժամկետով**

• երկուսից հինգ տարի ժամկետով

• երեքից հինգ տարի ժամկետով

169. Տուժողի հետ հաշտվելու դեպքում անձը կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից, եթե նա.

■ **կատարել է ոչ մեծ ծանրության հանցանք, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է տուժողին պատճառած վնասը**

• առաջին անգամ կատարել է ոչ մեծ ծանրության հանցանք, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է տուժողին պատճառած վնասը

• առաջին անգամ կատարել է ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է տուժողին պատճառած վնասը

• կատարել է ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է տուժողին պատճառած վնասը, ինչպես նաև անկեղծորեն զղջացել է կատարած արարքի համար

170. Քննությունից կամ դատից խուսափող անձը չի կարող քրեական պատասխանատվության ենթարկվել, եթե.

■ **ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանքն ավարտված համարելու օրվանից անցել է տասը տարի, իսկ ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքն ավարտված համարելու օրվանից՝ քսան տարի և վաղեմության ժամկետի ընթացքն ընդհատված չի եղել նոր հանցագործությամբ**

• ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք կատարելու օրվանից անցել է տասը տարի, իսկ ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու օրվանից՝ տասնհինգ տարի և վաղեմության ժամկետի ընթացքն ընդհատված չի եղել դիտավորյալ նոր հանցագործությամբ

• ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք կատարելու օրվանից անցել է տասնհինգ տարի, իսկ ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու օրվանից՝ քսան տարի և վաղեմության ժամկետի ընթացքն ընդհատված չի եղել նոր առանձնապես ծանր հանցագործությամբ

• ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք կատարելու օրվանից անցել է տասնհինգ տարի, իսկ ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու օրվանից՝ քսանհինգ տարի և վաղեմության ժամկետի ընթացքն ընդհատված չի եղել նոր ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությամբ

171. Քրեական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետի ընթացքը կասեցվում է, եթե անձը.

■ **խուսափում է քննությունից կամ դատից**

• գտնվում է անմեղսունակության վիճակում

• գտնվում է հոգեկան գործունեության ժամանակավոր խանգարման մեջ

• օգտվում է քրեական պատասխանատվության ենթարկվելու անձեռնմխելիությունից

172. Մինչև տասնվեց տարին լրանալը կատարած ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքի համար անչափահասների նկատմամբ ազատազրկում նշանակվում է.

• առավելագույնը հինգ տարի ժամկետով

■ **առավելագույնը յոթ տարի ժամկետով**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի առավելագույն ժամկետի կեսը

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի առավելագույն ժամկետի մեկ երրորդը

173. Տասնվեցից մինչև տասնութ տարին լրանալը կատարած ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքի համար անչափահասների նկատմամբ ազատազրկում նշանակվում է.

• առավելագույնը յոթ տարի ժամկետով

■ **առավելագույնը տասը տարի ժամկետով**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի նվազագույն ժամկետը

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով որոշակի ժամկետով ազատազրկման ձևով նախատեսված պատժի առավելագույն ժամկետի կեսը

174. Անչափահասի նկատմամբ պատիժ նշանակելիս հաշվի են առնվում.

■ **նրա կյանքի և դաստիարակության պայմանները, հոգեկանի զարգացման աստիճանը, առողջության վիճակը, անձի այլ առանձնահատկությունները, ինչպես նաև նրա վրա այլ անձանց ազդեցությունը**

• նրա կյանքի և դաստիարակության պայմանները, հոգեկանի զարգացման աստիճանը, առողջության վիճակը, կրթությունը, սեռը, անձի այլ առանձնահատկությունները, ինչպես նաև նրա վրա այլ անձանց ազդեցությունը

• նրա կյանքի և դաստիարակության պայմանները, առողջության վիճակը, կրթությունը, սեռը, անձի այլ առանձնահատկությունները, ինչպես նաև նրա վրա այլ անձանց ազդեցությունը

• նրա կյանքի և դաստիարակության պայմանները, առողջության վիճակը, կրթությունը, սեռը, անձի այլ առանձնահատկությունները, ինչպես նաև նրա վրա այլ անձանց ազդեցությունը, ինչպես նաև հանցագործությամբ պատճառված վնասը նրանց օրինական ներկայացուցիչների կողմից վերականգնելը

175. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ դատարանը կարող է նշանակել.

• միայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված արարքը անմեղսունակության վիճակում կատարած անձի նկատմամբ

• միայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված արարքը անմեղսունակության վիճակում կատարած անձի նկատմամբ, ինչպես նաև հանցանք կատարած այն անձանց նկատմամբ, ովքեր ճանաչվել են ալկոհոլամոլությունից կամ թմրամոլությունից բուժման կարիք ունեցող

• միայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված արարքը անմեղսունակության կամ սահմանափակ մեղսունակության վիճակում կատարած անձանց նկատմամբ

■ **ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված արարքը անմեղսունակության կամ սահմանափակ մեղսունակության վիճակում կատարած անձանց նկատմամբ, կամ այն անձանց նկատմամբ, որոնց մոտ հանցանքը կատարելուց հետո առաջացել է պատժի նշանակումը, կամ կատարումն անհնար դարձնող հոգեկան խանգարում, կամ հանցանք կատարած այն անձանց նկատմամբ, ովքեր ճանաչվել են ալկոհոլամոլությունից կամ թմրամոլությունից բուժման կարիք ունեցող**

176. Հանդիպակաց մեքենայի կուրացնող լույսերի ազդեցությունից ձին խրտնել է, որի հետևանքով սայլը շրջվել է, և ուղևորը մահացել: Որակե՛լ սայլվորի արարքը.

• սպանություն

• անզգուշությամբ մահ պատճառել

■ **արարքում հանցակազմ չկա**

• ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն առաջացրել է մարդու մահ

177. Օտարերկրյա պետության դատարանի դատավճիռը.

■ **կարող է հաշվի առնվել, եթե Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին, օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը դատապարտվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարած հանցանքի համար և կրկին հանցանք է կատարել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում**

• չի կարող հաշվի առնվել

• կարող է հաշվի առնվել միայն, եթե Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին դատապարտվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարած հանցանքի համար և կրկին հանցանք է կատարել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

• կարող է հաշվի առնվել միայն, եթե օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը դատապարտվել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարած հանցանքի համար և կրկին հանցանք է կատարել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում

178. Սահմանափակ մեղսունակության դեպքում քրեական պատասխանատվության հարցը լուծվում է հետևյալ կերպ.

• մեղսունակ անձը, ով հանցանքը կատարելիս հոգեկան խանգարման հետևանքով չէր կարող ամբողջությամբ գիտակցել իր գործողության (անգործության) փաստացի բնույթն ու հասարակական վտանգավորությունը կամ ղեկավարել դա, ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության

• մեղսունակ անձը, ով հանցանքը կատարելիս հոգեկան խանգարման հետևանքով չէր կարող ամբողջությամբ գիտակցել իր գործողության (անգործության) փաստացի բնույթն ու հասարակական վտանգավորությունը կամ ղեկավարել դա, ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն հարկադիր բուժում ստանալուց հետո

■ **մեղսունակ անձը, ով հանցանքը կատարելիս հոգեկան խանգարման հետևանքով չէր կարող ամբողջությամբ գիտակցել իր գործողության (անգործության) փաստացի բնույթն ու հասարակական վտանգավորությունը կամ ղեկավարել դա, ենթակա է քրեական պատասխանատվության**

• մեղսունակ անձը, ով հանցանքը կատարելիս հոգեկան խանգարման հետևանքով չէր կարող ամբողջությամբ գիտակցել իր գործողության (անգործության) փաստացի բնույթն ու հասարակական վտանգավորությունը կամ ղեկավարել դա, ենթակա է քրեական պատասխանատվության՝ միայն բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ նշանակելուց հետո

179. Սահմանափակ մեղսունակությունը.

■ **որպես մեղմացնող հանգամանք, հաշվի է առնվում պատիժ նշանակելիս և կարող է հիմք դառնալ պատժի հետ միաժամանակ բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոց նշանակելու համար**

• պատիժ նշանակելիս չի դիտվում որպես մեղմացնող հանգամանք

• որպես ծանրացնող հանգամանք, հաշվի է առնվում պատիժ նշանակելիս և կարող է հիմք դառնալ պատժի հետ միաժամանակ բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոց նշանակելու համար

• պատիժ նշանակելիս չի դիտվում որպես մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանք, սակայն կարող է հիմք դառնալ պատժի հետ միաժամանակ բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոց նշանակելու համար

180. Ալկոհոլի, թմրամիջոցների կամ թմրեցնող այլ նյութերի օգտագործման հետևանքով հարբած վիճակում հանցանք կատարած անձանց քրեական պատասխանատվության հարցը լուծվում է հետևյալ կերպ.

• ազատվում են քրեական պատասխանատվությունից

■ ենթարկվում են քրեական պատասխանատվության և դատարանը պատժի հետ միաժամանակ կարող է նշանակել բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ, եթե այդ հակման պատճառով առկա է նրա կողմից նոր հանցագործություն կատարելու վտանգը

• ենթարկվում են քրեական պատասխանատվության և դատարանը պատժի հետ միաժամանակ պարտադիր նշանակում է բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ

• ենթարկվում են քրեական պատասխանատվության, սակայն դատարանը պատիժ նշանակելիս դա հաշվի է առնում որպես պատասխանատվությունը մեղմացնող

181. Հանցակցի սահմանազանցում է համարվում.

■ անձի կողմից այնպիսի հանցանք կատարելը, որը չի ընդգրկվում մյուս հանցակիցների դիտավորությամբ

• անձի կողմից այնպիսի հանցանք կատարելը, որն ընդգրկվում է մյուս հանցակիցների դիտավորությամբ

• անձի կողմից այնպիսի հանցանք կատարելը, որը չի ընդգրկվում հանցակիցներից՝ միայն կատարողի դիտավորությամբ

• անձի կողմից այնպիսի հանցանք կատարելը, որը չի ընդգրկվում հանցակիցներից՝ միայն կազմակերպչի դիտավորությամբ

182. Բժիշկ Ա-ն կյանքից զրկում է անհուսալի հիվանդ Բ-ին, այդ թվում՝ վերջինիս ցանկությամբ և համաձայնությամբ՝ նրա մարմնի առողջ մասերը կամ հյուսվածքները օգտագործելու նպատակով: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• սպանություն, որը կատարվել է կարեկցանքի շարժառիթով

• էվթանազիա

■ **տուժողի մարմնի մասերի կամ հյուսվածքների օգտագործման նպատակով սպանություն**

• շահադիտական դրդումներով սպանություն

183. Հանցանքը համարվում է մի խումբ անձանց կողմից՝ առանց նախնական համաձայնության կատարված, եթե.

■ **դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ, ովքեր նախապես չեն պայմանավորվել հանցանքը համատեղ կատարելու մասին**

• դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ, ովքեր չնայած նախապես պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարելու մասին,սակայն նրանցից մեկը թույլ է տվել հանցակցի սահմանազանցում

• դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ, ովքեր նախապես պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարելու մասին

• դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ և օժանդակողներ ովքեր նախապես պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարելու մասին

184. Հանցանքը համարվում է մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ կատարված, եթե դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ, ովքեր.

• մինչև հանցագործությունը ավարտին հասցնելը պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարելու մասին

■ **նախապես, մինչև հանցագործությունը սկսելը, պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարելու մասին**

• օժտված են հանցագործության սուբյեկտի հատկանիշներով

• միավորվել են ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքներ կատարելու համար

185. Մարդու իրավունքների պաշտպանի լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտելը օբյեկտիվ կողմից դրսևորվում է.

■ **պաշտոնատար անձի կողմից մարդու իրավունքների պաշտպանի լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտելու նպատակով նրա գործունեությանը ցանկացած ձևով միջամտելու ձևով**

• անձի կողմից մարդու իրավունքների պաշտպանի լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտելու նպատակով նրա գործունեությանը ցանկացած ձևով միջամտելու ձևով

• մարդու իրավունքների պաշտպանին, կապված նրա լիազորությունների իրականացման հետ, սպառնալու կամ նրան վիրավորանք հասցնելու կամ նրա նկատմամբ բացահայտ անհարգալից վերաբերմունք ցուցաբերելու ձևով

• նման հանցակազմ գոյություն չունի

186. Հանրային աշխատանքները նշանակվում են որպես.

■ **հիմնական պատիժ**

• օժանդակ պատիժ

• լրացուցիչ պատիժ

• լրացուցիչ և հիմնական պատիժ

187. Հանրային աշխատանքները կարող են նշանակվել.

■ **միայն ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործություններ կատարած, առավելագույնը երկու տարի ժամկետով ազատազրկման դատապարտված անձանց նկատմամբ**

• միայն ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործություններ կատարած, առավելագույնը մեկ տարի ժամկետով ազատազրկման դատապարտված անձանց նկատմամբ

• միայն ոչ մեծ ծանրության հանցագործություններ կատարած, առավելագույնը երկու տարի ժամկետով ազատազրկման դատապարտված անձանց նկատմամբ

• միայն ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործություններ կատարած, ազատազրկման հետ չկապված պատժի դատապարտված անձանց նկատմամբ

188. 18 տարին լրացած անձի նկատմամբ կալանքը դատարանը նշանակում է.

■ **տասնհինգ օրից մինչև երեք ամիս ժամկետով և միայն այն դեպքում, երբ կալանավորումը որպես խափանման միջոց չի կիրառվել**

• մինչև վեց ամիս ժամկետով ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասում նախատեսված դեպքերում

• երեք ամսից մինչև վեց ամիս ժամկետով և միայն այն դեպքում, երբ կալանավորումը որպես խափանման միջոց չի կիրառվել

• երեք ամսից մինչև վեց ամիս ժամկետով՝ հանրային աշխատանքների դատապարտված անձի կողմից պատիժը կրելուց չարամտորեն խուսափելու դեպքում

189. Հանցանք կատարելուց հետո հոգեկան խանգարմամբ հիվանդացած անձի բուժվելու դեպքում պատիժ նշանակելիս կամ պատիժը կրելը վերականգնելիս նրա նկատմամբ հոգեբուժական հիվանդանոցում հարկադիր բուժում կիրառելու ժամկետը.

• չի հաշվակցվում

■ **հաշվակցվում է պատժի ժամկետին՝ հոգեբուժական կազմակերպությունում գտնվելու մեկ օրը հաշվելով ազատազրկման մեկ օրվա դիմաց**

• հաշվակցվում է պատժի ժամկետին՝ հոգեբուժական կազմակերպությունում գտնվելու երկու օրը հաշվելով ազատազրկման մեկ օրվա դիմաց

• հաշվակցվում է պատժի ժամկետին՝ հոգեբուժական կազմակերպությունում գտնվելու երեք օրը հաշվելով ազատազրկման մեկ օրվա դիմաց

190. Պատժի կատարման հետ միացված բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցի կիրառումը դադարեցնելն իրականացնում է.

■ **դատարանը՝ պատիժն ի կատար ածող մարմնի միջնորդությամբ՝ բժիշկ-հոգեբույժների հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա**

• դատարանը՝ սեփական նախաձեռնությամբ կամ բժիշկ-հոգեբույժների հանձնաժողովի միջնորդության հիման վրա

• բժիշկ-հոգեբույժների հանձնաժողովը՝ հարկադիր բուժում ստացող անձի միջնորդությամբ, եթե գտնում է, որ անձն այլևս հարկադիր բուժման կարիք չունի

• բժիշկ-հոգեբույժների հանձնաժողովը, եթե գտնում է, որ անձն այլևս հարկադիր բուժման կարիք չունի

191. Հանցագործություն չի համարվում.

■ **քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանքի ազդեցությամբ, եթե դրա հետևանքով անձը չէր կարող ղեկավարել իր գործողությունները (անգործությունը)**

• քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը հոգեկան հարկադրանքի ազդեցությամբ

• քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանքի ազդեցությամբ, որն անձին չի զրկում իր գործողությունները ղեկավարելու հնարավորությունից

• դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանքի ազդեցությամբ

192. Եթե քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս է պատճառվել այն անձի կողմից, ով գործել է ի կատարումն ակնհայտ անօրինական հրամանի կամ կարգադրության, ապա.

• այդպիսի վնաս պատճառելու համար պատասխանատվություն է կրում միայն ակնհայտ անօրինական հրաման կամ կարգադրություն արձակած անձը

• այդպիսի վնաս պատճառելու համար պատասխանատվություն է կրում միայն ակնհայտ անօրինական հրաման կամ կարգադրություն կատարած անձը

• այդպիսի վնաս պատճառելու համար պատասխանատվություն է կրում, ինչպես ակնհայտ անօրինական հրաման կամ կարգադրություն արձակած անձը, այնպես էլ՝ այդ հրամանով կամ կարգադրությամբ միայն ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձը

■ **այդպիսի վնաս պատճառելու համար պատասխանատվություն է կրում ինչպես ակնհայտ անօրինական հրաման կամ կարգադրություն արձակած անձը, այնպես էլ՝ այդ հրամանով կամ կարգադրությամբ դիտավորյալ հանցանք կատարած անձը**

193. Անձին դատապարտելիս դատարանը, հաշվի առնելով հանցավորի անձը բնութագրող տվյալները, նրան կարող է զրկել հատուկ կամ զինվորական կոչումից, կարգից, աստիճանից կամ որակավորման դասից, եթե անձը կատարել է.

• միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք

■ **ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք**

• միայն առանձնապես ծանր հանցանք

• միայն ծանր հանցանք

194. Հանրային աշխատանքներ կարող են նշանակվել.

• կենսաթոշակային տարիք ունեցող անձանց նկատմամբ

• հղի կանանց նկատմամբ

• ժամկետային զինվորական ծառայության մեջ գտնվող զինծառայողների նկատմամբ

■ **խնամքին մինչև ութ տարեկան երեխա ունեցող անձանց նկատմամբ**

195. Հանրային աշխատանքները կատարելուց չարամտորեն խուսափելու դեպքում հանրային աշխատանքների չկրած մասը դատարանը փոխարինում է.

■ **կալանքով կամ որոշակի ժամկետով ազատազրկմամբ՝ կալանքի կամ որոշակի ժամկետով ազատազրկման մեկ օրը հաշվարկելով հանրային աշխատանքների երեք ժամվա դիմաց**

• կալանքով կամ որոշակի ժամկետով ազատազրկմամբ՝ կալանքի կամ որոշակի ժամկետով ազատազրկման մեկ օրը հաշվարկելով հանրային աշխատանքների վեց ժամվա դիմաց

• ուղղիչ աշխատանքներով կամ որոշակի ժամկետով ազատազրկմամբ՝ ուղղիչ աշխատանքների կամ ազատազրկման մեկ օրը հաշվարկելով հանրային աշխատանքների վեց ժամվա դիմաց

• տուգանքով կամ կալանքով՝ կալանքի մեկ օրը հաշվարկելով հանրային աշխատանքների չորս ժամվա դիմաց, տուգանքը հաշվարկելով նվազագույն աշխատավարձի չափով՝ հանրային աշխատանքների չորս ժամվա դիմաց

196. Ազատազրկումը որոշակի ժամկետով.

■ **դատապարտյալին ուղղիչ հիմնարկում անազատության մեջ պահելու ձևով հասարակությունից մեկուսացնելն է, որը սահմանվում է երեք ամսից քսան տարի ժամկետով**

• ամբաստանյալին ուղղիչ հիմնարկում անազատության մեջ պահելու ձևով հասարակությունից մեկուսացնելն է, որը սահմանվում է երեք ամսից քսանհինգ տարի ժամկետով

• հասարակությունից խիստ մեկուսացման պայմաններում դատապարտյալին պահելն է, որը սահմանվում է մինչև տասնհինգ տարի ժամկետով

• հասարակությունից խիստ մեկուսացման պայմաններում դատապարտյալին պահելն է, որը սահմանվում է վեց ամսից մինչև տասնհինգ տարի ժամկետով

197. Անզգույշ հանցագործության համար ազատազրկումը.

■ **չի կարող գերազանցել տասը տարին**

• չի կարող գերազանցել հինգ տարին

• նշանակվում է երեքից մինչև հինգ տարի ժամկետով

• նշանակվում է հինգից տասը տարի ժամկետով

198. Դատավճիռների համակցությամբ պատիժ նշանակելիս ազատազրկման ժամկետները լրիվ կամ մասնակիորեն գումարելու դեպքում առավելագույն ժամկետը չի կարող գերազանցել.

• 10 տարին

■ **30 տարին**

• 20 տարին

• համակցությունը կազմող հանցագործություններից ամենածանրի համար նախատեսված պատժի առավելագույն չափը

199. Ցմահ ազատազրկումը.

■ **դատապարտյալին ուղղիչ հիմնարկում անազատության մեջ պահելու ձևով հասարակությունից անժամկետ մեկուսացնելն է, որը, ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում, կարող է նշանակվել առանձնապես ծանր հանցագործությունների համար**

• դատապարտյալին ուղղիչ հիմնարկում անազատության մեջ պահելու ձևով հասարակությունից անժամկետ մեկուսացնելն է, որը, ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում, կարող է նշանակվել ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների համար

• դատապարտյալին ուղղիչ հիմնարկում անազատության մեջ պահելու ձևով հասարակությունից անժամկետ մեկուսացնելն է, որը, ՀՀ քրեական օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում, կարող է նշանակվել ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների համար

• դատապարտյալին ուղղիչ հիմնարկում անազատության մեջ պահելու ձևով հասարակությունից մեկուսացնելն է, որը, ՀՀ քրեական օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում, կարող է նշանակվել ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների համար

200. Պատիժ նշանակելիս՝ պատժի տեսակը և չափը որոշվում են.

■ **հանցագործության՝ հանրության համար վտանգավորության աստիճանով և բնույթով, հանցավորի անձը բնութագրող տվյալներով, այդ թվում՝ պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքներով**

• միայն հանցագործության՝ հանրության համար վտանգավորության աստիճանով և բնույթով

• միայն պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքներով

• միայն հանցավորի անձը բնութագրող տվյալներով, այդ թվում՝ պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքներով

201. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 63-րդ հոդվածով նախատեսված՝ պատասխանատվությունը և պատիժը ծանրացնող հանգամանք չէ.

• հանցանքն ալկոհոլի ազդեցության տակ կատարելը

■ հանցանքն արյան վրեժի շարժառիթով կատարելը

• հանցանքն առանձին դաժանությամբ կատարելը

• հանցանքը տարերային աղետի պայմաններում կատարելը

202. Ո՞վ կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից գործուն զղջալու դեպքում՝ համաձայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի.

■ առաջին անգամ ոչ մեծ ծանրության կամ միջին ծանրության հանցանք կատարած անձը, եթե նա հանցանք կատարելուց հետո կամովին ներկայացել է մեղայականով, աջակցել է հանցագործությունը բացահայտելուն, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է հանցագործությամբ պատճառված վնասը

• միայն ոչ մեծ ծանրության հանցանք կատարած անձը, եթե նա հանցանք կատարելուց հետո կամովին ներկայացել է մեղայականով, աջակցել է հանցագործությունը բացահայտելուն, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է հանցագործությամբ պատճառված վնասը

• առաջին անգամ ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության կամ ծանր հանցանք կատարած անձը, եթե նա հանցանք կատարելուց հետո կամովին ներկայացել է մեղայականով, աջակցել է հանցագործությունը բացահայտելուն, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է հանցագործությամբ պատճառված վնասը

• միայն ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության կամ ծանր հանցանք կատարած անձը, եթե նա հանցանք կատարելուց հետո աջակցել է հանցագործությունը բացահայտելուն, հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է հանցագործությամբ պատճառված վնասը

203. Հանցանքների համակցությամբ և դատավճիռների համակցությամբ պատիժները լրիվ կամ մասնակիորեն գումարելիս ազատազրկման մեկ օրվան համապատասխանում է.

• կալանքի կամ կարգապահական գումարտակում պահելու մեկ օրը, հանրային աշխատանքների երեք օրը

• կալանքի կամ կարգապահական գումարտակում պահելու մեկ օրը, հանրային աշխատանքների չորս ժամը, տուգանքը նվազագույն աշխատավարձի կրկնապատիկի չափով

■ **կալանքի կամ կարգապահական գումարտակում պահելու մեկ օրը, հանրային աշխատանքների երեք ժամը**

• կալանքի կամ կարգապահական գումարտակում պահելու մեկ օրը, հանրային աշխատանքների վեց ժամը

204. Եթե դատարանը հանգում է հետևության, որ դատապարտյալի ուղղվելը հնարավոր է առանց պատիժը կրելու, ապա կարող է որոշում կայացնել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու մասին հետևյալ դեպքերում.

■ **եթե դատապարտյալի նկատմամբ նշանակվել է պատիժ կալանքի, ազատազրկման կամ կարգապահական գումարտակում պահելու ձևով**

• եթե դատապարտյալի նկատմամբ նշանակվել է պատիժ հանրային աշխատանքների, կալանքի, ազատազրկման կամ կարգապահական գումարտակում պահելու ձևով

• եթե դատապարտյալի նկատմամբ նշանակվել է պատիժ հանրային աշխատանքների, ուղղիչ աշխատանքների, կալանքի, տուգանքի ձևով

• եթե դատապարտյալի նկատմամբ նշանակվել է պատիժ հանրային աշխատանքների, կալանքի, տուգանքի, ազատազրկման կամ կարգապահական գումարտակում պահելու ձևով

205. Ավարտված հանցագործություն է համարվում այն արարքը.

■ **որը պարունակում է ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված հանցակազմի բոլոր հատկանիշները**

• որը պարունակում է ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված հանցակազմի օբյեկտիվ կողմի հատկանիշները

• որը հանրորեն վտանգավոր է

• որն առաջացրել է հետևանք

206. Հանցափորձը կատարվում է.

■ **ուղղակի դիտավորությամբ**

• դիտավորությամբ

• անուղղակի դիտավորությամբ

• անզգուշությամբ

207. Առանձնապես ծանր հանցագործություններ են համարվում.

• դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված է առավելագույն պատիժ՝ ազատազրկում տասներկու տարի ժամկետով կամ ցմահ ազատազրկում

• դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված է առավելագույն պատիժ՝ ազատազրկում տասնհինգ տարի ժամկետով կամ ցմահ ազատազրկում

• դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված է առավելագույն պատիժ քսան տարի ժամկետով կամ ցմահ ազատազրկում

■ **դիտավորությամբ կատարված այն արարքները, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված է առավելագույն պատիժ՝ ազատազրկում տասը տարուց ավելի ժամկետով կամ ցմահ ազատազրկում**

208. Արձակուրդ չտրամադրելու պատճառով տնօրենից նեղացած Ա-ն աշխատողների շրջանում տեղեկություն է տարածում այն մասին, իբր տնօրենը տառապում է վարակիչ հիվանդությամբ: Արդյունքում՝ շատ աշխատակիցներ, վախենալով վարակվելուց, դիմում են գրում և հեռանում աշխատանքից: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

■ **հանցակազմ չկա**

• զրպարտություն

• անձնական կամ ընտանեկան կյանքի մասին տեղեկություններ ապօրինի հավաքելը, պահելը, օգտագործելը կամ տարածելը

• բժշկական գաղտնիք հրապարակելը

209. Ա-ն ու Բ-ն Դ-ի տանը օղի օգտագործելիս առաջարկում են վերջինիս նույնպես միանալ իրենց, սակայն, ստանալով մերժում, նրանք Դ-ին փակում են սառը սենյակում՝ ասելով. «Եթե փոշմանես, ձա՛յն տուր»: Շարունակելով հարբեցողությամբ զբաղվելը՝ նրանք մոռանում են Դ-ի մասին: Առավոտյան Դ-ին հայտնաբերում են մրսածությունից մահացած: Որակե՛լ Ա-ի ու Բ-ի արարքը.

- հանցակազմ չկա
- անզգուշությամբ մահ պատճառել և ազատ տեղաշարժվելու իրավունքը խախտել

■ **ապօրինի ազատությունից զրկել, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ**

- նախնական համաձայնությամբ խմբի կողմից ապօրինի ազատությունից զրկել և անզգուշությամբ մահ պատճառել

210. Ս-ն 2008 թվականի հուլիսի 19-ին՝ ժամը 19:30-ի սահմաններում, գտնվելով թեթև աստիճանի ալկոհոլային հարբածության վիճակում, իր տան դիմաց վիճաբանության մեջ է մտել իր փեսա Մ-ի հետ՝ նախկինում իր ընտանիքի անդամների հասցեին արված հայհոյանքի դիմաց պարզաբանում ստանալու կապակցությամբ, որի ընթացքում իր մոտ եղած դանակով բազմաթիվ հարվածներ է հասցրել Մ-ի կենսականորեն կարևոր օրգանների շրջանին՝ կրծքավանդակին և որովայնին, ու կյանքից զրկել նրան: Որակե՛լ Ս-ի արարքը.

- դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մահ

■ **հասարակ սպանություն**

- խուլիգանական շարժառիթով սպանություն
- հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանություն

211. Վ-ն 2008թ. հոկտեմբերի 6-ին՝ ժամը 23:00-ի սահմաններում, իր բնակարանում կենցաղային հարցի շուրջ վիճաբանել է վթարի ենթարկվելու կապակցությամբ իրեն տեսակցության եկած հարևան Հ-ի հետ և, վիրավորվելով վերջինիս կողմից շարունակաբար իրեն ուղղված վիրավորանքներից, ներկաների համար անսպասելի վերցրել է սեղանին դրված դանակը և նստած դիրքից հարվածել նրա որովայնին՝ պատճառելով առողջությանը ծանր վնաս, որից հետո դանակը գցել է սեղանին և կնոջ՝ Օ-ի հետ վերջինիս օգնություն ցույց տվել: Այնուհետև Օ-

ն իրենց տուն է կանչել Հ-ի կնոջը, որն էլ ամուսնուն ուղեկցել է տուն: Գիշերվա ընթացքում Հ-ի վիճակը վատացել է, նրան տեղափոխել են հիվանդանոց և վիրահատել: Որակե՛լ Վ-ի արարքը.

- ■ **դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառել**
- • անզգուշությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառել
- • հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում առողջությանը ծանր վնաս պատճառել
- • սպանության փորձ

212. Դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելու ծանրացնող հանգամանք չի հանդիսանում.

- • շահադիտական դրդումներով կատարելը
- • երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ կատարելը
- • մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից կատարելը
- ■ **վրեժի շարժառիթով կատարելը**

213. Դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելու ծանրացնող հանգամանք է հանդիսանում.

- ■ **առանձին դաժանությամբ կատարելը**
- • պաշտոնատար անձի կողմից կատարելը
- • անչափահասի նկատմամբ կատարելը
- • վրեժի շարժառիթով կատարելը

214. Դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու ծանրացնող հանգամանք է հանդիսանում.

- ■ **առանձին դաժանությամբ կատարելը**
- • պաշտոնատար անձի կողմից կատարելը
- • անչափահասի նկատմամբ կատարելը
- • վրեժի շարժառիթով կատարելը

215. Դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու ծանրացնող հանգամանք չի հանդիսանում.

- առանձին դաժանությամբ կատարելը
- երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ կատարելը
- մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից կատարելը
- **վրեժի շարժառիթով կատարելը**

216. Բռնաբարության ծանրացնող հանգամանք է հանդիսանում.

- շահադիտական դրդումներով կատարելը
- պաշտոնատար անձի կողմից կատարելը
- **անչափահասի նկատմամբ կատարելը**
- խաբեությամբ կատարելը

217. Արարքի հանցավորությունը և պատժելիությունը որոշվում են.

- **դա կատարելու ժամանակ գործող քրեական օրենքով**
- գործով վերջնական որոշում կայացնելու ժամանակ գործող քրեական օրենքներով
- գործի դատական քննության ժամանակ գործող քրեական օրենքով
- գործի նախաքննության ժամանակ գործող քրեական օրենքով

218. Խնամքը ստանձնելու նպատակով երեխայի առքը հանցագործության որակյալ հատկանիշ չի համարվում.

- **շահադիտական դրդումներով կատարելը**
- պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով կատարելը
- կեղծ որդեգրում կատարելու միջոցով կատարելը
- երկու կամ ավելի երեխաների նկատմամբ կատարելը

219. Արարքի հանցավորությունը սահմանող, պատիժը խստացնող կամ հանցանք կատարած անձի վիճակն այլ կերպ վատթարացնող օրենքը.

• ունի հետադարձ ուժ

■ **հետադարձ ուժ չունի**

• ունի հետադարձ ուժ, եթե դա նախատեսված է օրենքով

• հետադարձ ուժ ունի միայն արարքի հանցավորությունը սահմանելու մասով

220. Ավազակության որակյալ հատկանիշ չի համարվում.

• մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ կատարելը

■ **զգալի չափով գույք հափշտակելու նպատակով կատարելը**

• բնակարան, պահեստարան կամ շինություն ապօրինի մուտք գործելով կատարելը

• զենքի կամ որպես զենք օգտագործվող այլ առարկաների գործադրմամբ կատարելը

221. Ո՞ր կետում են սպառիչ թվարկված հանցակիցների տեսակները.

• օժանդակող և կազմակերպիչ

• կատարող, կազմակերպիչ, դրդիչ, օժանդակող և պարտակող

■ **կատարող, կազմակերպիչ, դրդիչ և օժանդակող**

• դրդիչ և օժանդակող

222. Թվարկվածներից ո՞րը պատասխանատվությունը և պատիժը ծանրացնող հանգամանք չի համարվում.

■ **հանցանքը վրեժի շարժառիթով կատարելը**

• հանցանքը կատարելու ռեցիդիվը

• հանցանքը հանրության համար վտանգավոր եղանակով կատարելը

• հանցանքը հանցավորի համար ակնհայտ հղի կնոջ նկատմամբ կատարելը

223. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ հանրային աշխատանքները.

■ **կիրառվում են միայն որպես հիմնական պատիժ**

• կիրառվում են որպես լրացուցիչ պատիժ

- կիրառվում են և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ
- նախատեսված չէ որպես պատիժ

224. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ կալանքը.

- **■ կիրառվում է միայն որպես հիմնական պատիժ**
- կիրառվում է որպես լրացուցիչ պատիժ
- կիրառվում է և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ
- նախատեսված չէ որպես պատիժ

225. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ որոշակի ժամկետով ազատազրկումը.

- **■ կիրառվում է միայն որպես հիմնական պատիժ**
- կիրառվում է որպես լրացուցիչ պատիժ
- կիրառվում է և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ
- նախատեսված չէ որպես պատիժ

226. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ ցմահ ազատազրկումը.

- **■ կիրառվում է միայն որպես հիմնական պատիժ**
- կիրառվում է որպես լրացուցիչ պատիժ
- կիրառվում է և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ
- նախատեսված չէ որպես պատիժ

227. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ հատուկ կամ զինվորական կոչումից, կարգից, աստիճանից կամ որակավորման դասից զրկելը.

- կիրառվում է որպես հիմնական պատիժ
- **■ կիրառվում է միայն որպես լրացուցիչ պատիժ**
- կիրառվում է և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ

• նախատեսված չէ որպես պատիժ

228. Ներքոհիշյալ արարքներից ո՞րը «մշակումն արգելված թմրանյութերի, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսեր ապօրինի ցանելը կամ աճեցնելը» հանցանքը չի դարձնում որակյալ.

• եթե արարքը կատարվել է կազմակերպված խմբի կողմից

• եթե արարքը կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ

■ **եթե արարքը կատարվել է որպես արհեստ**

• եթե արարքը կատարվել է առանձնապես խոշոր չափերով

229. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը.

• նախատեսված է որպես հիմնական պատիժ

• նախատեսված է որպես լրացուցիչ պատիժ

■ **նախատեսված է և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ**

• նախատեսված չէ որպես պատիժ

230. Հանցանքը համարվում է կազմակերպված խմբի կողմից կատարված, եթե.

■ **դա կատարվել է այնպիսի անձանց կայուն խմբի կողմից, ովքեր նախապես միավորվել են մեկ կամ մի քանի հանցանքներ կատարելու համար**

• դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ, ովքեր նախապես՝ մինչև հանցագործությունը սկսելը, պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարել

• դրան մասնակցել են այնպիսի համակատարողներ, ովքեր չեն պայմանավորվել հանցանքը համատեղ կատարելու մասին

• դա կատարվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքներ կատարելու համար ստեղծված կազմակերպված խմբի միավորմամբ

231. ՀՀ քաղաքացու ներքոհիշյալ արարքներից ո՞րը չի պարունակում «պետական դավաճանություն» հանցակազմ.

• ի վնաս ՀՀ ինքնիշխանության թշնամու կողմն անցնելը

• օտարերկրյա պետության ներկայացուցչին պետական գաղտնիք ներկայացնող տեղեկություններ հանձնելը

■ **ՀՀ ինքնիշխանության վերաբերյալ հերյուրանքներ տարածելը**

• լրտեսության միջոցով տեղեկություններ հաղորդելը

232. Ըստ հանցագործության տեսակային օբյեկտի՝ խուլիգանությունը.

■ **հասարակական կարգի և բարոյականության դեմ ուղղված հանցագործություն է**

• հասարակական անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություն է

• մարդու դեմ ուղղված հանցագործություն է

• պատվի և արժանապատվության դեմ ուղղված հանցագործություն է

233. Որքա՞ն գումարը գերազանցելու դեպքում է պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելը գույքային վնասի դեպքում դիտվում քրեորեն պատժելի արարք.

■ **ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը**

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհազարապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը

234. Հասարակական կազմակերպությունների, կուսակցությունների և առևտրային կառույցների պաշտոնատար անձինք <<պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելու>> հանցանքի սուբյեկտ հանդիսանու՞մ են.

• այո

■ **ոչ**

• միայն տվյալ կառույցների ղեկավարները

• այո, եթե ունեն կնիք և այլ տարբերանշաններ

235. Կաշառք ստանալու հանցանքում որքա՞ն գումարն է համարվում խոշոր չափ.

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից հազարապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

■ **ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից հազարապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)**

236. Կաշառք ստանալու հանցանքում որքա՞ն գումարն է համարվում առանձնապես խոշոր չափ.

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

■ **ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)**

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

237. Ո՞րն է «կաշառքի միջնորդություն» հանցակազմի բնորոշումը՝ ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի.

• կաշառքի գումարի տալը մեկ այլ անձի միջնորդությամբ

• կաշառք տվողի և կաշառք ստացողի միջև կաշառք տալու հարցի հստակեցումը՝ անկախ կաշառքի գումարը տալու կամ չտալու հանգամանքից

• կաշառք տվողի անունից կաշառքի գումարը ստացողին փոխանցելու հարցին նպաստելը

■ կաշառք տվողի և կաշառք ստացողի միջև կաշառքի շուրջ համաձայնության գալուն կամ արդեն կայացած համաձայնության իրականացմանը նպաստելը

238. «Կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը» հանցանքում որքա՞ն գումարն է համարվում խոշոր չափ.

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

■ ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

239. Ստորև բերված ո՞ր դեպքն է պարունակում «պաշտոնատար անձի կոչումը կամ իշխանությունն ինքնակամ յուրացնելու» հանցակազմ.

• եթե անձը հագել է իրավապահ մարմնի աշխատակցի համազգեստ և դուրս է եկել հասարակական վայր

• եթե անձը ցույց է տվել դատական մարմնի աշխատակցի վկայական խանութում արտահերթ սննդամթերք գնելու համար

■ եթե անձը հագել է իրավապահ մարմնի, կամ դատական մարմնի աշխատողների համազգեստ, որը զուգորդվել է դրա հիման վրա հանցանք կատարելով

• եթե անձը հագել է իրավապահ մարմնի աշխատակցի համազգեստ և կեղծել է նրա վկայականը

240. «Կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը» հանցանքում որքա՞ն գումարն է համարվում առանձնապես խոշոր չափ.

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

■ **ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)**

• ՀՀ-ում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկը գերազանցող գումարը (արժեքը)

241. Սուտ մատնությունը քրեորեն պատժելի է, եթե.

• կատարվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության մեջ մեղադրելով

■ **անձը գործել է՝ գիտակցելով, որ իր տրամադրած տեղեկատվությունը կեղծ է**

• կատարվել է մեղադրանքի արհեստական ապացույցներ ստեղծելով

• կատարվել է շահադիտական դրդումներով

242. Ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում «սուտ մատնություն» հանցանքը որակյալ չի համարվում: Այն դեպքում, երբ այն.

• զուգորդվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության մեջ մեղադրելով

• զուգորդվել է մեղադրանքի արհեստական ապացույցներ ստեղծելով

■ **կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից**

• կատարվել է շահադիտական դրդումներով

243. «Սուտ մատնություն» հանցանքը ավարտված է համարվում, եթե.

■ **սուտ մատնություն պարունակող տեղեկատվությունը արդեն հայտնվել է համապատասխան մարմիններին**

• սուտ մատնություն պարունակող տեղեկատվությունը գրելու պահից մինչև համապատասխան մարմիններին առաքելը

• սուտ մատնության հիման վրա հարուցվել է քրեական գործ

• սուտ մատնության հիման վրա անձը փաստացի դատապարտվել է

244. Վաշխառության որակյալ հատկանիշ է հանդիսանում.

• եթե արարքի հետևանքով տուժողը սնանկացել է

• եթե արարքը կատարվել է անձի համար ոչ ձեռնտու պայմաններում

■ **եթե արարքը կատարվել է որպես արհեստ**

• եթե արարքը կատարվել է կրկին

245. Ներքոհիշյալ ո՞ր հատկանիշն է, որ «վնասաբեր ծրագրեր մշակելը, օգտագործելը և տարածելը» հանցանքը չի դարձնում որակյալ.

• եթե արարքը կատարվել է շահադիտական դրդումներով

• եթե արարքն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ

• եթե արարքը կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ

■ **եթե արարքը կատարվել է պաշտոնատար անձի կողմից**

246. Ակնհայտ սխալ թարգմանություն կատարելը ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում չի համարվում որակյալ հանցանք: Այն դեպքում, երբ այն.

• կատարվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության մեջ մեղադրանքի առնչությամբ

■ **կատարվել է կազմակերպված խմբի կողմից**

• կատարվել է այլ շահադիտական դրդումներով

• զուգորդվել է այլ արհեստական ապացույցներ ստեղծելով

247. Ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում <<փախուստն ազատազրկման վայրից, կալանավորվածներին պահելու վայրից կամ ձերբակալվածներին պահելու վայրից>> հանցանքը որակյալ չի համարվում: Այն դեպքում, երբ այն կատարվել է.

■ **տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ**

• զենք կամ որպես զենք օգտագործվող առարկաների գործադրմամբ

• մի խումբ անձանց կողմից

• այլ անձի կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով

248. Ո՞րն է «հրամանը չկատարելը» հանցանքի բնորոշումը՝ ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի.

• պետի հրամանը չկատարելը՝ անկախ առաջացած հետևանքներից

• պետի հրամանը չկատարելը, որն առաջացրել է զգալի վնաս ծառայության շահերին

■ **պետի՝ օրինական և սահմանված կարգով տված հրամանը ստորադասի կողմից չկատարելը, որն էական վնաս է պատճառել ծառայության շահերին**

• պետի՝ օրինական պահանջը չկատարելը, որն էական վնաս է պատճառել ծառայության շահերին

249. Ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում <<հրամանը չկատարելը>> հանցանքը որակյալ չի համարվում.

■ **արտակարգ իրավիճակների ժամանակ**

• ռազմական դրության ընթացքում

• պատերազմի ժամանակ

• մարտի պարագաներում

250. Պետի կողմից տրված ակնհայտ անօրինական հրամանի չկատարումը ստորադասի կողմից կարելի՞ է դիտել «հրամանը չկատարելը» հանցանք և չկատարողին քրեական պատասխանատվության կանչել.

• այո, կարելի է, եթե դա տրվել է բանակային վարժանքներ իրականացնելիս՝ շարային պատրաստության ժամանակ

■ **ոչ, չի կարելի**

• այո, կարելի է, եթե դա պահանջել է զինվորական իրադրությունը

• այո, կարելի է, քանի որ ստորադասը պարտավոր է կատարել հրամանը և այն բողոքարկել վերադասին

251. Ըստ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի՝ գույքի բռնագրավումը.

• կիրառվում է որպես հիմնական պատիժ

■ **կիրառվում է միայն որպես լրացուցիչ պատիժ**

• կիրառվում է և՛ որպես հիմնական, և՛ որպես լրացուցիչ պատիժ

• նախատեսված չէ որպես պատիժ

252. Դասալքության պարտադիր հատկանիշն է.

• մեկ շաբաթից ավելի տևողությամբ զորամասը թողնելը

• մեկ ամսից ավելի տևողությամբ զորամասը թողնելը

• ռազմական դրության ժամանակ կատարվելը

■ **զինվորական ծառայությունից վերջնականապես խուսափելու նպատակը**

253. Ա-ն, կասկածելով իր տղայի կնոջն ամուսնուն դավաճանելու մեջ, պարբերաբար բացում է վերջինիս ուղարկած նամակները և ծանոթանում է դրանց բովանդակությանը: Դրանցից մեկում նա գտնում է իր կասկածների հաստատում և եղելությունը ներկայացնում է տղային: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• արարքում հանցակազմ չկա

• անձնական կյանքի գաղտնիությունը խախտելը

■ **նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական կամ այլ հաղորդումների գաղտնիությունը խախտելը**

• անձնական կամ ընտանեկան կյանքի մասին տեղեկություններ ապօրինի հավաքելը, պահելը, օգտագործելը կամ տարածելը

254. Ա-ի երկու տարեկան երեխային, որի մայրը մահացած է, առանց Ա-ի համաձայնության, իրենից վերցրել է երեխայի մայրական տատիկը՝ Բ-ն, և հրաժարվում է երեխային վերադարձնել՝ նրան պահելով գաղտնի վայրում: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

• հանցակազմ չկա

■ **երեխային, առանց ծնողների համաձայնության, նրանցից բաժանում**

• անչափահասի առևանգում

• ինքնիրավչություն

255. Տուգանքը կիրառվում է.

• որպես հիմնական և լրացուցիչ պատիժ

■ **միայն որպես հիմնական պատիժ**

• միայն որպես լրացուցիչ պատիժ

• միայն այլ լրացուցիչ պատիժների հետ մեկտեղ

256. Զինվորական ծառայության կարգի դեմ ուղղված հանցագործություն չէ.

• դասալքությունը

• սահմանապահ ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը

• պետի նկատմամբ բռնի գործողություններ կատարելը

■ **ժամկետային զինվորական ծառայությունից խուսափելը**

257. Արարքի հանցավորությունը, դրա պատժելիությունը և քրեաիրավական այլ հետևանքները որոշվում են.

• քրեական օրենքով, ՀՀ Սահմանադրությամբ և միջազգային իրավունքի սկզբունքներով ու նորմերով

■ **միայն քրեական օրենքով**

• միայն քրեական օրենքով և ՀՀ Սահմանադրությամբ

• քրեական օրենքով, ՀՀ Սահմանադրությամբ և քրեական իրավունքի նորմեր պարունակող այլ օրենքներով

258. Անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության.

■ **միայն անձամբ իր կատարած հանցանքի համար**

• անձամբ իր, ինչպես նաև իր անչափահաս երեխաների կատարած հանցանքների համար

• անձամբ իր կատարած հանցանքի համար, եթե այլ բան նախատեսված չէ ՀՀ միջազգային պայմանագրերով

• անձամբ իր, ինչպես նաև իր գիտությամբ այլ անձանց կողմից կատարած հանցանքի համար

259. Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգիրքը ծառայում է.

• մարդու և իրավաբանական անձի ֆիզիկական, հոգեկան, նյութական, էկոլոգիական և այլ անվտանգությունն ապահովելուն

• հանրության կարիքներին

■ **մարդու ֆիզիկական, հոգեկան, նյութական, էկոլոգիական և այլ անվտանգությունն ապահովելուն**

• պատժի անհատականացման սկզբունքին

260. Արարքի հանցավորությունը և պատժելիությունը որոշվում են.

• հանցանքը կատարելու ժամանակ գործող քրեական օրենքով, եթե այլ բան նախատեսված չէ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով

• դատավճիռը կայացնելու ժամանակ գործող քրեական օրենքով

■ **հանցանքը կատարելու ժամանակ գործող քրեական օրենքով**

• հանցանքը կատարած անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու պահին գործող քրեական օրենքով

261. Պատասխանատվությունը մասնակիորեն մեղմացնող և միաժամանակ պատասխանատվությունը մասնակիորեն խստացնող օրենքը.

• հետադարձ ուժ չունի

• ունի հետադարձ ուժ

■ **հետադարձ ուժ ունի միայն այն մասով, որը մեղմացնում է պատասխանատվությունը**

• այդպիսի օրենք չի կարող ընդունվել

262. ՀՀ տարածքից դուրս հանցանք կատարած և ՀՀ-ում գտնվող օտարերկրյա քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող անձինք.

■ **ՀՀ միջազգային պայմանագրին համապատասխան՝ կարող են հանձնվել օտարերկրյա պետությանը՝ քրեական պատասխանատվության ենթարկելու կամ պատիժը կրելու համար**

• չեն կարող հանձնվել օտարերկրյա պետությանը

• կարող են հանձնվել օտարերկրյա պետությանը՝ քրեական պատասխանատվության ենթարկելու կամ պատիժը կրելու համար միայն իրենց համաձայնության դեպքում

• հանցանքը կատարելու վայրի պետության պահանջով բոլոր դեպքերում ենթակա են հանձնման՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հանցանքը ուղղված է եղել ՀՀ քաղաքացու դեմ

263. Եթե Հայաստանի Հանրապետությունը հրաժարվել է հանձնել Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս հանցանք կատարած և Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող օտարերկրյա քաղաքացուն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձին, ապա.

• օտարերկրյա պետության տարածքում կատարված հանցանքի համար քրեական հետապնդում է իրականացվում այդ երկրի քրեական օրենսդրությանը համապատասխան

■ **օտարերկրյա պետության տարածքում կատարված հանցանքի համար քրեական հետապնդում է իրականացվում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան**

• օտարերկրյա պետության տարածքում կատարված հանցանքի համար Հայաստանի Հանրապետությունում քրեական հետապնդում չի իրականացվում

• օտարերկրյա պետության տարածքում կատարված հանցանքի համար քրեական հետապնդում է իրականացվում Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան

264. Հանցագործություն է համարվում.

■ **մեղավորությամբ կատարված՝ հանրության համար վտանգավոր այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով**

• մեղավորությամբ կատարված՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար վտանգավոր այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով

• մեղավորությամբ կատարված՝ հանրության համար վտանգավոր այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքով և քրեաիրավական նորմեր պարունակող այլ օրենքներով

• մեղավորությամբ կատարված՝ հանրության համար վտանգավոր այն արարքը, որը նախատեսված է ՀՀ Սահմանադրությամբ և ՀՀ քրեական օրենսգրքով

265. Հանցագործություն չի համարվում այն գործողությունը կամ անգործությունը, որը թեև ձևականորեն պարունակում է ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված որևէ արարքի հատկանիշներ, սակայն իր նվազ կարևորության պատճառով հասարակական վտանգավորություն չի ներկայացնում, այսինքն.

■ **ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը կամ պետությանը էական վնաս չի պատճառել և չէր կարող պատճառել**

• ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը կամ պետությանը էական վնաս չի պատճառել թեև կարող էր պատճառել

• իրադրության փոփոխման հետևանքով անձը կամ նրա կատարած արարքը դադարել է հանրության համար վտանգավոր լինելուց

• ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը կամ պետությանը էական վնաս չի պատճառել

266. Ստորև բերված ո՞ր դեպքում հանցագործությունների ռեցիդիվը չի համարվում վտանգավոր.

• դիտավորությամբ հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում երկու անգամից ոչ պակաս ազատազրկման է դատապարտվել դիտավորյալ հանցագործության համար

• ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել ծանր հանցագործության համար

• ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել առանձնապես ծանր հանցագործության համար

■ **առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել միջին ծանրության հանցագործության համար**

267. Ստորև բերված ո՞ր դեպքում հանցագործությունների ռեցիդիվը չի համարվում առանձնապես վտանգավոր.

• անձի կողմից դիտավորությամբ այնպիսի հանցանք կատարելու դեպքում, որի համար նա դատապարտվում է ազատազրկման, եթե անձը նախկինում երեք անգամից ոչ պակաս ցանկացած հաջորդականությամբ ազատազրկման է դատապարտվել միջին ծանրության դիտավորյալ հանցագործության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար

• անձի կողմից այնպիսի ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, որի համար նա դատապարտվում է ազատազրկման, եթե անձը նախկինում երկու անգամ ազատազրկման է դատապարտվել ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար

• անձի կողմից առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում դատապարտվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար

■ **դիտավորությամբ հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում երեք անգամ ազատազրկման է դատապարտվել դիտավորյալ հանցագործության համար**

268. Ռեցիդիվը գնահատելիս հաշվի չեն առնվում.

• այն հանցագործությունները, որոնք կատարած անձինք կամովին ներկայացել են մեղայականով

■ **այն հանցագործությունները, որոնք կատարվել են մինչև անձի տասնութ տարին լրանալը**

• այն հանցանքները, որոնց դեպքում անձը հաշտվել է տուժողի հետ

• այն ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործությունները, որոնք կատարած անձինք կամովին ներկայացել են մեղայականով

269. Քրեական պատասխանատվության ենթակա է միայն.

• գործունակ ֆիզիկական անձը, ով հանցանք կատարելու պահին հասել է Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով սահմանված տարիքի

• իրավունակ ֆիզիկական անձը, ով հանցանք կատարելու պահին հասել է Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով սահմանված տարիքի

■ **մեղսունակ ֆիզիկական անձը, ով հանցանք կատարելու պահին հասել է Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով սահմանված տարիքի**

• մեղսունակ ֆիզիկական անձը, ով քրեական պատասխանատվության ենթարկվելու պահին հասել է Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով սահմանված տարիքի

270. Հանրության համար վտանգավոր արարքն անմեղսունակության վիճակում կատարած անձի նկատմամբ դատարանը.

• նշանակում է բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ

• նշանակում է պատիժ

• նշանակում է բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ, իսկ առողջանալուց հետո այդ անձը կարող է ենթարկվել պատժի

■ **կարող է նշանակել բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ**

271. Եթե անձը հանցանքը կատարել է մեղսունակության վիճակում, սակայն մինչև դատարանի կողմից դատավճիռ կայացանելը հիվանդացել է հոգեկան հիվանդությամբ, որը զրկել է նրան իր արարքի նշանակությունը գիտակցելու կամ դա ղեկավարելու հնարավորությունից, ապա.

• նրա նկատմամբ կարող են կիրառվել միայն բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ

• նրա նկատմամբ կարող է կիրառվել միայն պատիժ

■ **նրա նկատմամբ կարող են կիրառվել բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ, իսկ առողջանալուց հետո նա կարող է ենթարկվել պատժի**

• նրա նկատմամբ կարող են կիրառվել բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ, իսկ առողջանալուց հետո նա պարտադիր կերպով ենթարկվում է պատժի՝ անկախ բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների կիրառման տևողությունից

272. Հանցանքը համարվում է ուղղակի դիտավորությամբ կատարված, եթե.

■ **անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, նախատեսել է հանրության համար դրա վտանգավոր հետևանքները և ցանկացել է դրանց վրա հասնելը**

• անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, նախատեսել է հանրության համար դրա վտանգավոր հետևանքները և գիտակցաբար թույլ է տվել դրանք

• անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, սակայն չի նախատեսել հանրության համար դրա վտանգավոր հետևանքները և դրանց վրա հասնելը

• անձը չի գիտակցել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, սակայն նախատեսել է հանրության համար դրա վտանգավոր հետևանքները և ցանկացել է դրանց վրա հասնելը

273. Հանցանքը համարվում է անուղղակի դիտավորությամբ կատարված, եթե.

• անձը չի գիտակցել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, սակայն նախատեսել է հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, ցանկացել այդ հետևանքները և գիտակցաբար թույլ է տվել դրանք

• անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, սակայն չի նախատեսել հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը և չի ցանկացել այդ հետևանքները

■ **անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, նախատեսել է հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, չի ցանկացել այդ հետևանքները, բայց գիտակցաբար թույլ է տվել դրանք**

• անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, նախատեսել է հանրության համար դրա վտանգավոր հետևանքները և ցանկացել է դրանց վրա հասնելը

274. Դիտավորյալ հանցագործության ծանրացնող հանգամանքների համար անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության, եթե նա.

• կարող էր գիտակցել նման հանգամանքների առկայությունը

• պարտավոր էր գիտակցել նման հանգամանքների առկայությունը

• նույնիսկ չի գիտակցել այդ հանգամանքները

■ **գիտակցել է այդ հանգամանքները**

275. Հանցանքը համարվում է ինքնավստահությամբ կատարված, եթե.

• անձը չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, կամ առանց բավարար հիմքերի, ինքնավստահորեն հույս է ունեցել, որ դրանք կկանխվեն

■ **անձը նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, սակայն առանց բավարար հիմքերի, ինքնավստահորեն հույս է ունեցել, որ դրանք կկանխվեն**

• անձը չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, և առանց բավարար հիմքերի, ինքնավստահորեն հույս է ունեցել, որ դրանք կկանխվեն

• անձը չի նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, թեև տվյալ իրադրությունում կարող էր և պարտավոր էր նախատեսել դրանք

276. Արարքը չի կարող որակվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 281-րդ հոդվածով (աշխատանքներ իրականացնելիս շրջակա միջավայրի պահպանության կանոնները խախտելը), եթե.

■ **արարքը դիտավորությամբ առաջացրել է մարդկանց մահ**

• արարքն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդկանց զանգվածային հիվանդություններ

• արարքն անզգուշությամբ առաջացրել է կենդանիների զանգվածային ոչնչացում

• արարքն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ

277. Եթե օրենքն ավելի խիստ պատասխանատվություն է նախատեսում անզգուշությամբ ծանր հետևանքներ առաջացրած դիտավորյալ հանցագործության համար, ապա անձն այդ հետևանքների համար պատասխանատվություն է կրում միայն այն դեպքում, եթե.

■ **նա նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, սակայն առանց բավարար հիմքերի՝ ինքնավստահորեն հույս է ունեցել, որ դրանք կկանխվեն, կամ չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, թեև տվյալ իրադրությունում պարտավոր էր և կարող էր նախատեսել դրանք**

• նա չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, և չէր կարող նախատեսել դրանք

• նա չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, և չէր կարող ու պարտավոր չէր նախատեսել դրանք

• նա նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը և գիտակցաբար թույլ է տվել դրանց առաջացումը

278. ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված հանցագործության հատուկ սուբյեկտ չհանդիսացող անձը, ով մասնակցել է այդ հոդվածով նախատեսված հանցանքի կատարմանը, տվյալ հանցագործության համար.

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության

• կարող է պատասխանատվություն կրել միայն որպես կատարող

• կարող է պատասխանատվություն կրել միայն որպես օժանդակող

■ **կարող է պատասխանատվություն կրել միայն որպես կազմակերպիչ, դրդիչ կամ օժանդակող**

279. Կատարողի կողմից իրենից անկախ հանգամանքներով հանցագործությունն ավարտին չհասցնելու դեպքում մյուս հանցակիցները.

• պատասխանատվություն չեն կրում

■ **պատասխանատվություն են կրում հանցագործության նախապատրաստության կամ հանցափորձին հանցակցելու համար**

• պատասխանատվություն են կրում միայն հանցափորձին հանցակցելու համար

• պատասխանատվություն են կրում որպես համակատարողներ

280. Անհրաժեշտ պաշտպանության իրավունքն անձին է պատկանում.

• եթե նա զրկված է եղել ոտնձգությունից խուսափելու կամ այլ անձանց կամ պետական մարմինների օգնությանը դիմելու հնարավորությունից

■ **անկախ ոտնձգությունից խուսափելու կամ այլ անձանց կամ պետական մարմինների օգնությանը դիմելու հնարավորությունից, ինչպես նաև անկախ անձի մասնագիտական կամ այլ հատուկ պատրաստվածությունից և պաշտոնեական դիրքից**

• եթե սպառված են ոտնձգությունից պաշտպանվելու բոլոր օրինական միջոցները

• ելնելով անձի մասնագիտական կամ այլ հատուկ պատրաստվածությունից և պաշտոնեական դիրքից

281. Հանցանք կատարած անձին բռնելու համար անհրաժեշտ միջոցների սահմանազանցմամբ արարքը.

■ **հանցագործություն է, եթե հատկապես նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով**

• հանցագործություն է համարվում

• հանցագործություն չի համարվում

• հանցագործություն է, եթե առաջացրել է ծանր հետևանքներ

282. Հանցանք կատարած անձին բռնելու իրավունք ունեն.

• միայն դրա համար հատկապես լիազորված անձինք

■ դրա համար հատկապես լիազորված անձինք, ինչպես նաև տուժողը և այլ անձինք

• միայն դրա համար հատկապես լիազորված անձինք և տուժողը

• միայն տուժողը

283. Ռիսկը հիմնավորված չի համարվում, եթե.

■ ակնհայտորեն զուգորդված է եղել երրորդ անձանց զոհվելու վտանգով, էկոլոգիական կամ հասարակական աղետի սպառնալիքով

• ակնհայտորեն զուգորդված է եղել տուժողի կամ երրորդ անձանց զոհվելու վտանգով, էկոլոգիական կամ հասարակական աղետի սպառնալիքով

• ակնհայտորեն զուգորդված է եղել երրորդ անձանց զոհվելու վտանգով, կամ քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելու այլ սպառնալիքով

• ակնհայտորեն զուգորդված է եղել քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելու սպառնալիքով

284. Հանրորեն օգտակար նպատակի հասնելու համար գործադրված հիմնավորված ռիսկի ժամանակ քրեական օրենքով պաշտպանվող շահերին վնաս պատճառելը.

■ հանցագործություն չի համարվում

• հանցագործություն է համարվում

• հանցագործություն է համարվում, եթե հատկապես նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով

• հանցագործություն չի համարվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ ՀՀ քրեական օրենսգրքի ընդհանուր մասով

285. Ակնհայտ անօրինական հրամանը կամ կարգադրությունը չկատարելը.

■ բացառում է քրեական պատասխանատվությունը

• բացառում է քրեական պատասխանատվությունը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի ընդհանուր մասով

• առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն միայն, եթե հատկապես նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով

• չի բացառում քրեական պատասխանատվությունը

286. Նշվածներից ո՞րն է հատուկ սուբյեկտով հանցագործություն.

• ինքնիրավչությունը

• պետական, քաղաքական կամ հասարակական գործչի սպանությունը

■ **հիվանդին օգնություն ցույց չտալը**

• իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը

287. Տուգանքի չափը դատարանը որոշում է.

• ղեկավարվելով բացառապես իր ներքին համոզմամբ

• հաշվի առնելով հանցագործության ծանրությունը, ինչպես նաև՝ մեղադրյալի անձը բնութագրող հանգամանքները

• հաշվի առնելով հանցագործության ծանրությունը, ինչպես նաև՝ տուժողին պատճառված վնասի չափը

■ **հաշվի առնելով կատարված հանցագործության ծանրությունը և դատապարտվողի գույքային դրությունը**

288. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 213-րդ հոդվածի համաձայն՝ վաշխառությունը.

• պարտք տրված դրամի կամ տեսակային հատկանիշով որոշվող գույքի համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի եռապատիկը գերազանցող չափով տոկոսներ ստանալը, ինչպես նաև անձի անօգնական վիճակից օգտվելով անհիմն հարստացումը

• պարտք տրված դրամի կամ տեսակային հատկանիշներով որոշվող գույքի համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը գերազանցող չափով տոկոսներ ստանալը

• անձի հետ նրա համար ձեռնտու պայմաններում այնպիսի գործարք կատարելը, որից օգտվել է մյուս կողմը

■ **պարտք տրված դրամի կամ տեսակային հատկանիշով որոշվող գույքի համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած բանկային**

տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը գերազանցող չափով տոկոսներ ստանալը, ինչպես նաև անձի հետ նրա համար ծայրահեղ ոչ ձեռնտու պայմաններում այլ գործարք կատարելը, որից օգտվել է մյուս կողմը

289. Արարքը համարվում է առանց մեղքի կատարված նաև այն դեպքում, եթե.

• անձը չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, չի ցանկացել դրանց առաջացումը, բայց ծայրահեղ պայմաններին կամ նյարդահոգեկան ծանրաբեռնվածությանն իր հոգեֆիզիոլոգիական հատկությունների անհամապատասխանության հետևանքով չէր կարող կանխել դրանց առաջացումը

• անձը ցանկացել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, չի նախատեսել դրանց առաջացումը, բայց ծայրահեղ պայմաններին կամ նյարդահոգեկան ծանրաբեռնվածությանն իր հոգեֆիզիոլոգիական հատկությունների անհամապատասխանության հետևանքով չէր կարող կանխել դրանց առաջացումը

• անձը գիտակցել և նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, չի ցանկացել դրանց առաջացումը, այդուհանդերձ ծայրահեղ պայմաններին կամ նյարդահոգեկան ծանրաբեռնվածությանն իր հոգեֆիզիոլոգիական հատկությունների անհամապատասխանության, ինչպես նաև դրանց նկատմամբ անտարբերության հետևանքով չէր կարող կանխել դրանց առաջացումը

■ **անձը նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, չի ցանկացել դրանց առաջացումը, բայց ծայրահեղ պայմաններին կամ նյարդահոգեկան ծանրաբեռնվածությանն իր հոգեֆիզիոլոգիական հատկությունների անհամապատասխանության հետևանքով չէր կարող կանխել դրանց առաջացումը**

290. Հանցանքը համարվում է անզգուշությամբ կատարված.

■ **եթե անձը նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, սակայն առանց բավարար հիմքերի՝ ինքնավստահորեն հույս է ունեցել, որ դրանք կկանխվեն, կամ եթե անձը չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, թեև տվյալ իրադրությունում պարտավոր էր և կարող էր նախատեսել դրանք**

• եթե օրենքն ավարտված հանցագործության համար քրեական պատասխանատվությունը չի կապում հանցավոր արարքի որոշակի հետևանքների առաջացման հետ, հանցանքը համարվում է անզգուշությամբ կատարված, եթե դա

կատարող անձը գիտակցել է իր արարքի՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը և ցանկացել է կատարել դա

• եթե օրենքն ավելի խիստ պատասխանատվություն է նախատեսում անզգուշությամբ ծանր հետևանքներ առաջացրած դիտավորյալ հանցագործության համար, ապա անձն այդ հետևանքների համար պատասխանատվություն է կրում միայն այն դեպքում, եթե նա նախատեսել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, սակայն առանց բավարար հիմքերի՝ ինքնավստահորեն հույս է ունեցել, որ դրանք կկանխվեն, կամ չի նախատեսել իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, թեև տվյալ իրադրությունում պարտավոր էր և կարող էր նախատեսել դրանք

• ոչ մի դեպքում

291. Մինչև դատական քննությունը կալանքի տակ գտնվող անձի նկատմամբ տուգանքի ձևով պատիժ նշանակելիս.

■ **դատարանը, հաշվի առնելով կալանքի տակ պահելու ժամկետը, մեղմացնում է նշանակված պատիժը կամ լրիվ ազատում պատիժը կրելուց**

• դատարանը հաշվակցում է պատիժները՝ կալանքի տակ գտնվելու մեկ օրը հաշվակցելով քսան նվազագույն աշխատավարձի դիմաց

• դատարանը հաշվակցում է պատիժները՝ կալանքի տակ գտնվելու մեկ օրը հաշվակցելով տասը նվազագույն աշխատավարձի դիմաց

• կալանքի տակ պահելու ժամկետը հաշվի չի առնվում

292. Նշվածներից ո՞րը հատուկ սուբյեկտով հանցագործություն չէ.

• բռնաբարությունը

• մոր կողմից նորածին երեխայի սպանությունը

■ **ակնհայտ հղի կնոջ սպանությունը**

• պետական դավաճանությունը

293. Նշվածներից ո՞ր դեպքում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու վերացման հարցը լուծում դատարանը.

• փորձաշրջանի ընթացքում միայն անզգույշ հանցանք կատարելու դեպքում

• փորձաշրջանի ընթացքում միայն ոչ մեծ ծանրության հանցանք կատարելու դեպքում

• փորձաշրջանի ընթացքում դատապարտյալի կողմից պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց չարամտորեն խուսափելու դեպքում՝ դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ

■ փորձաշրջանի ընթացքում դատապարտյալի կողմից պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց չարամտորեն խուսափելու դեպքում՝ դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ, ինչպես նաև անզգույշ կամ ոչ մեծ ծանրության դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում

294. Եթե անձը պատիժը կրելու ընթացքում հիվանդացել է հոգեկան խանգարմամբ, որը նրան զրկել է իր գործողությունների (անգործության) փաստական բնույթն ու նշանակությունը գիտակցելու կամ դրանք ղեկավարելու հնարավորությունից, ապա.

■ դատարանը նրան ազատում է պատիժը կրելուց

• դատարանը կարող է նրան ազատել պատիժը կրելուց

• դատարանը հետաձգում է պատժի կրումը և նշանակում է հարկադիր բուժում

• դատարանը կարող է հետաձգել պատժի կրումը և նշանակել հարկադիր բուժում

295. Եթե հղի կանանց կամ մինչև երեք տարեկան երեխա ունեցող անձանց պատժի կրումը հետաձգելու դեպքում դատապարտյալը հրաժարվում է երեխայից կամ նրան հանձնել է մանկատուն կամ խուսափում է երեխային խնամելուց և դաստիարակելուց, որի մասին գրավոր նախազգուշացվել է, ապա.

■ դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ դատարանը կարող է դատապարտյալին ուղարկել դատավճռով նշանակված պատիժը կրելու

• դատարանը դատապարտյալին ուղարկում է դատավճռով նշանակված պատիժը կրելու

• դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ դատարանը դատապարտյալին ուղարկում է դատավճռով նշանակված պատիժը կրելու

• ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության դեպքում դատարանը կարող է, իսկ ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության դեպքում դատապարտյալին ուղարկում է դատավճռով նշանակված պատիժը կրելու

296. Անչափահասների նկատմամբ չի կարող նշանակվել.

• որոշակի ժամկետով ազատազրկում

■ **գույքի բռնագրավում**

• կալանք

• հանրային աշխատանքներ

297. Անչափահասների նկատմամբ տուգանք.

■ **կիրառվում է անչափահասի ինքնուրույն վաստակի կամ այնպիսի գույքի առկայության դեպքում, որի վրա կարող է տարածվել բռնագանձում**

• կիրառվում է անչափահասի կամ նրա ծնողների, կամ խնամակալի մոտ այնպիսի գույքի առկայության դեպքում, որի վրա կարող է տարածվել բռնագանձում

• կիրառվում է նրա ծնողների կամ խնամակալի մոտ այնպիսի գույքի առկայության դեպքում, որի վրա կարող է տարածվել բռնագանձում

• չի կիրառվում

298. Կալանքը անչափահասի նկատմամբ.

• չի կարող կիրառվել

■ **չի կարող կիրառվել, եթե դատավճիռը կայացնելու պահին չի լրացել նրա տասնվեց տարին**

• չի կարող կիրառվել, եթե հանցանքը կատարելու պահին չի լրացել նրա տասնվեց տարին

• կարող է կիրառվել՝ անկախ տարիքից

299. Որպես դաստիարակչական բնույթի հարկադրանքի միջոց՝ ժամանցի ազատության սահմանափակումը և անչափահասի վարքագծի նկատմամբ հատուկ պահանջների սահմանումը չի կարող արտահայտվել.

• որոշակի վայրեր այցելելու արգելքի ձևով

• ժամանցի որոշակի ձևերի, այդ թվում՝ մեխանիկական տրանսպորտային միջոցներ վարելու հետ կապված արգելքի ձևով

• առանց տեղական ինքնակառավարման մարմնի համաձայնության այլ վայրեր ուղևորվելու իրավունքի սահմանափակում

■ **որոշակի անձանց հետ շփվելու արգելքի ձևով**

300. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոց նշանակելիս դատարանը հաշվի է առնում.

■ **անձի հոգեկան հիվանդությունը, նրա կատարած արարքի բնույթն ու հանրության համար վտանգավորության աստիճանը**

• անձի հոգեկան հիվանդությունը, նրա կատարած արարքի բնույթն ու հանրության համար վտանգավորության աստիճանը, հանցավորի անձը բնութագրող տվյալները, այդ թվում՝ պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքները

• անձի հոգեկան հիվանդությունը, նրա կատարած արարքի բնույթն ու հանրության համար վտանգավորության աստիճանը, ինչպես նաև ուշադրության արժանի այլ հանգամանքներ

• անձի կատարած արարքի բնույթն ու հանրության համար վտանգավորության աստիճանը, նրա անձը բնութագրող տվյալները, այդ թվում՝ պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքները

301. Որքա՞ն է մեղադրական դատավճռի վաղեմության ժամկետը դիտավորյալ հանցագործության համար դատապարտված լինելու դեպքում, եթե այդ հանցագործության համար նախատեսված է ազատազրկում՝ 1-3 տարի ժամկետով.

• 2 տարի

■ **5 տարի**

• 10 տարի

• 15 տարի

302. Հանցանք կատարած անձին բռնելու համար անհրաժեշտ միջոցների սահմանազանցմամբ առողջությանը ծանր կամ միջին ծանրության վնաս պատճառելու հանցագործության (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 115-րդ հոդված) սուբյեկտ են.

• միայն դրա համար հատկապես լիազորված անձինք

■ **դրա համար հատկապես լիազորված անձինք, ինչպես նաև տուժողը և այլ անձինք**

• միայն դրա համար հատկապես լիազորված անձինք և տուժողը

• միայն տուժողը

303. Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում են համարվում.

■ **դիտավորյալ այն գործողությունները, որոնք պաշտպանվողի համար ակնհայտ չեն համապատասխանում ոտնձգության բնույթին և վտանգավորությանը**

• ուղղակի դիտավարությամբ կատարված այն գործողությունները, որոնք պաշտպանվողի համար ակնհայտ չեն համապատասխանում ոտնձգության բնույթին և վտանգավորությանը

• անզգուշությամբ կատարված այն գործողությունները, որոնք պաշտպանվողի համար ակնհայտ են, որ չեն համապատասխանում ոտնձգության բնույթին ու վտանգավորության աստիճանին

• ինքնավստահությամբ կատարված այն գործողությունները, որոնք պաշտպանվողի համար ակնհայտ չեն համապատասխանում ոտնձգության բնույթին ու վտանգավորությանը

304. Այլ անձին մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով վարակելու ակնհայտ վտանգի ենթարկելը.

■ **ավարտված հանցագործություն է**

• հանցագործության նախապատրաստում է

• հանցափորձ է

• հանցագործություն չէ

305. Եթե հանցանքների համակցությունն ընդգրկում է միայն միջին ծանրության և ոչ մեծ ծանրության հանցանքներ, ապա վերջնական պատիժը նշանակվում է.

■ **պատիժները լրիվ կամ մասնակիորեն գումարելու միջոցով**

• նվազ խիստ պատիժն ավելի խիստ պատժով կլանելու կամ պատիժները լրիվ կամ մասնակիորեն գումարելու միջոցով

• նվազ խիստ պատիժն ավելի խիստ պատժով կլանելու կամ պատիժները մասնակիորեն գումարելու միջոցով

• նվազ խիստ պատիժն ավելի խիստ պատժով կլանելու կամ պատիժները լրիվ գումարելու միջոցով

306. Ա-ն վիճելով իր ընկերուհու հետ, ով աշխատում է ինքնաթիռում ուղեկցորդուհի, զանգահարում է օդանավակայան և հայտնում, որ ինքնաթիռում, որի ուղղությունն է Երևան-Մոսկվա, տեղադրված է ռումբ, որը կաշխատի թռիչքից 30 րոպե անց: Դրա հետ կապված թռիչքը հետաձգվում է, իսկ ուղևորները դուրս են բերվում ինքնաթիռից: Ստուգման արդյունքում պարզվում է, որ այդ տեղեկությունը սուտ է: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• հանցագործության մասին սուտ հաղորդում տալը

■ **ահաբեկչության մասին սուտ հաղորդում տալը**

• հանցակազմ չկա

• օդանավի թռիչքի կանոնները խախտելը, որը քաղաքացիներին պատճառել է անհանգստություն

307. Հիվանդին օգնություն ցույց չտալու համար քրեական պատասխանատվության է ենթակա.

■ **միայն այն անձը, ով պարտավոր էր հիվանդին օգնություն ցույց տալ**

• հիվանդին բուժող բժիշկը

• այն անձը, ով օգնություն ցույց տալու իրական հնարավորություն է ունեցել կամ ինքն է հիվանդին դրել կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր վիճակում

• այն անձը, ով օգնություն ցույց տալու իրական հնարավորություն է ունեցել

308. Դատարանի վճռով 28-ամյա Ա-ից հօգուտ նրա հիվանդ ծնողի որոշվել է բռնագանձել ալիմենտ, սակայն Ա-ն դատարանի վճիռը մեկ տարի է չի կատարում՝ պատճառաբանելով, որ երբ ինքը անչափահաս է եղել, հայրը նրան չի պահել, զբաղվել է հարբեցողությամբ, մշտապես փոխել է բնակության վայրը, որպեսզի ընտանիքին օգնություն ցույց չտա և այլն: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• հանցակազմ չկա

• դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը, դատավճիռը կամ այլ դատական ակտը չկատարելը

■ զավակի կողմից անաշխատունակ ծնողին պահելուց չարամտորեն խուսափելը

• թեև Ա-ի արարքը պարունակում է հանցակազմի հատկանիշներ, սակայն առկա են արարքի հանցավորությունը բացառող հանգամանքներ

309. Եթե անձը միջին ծանրության հանցագործության համար դատապարտվել է չորս տարի ժամկետով ազատազրկման, ապա նրա դատվածությունը կմարվի պատիժը կրելուց.

• 1 տարի անցնելուց հետո

• 2 տարի անցնելուց հետո

■ 3 տարի անցնելուց հետո

• 4 տարի անցնելուց հետո

310. Ա-ն առանց պետական գրանցման ապօրինաբար զբաղվել է մասնավոր բժշկական գործունեությամբ, որի ժամանակ տուժողի առողջությանը անզգուշությամբ պատճառել է ծանր վնաս: Ա-ի արարքում առկա է.

• տուժողի առողջությանը դիտավորությամբ ծանր վնաս պատճառելու հանցակազմ

■ մասնավոր բժշկական գործունեությամբ ապօրինաբար զբաղվելու հանցակազմ

• անզգուշությամբ տուժողի առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու հանցակազմ

• ինքնիրավչության և անզգուշությամբ տուժողի առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու հանցակազմեր

311. Ոչ մի տեղ չաշխատած Ա-ն, իր հինգ տարեկան տղայի հետ մշտապես քաղաքից քաղաք տեղափոխվելով, տղային հարկադրում է մուրացկանություն կատարել: Օրվա հավաքված գումարը ծախսում է ալկոհոլային խմիչքի օգտագործման վրա՝ տղային թողնելով ընդամենը հացի գումար: Ձերբակալման ժամանակ Ա-ն հայտարարում է, որ չի կարողացել գտնել աշխատանք, դրա համար հարկադրված է եղել տեղափոխվել վայրից վայր և երեխայի հետ միասին մուրացկանություն անել: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• հանցակազմ չկա

• հարբեցողությամբ զբաղվելը

• երեխային դաստիարակությամբ զբաղվելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

■ երեխային ոգելից խմիչքների օգտագործմանը, ուժեղ ներգործող կամ այլ թմրեցնող նյութերի ոչ բժշկական օգտագործմանը, թափառաշրջիկությանը ներգրավելը կամ մուրացկանության հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելը, որը կատարվել է ծնողի կողմից

312. Մարդու անձնական կամ ընտանեկան գաղտնիք համարվող տեղեկություններն առանց նրա համաձայնության օգտագործելը կամ հրապարակային ելույթներով, հրապարակայնորեն ցուցադրվող ստեղծագործություններով կամ լրատվության միջոցներով այդպիսի տեղեկություններ տարածելը կամ հավաքելը կամ պահելը.

• բոլոր դեպքերում հանցագործություն է

• հանցագործություն չէ

• հանցագործություն է միայն, եթե կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով

■ հանցագործություն է միայն, եթե այդ գործողությունները նախատեսված չեն օրենքով

313. Իմանալով, որ հարևանությամբ ապրող Ա-ն չի համարվում նրան դաստիարակող անձանց երեխան, Բ-ն Ա-ի 18 տարին լրանալու օրը, ցանկանալով նրան ցավ պատճառել, պատմում է նրա որդեգրման պատմությունը: Երբ ասվածը հաստատում են որդեգրողները, Ա-ն իրեն գցում է բազմաբնակարան շենքի 8-րդ հարկից: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

• ինքնասպանության հասցնել

• արարքում հանցակազմ չկա

■ որդեգրման գաղտնիքը հրապարակելը կամ որդեգրման համաձայնություն տալուն հակելը կամ հարկադրելը

• անզգուշությամբ մահ պատճառելը

314. Բնակարանի անձեռնմխելիությունը խախտելը՝ ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 147-րդ հոդվածի.

■ **մարդու կամքին հակառակ նրա բնակարան ապօրինի մուտք գործելն է**

• առանց դատարանի որոշման մարդու բնակարան մուտք գործելն է

• առանց իրավասու մարմնի որոշման մարդու բնակարան մուտք գործելն է

• բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով մարդու բնակարան մուտք գործելն է

315. Ա-ն, ազատվելով ազատազրկման վայրից, իրենց շենքի բակում հավաքում է երեխաներին և, պատմելով իր հանցավոր անցյալի մասին, համոզում է նրանց, որ երիտասարդ տարիները ազատազրկման վայրում անցկացնելուց հետո միայն կարող են իրենց իսկական տղամարդ զգալ: Ա-ն ենթակա՞ է քրեական պատասխանատվության.

■ **ոչ, քանի որ նրա արարքում հանցակազմ չկա**

• այո, անչափահասին հանցանքի կատարմանը ներգրավելու համար

• այո, անչափահասին հանցանքի կատարման դրդելու համար

• այո, անչափահասների շրջանում հանցանքի կատարման պրոպագանդա անցկացնելու համար

316. Գործադուլի մասնակցելուն կամ օրինական գործադուլի մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը հանցագործություն է.

• բոլոր դեպքերում

■ **եթե դա կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով**

• եթե դա կատարվել է աշխատանքից ազատելու սպառնալիքով

• եթե դա կատարվել է օրենքով չնախատեսված միջոցների կիրառմամբ

317. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 156-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործությունը (հղի կնոջը կամ մինչև երեք տարեկան երեխա ունեցող անձին աշխատանքի ընդունելուց անհիմն հրաժարվելը կամ աշխատանքից անհիմն ազատելը) ուղղված է.

■ **մարդու և քաղաքացու սահմանադրական իրավունքների ու ազատությունների դեմ**

• տնտեսական գործունեության դեմ

• պետական ծառայության դեմ

• կառավարման կարգի դեմ

318. Ստորև բերված ո՞ր դեպքում կրոնական կամ հասարակական միավորում կազմելը կամ ղեկավարելը հանցագործություն չէ.

• եթե այդ կազմակերպության գործունեությունը զուգորդված է անձանց առողջությանը վնաս պատճառելով

• եթե այդ կազմակերպության գործունեությունը զուգորդված է անձանց իրավունքների դեմ ոտնձգություններով

• եթե այդ կազմակերպության գործունեությունը զուգորդված է անձանց իրենց քաղաքացիական պարտականություններից հրաժարվելուն դրդելով

■ **եթե այդ կազմակերպության գործունեությունը զուգորդված է անձանց իրենց համոզմունքները կամ դավանանքը փոխելուն դրդելով**

319. Ստորև նկարագրված գործողություններից ո՞րը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 169-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործություն (որդեգրման գաղտնիքը հրապարակելը կամ որդեգրման համաձայնություն տալուն հակելը կամ հարկադրելը) չի համարվի.

• որդեգրման գաղտնիքը որդեգրողի կամքին հակառակ հրապարակելն այն անձի կողմից, ով որդեգրման փաստը պարտավոր էր պահպանել որպես ծառայողական կամ մասնագիտական գաղտնիք

• որդեգրման գաղտնիքը որդեգրողի կամքին հակառակ շահադիտական կամ այլ ստոր դրդումներով հրապարակելը

• որդեգրման նպատակով որդեգրվողի օրինական ներկայացուցչի կամքին հակառակ նրան որդեգրման համաձայնություն տալուն շահադիտական կամ այլ ստոր դրդումներով հակելը կամ հարկադրելը

■ **որդեգրվողի օրինական ներկայացուցչի կողմից շահադիտական կամ այլ ստոր դրդումներով որդեգրման համաձայնություն տալը**

320. Երեխային դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար քրեական պատասխանատվության կարող են ենթարկվել.

• միայն ծնողը կամ այն անձը, ում վրա դրված է երեխայի դաստիարակության պարտականությունը

• միայն ծնողը կամ մանկավարժը կամ ուսումնական, բուժական կամ դաստիարակչական հաստատության այլ աշխատողները

■ միայն ծնողը կամ այն անձը, ում վրա դրված է երեխայի դաստիարակության պարտականություն, կամ մանկավարժը կամ ուսումնական, բուժական կամ դաստիարակչական հաստատության այլ աշխատողները

• միայն ծնողը

321. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 171-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործության կատարման համար (երեխայի կյանքի անվտանգության ապահովման կամ առողջության պահպանման պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը) քրեական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել.

• երեխայի ծնողը, ինչպես նաև այն անձը, ում վրա երեխայի կյանքի կամ առողջության պահպանման պարտականությունները դրված են ըստ ծառայության

• երեխայի ծնողը, ինչպես նաև այն անձը, ով երեխայի կյանքի կամ առողջության պահպանման պարտականությունները կատարում է հատուկ հանձնարարությամբ

• երեխայի ծնողը, ինչպես նաև այն անձը, ով երեխայի կյանքի կամ առողջության պահպանման պարտականությունները ստանձնել է կամավոր

■ այն անձը, ում վրա երեխայի կյանքի կամ առողջության պահպանման պարտականությունները դրված են ըստ ծառայության, կամ այն անձը, ով այդ պարտականությունը կատարում է հատուկ հանձնարարությամբ կամ ստանձնել է կամավոր

322. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 180-րդ հոդվածի (առանձնակի արժեք ունեցող առարկաներ հափշտակելը) իմաստով ո՞ր առարկաները չեն համարվում առանձնակի արժեք ունեցող.

• պատմական առանձնակի արժեք ունեցող առարկաները

■ գիտական առանձնակի արժեք ունեցող առարկաները

• գեղարվեստական առանձնակի արժեք ունեցող առարկաները

• մշակութային առանձնակի արժեք ունեցող առարկաները

323. Ա-ն, աշխատելով որպես մեքենավար, վարելով «ՄՈՒԱԶ» մակնիշի N1 ինքնաթափը, վայրէջքային տեղամասում բեռնատարը կանգնեցնելուց հետո անիվները չի թեքել դեպի հանքուղու կողապատը, իսկ վարորդի տեղը թողնելուց առաջ ինքնաարգելակումը միացնելու համար

կառավարման վահանակի վրայի հատուկ սեղմակով չի զրոյացրել հիդրավլիկ համակարգի ճնշումը, այսինքն՝ չի ապահովել կանգառի անվտանգությունն ու չի բացառել մեքենայի ինքնաբերաբար շարժումը, որի արդյունքում ինքնաթափն ինքնաբերաբար ընթացել է ցած, առաջամասով ընդհարվել այնտեղ կայանած «Տոյոտա Լենդ Կրաուզեր» մակնիշի ավտոմեքենային, որն էլ առաջ հրվելով վրաերթի է ենթարկել ապարաբարձիչ մեքենայի մեքենավար Գ-ին: Վերջինս ստացած մարմնական վնասվածքներից մահացել է, իսկ ավտոմեքենային պատճառվել է 550.000 ՀՀ դրամի վնաս: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- հանցակազմ չկա

- անզգուշությամբ մահ պատճառել և գույքը անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը

- ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը

- **ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը և գույքը անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը**

324. Ս-ն,աշխատելով տաքսի ծառայությունում, 2009 թվականի մարտի 21-ի գիշերը՝ ժամը 5:00-ի սահմաններում, իր վարմանը հանձնված «ԳԱԶ 31105411» մակնիշի ավտոմեքենայով «Ա» կայարանից Բագրատաշեն գյուղ է տեղափոխել չորս ուղևորի, որոնցից մեկը «Այրում» կայարանում որպես ուղեվարձ նրան է տվել 10.000 դրամ անվանական արժեքով Ծ-04795926 սերիա-համարի հայկական թղթադրամ, որը չի համապատասխանել պետական ստանդարտներին: Ս-ն, հաջորդ օրը նկատելով, որ թղթադրամը չի համապատասխանում սահմանված ստանդարտներին, 2009 թվականի մարտի 23-ին՝ ժամը 12:00-ի սահմաններում, նշված թղթադրամը տվել է Ալավերդի քաղաքի բնակիչ Ա-ին, իսկ վերջինս նույն օրը՝ ժամը 17:00-ի սահմաններում, այդ թղթադրամով փորձել է առևտուր կատարել, որը չի հաջողվել: Որակե՛լ Ս-ի արարքը.

- հանցակազմ չկա

- **կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելը, պահելը կամ իրացնելը**

- կեղծ փողեր կամ արժեթղթեր պատրաստելու, պահելու կամ իրացնելու փորձ

- խարդախություն

325. Խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով սեփականատիրոջը կամ գույքի այլ տիրապետողին խոշոր չափերի վնաս պատճառելը, եթե բացակայում են հափշտակության հատկանիշները.

■ **ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված առանձին հանցագործություն է**

• հանցագործություն չէ

• ընդգրկվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 185-րդ հոդվածով (գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը)

• ընդգրկվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 186-րդ հոդվածով (գույքն անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը)

326. Որպեսզի ուրիշի գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը քրեական պատասխանատվություն առաջացնի, պարտադիր պայման է.

■ **այդ արարքով զգալի չափերի վնաս պատճառված լինի**

• այդ արարքով խոշոր չափերի վնաս պատճառված լինի

• այդ արարքը կատարված լինի հրկիզման, պայթյունի կամ հանրավտանգ այլ եղանակով

• այդ արարքի հետևանքով առաջացած լինի պատմական, գիտական կամ մշակութային առանձնակի արժեք ունեցող առարկաների ոչնչացում կամ վնասում

327. Որպեսզի ուրիշի գույքն անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը քրեական պատասխանատվություն առաջացնի, պարտադիր պայման է.

• որպեսզի այդ արարքով զգալի չափերի վնաս պատճառված լինի

■ **որպեսզի այդ արարքով խոշոր չափերի վնաս պատճառված լինի**

• որպեսզի այդ արարքը կատարված լինի կրակի կամ առավել մեծ վտանգի այլ աղբյուրի հետ անզգույշ վերաբերվելու հետևանքով կամ առանձնապես խոշոր չափերի վնաս պատճառած լինի

• որպեսզի այդ արարքի հետևանքով առաջացած լինի պատմական, գիտական կամ մշակութային առանձնակի արժեք ունեցող առարկաների ոչնչացում կամ վնասում

328. Օրինական ձեռնարկատիրական և այլ տնտեսական գործունեությանը խոչընդոտելու համար քրեական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել.

• ցանկացած անձ

■ **միայն պաշտոնատար անձը**

• միայն քաղաքացիական ծառայողը

• ցանկացած պետական ծառայող

329. Հարկային տեսչությունում հաշվառված համապատասխանաբար «Ն», «Մ» ու «Թ» ՍՊ ընկերությունների տնօրեն Մ-ն իր ընկեր Գ-ի միջոցով ծանոթացել է հարկային տեսչությունում հաշվառված «Ջ» ԲԲ ընկերության տնօրեն Ա-ի հետ և վերջինիս կեղծ հաշիվ-ապրանքագրեր տրամադրելու առաջարկի շուրջ ձեռք բերելով պայմանավորվածություն՝ առանց ապրանքների մատակարարման՝ գումարի 8,5 տոկոսի վճարման դիմաց, իր երեք ՍՊ ընկերությունների անունից կազմել ու Գ-ի միջոցով «Ջ» ԲԲ ընկերությանն է տրամադրել թվով 16՝ ընդհանուր առմամբ 74.993.718 ՀՀ դրամի կեղծ հաշիվ-ապրանքագրեր՝ «Ն» ՍՊԸ-ով՝ 71.154.000 ՀՀ դրամի, «Մ» ՍՊԸ-ով՝ 2.319.000 ՀՀ դրամի, «Թ» ՍՊԸ-ով՝ 1.520.718 ՀՀ դրամի: Որակե՛լ Մ-ի արարքը.

• հարկեր վճարելուց խուսափելը, որը կատարվել է առանձնապես խոշոր չափերով

• ապօրինի ձեռնարկատիրություն

■ **կեղծ ձեռնարկատիրություն**

• կեղծ հաշիվ ապրանքագրեր իրացնելը

330. Վարկը ոչ նպատակային օգտագործելը հանցագործություն է.

• բոլոր դեպքերում

• եթե վարկը տրված է պետության կողմից

• եթե վարկը տրված է պետության կամ միջազգային կազմակերպության կամ միջազգային պայմանագրով նախատեսված ծրագրի կողմից

■ **եթե վարկը տրված է պետության կամ միջազգային կազմակերպության կամ միջազգային պայմանագրով նախատեսված ծրագրի կողմից և վարկը ոչ նպատակային օգտագործելը խոշոր վնաս է պատճառել անձանց**

331. Օրենքով նախատեսվածից ավելի մեղմ պատիժ կարող է նշանակվել, եթե.

■ հանցանքի շարժառիթների ու նպատակների, հանցավորի դերի, հանցանքը կատարելիս ու դրանից հետո նրա վարքագծի և այլ հանգամանքների հետ կապված բացառիկ հանգամանքների առկայության դեպքում, որոնք էականորեն նվազեցնում են հանցանքի՝ հանրության համար վտանգավորության աստիճանը, ինչպես նաև խմբակային հանցագործության մասնակցի կողմից խմբի կատարած հանցանքը բացահայտելուն ակտիվորեն աջակցելը

• հանցանքի շարժառիթների ու նպատակների, հանցանքը կատարելիս ու դրանից հետո նրա վարքագծի և այլ հանգամանքների հետ կապված բացառիկ հանգամանքների առկայության դեպքում, որոնք էականորեն նվազեցնում են հանցանք կատար անձի՝ հանրության համար վտանգավորության աստիճանը, ինչպես նաև խմբակային հանցագործության մասնակցի կողմից խմբի կատարած հանցանքը բացահայտելուն ակտիվորեն աջակցելը

• հանցանքի շարժառիթների, հանցավորի դերի, հանցանքը կատարելիս ու դրանից հետո նրա վարքագծի և այլ հանգամանքների հետ կապված բացառիկ հանգամանքների առկայության դեպքում, որոնք էականորեն նվազեցնում են հանցանք կատարած անձի՝ հանրության համար վտանգավորության աստիճանը, ինչպես նաև խմբակային հանցագործության մասնակցի կողմից խմբի կատարած հանցանքը բացահայտելուն ակտիվորեն աջակցելը, պատճառված վնասը հատուցելը կամ այլ կերպ հարթելը

• հանցանքի շարժառիթների ու նպատակների, հանցավորի դերի, հանցանքը կատարելիս ու դրանից հետո նրա վարքագծի և այլ հանգամանքների հետ կապված բացառիկ հանգամանքների առկայության դեպքում, որոնք էականորեն նվազեցնում են հանցանքի, այն կատարած անձի՝ հանրության համար վտանգավորության բնույթն ու աստիճանը, ինչպես նաև խմբակային հանցագործության մասնակցի կողմից խմբի կատարած հանցանքը բացահայտելուն ակտիվորեն աջակցելը, հանցագործությամբ պատճառած վնասը հատուցելը կամ այլ կերպ հարթելը

332. Կալանք պատիժը չի կարող նշանակվել.

■ դատավճիռը կայացնելու պահին տասնվեց տարին չլրացած անձանց կամ հղի կանանց կամ խնամքին մինչև ութ տարեկան երեխա ունեցող անձանց նկատմամբ

• զինծառայողների նկատմամբ

• դատավճիռը կայացնելու պահին 18 տարին չլրացած անձանց կամ հղի կանանց կամ խնամքին մինչև երեք տարեկան երեխա ունեցող կանանց նկատմամբ

• այն անձանց նկատմամբ, ում նկատմամբ կիրառվել է որևէ խափանման միջոց, ինչպես նաև դատավճիռ կայացնելու պահին 18 տարին չլրացած անձանց կամ հղի կանանց կամ խնամքին մինչև երեք տարեկան երեխա ունեցող կանանց նկատմամբ

333. Ս-ն 2007 թվականի դեկտեմբերի 20-ին՝ ժամը 09:10-ի սահմաններում, «ԱԲԳ» տաքսի ծառայության ՎԱՉ 21-07 մակնիշի ավտոմեքենան ոգելից խմիչքների ազդեցության տակ վարելու ժամանակ փողոցների խաչմերուկում չի ենթարկվել երթևեկությունը կարգավորող, նշված վայրում ծառայողական պարտականություններ կատարող ճանապարհային ոստիկանության տեսուչ Գ-ի օրինական պահանջներին, դուրս գալով ավտոմեքենայից՝ հայհոյանքներ է տվել նրա հասցեին, ձեռքերով ու ոտքերով հարվածելով Գ-ի մարմնի տարբեր մասերին, գործադրել է վերջինիս առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնություն: Որակե՛լ Ս-ի արարքը.

• խուլիգանություն, որը զուգորդվել է իշխանության ներկայացուցչին կամ հասարակական կարգի պահպանության պարտականություններ իրականացնող կամ հասարակական կարգի խախտումը խափանող անձին դիմադրություն ցույց տալով

• խուլիգանություն և իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը

■ **իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը**

• իշխանության ներկայացուցչի օրինական պահանջները չկատարելը, որը զուգորդվել է նրա նկատմամբ բռնություն գործադրելով

334. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 196-րդ հոդվածով (հրապարակային սակարկությունների անցկացման կարգը չարամտորեն խախտելը) հրապարակային սակարկությունների անցկացման կարգը չարամտորեն խախտելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում միայն այն դեպքում, եթե.

■ **դրանով խոշոր վնաս է պատճառվել գույքի սեփականատիրոջը, սակարկություններ կազմակերպողին, գնորդին կամ այլ տնտեսավարող սուբյեկտին**

• այդ արարքը կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով

• դրանով առանձնապես խոշոր չափի վնաս է պատճառվել գույքի սեփականատիրոջը, սակարկություններ կազմակերպողին, գնորդին կամ այլ տնտեսավարող սուբյեկտին

• դրանով էական վնաս է պատճառվել գույքի սեփականատիրոջը, գնորդին կամ պահանջատիրոջը

335. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 197-րդ հոդվածով (ապրանքային նշանն ապօրինի օգտագործելը) քրեական պատասխանատվություն է նախատեսվում.

■ **ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելու համար, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել**

• ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելու համար, եթե այդ արարքը էական վնաս է պատճառել

• ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելու համար, եթե այդ արարքը զգալի չափերի վնաս է պատճառել

• ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը, ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելու, ինչպես նաև ապրանքի աշխարհագրական ծագման վերաբերյալ իրականությանը չհամապատասխանող տեղեկություններ տարածելու համար, եթե այդ արարքը խոշոր վնաս է պատճառել

336. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 203-րդ հոդվածի իմաստով (կեղծ վճարային փաստաթղթեր պատրաստելը կամ իրացնելը) վճարային փաստաթուղթ չի համարվի.

• արժեթուղթը

• արժեթուղթ չհամարվող, սակայն գույքային իրավունքների մասին վկայող փաստաթուղթը

• գույքային իրավունքներ սահմանող կամ տրամադրող փաստաթուղթը

■ **Հայաստանի Հանրապետության դրամը**

337. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 204-րդ հոդվածով (չարաշահումը արժեթղթեր թողարկելիս) նախատեսված հանցագործությունը չի կարող դրսևորվել.

■ **առանց սահմանված կարգով գրանցման արժեթղթեր թողարկելու ձևով**

• առանց սահմանված կարգով գրանցման արժեթղթեր թողարկելու և դրանք հրապարակային բաշխելու ձևով

• արժեթղթերի գրանցման համար ակնհայտ կեղծ փաստաթղթեր օգտագործելու ձևով

• արժեթղթերի թողարկման հայտարարագրում ակնհայտ ոչ ստույգ տեղեկատվություն մտցնելու ձևով

338. Թվարկածներից ո՞րը կեղծ ձեռնարկատիրության նպատակ չէ.

- վարկեր ստանալը
- հարկերից խուսափելը
- գերավճարներ առաջացնելը
- **■ փողերի լվացումը**

339. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 211-րդ հոդվածով (ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման կանոնները խախտելը) նախատեսված հանցագործությունը չի կարող դրսևորվել.

- ակցիզային դրոշմանիշների մեկից ավելի անգամ օգտագործման հնարավորությունը չբացառող ձևով դրոշմավորված ապրանքներն իրացնելու ձևով
- դրոշմավորման ենթակա ապրանքները ոչ այդ արտադրատեսակի դրոշմավորման համար տրամադրված ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորված իրացնելու ձևով
- որոշակի տարողությամբ տարաների համար տրամադրված դրոշմանիշներով՝ օրենսդրությամբ չնախատեսված այլ տարողություն ունեցող տարաներով (տուփերով) դրոշմավորված ապրանքներն իրացնելու ձևով
- **■ ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման ենթակա չդրոշմավորված կամ չվերադրոշմավորված ապրանքներ իրացնելու ձևով**

340. Առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների ծառայողների կողմից իրենց կարգադրիչ կամ այլ լիազորություններն այդ կազմակերպության շահերին հակառակ և իր կամ ուրիշ անձանց օգտին օգտագործելու կամ առավելություններ ձեռք բերելու կամ այլ անձանց վնաս պատճառելու նպատակով օգտագործելը հանցագործություն է միայն, եթե.

- **■ այդ գործողություններով անձանց, կազմակերպությունների կամ պետության իրավունքներին ու օրինական շահերին էական վնաս է պատճառվել**
- այդ գործողություններով առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին էական վնաս է պատճառվել
- այդ գործողությունները ծանր հետևանք են առաջացրել
- այդ գործողությունները հանգեցրել են առևտրային կամ այլ կազմակերպության սնանկության

341. Ա-ն, աշխատելով որպես քննիչ, Վ-ի կողմից խարդախությամբ խոշոր չափերով գումարներ հափշտակելու փաստի առթիվ իր վարույթում քննվող քրեական գործի նախաքննության ընթացքում անձնական դրդումներով՝ Վ-ին քրեական պատասխանատվությունից ազատելու նպատակով, 2006 թվականի հոկտեմբեր ամսին քրեական գործում եղած մի շարք փաստաթղթերի բովանդակությունը ենթարկել է փոփոխության՝ դրանցում տեղեկություններ մտցնելով Վ-ի կողմից հանցագործությունների կատարման հանգամանքների, այդ թվում՝ կատարման ժամանակի և հափշտակված գումարի չափի վերաբերյալ, ինչպես նաև կազմել է փաստաթղթեր: Կեղծ տեղեկություններ պարունակող փաստաթղթերը հիմք ընդունելով՝ Ա-ն 10.10.2006 թվականին որոշում է կայացրել քրեական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմությունն անցնելու հիմքով Վ-ի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու և քրեական գործի վարույթը կարճելու մասին, դրանով իսկ հանցագործությունների կատարման մեջ կասկածվող Վ-ին ազատել է քրեական պատասխանատվությունից: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- պաշտոնեական կեղծիք
- ապօրինի քրեական պատասխանատվությունից ազատել
- պաշտոնեական դիրքի չարաշահում

■ **պաշտոնեական կեղծիք և ապօրինի քրեական պատասխանատվությունից ազատել**

342. Ակնհայտ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված գույք ձեռք բերելը կամ իրացնելը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 216-րդ հոդվածով (ակնհայտ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված գույք ձեռք բերելը կամ իրացնելը) նախատեսված հանցագործություն է.

- բոլոր դեպքերում

■ **միայն, եթե նախապես խոստացված չի եղել**

- միայն, եթե նախապես խոստացված է եղել
- միայն, եթե կատարվել է խոշոր չափերով

343. Շենքեր, շինություններ, տրանսպորտի, հաղորդակցության կամ կապի միջոցներ, այլ հաղորդակցության ուղիներ զավթելը կամ դրանք պահելը հանցագործություն է.

• բոլոր դեպքերում

■ **եթե զուգորդված է եղել դրանք ոչնչացնելու կամ վնասելու սպառնալիքով, որը կատարվել է զավթածն ազատելու պայմանով՝ պետությանը, կազմակերպությանը կամ քաղաքացուն որևէ գործողություն կատարելուն կամ որևէ գործողություն կատարելուց ձեռնպահ մնալուն հարկադրելու նպատակով**

• միայն, եթե զուգորդված է եղել պատանդներ վերցնելով, որը կատարվել է զավթածն ազատելու պայմանով՝ պետությանը, կազմակերպությանը կամ քաղաքացուն որևէ գործողություն կատարելուն կամ որևէ գործողություն կատարելուց ձեռնպահ մնալուն հարկադրելու նպատակով

• միայն, եթե զուգորդված է եղել զավթածն ազատելու պայմանով պետությանը, կազմակերպությանը կամ քաղաքացուն որևէ գործողություն կատարելուն կամ որևէ գործողություն կատարելուց ձեռնպահ մնալուն հարկադրելու նպատակով

344. Հանցավոր համագործակցություն ստեղծելը կամ հանցավոր համագործակցություն ղեկավարելը.

■ **հանցագործություն է**

• պատասխանատվությունն ու պատիժը խստացնող հանգամանք է

• որոշ հանցագործությունների որակյալ հատկանիշ է

• հանցակցության ձև է

345. Հանցավոր համագործակցությանը մասնակցելը.

• հանցակցության ձև է

• պատասխանատվությունն ու պատիժը խստացնող հանգամանք է

• որոշ հանցագործությունների որակյալ հատկանիշ է

■ **հանցագործություն է**

346. Եթե անձի գործողություններն այլ հանցակազմ չեն պարունակում, ապա հանցավոր համագործակցություն ստեղծող անձը ազատվում է այդ արարքի համար քրեական պատասխանատվությունից.

• եթե պետական մարմիններին հայտում է իր կողմից հանցավոր համագործակցություն ստեղծելու մասին և խափանում է դրա գործունեությունը

■ **եթե պետական մարմիններին կամովին հայտում է իր կողմից հանցավոր համագործակցություն ստեղծելու մասին և նպաստում է դրա գործունեության խափանմանը**

• եթե պետական մարմիններին կամովին հայտում է իր կողմից հանցավոր համագործակցություն ստեղծելու մասին

• եթե դատաիրավական համակարգի մարմիններին հայտնում է իր կողմից հանցավոր համագործակցություն ստեղծելու մասին

347. Օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաքը դիտավորությամբ կազմակերպելը և անցկացնելը.

• հանցագործություն չէ

■ **հանցագործություն է**

• հանցագործություն է, եթե զուգորդվել է այդ հրապարակային միջոցառումը դադարեցնելու վերաբերյալ որոշման պահանջներին չենթարկվելով

• հանցագործություն է, եթե զուգորդվել է այդ հրապարակային միջոցառումը դադարեցնելու վերաբերյալ որոշման պահանջներին չենթարկվելու կոչերով

348. Էլեկտրոնային արագացուցիչների շահագործումից հանելու ընթացքում անվտանգության կանոնները խախտելը առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն.

■ **եթե անզգուշությամբ մարդու առողջությանը պատճառել է ծանր կամ միջին ծանրության վնաս**

• բոլոր դեպքերում

• եթե անզգուշությամբ էական վնաս է պատճառել շրջակա միջավայրին

• միայն, եթե դիտավորությամբ առաջացրել է մարդու մահ կամ այլ ծանր հետևանքներ

349. Լեռնահանքային, շինարարական կամ այլ աշխատանքների կատարման ընթացքում անվտանգության կանոնները խախտելը առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն.

• բոլոր դեպքերում

• եթե անզգուշությամբ էական վնաս է պատճառել շրջակա միջավայրին

■ **եթե անզգուշությամբ մարդու առողջությանը պատճառվել է ծանր կամ միջին ծանրության վնաս**

• միայն, եթե անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ կամ այլ ծանր հետևանքներ

350. Ռադիոակտիվ նյութեր ապօրինի ձեռք բերելը, պահելը, օգտագործելը, փոխադրելը, հանձնելը, իրացնելը, ոչնչացնելը կամ վնասելը հանցագործությու՞ն է.

• ոչ

• այո, միայն, եթե նշված արարքներով մարդու առողջությանն անզգուշությամբ պատճառել են ծանր կամ միջին ծանրության վնաս

• այո, միայն, եթե նշված արարքների հետևանքով անզգուշությամբ առաջացել է մարդու մահ կամ այլ ծանր հետևանքներ

■ **այո**

351. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 235-րդ հոդվածով (ապօրինի կերպով զենք, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթուցիկ սարքեր ձեռք բերելը, իրացնելը, պահելը, փոխադրելը կամ կրելը) նախատեսված արարք կատարած անձը ազատվում է քրեական պատասխանատվությունից, եթե.

■ **կամովին հանձնում է այդ հոդվածում նշված առարկաները և նրա գործողություններն այլ հանցակազմ չեն պարունակում**

• կամովին հանձնում է այդ հոդվածում նշված առարկաները

• նրա գործողությունները չեն առաջացրել հանրորեն վտանգավոր հետևանքներ

• կամովին հանձնել է այդ հոդվածում նշված առարկաները և նպաստել է իր արարքի հանրորեն վտանգավոր հետևանքների վերացմանը

352. Հրազենը կամ ռազմամթերքն անփութորեն պահպանելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• եթե դրանով պայմաններ են ստեղծվել այդ հրազենը կամ ռազմամթերքն ուրիշի կողմից օգտագործելու համար

• եթե դա առաջացրել է ծանր հետևանքներ

■ **եթե դրանով պայմաններ են ստեղծվել այդ հրազենը կամ ռազմամթերքն ուրիշի կողմից օգտագործելու համար և դա առաջացրել է ծանր հետևանքներ**

• բոլոր դեպքերում

353. Դյուրավառ կամ այրիչ նյութերի պահպանման, հաշվառման, փոխադրման, առաքման կամ օգտագործման կանոնները խախտելը, ինչպես նաև նշված նյութերի ապօրինի փոխադրումը կամ առաքումը հանցագործություն է.

■ **եթե այդ արարքների կատարումն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ կամ մարդու մահ**

• եթե այդ արարքների կատարումն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ

• եթե այդ արարքների կատարումն անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ

• բոլոր դեպքերում

354. Երկաթուղային, օդային կամ ջրային տրանսպորտի երթևեկության անվտանգության և շահագործման կանոնները խախտելն այն անձի կողմից, ով, ըստ կատարվող աշխատանքի կամ զբաղեցրած պաշտոնի, պարտավոր էր պահպանել այդ կանոնները.

• բոլոր դեպքերում առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն

• քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում միայն, եթե այդ արարքը մարդու առողջությանն պատճառել է ծանր կամ միջին ծանրության վնաս կամ առաջացրել է խոշոր վնաս

• քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում միայն, եթե այդ արարքը առաջացրել է մարդկանց մահ

■ **քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում, եթե այդ արարքը անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ, կամ մարդու առողջությանն անզգուշությամբ պատճառել է ծանր կամ միջին ծանրության վնաս կամ առաջացրել է խոշոր վնաս կամ անզգուշությամբ առաջացրել է երկու կամ ավելի մարդու մահ**

355. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 241-րդ հոդվածով (երկաթուղային, օդային կամ ջրային տրանսպորտի երթևեկության անվտանգության և շահագործման կանոնները խախտելը) քրեական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել.

■ **միայն այն անձը, ով, ըստ կատարվող աշխատանքի կամ զբաղեցրած պաշտոնի, պարտավոր է պահպանել երկաթուղային, օդային կամ ջրային տրանսպորտի երթևեկության անվտանգության և շահագործման կանոնները**

• ցանկացած անձ

• յուրաքանչյուր անձ, ով իր գործողություններով կամ անգործությամբ խախտել է երկաթուղային, օդային կամ ջրային տրանսպորտի երթևեկության անվտանգության և շահագործման կանոնները

• միայն այն անձը, ով, ըստ կատարվող աշխատանքի կամ զբաղեցրած պաշտոնի, պարտավոր է պահպանել երկաթուղային, օդային կամ ջրային տրանսպորտի երթևեկության անվտանգության և շահագործման կանոնները, ինչպես նաև երկաթուղային, օդային կամ ջրային տրանսպորտի ուղևորները, եթե վերջիններս իրենց գործողություններով խախտել են այդ կանոնները

356. Տրանսպորտային միջոցը հարբած կամ տասնվեց տարին չլրացած անձին հանձնելը.

• քրեական պատասխանատվություն չի առաջացնում

• անկախ հետևանքներից առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն

■ առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն միայն այն դեպքում, եթե դրա հետևանքով անզգուշությամբ առաջացել է մարդու մահ կամ մարդու առողջությանն անզգուշությամբ պատճառվել է ծանր կամ միջին ծանրության վնաս կամ առաջացել է խոշոր վնաս

• առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն միայն այն դեպքում, եթե դրա հետևանքով անզգուշությամբ առաջացել է մարդու մահ կամ մարդու առողջությանն անզգուշությամբ պատճառվել է ծանր կամ միջին ծանրության վնաս

357. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 244-րդ հոդվածով (ճանապարհատրանսպորտային պատահարի վայրը թողնելը) նախատեսված արարքի համար պատասխանատվության կարող է ենթարկվել.

• ցանկացած անձ

■ տրանսպորտային միջոց վարող և ճանապարհային երթևեկության կամ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտած անձը

• տվյալ պատահարի մասնակիցները

• այն անձը, ով, ըստ կատարվող աշխատանքի կամ զբաղեցրած պաշտոնի, պարտավոր էր օգնություն ցույց տալ պատահարից տուժածներին

358. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 244-րդ հոդվածով (ճանապարհատրանսպորտային պատահարի վայրը թողնելը) նախատեսված հանցագործությունն ուղղված է.

- կյանքի և առողջության դեմ
- **■ հասարակական անվտանգության դեմ**
- մարդկության անվտանգության դեմ
- կառավարման կարգի դեմ

359. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 247-րդ հոդվածով (տրանսպորտի անվտանգ աշխատանքն ապահովող կանոնները խախտելը) նախատեսված հանցագործությունն ուղղված է.

- կյանքի և առողջության դեմ
- **■ հասարակական անվտանգության դեմ**
- մարդկության անվտանգության դեմ
- կառավարման կարգի դեմ

360. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 250-րդ հոդվածով (միջազգային թռիչքների կանոնները խախտելը) նախատեսված հանցագործությունն ուղղված է.

- կյանքի և առողջության դեմ
- մարդկության անվտանգության դեմ
- **■ հասարակական անվտանգության դեմ**
- կառավարման կարգի դեմ

361. Համակարգչում, համակարգչային համակարգում, ցանցում կամ մեքենայական կրիչների վրա պահվող և օրենքով պահպանվող տեղեկատվության համակարգի որևէ մաս կամ ամբողջությամբ համակարգ առանց թույլտվության մուտք գործելը (ներթափանցելը), որը կատարվել է պաշտպանիչ համակարգի խախտմամբ.

- հանցագործություն չէ
- բոլոր դեպքերում հանցագործություն է

• հանցագործություն է, եթե կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով կամ կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ և անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ

■ **հանցագործություն է, եթե անզգուշությամբ առաջացրել է տեղեկատվության փոփոխություն կամ համակարգչային սարքավորումների շարքից դուրս բերում կամ այլ զգալի վնաս**

362. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 259-րդ հոդվածով (ահաբեկչության մասին սուտ հաղորդում տալը) նախատեսված հանցագործությունն ուղղված է.

■ **հասարակական կարգի դեմ**

• հասարակական անվտանգության դեմ

• կառավարման կարգի դեմ

• պետական ծառայության դեմ

363. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ հոդվածով (շահադիտական նպատակով այլ անձի պոռնկությամբ զբաղվելուն ներգրավելը) նախատեսված հանցագործությունն ուղղված է.

• սեռական անձեռնմխելիության դեմ

• պատվի և արժանապատվության դեմ

• սեռական ազատության դեմ

■ **բարոյականության դեմ**

364. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 279-րդ հոդվածով (անվտանգության պահանջներին չհամապատասխանող ապրանքներ թողարկելը կամ իրացնելը, աշխատանքներ կատարելը կամ ծառայություններ մատուցելը) նախատեսված հանցագործությունն ուղղված է.

■ **բնակչության առողջության դեմ**

• անձանց անվտանգության դեմ

• տնտեսական գործունեության դեմ

• կյանքի և առողջության դեմ

365. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 283-րդ հոդվածով (շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները վերացնելու միջոցներ չձեռնարկելը) քրեական պատասխանատվություն չի առաջացնում, եթե այդ արարքն անզգուշությամբ առաջացրել է.

- կենդանիների զանգվածային ոչնչացում
- մարդու մահ
- մարդկանց զանգվածային հիվանդացում
- **■ մարդու հիվանդացում**

366. Արգելված վտանգավոր քիմիական և կենսաբանական նյութեր կամ թափոններ արտադրելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

- բոլոր դեպքերում
- միայն, եթե դա առաջացրել է ծանր հետևանքներ
- միայն, եթե դա մարդու առողջությանը կամ շրջակա միջավայրին էական վնաս է պատճառել
- **■ եթե դա մարդու առողջությանը կամ շրջակա միջավայրին էական վնաս պատճառելու վտանգ է ստեղծել**

367. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 297-րդ հոդվածով (անտառներ ոչնչացնելը կամ վնասելը) նախատեսված հանցագործությունը կարող է կատարվել.

- **■ պայթուցիկ նյութերի կամ առավել վտանգի այլ աղբյուրի հետ անզգույշ վերաբերմունքի արդյունքում**
- պայթուցիկ նյութերի կամ առավել վտանգի այլ աղբյուրի դիտավորյալ կիրառմամբ
- ցանկացած եղանակով
- պաշտոնեական դիրքի օգտագործմամբ

368. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 304-րդ հոդվածով (վնասարարությունը) նախատեսված արարքի նպատակը.

- արդյունաբերության, տրանսպորտի, գյուղատնտեսության, դրամական համակարգի, առևտրի կամ տնտեսության այլ ճյուղերի գործունեության քայքայումն է

• պետական մարմինների գործունեության քայքայումն է

■ **պետությունը թուլացնելն է**

• սահմանադրական կարգի տապալումն է

369. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 304-րդ հոդվածով (վնասարարությունը) նախատեսված արարքը կարող է կատարվել.

• ցանկացած միջոցներով

■ **կազմակերպությունների բնականոն աշխատանքին խոչընդոտելու միջոցով**

• ահաբեկչության միջոցով

• պետական իշխանությունը յուրացնելուն ուղղված գործողությունների միջոցով

370. Պետական գաղտնիք հրապարակելը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 306-րդ հոդված) կարող է կատարվել.

• միայն դիտավորությամբ

• միայն ուղղակի դիտավորությամբ

• միայն անզգուշությամբ

■ **ինչպես դիտավորությամբ, այնպես էլ անզգուշությամբ**

371. Պետական գաղտնիք հրապարակելու համար (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 306-րդ հոդվածով) քրեական պատասխանատվության չի կարող ենթարկվել այն անձը.

• ով պետական գաղտնիքի հետ ծանոթանալու իրավունք ուներ

• ում պետական գաղտնիքը վստահված է եղել

• ում պետական գաղտնիքը հայտնի է դարձել ծառայության բերմամբ

■ **ով պետական գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները ձեռք է բերել կաշառքի, սպառնալիքի, շորթման կամ այլ հանցավոր եղանակով**

372. Հանցագործությունը պարտակելը.

• ՀՀ քրեական օրենսգրքով հանցանք համարվող արարքների պարտակելն է, որն արտահայտվում է հանցանք կատարած անձի, հանցագործության գործիքների և դրա

հետևանքով ձեռք բերված գույքի նախապես չխոստացված պարտակման ձևով, եթե բացակայում են ՀՀ քրեական օրենսգրքի 334-րդ պրիմ հոդվածով նախատեսված հանցակազմի հատկանիշները

■ **ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձի, ինչպես նաև հանցագործության կատարման գործիքների ու միջոցների, հանցագործության հետքերի կամ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված առարկաների նախապես չխոստացված պարտակումն է, եթե բացակայում են ՀՀ քրեական օրենսգրքի 334-րդ պրիմ հոդվածով նախատեսված հանցակազմի հատկանիշները**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված ցանկացած հանցագործություն թաքցնելն է, երբ անձն իմացել է այդ մասին, սակայն համապատասխան մարմիններին չի հայտնել

• ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված ցանկացած հանցագործություն թաքցնելն է, երբ անձը հաստատապես իմանալով կատարված կամ կատարվելիք հանցագործության մասին ոչ միայն չի հայտնում համապատասխան մարմիններին, այլև իր գործողություններով նպաստում է, որ հանցանք կատարած անձը թաքնվի քննությունից

373. Ա-ն դանակի հարվածով ցանկանում է սպանել Բ-ին, սակայն հարվածի շեղման պատճառով Բ-ն ստանում է առողջության ծանր վնաս: Արարքը ենթակա է որակման որպես.

• դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառել

■ **սպանության փորձ**

• անզգուշությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառել

• անզգուշությամբ մահ պատճառելու փորձ

374. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 309-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործությունը (պաշտոնեական լիազորություններն անցնելը) կարող է կատարվել.

■ **ուղղակի կամ անուղղակի դիտավորությամբ**

• միայն ուղղակի դիտավորությամբ

• միայն անզգուշությամբ

• ինչպես դիտավորությամբ, այնպես էլ անզգուշությամբ

375. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 310-րդ հոդվածով (ձեռնարկատիրական գործունեությանն ապօրինի մասնակցելը) նախատեսված հանցագործության սուբյեկտ են.

■ **պաշտոնատար անձինք**

• անհատ ձեռնարկատերերը

• անհատ ձեռնարկատերերը, ինչպես նաև առևտրային կազմակերպությունների մասնակիցները

• ձեռնարկատիրական գործունեության մասնակիցները

376. Պաշտոնատար անձի կողմից, օրենքով սահմանված արգելքին հակառակ, ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող կազմակերպություն հիմնադրելը կառաջացնի քրեական պատասխանատվություն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 310-րդ հոդվածով (ձեռնարկատիրական գործունեությանն ապօրինի մասնակցելը).

• բոլոր դեպքերում

■ **եթե այդ արարքները կապված են այդպիսի կազմակերպությանը հովանավորելու հետ**

• եթե այդ գործողությունները էական վնաս են պատճառել անձանց, կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին, հասարակության կամ պետության օրինական շահերին (գույքային վնասի դեպքում՝ հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը)

• եթե այդ գործողությունները ծանր հետևանք են առաջացրել

377. Կարմիր խաչի կամ Կարմիր մահիկի խորհրդանիշը և տարբերանշանները, ինչպես նաև Կարմիր խաչի կամ Կարմիր մահիկի անվանումներն ապօրինի օգտագործելը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 320-րդ հոդվածով (Կարմիր խաչի կամ մահակի խորհրդանիշը կամ նշանն ապօրինի օգտագործելը) քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

■ **անկախ հետևանքներից**

• միայն, եթե ծանր հետևանքներ է առաջացրել

• միայն, եթե դրանով էական վնաս է պատճառվել

• միայն, եթե կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելու միջոցով

378. Կապի ուղիների պահպանության կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ վնասել է միջազգային կապի մալուխային ուղիները, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 321-րդ հոդվածով (կապի ուղիները վնասելը) քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• անկախ հետևանքներից

• միայն, եթե ծանր հետևանքներ է առաջացրել

• միայն, եթե դրանով էական վնաս է պատճառվել

■ **միայն, եթե առաջացել է կապի ընդհատում**

379. Պետական պարգևները հափշտակելը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 323-րդ հոդվածով (պետական պարգևները հափշտակելը) քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

■ **բոլոր դեպքերում**

• միայն զգալի չափերով հափշտակության դեպքում

• միայն, եթե դրանով էական վնաս է պատճառվել

• միայն խոշոր կամ առանձնապես խոշոր չափերով կատարված հափշտակության դեպքում

380. Քաղաքացու անձնագիրը կամ կարևոր այլ փաստաթուղթ հափշտակելը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 324-րդ հոդվածով (փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ հափշտակելը կամ վնասելը) քրեական պատասխանատվություն.

• չի առաջացնում

■ **առաջացնում է բոլոր դեպքերում**

• առաջացնում է միայն, եթե կատարվել է կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով

• առաջացնում է միայն, եթե կատարվել է շահադիտական դրդումներով կամ անձնական այլ շահագրգռվածությունից ելնելով

381. Պաշտոնական փաստաթղթեր, դրոշմներ կամ կնիքներ հափշտակելը, ոչնչացնելը, վնասելը կամ թաքցնելը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 324-րդ

հոդվածով (փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ հափշտակելը կամ վնասելը) քրեական պատասխանատվություն.

- չի առաջացնում
- առաջացնում է բոլոր դեպքերում
- առաջացնում է միայն, եթե կատարվել է կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով

■ առաջացնում է միայն, եթե կատարվել է շահադիտական դրդումներով կամ անձնական այլ շահագրգռվածությունից ելնելով

382. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 326-րդ հոդվածով (պաշտոնական փաստաթղթեր կամ պետական պարգևներ ապօրինի ձեռք բերելը կամ իրացնելը) քրեական պատասխանատվություն է նախատեսված փաստաթղթեր, ինչպես նաև այդպիսի փաստաթղթերի ձևաթղթեր կամ պետական պարգևներ ապօրինի ձեռք բերելու կամ իրացնելու համար.

- անկախ շարժառիթից, կատարման ձևից, ինչպես նաև անկախ այն բանից, թե ինչպիսինն են այդ փաստաթղթերը, փաստաթղթերի ձևաթղթերը կամ պետական պարգևները

■ միայն եթե այդ փաստաթղթերը, փաստաթղթերի ձևաթղթերը կամ պետական պարգևները իրավունք վերապահող կամ պատասխանատվությունից ազատող են

- միայն եթե այդ արարքը կատարվել է կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով
- միայն եթե կատարվել է շահադիտական դրդումներով կամ անձնական այլ շահագրգռվածությունից ելնելով

383. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 327-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործությունը (ժամկետային զինվորական կամ այլընտրանքային ծառայությունից, վարժական հավաքներից կամ զորահավաքներից խուսափելը) ուղղված է.

■ կառավարման կարգի դեմ

- պետական ծառայության դեմ
- հասարակական անվտանգության դեմ
- զինվորական ծառայության կարգի դեմ

384. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 327 ցուցիչ 2-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործությունը (այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայությունից խուսափելը) ուղղված է.

- հասարակական անվտանգության դեմ
- պետական ծառայության դեմ
- **■ կառավարման կարգի դեմ**
- զինվորական ծառայության կարգի դեմ

385. Ա-ն Ախթալայի լեռնահարստացման համակարգի վերականգնման և գունավոր մետաղների խտանյութի արտադրության կազմակերպման նպատակով 2000 թվականի մարտի 1-ին «Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ և «Մեթըլ-Փրինս ԷԼ ԹԻ ԴԻ» կորպորացիայի միջև կնքվել է համատեղ գործունեության պայմանագիր: Դրա համաձայն՝ վերջինիս կողմից ներդրված գումարներով «Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ-ում 2000 թվականի օգոստոսի 10-ից մինչև 2001 թվականի հոկտեմբերի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում Ա-ն իրականացրել է կոմբինատի վերակառուցման և վերականգնման աշխատանքներ: Կանխիկ գումարով սարքավորումներ ձեռք բերելու նպատակով «Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ-ի տնօրեն Ա-ի հրամանով ստեղծվել է գնման հանձնաժողով: Նշված ծրագրի իրականացման ընթացքում Ա-ն, իր պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով, ներդրված գումարներից հափշտակություն կատարելու դիտավորությամբ ձեռք բերված ապրանքանյութական արժեքների իրական գները գնման հանձնաժողովից թաքցնելով, հանձնարարել է հանձնաժողովի նախագահին իր կողմից ներկայացված և ձեռք բերվածից ավել նշված գների ցուցակով կազմել շուկայից ձեռք բերման միակողմանի գնման ակտեր և այդ միջոցով հափշտակել է առանձնապես խոշոր չափերի հասնող՝ 9.155.500 ՀՀ դրամ: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- առանձնապես խոշոր չափերի խարդախություն
- **■ առանձնապես խոշոր չափերի յուրացնելը կամ վատնելը**
- պաշտոնեական դիրքի չարաշահում
- առևտրային կամ այլ կազմակերպությունների ծառայողների կողմից լիազորությունները չարաշահելը

386. Պետական սահմանի նշանները վերցնելը, տեղաշարժելը կամ ոչնչացնելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• բոլոր դեպքերում

■ միայն, եթե կատարվել է ՀՀ պետական սահմանն ապօրինի փոխելու նպատակով

• միայն, եթե կատարվել է ՀՀ պետական սահմանն ապօրինի փոխելու կամ պետական շահերին այլ կերպ վնաս հասցնելու նպատակով

• միայն, եթե առաջացրել է ՀՀ պետական սահմանի ապօրինի փոփոխություն

387. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 331-րդ հոդվածով (պետական խորհրդանիշներն անարգելը) նախատեսված հանցանք չի հանդիսանա.

• Հայաստանի Հանրապետության զինանշանն անարգելը

• Հայաստանի Հանրապետության պետական օրհներգն անարգելը

• այլ պետության պետական խորհրդանիշներն անարգելը

■ Հայաստանի Հանրապետության պատմական արժեքներն անարգելը

388. Արդարադատության իրականացմանը խոչընդոտելու նպատակով դատարանի գործունեությանը միջամտելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 332-րդ հոդվածով (արդարադատության իրականացմանը և քննությանը խոչընդոտելը), եթե այդ միջամտությունը տեղի է ունեցել.

■ ցանկացած ձևով միջամտելու դեպքերում

• սպառնալիքների կամ պաշտոնեական դիրքն օգտագործելու միջոցով

• սպառնալիքների, պաշտոնեական դիրքը կամ անձնական կապերն օգտագործելու միջոցով

• պաշտոնեական դիրքն օգտագործելու միջոցով

389. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննությանը խոչընդոտելու նպատակով դատախազի, քննիչի կամ հետաքննություն կատարող անձի գործունեությանը միջամտելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 332-րդ հոդվածով (արդարադատության իրականացմանը և քննությանը խոչընդոտելը), եթե այդ միջամտությունը տեղի է ունեցել.

• պաշտոնեական դիրքն օգտագործելու միջոցով

• սպառնալիքների կամ պաշտոնեական դիրքն օգտագործելու միջոցով

• սպառնալիքների, պաշտոնեական դիրքը կամ անձնական կապերն օգտագործելու միջոցով

■ **ցանկացած ձևով միջամտելու դեպքերում**

390. Ի-ն 2006 թվականի հունիսի 30-ին Կոտայքի մարզի Հանքավան գյուղի տարածքով հոսող Մարմարիկ գետում զանգվածային ոչնչացման եղանակով՝ հոսանքալարերի օգնությամբ, բեղլու և այլ տեսակի ձկներ է արդյունահանել, որի ընթացքում՝ ժամը 13:30-ի սահմաններում, գետի հուն մտած Դ-ն հանկարծակի ձեռք տալով գետի ջրերում գտնվող հոսանքալարերին, էլեկտրահարվել է և մահացել: Որակե՛լ Ի-ի արարքը.

• արարքում հանցակազմ չկա

• ջրային կենդանիներ և բույսեր ապօրինի արդյունահանելը

• անզգուշությամբ մահ պատճառել

■ **ջրային կենդանիներ և բույսեր ապօրինի արդյունահանելը և անզգուշությամբ մահ պատճառել**

391. Վկայի կամ տուժողի կողմից դատարան, նախնական քննության մարմիններ ներկայանալուն կամ նրանց ցուցմունք տալուն խոչընդոտելը առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 337-րդ հոդվածով (վկայի կամ տուժողի ներկայանալուն կամ նրանց ցուցմունք տալուն խոչընդոտելը).

• բոլոր դեպքերում

■ **միայն, եթե կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով կամ այլ ապօրինի գործողություններով**

• միայն, եթե կատարվել է տուժողի կամ վկայի հետ ունեցած անձնական հարաբերություններն օգտագործելով

• միայն, եթե հանգեցրել է ոչ ճիշտ դատական ակտի կայացմանը կամ այլ ծանր հետևանքներ է առաջացրել

392. Ա-ն 2007-2009 ժամանակահատվածում միջնակարգ դպրոցում շրջանառվող մի շարք պաշտոնական փաստաթղթերում՝ աշակերտների շարժի մատյաններում, դասամատյաններում և հիմնական կրթության վկայականների բաշխման մատյաններում, ակնհայտ կեղծ

տեղեկություններ և գրառումներ մտցնելու միջոցով, առանց կրթություն ստանալու և ավարտական քննություններ հանձնելու կազմել և հիմնական կրթության կեղծ վկայականներ է հանձնել 52 աշակերտի: Արդյունքում՝ սահմանված կրթական ծրագիրը չանցած, բավարար ուսում չստացած աշակերտները կեղծ վկայականների օգտագործմամբ հնարավորություն են ստացել նորմատիվ ակտերի խախտմամբ շարունակելու հետագա ուսումը: Որակե՛լ արարքը.

- պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելը
- պաշտոնեական լիազորությունները անցնելը
- արարքում հանցակազմ չկա
- **պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելը և պաշտոնեական կեղծիք**

393. Նույն սենյակում գտնվելու ընթացքում էլեկտրական սալիկի կարճ միացում տալու պատճառով Հ-ն նստած տեղից փորձել է վազել էլեկտրական սալիկն անջատելու, այդ ժամանակ Ս-ն, որը նստած դանակով հաց կտրելուց է եղել, կտրուկ շրջվել է դեպի Հ-ի կողմը, դրա հետևանքով նրանք բախվել են, և Ս-ի ձեռքի դանակը վնասել է Հ-ին՝ պատճառելով առողջությանը ծանր վնաս: Որակե՛լ Ս-ի արարքը.

- **հանցակազմ չկա**
- անզգուշությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը
- դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը
- ծայրահեղ անհրաժեշտության պայմաններում ծանր վնաս պատճառելը

394. Անձնական երաշխավորի կողմից իր ստանձնած պարտավորությունները չարամտորեն չկատարելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

- բոլոր դեպքերում
- **եթե դրա հետևանքով կասկածյալը կամ մեղադրյալը խուսափել է քննությունից կամ դատից**
- եթե դրա հետևանքով կասկածյալը կամ մեղադրյալը խուսափել է քննությունից կամ դատից, կամ նոր հանցանք է կատարել
- եթե դա առաջացրել է ծանր հետևանքներ

395. Ապօրինի ձերբակալելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 348-րդ հոդվածով (ապօրինի ձերբակալելը).

- բոլոր դեպքերում
- **միայն, եթե ձերբակալումը եղել է ակնհայտ ապօրինի**
- միայն, եթե ձերբակալումը կատարվել է ուղղակի դիտավորությամբ
- միայն, եթե ապօրինի ձերբակալումը ծանր հետևանք է առաջացրել

396. Ստորև նշված գործողություններից ո՞րն է հանդիսանում կաշառքի կամ առևտրային կաշառքի պրովոկացիա.

- հանցագործության արհեստական ապացույցներ ստեղծելու նպատակով պաշտոնատար անձին, առանց նրա համաձայնության, դրամ տալը
- շանտաժի նպատակով առևտրային կամ այլ կազմակերպություններում կարգադրիչ կամ կառավարման այլ գործառույթներ իրականացնող անձին գույքային բնույթի ծառայություններ մատուցելը
- **շանտաժի նպատակով պաշտոնատար անձին, առանց նրա համաձայնության, գույքային բնույթի ծառայություններ մատուցելու փորձը**
- հանցագործության արհեստական ապացույցներ ստեղծելու նպատակով առևտրային կամ այլ կազմակերպություններում կարգադրիչ կամ կառավարման այլ գործառույթներ իրականացնող անձին գույքային բնույթի ծառայություններ մատուցելը

397. Ձինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնագրքային կանոնները խախտելը նրանց միջև ստորադասության հարաբերությունների բացակայության դեպքում քրեական պատասխանատվություն չի առաջացնում, եթե այն արտահայտվել է.

- անձին ծաղրուծանակի ենթարկելով
- անձի պատիվն ու արժանապատվությունը ստորացնելով
- անձին հալածելով
- **անձի գույքը ոչնչացնելով**

398. Ք-ն 2006 թվականի մայիս ամսվա վերջին Մեղրու մաքսակետի տարածքում պարսիկ բեռնատարի վարորդից 200 ԱՄՆ դոլարով գնել է 100

գրամ «ափիոն» տեսակի թմրամիջոց և նույն օրը, պայմանավորվածության համաձայն, տվել է Ս-ին: 2006 թվականի հունիս ամսին Բ-ն մեկնել է ԻԻՀ Ջուլֆա քաղաք, որտեղ իր ծանոթ Ջաֆարից Ս-ի խնդրանքով և նրա տված 600 ԱՄՆ դոլարով գնել է 300 գրամ «ափիոն» տեսակի թմրամիջոց: Ջուլֆա քաղաքում Բ-ն հանդիպել է իր փեսա Ա-ին, որը Հայաստանի Հանրապետություն տեղափոխելու համար նրան տվել է ևս 200 գրամ «ափիոն» տեսակի թմրամիջոց: Սոխի պարկում թաքցրած 500 գրամ «ափիոն» տեսակի թմրամիջոցը Բ-ն ԻԻՀ-ից Մեղրու մաքսակետով 2006 թվականի հունիս ամսվա սկզբին տեղափոխել է Հայաստանի Հանրապետություն: Ագարակ քաղաքում 300 գրամ «ափիոն» տեսակի թմրամիջոցը նա հանձնել է Ս-ին, իսկ 200 գրամը պահել է տանը: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

■ **թմրամիջոցների մաքսանենգություն և իրացնելու նպատակով առանձնապես խոշոր չափերով թմրամիջոցներ ապօրինի ձեռք բերել, պահել, փոխադրել և ապօրինի իրացնել**

• թմրամիջոցների իրացնելը և թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունը, որը կատարվել է մաքսային սահմանով

• թմրամիջոցների մաքսանենգություն և առանց իրացնելու նպատակի առանձնապես խոշոր չափերով թմրամիջոցներ ապօրինի ձեռք բերելը, պահելը, փոխադրելը

• իրացնելու նպատակով առանձնապես խոշոր չափերով թմրամիջոցներ ապօրինի ձեռք բերել, պահել, փոխադրել և ապօրինի իրացնել, որը կատարվել է մաքսային սահմանով

399. Զինվորական ծառայությունից կամ դրա առանձին պարտականությունները կատարելուց զինծառայողի հրաժարվելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• բոլոր դեպքերում

• միայն, եթե արարքը վնաս է պատճառել կամ կարող էր վնաս պատճառել պետության անվտանգության շահերին

■ **միայն, եթե այդ արարքը զուգորդվել է զինվորական ծառայության կամ առանձին պարտականությունների կատարման փաստացի դադարեցմամբ**

• միայն, եթե այդ արարքը կատարվել է ռազմական դրության, պատերազմի ժամանակ կամ մարտի պարագաներում

400. Զինծառայողին վստահված զենքը սահմանված կարգի խախտմամբ մեկ ուրիշին հանձնելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• բոլոր դեպքերում

■ եթե ստացողի կատարած գործողություններն առաջացրել են մարդկային զոհեր կամ այլ ծանր հետևանքներ

• եթե զինծառայողի այդ գործողություններն առաջացրել են մարդկային զոհեր կամ այլ ծանր հետևանքներ

• եթե գույքի արժեքը գերազանցում է սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը

401. Գերի հանձնվելը քրեական պատասխանատվություն առաջացնու՞մ է.

■ այո, սակայն միայն այն դեպքերում, երբ դա կատարվել է վախկոտության կամ փոքրոգության պատճառով

• այո

• այո, սակայն միայն այն դեպքում, երբ դա կատարվել է շահադիտական նպատակներով

• այո, սակայն միայն այն դեպքում, եթե դա ծանր հետևանքներ է առաջացրել

402. Քրեական պատասխանատվությունից և պատժից ազատվելը հնարավոր է միայն.

• օրենքով սահմանված հիմքերի և պայմանների առկայության դեպքում

• Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, ՀՀ քրեական օրենսգրքով և քրեաիրավական նորմեր պարունակող այլ իրավական ակտերով նախատեսված հիմքերի և պայմանների առկայության դեպքում

• Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, միջազգային պայմանագրերով, ՀՀ քրեական օրենսգրքով և քրեաիրավական նորմեր պարունակող այլ իրավական ակտերով նախատեսված հիմքերի և պայմանների առկայության դեպքում

■ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով նախատեսված հիմքերի և պայմանների առկայության դեպքում

403. Անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության.

• միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի գործողության և հանրության համար վտանգավոր հետևանքների համար, որոնց վերաբերյալ նրա մեղքը հաստատված է իրավասու դատարանի կողմից

■ **միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի գործողության կամ անգործության և հանրության համար վտանգավոր հետևանքների համար, որոնց վերաբերյալ նրա մեղքը հաստատված է իրավասու դատարանի կողմից**

• միայն հանրության համար վտանգավոր այնպիսի գործողության կամ անգործության համար, որոնց վերաբերյալ նրա մեղքը հաստատված է իրավասու դատարանի կողմից

• միայն Հայաստանի Հանրապետության, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց համար վտանգավոր այնպիսի գործողության կամ անգործության և վտանգավոր հետևանքների համար, որոնց վերաբերյալ նրա մեղքը հաստատված է իրավասու դատարանի կողմից

404. Հանցագործությունն ավարտին հասցնելուց կամովին հրաժարված անձը.

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, եթե նրա կատարած արարքը ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործություն է

■ **ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, եթե նրա փաստացի կատարած արարքն այլ հանցակազմ չի պարունակում**

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, եթե նա պետական մարմիններին հաղորդելով կամ ձեռնարկված այլ միջոցներով օժանդակել է հետագա վնասը կանխելուն

405. Հանցանքների համակցությամբ յուրաքանչյուր հանցագործության համար առանձին պատիժ (հիմնական և լրացուցիչ) նշանակելով՝ դատարանը վերջնական պատիժը որոշում է.

• նվազ խիստ պատիժն ավելի խիստ պատժով կլանելու կամ նշանակված պատիժները լրիվ կամ մասնակիորեն գումարելու միջոցով

■ **նշանակված պատիժները լրիվ կամ մասնակիորեն գումարելու միջոցով**

• նվազ խիստ պատիժն ավելի խիստ պատժով կլանելու կամ նշանակված պատիժները մասնակիորեն գումարելու միջոցով

• նվազ խիստ պատիժն ավելի խիստ պատժով կլանելու կամ նշանակված պատիժները գումարելու միջոցով

406. Եթե անչափահասի նկատմամբ կիրառվել է դաստիարակչական բնույթի հարկադրանքի միջոց, ապա նոր հանցանք կատարելիս.

■ **անչափահասը քրեական պատասխանատվության ենթակա չէ նախկին հանցագործության համար**

• անչափահասը քրեական պատասխանատվության է ենթակա նաև նախկին հանցագործության համար

• դատարանը վերացնում է դաստիարակչական բնույթի հարկադրանքի միջոցը և պատիժներ նշանակում նախկին և նոր հանցանքների համակցությամբ

• դատարանը կարող է վերացնել դաստիարակչական բնույթի հարկադրանքի միջոցը և պատիժներ նշանակում նախկին և նոր հանցանքների համակցությամբ

407. Անչափահասի կողմից ազատազրկման հետ չկապված պատիժը կրելուց հետո նրա դատվածությունը.

• մարված է համարվում պատիժը կրելուց մեկ տարի հետո

■ **համարվում է մարված**

• մարված է համարվում պատիժը կրելուց վեց ամիս հետո

• մարված է համարվում պատիժը կրելուց երեք ամիս հետո

408. Կուսակցություններ ստեղծելու իրավունքի իրականացմանը խոչընդոտելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• միայն, եթե այդ արարքը առաջացրել է միավորման կամ կուսակցության անդամների իրավունքների և օրինական շահերի էական խախտում

• միայն, եթե այդ արարքը առաջացրել է միավորման կամ կուսակցության իրավունքների և օրինական շահերի էական խախտում

• միայն, եթե այդ արարքը հանգեցրել է միավորման կամ կուսակցության լուծարման

■ **անկախ հետևանքներից**

409. Ո՞ր տարբերակում պատժատեսակները դասավորված չեն մեղմից դեպի խիստը.

• տուգանքը, հանրային աշխատանքները, կալանքը

• հանրային աշխատանքները, կալանքը, կարգապահական գումարտակում պահելը

■ **հանրային աշխատանքները, տուգանքը, որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը**

• տուգանքը, որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը, կալանքը

410. Օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք կազմակերպելը և անցկացնելը.

■ հավաքը դադարեցնելու վերաբերյալ ոստիկանության ներկայացուցչի օրինական որոշմանը չենթարկվելուն ուղղված կոչերն են

• հավաքը կամ հասարակական կարգի խախտումը դադարեցնելու վերաբերյալ իշխանության ներկայացուցչի օրինական որոշմանը չենթարկվելու կոչերն են

• հավաքը դադարեցնելու վերաբերյալ իշխանության մարմնի օրինական որոշումը չկատարելն է

• օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ անցկացվող հավաքը դադարեցնելու վերաբերյալ ոստիկանության ներկայացուցչի օրինական որոշմանը չենթարկվելն է

411. Օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք կազմակերպելու և անցկացնելու համար քրեական պատասխանատվությունը վրա է հասնում.

• օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք դիտավորությամբ անցկացնելու համար

• օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք դիտավորությամբ կազմակերպելու համար

■ օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք դիտավարությամբ կազմակերպելու և անցկացնելու համար

• օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք կազմակերպելու կամ անցկացնելու համար

412. Շենքեր, շինություններ, տրանսպորտի, հաղորդակցության կամ կապի միջոցներ զավթելը.

■ շենքեր, շինություններ, տրանսպորտի, հաղորդակցության կամ կապի միջոցներ, այլ հաղորդակցության ուղիներ զավթելը կամ դրանք պահելը՝ զուգորդված՝ դրանք ոչնչացնելու կամ վնասելու սպառնալիքով, որը կատարվել է զավթածն ազատելու պայմանով պետությանը, կազմակերպությանը կամ քաղաքացուն որևէ գործողություն կատարելուն կամ որևէ գործողություն կատարելուց ձեռնպահ մնալուն հարկադրելու նպատակով

• շենքեր, շինություններ, տրանսպորտի, հաղորդակցության կամ կապի միջոցներ, այլ հաղորդակցության ուղիներ զավթելը կամ դրանք պահելը՝ զուգորդված՝ դրանք ոչնչացնելու կամ վնասելու սպառնալիքով, որը կատարվել է զավթածն ազատելու

պայմանով պետությանը, որևէ գործողություն կատարելուն կամ որևէ գործողություն կատարելուց ձեռնպահ մնալուն հարկադրելու նպատակով

• շենքեր, շինություններ, տրանսպորտի, հաղորդակցության կամ կապի միջոցներ, այլ հաղորդակցության ուղիներ զավթելը կամ դրանք պահելը՝ զուգորդված՝ դրանք ոչնչացնելու սպառնալիքով, որը կատարվել է զավթածն ազատելու պայմանով կազմակերպությանը կամ քաղաքացուն որևէ գործողություն կամ անգործություն կատարելուն հարկադրելու նպատակով

• շենքեր, շինություններ, տրանսպորտի, հաղորդակցության կամ կապի միջոցներ զավթելը՝ զուգորդված՝ դրանք վնասելու սպառնալիքով, որը կատարվել է զավթածն ազատելու պայմանով պետությանը, կազմակերպությանը կամ քաղաքացուն որևէ գործողություն կատարելուն կամ որևէ գործողություն կատարելուց ձեռնպահ մնալուն հարկադրելով

413. Ծովի կամ ջրային այլ ուղու վրա աղետի ենթարկվող կամ ենթարկված մարդկանց՝ նավապետի կողմից օգնություն ցույց չտալը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• բոլոր դեպքերում

■ **միայն, եթե այդ օգնությունը կարող էր ցույց տրվել առանց նավի, անձնակազմի կամ ուղևորների լուրջ վտանգման**

• բացառությամբ այն դեպքի, երբ մարտի պարագաներում աղետի են ենթարկվել հակառակորդի զինծառայողները

• միայն, եթե նավապետը հրաման է ստացել օգնություն ցույց տալու աղետի ենթարկվող կամ ենթարկված մարդկանց

414. Ծովի կամ ջրային այլ ուղու վրա աղետի ենթարկվող կամ ենթարկված մարդկանց օգնություն ցույց չտալը, եթե այդ օգնությունը կարող էր ցույց տրվել առանց նավի, անձնակազմի կամ ուղևորների լուրջ վտանգման, քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

• նավի անձնակազմի անդամների համար

• միայն նավապետի կամ նավի անձնակազմի այն անդամների համար, որոնց նավապետի կողմից հրաման է տրվել օգնություն ցույց տալու աղետի ենթարկվող կամ ենթարկված մարդկանց

■ **միայն նավապետի համար**

• նավի վրա գտնվող բոլոր այն անձանց համար, ովքեր ի վիճակի էին օգնություն ցույց տալու աղետի ենթարկվող կամ ենթարկված մարդկանց

415. Ստորև նշված գործողություններից ո՞ր մեկը չի առաջացնի քրեական պատասխանատվություն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 262-րդ հոդվածով (պոռնկությամբ զբաղվելուն նպաստելը).

• պոռնկությամբ զբաղվելու համար հաստատություն ստեղծելը

• որևէ հանրային հաստատություն պոռնկությամբ զբաղվելու համար օգտագործելը

• պոռնկությամբ զբաղվելու համար բնակարան կամ այլ կացարան պարբերաբար տրամադրելը

■ **մարդուն պոռնկության մեջ ներգրավելը՝ կյանքի կամ առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնություն գործադրելու սպառնալիքով կամ դրա գործադրմամբ կամ հարկադրանքի այլ ձևերով**

416. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 266-րդ հոդվածով նախատեսված հանցագործությունն (թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց համարժեքների և պրեկուրսորների ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու կամ պատրաստելու նպատակով) ուղղված է.

• կյանքի և առողջության դեմ

• հասարակական անվտանգության դեմ

■ **բնակչության առողջության դեմ**

• հասարակական կարգի և բարոյականության դեմ

417. Պաշտոնական անփութություն է համարվում.

■ **պաշտոնատար անձի կողմից ծառայության նկատմամբ անբարեխիղճ կամ անփույթ վերաբերմունքի հետևանքով իր պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, որն անզգուշությամբ էական վնաս է պատճառել անձանց կամ կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին կամ հասարակության կամ պետության օրինական շահերին (գույքային վնասի դեպքում՝ հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը**

• պաշտոնատար անձի կողմից ծառայության նկատմամբ անբարեխիղճ վերաբերմունքի հետևանքով իր պարտականությունները չկատարելը, որն անզգուշությամբ էական վնաս է պատճառել անձանց կամ կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին կամ պետության օրինական շահերին (գույքային վնասի դեպքում՝ հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը

• պաշտոնատար անձի կողմից ծառայության նկատմամբ անբարեխիղճ կամ անփույթ վերաբերմունքի հետևանքով իր պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, որն էական վնաս է պատճառել անձանց կամ կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին կամ հասարակության կամ պետության օրինական շահերին

• պաշտոնատար անձի կողմից ծառայության նկատմամբ անբարեխիղճ կամ անփույթ վերաբերմունքի հետևանքով իր պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, որը դիտավորությամբ էական վնաս է պատճառել անձանց կամ կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին կամ հասարակության կամ պետության օրինական շահերին (գույքային վնասի դեպքում՝ հանցագործության պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափը գերազանցող գումարը կամ դրա արժեքը

418. Ա-ն, աշխատելով «Հայանտառ» ՊՈԱԿ «Կ-ի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի անտառպետության անտառապետ, իր պահպանությանը հանձնված անտառպետության թիվ 5 պահաբաժնի «Ցանցախ» կոչվող անտառամասից Ս-ի, Հ-ի և Օ-ի միջոցով, բենզասղոցի գործադրմամբ ապօրինի կերպով հատել է 265 հատ կաղնի, բոխի, հացենի և տանձենի տեսակի տարբեր տրամագծի ծառեր, որի հետևանքով պետությանը պատճառվել է առանձնապես խոշոր չափի՝ 3.601.500 ՀՀ դրամի գույքային վնաս: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• պաշտոնեական դիրքի չարաշահում

• պաշտոնեական լիազորությունների անցնելը

■ **առանձնապես խոշոր չափերի ծառերի, թփերի և բուսածածկի ապօրինի հատումը**

• անտառներ ոչնչացնելը կամ վնասելը

419. Հանցագործությո՞ւն է բնակարանի հատուկ թաքստոցում սառը զենք հանդիսացող դաշույն պահելը.

■ **ոչ**

• այո

• ոչ, եթե այդ մասին պահողը հայտնել է իրավապահ մարմիններին

• ոչ, եթե դաշույնը կամովին հանձնվել է իրավապահ մարմիններին

420. Ապօրինի կերպով ողորկափող հրազեն ձեռք բերելը, իրացնելը, պահելը, փոխադրելը կամ կրելը հանցագործությո՞ւն է.

• այո, եթե պիտանի է օգտագործման համար

• այո, հանցագործություն է

■ **ոչ, հանցագործություն չէ**

• այո, եթե դրա փողը կարճեցվել է

421. Ս-ն ժամը 21:00-ի սահմաններում պոկումով բացահայտ հափշտակել է Ա-ի՝ 15.000 ՀՀ դրամ արժեքով ձեռքի պայուսակը, որի մեջ եղել են 6.000 դրամ, 15.000 ՀՀ դրամ արժեքով 1 հատ «Սոնի Էրիկսոն» մակնիշի բջջային հեռախոս՝ խոսելաքարտով, 10.000 ՀՀ դրամ արժեքով 1 հատ ոսկյա մատանի, 3.100 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով բիժուտերիա հանդիսացող զարդեր, ինչպես նաև Ա-ի անձնագիրը, սոցիալական քարտը, փաստաբանի վկայականը և գրասենյակի ու տան բանալիները: Որակե՛լ Ս-ի արարքը.

■ **կողոպուտ**

• ավազակություն

• կողոպուտ և փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ հափշտակելը կամ վնասելը

• արարքում հանցակազմ չկա

422. Նախապատրաստվող ահաբեկչության մասին սուտ հաղորդում տալը.

• հանցագործություն է, եթե այն առաջացրել է ծանր հետևանքներ

• հանցագործություն է, եթե դրա հետևանքով կազմակերպությունը կրել է առանձնապես խոշոր չափի (արժեքի) վնաս

• հանցագործություն է, եթե դրա հետևանքով երկարատև ժամանակով խաթարվել է պետական կառույցների բնականոն աշխատանքը, և պետությունը կրել է առանձնապես խոշոր չափի (արժեքի) վնաս

■ **հանցագործություն է՝ անկախ հետևանքներից**

423. Ա-ն և Խ-ն մանկությունից ճանաչել են միմյանց և գտնվել նորմալ հարաբերությունների մեջ: Խ-ն ռեստորանի մոտ նկատելով, որ Ա-ն ոգելից խմիչքի ազդեցության տակ հայհոյանքներ է տալիս քաղաքացիներին, նրան կարգի է հրավիրել: Դրանից վրդովված Ա-ն սկսել է վիճաբանել Խ-ի հետ, որը կանխվել է շրջապատի բնակիչների միջամտությամբ: Այդ միջադեպից երեք օր հետո՝ ժամը 23:30-ի սահմաններում, Ա-ն ռեստորանում հանդիպել է Խ-ին և, հիշելով 3 օր առաջ տեղի ունեցած

անախորժ զրույցը, նորից սկսել է վիճաբանել նրա հետ, հայհոյանքներ են տվել միմյանց: Քաղաքացիների միջամտությամբ Ա-ն դադարեցրել է իր գործողությունները և հեռացել: Սակայն որոշ ժամանակ անց իր հետ նախօրոք վերցված, ապօրինաբար ձեռք բերված հրազենով վերադարձել է և մոտ տարածությունից դիմահար կրակել Խ-ի սրտի շրջանին: Վերջինս ստացած վնասվածքից հիվանդանոց տեղափոխվելու ճանապարհին մահացել է: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

■ **խուլիգանություն, ապօրինի զենք պահել, կրել և հասարակ սպանություն**

• խուլիգանական շարժառիթով սպանություն և ապօրինի զենք պահել, կրել

• խուլիգանություն, ապօրինի զենք պահել, կրել և առողջությանը դիտավորությամբ ծանր վնաս պատճառել, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մահ

• կրկին կատարված խուլիգանություն, ապօրինի զենք պահել, կրել և հասարակ սպանություն

424. Թվարկվածներից ո՞րն է քրեական պատասխանատվության ենթակա <<հանցագործությունը պարտակելը>> հանցանքի համար.

• գողություն կատարողի կինը, ով նախապես խոստացել էր ամուսնուն, որ կթաքցնի հանցագործության գործիքները

• գողություն կատարողի հորեղբայրը, ով օժանդակել է այդ գողությունը կատարելուն, իսկ հետո իր տան նկուղում թաքցրել գողոնի մի մասը

• գողություն կատարողի հարևանը, ով կատարելով նախապես տված խոստումը, իր տան նկուղում թաքցրել է գողոնի մի մասը

■ **գողություն կատարողի հարևանը, ով գողության հաջորդ օրն իմանալով կատարված գողության մասին, հանցագործության հետքերը վերացնելու նպատակով ոչնչացրել է ամբողջ գողոնը**

425. Օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը քաղաքացու կողմից չկատարելը.

• չի առաջացնում քրեական պատասխանատվություն

• առաջացնում է միայն վարչական պատասխանատվություն

■ **առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն միայն նույն արարքի համար վարչական տույժ նշանակելուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում**

• առաջացնում է քրեական պատասխանատվություն, եթե անձը չարամտորեն խուսափում է այն կատարելուց և այլ միջոց չկա դատական ակտի կատարումն ապահովելու համար

426. Ուրիշի գույքի զգալի չափերով հափշտակությունը, որը կատարվել է վստահությունը չարաշահելու եղանակով՝ կաշառք ստանալու պատրվակով, որակվում է որպես.

■ **խարդախություն**

• կաշառք ստանալ

• պաշտոնեական դիրքի չարաշահում

• կաշառք տալու դրդչություն

427. Մեղադրյալը տեխնիկական միջոցներ կիրառելու միջոցով ապօրինի մուտք է գործել պահեստարան և գաղտնի հափշտակել է զգալի չափերով գույք: Մեղադրյալի արարքը պետք է որակել որպես.

• ծանրացնող հանգամանքներում տեխնիկական միջոցների գործադրմամբ զուգորդված գողություն՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 2-րդ մասով

• հասարակ գողություն՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 1-ին մասով

• կողոպուտ

■ **գողություն, որը կատարվել է պահեստարան մուտք գործելով՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 2-րդ մասով**

428. Ավազակությունն ավարտված է համարվում.

■ **գույքին տիրանալու նպատակով անձի կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնությամբ կամ այդպիսի բռնության սպառնալիքով զուգորդված հարձակման պահից**

• գույքին տիրանալու նպատակով անձի կյանքի կամ առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնությամբ կամ այդպիսի բռնության սպառնալիքով զուգորդված հարձակման պահից

• գույքին իրական տիրանալու պահից, երբ հանցավորը կարող է իր հայեցողությամբ անարգել տնօրինելու կամ օգտագործելու գույքը

• գույքին տիրանալու պահից, անկախ այն բանից, թե հանցավորը կարող է իր հայեցողությամբ անարգել տնօրինել կամ օգտագործել գույքը

429. Անվադողերի գործարանի փականակագործը գործարանի պահեստից գաղտնի վերցնում է մեկ հատ անվադող և թաքցնում է այն գործարանի տարածքում գտնվող իր արհեստանոցում՝ նպատակ ունենալով այն վաճառել իր հարևանին, սակայն չի հասցնում: Հաջորդ օրը գողոնը հայտնաբերվում է արհեստանոցում և առգրավվում: Որակե՛լ հանցավորի արարքը.

- հանցավորը կատարել է գողություն
- **■ հանցավորը կատարել է գողության փորձ**
- հանցավորը նախապատրաստվել է կատարելու գողություն
- հանցավորը կատարել է կողոպուտ

430. Կոնյակի գործարանի բանվորը շշալցման արտադրամասից գողանում է 20 շիշ կոնյակ և պահում է դրանք գործարանի տարածքում գտնվող հանդերձարանի իր պահարանում: Կոնյակը նրան չի հաջողվում դուրս բերել գործարանի տարածքից: Ստիպված դրանք նա վաճառում է գործարանի տարածքում գտնվող սրճարանի սեփականատիրոջը և ստանում նրանից 25.000 դրամ: Բանվորը կատարել է.

- **■ գողություն**
- կողոպուտ
- գողության փորձ
- գողություն և հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված գույքի իրացում

431. Հանցավորը թաքնվել է հանրախանութի մութ անկյուններից մեկում, գիշերը խանութի երկու տարբեր սեփանակատերերի պատկանող բաժինների դրամարկղերից վերցրել է դրանցում թողնված զգալի չափերի հասնող գումար, իսկ հաջորդ օրը առավոտյան հանրախանութը բացվելուց հետո դուրս է եկել թաքստոցից ու հեռացել: Հանցավորը կատարել է ուրիշի գույքի.

- **■ գաղտնի հափշտակություն՝ գողություն**
- բացահայտ հափշտակություն՝ կողոպուտ
- գաղտնի հափշտակություն՝ շինություն ապօրինի մուտք գործելով
- գաղտնի հափշտակություն՝ պահեստարան ապօրինի մուտք գործելով

432. Ցանկանալով պահեստից խոշոր չափերի յուրացում կատարել՝ պահեստապետը, ում վստահված է գույքը, իր նպատակն իրականացնում է մեկ շաբաթում երեք անգամ զգալի չափերով յուրացում կատարելով: Ինչպե՞ս պետք է որակվի արարքը՝ նկատի ունենալով, որ հափշտակված ընդհանուր արժեքը խոշոր է: Հանցավորը պետք է մեղադրվի.

- զգալի չափերով երեք ինքնուրույն հափշտակություն կատարելու համար, յուրաքանչյուր դրվագի համար առանձին-առանձին
- զգալի չափերով մեկ ընդհանուր հափշտակություն կատարելու համար
- զգալի չափերով կրկին յուրացում կատարելու համար
- **խոշոր չափերով յուրացում կատարելու համար**

433. Ցանկանալով պահեստից խոշոր չափերի գույքի յուրացում կատարել՝ գործարանի պահեստապետը, ում վստահված է գույքը, իր նպատակն իրականացնելու համար մեկ շաբաթում երեք անգամ զգալի չափերով յուրացում է կատարում, սակայն բռնվում է վերջին անգամ գործարանի տարածքից գույքը դուրս բերելու պահին: Ինչպե՞ս պետք է որակվի նրա արարքը, եթե հափշտակված գույքի ընդհանուր արժեքը խոշոր չէ: Հանցավորը պետք է մեղադրվի.

- **խոշոր չափերով յուրացման փորձ կատարելու համար**
- զգալի չափերով մեկ ընդհանուր հափշտակություն կատարելու համար
- զգալի չափերով կրկին յուրացում կատարելու համար
- զգալի չափերով երեք ինքնուրույն հափշտակություն կատարելու համար, յուրաքանչյուր դրվագի համար առանձին-առանձին, ընդ որում վերջին դրվագով՝ որպես հանցափորձ

434. Ի՞նչ ժամկետով է կալանքը նշանակվում անչափահասի նկատմամբ քրեական գործով.

- 15 օր ժամկետով
- 15-ից 30 օր ժամկետով
- **15 օրից 2 ամիս ժամկետով**
- 15 օրից 3 ամիս ժամկետով

435. 2006 թվականի ապրիլի 10-ին՝ ժամը 14:30-ի սահմաններում, Կ-ն ալկոհոլ օգտագործած վիճակում փողոցում հանդիպել է նախկին հարևան Ա-ին, ով եղել է իր ազգական և Կ-ի հարևան Ն-ին պատկանող «Ֆոլկսվագեն-Գոլֆ» մակնիշի ավտոմեքենայով: Տեղյակ լինելով, որ, իբր, Ն-ն ցանկանում է վաճառել ավտոմեքենան, Կ-ն այդ թեմայով զրուցել է Ա-ի հետ և զննել մեքենան: Զրույցի ընթացքում Ա-ն և Կ-ն ավտոմեքենայի արժեքի շուրջ համաձայնության չեն եկել, այդ առթիվ կոպիտ տոնով խոսել են միմյանց հետ, ինչը վերածվել է փոխադարձ քաշքշուքի: Այնուհետև Ա-ից վրեժխնդիր լինելու նպատակով Կ-ն գնացել է իրենց տուն և բակում գտնվող խորդանոցից վերցնելով հարվածող-փշրող սառը զենք համարվող մահակը՝ վերադարձել է և տեսել, որ վերը նշված ավտոմեքենան կանգնած է նույն վայրում, իսկ Ա-ն այնտեղ չէ: Մոտենալով ավտոմեքենային՝ Կ-ն իր մոտի մահակով և մայթեզրին ընկած քարով հարվածել և կոտրել է ավտոմեքենայի բոլոր ապակիները, վնասել թափքի մետաղական հատվածները՝ Ն-ին պատճառելով 850.000 ՀՀ դրամ գույքային վնաս, որից հետո դիմել է փախուստի: Որակե՛լ Կ-ի արարքը.

- որպես զենք օգտագործվող առարկայի գործադրմամբ խուլիգանություն
- խուլիգանություն և ուրիշի գույքը ոչնչացնելը կամ վնասելը
- **■ ուրիշի գույքը ոչնչացնելը կամ վնասելը**
- գույքային վնաս պատճառելը խաբեությամբ կամ վստահությունը չարաշահելով

436. Ի՞նչ տեսակի դաստիարակչական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ չի կարող իր նախաձեռնությամբ նշանակել դատարանը անչափահասի նկատմամբ.

- նախազգուշացում
- **■ խիստ նախազգուշացում**
- ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց կամ տեղական ինքնակառավարման կամ դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող իրավասու մարմնի հսկողությանը հանձնելն առավելագույնը վեց ամիս ժամկետով
- ժամանցի ազատության սահմանափակումը և վարքագծի նկատմամբ հատուկ պահանջների սահմանումն առավելագույնը վեց ամիս ժամկետով

437. Դատարանի դատավճռով բռնագրավման ենթակա գույքը թաքցնելը.

- չի առաջացնում քրեական պատասխանատվություն

• առաջացնում է վարչական պատասխանատվություն

• առաջացնում է պատասխանատվություն դատական ակտը դիտավորությամբ չկատարելու համար

■ **առաջացնում է պատասխանատվություն արգելանքի տակ գտնվող կամ բռնագրավման ենթակա գույքի նկատմամբ ապօրինի գործողություններ կատարելու համար**

438. Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմիններին սուտ տեղեկություններ հաղորդելը.

• հանցագործություն չէ

■ **հանցագործություն է**

• հանցագործություն է միայն, եթե կատարվել է շահադիտական կամ անձնական այլ շահագրգռվածությունից ելնելով

• հանցագործություն է միայն, եթե զուգորդվել է կեղծ փաստաթղթեր ներկայացնելով

439. Կեղծ եզրակացություն կամ սուտ ցուցմունք տալու նպատակով փորձագետին կաշառելը համարվում է.

• կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություն

■ **արդարադատության դեմ ուղղված հանցագործություն**

• տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություն

• հասարակական անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություն

440. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 269.1. հոդվածով նախատեսված հանցագործությունն (թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր կամ դրանց պրեկուրսորներ ստանալու իրավունք տվող փաստաթղթեր ապօրինի պատրաստելը, օգտագործելը, կեղծելը կամ կեղծված փաստաթղթեր իրացնելը) ուղղված է.

■ **բնակչության առողջության դեմ**

• հասարակական անվտանգության դեմ

• կյանքի և առողջության դեմ

• հասարակական կարգի և բարոյականության դեմ

441. Ա-ն ավտոշուկայում տեսնելով, որ Մ-ն, Գ-ն, Բ-ն և Է-ն ավտոմեքենայի գնի սակարկության առթիվ վիճաբանության ժամանակ ծեծի են ենթարկում և բռնություն գործադրում իր խնամակալության տակ գտնվող հաշմանդամ հորը՝ Հ-ին, սարսափահար լինելով նրան կորցնելու մտքից, հուզական գերլարվածությունից կորցրել է ինքնատիրապետումը և հորը պաշտպանելու նպատակով միջամտել է ծեծկռտուքին, տեղում պատահական ձեռքն ընկած բահի փայտյա բռնակով անկանոն շարժում է կատարել և հարվածել կռվին մասնակից Գ-ին՝ նրա առողջությանը պատճառելով ծանր վնաս: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում առողջությանը ծանր վնաս պատճառել
- դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառել
- անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցմամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառել

■ **անհրաժեշտ պաշտպանություն**

442. Վկային կամ տուժողին սուտ ցուցմունք տալուն, փորձագետին կեղծ եզրակացություն տալուն կամ թարգմանչին սխալ թարգմանություն կատարելուն հարկադրելը, ինչպես նաև ցուցմունք տալուց խուսափելուն հարկադրելը, որը զուգորդվել է այդ անձանց կամ նրանց մերձավորի նկատմամբ շանտաժով, սպանության, առողջությանը վնաս պատճառելու, գույքը ոչնչացնելու սպառնալիքով հանցագործությունն ուղղված է.

- կառավարման կարգի դեմ
- սահմանադրական կարգի դեմ

■ **արդարադատության դեմ**

- անձի կյանքի և առողջության դեմ

443. ՀՀ քրեական օրենսգրքով պաշտոնական փաստաթղթեր թաքցնելու համար նախատեսվա՞ծ է քրեական պատասխանատվություն.

- նախատեսված է, եթե միայն այդ արարքը կատարվել է միայն շահադիտական դրդումներով

■ **նախատեսված է, եթե այդ արարքը կատարվել է շահադիտական դրդումներով կամ անձնական այլ շահագրգռվածությունից ելնելով**

• նախատեսված է, եթե միայն այդ արարքը կատարվել է միայն անձնական այլ շահագրգռվածությունից ելնելով

• նախատեսված չէ

444. Նշվածներից ո՞րն է ՀՀ քրեական օրենքով նախատեսված որպես պատասխանատվությունը և պատիժը ծանրացնող հանգամանք.

• արյան վրեժի շարժառիթը

■ **այլ անձանց իրավաչափ գործողությունների համար վրեժի շարժառիթը**

• վրեժի շարժառիթը

• խանդի շարժառիթը

445. Ավտոմեքենա վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելու հետևանքով մարդու առողջությանն անզգուշությամբ պատճառվել է կարճատև քայքայում: Կա՞ վարորդի արարքում հանցակազմ.

• այո, հանցակազմ կա

■ **ոչ, հանցակազմ չկա**

• կա հանցակազմ, եթե միաժամանակ անզգուշությամբ խոշոր չափի նյութական վնաս է պատճառվել տուժողին

• կա հանցակազմ, եթե վարորդը ավտոմեքենան վարել է հարբած վիճակում

446. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 175-րդ հոդվածի համաձայն՝ ավազակությունը.

• ուրիշի գույքը հափշտակելու նպատակով կատարված հարձակումն է, որը զուգորդվել է կյանքից զրկելով

• ուրիշի գույքի հափշտակությունն է կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով

• ուրիշի գույքը հափշտակելու նպատակով հարձակումն է կյանքի կամ առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով

■ **ուրիշի գույքը հափշտակելու նպատակով հարձակումն է, որը կատարվել է կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով**

447. Խարդախության դեպքում զգալի չափ է համարվում հանցագործության պահին Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի.

■ **երեսնապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)**

• հնգապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

• քսանապատիկից հինգհարյուրապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

• հնգապատիկից երեսնապատիկը չգերազանցող գումարը (արժեքը)

448. Ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում «փախուստն ազատազրկման վայրից, կալանավորվածներին պահելու վայրից կամ ձերբակալվածներին պահելու վայրից» հանցանքը որակյալ չի համարվում.

■ **երբ այն կատարվել է տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ**

• երբ այն կատարվել է զենք կամ որպես զենք օգտագործվող առարկաների գործադրմամբ

• երբ այն կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից

• երբ այն կատարվել է այլ անձի կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ այն գործադրելու սպառնալիքով

449. Վիճաբանության ընթացքում Ա-ն մի քանի անգամ ապտակում է Բ-ին, որի արդյունքում վերջինիս պատճառվում է ֆիզիկական ցավ: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• արարքում հանցակազմ չկա

• առողջությանը թեթև վնաս պատճառել

■ **ծեծ**

• ծեծ և առողջությանը թեթև վնաս պատճառել

450. Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում է համարվում և քրեական պատասխանատվության է հանգեցնում.

• զենքի կամ ցանկացած այլ միջոցների կամ առարկաների գործադրումը զինված անձի հարձակումից պաշտպանվելու համար

• զենքի կամ ցանկացած այլ միջոցների կամ առարկաների գործադրումը անձանց խմբի հարձակումից պաշտպանվելու համար

• զենքի կամ ցանկացած այլ միջոցների կամ առարկաների գործադրումը ապօրինաբար և բռնությամբ բնակարան ներխուժելը կանխելու համար՝ անկախ ոտնձգողին պատճառած վնասի ծանրությունից

■ **զենքի կամ ցանկացած այլ միջոցների կամ առարկաների գործադրումը ապօրինաբար բնակարան ներխուժելը կանխելու համար՝ անկախ ոտնձգողին պատճառած վնասի ծանրությունից**

451. Դատավարության ներքոհիշյալ մասնակիցներից ո՞վ չի կարող հանդիսանալ «փախուստն ազատազրկման վայրից, կալանավորվածներին պահելու վայրից կամ ձերբակալվածներին պահելու վայրից» հանցանքի սուբյեկտ.

• ձերբակալված կասկածյալները

■ **կալանքի տակ չգտնվող մեղադրյալները**

• կալանքի տակ գտնվող մեղադրյալները

• դատապարտյալները

452. Ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում «պետին դիմադրելը կամ նրան զինվորական ծառայության պարտականությունները չկատարելուն կամ ոչ պատշաճ կատարելուն հարկադրելը» հանցանքը որակյալ չի դարձնում.

• երբ հանցանքը կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից

■ **երբ հանցանքը կատարվել է այլ զինծառայողների ներկայությամբ**

• երբ այդ արարքներն անզգուշությամբ առաջացրել են այլ ծանր հետևանքներ

• երբ հանցանքը կատարվել է ռազմական դրության, պատերազմի ժամանակ կամ մարտի պարագաներում

453. Արդարադատության դեմ ուղղված հանցագործություն չէ.

• սուտ մատնությունը

■ **իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը**

• հանցագործություն պարտակելը

• հանցագործության մասին չհայտնելը

454. Ստորև թվարկվածներից ո՞րը նախատեսված չէ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 2-րդ հոդվածում՝ (ՀՀ քրեական օրենսգրքի խնդիրներ) որպես քրեական օրենսդրության խնդիր.

• մարդու և քաղաքացու իրավունքներն ու ազատությունները հանցավոր ոտնձգություններից պաշտպանելը

• իրավաբանական անձանց իրավունքները հանցավոր ոտնձգություններից պաշտպանելը

• շրջակա միջավայրը հանցավոր ոտնձգություններից պաշտպանելը

■ **հանցագործությամբ պատճառված վնասի հատուցումը**

455. Նշվածներից ո՞րն է նախատեսված ՀՀ քրեական օրենսգրքի 146-րդ հոդվածում (նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական կամ այլ հաղորդումների գաղտնիությունը խախտելը) որպես քաղաքացիների նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական կամ այլ հաղորդումների գաղտնիությունը խախտելու ծանրացուցիչ հանգամանք.

• նույն արարքը, որը կատարվել է կրկին

• նույն արարքը, որը կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից նախնական համաձայնությամբ

• նույն արարքը, որը կատարվել է կազմակերպված խմբի կողմից

■ **նույն արարքը, որը կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով**

456. Հ-ն 2008 թվականի փետրվարի 15-ին՝ ժամը 23:30-ի սահմաններում, փողոցի վրա գտնվող «Պ» խանութ-սրահի մոտակայքում, ներկա լինելով Վ-ի և Ս-ի միջև գումարի պարտք ու պահանջի շուրջ ծագած վիճաբանությանը և, առանց բժշկի թույլտվության, գտնվելով «կանաբիսի» խմբին պատկանող թմրամիջոցի ազդեցության տակ, ապօրինաբար իր մոտ կրած թիվ 1299179 գործարանային համարով «ԱԿ-74» տիպի ակոսափող ինքնաձիգից, չնչին առիթով, իր անձի առավելությունը ընդգծելու մոլուցքով կրակահերթ է արձակել ընթացքի մեջ գտնվող «Օպել-Վեկտրա» մակնիշի ավտոմեքենայի վրա՝ վարորդ Լ-ի, ուղևորներ Ճ-ի և Ա-ի, ինչպես նաև այդ պահին նշված վայրում գտնվող հետիոտներ Մ-ի և Գ-ի ուղղությամբ: Կրակահերթի հետևանքով, բացի ավտովարորդ Լ-ից և հետիոտն Գ-ից, Ճ-ի առողջությանը պատճառվել է ծանր վնաս՝ կյանքին

վտանգ սպառնացող, Ա-ի և Մ-ի առողջությանը՝ միջին ծանրության վնաս՝ առողջության տևական քայքայումով, իսկ Լ-ին պատկանող վերը նշված ավտոմեքենային պատճառվել է զգալի չափի՝ 215.000 ՀՀ դրամի նյութական վնաս: Որակե՛լ Հ-ի արարքը.

- շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով կատարված սպանության փորձ

- թմրամիջոցի ապօրինի գործածում, շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով կատարված սպանության փորձ, առողջությանը ծանր, միջին ծանրության վնաս պատճառել

- **շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով, խուլիգանական դրդումներով կատարված սպանության փորձ, ուրիշի գույքի դիտավորությամբ վնասել և ապօրինի զենք կրել, պահելը**

- ալկոհոլային կամ այլ հարբածության վիճակում սպանության փորձ և զենքի գործադրմամբ խուլիգանություն

457. Ա-ն, մտնելով հարևանի բնակարանը, տեսնում է, որ տանն է միայն երկու տարեկան երեխան, և ուրիշ ոչ ոք չկա: Օգտվելով դրանից՝ նա բնակարանից հափշտակում է պատից կախված ոսկյա ժամացույցը, որը զգալի արժեք է ներկայացնում: Ա-ն կատարել է.

- կողոպուտ

- **գողություն**

- ավազակություն

- խարդախություն

458. Ա-ն իմանալով, որ Բ-ն բժշկի թույլտվությամբ թմրամիջոցներ է գործածում, մի քանի անգամ գնացել է Բ-ի բնակարան և նրանից խնդրել իրեն հյուրասիրել թմրամիջոցով: Սակայն Բ-ն ամեն անգամ հրաժարվել է նրան թմրամիջոց հյուրասիրելուց: Հերթական անգամ Բ-ն, ընդառաջելով նրա խնդրանքին, թմրամիջոց է հյուրասիրել Ա-ին և բռնվել ոստիկանության աշխատակիցների կողմից: Բ-ն կատարել է.

- առանց իրացնելու նպատակի թմրամիջոց ապօրինի պահելու և թմրամիջոցը ապօրինի իրացնելու հանցանքներ

- **միայն թմրամիջոց ապօրինի իրացնելու հանցանք**

- թմրամիջոց ապօրինի ձեռք բերելու և պահելու հանցանք

• թմրամիջոց ապօրինի պահելու և իրացնելու հանցանքներ

459. Գերության մեջ գտնվող զինծառայողի կողմից ռազմական նշանակություն ունեցող աշխատանքներին կամ այնպիսի այլ միջոցառումներին կամովին մասնակցելը, որոնք ակնհայտ կերպով կարող են վնաս պատճառել Հայաստանի Հանրապետությանը կամ նրա դաշնակից պետություններին, քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում, որակվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 382-րդ հոդվածով (հանցավոր գործողությունները գերության մեջ գտնվող զինծառայողի կողմից).

• միայն, եթե զինծառայողը սպա կամ ենթասպա չէ

• միայն, եթե զինծառայողը գտնվում է ծայրահեղ անհրաժեշտության մեջ

• միայն, եթե կատարվել է շահադիտական դրդումներով կամ իր նկատմամբ հակառակորդի ներողամիտ վերաբերմունքն ապահովելու նպատակով

■ **եթե բացակայում են պետական դավաճանության հատկանիշները**

460. Թվարկածներից ո՞րը նախատեսված չէ ՀՀ քրեական օրենսգրքում որպես առաջին անգամ դասալքություն կատարած զինծառայողին քրեական պատասխանատվությունից ազատելու պարտադիր հանգամանք.

• եթե դասալքությունը կատարվել է ծանր հանգամանքների զուգորդման հետևանքով ծառայությունից խուսափելու պահից երեք օրվա ընթացքում մեղայականով զորամաս ներկայանալը

• ծառայությունից խուսափելու պահից երեք օրվա ընթացքում մեղայականով զորամաս կամ իրավապահ մարմիններ ներկայանալը

■ **ծառայությունից խուսափելու հարգելի պատճառի առկայությունը**

• ծառայությունից խուսափելու պահից երեք օրվա ընթացքում մեղայականով իրավապահ կամ պետական այլ մարմիններ ներկայանալը

461. Կալանքը, որպես պատիժ, կարող է նշանակվել.

• միայն ոչ մեծ ծանրության հանցանքների համար

■ **միայն ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցանքների համար**

• միայն անզգույշ հանցանքների համար

• միայն առաջին անգամ կատարված հանցանքների համար

462. Կալանքը հանդիսանում է.

• միայն լրացուցիչ պատժատեսակ

• ինչպես հիմնական, այնպես էլ լրացուցիչ պատժատեսակ

• այլընտրանքային պատժատեսակ

■ **միայն հիմնական պատժատեսակ**

463. Եթե օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցիչները ՀՀ տարածքում կատարում են հանցանք, ապա.

• նրանք քրեական պատասխանատվության են ենթարկվում ընդհանուր հիմունքներով

• նրանք ենթակա են միայն կարգապահական պատասխանատվության

■ **նրանց քրեական պատասխանատվության հարցը լուծվում է միջազգային իրավունքի նորմերին համապատասխան**

• նրանց քրեական պատասխանատվության հարցը լուծվում է ՀՀ գլխավոր դատախազի կողմից

464. Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս գտնվող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվող և քաղաքացիություն չունեցող անձինք ՀՀ քրեական օրենսգրքի 190-րդ (հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտներն օրինականացնելը), 200-րդ (առևտրային կաշառք), 201-րդ (արհեստավարժ մարզամրցումների և հանդիսադիր առևտրային մրցույթների մասնակիցներին ու կազմակերպիչներին կաշառելը), 384-րդ (ագրեսիվ պատերազմ), հոդվածներով նախատեսված հանցանքները կատարելու համար ենթակա են քրեական պատասխանատվության Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով.

• եթե այդ արարքը նախատեսված է հանցանքը կատարելու վայրի պետության ՀՀ քրեական օրենսգրքով

• եթե այդ հանցանքի վաղեմության ժամկետը լրացել է

■ **անկախ հանցանքը կատարելու վայրի պետության ՀՀ քրեական օրենսգրքով այդ արարքը նախատեսված լինելուց կամ չլինելուց**

• եթե այդ հանցանքի վաղեմության ժամկետը կասեցված չի եղել

465. Նշված դեպքերից ո՞րը կհամարվի վտանգավոր ռեցիդիվ.

• դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել ծանր հանցագործության համար

■ ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար

• ծանր հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել դիտավորյալ հանցագործության համար

• դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում, եթե անձը նախկինում ազատազրկման է դատապարտվել դիտավորյալ հանցագործության համար

466. Անզգուշությամբ կատարված արարքը հանցագործություն է, եթե.

■ դա հատկապես նախատեսված է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով

• լրացել է այն կատարող անձի 16 տարին

• այն ուղղված է անձի կյանքի դեմ

• այն էական վնաս է պատճառել անձի իրավունքներին և օրինական շահերին

467. Չավարտված հանցագործություն են համարվում.

• հանցափորձը և բոլոր հանցագործությունների նախապատրաստությունը

■ հանցափորձը և ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների նախապատրաստությունը

• ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների փորձը և նախապատրաստությունը

• ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների փորձը և բոլոր հանցագործությունների նախապատրաստությունը

468. Հանցափորձը հնարավոր է.

• միայն գործողությամբ

• միայն անգործությամբ

■ գործողությամբ և անգործությամբ

• գործողությամբ, իսկ ծանր և առանձնապես ծանր հանցանքների դեպքում՝ նաև անգործությամբ

469. Նշված դատողություններից ո՞րն է ճիշտ.

• կազմակերպիչը, դրդիչը և օժանդակողը բոլոր դեպքերում ենթակա են պատասխանատվության կատարված հանցանքը նախատեսող հոդվածով՝ հղում կատարելով ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-րդ հոդվածին (հանցակիցների տեսակները)

■ կազմակերպիչը, դրդիչը և օժանդակողը ենթակա են պատասխանատվության կատարված հանցանքը նախատեսող հոդվածով՝ հղում կատարելով ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-րդ հոդվածին (հանցակիցների տեսակները)՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանք միաժամանակ եղել են հանցագործության համակատարողներ

• կազմակերպիչը, դրդիչը և օժանդակողը ենթակա են պատասխանատվության կատարված հանցանքը նախատեսող հոդվածով՝ հղում կատարելով ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-րդ հոդվածին (հանցակիցների տեսակները)՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանք չեն հանդիսանում հանցագործության հատուկ սուբյեկտ

• կազմակերպիչը, դրդիչը և օժանդակողը բոլոր դեպքերում ենթակա են պատասխանատվության կատարված հանցանքը նախատեսող հոդվածով՝ առանց հղում կատարելու ՀՀ քրեական օրենսգրքի 38-րդ հոդվածին (հանցակիցների տեսակները)

470. Նշված դատողություններից ո՞րն է ճիշտ.

■ ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածում նշված հանցագործության հատուկ սուբյեկտ չհամարվող անձը, ով մասնակցել է այդ հոդվածով նախատեսված հանցանքի կատարմանը, տվյալ հանցագործության համար կարող է պատասխանատվություն կրել միայն որպես կազմակերպիչ, դրդիչ կամ օժանդակող

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածում նշված հանցագործության հատուկ սուբյեկտ չհամարվող անձը, ով մասնակցել է այդ հոդվածով նախատեսված հանցանքի կատարմանը, տվյալ հանցագործության համար պատասխանատվություն է կրում որպես կատարող

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածում նշված հանցագործության հատուկ սուբյեկտ չհամարվող անձը, ով մասնակցել է այդ հոդվածով նախատեսված հանցանքի կատարմանը, տվյալ հանցագործության համար կարող է պատասխանատվություն կրել միայն որպես օժանդակող

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածում նշված հանցագործության հատուկ սուբյեկտ չհամարվող անձը, ով մասնակցել է այդ հոդվածով նախատեսված հանցանքի կատարմանը, ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության

471. Զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակումը համարվում է.

• լրացուցիչ պատժատեսակ

• և՛ հիմնական, և՛ լրացուցիչ պատժատեսակ

■ **հիմնական պատժատեսակ**

• այլընտրանքային պատժատեսակ

472. Եթե դատապարտվողն ի վիճակի չէ անհապաղ և ամբողջությամբ վճարելու նշանակված տուգանքը, ապա դատարանը.

• տուգանքը փոխարինում է հանրային աշխատանքներով

■ **նրա համար վճարման ժամկետ է սահմանում առավելագույնը մեկ տարի ժամկետով կամ թույլատրում է տուգանքը մաս առ մաս վճարել նույն ժամկետում**

• նրա համար վճարման ժամկետ է սահմանում առավելագույնը վեց ամիս ժամկետով կամ թույլատրում է տուգանքը մաս առ մաս վճարել նույն ժամկետում

• պատիժը պայմանականորեն չի կիրառում

473. Զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակումը կարող է կիրառվել միայն.

■ **սպայի կամ ենթասպայի կոչում ունեցող զինծառայողի նկատմամբ**

• սպայի կոչում ունեցող զինծառայողի նկատմամբ

• գլխավոր խմբի զինվորական կոչում ունեցող զինծառայողի նկատմամբ

• ժամկետային զինծառայողի նկատմամբ

474. Ո՞ր հանցագործությունների համար կարող է նշանակվել զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակումը.

• զինվորական ծառայության կարգի դեմ ուղղված ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների համար

• զինվորական ծառայության կարգի դեմ ուղղված ցանկացած հանցագործությունների համար

• զինծառայողների կողմից կատարված ցանկացած հանցագործությունների համար

■ **զինվորական ծառայության կարգի դեմ ուղղված ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործությունների համար**

475. Ի՞նչ ժամկետով են կիրառվում զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակման բովանդակությունը կազմող սահմանափակումները.

• երեք ամսից մեկ տարի ժամկետով

• երեք ամսից երկու տարի ժամկետով

■ **երեք ամսից երեք տարի ժամկետով**

• երեքից վեց ամիս ժամկետով

476. Նշվածներից ո՞րը չի հանդիսանում զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակման բովանդակությունը կազմող սահմանափակում.

• տվյալ անձը երեք ամսից երեք տարի ժամկետով չի կարող նշանակվել իր զբաղեցրած պաշտոնից ավելի բարձր (այդ թվում՝ ավելի բարձր վարձատրվող) պաշտոնի

■ **երեք ամսից երեք տարի ժամկետով տվյալ անձի դրամական բավարարման գումարից պահվում է 30 տոկոս**

• տվյալ անձին երեք ամսից երեք տարի ժամկետով չի կարող շնորհվել ավելի բարձր հերթական կոչում

• երեք ամսից երեք տարի ժամկետով կասեցվում է հերթական զինվորական կոչում շնորհելու օրենքով սահմանված ժամկետը՝ դրամական բավարարման գումարից մինչև 20 տոկոս պահումով

477. Զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակումը չի կարող նշանակվել.

• միայն եթե առկա է հանցանքների համակցություն, և կատարված հանցագործություններից մեկի համար կարող է նշանակվել կամ նշանակված է ազատությունից զրկելու հետ կապված կամ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու հետ կապված պատիժ

■ **եթե առկա է հանցանքների կամ դատավճիռների համակցություն, և կատարված հանցագործություններից մեկի համար կարող է նշանակվել կամ նշանակված է ազատությունից զրկելու հետ կապված կամ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու հետ կապված պատիժ**

• միայն եթե առկա է դատավճիռների համակցություն, և կատարված հանցագործություններից մեկի համար կարող է նշանակվել կամ նշանակված է ազատությունից զրկելու հետ կապված կամ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու հետ կապված պատիժ

• միայն եթե առկա է հանցանքների համակցություն, և կատարված հանցագործություններից մեկի համար կարող է նշանակվել կամ նշանակված է ազատությունից զրկելու հետ կապված պատիժ

478. Զինծառայողի կողմից, օրենքով սահմանված հիմքերով, զինվորական ծառայությունից ազատվելու դեպքում դատարանի կողմից զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակումը փոխարինվում է տուգանքով՝ զինվորական ծառայության մեջ սահմանափակման մեկ ամիսը հաշվարկելով նվազագույն աշխատավարձի.

• տասնապատիկի դիմաց

■ **երեսնապատիկի դիմաց**

• հարյուրապատիկի դիմաց

• հիսնապատիկի դիմաց

479. Մինչև դատավճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը կալանքի տակ պահելու ժամկետը հաշվակցվում է ազատազրկման, կարգապահական գումարտակում պահելու ձևով նշանակված պատժին.

• մեկ օրը հաշվելով մեկուկես օրվա դիմաց

• մեկ օրը հաշվելով երկու օրվա դիմաց

• երկու օրը հաշվելով մեկ օրվա դիմաց

■ **մեկ օրը հաշվելով մեկ օրվա դիմաց**

480. Մինչև դատավճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը կալանքի տակ պահելու ժամկետը հաշվակցվում է հանրային աշխատանքների ձևով նշանակված պատժին՝ մեկ օրը հաշվելով.

• հինգ ժամի դիմաց

■ **երեք ժամի դիմաց**

• տասը ժամի դիմաց

• տասնհինգ ժամի դիմաց

481. Մինչև դատավճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը կալանքի տակ պահելու կամ այլ պետությունում կատարած հանցանքի համար դատարանի դատավճռով ազատազրկման ձևով նշանակված պատիժը կրելու ժամանակ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 16-րդ հոդվածի (հանցանք կատարած անձանց հանձնելը) հիման վրա անձին հանձնելու դեպքում.

• այլ պետությունում կատարած հանցանքի համար դատարանի դատավճռով ազատազրկման ձևով նշանակված պատիժը հաշվի չի առնվում

• մեկ օրը հաշվարկվում է մեկուկես օրվա դիմաց

■ **մեկ օրը հաշվարկվում է մեկ օրվա դիմաց**

• մեկ օրը հաշվարկվում է երկու օրվա դիմաց

482. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի (պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելը)՝ պայմանական վաղաժամկետ ազատում կարող է կիրառվել միայն, եթե դատապարտյալը փաստացի կրել է ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության համար նշանակված պատժի ոչ պակաս, քան.

• մեկ քառորդը

• կեսը

■ **մեկ երրորդը**

• երկու երրորդը

483. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի (պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելը)՝ պայմանական վաղաժամկետ ազատում կարող է կիրառվել միայն, եթե դատապարտյալը փաստացի կրել է ծանր հանցագործության համար նշանակված պատժի ոչ պակաս, քան.

• մեկ քառորդը

■ **կեսը**

• մեկ երրորդը

• երկու երրորդը

484. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի (պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելը)՝ պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելը հնարավոր է միայն.

- ■ **ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության դեպքում**
- • անզգույշ հանցագործության դեպքում
- • առաջին անգամ հանցանք կատարելու դեպքում
- • լրացուցիչ պատժատեսակի նշանակման դեպքում

485. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի (պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելը)՝ պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելու դեպքում.

- • անձը չի կարող ազատվել լրացուցիչ պատժից
- • անձը կարող է միայն մասնակիորեն ազատվել լրացուցիչ պատժից
- ■ **անձը կարող է լրիվ կամ մասնակիորեն ազատվել լրացուցիչ պատժից**
- • անձը կարող է լրիվ կամ մասնակիորեն ազատվել լրացուցիչ պատժից, եթե հատուցել է տուժողին հանցագործությամբ պատճառված նյութական վնասը

486. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի (պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելը)՝ պատժի չկրած մասը կարող է փոխարինվել ավելի մեղմ պատժատեսակով դատապարտյալի կողմից պատժի ոչ պակաս, քան.

- • կեսը փաստացի կրելուց հետո
- • երկու երրորդը փաստացի կրելուց հետո
- • մեկ քառորդը փաստացի կրելուց հետո
- ■ **մեկ երրորդը փաստացի կրելուց հետո**

487. Արտակարգ հանգամանքների հետևանքով պատժից ազատելը դատարանի.

- ■ **իրավունքն է**
- • պարտականությունն է

• ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցագործությունների դեպքում իրավունքն է, իսկ ծանր և առանձնապես հանցագործությունների դեպքում՝ պարտականությունը

• առաջին անգամ հանցանք կատարելու դեպքում իրավունքն է, իսկ մնացած դեպքերում՝ պարտականությունը

488. Եթե անձը մինչև դատվածությունը մարվելը նոր հանցանք է կատարում, ապա.

• դատվածության մարման ժամկետն կասեցվում է

■ **դատվածության մարման ժամկետն ընդհատվում է**

• դատվածությունը մարվում է

• դատվածությունը հանվում է

489. Անչափահասների նկատմամբ տուգանքը նշանակվում է պատիժ նշանակելու պահին Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի.

• երեսնապատիկից հինգհարյուրապատիկի չափով

■ **տասնապատիկից հինգհարյուրապատիկի չափով**

• հիսնապատիկից հինգհարյուրապատիկի չափով

• երեսնապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով

490. Անչափահասին հատուկ ուսումնադաստիարակչական կամ բժշկական-դաստիարակչական հաստատությունում տեղավորելու միջոցով պատժից ազատելը հնարավոր է.

• առաջին անգամ ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության կատարման դեպքում

• ցանկացած տեսակի հանցանքի կատարման դեպքում՝ անկախ առաջին անգամ կատարելու հանգամանքից

■ **ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության կատարման դեպքում**

• մինչև տասնվեց տարին լրանալը հանցանք կատարելու դեպքում

491. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 94-րդ հոդվածի (պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատելը)՝ անչափահաս տարիքում

հանցանք կատարած և ազատազրկման դատապարտված անձի նկատմամբ պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատում կարող է կիրառվել, եթե դատապարտյալը փաստացի կրել է ծանր հանցագործության համար նշանակված պատժի ոչ պակաս, քան.

- կեսը
- երկու երրորդը
- **■ մեկ երրորդը**
- մեկ քառորդը

492. Այլ անձին մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի հարուցիչով վարակելու ակնհայտ վտանգի ենթարկելու սուբյեկտը.

- միայն այն անձն է, ով գիտեր իր մոտ այդ հիվանդության առկայության մասին
- **■ 16 տարին լրացած, ֆիզիկական մեղսունակ անձն է**
- 14 տարին լրացած, ֆիզիկական մեղսունակ անձն է
- միայն ՁԻԱՀ-ով հիվանդ անձն է

493. Փոխպատվաստման վիրահատություն կատարելու կանոնները խախտելը համարվում է հանցագործություն.

- անկախ որևէ հետևանքի վրա հասնելուց
- **■ եթե դա անզգուշությամբ ծանր կամ միջին ծանրության վնաս է պատճառել մարմնի մասեր կամ հյուսվածքներ տվողի կամ ընդունողի առողջությանը**
- միայն եթե դա անզգուշությամբ առաջացրել է տուժողի մահ
- միայն եթե դա կատարվել է մարմնի մասեր կամ հյուսվածքներ տվողի կամքին հակառակ

494. Անձին՝ առանց իր ազատ կամքի արտահայտության և իրազեկված ու պատշաճ ձևակերպված համաձայնության բժշկական կամ գիտական փորձերի ենթարկելը հանցագործություն է.

- **■ անկախ որևէ հետևանքի վրա հասնելուց**
- միայն եթե դա անզգուշությամբ ծանր կամ միջին ծանրության վնաս է պատճառել նրա առողջությանը

• միայն եթե դա անզգուշությամբ առաջացրել է տուժողի մահ

• միայն եթե դա կատարվել է անօգնական վիճակում գտնվող անձի նկատմամբ

495. Քրեորեն պատժելի է ծնողի կողմից երեխային կամ տասնութ տարին լրացած անաշխատունակ զավակին դատարանի վճռով ապրուստի միջոցներ վճարելուց.

• ցանկացած տևողությամբ չարամտորեն խուսափելը

■ **երեք ամսից ավելի չարամտորեն խուսափելը**

• միայն վեց ամսից ավելի չարամտորեն խուսափելը

• մեկ ամսից ավելի չարամտորեն խուսափելը

496. Գույքի պահպանության պարտականություններն անփույթ կամ անբարեխիղճ կատարելը համարվում է հանցագործություն.

• անկախ որևէ հետևանքի վրա հասնելուց

• եթե դրա հետևանքով տեղի է ունեցել այդ գույքի զգալի չափերի հասնող հափշտակում, վնասում կամ կորուստ

■ **եթե դրա հետևանքով տեղի է ունեցել այդ գույքի խոշոր չափերի հասնող հափշտակում, վնասում կամ կորուստ**

• միայն եթե դրա հետևանքով տեղի է ունեցել այդ գույքի առանձնապես խոշոր չափերի հասնող հափշտակում, վնասում կամ կորուստ

497. Կեղծ գովազդի սուբյեկտ կարող է լինել.

• միայն գովազդատուն

• միայն գովազդ արտադրողը

• միայն գովազդակիրը

■ **գովազդատուն, գովազդ արտադրողը կամ գովազդակիրը**

498. Կեղծ գինի կամ կեղծ օղի կամ ալկոհոլային այլ կեղծ խմիչք պատրաստելը համարվում է հանցագործություն.

■ **եթե դա կատարվել է իրացման նպատակով**

• միայն եթե դա անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ կամ այլ ծանր հետևանքներ

• միայն եթե դա զուգորդվել է հարկ վճարելուց խուսափելով

• միայն եթե դա կատարվել է խոշոր չափերով

499. Ծահադիտական նպատակով այլ անձի պոռնկությամբ զբաղվելուն ներգրավելը որակվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ հոդվածով՝ որպես հասարակական բարոյականության դեմ ուղղված հանցագործություն.

• բոլոր դեպքերում

• եթե դա կատարվել է անչափահասի նկատմամբ

■ **եթե բացակայում են մարդու թրաֆիքինգի կամ շահագործման հատկանիշները**

• եթե դա կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով

500. Պետական պարգևները հափշտակելը համարվում է.

■ **կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություն**

• պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործություն

• մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություն

• սեփականության դեմ դեմ ուղղված հանցագործություն

501. Զորամաս կամ հատուկ պահպանվող զինվորական այլ տարածք սահմանված կարգի խախտմամբ մուտք գործելը հանցագործություն է.

• միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով

• միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է զենք կամ որպես զենք օգտագործվող այլ առարկա գործադրելով

• միայն այն դեպքում, եթե դա անզգուշությամբ առաջացրել է ծանր հետևանքներ

■ **բոլոր դեպքերում**

502. Պետին (հրամանատարին) ծեծելը կամ նրա նկատմամբ այլ բռնություն գործադրելը կամ դա գործադրելու սպառնալիքը պետի (հրամանատարի)

կամ նրա մերձավորի նկատմամբ, եթե դա կապված չէ զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու հետ.

• հանցագործություն չէ անկախ սուբյեկտից, շարժառիթից և վայրից

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է սպայի կամ ենթասպայի կողմից

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է խուլիգանական դրդումներով

■ **հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է զորամասում կամ զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում**

503. Ստորադասին (ենթակային) ծեծելը կամ նրա նկատմամբ այլ բռնություն գործադրելը կամ դա գործադրելու սպառնալիքը ստորադասի (ենթակայի) կամ նրա մերձավորի նկատմամբ, եթե դա կապված չէ զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու հետ.

• հանցագործություն չէ՝ անկախ սուբյեկտից, իրադրությունից և վայրից

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է սպայի կողմից

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է այլ զինծառայողների ներկայությամբ

■ **հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է զորամասում կամ զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում**

504. Զինծառայողի կողմից զորամասում, ծառայության վայրում կամ զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու ընթացքում մոլեխաղերի մասնակցելը.

• հանցագործություն չէ՝ անկախ նպատակից, կրկնակիությունից և հետևանքից

■ **հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է իր կամ այլ անձի համար գույք, գույքի նկատմամբ իրավունք, արժեթղթեր կամ որևէ այլ առավելություն ստանալու նպատակով**

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է նույն արարքի համար կարգապահական տույժի ենթարկվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում երկրորդ անգամ

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա էական վնաս է պատճառել զինվորական ծառայության շահերին

505. Թմրամիջոց կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութ ապօրինի գործածելը.

• հանցագործություն չէ անկախ կրկնակիությունից, սուբյեկտից, վայրից, ժամանակից և թմրամիջոցի կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութի տեսակից

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է նույն արարքի համար վարչական տույժի ենթարկվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում երկրորդ անգամ

■ **հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է զինծառայողի կողմից զորամասում, ծառայության վայրում կամ զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու ընթացքում**

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա սինթետիկ թմրամիջոց կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութ է

506. Ցեղասպանությունը և խաղաղության ու մարդկության անվտանգության դեմ ուղղված մյուս հանցագործությունները հերքելը, մեղմացնելը, դրանց հավանություն տալը կամ արդարացնելը.

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է օտարերկրյա քաղաքացու կողմից

■ **հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է ռասայական պատկանելության, մաշկի գույնի, ազգային կամ էթնիկական ծագման կամ կրոնական պատկանելության հիման վրա՝ անձի կամ անձանց խմբի նկատմամբ ատելություն, խտրականություն կամ բռնություն հրահրելու նպատակով**

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե դա կատարվել է շահադիտական դրդումներով

• հանցագործություն է՝ անկախ սուբյեկտից, շարժառիթից և նպատակից

507. Հայաստանի Հանրապետության և այլ պետությունների տարածքում անձի կողմից հանցանք կատարելու դեպքում.

• նրա պատասխանատվությունը վրա է հասնում այն պետության քրեական օրենսգրքով, որի քաղաքացին է անձը

■ **նրա պատասխանատվությունը վրա է հասնում Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով, եթե անձը քրեական պատասխանատվության է կանչվել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ**

• նրա պատասխանատվությունը վրա է հասնում Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով, եթե անձը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի է

• նրա պատասխանատվությունը վրա է հասնում Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով, եթե անձը Հայաստանի Հանրապետության երկքաղաքացի է

508. Քրեական պատասխանատվության հիմքն է.

■ **հանցանքը, այսինքն՝ այնպիսի արարք կատարելը, որն իր մեջ պարունակում է քրեական օրենքով նախատեսված հանցակազմի բոլոր հատկանիշները**

• հանցագործությունը, որը համապատասխանում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված որևէ հանցակազմի հատկանիշներին

• հանցագործությունը, որն իրենում ներառում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի որևէ հոդվածով նախատեսված հանցակազմի տարրեր

• այն հանրորեն վտանգավոր, մեղավորությամբ կատարված հակաօրինական արարքը, որը պարունակում է քրեական օրենքով նախատեսված որևէ հանցակազմի տարրեր

509. Ֆ-ն որոշեց սպանել քննիչ Գ-ին, քանի որ վերջինիս իրեն քրեական պատասխանատվության էր ենթարկել ավազակության համար: Վերցնելով իր մոտ ապօրինի պահվող ակոսափող հրազենը՝ Ֆ-ն գիշերը թաքնվեց Գ-ի շենքի մոտի թփերում՝ սպասելով Գ-ի վերադարձին: Տեսնելով շենքին մոտեցող Գ-ին՝ Ֆ-ն կրակեց նրա ուղղությամբ, սակայն վրիպեց: Գ-ն անմիջապես վնասազերծեց Ֆ-ին և բերեց ոստիկանություն: Որակե՛լ Ֆ-ի արարքը.

• հասարակ սպանության փորձ և ապօրինի կերպով հրազեն կրել, պահել

• սպանության փորձ՝ կապված անձի կողմից ծառայողական գործունեության իրականացման հետ

■ **սպանության փորձ՝ կապված անձի կողմից ծառայողական գործունեության իրականացման հետ և ապօրինի կերպով հրազեն կրել, պահել**

• այլ հանցանքը թաքցնելու նպատակով սպանության փորձ

510. Ուշ երեկոյան Դ-ն, կանգնեցնելով Ռ-ի ավտոմեքենան, խնդրեց իրեն տանել քաղաքից դուրս: Ճանապարհին նա իր մոտ պահվող սառը զենք չհանդիսացող դանակի սպառնալիքով Ռ-ից պահանջեց վերջինիս մոտ եղած ողջ գումարը: Հանդիպելով Ռ-ի դիմադրությանը՝ Դ-ն դիմեց փախուստի՝ չկարողանալով տիրանալ գումարին: Որակե՛լ Դ-ի արարքը.

■ **զենքի կամ որպես զենք օգտագործվող առարկայի գործադրմամբ ավազակություն**

• զենքի կամ որպես զենք օգտագործվող առարկայի գործադրմամբ ավազակության փորձ

• հասարակ ավազակության փորձ

• հասարակ ավազակություն

511. Խ-ն հեռախոսով գործարար Զ-ից պահանջեց 10 միլիոն ՀՀ դրամ՝ սպառնալով պահանջը չկատարելու դեպքում սպանել նրա մանկահասակ որդուն: Զ-ն նշված ժամին գումարը բերեց պայմանավորված վայր, սակայն Խ-ն, զղջալով իր կատարածի համար և վախենալով քրեական պատասխանատվությունից, հրաժարվեց գումարը վերցնելուց: Որակե՛լ Խ-ի արարքը.

• ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, քանի որ կամովին հրաժարվել է հանցանքն ավարտին հասցնելուց

• առանձնապես խոշոր չափերով ավազակություն

• առանձնապես խոշոր չափերով շորթման փորձ

■ **առանձնապես խոշոր չափերով շորթում**

512. Լ-ն, արտաամուսնական կապերի մեջ գտնվելով Ք-ի հետ, նրանից երեխա էր սպասում: Ք-ն, իմանալով, որ Լ-ն հղի է, հայտնեց, որ այլևս չի ցանկանում շարունակել հարաբերությունները: Ծննդաբերությունից երկու շաբաթ անց, կատարվածից ազդվելով, ամաչելով, գտնվելով հոգեճնշող վիճակում, Լ-ն բարուրով երեխային թաղեց ձյան մեջ՝ նրան սպանելու նպատակով: Սակայն անցորդներից մեկը նկատեց երեխային, որի կյանքը հիվանդանոցում հաջողվեց փրկել: Որակե՛լ Լ-ի արարքը.

• առանձին դաժանությամբ սպանության փորձ

■ **մոր կողմից նորածին երեխայի սպանության փորձ**

• հասարակ սպանության փորձ

• հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում սպանության փորձ

513. Մեկուկես տարվա զինծառայողներ Ս-ն և Ռ-ն, որը ջոկի հրամանատար էր, աննշան թերացումների համար պարբերաբար ծեծում

էին իրենց ջոկի զինվոր Ա-ին և վիրավորում նրա պատիվն ու արժանապատվությունը: Վերջինս մի քանի անգամ դիմել էր հրամանատարությանը, և դասակի հրամանատարը մի քանի անգամ զգուշացրել էր Ս-ին և Ռ-ին և նույնիսկ նրանց ենթարկել կարգապահական պատասխանատվության: Չնայած դրան՝ Ս-ն և Ռ-ն շարունակում էին ծեծել Ա-ին, և հերթական ծեծից հետո Ա-ն ինքնասպան լինելու նպատակով զուգարանի առաստաղից կախեց օղակով պարան, բարձրացավ աթոռին, օղակը հագցրեց իր պարանոցին, ոտքով հրեց աթոռն ու սկսեց խեղդվել: Սակայն զորանոցի օրապահի միջամտության շնորհիվ Ա-ի կյանքը հաջողվեց փրկել: Որակե՛լ Ս-ի և Ռ-ի արարքները.

• Ս-ն և Ռ-ն ենթակա են քրեական պատասխանատվության ծանրացուցիչ հանգամանքով ինքնասպանության հասցնելու փորձի համար

• Ս-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության ինքնասպանության հասցնելու փորձի համար, իսկ Ռ-ն՝ ծանրացուցիչ հանգամանքով ինքնասպանության հասցնելու փորձի համար

• Ս-ն և Ռ-ն ենթակա են քրեական պատասխանատվության ծանրացուցիչ հանգամանքով ինքնասպանության հասցնելու համար

■ **Ս-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության ինքնասպանության հասցնելու համար, իսկ Ռ-ն՝ ծանրացուցիչ հանգամանքով ինքնասպանության հասցնելու համար**

514. Բ-ն պատահաբար լսեց Կ-ի հեռախոսային խոսակցությունը, որից իմացավ, որ Կ-ն եկել է բանկ, որպեսզի ստանա թռչնաբուծական ֆերմայի աշխատակիցների աշխատավարձը՝ 520.000 ՀՀ դրամի չափով: Հետևելով Կ-ին և ամայի խաչմերուկում հասնելով նրան՝ Բ-ն քարով հարվածեց Կ-ի գլխին՝ նրա առողջությանը պատճառելով միջին ծանրության վնաս և ընկած Կ-ի ձեռքից վերցնելով պայուսակը՝ դիմեց փախուստի: Պարզվեց, որ Կ-ն բանկից չէր ստացել գումարը, և պայուսակում փող չկա: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

• խոշոր չափերով գույք հափշտակելու նպատակով ավազակության փորձ

• խոշոր չափերով գույք հափշտակելու նպատակով, որպես զենք օգտագործվող առարկայի գործադրմամբ ավազակության փորձ

■ **խոշոր չափերով գույք հափշտակելու նպատակով, որպես զենք օգտագործվող առարկայի գործադրմամբ ավազակություն**

• խոշոր չափերով գույք հափշտակելու նպատակով, որպես զենք օգտագործվող առարկայի գործադրմամբ ավազակության փորձ և դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառել

515. Բ-ն, դիսկոտեկում ծանոթանալով անչափահաս Ս-ի հետ, ուղեկցեց նրան տուն: Ճանապարհին նրանք մտան պուրակ, որտեղ Բ-ն առաջարկեց նստել նստարանին, որից հետո փորձեց գրկել Ս-ին: Երբ վերջինս մի կողմ քաշվեց, Բ-ն, դրանից վրդովված, երկու անգամ հարվածեց նրա դեմքին՝ առողջությանը պատճառելով թեթև նվաս: Տեսնելով, որ աղջիկը շփոթված է և, նկատելով նրա մատի ադամանդյա քարով ոսկյա մատանին, Բ-ն բռնեց աղջկա ձեռքը, մատից հանեց մատանին և փախավ: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

■ **կողոպուտ և դիտավորությամբ առողջությանը թեթև վնաս պատճառել**

• ավազակություն

• կողոպուտ

• ավազակություն և դիտավորությամբ առողջությանը թեթև վնաս պատճառել

516. Ս-ն գրանցվեց որպես անհատ ձեռնարկատեր և բացեց առևտրի սրահ: Այն աշխատացնելու երրորդ օրը խանութ եկավ նախկինում ավազակության համար դատապարտված Կ-ն և հայտարարեց, որ առևտրի սրահը աշխատացնելու համար Ս-ն իրեն պետք է ամեն ամսվա վերջում վճարի 100.000 դրամ, որի դիմաց էլ Կ-ն կհովանավորի իրեն և <<կապահովի>> սրահի անվտանգությունը: Պահանջը չկատարելու դեպքում Կ-ն սպառնաց այրել խանութը: Հաջորդ օրը Ս-ն կատարված մասին հայտնեց ոստիկանություն, և ամսվա վերջում, գումարը Ս-ից ստանալու պահին Կ-ն ձերբակալվեց: Որակե՛լ Կ-ի արարքը.

• շորթման նախապատրաստություն

• շորթման փորձ

• շորթման փորձ և գույքը ոչնչացնելու սպառնալիք

■ **շորթում**

517. Վ-ն իրենց բնակավայրի դաշտերից մեկում գտավ փայտե արկղ, որի մեջ հայտնաբերեց տարբեր տրամաչափի փամշուշտներ: Իմանալով, որ իր ծանոթ Կ-ն, ում ինքը փող էր պարտք, հետաքրքրված է զենք-ռազմամթերքով, առաջարկեց պարտքի դիմաց վերցնել փամփուշտները: Կ-ն համաձայնեց և վերցրեց դրանք: Կ-ի կողմից իր տանը ռազմամթերք ապօրինի պահելու վերաբերյալ ոստիկանությունում ստացվեցին

օպերատիվ տվյալներ, որոնց հիման վրա քննիչը Կ-ի բնակարանում խուզարկություն կատարելու միջնորդություն ներկայացրեց դատարան, որը բավարարվեց: Խուզարկությունից առաջ քննիչը Կ-ին առաջարկեց կամավոր ներկայացնել զենք, ռազմամթերք, թմրամիջոցներ, հոգեմետ նյութեր, եթե այդպիսիք կան: Կ-ն քննիչին ներկայացրեց Վ-ից վերցված փամփուշտները: Փորձաքննության եզրակացության համաձայն՝ դրանք հանդիսանում էին ռազմամթերք: Որակե՛լ Կ-ի արարքը.

• Կ-ն ազատվում է քրեական պատասխանատվությունից ռազմամթերք ապօրինի ձեռք բերելու և պահելու համար, քանի որ դրանք կամովին հանձնել է իրավապահ մարմնին

• Կ-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության միայն ռազմամթերք ապօրինի ձեռք բերելու համար, իսկ ռազմամթերք ապօրինի պահելու համար նա ազատվում է քրեական պատասխանատվությունից, քանի որ կամովին հանձնել է ապօրինի պահվող ռազմամթերքը

• Կ-ն քննիչի հայեցողությամբ կարող է ազատվել քրեական պատասխանատվությունից ռազմամթերք ապօրինի ձեռք բերելու և պահելու համար, քանի որ դրանք կամովին հանձնել է իրավապահ մարմնին

■ **Կ-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության ռազմամթերք ապօրինի ձեռք բերելու և պահելու համար, իսկ ռազմամթերքը կամովին քննիչին ներկայացնելը պետք է գնահատվի որպես պատիժն ու պատասխանատվությունը մեղմացնող հանգամանք**

518. Նշվածներից ո՞րը նախատեսված չէ որպես բռնաբարության ծանրացնող հանգամանք ՀՀ քրեական օրենսգրքի 138-րդ հոդվածում.

• կատարվել է տուժողի կամ այլ անձի նկատմամբ առանձին դաժանությամբ

• կատարվել է ակնհայտ հղի կնոջ նկատմամբ

■ **կատարվել է ակնհայտ անօգնական վիճակում գտնվող անձի նկատմամբ**

• կատարվել է զենքի կամ որպես զենք օգտագործվող այլ առարկայի գործադրմամբ կամ դա գործադրելու սպառնալիքով

519. Բռնաբարության և սեքսուալ բնույթի բռնի գործողությունների հանցակազմում անօգնական վիճակում գտնվող է համարվում.

■ **այն անձը, որը որոշակի հանգամանքների ուժով մշտապես կամ ժամանակավորապես զրկված է եղել հանցավորին դիմադրություն ցույց տալու կամ իր նկատմամբ կատարվող արարքի բնույթը գիտակցելու կամ հասկանալու հնարավորությունից, ինչպես նաև 12 տարին չլրացած անձը**

• միայն այն անձը, որը որոշակի հանգամանքների ուժով մշտապես կամ ժամանակավորապես զրկված է եղել հանցավորին դիմադրություն ցույց տալու հնարավորությունից

• միայն այն անձը, որը որոշակի հանգամանքների ուժով մշտապես կամ ժամանակավորապես զրկված է եղել իր նկատմամբ կատարվող արարքի բնույթը գիտակցելու կամ հասկանալու հնարավորությունից

• միայն 12 տարին չլրացած անձը

520. Նշվածներից ո՞րը չի հանդիսանում սեքսուալ բնույթի բռնի գործողությունների ծանրացնող հանգամանք ՀՀ քրեական օրենսգրքի 139-րդ հոդվածում.

• անզգուշությամբ առաջացրել են տուժողի մահ կամ այլ ծանր հետևանքներ

• կատարվել է ակնհայտ հղի կնոջ նկատմամբ

■ **կատարվել է կրկին**

• կատարվել է ուղղիչ հիմնարկում պատիժը կրող անձի նկատմամբ, կալանավորվածներին պահելու վայրում կամ ձերբակալվածներին պահելու վայրում պահվող անձի նկատմամբ, կարգապահական գումարտակում պահվող անձի նկատմամբ, զորամասում զինծառայողի նկատմամբ, բուժհաստատությունում բուժվող կամ հետազոտվող անձի նկատմամբ կամ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով այլ կերպ ազատությունից զրկված անձի նկատմամբ համապատասխան հաստատության աշխատակցի կողմից

521. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 140-րդ հոդվածի 2-րդ մասում որպես սեռական հարաբերության կամ սեքսուալ բնույթի գործողություններին հարկադրելու ծանրացնող հանգամանք նախատեսված է.

■ **ակնհայտ տասնվեց տարին չլրացած անձի նկատմամբ կատարելը**

• տուժողի նյութական կամ այլ կախվածությունն օգտագործելով կատարելը

• տուժողի նյութական կախվածությունն օգտագործելով կատարելը

• ծնողի կողմից կատարելը

522. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 2-րդ մասով որպես տասնվեց տարին չլրացած անձի հետ սեռական հարաբերության կամ տասնվեց տարին չլրացած անձի նկատմամբ սեքսուալ բնույթի գործողություններ կատարելու ծանրացնող հանգամանք է նախատեսված.

• տասնութ տարին լրացած անձի կողմից կատարելը

• տասնինը տարին լրացած անձի կողմից կատարելը

• քսան տարին լրացած անձի կողմից կատարելը

■ **քսանմեկ տարին լրացած անձի կողմից կատարելը**

523. Անառակաբարո գործողություններ կատարելը համարվում է հանցագործություն.

• միայն եթե հանցագործության սուբյեկտը 18 տարին լրացած է, իսկ տուժողը՝ ակնհայտ 16 տարին չլրացած

■ **եթե հանցագործության սուբյեկտը 18 տարին լրացած է, իսկ տուժողը՝ ակնհայտ 16 տարին չլրացած, կամ եթե հանցագործության սուբյեկտը 16 տարին լրացած է, իսկ տուժողը՝ 14 տարին չլրացած**

• միայն եթե հանցագործության սուբյեկտը 16 տարին լրացած է, իսկ տուժողը՝ 14 տարին չլրացած

• միայն եթե հանցագործության սուբյեկտը 18 տարին լրացած է, իսկ տուժողը՝ ակնհայտ 14 տարին չլրացած

524. Նշվածներից ո՞րը նշված չէ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 142-րդ հոդվածում որպես անառակաբարո գործողությունների ծանրացնող հանգամանք.

• տասնութ տարին լրացած անձի կողմից տասնչորս տարին չլրացած անձի նկատմամբ կատարելը

• միևնույն անձի նկատմամբ պարբերաբար կատարելը

■ **տուժողի անօգնական վիճակն օգտագործելով կատարելը**

• էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցի կիրառմամբ կատարելը

525. Եթե 16 տարին լրացած անձը բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով անառակաբարո գործողություն է կատարում 14 տարին չլրացած անձի նկատմամբ, ապա նրա արարքը որակվում է որպես.

• բռնաբարություն

• ծանրացնող հանգամանքներում բռնաբարություն

■ **ծանրացնող հանգամանքներում անառակաբարո գործողություններ**

• հանցագործությունների համակցությամբ՝ բռնաբարություն և առողջությանը համապատասխան ծանրության վնաս պատճառել

526. Քրեորեն պատժելի է.

• միայն քրեական դատավարության գործով փորձագետի կողմից ակնհայտ կեղծ եզրակացություն տալը

• միայն քրեական կամ քաղաքացիական դատավարության գործով փորձագետի կողմից ակնհայտ կեղծ եզրակացություն տալը

• միայն քրեական կամ վարչական դատավարության գործով փորձագետի կողմից ակնհայտ կեղծ եզրակացություն տալը

■ **քրեական կամ քաղաքացիական կամ վարչական դատավարության գործով փորձագետի կողմից ակնհայտ կեղծ եզրակացություն տալը**

527. Անչափահաս տուժողի նկատմամբ սեռական անձեռնմխելիության և սեռական ազատության դեմ ուղղված՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 138-142-րդ հոդվածներով նախատեսված հանցանք կատարած անձի նկատմամբ վաղեմության ժամկետի հաշվարկը սկսվում է.

• հանցանքն ավարտված համարելու պահից

• հանրորեն վտանգավոր արարքը կատարելու պահից՝ անկախ հետևանքները վրա հասնելուց

■ **տուժողի տասնութ տարին լրանալու պահից**

• հանցանք կատարած անձի՝ մեղայականով ներկայանալու կամ ձերբակալման պահից

528. Ապացույցները կեղծելը.

• միայն քրեական գործով ապացույցների կեղծելն է ցանկացած անձի կողմից

• թե՛ քրեական, թե՛ քաղաքացիական գործերով ապացույցների կեղծելն է ցանկացած անձի կողմից

■ **քաղաքացիական կամ վարչական դատավարության գործով ապացույցներ կեղծելն է գործին մասնակցող անձի կամ նրա ներկայացուցչի կողմից, ինչպես նաև քրեական գործով ապացույցներ կեղծելը հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի, դատախազի կամ պաշտպանի կողմից,**

• միայն քաղաքացիական գործով ապացույցներ կեղծելն է գործին մասնակցող անձի կամ նրա ներկայացուցչի կողմից, ինչպես նաև քրեական գործով ապացույցներ կեղծելը հետաքննություն կատարող անձի, քննիչի, դատախազի, դատավորի կամ պաշտպանի կողմից

529. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 79-րդ հոդվածի (պատժից ազատելը ծանր հիվանդության հետևանքով) հիման վրա պատժից ազատված անձինք առողջանալու դեպքում.

• չեն կարող ենթարկվել քրեական պատասխանատվության

■ **կարող են ենթարկվել քրեական պատասխանատվության և պատժի, եթե ՀՀ քրեական օրենսգրքի 75-րդ և 81-րդ հոդվածներով սահմանված վաղեմության ժամկետները չեն անցել**

• կարող են ենթարկվել քրեական պատասխանատվության և պատժի, եթե կատարված հանցանքը ոչ մեծ կամ միջին ծանրության էր

• կարող են ենթարկվել քրեական պատասխանատվության և պատժի, եթե հանցանքը ուղված չէր խաղաղության և մարդկության անվտանգության դեմ

530. Սեռական հարաբերության կամ սեքսուալ բնույթի գործողություններին հարկադրելու հատկանիշ չէ.

• շանտաժը

■ **բռնության սպառնալիքը**

• գույք ոչնչացնելու սպառնալիքը

• տուժողի նյութական կախվածության օգտագործումը

531. 15 տարեկան Ա-ն սեռական հարաբերության մեջ է մտնում 13 տարեկան աղջկա հետ նրա կամքով, և վերջինս գիտակցում է իր հետ կատարվող գործողությունների նշանակությունը, իսկ Ա-ն գիտակցում է, որ աղջիկը 13 տարեկան է: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• բռնաբարություն

■ **հանցակազմ չկա**

• սեքսուալ բնույթի գործողություններ կատարելը տասնվեց տարին չլրացած անձի հետ

• անառակաբարո գործողություններ

532. Այլ պետության տարածքում հանցանք կատարած ՀՀ քաղաքացիներն.

• այլ պետության չեն հանձնվում

■ այլ պետության չեն հանձնվում՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերի

• հանձնվում են այդ պետությանը

• հանձնվում են այդ պետությանը, եթե հանձնումը չի պահանջվել նրանց ռասայական, կրոնական, ազգային, որոշակի սոցիալական խմբի պատկանելության կամ քաղաքական կարծիքի պատճառով հետաքննության կամ պատժի կիրառման համար

533. Ո՞ր հանցագործությունների դեպքում է քրեական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետների հաշվարկը սկսվում տուժողի տասնութ տարին լրանալու պահից.

• բոլոր այն հանցագործությունների դեպքում, որոնց տուժողն անչափահաս է

• միայն մարդու թրաֆիքինգի կամ շահագործման դեպքում, եթե տուժողն անչափահաս է

■ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 132.2-րդ և 168-րդ հոդվածներով, ինչպես նաև անչափահաս տուժողի նկատմամբ սեռական անձեռնմխելիության և սեռական ազատության դեմ ուղղված՝ սույն օրենսգրքի 138-142-րդ հոդվածներով նախատեսված հանցագործությունների դեպքում

• միայն երեխայի առուվաճառքի դեպքում

534. 19 տարեկան Ա-ն, ծովափում տեղավորվելով մի խումբ 11-13 տարեկան աղջիկների կողքին և իմանալով աղջիկների տարիքը, բացում և ցուցադրում է իր սեռական օրգանը, երբ մոտակայքում մեծեր չկան: Ծանոթանալով 13 տարեկան Բ-ի հետ նրան հակում է իր հետ սեռական հարաբերության մեջ մտնելու՝ դրա դիմաց խոստանալով նրան նվիրել գեղեցիկ ներքնազգեստ և սեռական հարաբերություն է ունենում նրա հետ: Պարզվում է, որ Բ-ն գիտակցել է իր նկատմամբ կատարվող գործողությունների նշանակությունը: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• հանցակազմ չկա

• միայն անառակաբարո գործողություններ

• միայն սեքսուալ բնույթի գործողություններ կատարելը տասնվեց տարին չլրացած անձի հետ

■ **անառակաբարո գործողություններ և սեռական հարաբերությունը տասնվեց տարին չլրացած անձի հետ**

535. Թվարկվածներից ո՞րն է պարունակում «հանցագործությունը պարտակելը» հանցակազմի հատկանիշներ.

• ցանկացած հանցագործություն կատարած անձի, ինչպես նաև հանցագործության կատարման գործիքների ու միջոցների, հանցագործության հետքերի կամ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված առարկաների նախապես չխոստացված պարտակումը

• ցանկացած հանցագործության առարկաների նախապես չխոստացած ձեռք բերումը ինչպես հանցանք կատարած անձանց, այնպես էլ հանցագործության գործիքների նախապես խոստացված պարտակումը

• ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձի, ինչպես նաև հանցագործության կատարման գործիքների ու միջոցների, հանցագործության հետքերի կամ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված առարկաների նախապես խոստացված պարտակումը

■ **ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարած անձի, ինչպես նաև հանցագործության կատարման գործիքների ու միջոցների, հանցագործության հետքերի կամ հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված առարկաների նախապես չխոստացված պարտակումը**

536. Ո՞ր դեպքում գույքի բռնագանձում կարող է կատարվել քաղաքացիական դատավարության կարգով.

• երբ բռնագանձման ենթակա գույքը անհրաժեշտ է քաղաքացիական հայցվորին հանցագործությամբ պատճառված վնասների հատուցման համար

• երբ բռնագանձման ենթակա գույքը անհրաժեշտ է տուժողին հանցագործությամբ պատճառված վնասների հատուցման համար

■ **երբ տուժողի և բարեխիղճ երրորդ անձի միջև առկա է վեճ բռնագանձման ենթակա գույքի վերաբերյալ**

• երբ քաղաքացիական հայցվորի և երրորդ անձի միջև առկա է վեճ բռնագանձման ենթակա գույքի վերաբերյալ

537. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 103.1 հոդվածի (գույքի բռնագանձում) իմաստով գույք չեն համարվում.

■ **հեղինակային իրավունքները**

• հարակից և արտոնագրային իրավունքները

• գույքային իրավունքները կամ շահերը հավաստող փաստաթղթերը կամ այլ միջոցները

• գույքից ստացված կամ դրա նկատմամբ հաշվեգրվող տոկոսները, շահութաբաժինները կամ այլ եկամուտները

538. Ահաբեկչության նախապատրաստությանը մասնակցած անձն ազատվում է քրեական պատասխանատվությունից, եթե նա.

• ահաբեկչության կատարումից հետո կամովին ներկայացել է իրավապահ մարմիններ, և, եթե նրա գործողություններն այլ հանցակազմ չեն պարունակում

• ահաբեկչության կատարումից հետո կամովին ներկայացել է իրավապահ մարմիններ, աջակցել է հանցագործության բացահայտմանը, և, եթե նրա գործողություններն այլ հանցակազմ չեն պարունակում

• իշխանության մարմիններին ժամանակին հայտնելով կամ այլ միջոցներով, խափանել է ահաբեկչությունը և հատուցել է հանցագործությամբ պատճառված վնասը

■ **իշխանության մարմիններին ժամանակին հայտնելով կամ այլ միջոցներով, նպաստել է ահաբեկչության խափանմանը, և, եթե նրա գործողություններն այլ հանցակազմ չեն պարունակում**

539. Անօրինական միգրացիայի կազմակերպման սուբյեկտիվ կողմի պարտադիր հատկանիշ է հանդիսանում.

• օտարերկրյա պետության քաղաքացիություն ստանալու նպատակը

• ՀՀ քաղաքացիություն ստանալու նպատակը

■ **շահադիտական նպատակը**

• շահագործման նպատակը

540. Անօրինական միգրացիայի կազմակերպումը.

■ **կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություն է**

• անձի ազատության, պատվի և արժանապատվության դեմ ուղղված հանցագործություն է

• պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործություն է

• հասարակական անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություն է

541. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով՝ որպես երկու կամ ավելի անձանց սպանություն պետք է որակվեն.

• միայն սուբյեկտիվ կողմից մեկ միասնական դիտավորության մեջ ընդգրկված երկու կամ ավելի անձանց սպանության դեպքերը

■ **ինչպես սուբյեկտիվ կողմից մեկ միասնական դիտավորության մեջ ընդգրկված երկու կամ ավելի անձանց սպանության, այնպես էլ սուբյեկտիվ կողմից միմյանց հետ չկապված դիտավորությամբ կատարված երկու կամ ավելի անձանց սպանության դեպքերը, եթե դրանցից ոչ մեկի համար անձը դատապարտված չի եղել՝ բացառությամբ սպանության արտոնյալ հանցակազմերի**

• միայն սուբյեկտիվ կողմից միմյանց հետ չկապված դիտավորությամբ կատարված երկու կամ ավելի անձանց սպանության դեպքերը

• միայն այն դեպքերը, երբ առկա են արտոնյալ հանցակազմերով սպանություններ

542. Սպանությունը համարվում է մի խումբ անձանց կողմից կատարված.

• միայն այն դեպքում, երբ երկու կամ ավելի անձինք մինչև սպանությունը պայմանավորվել են հանցանքը համատեղ կատարելու մասին

• միայն այն դեպքում, երբ կատարողից բացի գործել է նաև կազմակերպիչ, դրդիչ կամ օժանդակող

• միայն այն դեպքում, երբ երկու և ավելի անձինք, գործելով սպանություն կատարելուն ուղղված համատեղ դիտավորությամբ, անմիջականորեն մասնակցել են տուժողին կյանքից զրկելու պրոցեսին՝ նրա նկատմամբ բռնություն կիրառելով, ընդ որում, պարտադիր է, որ մահ առաջացնող վնասվածքները պատճառված լինեն նրանցից յուրաքանչյուրի կողմից

■ **այն դեպքում, երբ երկու և ավելի անձինք, գործելով սպանություն կատարելուն ուղղված համատեղ դիտավորությամբ, անմիջականորեն մասնակցել են տուժողին կյանքից զրկելու պրոցեսին՝ նրա նկատմամբ բռնություն կիրառելով, ընդ որում, պարտադիր չէ, որ մահ առաջացնող վնասվածքները պատճառված լինեն նրանցից յուրաքանչյուրի կողմից**

543. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 118-րդ հոդվածի իմաստով՝ ծեծելը.

• տուժողի առողջությանը թեթև վնաս պատճառելն է

• տուժողի առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելն է

■ **տուժողին բազմաթիվ (մեկից ավելի) հարվածներ հասցնելն է, որի արդյունքում նրան պատճառվել է ֆիզիկական ցավ**

• տուժողի առողջությանը ցանկացած ծանրության վնաս պատճառելն է, եթե բացակայում են խոշտանգման հատկանիշները

544. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 80-րդ հոդվածում սահմանված՝ պատժից ազատելն արտակարգ հանգամանքների հետևանքով կիրառվում է.

• մեղադրական դատավճիռ կայացնելիս, երբ առկա են այնպիսի արտակարգ հանգամանքներ, որոնք դատավճռով նշանակված պատժի կատարումը դարձնում են աննպատակահարմար կամ անհնարին

• մեղադրական դատավճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելու հետ մեկտեղ, երբ մինչև դատավճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելը ի հայտ են եկել այնպիսի արտակարգ հանգամանքներ, որոնք պատժի կատարումը դարձնում են աննպատակահարմար կամ անհնարին

■ **մեղադրական դատավճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո պատժի որոշ մասը կրած դատապարտյալի նկատմամբ, երբ դատապարտյալի նկատմամբ նշանակված պատժի կրման ընթացքում ի հայտ են եկել այնպիսի արտակարգ հանգամանքներ, որոնք նրա կողմից պատժի հետագա կրումը դարձնում են աննպատակահարմար կամ անհնարին**

• մեղադրական դատավճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելու հետ մեկտեղ, երբ ի հայտ են եկել այնպիսի արտակարգ հանգամանքներ, որոնք նրա կողմից պատժի կրումը դարձնում են աննպատակահարմար կամ անհնարին

545. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 178-րդ հոդվածի՝ խարդախությունը.

• հանցավորին վստահված ուրիշի գույքի հափշտակությունն է զգալի չափերով

• խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով ուրիշին գույքային վնաս պատճառելն է, զգալի չափերով

■ **խաբեության կամ վստահությունը չարաշահելու եղանակով ուրիշի գույքի զգալի չափերով հափշտակությունն է կամ ուրիշի գույքի նկատմամբ իրավունք ձեռք բերելը**

• այլ անձանց գույքի նկատմամբ իրավունք ձեռք բերելն է, որը ենթադրում է այդ գույքի օգտագործում, տիրապետում և տնօրինում

546. Շորթումը համարվում է ծանրացնող հանգամանքներում կատարված, եթե այն կատարվել է.

• անձի նկատմամբ բռնություն գործադրելու սպառնալիքով

• անձի գույքը ոչնչացնելու սպառնալիքով

■ **մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ**

• գույքի նկատմամբ իրավունքը հանձնելու պահանջով

547. Խարդախությունը համարվում է ծանրացնող հանգամանքներում կատարված, եթե այն կատարվել է.

• հանցավորից կախյալ վիճակում գտնվող անձի նկատմամբ

• զգալի չափերով

■ **պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով**

• օտարերկրացու նկատմամբ

548. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 188-րդ հոդվածի (ապօրինի ձեռնարկատիրությունը) դիսպոզիցիայից ելնելով՝ ապօրինի ձեռնարկատիրություն չէ.

• առանց պետական գրանցման (բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի) ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելը՝ զուգորդված պետությանը զգալի վնաս պատճառելով

• առանց հատուկ թույլտվության (լիցենզիայի) լիցենզավորման ենթակա ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելը՝ զուգորդված պետությանը զգալի վնաս պատճառելով

• օրենքով արգելված ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելը՝ զուգորդված կազմակերպություններին զգալի վնաս պատճառելով

■ **օրենքով արգելված ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելը՝ անկախ անձանց կամ կազմակերպություններին կամ պետությանը զգալի վնաս պատճառելու հանգամանքից**

549. Ա-ն և Բ-ն լողանում են լճում, որի ընթացքում Բ-ն խեղդվում է, իսկ Ա-ն տեսնելով, որ Բ-ն խեղդվում է, որևէ միջոց չի ձեռնարկում նրան փրկելու համար՝ պատճառաբանելով, որ ինքը ոտքից հաշմանդամ է և, օգնելու դեպքում, հնարավոր էր, որ ինքն էլ խեղդվեր: Ա-ն չի կանչում նաև փրկարար ծառայություն, թեև ուներ դրա հնարավորությունը: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

■ **Ա-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության անձին վտանգի մեջ թողնելու համար**

• Ա-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության վտանգի մեջ ընկած անձին չօգնելու համար

• Ա-ի արարքում հանցակազմ չկա

• Ա-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության անզգուշությամբ մահ պատճառելու համար

550. Օդանավը փախցնելու նպատակով զավթելու ժամանակ տեղի ունեցած փոխհրաձգության ժամանակ հանցագործները դիտավորյալ սպանել են երկու ուղևորի: Արարքը ենթակա է որակման որպես.

■ **ծանրացուցիչ հանգամանքներում օդանավ զավթել և ծանրացուցիչ հանգամանքներում սպանություն**

• օդանավ զավթելու առանձնապես որակյալ հանցանք

• տեռորիստական ակտ

• որակյալ սպանություն

551. Հանցագործությունների համակցությունը բացակայում է, եթե.

• հանցագործություններից ոչ մեկի համար անձը նախկինում դատապարտված չի եղել

• չի անցել նախորդ հանցագործության համար քրեական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետը

• հանցագործություններից մեկի համար նախատեսված է ցմահ ազատազրկում

■ **ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի նորմում հանցանքը երկու կամ ավելի անձանց նկատմամբ կատարված լինելու հանգամանքը նախատեսված է որպես հանցակազմի որակյալ հատկանիշ**

552. Ա-ն ժամանակ առ ժամանակ ծեծի է ենթարկել և գյուղի հասարակության մեջ ստորացրել Բ-ի արժանապատվությունը այն բանի համար, որ վերջինս Ա-ի սիրած աղջկա հետ փորձել է խոսել ամուսնանալու հարցով: Վերջին անգամ Ա-ն, հարբած վիճակում հանդիպելով Բ-ին, նորից է հայհոյանքներ տվել նրան և պահանջել, որ Բ-ն իր քրոջը տանի կոնկրետ վայր, որպեսզի Ա-ն կենակցի նրա հետ: Բ-ն, վրդովվելով Ա-ի պահանջից, նույն պահին դանակի երկու հարված է հասցրել Ա-ի որովայնի շրջանին, որի հետևանքով ստացած վնասվածքից Ա-ն մեկ օր անց հիվանդանոցում մահացել է: Փորձաքննության համաձայն՝ արարքը կատարելու պահին Բ-ն գտնվել է ֆիզիոլոգիական աֆեկտի վիճակում: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

■ **Բ-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանության համար**

• Բ-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության հասարակ սպանության համար

• Բ-ն ենթակա է քրեական պատասխանատվության որպես անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցմամբ սպանության կատարող

• Բ-ն քրեական պատասխանատվության ենթակա չէ, քանի որ նրա գործողություններում հանցակազմ չկա

553. Եթե անձի կատարած մեկ արարքը պարունակում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի միևնույն հոդվածի տարբեր մասերով նախատեսված հանցագործության հատկանիշներ, ապա առկա է.

■ **եզակի (մեկ) հանցագործություն**

• հանցագործությունների իրական համակցություն

• հանցագործությունների իդեալական համակցություն

• հանցագործությունների ռեցիդիվ

554. Եթե անձի կատարած մեկ արարքում միաժամանակ առկա են հիմնական և ծանրացնող կամ ծանրացնող և առավել ծանրացնող հանգամանքներով հանցակազմերի հատկանիշներ, ապա.

• արարքը որակվում է հանցագործությունների իրական համակցության կանոններով

■ **արարքը գնահատվում է որպես մեկ հանցագործություն և որակվում միայն ծանրացնող (կամ առավել ծանրացնող) հանգամանքը նախատեսող մասով**

• արարքը որակվում է հանցագործությունների իդեալական համակցության կանոններով

• արարքը գնահատվում է որպես հանցագործությունների ռեցիդիվ

555. 2009 թվականի նոյեմբերի 7-ին՝ ժամը 18:30-ի սահմաններում, Երևանի Բաշինջաղյան 184/1 հասցեում գտնվող հագուստի խանութից Ս-ն՝ ծնված 1997 թվականին, փորձել է գաղտնի հափշտակել 15.000 ՀՀ դրամ արժողությամբ մեկ կանացի տաբատ, իսկ վերջինիս եղբայրը՝ անչափահաս Ն-ն՝ ծնված 2000 թվականին, փորձել է գաղտնի հափշտակել 2.000 ՀՀ դրամ արժողությամբ մեկ սրբիչ, սակայն վերջիններիս կամքից անկախ հանգամանքներում արարքները ավարտին չեն հասցրել, քանի որ

նրանք բռնվել են խանութի աշխատակիցների կողմից: Որակե՛լ Ս-ի և Ն-ի արարքները.

■ **Ս-ն ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, քանի որ չի հասել քրեական պատասխանատվության ենթարկվելու տարիքի, իսկ Ն-ն ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության, քանի որ նրա արարքում հանցակազմ չկա**

• բացակայում է հանցագործության դեպքը

• գողության փորձ

• խմբի կողմից պահեստարանից կատարված գողության փորձ

556. Իշխանության մարմիններին իր ապօրինի պահանջները կատարելուն հարկադրելու նպատակով Ա-ն որոշում է պատանդ վերցնել երեխաների: Իր մտադրությունն իրականացնելու համար խաղալիք ատրճանակով զինված՝ նա մտնում է դպրոց: Պահակից տեղեկանալով, որ այդ օրը դասերը շուտ են ավարտվել և դպրոցում երեխա չկա, որոշում է իր մտադրությունն իրականացնել հաջորդ օրը: Սակայն հետագայում հրաժարվում է իր մտադրությունից: Ենթակա՞ է Ա-ն քրեական պատասխանատվության.

• ենթակա չէ

• ենթակա է՝ զենք գործադրելով պատանդ վերցնելու հանցափորձի համար

■ **ենթակա է՝ երկու կամ ավելի անձի, ակնհայտ անչափահասի նկատմամբ պատանդ վերցնելու հանցագործության նախապատրաստման համար**

• ենթակա է՝ ապօրինի կերպով զենք պահելու համար

557. Ըստ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 65-րդ հոդվածի՝ դատարանը չավարտված հանցագործության համար պատիժ նշանակելիս հաշվի չի առնում.

• հանցավորի կատարած գործողությունների բնույթն ու հանրության համար վտանգավորության աստիճանը

• հանցավոր մտադրության իրականացման աստիճանը

• այն հանգամանքները, որոնց հետևանքով հանցագործությունն ավարտին չի հասցվել

■ **պատճառված վնասը կամովին վերականգնելը**

558. Ա-ն վեճի ժամանակ դիտավորությամբ հարվածել է Բ-ի քթին, որը հանդիսանում է թեթև վնաս առողջությանը, որի հետևանքով երկարատև արյունահոսության պատճառով Բ-ն մահացել է: Պարզվել է, որ Բ-ն ունեցել է արյան ծանր հիվանդություն /հեմոֆիլիա/, մահվան պատճառն էլ դարձել է հենց այդ հիվանդությունը: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- սպանություն
- անզգուշությամբ մահ պատճառել
- արարքում հանցակազմ չկա
- **■ առողջությանը թեթև վնաս պատճառել**

559. Կ-ին դանակահարելու, առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու համար պատիժը կրելուց և ուղղիչ հիմնարկից վերադառնալուց հետո Լ-ն նրանից պահանջել է դրամական փոխհատուցում ուղղիչ հիմնարկում կրած զրկանքների դիմաց: Կ-ն հրաժարվել է և Լ-ի հերթական պահանջից հետո պայմանավորվել մեկնել Սյունիքի մարզի գյուղ Բանավան՝ իբր տնից փող վերցնելու և նրան տալու համար: Հասնելով տան մոտ՝ Կ-ն իջել է մեքենայից, մտել տուն, վերցրել որսորդական հրացանը, դուրս եկել, մոտեցել Լ-ին և Լ-ի հետագա անհիմն դրամական պահանջներից ազատվելու համար մոտ տարածությունից կրակել նրա վրա և տեղում կյանքից զրկել է նրան: Փորձաքննության համաձայն՝ Կ-ն արարքը կատարելու պահին չի գտնվել աֆեկտի վիճակում: Որակե՛լ Կ-ի արարքը.

- **■ հասարակ սպանություն**
- շահադիտական դրդումներով սպանություն
- հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանություն
- անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցմամբ սպանություն

560. Ա-ն կենցաղային հողի վրա հաճախակի վիճաբանել է կնոջ, նրա ծնողների և եղբայրների հետ, որոնցից մեկի ժամանակ կնոջ եղբոր՝ Բ-ի կողմից իրեն ապտակելու համար վիրավորված որոշել է վրեժխնդիր լինել և սպանել նրան: Այդ նպատակով ապօրինի ձեռք բերելով ողորկափող որսորդական հրացան՝ Ա-ն գնացել է Բ-ի տան մոտ, շուրջ երկու ժամ դարանակալել, սակայն վերջինիս՝ տանից դուրս չգալու պատճառով չի կարողացել մինչև վերջ հասցնել իր հանցավոր մտադրությունը: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

■ **սպանության նախապատրաստություն**

• սպանության փորձ և ապօրինի զենք ձեռք բերել, պահել, կրել

• հանցակազմ չկա

• սպանության նախապատրաստություն և ապօրինի զենք ձեռք բերել, պահել, կրել

561. Եթե անձն առանց իրացնելու նպատակի զգալի և առանձնապես խոշոր չափի թմրամիջոցներ է ձեռք բերում մեկ գործողությամբ, ապա առկա է.

■ **մեկ միասնական հանցագործություն՝ առանց իրացնելու նպատակի առանձնապես խոշոր չափերով թմրամիջոցներ ապօրինի ձեռք բերել**

• հանցագործությունների իդեալական համակցություն

• հանցագործությունների իրական համակցություն

• մեկ միասնական հանցագործություն՝ առանց իրացնելու նպատակի զգալի չափերով թմրամիջոցներ ապօրինի ձեռք բերել

562. Ստորև բերված ո՞ր դեպքում է կաշառք տվող անձն ազատվում քրեական պատասխանատվությունից.

• երբ անձը կաշառքը տվել է ընտանեկան ծանր հանգամանքներից ելնելով

• երբ անձը կաշառքը տվել է միջնորդի միջոցով

■ **եթե տեղի է ունեցել կաշառքի շորթում, և այդ անձը մինչև կաշառք տալու մասին քրեական հետապնդման մարմիններին հայտնի դառնալը, բայց հանցանքի կատարումից հետո՝ ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում, այդ մասին կամովին հայտնել է քրեական հետապնդման մարմիններին և աջակցել հանցագործությունը բացահայտելուն**

• երբ անձը կաշառք տալու մասին վարույթն իրականացնող մարմնի կանչով ճշմարիտ ցուցմունք է տվել նախաքննական մարմնին

563. Ո՞ր դեպքում է սուտ ցուցմունք տված անձը ազատվում քրեական պատասխանատվությունից.

• միայն այն դեպքում, երբ իր արարքը նշանակություն չէր կարող ունենալ գործի լուծման համար

• միայն այն դեպքում, երբ նա նախնական քննության կամ դատական քննության ընթացքում մինչև դատարանի կողմից դատավճիռ, վճիռ կամ որոշում կայացնելը կամովին հայտնել է իր տված սուտ ցուցմունքի մասին

• երբ սուտ ցուցմունք տալը չի պարունակում սուտ մատնության հատկանիշներ

■ եթե իր արարքը նշանակություն չէր կարող ունենալ գործի լուծման համար, կամ նա նախնական քննության կամ դատական քննության ընթացքում մինչև դատարանի կողմից դատավճիռ, վճիռ կամ որոշում կայացնելը կամովին հայտնել է իր տված սուտ ցուցմունքի մասին

564. Շարունակվող հանցագործությունը ավարտված է համարվում.

• արարքի դադարման պահից, որը կարող է պայմանավորված լինել ինչպես հանցավորի գործողություններով, այնպես էլ նրանից անկախ հանգամանքներով

• հանցավորի դիտավորությամբ ընդգրկված առաջին արարքի կատարման պահից

■ հանցավորի դիտավորությամբ ընդգրկված վերջին արարքի կատարման պահից

• հանրորեն վտանգավոր հետևանքը վրա հասնելու պահից

565. Սուտ ցուցմունք տալու համար քրեական պատասխանատվությունը վրա է հասնում.

• միայն նախաքննության և դատական քննության ընթացքում տրված ցուցմունքների միջև տարբերության դեպքում

• միայն նախաքննության ընթացքում նույն վկայի կողմից տարբեր ցուցմունքներ տալու դեպքում

■ նույն վկայի կողմից միևնույն գործով վարույթի ընթացքում տրված ակնհայտ տարբեր ցուցմունքների դեպքում, եթե կա օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռ այդ ցուցմունքների գնահատմամբ

• միայն նույն վկայի կողմից սկզբնական հարցաքննությունից հետո նույն ցուցմունքը առերեսման ժամանակ պնդելու դեպքում

566. Երբ հանցագործության փորձի ժամանակ առաջանում են այնպիսի հետևանքներ, որոնք ոչ թե հանցավորի դիտավորության մեջ ընդգրկված, այլ մեկ ուրիշ ավարտված հանցագործության հատկանիշներ են, ապա.

• արարքը որակվում է հանցագործությունների համակցությամբ՝ նշված հետևանքներն անզգուշությամբ պատճառելը և հանցափորձ

• արարքը որակվում է հանցագործությունների համակցությամբ՝ նշված հետևանքները դիտավորությամբ պատճառելը և հանցափորձ

• այդ հետևանքները որակվում են ինքնուրույն՝ որպես մեղքի երկու ձևով հանցագործություն

■ **այդ հետևանքները կլանվում են հանցավորի դիտավորությամբ ընդգրկված հանցագործության փորձի մեջ և ինքնուրույն չեն որակվում**

567. Ստորև նշվածներից ո՞վ կարող է քրեական պատասխանատվության ենթարկվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 247-րդ հոդվածով (տրանսպորտի անվտանգ աշխատանքն ապահովող կանոնները խախտելը) նախատեսված արարքի համար.

■ **հետիոտնը**

• մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձը

• ավտոմեքենա վարող անձը

• ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձը

568. Ա-ն, հանդիպելով իրեն անծանոթ Բ-ին և տեսնելով, որ ականատեսներ չկան, նրանից պահանջել է վերջինիս 5.000 ՀՀ դրամ արժողությամբ բջջային հեռախոսը: Բ-ն հրաժարվել է այն տալ: Ա-ն, գրպանից հանել է սառը զենք չհանդիսացող խոհանոցային դանակը և սպառնալով սպանել Բ-ին, կրկին պահանջել է իրեն տալ բջջային հեռախոսը, որը վերջինս տվել է: Ա-ն վերցրել է հեռախոսը և հեռացել է: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• Ա-ն կատարել է հասարակ կողոպուտ

■ **Ա-ն կատարել է զենքի գործադրմամբ ավազակություն**

• Ա-ն կատարել է զենքի գործադրմամբ կողոպուտ

• Ա-ի արարքում չկա հանցակազմ, քանի որ պատճառված վնասը 5.000 ՀՀ դրամից պակաս է

569. Պաշտոնատար անձի կողմից դիտավորությամբ այնպիսի գործողություններ կատարելը, որոնք ակնհայտորեն դուրս են եկել նրա լիազորությունների շրջանակից, չեն որակվի ՀՀ քրեական օրենսգրքի 309-րդ հոդվածով (պաշտոնեական լիազորություններն անցնելը), եթե այդ գործողություններով.

■ **չի պատճառվել գույքային վնաս**

• էական վնաս է պատճառվել անձանց իրավունքներին ու օրինական շահերին

• էական վնաս է պատճառվել կազմակերպությունների իրավունքներին ու օրինական շահերին

• էական վնաս է պատճառվել պետության օրինական շահերին

570. Չավարտված հանցափորձն առկա է այն դեպքում, երբ.

■ **հանցավորը չի կատարում բոլոր այն գործողությունները, որոնք նա անհրաժեշտ է համարում հանցագործությունն ավարտելու համար**

• հանցավորը կատարում է բոլոր այն գործողությունները, որոնք նա անհրաժեշտ է համարում հանցագործությունն ավարտելու համար

• հանրորեն վտանգավոր հետևանքը վրա չի հասնում՝ անկախ այն հանգամանքից, թե ինչ գործողություններ է կատարել հանցավորը

• հանցավորը ուղղակի դիտավորությամբ հանցանք կատարելու համար ձեռք է բերում գործիքներ կամ միջոցներ

571. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 329-րդ հոդվածի (պետական սահմանն ապօրինի հատելը) գործողությունը չի տարածվում այն դեպքերի վրա, երբ.

■ **Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ վերապահված ապաստանի իրավունքից օգտվելու համար օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձն առանց սահմանված փաստաթղթերի կամ առանց պատշաճ թույլտվության մուտք է գործում Հայաստանի Հանրապետություն**

• Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան՝ դիվանագիտական անձեռնմխելիությամբ օժտված անձն առանց սահմանված փաստաթղթերի կամ առանց պատշաճ թույլտվության մուտք է գործում Հայաստանի Հանրապետություն

• պետական սահմանն ապօրինի հատած անձը մեղայականով ներկայանում է իրավապահ կամ պետական իրավասու մարմիններին

• մինչև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քրեական պատասխանատվության ենթարկվելն անձը կամովին լքել է Հայաստանի Հանրապետության տարածքը

572. Պայմանագրային հիմունքներով զինվորական ծառայություն անցնող զինծառայողի կողմից զորամասն ինքնակամ թողնելը քրեական պատասխանատվություն է առաջացնում.

■ **եթե դա կատարվել է երեք օրից ավելի տևողությամբ, ինչպես նաև երեք ամսվա ընթացքում երեք և ավելի անգամ մեկ ժամից մինչև երեք օր տևողությամբ**

• միայն եթե դա կատարվել է երեք օրից ավելի տևողությամբ

• միայն եթե դա կատարվել է հինգ օրից ավելի տևողությամբ

• միայն եթե դա կատարվել է երեք ամսվա ընթացքում երեք և ավելի անգամ մեկից երեք օր տևողությամբ

573. Հանցագործության կատարումը երկու կամ ավելի անձանց կողմից, որպես հանցակցության հատկանիշ, այն է, որ հանցագործությունը պետք է կատարեն.

■ **հանցագործության սուբյեկտ հանդիսացող երկու կամ մի քանի անձ**

• երկու կամ մի քանի անձ՝ անկախ հանցագործության սուբյեկտ հանդիսանալու հանգամանքից

• քրեական պատասխանատվության տարիքի հասած երկու կամ մի քանի անձ

• երկու կամ մի քանի իրավաբանական անձ

574. Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցումը սուբյեկտիվ կողմից կարող է դրսևորվել.

• միայն անուղղակի դիտավորությամբ

• միայն ուղղակի դիտավորությամբ

■ **ուղղակի կամ անուղղակի դիտավորությամբ**

• դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ

575. Եթե դատարանը հանգում է հիմնավոր եզրակացության, որ հանցանք կատարած անձի ուղղումը հնարավոր է առանց նշանակված պատիժը կրելու, ապա պատասխանատվությունն ու պատիժը ծանրացնող որևէ հանգամանքի առկայությունը.

• բացառում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի կիրառումը, եթե հանցանքը ծանր կամ առանձնապես ծանր է

• բացառում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի կիրառումը

■ **ինքնին չի բացառում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի կիրառումը**

• բացառում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի կիրառումը, եթե առկա է հանցագործությունների ռեցիդիվ

576. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ գույքի բռնագրավումը կարող է նշանակվել.

■ **շահադիտական դրդումներով կատարված ծանր և առանձնապես ծանր հանցանքների համար ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված դեպքերում**

• շահադիտական դրդումներով կատարված բոլոր հանցանքների համար

• ծանր և առանձնապես ծանր բոլոր հանցանքների համար

• միայն շահադիտական դրդումներով կատարված առանձնապես ծանր հանցանքների համար ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված դեպքերում

577. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 217-րդ հոդվածում որպես ահաբեկչության նպատակ նշված չէ.

• բնակչությանն ահաբեկելը

■ **պետական, քաղաքական կամ հասարակական գործչին կյանքից զրկելը**

• պետական մարմնի կամ միջազգային կազմակերպության կամ պաշտոնատար անձի որոշման ընդունման վրա ներգործելը

• պետական մարմնի կամ միջազգային կազմակերպության կամ պաշտոնատար անձի գործողության կատարման կամ դրանցից ձեռնպահ մնալու վրա ներգործելը

578. Ճանապարհային ոստիկան Դ-ն ծառայության ժամանակ կանգնեցրել է Վ-ի վարած ավտոմեքենան, մոտեցել է նրան, ըստ սահմանված կարգի ներկայացել և պահանջել է ներկայացնել վարորդական վկայականը և մեքենայի փաստաթղթերը: Վ-ն, գտնվելով հարբած վիճակում, դուրս է եկել ավտոմեքենայից և փորձել է իր վերարկուի գրպանից հանել վարորդական վկայականը, որի ընթացքում հարբածության պատճառով դժվարությամբ է կանգնել ոտքերի վրա, այս ու այն կողմ գնացել: Դ-ն, դա տեսնելով, ասել է

նրան. <<Էս դու լակած ես, արա՛>>: Դա լսելով՝ Վ-ն վրդովվել է, ձախ ձեռքով բռնել Դ-ի ձեռքից, իսկ աջ ձեռքով երկու անգամ հարվածել Դ-ի դեմքին՝ նրա առողջությանը պատճառելով թեթև վնաս: Որակե՛լ Վ-ի արարքը.

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի 316-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ կյանքի կամ առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնություն գործադրել

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի 316-րդ հոդվածի 2-րդ մաս՝ իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր բռնություն գործադրել

■ **ՀՀ քրեական օրենսգրքի 117-րդ հոդված՝ դիտավորությամբ առողջությանը թեթև վնաս պատճառելը**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի 118-րդ հոդված՝ ծեծ

579. 16 տարին լրացած, սակայն 18 տարին չլրացած հոգեպես առողջ անձի հետ կամավոր սեռական հարաբերությունը.

• ոչ մի դեպքում քրեորեն պատժելի չէ

■ **քրեորեն պատժելի է, եթե դա կատարվում է ծնողի կամ մանկավարժի կամ ուսումնական կամ բուժական կամ դաստիարակչական հաստատության աշխատակցի կամ այլ անձի կողմից, որի վրա դրված է նրա դաստիարակության կամ խնամքի պարտականություն**

• քրեորեն պատժելի է բոլոր դեպքերում

• քրեորեն պատժելի է, եթե տուժողը իգական սեռի է

580. Պաշտոնատար անձը քաղաքացուց պահանջել է 1.500.000 ՀՀ դրամ կաշառք (առանձնապես խոշոր չափ) վերջինիս օգտին իր լիազորությունների մեջ մտնող գործողության կատարման համար: Սակայն երկու օր անց քաղաքացին հայտնել է պաշտոնատար անձին, որ այդքան գումար չի կարող գտնել և խնդրել է, որպեսզի պաշտոնատար անձն այդ գործողությունը կատարի 750.000 ՀՀ դրամով (խոշոր չափ), ինչին պաշտոնատար անձը տվել է իր համաձայնությունը և քաղաքացուց ստացել է 750.000 ՀՀ դրամ կաշառքը: Որակե՛լ պաշտոնատար անձի արարքը.

■ **առանձնապես խոշոր չափով կաշառք պահանջել**

• առանձնապես խոշոր չափով կաշառք ստանալու փորձ

• հանցագործությունների համակցություն՝ առանձնապես խոշոր չափով կաշառք պահանջել և խոշոր չափով կաշառք ստանալ

• խոշոր չափով կաշառք ստանալ

581. Յուրաքանչյուր անգամ, երբ 8-ամյա աղջնակը դպրոցում ստանում է անբավարար գնահատական, նրա հայրը՝ Ա-ն, երեխայի նկատմամբ կիրառում է դաժան պատիժներ՝ ծեծի է ենթարկում, սառը նկուղում փակի տակ է պահում, արգելում է տանից դուրս գալ, հրաժարվում է կերակրել և այլն: Չդիմանալով այդ ամենին՝ երեխան տանից փախչում է և դիմում ոստիկանություն: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• հանցակազմ չկա

• ծեծ

■ **երեխային դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, որը զուգորդվել է դաժան վերաբերմունքով**

• խնամակալի կամ հոգաբարձուի իրավունքները չարաշահելը

582. ՀՀ ԱՆ Վարդաշեն քրեակատարողական հիմնարկի աշխատակիցներ՝ Գ-ն, Ա-ն և Լ-ն, հանդիսանալով պաշտոնատար անձինք, քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող դատապարտյալ Ռ-ին տարել են Ա-ի աշխատասենյակ, որտեղ կշտամբել են նրան, թե երկարատև տեսակցության ժամկետը երկարացնելու հարցով ինչու է դիմել ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական վարչության պետին, այլ ոչ թե իրենց, որից հետո բռնության և հատուկ միջոցների գործադրմամբ՝ ռետինե մահակներով ծեծի են ենթարկել Ռ-ին՝ նրան հասցնելով ձախ աչքի և ոտքերի վնասվածքներ, այսինքն՝ միջին ծանրության վնաս: Ռ-ին ծեծելու ընթացքում Գ-ն, Ա-ն և Լ-ն ասել են նրան, որ Ռ-ն ստացավ իր պատիժը, և եթե հաջորդ անգամ էլ նա առաջացած հարցերով դիմի վարչության պետին, այլ ոչ թե իրենց, ապա պատիժը կկրկնվի և կլինի ավելի դաժան: Որակե՛լ Գ-ի, Ա-ի և Լ-ի արարքները.

• դիտավորությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելը խմբի կողմից

• պաշտոնեական դիրքը չարաշահելը

• պաշտոնեական լիազորություններն անցնելը

■ **խոշտանգում**

583. Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված անձի կողմից տրանսպորտային միջոց վարելը.

• հանցագործություն չէ

■ **հանցագործություն է՝ անկախ վարելու պահին սթափ կամ ոչ սթափ վիճակում գտնվելուց և անկախ նախկինում նույն արարքի համար վարչական տույժի ենթարկված լինելուց**

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ վարող անձը գտնվել է ոչ սթափ վիճակում

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ վարող անձը մեկ տարվա ընթացքում նույն արարքի համար ենթարկվել է վարչական տույժի

584. Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված և ոչ սթափ վիճակում տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից սթափության վիճակի զննություն անցնելուց հրաժարվելը կամ խուսափելը.

• հանցագործություն չէ

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ վարող անձը մեկ տարվա ընթացքում նույն արարքի համար ենթարկվել է վարչական տույժի

■ **հանցագործություն է՝ անկախ նախկինում նույն արարքի համար վարչական տույժի ենթարկված լինելուց և անկախ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված լինելու ժամանակահատվածից**

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ վարող անձը տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկվել է ոչ շուտ, քան մեկ տարի առաջ

585. Դ-ի սպանության կատարման մեջ մեղադրվող Ս-ն որպես մեղադրյալ հարցաքննվելիս սուտ ցուցմունք տվեց այն մասին, որ Դ-ին սպանել է Վ-ն՝ հստակ գիտակցելով Վ-ի անմեղության փաստը: Գործով ճշմարտությունը պարզելուց հետո Ս-ն պնդում էր, որ սուտ ցուցմունքը տվել է մեղադրանքից պաշտպանվելու նպատակով: Որակե՛լ Ս-ի արարքը.

• արարքում հանցակազմ չկա

• սուտ ցուցմունք տալը

■ **սուտ մատնություն**

• նախաքննության իրականացմանը խոչընդոտելը

586. 27-ամյա Վ-ն ցանկանալով վրեժ լուծել իր ծանոթ Ն-ից այն բանի համար, որ վերջինս խզել է իր հետ ունեցած սիրային հարաբերությունները և պատրաստվում է ամուսնանալ ուրիշ կնոջ հետ, ՀՀ գլխավոր դատախազին փոստով պատվիրված նամակի միջոցով ուղարկել է հանցագործության մասին սուտ հաղորդում, որում նշել է ակնհայտ կեղծ տեղեկություն այն մասին, թե իբր իրեն Ն-ն բռնաբարել է՝ մանրամասն նկարագրելով հորինված դեպքի հանգամանքները: Ենթակա՞ է Վ-ն քրեական պատասխանատվության տվյալ արարքի համար.

■ **այո, նա ենթակա է քրեական պատասխանատվության սուտ մատնության համար**

• ոչ, քանի որ նա չի նախազգուշացվել սուտ մատնության համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին

• այո, նա ենթակա է քրեական պատասխանատվության զրպարտության համար

• այո, նա ենթակա է քրեական պատասխանատվության նախաքննության իրականացմանը խոչընդոտելու համար

587. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 145-րդ հոդվածի իմաստով՝ բժշկական գաղտնիքը հրապարակելու սուբյեկտ կարող են լինել.

• 16 տարին լրացած, ֆիզիկական մեղսունակ բոլոր անձինք

• միայն պաշտոնատար անձի կարգավիճակ ունեցող բժիշկները

• 18 տարին լրացած, ֆիզիկական մեղսունակ բոլոր անձինք

■ **միայն բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող անձինք**

588. Պատգամավարության թեկնածու Ա-ն իր օգտին կողմ քվեարկելու համար միջնորդի միջոցով ընտրողներին տալիս է 15.000 ՀՀ դրամ: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

• կաշառք տալը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 312-րդ հոդված)

■ **ընտրողին թեկնածուի կողմից կաշառք տալը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 154.2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս)**

• կաշառքի միջնորդություն (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 313-րդ հոդված)

• պաշտոնեական լիազորությունների չարաշահում (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդված)

589. Ա-ն, որպեսզի մասնակցի ընտրություններին և կողմ քվեարկի որևէ թեկնածուի օգտին, թեկնածուից վերցնում է 10.000 ՀՀ դրամ: Որակե՛լ Ա-ի արարքը.

- հանցակազմ չկա

- **■ ընտրողի կողմից թեկնածուից կաշառք ստանալ (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 154.2-րդ հոդվածի 1-ին մաս)**

- կաշառք ստանալը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 311-րդ հոդված)

- առևտրային կաշառք (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 200-րդ հոդված)

590. Ներքոհիշյալ ո՞ր դեպքում է «փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր, տրանսպորտային միջոցների հաշվառման համարանիշներ կեղծելը, իրացնելը կամ օգտագործելը» հանցանքը դարձնում որակյալ.

- եթե արարքը կատարվել է կրկին

- եթե արարքը կատարվել է պաշտոնատար անձի կողմից

- **■ եթե արարքը կատարվել է մի խումբ անձանց կողմից՝ նախնական համաձայնությամբ**

- եթե արարքը կատարվել է որպես արհեստ

591. Բիայնան հանգուցյալ ծնողների բնակարանը 1994 թվականին սեփականաշնորհել է իր անվամբ, որը 2001 թվականի մարտ ամսին իր ամուսնու՝ Մարկոսի հետ վաճառել է: Բնակարանի վաճառքից հետո Արմենի մայրը՝ Գրետան, իր քրոջից՝ Բիայնայից, և նրա ամուսնուց՝ Մարկոսից, բազմիցս պահանջել է հանգուցյալ ծնողների բնակարանի վաճառքից ստացած գումարի իր փայաբաժինը: Արմենը 2004թ. հունվար ամսին մորաքրոջ ամուսնուց՝ Մարկոսից, պահանջել է իր մոր՝ Գրետայի հասանելիք 5.500 ԱՄՆ դոլար փայաբաժինը: Մերժում ստանալուց հետո Արմենը, օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ, օգտագործելով ակնհայտ կեղծ պայմանագիրը, Մարկոսին պատկանող 4.024.000 ՀՀ դրամ արժողությամբ միկրոավտոբուսը 2.837.350 ՀՀ դրամին համարժեք 5000 ԱՄՆ դոլարով վաճառել է Վարդգեսին՝ Մարկոսին պատճառելով էական վնաս: Որակե՛լ Արմենի արարքը.

- խարդախություն

- փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր, տրանսպորտային միջոցների հաշվառման համարանիշներ կեղծելը, իրացնելը կամ օգտագործելը և վատնում

■ **ինքնիրավչություն և փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր, տրանսպորտային միջոցների հաշվառման համարանիշներ կեղծելը, իրացնելը կամ օգտագործելը**

• ինքնիրավչություն

592. Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային սահմանով կանխիկ դրամական միջոցների և (կամ) վճարային գործիքների մաքսանենգությունը.

• հանցագործություն չէ

■ **հանցագործություն է, եթե այն կատարվել է խոշոր չափերով**

• հանցագործություն է, եթե այն կատարվել է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով

• հանցագործություն է, եթե այն կատարվել է մաքսային կամ սահմանային հսկողություն իրականացնող անձի նկատմամբ բռնություն գործադրելով

593. Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային սահմանով կամ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանով պայթուցիկ սարքերի, ռազմամթերքի, զանգվածային ոչնչացման զենքի մաքսանենգությունը.

• հանցագործություն չէ

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ կատարվում է խոշոր չափերով

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ կատարվում է պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով

■ **հանցագործություն է անկախ չափերից**

594. Գրավ դրված գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը.

■ **հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ դրանով խոչընդոտվել է գրավառուի գույքային իրավունքի իրականացումը, և նրան պատճառվել է Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհազարապատիկը գերազանցող գումարի չափով վնաս**

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ դրանով խոչընդոտվել է գրավառուի գույքային իրավունքի իրականացումը՝ անկախ նրան պատճառված վնասի չափից

• հանցագործություն չէ

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ դրանով խոչընդոտվել է գրավառուի գույքային իրավունքի իրականացումը, և նրան պատճառվել է Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գումարի չափով վնաս

595. Այլ անձի փոխարեն քվեարկելու վերաբերյալ սուտ հայտարարություն տալը.

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ դա կատարվել է դիտավորությամբ

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, երբ դա կատարվել է անփութությամբ

■ **հանցագործություն է ինչպես այն դեպքում, երբ դա կատարվել է դիտավորությամբ, այնպես էլ այն դեպքում, եթե դա կատարվել է անփութությամբ**

• հանցագործություն չէ

596. Կանխիկ դրամական միջոցների և (կամ) վճարային գործիքների մաքսանենգությունը կհամարվի ծանրացնող հանգամանքներում կատարված, եթե այն կատարվել է.

• օդային տրանսպորտով

• պատերազմի ժամանակ

• հատուկ պահեստարանների օգտագործմամբ

■ **պաշտոնեական դիրքն օգտագործելով**

597. Նշվածներից ո՞րը նախատեսված չէ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 103.1. հոդվածում (գույքի բռնագանձում) հօգուտ պետության բռնագանձման ենթակա գույք.

• հանցագործության կատարման արդյունքում ուղղակի կամ անուղղակի առաջացած կամ ստացված ցանկացած գույքը, այդ գույքի օգտագործումից ստացված եկամուտները կամ այլ տեսակի օգուտները

• ահաբեկչության ֆինանսավորմանն ուղղված գույքը, այդ գույքի օգտագործումից ստացված եկամուտները կամ այլ տեսակի օգուտները

■ **քաղաքացիական հայցվորին հանցագործությամբ պատճառված վնասների հատուցման համար անհրաժեշտ գույքը**

• ՀՀ քրեական օրենսգրքի 215.1, 235.1 և 267.1 հոդվածներով նախատեսված մաքսանենգության ճանապարհով Հայաստանի Հանրապետության սահմանով տեղափոխված մաքսանենգության առարկաները

598. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 150-րդ հոդվածի իմաստով ընտրությունների կամ քվեարկության արդյունքները կեղծել չի համարվում.

• հանրաքվեի կամ ընտրությունների ընթացքում ձայներն ակնհայտ սխալ հաշվելը

• հանրաքվեի կամ ընտրությունների ընթացքում ձայներն ակնհայտ սխալ հաշվելը

• ընտրությունների կամ քվեարկության արդյունքները կեղծելու նպատակով ընտրական փաստաթղթերը վերադաս ընտրական մարմիններին սահմանված ժամկետում չներկայացնելը

■ քաղաքացու ընտրական կամ հանրաքվեի իրավունքի ազատ իրականացմանը խոչընդոտելը

599. Թեկնածուի կամ կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) վերաբերյալ զրպարտչական տեղեկություններ տարածելը.

■ հանցագործություն չէ

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե այն կատարվել է ընտրողներին ապակողմնորոշելու նպատակով

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե այն կատարվել է նախընտրական քարոզարշավի ընթացքում

• հանցագործություն է միայն այն դեպքում, եթե այն կատարվել է քվեարկության օրը

600. Ա-ի վստահված անձ Բ-ն հասկանալով, որ Ա-ի հաղթանակը անիրատեսական է, որպեսզի չընտրվի նաև մյուս թեկնածուն, ընտրողների նկատմամբ բռնություն կիրառելու սպառնալիքով հարկադրում է նրանց չմասնակցել ընտրություններին: Որակե՛լ Բ-ի արարքը.

• պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդված)

• պաշտոնեական լիազորությունները անցնելը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 309-րդ հոդված)

• սպանության սպառնալիք (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 137-րդ հոդված)

■ **ընտրողին ընտրությանը մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը (ՀՀ քրեական օրենսգրքի 154.2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս)**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Քրեական հետապնդման հարուցում է համարվում.

• քրեական հետապնդման մարմնի որոշումը՝ քրեական գործ հարուցելու մասին

• քրեական հետապնդման մարմնի որոշումը՝ անձին բերման ենթարկելու մասին

■ քրեական հետապնդման մարմնի որոշումը՝ անձին որպես մեղադրյալ ներգրավելու, ինչպես նաև մինչև այդ նրան ձերբակալելու կամ նրա նկատմամբ խափանման միջոց կիրառելու մասին

• դատախազի կողմից մեղադրական եզրակացությունը հաստատելը և քրեական գործը դատարան ուղարկելը

2. Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի՝ քրեական հետապնդման դադարեցում է համարվում.

• մեղադրյալի նկատմամբ ընտրված խափանման միջոցը վերացնելը

• մեղադրյալի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կիրառված կալանավորումը վերացնելը

• քրեական գործով քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի որոշումը՝ առաջադրված մեղադրանքը վերացնելու՝ արդարացման կամ ոչ արդարացման հիմքով

■ քրեական գործով վարույթն իրականացնող մարմնի որոշումը՝ առաջադրված մեղադրանքը վերացնելու կամ մեղադրանքից հրաժարվելու մասին

3. Դատավարության ո՞ր մասնակիցներն են հանդես գալիս պաշտպանության կողմում.

• կասկածյալը, մեղադրյալը, պաշտպանը, քաղաքացիական հայցվորը և քաղաքացիական պատասխանողը

• միայն կասկածյալը, մեղադրյալը, պաշտպանը, քաղաքացիական պատասխանողը և նրա ներկայացուցիչը

• միայն կասկածյալը, մեղադրյալը, փաստաբանը և քաղաքացիական պատասխանողը

■ **կասկածյալը, մեղադրյալը, նրանց օրինական ներկայացուցիչները, պաշտպանը, քաղաքացիական պատասխանողը և նրա ներկայացուցիչը**

4. Ո՞ր մարմնի որոշմամբ է կատարվում բնակարանի խուզարկությունը.

• քրեական հետապնդման մարմնի

■ **միայն դատարանի**

• դատարանի և օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ դատախազի որոշմամբ

• միայն դատարանի, իսկ անհետաձգելի դեպքում, երբ իրականացվում է հանցագործության վայրից փախուստի դիմած կասկածյալի հետապնդում, նաև հետաքննության մարմնի կամ քննիչի որոշմամբ

5. Ի՞նչ լեզվով է տարվում Հայաստանի Հանրապետությունում քրեական դատավարությունը.

• հայերենով՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

• հայերենով, սակայն դատավարության բոլոր մասնակիցների համաձայնությամբ կարող է տարվել նաև այլ լեզվով

• դատարանի կողմից որոշված լեզվով

■ **հայերենով**

6. Ո՞վ իրավունք ունի հարուցել քրեական գործ.

• դատավորը, դատախազը, քննիչը և հետաքննության մարմինը

• դատախազը կամ քննիչը՝ դատախազի համաձայնությամբ

• դատախազը և քննիչը

■ **հետաքննության մարմինը, քննիչը, դատախազը**

7. Թվարկվածներից ո՞րը ըստ էության լուծող դատական ակտ չէ.

■ **կալանքը որպես խափանման միջոց ընտրելու կամ կալանքի ժամկետը երկարացնելու վերաբերյալ դատարանի որոշումը**

• դատարանի դատավճիռը

• քրեական գործով վարույթի կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին որոշումը

• բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ կիրառելու մասին որոշումը

8. Ինչպիսի՞ լիազորություն չունի դատախազը.

• բողոքարկելու դատարանի դատավճիռները և այլ վերջնական որոշումները

• հայց ներկայացնելու դատարան՝ ի պաշտպանություն պետության գույքային շահերի

■ **հայց ներկայացնելու դատարան՝ ի պաշտպանություն քաղաքացիների գույքային շահերի**

• իրականացնելու հսկողություն հետաքննության և նախաքննության օրինականության նկատմամբ

9. Ինչպիսի՞ լիազորություն չունի դատախազը քրեական գործի մինչդատական վարույթի ընթացքում.

■ **հանցագործության բացահայտման նպատակով կատարելու օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներ**

• հարուցելու և իրականացնելու քրեական հետապնդում

• ցանկացած քրեական գործ վերցնելու հետաքննության մարմնից և հանձնելու նախաքննության մարմնին

• վերադարձնելու քրեական գործը քննիչին՝ լրացուցիչ քննություն կատարելու համար պարտադիր ցուցումով

10. Ինչպիսի՞ լիազորություն չունի դատախազը (մեղադրողը) քրեական գործը դատարանի կողմից քննելիս.

■ **լուծելու քննիչի դեմ բերված բացարկի հարցը**

• առարկելու նախագահողի անօրինական գործողությունների դեմ

• հրաժարվելու մեղադրյալի նկատմամբ քրեական հետապնդում իրականացնելուց

• հետաքննության մարմնին նրա համար պարտադիր հանձնարարություններ տալու, ապահովելու դատարանին ապացույցներ ներկայացնելը

11. Ինչպիսի՞ լիազորություն չունի քննիչը քրեական գործի քննության ընթացքում.

• առանձին քննչական գործողությունների կատարումը հանձնարարելու հետաքննության մարմնին

• առանց դատախազի համաձայնության ձերբակալելու հանցագործության համար կասկածվող անձին

■ **քրեական գործը հետաքննության մի մարմնից վերցնելու և հանձնելու հետաքննության մեկ այլ մարմնի**

• դիմելու դատարան՝ մեղադրյալի նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց ընտրելու միջնորդությամբ

12. Ինչպիսի՞ որոշում չի կարող կայացնել հետաքննության մարմինը.

• քրեական գործ հարուցելու մասին

• փորձաքննություն նշանակելու մասին

■ **քրեական գործի վարույթը կարճելու մասին**

• քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին

13. Ի՞նչ իրավունք չունի տուժողը.

• ձեռք բերելու նյութեր և դրանք ներկայացնելու դատարանին

• բողոքարկելու դատարանի դատավճիռը և այլ վերջնական որոշումները

• մասնակցելու ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի դատական նիստին

■ **նախաքննության ավարտման պահից անվճար ստանալու քրեական գործի բոլոր նյութերի պատճենները**

14. Ո՞ր պահից է անձը դադարում կասկածյալ լինելուց.

• քրեական գործը մեղադրական եզրակացությամբ դատարան ուղարկելու պահից

• անձի՝ որպես կասկածյալ լինելը դադարեցնելու մասին քրեական հետապնդման մարմնի կողմից որոշում կայացնելու պահից

■ **կասկածյալին որպես մեղադրյալ ներգրավելու պահից**

• կասկածյալի նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց կիրառելու մասին որոշում կայացնելու պահից

15. Կասկածյալի հետ անհրաժեշտ քննչական գործողություններ կատարելու դեպքում քննիչը իրավունք ունի՞ կասկածյալի և իր պաշտպանի տեսակցության ժամկետը սահմանափակել.

• քննիչը նման իրավունք չունի

• այո, իրավունք ունի, սակայն պաշտպանի հետ տեսակցության ժամկետը չի կարող պակաս լինել երեք ժամից

• այո, իրավունք ունի, սակայն պաշտպանի հետ տեսակցության ժամկետը չի կարող պակաս լինել չորս ժամից

■ **այո, իրավունք ունի, սակայն պաշտպանի հետ տեսակցության ժամկետը չի կարող պակաս լինել երկու ժամից**

16. Քրեական գործի վարույթի ընթացքում թվարկված դատավարության ո՞ր մասնակիցներն իրավունք ունեն ունենալ օրինական ներկայացուցիչ.

• միայն անչափահաս տուժողը, քաղաքացիական հայցվորը, կասկածյալը և մեղադրյալը

• միայն կասկածյալը և մեղադրյալը

• միայն անչափահաս կամ անգործունակ կասկածյալը և մեղադրյալը

■ **միայն անչափահաս կամ անգործունակ տուժողը, քաղաքացիական հայցվորը, կասկածյալը, մեղադրյալը, ինչպես նաև անչափահաս վկան**

17. Քրեական դատավարության համապատասխան մասնակցի օրինական ներկայացուցիչների միջև անհամաձայնության դեպքում ո՞վ է ընտրում, թե նրանցից ով պետք է մասնակցի որպես օրինական ներկայացուցիչ.

■ **դատախազը կամ դատարանը**

• քննիչը, դատախազը կամ դատարանը

• միայն դատարանը

• հետաքննության մարմինը, քննիչը, դատախազը կամ դատարանը

18. Քրեական դատավարության ո՞ր մասնակիցներն իրավունք ունեն ունենալ ներկայացուցիչ.

• միայն տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը), քաղաքացիական հայցվորը և կասկածյալը

• միայն տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը) և քաղաքացիական հայցվորը

• միայն տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը) և քաղաքացիական պատասխանողը

■ միայն տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը), քաղաքացիական հայցվորը և քաղաքացիական պատասխանողը

19. Քրեական գործով վարույթի կարգը որոշվում է այն քրեադատավարական օրենքով, որը գործում է.

• հանցագործության կատարման պահին

• հանցագործին ի հայտ բերելու պահին

• համապատասխան քննչական կամ այլ դատավարական գործողությունների կատարման պահին

■ համապատասխանաբար հետաքննության, նախաքննության կամ գործը դատարանում քննելու ժամանակ

20. Ընթերական իրավունք չունի.

• ծանոթանալ համապատասխան քննչական գործողության արձանագրության հետ

■ ստանալ համապատասխան քննչական գործողության արձանագրության պատճենը

• ստանալ քրեական գործով վարույթի ընթացքում կրած ծախսերի հատուցում

• քննչական գործողության կատարման ընթացքում անել դիտողություններ

21. Վարույթ ընդունված վճռաբեկ բողոքը ՀՀ վճռաբեկ դատարանը քննում է.

■ կոլեգիալ՝ նախագահի և առնվազն երեք դատավորի կազմով

• միանձնյա

• կոլեգիալ՝ երեք դատավորի կազմով

• կոլեգիալ՝ նախագահի և առնվազն հինգ դատավորի կազմով

22. Մեղադրողին հայտնված բացարկը լուծում է.

- վերադաս դատախազը
- համապատասխան դատարանի նախագահը
- **■ համապատասխան դատարանը**
- Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազը

23. Քննիչին կամ հետաքննության մարմնի աշխատակցին հայտնված բացարկը լուծում է.

- **■ քննության նկատմամբ դատավարական ղեկավարում իրականացնող դատախազը կամ վերադաս դատախազը**
- համապատասխան քննչական բաժնի պետը կամ հետաքննության մարմնի ղեկավարը
- միայն վերադաս դատախազը
- միայն քննության նկատմամբ դատավարական ղեկավարում իրականացրած դատախազը

24. Քրեական դատավարությունում ապացույցի թույլատրելիությունը հիմնավորելու պարտականությունն ընկած է.

- մեղադրանքի կողմի վրա
- վարույթ իրականացնող մարմնի վրա
- դատարանի վրա
- **■ այն ձեռք բերող կողմի վրա**

25. Կալանքը որպես խափանման միջոց ընտրելու կամ կալանքի տակ պահելու ժամկետը երկարացնելու միջնորդությամբ դատարան դիմելու իրավունք ունեն.

- հետաքննության մարմինը, քննիչը կամ դատախազը
- **■ դատախազը կամ քննիչը**
- դատախազը կամ քննիչը՝ դատախազի համաձայնությամբ

• միայն դատախազը

26. Քրեական դատավարությունում գրավի արժեքի ապացուցման պարտականությունը կրում է.

■ **գրավատուն**

• գործով չշահագրգռված մասնագետը

• գործով չշահագրգռված փորձագետը

• վարույթ իրականացնող մարմինը

27. Ո՞վ իրավունք ունի ժամանակավոր դադարեցնել հանրային ծառայության մեջ գտնվող կասկածյալի կամ մեղադրյալի պաշտոնավարությունը.

• քրեական հետապնդման մարմնի միջնորդությամբ դատարանը

• միայն դատախազը

• դատախազը, ինչպես նաև դատախազի համաձայնությամբ՝ հետաքննության մարմինը և քննիչը

■ **դատախազը, ինչպես նաև դատախազի համաձայնությամբ `քննիչը**

28. Ո՞ր դեպքում է քրեական դատավարությունում հարուցված քաղաքացիական հայցն ազատվում պետական տուրքի գանձումից.

• միայն այն դեպքում, եթե քաղաքացիական հայցը ներկայացրել է դատախազը՝ ի պաշտպանություն պետության գույքային շահերի

• բոլոր դեպքերում պետական տուրքը գանձվում է

• ազատվում է միայն այն դեպքում, եթե քաղաքացիական հայցը ներկայացրել է արդարացվածը՝ ի հատուցում պատճառված վնասների

■ **բոլոր դեպքերում քրեական դատավարությունում հարուցված քաղաքացիական հայցն ազատվում է պետական տուրքի գանձումից**

29. Քրեական գործի վարույթի ընթացքում ե՞րբ կարող է հարուցվել քաղաքացիական հայց.

• միայն քրեական գործը մեղադրական եզրակացությամբ դատարան ուղարկելու պահից

■ **քրեական գործի հարուցումից մինչև դատավճիռ կայացնելու համար դատարանի հեռանալը խորհրդակցական սենյակ**

• միայն քրեական գործի մինչդատական քննության ընթացքում

• միայն քրեական գործի դատական քննության ընթացքում

30. Երկու կամ ավելի հանցագործությունների վերաբերյալ գործերն առաջին ատյանի տարբեր դատարաններին ընդդատյա լինելու դեպքում գործը քննում է.

• ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանը

■ **ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի այն դատարանը, որի դատական տարածքում ավարտվել է տվյալ գործով մինչդատական վարույթը**

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատը

• ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի այն դատարանը, որը քննել է կալանքի վերաբերյալ միջնորդությունը

31. Քրեական հետապնդում իրականացնող մարմինները նոտարական գաղտնիք կազմող տեղեկությունները կարող են ստանալ.

• հետաքննության մարմնի, քննիչի, դատախազի կամ դատարանի որոշմամբ

• միայն դատախազի կամ դատարանի որոշմամբ

■ **միայն դատարանի որոշմամբ**

• դատախազի համաձայնությամբ կայացված քննիչի որոշմամբ

32. Քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դատավարական ժամկետները հաշվվում են.

■ **ժամերով, օրերով, ամիսներով և տարիներով**

• ամիսներով և տարիներով

• ժամերով և օրերով

• օրերով, ամիսներով և տարիներով

33. Քրեական գործ հարուցելու դեպքում ի՞նչ է ուղարկվում հանցագործության մասին հաղորդած ֆիզիկական անձին.

• գրություն՝ քրեական գործ հարուցելու մասին

■ **քրեական գործ հարուցելու մասին որոշման պատճենը**

• քրեական գործ հարուցելու մասին տեղեկանք

• հաղորդում տված ֆիզիկական անձը հրավիրվում է քրեական հետապնդման մարմին, որտեղ պարզաբանվում է նրա իրավունքներն ու պարտականությունները

34. Քրեական գործ հարուցելը մերժելու վերաբերյալ որոշումը դատարանի կողմից վերացվելուց հետո.

• դատարանը հարուցում է քրեական գործ և ուղարկում դատախազին նախաքննություն կատարելու համար

• նյութերն ուղարկում է քննիչին քրեական գործ հարուցելու համար

• նյութերն ուղարկում է դատախազի քննարկմանը, որը կարող է կրկին մերժվել դատախազի կողմից

■ **բողոքարկվող որոշման վերացումը պարտադիր է դարձնում դատախազի կողմից գործի հարուցումը**

35. Ի՞նչ լիազորություն չունի քննչական բաժնի պետը.

• նախաքննության կատարումը հանձնարարելու մի քանի քննիչների

• քրեական գործը մի քննիչից հանձնելու մյուս քննիչին

• քննիչին ցուցումներ տալու առանձին քննչական գործողություններ կատարելու վերաբերյալ

■ **հաստատելու քննիչի կողմից կազմված մեղադրական եզրակացությունը**

36. Քրեական գործի նյութերին մեղադրյալի կամ նրա պաշտպանի ծանոթանալու ժամկետը կարող է սահմանափակվել.

• դատախազի համաձայնությամբ՝ քննիչի կայացրած որոշմամբ, եթե նրանց կողմից առանց անհարգելի պատճառների ձգձգվում է գործի նյութերին ծանոթանալը

• մեղադրյալի կամ նրա պաշտպանի ծանոթանալու ժամկետը չի կարող սահմանափակվել

• դատախազի համաձայնությամբ՝ հետաքննության մարմնի կայացրած որոշմամբ, եթե նրանց կողմից առանց անհարգելի պատճառների ձգձգվում է գործի նյութերին ծանոթանալը

■ **քննիչի որոշմամբ, եթե մեղադրյալը կամ նրա պաշտպանը առանց հարգելի պատճառների ձգձգում են քրեական գործին ծանոթանալը**

37. Մինչև տասնվեց տարեկան վկայի հարցաքննությանը պարտադիր է.

• օրինական ներկայացուցչի մասնակցությունը

• պաշտպանի մասնակցությունը

■ **մանկավարժի մասնակցությունը**

• դատախազի մասնակցությունը

38. Ձերբակալված կասկածյալի հարցաքննությանը պաշտպանի մասնակցությունն անհապաղ ապահովելու անհնարինության դեպքում քննիչը պարտավոր է նրա մասնակցությունն ապահովել կասկածյալին արգելանքի վերցնելուց հետո.

• 12 ժամվա ընթացքում

• 72 ժամվա ընթացքում

■ **24 ժամվա ընթացքում**

• 48 ժամվա ընթացքում

39. Նշված անձանցից ու՞մ նկատմամբ քննիչն իրավունք ունի կայացնել որոշում՝ քննում կատարելու մասին.

• կասկածյալի, մեղադրյալի, վկայի, տուժողի կամ տուժողի իրավահաջորդի

• կասկածյալի, մեղադրյալի, տուժողի իրավահաջորդի, քաղաքացիական հայցվորի

• կասկածյալի, մեղադրյալի, վկայի, տուժողի, քաղաքացիական պատասխանողի կամ քաղաքացիական հայցվորի

■ **կասկածյալի, մեղադրյալի, վկայի կամ տուժողի**

40. Ստորև թվարկված ո՞ր անձանց են առարկաները ճանաչման ներկայացնելիս նախապես նախազգուշացնում ցուցմունքներ տալուց հրաժարվելու կամ խուսափելու, ակնհայտ սուտ ցուցմունքներ տալու համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին.

• մեղադրյալին, կասկածյալին, տուժողին կամ վկային

■ **տուժողին կամ վկային**

• կասկածյալին, մեղադրյալին, տուժողին, վկային, քաղաքացիական պատասխանողին կամ քաղաքացիական հայցվորին

• տուժողին, վկային կամ փորձագետին

41. Որո՞նք են առգրավում կատարելու հիմքերը.

• առգրավում կարող է կատարվել բոլոր այն դեպքերում, երբ առկա է գործի համար նշանակություն ունեցող առարկաներ և փաստաթղթեր վերցնելու անհրաժեշտությունը

• առգրավում կարող է կատարվել այն դեպքում, երբ գործի համար նշանակություն ունեցող առարկաներ կամ փաստաթղթերը կարող են ոչնչացվեն

■ **առգրավում կարող է կատարվել գործի համար նշանակություն ունեցող որոշակի առարկաներ և փաստաթղթեր վերցնելու անհրաժեշտության դեպքում և, եթե ստույգ հայտնի են, թե որտեղ և ում մոտ են դրանք գտնվում**

• առգրավում կարող է կատարվել բոլոր այն դեպքերում, երբ կասկած կա, որ գործի համար նշանակություն ունեցող առարկաներ և փաստաթղթեր պահված են որոշակի տեղում

42. Մեղադրյալի գույքի վրա կալանք դնելու ընթացքում կարո՞ղ է կալանք դրվել ամուսինների կամ ընտանիքի համատեղ սեփականություն հանդիսացող գույքի վրա.

■ **կարող է, եթե բավարար ապացույցներ կան, որ համատեղ սեփականությունն ավելացել կամ ձեռք է բերվել հանցավոր ճանապարհով վաստակած միջոցների հաշվին**

• չի կարող

• կարող է՝ միայն դատախազի համաձայնությամբ

• կարող է՝ միայն դատարանի համաձայնությամբ

43. Ո՞ր դատողությունն է համարվում սխալ.

■ **հետաքննությունը սկսվում է մինչև քրեական գործ հարուցելը**

• նախաքննությունը պարտադիր է բոլոր գործերով

• նախնական քննությունը համարվում է քրեական դատավարության ինքնուրույն փուլ

• դատական քննության նախապատրաստելը քրեական դատավարության ինքնուրույն փուլ է

44. Նախաքննության ժամկետները կարող է երկարացնել.

• դատարանը

■ **դատախազը**

• քննչական բաժնի պետը

• հետաքննության մարմնի ղեկավարը

45. Նախնական քննության տվյալները.

• հրապարակման ենթակա չեն

■ **հրապարակվում են միայն վարույթն իրականացնող մարմնի թույլտվությամբ**

• հրապարակվում են միայն դատախազի համաձայնությամբ

• հրապարակվում են միայն պաշտպանության կողմի համաձայնությամբ

46. Բնակարանի խուզարկության մասին միջնորդությունը դատավորի կողմից պետք է քննվի.

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան դրանք ստացվելուց 12 ժամվա ընթացքում

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան դրանք ստանալու հաջորդ օրը

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան դրանք ստացվելուց 2 օրվա ընթացքում

■ **անհապաղ**

47. Առանց տուժողի բողոքի մասնավոր մեղադրանքի գործերով քրեական գործ կարող է հարուցել.

• դատախազը

• դատարանը

• հետաքննության մարմնի աշխատակիցը՝ դատախազի համաձայնությամբ

■ **ոչ ոք**

48. Դատարանի որոշմամբ իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումները հապաղում չհանդուրժող դեպքերում (առանց դատարանի համապատասխան որոշումը կատարելու դեպքում) միջոցառումներ իրականացնող մարմինը քանի՞ ժամվա ընթացքում այդ մասին պետք է ծանուցի դատարանին.

- 12 ժամվա ընթացքում
- 24 ժամվա ընթացքում
- 36 ժամվա ընթացքում
- **48 ժամվա ընթացքում**

49. Օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներ իրականացնելու մասին միջնորդությունը դատարանը պետք է քննարկի և որոշում կայացնի.

- **այն ստանալուց հետո՝ 12 ժամվա ընթացքում**
- այն ստանալուց հետո՝ 24 ժամվա ընթացքում
- այն ստանալուց հետո՝ 36 ժամվա ընթացքում
- այն ստանալուց հետո՝ 48 ժամվա ընթացքում

50. Քրեական հետապնդման մարմինների անօրինական և անհիմն որոշումների և գործողությունների դեմ ներկայացված բողոքներն ի՞նչ ժամկետում պետք է քննվեն դատավորի կողմից.

- այն ստանալու պահից՝ մեկ ամսվա ընթացքում
- այն ստանալու պահից՝ անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում
- **այն ստանալու պահից՝ տասը օրվա ընթացքում**
- այն ստանալու պահից՝ յոթ օրվա ընթացքում

51. Քրեական գործով նախաքննությունը սկսվում է.

- հանցագործության մասին հաղորդումն ընդունելու պահից
- անհրաժեշտ հնարավոր բոլոր դատավարական գործողությունները կատարելուց հետո
- **քրեական գործ հարուցելու մասին որոշում կայացնելուց հետո**

• անհետաձգելի քննչական գործողությունները կատարելուց հետո

52. Քրեական գործը դատական քննության նախապատրաստելիս դատավորը ինչպիսի՞ որոշում չի կարող կայացնել.

• քրեական գործի վարույթը կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին

• քրեական գործը մեղադրողին վերադարձնելու մասին

• քրեական գործի վարույթը կասեցնելու մասին

■ **քրեական գործով փորձաքննություն նշանակելու մասին**

53. Քրեական գործով վարույթը կարող է կասեցվել, երբ.

■ **գործում է անհաղթահարելի ուժ, որը ժամանակավորապես խոչընդոտում է քրեական գործով հետագա վարույթին**

• տուժողը ծանր հիվանդ է

• վկան թաքնվում է քննությունից

• անձը չի հասել օրենքով սահմանված քրեական պատասխանատվության տարիքին

54. Արտաշիրմում կատարելիս պարտադիր պետք է մասնակից դարձվեն.

■ **դատաբժշկական բնագավառի մասնագետ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ այլ մասնագետ**

• տուժողի մերձավոր ազգականները

• քրեական օրենքով չթույլատրված արարք կատարած անձինք

• վկան և դատական նիստի քարտուղարը

55. Եթե քրեական գործի քննությանը դատավորի մասնակցությունը անհնար է և նա փոխարինվում է այլ դատավորով, ապա գործի քննությունը.

• պաշտպանության կողմի միջնորդությամբ վերսկսվում է

• մեղադրյալի կողմի միջնորդությամբ շարունակվում է

• բոլոր դեպքերում շարունակվում է

■ **բոլոր դեպքերում վերսկսվում է**

56. Նշված որոշումներից ո՞րը դատարանը իրավունք ունի խորհրդակցական սենյակում չկայացնել.

• որոշում փորձաքննություն նշանակելու մասին

■ **որոշում վկային բերման ենթարկելու մասին**

• որոշում բացարկը բավարարելու մասին

• որոշում քրեական գործի վարույթը կարճելու մասին

57. Ամբաստանյալի կողմից ցուցմունք տալուց հետո ո՞վ իրավունք ունի նրան առաջինը հարցաքննել.

• տուժողը

• մեղադրողը

■ **ամբաստանյալի պաշտպանը**

• դատարանը

58. Կարո՞ղ է ամբաստանյալը հարցաքննվել մյուս ամբաստանյալների բացակայությամբ.

• չի կարող, քանի որ բոլոր դեպքերում ամբաստանյալը պետք է ցուցմունք տա մյուս ամբաստանյալների ներկայությամբ

• կարող է, եթե այդպիսի ցանկություն է հայտնել ամբաստանյալը կամ նրա պաշտպանը

• կարող է, եթե այդպիսի միջնորդություն է ներկայացրել մեղադրողը

■ **բացառիկ դեպքերում ամբաստանյալը կարող է հարցաքննվել մյուս ամբաստանյալների բացակայությամբ, դատարանի պատճառաբանված որոշմամբ, եթե դա անհրաժեշտ է գործի հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման համար**

59. Թվարկածներից ո՞ր դեպքում է թույլատրվում հրապարակել նախաքննության ընթացքում մեղադրյալի տված ցուցմունքները.

• բոլոր դեպքերում չի թույլատրվում հրապարակել

• նախաքննության ընթացքում մեղադրյալի տված ցուցմունքները հրապարակվում են, եթե այդ մասին միջնորդում են միայն ամբաստանյալը և նրա պաշտպանը

• նախորդ ցուցմունքները հրապարակվում են, եթե ամբաստանյալը չի ներկայացել դատական նիստին

■ նախաքննության ընթացքում տված մեղադրյալի ցուցմունքները հրապարակվում են, եթե ամբաստանյալը հրաժարվում է դատական քննության ժամանակ ցուցմունքներ տալ մեղադրանքի էության մասին

60. Անձը՝ որպես դատապարտյալ, ո՞ր հանգամանքների շուրջ է հարցաքննվում.

• քննվող քրեական գործով իրեն հայտնի բոլոր հանգամանքների շուրջ

■ իր նկատմամբ կայացված և օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատված հանգամանքների շուրջ

• իրեն առաջադրված մեղադրանքի շուրջ

• բոլոր այն հանգամանքների շուրջ, որը նպատակահարմար կգտնեն պարզաբանել դատարանը կամ գործով մասնակցող կողմերը:

61. Փորձագետի կողմից եզրակացությունը դատարանում հրապարակելուց հետո այն պարզելու կամ լրացնելու նպատակով ո՞վ է առաջին հերթին հարցաքննում փորձագետին.

■ այն անձը, ում միջնորդությամբ նշանակվել է փորձաքննությունը

• դատարանը

• փորձագետի հարցաքննության հերթականությունը որոշում է դատարանը

• բոլոր դեպքերում մեղադրողը

62. Այն դեպքում, երբ դատաքննության ընթացքում պաշտպանության կողմը միջնորդում է իր կողմից ներկայացված և գործին կցված դեռևս չհետազոտված ապացույցները չհետազոտելու մասին, ապա այդ միջնորդությունը դատարանի համար պարտադի՞ր է.

• այդ միջնորդությունը դատարանի համար պարտադիր չէ, և այն կարող է մերժել

■ այդ միջնորդությունը պարտադիր է դատարանի համար, և այն պետք է բավարարվի

• դատարանի կողմից այդ միջնորդությունը չի կարող բավարարվել, եթե դրա դեմ առարկում է մեղադրողը

• բոլոր դեպքերում դատարանը պարտավոր է քրեական գործում առկա բոլոր ապացույցները հետազոտել դատաքննության ընթացքում

63. Դատական վիճաբանությունները բաղկացած են հետևյալ հաջորդականությամբ արտասանած ճառերից.

■ **մեղադրողի, տուժողի կամ նրա ներկայացուցչի, քաղաքացիական հայցվորի կամ նրա ներկայացուցչի, քաղաքացիական պատասխանողի կամ նրա ներկայացուցչի, պաշտպանի և ամբաստանյալի**

• մեղադրողի, պաշտպանի, ամբաստանյալի

• մեղադրողի, տուժողի կամ նրա ներկայացուցչի, քաղաքացիական պատասխանողի, ամբաստանյալի, պաշտպանի

• պաշտպանի, քաղաքացիական պատասխանողի կամ նրա ներկայացուցչի, մեղադրողի, տուժողի կամ նրա ներկայացուցչի, քաղաքացիական հայցվորի կամ նրա ներկայացուցչի

64. Ու՞մ է միշտ պատկանում վերջին ռեպլիկի իրավունքը.

• մեղադրողին

• տուժողին

• միայն պաշտպանին

■ **պաշտպանին և ամբաստանյալին**

65. Ամբաստանյալի վերջին խոսքի ժամանակ թույլատրվու՞մ է նրան հարցեր տալ.

• թույլատրվում է, եթե հարցերը նրան ուղղում է պաշտպանը

• թույլատրվում է, եթե հարցերը նրան ուղղում է դատարանը

■ **չի թույլատրվում**

• թույլատրվում է, եթե հարցերին պատասխանելու համաձայնություն է տալիս ամբաստանյալը

66. Ի՞նչ է հայտարարում դատարանը ամբաստանյալի վերջին խոսքը լսելուց հետո խորհրդակցական սենյակ հեռանալուց առաջ դատավճիռ կամ որոշում կայացնելու համար.

- **■ դատավճիռ կամ որոշումը հրապարակելու վայրը, օրը և ժամը**
- • դատավճռի կամ որոշման առաքման օրը
- • դատավճիռը կամ որոշումը ստանալու կարգը
- • դատավճռին կամ որոշմանը ծանոթանալու կարգը

67. Դատավճիռ կայացնելիս դատարանի լուծմանը ենթակա հարց չի հանդիսանում.

- • ում վրա և ինչ չափով պետք է դրվեն դատական ծախսերը
- • ինչ անել իրեղեն ապացույցները
- • հանցանքը կատարելու մեջ մեղավոր ճանաչված ամբաստանյալի նկատմամբ արդյոք անհրաժեշտ է կիրառել բուժում գինեմոլությունից
- **■ քրեական պատիժներ իրականացնող հաստատության տեսակը՝ համապատասխան ռեժիմով, որտեղ ամբաստանյալը պետք է կրի ազատազրկման ձևով նշանակված պատիժը**

68. Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի՝ դատարանի դատավճիռը կարող է լինել.

- **■ մեղադրական կամ արդարացման**
- • միայն մեղադրական
- • մեղադրական կամ արդարացման կամ մասնակի մեղադրական
- • մասնակի մեղադրական կամ մասնակի արդարացման

69. Առաջին ատյանի դատարանը դատավճռի պատճենը դատապարտվածին կամ արդարացվածին հանձնում է հրապարակելուց ոչ ուշ, քան.

- • 3 օրվա ընթացքում
- **■ 5 օրվա ընթացքում**

• 7 օրվա ընթացքում

• 10 օրվա ընթացքում

70. Դատավարության ո՞ր մասնակիցների նամակագրությունը կարող է վերահսկվել դատարանի որոշմամբ.

• տուժողի, կասկածյալի կամ մեղադրյալի

■ **կասկածյալի կամ մեղադրյալի**

• կասկածյալի, մեղադրյալի կամ նրանց պաշտպանի

• տուժողի, վկայի կամ քաղաքացիական պատասխանողի

71. Քրեական դատավարությունում դատարանի նախաձեռնությամբ հրավիրված վկային ո՞վ է առաջինը հարցաքննում.

• պաշտպանության կողմը

■ **մեղադրանքի կողմը**

• դատարանը

• դատարանի նախաձեռնությամբ հրավիրված վկային առաջին հերթին հարցաքննելու իրավունքը որոշում է դատարանը

72. Ստորև թվարկվածներից ո՞ր դեպքում ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում գործի քննության ժամանակ պաշտպանի մասնակցությունը պարտադիր չէ.

• եթե ամբաստանյալը ժամկետային ծառայության զինծառայող է

• եթե ամբաստանյալը ոչ բավարար չափով է տիրապետում դատավարության լեզվին

• եթե ամբաստանյալը անչափահաս է

■ **եթե ամբաստանյալը կատարել է առանձնապես ծանր հանցագործություն, որի համար որպես պատիժ կարող է նշանակվել ցմահ ազատազրկում**

73. ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում քրեական գործով դատական նիստին բոլոր դեպքերում պարտադիր է.

■ **դատախազի մասնակցությունը**

• տուժողի և իր ներկայացուցչի մասնակցությունը

• դատախազի, ամբաստանյալի և նրա պաշտպանի մասնակցությունը

• դատախազի, տուժողի, ամբաստանյալի և նրա պաշտպանի մասնակցությունը

74. ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում քրեական գործով դատաքննությունը սկսվում է.

• դատախազի կողմից մեղադրական եզրակացության եզրափակիչ մասի ընթերցմամբ

• նախագահողի կողմից դատական ակտի եզրափակիչ մասի ընթերցմամբ

• նախագահողի կողմից դատական ակտի բովանդակության, ինչպես նաև մեղադրական եզրակացության, վերաքննիչ բողոքի և դրա դեմ առկա առարկությունների շարադրմամբ

■ **նախագահողի կողմից դատական ակտի բովանդակության, ինչպես նաև վերաքննիչ բողոքի և դրա դեմ առկա պատասխանների էության շարադրմամբ**

75. Ինչպիսի՞ որոշում չի կարող կայացնել ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանը.

• մերժել վերաքննիչ բողոքը՝ դատական ակտը թողնելով օրինական ուժի մեջ

• ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բավարարել վերաքննիչ բողոքը՝ համապատասխանաբար ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բեկանելով դատական ակտը

■ **բեկանել առաջին ատյանի դատարանի մեղադրական դատավճիռը և գործն ուղարկել դատախազին**

• քաղաքացիական հայցի մասով ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բեկանել դատական ակտը և այդ մասով հաստատել կողմերի հաշտության համաձայնություն

76. Պատիժը կրելուց ազատելով մեղադրական դատավճիռ կայացնելու դեպքում՝ ամբաստանյալը կալանքից ազատվում է.

• դատավճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո

• որոշումը վերաքննիչ դատարան բողոքարկվելուց ու քննարկվելուց հետո

■ **անհապաղ՝ դատական նիստի դահլիճում**

• դատարանի դատավճռի հիման վրա տրված կատարման կարգադրությունը ստորագրելուց հետո

77. Մեղադրյալը (ամբաստանյալը) դատական քննության արագացված կարգ անցկացնելու միջնորդություն կարող է ներկայացնել.

• քրեական գործ հարուցելուց անմիջապես հետո

• դատաքննության ընթացքում

■ **քրեական գործը դատարան ուղարկելու պահից մինչև դատաքննությունը սկսելը**

• դատական վիճաբանությունների ընթացքում

78. ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում դատական վիճաբանությունների ընթացքում առաջինը ելույթ է ունենում.

• պաշտպանը

• մեղադրողը

• վերաքննիչ դատարանն է որոշում, թե առաջինն ով պետք է ելույթ ունենա

■ **վերաքննիչ բողոք բերած անձը**

79. Ու՞մ որոշմամբ է թույլատրվում հեռախոսային խոսակցությունները լսելն ու ձայնագրառելը.

• քննիչի, դատախազի, հետաքննության մարմնի կամ դատարանի որոշմամբ

• դատախազի կամ դատարանի որոշմամբ

• դատարանի, դատախազի կամ դատախազի համաձայնությամբ՝ քննիչի որոշմամբ

■ **միայն դատարանի որոշմամբ**

80. Ազատազրկման դատապարտված անձի նկատմամբ դատական որոշման կատարումը կարող է հետաձգվել.

■ **որոշում կայացրած դատարանի կողմից**

• միայն ամբաստանյալի բնակության վայրի առաջին ատյանի դատարանի կողմից

• միայն Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի կողմից

• քրեական պատիժներն ի կատար ածող մարմինների վարչակազմի կողմից՝ առաջին ատյանի դատարանի որոշման հիման վրա

81. Ազատազրկման դատապարտված անձի նկատմամբ դատական որոշման կատարումը հետաձգելու հիմք չի հանդիսանում.

• դատապարտյալի ծանր հիվանդությունը, որը խոչընդոտում է պատիժը կրելուն մինչև նրա առողջանալը

• դատական որոշման կատարման պահին դատապարտյալի հղիությունը՝ մեկ տարուց ոչ ավելի ժամանակով

• դատապարտված կնոջ փոքրահասակ երեխաների առկայությունը՝ մինչև երեխայի երեք տարեկան դառնալը

■ **եթե տվյալ պահին պատժի կրելը կարող է առանձնապես ծանր հետևանքներ առաջացնել դատապարտյալի կամ նրա ընտանիքի համար՝ հրդեհի կամ այլ տարերային աղետների դեպքում, բայց ոչ ավել, քան երեք ամիս ժամկետով**

82. Դիվանագիտական անձեռնմխելիությունից չեն օգտվում.

• դիվանագիտական սուրհանդակները

■ **օտարերկրյա պետության դիվանագիտական ներկայացուցչության աշխատակազմի ցանկացած անդամ**

• հյուպատոսական հիմնարկների ղեկավարները և այլ պաշտոնատար անձինք

• միջազգային կազմակերպություններում օտարերկրյա պետության ներկայացուցչությունների անդամները և անձնակազմը, դրանց պաշտոնատար անձինք, որոնք Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվում են միջազգային հանրաճանաչ սովորույթների ուժով

83. Դիվանագիտական ներկայացուցչության զբաղեցված շենք մուտք գործելը կարող է կատարվել.

• միայն դատարանի որոշմամբ

• միայն Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազի միջնորդության հիման վրա՝ դատարանի որոշմամբ

• միայն Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության համաձայնությամբ

■ **միայն դիվանագիտական ներկայացուցչության ղեկավարի կամ այդ պաշտոնը զբաղեցնող անձի համաձայնությամբ**

84. Ո՞ր դեպքում ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանը ամբաստանյալի նկատմամբ կարող է նշանակել առաջին ատյանի դատարանի դատավճռով նախատեսվածից ավելի խիստ պատիժ.

• երբ վերաքննիչ բողոքի քննարկման ընթացքում ի հայտ են եկել պատիժը ծանրացնող նոր հանգամանքներ

• միայն, երբ վերաքննիչ բողոք բերել է դատախազը

■ **երբ տվյալ հիմքով վերաքննիչ բողոքը բերել է դատախազը, ինչպես նաև տուժողը կամ նրա ներկայացուցիչը**

• երբ վերաքննիչ դատարանը գտնում է, որ անհրաժեշտ է ավելի խիստ պատիժ նշանակել

85. Բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու վարույթ հարուցելու մասին որոշում կայացնելու իրավունք ունի.

• հետաքննության մարմինը, քննիչը կամ դատախազը

• միայն դատախազը

■ **քննիչը կամ դատախազը**

• դատախազը կամ քննիչը՝ դատախազի համաձայնության դեպքում

86. Եթե քրեական գործի քննության ընթացքում պարզվի, որ հանցակիցներից որևէ մեկն արարք կատարելու պահին գտնվել է անմեղսունակության վիճակում, ապա նրա նկատմամբ գործը.

• առանձնացվում է առանձին վարույթում, եթե այդպիսի միջնորդություն է ներկայացնում նրա պաշտպանը

■ **բոլոր դեպքերում առանձնացվում է առանձին վարույթում**

• առանձնացվում է առանձին վարույթում, եթե դրա դեմ չեն առարկում մյուս հանցակիցները և նրանց պաշտպանները

• կարող է առանձնացվել առանձին վարույթում դատախազի որոշման հիման վրա

87. Նշվածներից ո՞րը չի հանդիսանում անմեղսունակության վիճակում հանրորեն վտանգավոր արարք կատարած անձանց նկատմամբ կիրառվող անվտանգության միջոց.

• հսկողության համար հիվանդին հանձնելը ազգականներին՝ իրազեկելով առողջապահության մարմիններին

• հսկողության համար հիվանդին հանձնելը հոգաբարձուներին, խնամակալներին՝ իրազեկելով առողջապահության մարմիններին

• հոգեբուժական հիվանդանոց տեղավորելը

■ **հիվանդին այլ անձանցից մեկուսացնելը և առանձին խցում պահելը**

88. Քրեական գործով վարույթն ավարտելու համար հավաքված ապացույցները բավարար համարելու դեպքում քննիչը բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու գործերով ստորև թվարկվածներից ինչպիսի՞ որոշում չի կարող կայացնել.

• բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու համար գործը դատարան ուղարկելու մասին

• ընդհանուր հիմքերով քրեական գործով վարույթը կարճելու և քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին

■ **գործի վարույթը կասեցնելու մասին՝ մինչև անձի առողջանալը**

• գործով վարույթը կարճելու մասին, եթե քրեական օրենքով չթույլատրված արարքն անմեղսունակության վիճակում կատարած անձը քննության պահին առողջացել է և չունի բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու կարիք

89. Բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու վերաբերյալ դատաքննությունը սկսվում է.

• դատախազի կողմից մեղադրական եզրակացության եզրափակիչ մասի հրապարակմամբ

• բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտության մասին քննիչի միջնորդագրով

• բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտության մասին փորձագետի եզրակացության հրապարակելով

■ **բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտության մասին դատախազի զեկույցով**

90. Ինչպիսի՞ որոշում է կայացնում դատարանը, եթե արարքը կատարելու պահին անձը գտնվել է անմեղսունակության վիճակում, իսկ դատական քննության պահին՝ առողջացել է.

• քրեական գործի վարույթը կարճելու և քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին, ինչպես նաև անձի նկատմամբ բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու մասին

■ **քրեական վարույթը կարճելու և քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին**

• անձին քրեական պատասխանատվությունից և պատժից ազատելու ու նրա նկատմամբ բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու մասին

• քրեական պատասխանատվությունից և պատժից ազատելու մասին

91. Հանցանքը կատարելուց հետո հոգեկան խանգարում ստացած անձանց նկատմամբ կարո՞ղ են կիրառվել խափանման միջոցներ.

• նշված անձանց նկատմամբ չեն կարող կիրառվել խափանման միջոցներ

• նշված անձանց նկատմամբ կարող են կիրառվել միայն անվտանգության միջոցներ

■ **նշված անձանց նկատմամբ կարող են կիրառվել խափանման միջոցներ, եթե դրան չի խոչընդոտում նրանց առողջական վիճակը**

• նշված անձանց նկատմամբ խափանման միջոցներ կարող են կիրառվել, եթե նրանց կողմից կատարվել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործություններ

92. Ո՞ր դատարանի կողմից է քննարկվում բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցը վերացնելու կամ փոխելու վերաբերյալ միջնորդությունը.

• այն դատարանի, որի կողմից կիրառվել է բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցը

■ **բժշկական հաստատության գտնվելու վայրի դատարանի, որտեղ կիրառվում են բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցները**

• հիվանդի բնակության վայրի դատարանի

• ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի

93. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով դատարանի վարույթում գտնվող քրեական գործերով իրավական օգնություն ցույց տալու հարցերով հաղորդակցությունն իրականացվում է.

• Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության միջոցով

■ **Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության միջոցով**

• Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի միջոցով

• այն դատարանի միջոցով, որի վարույթում գտնվում է քրեական գործը

94. Դատավճիռն ի կատար ածելու առնչությամբ ոչ ՀՀ քաղաքացու հանձնելը կատարվում է այնպիսի արարքի համար, որի կատարումը՝ խնդրանքն ուղարկած օտարերկրյա պետության և Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, համարվում է պատժելի, և որի կատարման համար անձը դատապարտվել է ազատազրկման.

■ **վեց ամսից ոչ պակաս ժամկետով**

• մեկ տարուց ոչ պակաս ժամկետով

• երկու տարուց ոչ պակաս ժամկետով

• երեք տարուց ոչ պակաս ժամկետով

95. Անձի հանձնման մասին օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնի խնդրանքի կատարումը մերժման հիմք չէ.

• եթե խնդրանքը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու հանձնմանը

• հանձնման դեպքում տվյալ օտարերկրյա պետության օրենքներին համապատասխան կարող է նշանակվել մահապատիժ, և այդ պետությունը բավարար երաշխիքներ չի տալիս առ այն, որ հանձնելու դեպքում այդպիսի պատիժ չի նշանակվի և չի կիրառվի

• անձի նկատմամբ նույն արարքի համար արդեն իսկ կայացվել է օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռ

■ **խնդրանքը վերաբերում է քաղաքացիություն չունեցող անձին**

96. Եթե միևնույն անձին հանձնելու մասին խնդրանքներ են ստացվել մի քանի պետություններից, ապա ո՞վ է որոշում, թե որ պետության խնդրանքը պետք է բավարարվի առաջին հերթին.

• այդ հարցը որոշվում է Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կողմից

• այդ հարցը որոշվում է Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության կողմից

■ **այդ հարցը որոշում է խնդրանքները ստացած Հայաստանի Հանրապետության դատախազը կամ դատարանը**

• բոլոր դեպքերում որոշում է միայն Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազը

97. Մինչև հանձնելու մասին խնդրանքը ստանալը օտարերկյա պետության իրավասու մարմնի միջնորդությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում կալանավորված անձը ազատ է արձակվում, եթե նրան հանձնելու խնդրանքը չի ստացվել կալանքի վերցնելու օրվանից.

• 10 օրվա ընթացքում

• 15 օրվա ընթացքում

• 20 օրվա ընթացքում

■ **30 օրվա ընթացքում**

98. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում օտարերկրյա պետությունների բարձրագույն դատական մարմնի դատավճիռը Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչում է.

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը

• Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունը

• Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազությունը

■ **Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատը**

99. Անմեղսունակության վիճակում քրեական օրենքով չթույլատրված արարք կատարած անձանց նկատմամբ խափանման միջոցներ կարող են կիրառվել.

- այո, եթե դրան չի խոչընդոտում անձի առողջական վիճակը
- այո, եթե անձը կատարել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործություն
- **ոչ, անկախ այն հանգամանքից, թե ինչ վիճակում է գտնվում անձը**
- այո, եթե դրա վերաբերյալ առկա է դատարանի որոշում

100. Որո՞նք են քրեական հետապնդման մարմինները.

- դատախազը, քննիչը
- **դատախազը, քննիչը, հետաքննության մարմինը**
- դատախազը, քննիչը, հետաքննության մարմինը, տուժողը
- դատախազը, քննիչը, տուժողը

101. Ստորև թվարկվածներից ո՞րը չի հանդիսանում անմեղության կանխավարկածի հատկանիշ.

- հանցագործության համար կասկածվողը կամ մեղադրվողը համարվում է անմեղ, քանի դեռ նրա մեղավորությունը ապացուցված չէ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով՝ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով
- **կասկածյալը և մեղադրյալն ունեն պաշտպանության իրավունք**
- կասկածյալը կամ մեղադրյալը պարտավոր չեն ապացուցել իրենց անմեղությունը
- կասկածյալի կամ մեղադրյալի անմեղության ապացուցման պարտականությունը չի կարող դրվել պաշտպանության կողմի վրա

102. Քրեական դատավարությունում ու՞մ վերաբերյալ անձը իրավունք ունի ցուցմունք չտալ.

- միայն իր և ամուսնու վերաբերյալ
- միայն իր վերաբերյալ
- **իր, ամուսնու և մերձավոր ազգականների վերաբերյալ**

• իր, ամուսնու և ազգականների վերաբերյալ

103. Ո՞րը քրեական դատավարության սկզբունք չէ.

■ **ըստ մեղքի պատասխանատվության սկզբունքը**

• օրինականության սկզբունքը

• օրենքի առջև հավասարության սկզբունքը

• անձի անձեռնմխելիության սկզբունքը

104. Ո՞րը չի հանդիսանում քրեական գործով վարույթի կասեցման հիմք.

• հայտնի չէ անձը, ով գործով պետք է ներգրավվի որպես մեղադրյալ

• գործում է անհաղթահարելի ուժ, որը ժամանակավորապես խոչընդոտում է քրեական գործով հետագա վարույթին

■ **դատաքննության ժամանակ նշանակվել է փորձաքննություն**

• մեղադրյալը գտնվում է ՀՀ սահմաններից դուրս, որի պատճառով չի կարող մասնակցել քրեական գործով վարույթին, եթե առանց նրա մասնակցության քրեական գործով հետագա վարույթն անհնարին է

105. Ո՞ր դեպքերում քննիչը իրավունք չունի գործի վարույթը կարճել և քրեական հետապնդումը դադարեցնել վաղեմության ժամկետները անցնելու հիմքով.

• քննիչը բոլոր դեպքերում պարտավոր է գործի վարույթը կարճել և քրեական վարույթը դադարեցնել վաղեմության ժամկետներն անցնելու հիմքով

■ **եթե դրա դեմ առարկում է մեղադրյալը**

• եթե բացակայում է դատախազի գրավոր ցուցումը

• այդ հիմքով քննիչը իրավունք չունի գործի վարույթը կարճել կամ դադարեցնել քրեական վարույթը

106. Նախաքննության ավարտման ձև չէ.

■ **քրեական գործով վարույթի կասեցումը**

• քրեական գործով վարույթի կարճումը

• բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու համար քրեական գործը դատարան ուղարկելը

• մեղադրական եզրակացություն կազմելը

107. Քանի՞ դատավորի կազմով են քննվում քրեական գործերը առաջին ատյանի դատարանում.

■ **մեկ դատավորի**

• երեք դատավորի

• մեկ դատավորի, իսկ ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով՝ երեք դատավորի

• մեկ դատավորի, իսկ առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով՝ երեք դատավորի

108. Գործը մեղադրողին վերադարձնելու մասին որոշում դատավորը կայացնում է այն դեպքում, երբ.

• հետաքննության կամ նախաքննության մարմինների կողմից թույլ է տրվել քրեադատավարական օրենքի էական խախտում, եթե դա չի կարող վերացվել դատական քննության ընթացքում

• առկա են մեղադրանքը ավելի ծանր կամ փաստական հանգամանքներով սկզբնականից տարբերվող մեղադրանքով փոխելու հիմքեր

• մեղադրյալը թաքնվում է դատից

■ **մեղադրական եզրակացությունը չի համապատասխանում քրեական դատավարության օրենսգրքի պահանջներին**

109. Քրեական դատավարությունում ի՞նչ լիազորություն չունի դատարանը.

• դատավճիռն ի կատար ածելու ուղարկել

• դատավճիռն ի կատար ածելիս ծագող հարցեր լուծել

■ **քրեական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում քրեական գործ հարուցելու որոշում ընդունել**

• դատվածությունը հանելու հետ կապված հարցեր լուծել

110. Կարո՞ղ է քրեական գործի տարածքային ընդդատությունը փոխվել, եթե տվյալ գործով քրեական դատավարությանը մասնակցող անձանցից շատերը բնակվում են տվյալ առաջին ատյանի դատարանի դատական տարածքից դուրս.

- ոչ
- այո՝ անկախ մեղադրյալների համաձայնությունից
- **այո՝ միայն բոլոր մեղադրյալների համաձայնությամբ**
- այո՝ միայն մեկ մեղադրյալի մասնակցությամբ գործերով և իր համաձայնությամբ

111. Ո՞ր մարմինն է հետաքննության և նախաքննության օրինականության նկատմամբ իրականացնում հսկողություն.

- Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեն
- հետաքննության և նախաքննական մարմնի պետը
- **դատախազը**
- դատարանը

112. Քրեական հետապնդման մարմինը որքա՞ն ժամանակ կարող է անձին պահել կասկածյալի վիճակում անազատության հետ չկապված խափանման միջոց ընտրելու մասին որոշումը նրան հայտարարելու պահից.

- ոչ ավելի, քան 96 ժամ
- ոչ ավելի, քան 3 օր
- **ոչ ավելի, քան 7 օր**
- ոչ ավելի, քան 10 օր

113. Կասկածը չհաստատվելու դեպքում ի՞նչ կարգավիճակ է ձեռք բերում կասկածյալը.

- ոչ մի կարգավիճակ
- մեղադրյալի
- վկայի

■ **արդարացվածի**

114. Կասկածյալի համար կարո՞ղ են պատասխանատվություն առաջացնել իր տված ցուցմունքները.

• կասկածյալի վրա չի կարող որևէ պատասխանատվություն դրվել իր տրված ցուցմունքների համար

• կասկածյալը պատասխանատվություն է կրում սուտ ցուցմունք տալու համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված կարգով

• կասկածյալը պատասխանատվություն չի կրում սուտ ցուցմունք տալու համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված կարգով, բացի այն դեպքից, երբ նա հարցաքննվել է իրեն չմեղսագրվող արարքների վերաբերյալ

■ **կասկածյալի վրա չի կարող որևէ պատասխանատվություն դրվել իր տված ցուցմունքների համար, բացի այն դեպքից, երբ նա հայտարարել է հանցագործությանն ակնհայտորեն առնչություն չունեցող անձի կողմից հանցանք կատարելու մասին**

115. Ո՞վ է համարվում մեղադրյալ.

■ **այն անձը, որի նկատմամբ որոշում է կայացվել որպես մեղադրյալ ներգրավելու մասին**

• այն անձը, ում բերման են ենթարկել քրեական վարույթ իրականացնող մարմին

• այն անձը, որի նկատմամբ կալանքն ընտրվել է որպես խափանման միջոց

• այն անձը, որը ձերբակալվել է քրեորեն պատժելի արարք կատարելու համար

116. Մեղադրյալը ո՞ր պահից է ստանում քրեական գործի բոլոր նյութերին ծանոթանալու իրավունք.

• մեղադրանք առաջադրելու պահից

■ **նախաքննության ավարտման պահից**

• գործը դատավորի կողմից վարույթ ընդունելու պահից

• գործը դատախազին հանձնելու պահից

117. Մեղադրյալը ո՞ր պահից է ստանում քրեական գործի բոլոր նյութերից անվճար պատճեններ հանելու իրավունք.

• մեղադրանք առաջադրվելու պահից

• գործի նյութերին ծանոթանալուց հետո

■ **նախաքննության ավարտման պահից**

• միայն դատավորի կողմից վարույթ ընդունելուց հետո

118. Ո՞ր դեպքում պաշտպանը չի դադարում որպես այդպիսին մասնակցել քրեական գործով վարույթին.

• երբ կասկածյալը կամ մեղադրյալը լուծել են նրա հետ ունեցած համաձայնությունը

• երբ նա լիազորված չէ մասնակցելու համապատասխան գործով հետագա վարույթին

• երբ քրեական վարույթ իրականացնող մարմինը պաշտպանին ազատել է քրեական գործով վարույթին մասնակցելուց՝ հաշվի առնելով քրեական դատավարությանը նրա մասնակցությունը բացառող հանգամանքների հայտնաբերումը

■ **երբ նա մեղադրյալի հարցաքննությանը չի ներկայացել**

119. Թվարկածներից ո՞ր դեպքում պաշտպանի մասնակցությունը պարտադիր չէ.

• մեղադրյալը ժամկետային զինծառայող է

• կասկածյալը կամ մեղադրյալը չի տիրապետում կամ ոչ բավարար չափով է տիրապետում հայերենին

• հանցանքը կատարելու պահին կասկածյալը կամ մեղադրյալը անչափահաս է

■ **այն հանցագործությունների գործերով, որոնց համար որպես պատժամիջոց կարող է ցմահ ազատազրկում կիրառվել**

120. Բացարկման ենթակա չէ գործի ելքով շահագրգռված.

• ընթերական

■ **վկան**

• փորձագետը

• դատական նիստի քարտուղարը

121. Քրեական վարույթ իրականացնող մարմինն իրավունք ունի՞ որևէ մեկին երաշխավորել հրավիրելու որևէ պաշտպանի.

- այո՝ առանց վերապահման
- այո, սակայն միայն հանրային պաշտպանի գրասենյակի փաստաբաններին
- **ոչ**
- այո, սակայն միայն տվյալ տարածքը սպասարկող փաստաբանին

122. Ո՞ր դեպքում վարույթն իրականացնող մարմինն իրավունք ունի կասկածյալին կամ մեղադրյալին առաջարկել հրավիրել այլ պաշտպան կամ պաշտպան նշանակել ՀՀ փաստաբանների պալատի միջոցով.

- եթե պաշտպանի իրավիճակ ձեռք բերելու պահից 12 ժամվա ընթացքում պաշտպանը հնարավորություն չունի ներկայանալու կամ չի ներկայանում կասկածյալի հարցաքննությանը

- **եթե պաշտպանը հնարավորություն չունի մասնակցելու քրեական գործով վարույթին 3 օրից ավելի ժամանակով**

- եթե պաշտպանի իրավիճակ ձեռք բերելու պահից 12 ժամվա ընթացքում պաշտպանը հնարավորություն չունի ներկայանալու կամ չի ներկայանում արգելանքի վերցված մեղադրյալի առաջին հարցաքննությանը

- եթե պաշտպանը հնարավորություն չունի մասնակցելու քրեական գործով վարույթին 7 օրից ավելի ժամանակով

123. Պաշտպանն իրավունք ունի՞ ինքնակամ դադարեցնել իր լիազորությունները.

- այո
- միայն այն դեպքում, եթե հակասություն է առաջացել իր և իր պաշտպանյալի միջև
- միայն այն դեպքում, եթե իր պաշտպանյալը ցանկանում է հրավիրել այլ պաշտպան
- **ոչ**

124. Տուժողի ներկայացուցիչը, որը փաստաբան չէ, իրավունք ունի՞ հրաժարվել քրեական գործով վարույթին հետագա մասնակցությունից.

- ոչ

■ **այո**

• միայն այն դեպքում, եթե տուժողն ունի այլ ներկայացուցիչ

• միայն այն դեպքում, եթե տուժողն ունի փաստաբան հանդիսացող այլ ներկայացուցիչ

125. Քրեական գործի վարույթին ո՞վ կարող է մասնակցել որպես տուժողի իրավահաջորդ.

• միայն փաստաբանը

• փաստաբանը կամ տուժողի մերձավոր ազգականները

■ **միայն տուժողի մերձավոր ազգականներից մեկը**

• փաստաբանը, տուժողի մերձավոր ազգականները և այլ անձինք

126. Քրեական գործով վարույթի ընթացքում ո՞վ կարող է իրականացնել մահացած կամ իր կամքն արտահայտելու ունակությունը կորցրած տուժողի իրավունքները և պարտականությունները.

• տուժողի ներկայացուցիչը

• տուժողի փաստաբանը

• տուժողի պաշտպանը

■ **տուժողի իրավահաջորդը**

127. Տուժողի իրավահաջորդը ե՞րբ իրավունք ունի դադարեցնել իր լիազորությունները.

■ **տուժողի իրավահաջորդ ճանաչված ցանկացած անձ իրավունք ունի ցանկացած պահի դադարեցնել իր լիազորությունները**

• տուժողի իրավահաջորդ ճանաչված անձն իրավունք չունի քրեական գործով դադարեցնել իր լիազորությունները

• տուժողի իրավահաջորդ ճանաչված փաստաբանն իրավունք չունի ցանկացած պահին դադարեցնել իր լիազորությունները

• տուժողի իրավահաջորդ ճանաչված անձն իրավունք ունի քրեական գործով դադարեցնել իր լիազորությունները միայն այլ անձի կողմից այդ կարգավիճակը ստանձնելու ցանկություն հայտնելու դեպքում

128. Տուժողի իրավահաջորդը կարո՞ղ է կանչվել որպես վկա.

■ **այո**

• ոչ

• միայն իր համաձայնության դեպքում

• միայն իր կարգավիճակը դադարեցնելուց հետո

129. Փորձագետն իրավունք ունի՞ ծանոթանալ քրեական գործի նյութերին.

• այո, փորձագետն իրավունք ունի ծանոթանալ քրեական գործի բոլոր նյութերին

■ **այո, փորձագետն իրավունք ունի քրեական վարույթ իրականացնող մարմնի թույլտվությամբ ծանոթանալ եզրակացություն տալու համար անհրաժեշտ նյութերին**

• ոչ

• այո, սակայն միայն այն նյութերին, որոնք փորձաքննություն նշանակելու մասին որոշման հետ միասին իրեն տրամադրել է քրեական վարույթ իրականացնող մարմինը

130. Որպես ապացույց չի թույլատրվում օգտագործել.

• մեղադրյալի ցուցմունքները, որոնք տրվել են առերեսման ժամանակ

• գործի ելքով շահագրգռված վկայի ցուցմունքները

■ **մասնագետի կարծիքը**

• տվյալ գործի մեղադրանքի հետ առնչվող՝ մեկ այլ քրեական գործով կասկածյալի կամ մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի ցուցմունքները

131. Անհրաժեշտության դեպքում պահպանվող անձի անվտանգության ապահովումը իրականացնելու նպատակով ինչպիսի՞ միջոցներ չեն կարող կիրառվել.

■ **պաշտպանվող անձին ինքնապաշտպանության նպատակով հրազեն տրամադրելը**

• պաշտպանվող անձի արտաքինը փոփոխելը

• պաշտպանվող անձին բնակության այլ վայր փոխադրելը

• պաշտպանվող անձի բնակարանը կամ այլ գույքը պահպանելը

132. Դատախազն ի՞նչ ժամկետում պետք է քննության առնի քննիչի կողմից անօրինական գործողություններ կատարելու մասին դատավարության մասնակիցների բողոքները.

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան այն ստանալու պահից 24 ժամվա ընթացքում

■ **անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան այն ստանալու պահից 3 օրվա ընթացքում**

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան այն ստանալու պահից 5 օրվա ընթացքում

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան այն ստանալու պահից 7 օրվա ընթացքում

133. Քննիչը պետական պաշտոնատար անձ է, որն իր իրավասության սահմաններում քրեական գործով.

• իրականացնում է հետաքննություն

• դատարանում պաշտպանում է մեղադրանքը

■ **իրականացնում է նախաքննություն**

• հսկողություն է իրականացնում հետաքննության և նախաքննության օրինականության նկատմամբ

134. Ո՞ր քննչական գործողությունը նախատեսված չէ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով.

• արտաշիրմումը

• հետազոտման համար նմուշներ ստանալը

• քննչական փորձարարությունը

■ **ցուցմունքների ստուգումը դեպքի վայրում**

135. Քրեական դատավարությունում այլ փաստաթղթերն ապացույց են ճանաչվում.

■ **վարույթ իրականացնող մարմնի որոշմամբ**

• վարույթ իրականացնող մարմնի կողմից կազմված արձանագրությամբ

• վարույթ իրականացնող մարմնի կողմից ձեռք բերվելով և գործին կցելով

• կողմի միջնորդությամբ և գործին կցելով

136. Հնարավո՞ր է երկարացնել ձերբակալման 72-ժամյա ժամկետը.

• այո, միայն դատարանի որոշմամբ

• այո, միայն դատախազի որոշմամբ

• այո, միայն գլխավոր դատախազի որոշմամբ

■ **ոչ**

137. Ո՞ր խափանման միջոցն է կալանավորման այլընտրանքային խափանման միջոց.

• անձնական երաշխավորությունը

• կազմակերպության երաշխավորությունը

■ **գրավը**

• հսկողության հանձնելը

138. Քննչական խմբի ղեկավարն իրավունք չունի.

• մասնակցել այլ քննիչների կողմից կատարվող քննչական գործողություններին

• գործով անձամբ կատարել քննչական գործողություններ և կայացնել որոշումներ

■ **վերացնել կալանավորումը որպես խափանման միջոց**

• դիմել դատարան մեղադրյալի նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց ընտրելու համար

139. Ու՞մ նկատմամբ կարող է որպես խափանման միջոց կիրառվել հսկողության հանձնելը.

• ցանկացած կասկածյալի կամ մեղադրյալի նկատմամբ

• ցանկացած մեղադրյալի նկատմամբ

• միայն զինծառայողի կամ զինապարտի նկատմամբ՝ զորահավաքներ անցնելու ժամանակահատվածում

■ **անչափահաս կասկածյալի կամ մեղադրյալի նկատմամբ**

140. Եթե նախաքննության ընթացքում առաջադրված մեղադրանքի որևէ մաս չի հաստատվում, քննիչն իր որոշմամբ.

- կարճում է գործի այդ մասը

■ **առաջադրված մեղադրանքի այդ մասը վերացնում է և դրա մասին հայտարարում մեղադրյալին**

- այդ մասն առանձնացնում է որպես առանձին վարույթ

- այդ մասով կասեցնում է գործով վարույթը

141. Ո՞ր խափանման միջոցները կարող են կիրառվել միայն մեղադրյալի նկատմամբ.

- կալանավորումը և ստորագրություն վերցնելը չհեռանալու մասին

- կալանավորումը և հսկողության հանձնելը

■ **կալանավորումը և գրավը**

- կալանավորումը և հրամանատարության հսկողությանը հանձնումը

142. Ո՞ր խափանման միջոցը կարող է կիրառվել միայն դատարանի որոշմամբ.

■ **գրավը**

- հսկողության հանձնելը

- ստորագրությունը չհեռանալու մասին

- հրամանատարության հսկողությանը հանձնումը

143. Ո՞րն է մեղադրյալին կալանքի տակ պահելու առավելագույն տևողությունը ծանր հանցագործությունների գործերով.

- մինչև 6 ամիսը

- մինչև 9 ամիսը

■ **մինչև 12 ամիսը**

- 1 տարի 6 ամիսը

144. Քրեական գործով մինչդատական վարույթում մեղադրյալին կալանքի տակ պահելու երկամսյա ժամկետը կարո՞ղ է երկարացվել.

- **այո, միայն դատարանի որոշմամբ**
- այո, միայն դատախազի որոշմամբ
- այո, միայն գլխավոր դատախազի որոշմամբ
- ոչ

145. Մինչդատական վարույթում դատարանը ի՞նչ ժամկետի սահմաններում կարող է երկարացնել մեղադրյալին կալանքի տակ պահելու ժամկետը.

- յուրաքանչյուր անգամ մեկ ամսից ոչ ավելի ժամանակով
- **յուրաքանչյուր անգամ երկու ամսից ոչ ավելի ժամանակով**
- յուրաքանչյուր անգամ երեք ամսից ոչ ավելի ժամանակով
- յուրաքանչյուր անգամ վեց ամսից ոչ ավելի ժամանակով

146. Մեղադրյալի՝ կալանքի տակ պահելու ժամկետը երկարացնելու անհրաժեշտության դեպքում քննիչը, դատախազը կալանքի տակ պահելու ժամկետը լրանալուց քանի՞ օր առաջ պետք է դատարան ներկայացնեն պատճառաբանված միջնորդություն.

- 3 օր առաջ
- 5 օր առաջ
- **10 օր առաջ**
- 15 օր առաջ

147. Դատարանը, համաձայնվելով կալանքի տակ պահելու ժամկետը երկարացնելու անհրաժեշտությանը, ոչ ուշ, քան կալանքի տակ պահելու դատարանի որոշած ժամկետը լրանալուց քանի՞ օր առաջ է համապատասխան որոշում կայացնում.

- 3 օր առաջ
- **5 օր առաջ**

• 10 օր առաջ

• 15 օր առաջ

148. Կալանքի տակ պահելու վայրի վարչակազմը ի՞նչ ժամկետում է պարտավոր կալանքի տակ պահվող անձանց՝ դատարանին, դատախազին, քննիչին կամ հետաքննության մարմնին հասցեագրված բողոքները և այլ հայտարարությունները ստանալիս դրանք ուղարկել ըստ պատկանելիության.

• 12 ժամվա ընթացքում, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ 24 ժամվա ընթացքում

• 12 ժամվա ընթացքում, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ 48 ժամվա ընթացքում

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում

■ **անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 12 ժամվա ընթացքում**

149. Անձնական խուզարկությունը, առանց այդ մասին որոշում կայացնելու, չի կարող կատարվել.

• հանցագործության մեջ կասկածվողին բռնելիս և ոստիկանություն կամ այլ իրավապահ մարմին բերելիս

■ **մեղադրյալին հարցաքննելիս՝ նրա մոտ իրեղեն ապացույց հանդիսացող առարկա գտնվելու կասկածներ առաջանալու դեպքում**

• հանցագործության մեջ կասկածվողին ձերբակալելիս և մեղադրյալի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կալանքը կիրառելիս

• երբ բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ այն շինությունում գտնվող անձը, որտեղ խուզարկություն է կատարվում, իր մոտ կարող է թաքցնել փաստաթղթեր կամ այլ առարկաներ, որոնք գործով կարող են ունենալ ապացուցողական նշանակություն

150. Անկախ միջնորդությունից՝ գործի նյութերի ծանոթացման համար քննիչը ներկայացնում է միայն.

• տուժողին և մեղադրյալին

• տուժողին, մեղադրյալին և քաղաքացիական պատասխանողին

• քաղաքացիական պատասխանողին և նրա ներկայացուցչին

■ **մեղադրյալին և պաշտպանին**

151. Ո՞րն է գրավի նվազագույն չափը, որը կարող է նշանակվել ոչ մեծ ծանրության հանցագործության մեջ մեղադրվող անձի նկատմամբ.

■ **նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկը**

• նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկը

• նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկը

• նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը

152. Այլ լեզվով փաստաթղթերը քրեական գործին կցվում են.

• դրանց հայերեն թարգմանությունների հետ՝ նոտարական կարգով վավերացված վիճակում

• դատարանի կողմից թույլատրվելու դեպքում

• դատախազի գրավոր համաձայնության առկայության դեպքում

■ **դրանց հայերեն թարգմանությունների հետ**

153. Հանցանք կատարելու մեջ կասկածվող անձին հետաքննության մարմնի, քննիչի կամ դատախազի մոտ բերելուց հետո քանի՞ ժամվա ընթացքում է կազմվում կասկածյալին ձերբակալելու մասին արձանագրություն.

• անհապաղ

■ **3 ժամվա ընթացքում**

• անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում

• 12 ժամվա ընթացքում

154. Հանցագործության մասին հաղորդում ստանալուց հետո ի՞նչ ժամկետում քննիչը կարող է ստուգել քրեական գործ հարուցելու առիթի օրինականությունը և հիմքերի բավարար լինելը.

• 3 օրվա ընթացքում

• 7 օրվա ընթացքում

■ **10 օրվա ընթացքում**

• 1 ամսվա ընթացքում

155. Հանցագործության մասին տեղեկություն ստանալու դեպքում քննիչը ի՞նչ որոշում չի կարող կայացնել.

• քրեական գործ հարուցելու մասին

• քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին

■ **քրեական գործի հարուցումը հետաձգելու մասին**

• հաղորդումն ըստ ենթակայության հանձնելու մասին

156. Նախաքննությունը տարվում է այն վայրում, որտեղ.

• սկսվել է հանցանքը

■ **կատարվել է հանցանքը**

• ավարտվել է հանցանքը

• բնակվում է տուժողը

157. Քրեական գործի նյութերին մեղադրյալի և նրա պաշտպանի ծանոթանալու ժամկետը մտնու՞մ է գործի քննության ժամկետի մեջ.

■ **ոչ**

• այո

• միայն անազատության մեջ գտնվող մեղադրյալի ծանոթանալու ժամկետը

• միայն մեղադրյալի ծանոթանալու ժամկետը

158. Քննիչն ի՞նչ ժամկետում պետք է կայացնի դատաավտոտեխնիկական փորձաքննություն նշանակելու մասին պաշտպանի միջնորդությունը մասնակիորեն մերժելու մասին որոշում.

• 3 օրվա ընթացքում

■ **5 օրվա ընթացքում**

• 7 օրվա ընթացքում

• 10 օրվա ընթացքում

159. Ո՞ր դեպքում է առգրավման կատարման համար պահանջվում դատախազի թույլտվություն.

• առգրավումը միշտ իրականացվում է դատախազի թույլտվությամբ

■ **երբ առգրավման ենթակա փաստաթղթերը պարունակում են պետական գաղտնիք**

• երբ առգրավման ենթակա փաստաթղթերը պարունակում են բանկային գաղտնիք

• երբ առգրավում կատարվում է բնակարանում

160. Ինչպիսի՞ քննչական գործողություն պետք է կատարվի պարզելու համար ցուցմունքների միջև առկա էական հակասությունները.

• տեղում ցուցմունքների ստուգում

• կրկնակի հարցաքննություն

■ **առերեսում**

• ճանաչման ներկայացնել

161. Քննիչը ե՞րբ է պարտավոր կատարել առերեսում մեղադրյալի և մեկ այլ անձի միջև.

• երբ վերջինների ցուցմունքներում առկա են հակասություններ

■ **երբ վերջինների ցուցմունքներում առկա են էական հակասություններ**

• քննիչը որևէ դեպքում պարտավոր չէ կատարել առերեսում մեղադրյալի և մեկ այլ անձի միջև. դա նրա իրավունքն է

• երբ վերջինների ցուցմունքներում առկա են հակասություններ և նրանք որպես կասկածյալ առերես չեն հարցաքննվել

162. Ճանաչման ենթակա անձի հետ մեկտեղ առնվազն քանի՞ անձ պետք է ներկայացվի ճանաչման.

• առնվազն երկու այլ անձ

■ **առնվազն երեք այլ անձ**

• առնվազն չորս այլ անձ

• առնվազն հինգ այլ անձ

163. Քննիչի կողմից փորձագետի եզրակացությունը ստանալուց հետո քանի՞ օրվա ընթացքում մեղադրյալն իրավունք ունի ծանոթանալ դրան.

• յոթ օրվա ընթացքում

■ **տասը օրվա ընթացքում**

• տասնհինգ օրվա ընթացքում

• երեսուն օրվա ընթացքում

164. Քրեական դատավարությունում ո՞րը կրկնակի փորձաքննություն կատարելու հիմք չէ.

• փորձագետի եզրակացությունը հիմնավորված չէ

• փորձագետի եզրակացությունը կասկած է հարուցում

■ **փորձագետի եզրակացությունը բավարար չափով պարզ չէ**

• խախտվել են փորձաքննության կատարման դատավարական կանոնները

165. Նախաքննության ավարտման պահից պաշտպանն իրավունք ունի՞ գործի բոլոր նյութերը պատճենահանել.

• այո, սակայն մեկ օրինակից ոչ ավել

• այո, միայն այն նյութերը, որոնք չեն պարունակում պետական գաղտնիք

■ **այո, առանց սահմանափակման**

• այո, միայն այն նյութերը, որոնց պատճենահանման վերաբերյալ նախապես ներկայացրել է միջնորդություն, և այն բավարարվել է վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից

166. Մեղադրական եզրակացություն կազմելուց առաջ գործի նյութերին ծանոթանալու ժամանակ պաշտպանն իրավունք ունի՞ վերադառնալ արդեն իսկ ծանոթացած հատորներին.

■ **այո**

• ոչ

• այո, եթե նախապես ներկայացնի միջնորդություն և վարույթն իրականացնող մարմինն այն բավարարի

• այո, եթե չի ավարտվել ծանոթանալու համար օրենքով սահմանված ժամկետը

167. Ո՞ր մարմիններն են քրեական գործերով արդարադատություն իրականացնում.

■ **միայն առաջին ատյանի, վերաքննիչ և վճռաբեկ դատարանները**

• միայն առաջին ատյանի և վերաքննիչ դատարանները

• միայն առաջին ատյանի, վերաքննիչ և վճռաբեկ դատարանները և քննիչը

• միայն առաջին ատյանի դատարանները

168. Գործի նյութերին ծանոթանալուց հետո ի՞նչ ժամկետում պաշտպանն իրավունք ունի ներկայացնել լրացուցիչ քննչական գործողություն կատարելու միջնորդություն.

• երկօրյա ժամկետում

■ **մեկօրյա ժամկետում**

• հնգօրյա ժամկետում

• եռօրյա ժամկետում

169. Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարանում գործը դատական նիստում քննության նշանակելու մասին որոշումն ո՞վ է կայացնում.

■ **դատարանի կազմի նախագահող դատավորը**

• տվյալ քրեական գործը քննող ամբողջ դատական կազմը

• որոշում չի կայացվում, այդ հարցը լուծվում է գործը ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում ստացվելուց հետո՝ դատարանի գրասենյակի կողմից

• ՀՀ քրեական վերաքննիչ դատարանի նախագահը

170. Մեղադրական եզրակացությամբ գործը ստանալուց հետո դատախազը քանի՞ օրվա ընթացքում է պարտավոր հաստատել մեղադրական եզրակացությունը կամ կայացնել այլ որոշում.

■ **5 օրվա ընթացքում**

• 10 օրվա ընթացքում

• 3 օրվա ընթացքում

• 7 օրվա ընթացքում

171. Մեղադրական եզրակացությամբ գործը ստանալուց հետո դատախազը ի՞նչ որոշում չի կարող ընդունել.

• կարճել քրեական գործի վարույթը կամ դադարեցնել քրեական հետապնդումը

■ **կասեցնել քրեական գործի վարույթը և նշանակել փորձաքննություն**

• իր ցուցումներով գործը վերադարձնել քննիչին՝ լրացուցիչ քննություն կատարելու կամ մեղադրական եզրակացությունը վերակազմելու համար

• իր որոշմամբ մեղադրանքի ձևակերպումից հանել առանձին կետեր, որակել հանցագործությունն այն օրենքի համապատասխան, որն, ի տարբերություն մեղադրական եզրակացությամբ կատարված որակումից, նախատեսում է նվազ ծանր պատասխանատվություն և այդ փոփոխություններով հաստատել մեղադրական եզրակացությունը

172. Դատական նիստին կանչման ենթակա անձանց ցուցակի վերաբերյալ դատախազն ի՞նչ որոշում իրավունք ունի կայացնել մինչև գործը դատարան ուղարկելը.

• միայն կրճատել դատական նիստին կանչման ենթակա անձանց ցուցակը

• միայն լրացնել դատական նիստին կանչման ենթակա անձանց ցուցակը

• դատախազն իրավունք չունի լրացնել դատական նիստին կանչման ենթակա անձանց ցուցակը

■ **կրճատել կամ լրացնել դատական նիստին կանչման ենթակա անձանց ցուցակը**

173. Մինչդատական վարույթում մեղադրյալի նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց ընտրելու մասին առաջին ատյանի դատարանի որոշումը կարո՞ղ է բողոքարկվել.

■ **այո, անկախ մեղսագրվող հանցագործության ծանրության աստիճանից**

• ոչ

• այո, միայն ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության և ծանր հանցագործությունների գործերով

• այո, միայն ոչ մեծ ծանրության, միջին ծանրության հանցագործությունների գործերով

174. Քրեական դատավարությունում որպես դատական սանկցիա դատարանի դահլիճից հեռացնելը թվարկածներից ու՞մ նկատմամբ չի կարող կիրառվել.

■ **տվյալ պահին ցուցմունք տվող վկայի**

• դեռևս ցուցմունք չտված վկայի

• հայցվորի

• պատասխանողի

175. Մեղադրյալը քննիչի որոշմամբ պետք է ճանաչման ներկայացվի: Ո՞վ է որոշում ճանաչման ներկայացվող այլ անձանց միջև տվյալ մեղադրյալի տեղը.

• մեղադրյալը՝ քննիչի համաձայնությամբ

■ **մեղադրյալը՝ իր ընտրությամբ**

• որոշվում է մեղադրյալի և ճանաչման ներկայացվող այլ անձանց փոխհամաձայնությամբ

• մեղադրյալը, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով

176. Ո՞ր քրեական գործերն են անցնում դատական քննության նախապատրաստական փուլը.

• ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերը

• միայն առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերը

• միջին ծանրության, ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերը

■ **բոլոր գործերը**

177. Ստորև նշված անձանցից ո՞վ չի կարող բերման ենթարկվել.

- վկան
- տուժողը
- **■ քաղաքացիական պատասխանողը**
- կասկածյալը

178. Դատարանն իրավունք ունի՞ դատաքննության ժամանակ դատական նիստի դահլիճից հեռացնել պաշտպանին.

- այո, եթե պաշտպանը խախտում է դատական նիստի կարգը
- այո, եթե պաշտպանը չի ենթարկվում դատարանի կարգադրություններին
- այո, եթե պաշտպանը չի ենթարկվում դատարանի օրինական պահանջին
- **■ ոչ**

179. Դատական նիստի արձանագրության համակարգչային արձանագրման կրիչի օրինակը՝ դրա համառոտագրման հետ, քրեական գործին մասնակցող անձանց գրավոր դիմումի հիման վրա տրամադրվում է.

- դատական նիստի ավարտից հինգ օրվա ընթացքում
- դատական նիստի ավարտից երեք օրվա ընթացքում
- **■ դատական նիստի ավարտից անմիջապես հետո**
- դատական նիստի ավարտից անմիջապես հետո, բայց ոչ ուշ, քան հաջորդ օրը

180. Ո՞ր քննչական գործողության կատարման համար որոշում չի կայացվում.

- քննման
- արտաշիրման
- **■ առերեսման**
- բնակարանի խուզարկության

181. Ի՞նչ դատավարական գործողությամբ է սկսվում դատաքննությունը.

• ամբաստանյալի իրավունքների և պարտականությունների պարզաբանմամբ

• ապացույցների հետազոտման կարգի որոշմամբ

• ամբաստանյալի հարցաքննությամբ

■ **մեղադրողի կողմից մեղադրական եզրակացության եզրափակիչ մասի հրապարակմամբ**

182. Ի՞նչ ժամկետում է պարտավոր քրեական գործը քննել և որոշում կայացնել վերաքննիչ դատարանը.

■ **ողջամիտ ժամկետում**

• դատական նիստ նշանակելու մասին որոշում կայացնելուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում

• վերաքննիչ դատարանի առաջին նիստից հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում

• այդպիսի ժամկետ օրենքով սահմանված չէ

183. Ովքե՞ր իրավունք ունեն բողոքարկել քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշումը.

■ **հանցագործության մասին հաղորդած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը**

• դատավարության բոլոր մասնակիցները

• տուժողը, նրա ներկայացուցիչը, օրինական ներկայացուցիչը, տուժողի իրավահաջորդը, կասկածյալը, մեղադրյալը և նրա պաշտպանը

• տուժողը, նրա օրինական ներկայացուցիչը, տուժողի իրավահաջորդը կամ նրանց ներկայացուցիչը

184. Քրեական դատավարությունում ՀՀ վճռաբեկ դատարանը իրավունք ունի՞ դուրս գալ վճռաբեկ բողոքի սահմաններից.

■ **ոչ**

• այո, վճռաբեկ դատարանը կաշկանդված չէ վճռաբեկ բողոքով և կարող է գործը քննել լրիվ ծավալով

• այո, վճռաբեկ դատարանը կաշկանդված չէ վճռաբեկ բողոքով, և իր նախաձեռնությամբ ձեռք բերած ապացույցներով և կարող է գործը քննել լրիվ ծավալով

• վճռաբեկ դատարանը քննում է գործը վճռաբեկ բողոքում նշված հիմքերի և իր նախաձեռնությամբ ձեռք բերված ապացույցների սահմաններում

185. Պատժի կատարումն իրականացնող մարմինն ի՞նչ դատավարական փաստաթուղթ է ներկայացնում դատարան դատապարտյալին պատժից պայմանական վաղակետ ազատելու և պատժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժով փոխարինելու համար.

• դիմում

• միջնորդություն

• բողոք

■ **միջնորդագիր**

186. Թվարկվածներից ովքե՞ր իրավունք ունեն ՀՀ վճռաբեկ դատարան բողոքարկելու ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող և գործն ըստ էության չլուծող դատական ակտերը.

■ **ՀՀ գլխավոր դատախազը և նրա տեղակալները՝ օրենքով նախատեսված դեպքերում**

• ՀՀ գլխավոր դատախազը, նրա տեղակալները և ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանում գործին մասնակցող մեղադրողը

• ՀՀ գլխավոր դատախազը, նրա տեղակալները և հավատարմագրված փաստաբանները

• միայն ՀՀ գլխավոր դատախազը և հավատարմագրված փաստաբանները

187. Քրեական դատավարությունում առարկան իրեղեն ապացույց է ճանաչվում.

■ **քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի որոշմամբ**

• միայն դատարանի որոշմամբ

• միայն դատախազի որոշմամբ

• միայն հետաքննության մարմնի կամ քննիչի որոշմամբ

188. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի որոշումը կարո՞ղ է բողոքարկվել.

- այո, ՀՀ սահմանադրական դատարան
- այո, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան
- **ոչ**
- այո, ՀՀ վճռաբեկ դատարան

189. Եթե վկան հայտարարում է, որ մեղադրյալի մարմնի վրա կան հետվիրահատական հետքեր, ապա դա հիմք է հանդիսանում.

- մեղադրյալին ճանաչման ներկայացնելու
- մեղադրյալին զննելու
- **մեղադրյալին քննելու**
- մեղադրյալին դատաբժշկական փորձաքննության ենթարկելու

190. Այն դեպքում, երբ գործի համար նշանակություն ունեցող որևէ հարցի պարզումը հնարավոր է միայն տարբեր բնագավառներում հատուկ գիտելիքների կամ հետազոտության տարբեր մեթոդիկաների միաժամանակյա կիրառում, ապա նշանակվում է.

- հանձնաժողովային փորձաքննություն
- **համալիր փորձաքննություն**
- խառը փորձաքննություն
- լրացուցիչ փորձաքննություն

191. Ո՞ր դեպքում է թույլատրվում կիրառել անչափահաս մեղադրյալի նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց: Այն դեպքում, երբ.

- **նրան վերագրվում է միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքների կատարում**
- նրան վերագրվում է առանձնապես ծանր հանցանքների կատարում, և նա նախկինում եղել է դատապարտված

• նրան վերագրվում է միայն ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանքների կատարում

• նրան վերագրվում է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործությունների կատարումը, և նա նախկինում եղել է դատապարտված

192. Բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ դատարանը կիրառում է այն անձանց նկատմամբ, ովքեր.

■ **քրեական օրենքով չթույլատրված արարքը կատարել են անմեղսունակ վիճակում, եթե այդ անձինք շարունակում են վտանգավոր լինել հասարակության համար**

• քրեական օրենքով չթույլատրված արարքը կատարել են անմեղսունակ վիճակում

• քրեական օրենքով արգելված արարքը կատարել են հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում

• քրեական օրենքով չթույլատրված ծանր կամ առանձնապես ծանր արարքը կատարել են անմեղսունակ վիճակում, եթե այդ անձինք շարունակում են վտանգավոր լինել հասարակության համար

193. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով քրեական գործերով մինչդատական վարույթում գտնվող գործերով դատավարական գործողությունները կատարելու վերաբերյալ հարցումները կատարելու առնչությամբ հաղորդակցությունն իրականացվում է.

• Հայաստանի Հանրապետության քննչական վարչության միջոցով

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարի միջոցով

• Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության միջոցով

■ **Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության միջոցով**

194. Դատական քննությանը ամբաստանյալի մասնակցությունը.

■ **պարտադիր է**

• պարտադիր է, եթե դա անհրաժեշտ է համարում դատարանը

• պարտադիր է, եթե դա պահանջում է պաշտպանության կողմը

• պարտադիր չէ և որոշվում է դատախազի հայեցողությամբ

195. Քրեական դատավարությունում դատական սանկցիա կիրառելու մասին որոշումը ո՞ր պահից է մտնում ուժի մեջ.

■ **հրապարակման պահից ուժի մեջ է**

• հրապարակման պահից՝ 7 օր հետո

• հրապարակման հաջորդ օրվանից

• հրապարակման պահից՝ 10 օր հետո

196. Արագացված դատական քննությունը կարող է կիրառվել այն հանցագործություններով, որոնց համար ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված պատիժը չի գերազանցում.

• 5 տարին

• 8 տարին

■ **10 տարին**

• օրենքը նման սահմանափակում չունի

197. Ստորև նշվածներից ո՞ր լիազորությամբ մեղադրողն օժտված չէ գործը դատարանում քննելու ժամանակ.

• ապացույցներ ներկայացնելու

• ապացույցները դատարան ներկայացնելն ապահովելու մասին հետաքննության մարմնին հանձնարարություններ տալու

■ **քրեական գործի վարույթը կարճելու**

• հրաժարվելու մեղադրյալի նկատմամբ քրեական հետապնդում իրականացնելուց

198. Իրավաբանական անձը կարո՞ղ է տուժող ճանաչվել.

■ **այո**

• ոչ

• այո՝ միայն քննիչի համաձայնությամբ

• այո՝ միայն դատախազի համաձայնությամբ

199. Ստորև նշվածներից ո՞ր դեպքում անձը չի համարվում կասկածյալ.

• անձի նկատմամբ մինչև մեղադրանք առաջադրելը որպես խափանման միջոց կիրառվել է չհեռանալու մասին ստորագրությունը

• անձը ձերբակալվել է հանցանք կատարելու մեջ կասկածվելու պատճառով

• անձի նկատմամբ մինչև մեղադրանք առաջադրելը որպես խափանման միջոց կիրառվել է անձնական երաշխավորությունը

■ **անձից վերցվել է բացատրություն**

200. Որո՞նք են արդարացման հիմքերը.

• հանցադեպի և հանցակազմի բացակայությունը

• հանցադեպի և հանցակազմի բացակայությունը, ինչպես նաև կատարված հանցագործությանը մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելը, եթե սպառված են նոր ապացույցներ ձեռք բերելու բոլոր հնարավորությունները

■ **հանցակազմի և հանցադեպի բացակայությունը, վնաս պատճառած արարքի քրեական օրենքով իրավաչափ համարվելը, ինչպես նաև կատարված հանցագործությանը մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելը, եթե սպառված են նոր ապացույցներ ձեռք բերելու բոլոր հնարավորությունները**

• հանցակազմի և հանցադեպի բացակայությունը, վաղեմության ժամկետն անցնելը, վնաս պատճառած արարքի՝ քրեական օրենքով օրինաչափ համարվելը, ինչպես նաև կատարված հանցագործությանը մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելը, եթե սպառված են նոր ապացույցներ ձեռք բերելու բոլոր հնարավորությունները

201. Քրեական դատավարությունում ի՞նչ ժամկետում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանը կայացնում որոշում վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին.

■ **գործը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից՝ 1 ամսվա ընթացքում**

• բողոքը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից՝ 10 օրվա ընթացքում

• գործը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից՝ 15 օրվա ընթացքում

• ողջամիտ ժամկետում

202. Քրեական դատավարությունում ի՞նչ ժամկետում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանը գործը քննում դատական նիստում.

- գործը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից՝ 30 օրվա ընթացքում
- բողոքը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից՝ 10 օրվա ընթացքում
- գործը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից՝ 15 օրվա ընթացքում

■ **ողջամիտ ժամկետում**

203. Քրեական դատավարությունում ի՞նչ ժամկետում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանը ուղարկում իր վերջնական որոշումը բողոք բերած անձին.

- որոշումը հրապարակելու պահից՝ 5 օրվա ընթացքում
- որոշումը հրապարակելու պահից՝ 3 օրվա ընթացքում
- որոշումը հրապարակելու պահից՝ անհապաղ

■ **ողջամիտ ժամկետում**

204. Ո՞վ է ուղարկում դատավարության մասնակիցներին ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի կողմից կայացրած դատավճռի դեմ բերված վճռաբեկ բողոքի պատճենը.

■ **բողոք բերած անձը**

- բողոքարկվող դատավճիռը կայացրած դատարանի գրասենյակը
- ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանը
- ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատը

205. Կալանավորվածներին պահելու վայրի վարչակազմը անձին կալանքի տակ պահելու ժամկետը լրանալուց քանի՞ օր առաջ պարտավոր է այդ մասին տեղյակ պահել համապատասխան քրեական հետապնդման մարմնին.

■ **7 օր առաջ**

- 5 օր առաջ
- 3 օր առաջ
- կալանավորվածներին պահելու վայրի վարչակազմը նման պարտավորություն չունի

206. Վկան իրավունք ունի՞ քրեական վարույթ իրականացնող մարմին ներկայանալ փաստաբանի հետ.

- ոչ, նման իրավունք վկան չունի

■ **այո**

- այո, միայն այն գործերով, որոնք հարուցվել են տվյալ վկայի դեմ

- այո, միայն մասնավոր մեղադրանքի գործերով

207. Դատական քննությունը ամբաստանյալի բացակայությամբ հնարավոր է, եթե.

- ամբաստանյալը չի ներկայացել առանց հարգելի պատճառների

- ամբաստանյալը չի ներկայացել հարգելի պատճառներով

- ամբաստանյալի փոխարեն ներկայացել է նրա օրինական ներկայացուցիչը

■ **ամբաստանյալը հեռացվել է դատական նիստի դահլիճից**

208. Քննիչը քրեական գործ հարուցելու մասին որոշման պատճենն ի՞նչ ժամանակահատվածում է ուղարկում համապատասխան դատախազին.

- անհապաղ

- 12 ժամվա ընթացքում

■ **24 ժամվա ընթացքում**

- քննիչը քրեական գործ հարուցելու մասին որոշումը դատախազին չի ուղարկում

209. Տուժողի պարտականություն չի հանդիսանում.

- տալ ճշմարտացի ցուցմունքներ

- տալ նմուշներ համեմատական հետազոտման համար

- ենթարկվել քննման

■ **առանց վարույթն իրականացնող մարմնի թույլտվության չփոխել բնակության վայրը**

210. Թվարկվածներից ո՞րը դատական սանկցիայի տեսակ չէ.

■ **նկատողություն**

• դատական տուգանք

• նիստերի դահլիճից հեռացնելը

• պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ դիմումով համապատասխանաբար ՀՀ գլխավոր դատախազին կամ ՀՀ փաստաբանների պալատ դիմելը

211. Ճանաչվու՞մ է տուժող այն անձը, ում կարող էր անմիջականորեն պատճառվել բարոյական, ֆիզիկական կամ գույքային վնաս, եթե ավարտվեր քրեական օրենքով չթույլատրված արարքի կատարելը.

• ոչ, չի ճանաչվում

• չի ճանաչվում, եթե այդ մասին անձը միջնորդություն չի ներկայացնում

■ **այո, ճանաչվում է**

• ճանաչվում է, եթե նրան արդեն իսկ պատճառվել է բարոյական, ֆիզիկական կամ գույքային վնաս

212. Իրավունք ունի՞ տուժողը մասնակցել ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի նիստերին.

• տուժողը պարտավոր է մասնակցել վերաքննիչ դատարանի նիստերին

■ **այո, իրավունք ունի**

• տուժողն իրավունք ունի մասնակցել վերաքննիչ դատարանի նիստերին միայն այն դեպքում, երբ ինքն է ներկայացրել վերաքննիչ բողոքը

• ոչ, իրավունք չունի

213. Քրեական դատավարությունում ճանաչվու՞մ է իրավաբանական անձը քաղաքացիական պատասխանող.

■ **այո, քաղաքացիական պատասխանող է ճանաչվում իրավաբանական անձը, որի վրա օրենքով, քրեական գործի վարույթի ընթացքում ներկայացված հայցի հիման վրա կարող է դրվել գույքային պատասխանատվություն քրեական օրենքով չթույլատրված արարքով գույքային վնաս պատճառած մեղադրյալի գործողությունների համար**

• ոչ, քաղաքացիական պատասխանող կարող է ճանաչվել միայն ֆիզիկական անձը

• ոչ, քաղաքացիական պատասխանող կարող է ճանաչվել միայն իրավաբանական անձի ներկայացուցիչը

• ոչ, քաղաքացիական պատասխանող կարող է ճանաչվել միայն ֆիզիկական անձ հանդիսացող մեղադրյալը

214. Իրավունք ունի՞ տուժողի ներկայացուցիչը նախաքննության ավարտման պահից ծանոթանալ գործի բոլոր նյութերին.

• ոչ, նման իրավունք ունի միայն տուժողը

■ **այո, իրավունք ունի**

• ոչ, տուժողի ներկայացուցիչը նախաքննության ավարտման պահից իրավունք ունի ծանոթանալ միայն տուժողի մասնակցությամբ կատարված գործողությունների արձանագրություններին

• այո, իրավունք ունի, միայն քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի թույլտվությամբ

215. Քրեական դատավարությունում իրավունք ունի՞ դատական նիստի քարտուղարը լինել թարգմանիչ.

• այո, եթե ազատորեն տիրապետում է քրեական դատավարության լեզվին և այն լեզվին, որից կատարվում է թարգմանությունը

• այո, եթե ազատորեն տիրապետում է քրեական դատավարության լեզվին և այն լեզվին, որից կատարվում է թարգմանությունը, ինչպես նաև շահագրգռված չէ քրեական գործով

■ **ոչ, իրավունք չունի**

• այո, եթե դրա դեմ չեն առարկում դատավարության մասնակիցները

216. Կարո՞ղ է քրեական գործով վարույթին մասնակցել քրեական գործով վարույթն իրականացնող մարմնից անձնական կամ ծառայողական կախվածության մեջ գտնվող ընթերական.

• այո, կարող է, եթե շահագրգռված չէ քրեական գործով

• այո, կարող է, եթե հանդիսանում է ՀՀ քաղաքացի

• այո, կարող է, եթե դատավարության մասնակիցները չեն առարկում

■ **ոչ, չի կարող**

217. Առաջին ատյանի դատարանի՝ կալանավորման, կալանքի ժամկետի երկարաձգման, բժշկական հաստատությունում անձանց տեղավորման մասին որոշումների դեմ վերաքննիչ բողոք կարող է բերվել.

- հրապարակման պահից՝ տասնօրյա ժամկետում
- **■ հրապարակման պահից՝ հնգօրյա ժամկետում**
- հրապարակման պահից՝ մեկամսյա ժամկետում
- հրապարակման պահից՝ անմիջապես հետո

218. Կարելի՞ է քրեական դատավարությունում անձին հարկադրել մասնակցելու իր արժանապատվությունը նվաստացնող դատավարական գործողությունների.

- կարելի է, եթե դա անհրաժեշտ է քրեական գործով բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ նախաքննություն կատարելու համար
- կարելի է, եթե այդպիսին է տվյալ դատավարական գործողության անցկացման, օրենքով սահմանված կարգը
- կարելի է, եթե դա բխում է արդարադատության շահերից
- **■ ոչ, չի կարելի**

219. Պարտադի՞ր է կողմերի մասնակցությունը դատարանում քրեական գործի քննությանը.

- պարտադիր է միայն մեղադրանքի կողմի մասնակցությունը
- պարտադիր է միայն պաշտպանության կողմի մասնակցությունը
- **■ այո, կողմերի մասնակցությունը պարտադիր է**
- պարտադիր է, եթե կողմը այդ մասին միջնորդել է դատարանին

220. Ո՞ր տարածքում է համարվում կատարված տևող հանցագործությունը.

- **■ այն տարածքում, որտեղ հանցագործությունը ավարտվել է**
- այն տարածքում, որտեղ հանցագործությունը սկսվել է
- մեղադրյալի բնակության վայրի տարածքում

• տուժողի բնակության վայրի տարածքում

221. Ո՞ր տարածքում է համարվում կատարված շարունակվող հանցագործությունը.

• այն տարածքում, որտեղ կատարվել է քրեական օրենքով չթույլատրված առաջին արարքը

■ **այն տարածքում, որտեղ կատարվել է քրեական օրենքով չթույլատրված վերջին արարքը**

• մեղադրյալի բնակության վայրի տարածքում

• տուժողի բնակության վայրի տարածքում

222. Քաղաքացիական պատասխանողը իրավունք չունի.

• տալ բացատրություններ իր դեմ ներկայացված հայցի վերաբերյալ

• ծանոթանալ առաջադրված մեղադրանքին

• ստանալ քրեական գործով վարույթի ընթացքում կրած ծախսերի հատուցում

■ **նախաքննության ավարտման պահից արագացված դատական քննության միջնորդություն ներկայացնել**

223. Ո՞ր քննչական և դատավարական գործողությունների արձանագրություններին պաշտպանն իրավունք ունի ծանոթանալ մինչև նախաքննության ավարտը.

• բոլոր այն քննչական գործողություններին, որոնք մինչև այդ պահը կատարվել են

• միայն նրանց, որոնց ծանոթացման համար միջնորդել է պաշտպանը

• ոչ մեկին

■ **միայն նրանց, որոնց նա կամ իր պաշտպանյալը մասնակցել կամ ներկա է գտնվել**

224. Ներգրավվու՞մ է քրեական գործով վարույթում իրավաբանական հարցերով մասնագետ.

• այո, ներգրավվում է վարույթն իրականացնող մարմնի պատճառաբանված որոշմամբ

• այո, անհրաժեշտության դեպքում ներգրավվում է գիտական աստիճան ունեցող անձ

• այո, ներգրավվում է ՀՀ արդարադատության խորհրդի կազմից

■ **ոչ, չի ներգրավվում**

225. Քրեական դատավարությունում ո՞վ է լուծում առաջին ատյանի դատարանների միջև ընդդատության մասին վեճերը.

• Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարը

• Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարանի նախագահը

• Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի նախագահը

■ **Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի նախագահը**

226. Ստորև թվարկվածներից ո՞րը պաշտպանի պարտականությունը չէ.

■ **կողմի վերաքննիչ բողոքը ստանալու պահից 15 օրվա ընթացքում ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարան գրավոր առարկությունները**

• ենթարկվել դատախազի օրինական կարգադրություններին

• մինչև ընդմիջում հայտնելը, առանց նախագահողի թույլտվության, չլքել դատական նիստերի դահլիճը

• կասկածյալին կամ մեղադրյալին իրավաբանական օգնություն ցույց տալու համար ներկայանալ քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի կանչով

227. Քրեական դատավարությունում տրված վերաքննիչ բողոքի մասին օրենսգրքի համապատասխան նորմում նշված անձանց ծանուցում է.

• բողոք բերող անձը՝ ուղարկելով վերաքննիչ բողոքի օրինակը դատավարության բոլոր մասնակիցներին (բացառությամբ քննիչին և հետաքննության մարմնին)

• Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարանը՝ մինչև դատական նիստի սկսելը, բայց ոչ պակաս, քան տասը օր առաջ

• Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարանը՝ մինչև դատական նիստի սկսելը, բայց ոչ պակաս, քան յոթ օր առաջ

■ **բողոքարկվող դատական ակտը կայացրած դատարանը**

228. Քրեական դատավարությունում հարգելի պատճառներով բողոքարկման համար սահմանված ժամկետը բաց թողնելու դեպքում բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձինք կարո՞ղ են միջնորդել վերականգնելու բաց թողնված ժամկետը.

- այո, միայն Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարան
- այո, Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարան
- **այո, դատական ակտ կայացրած դատարան**
- այո, Հայաստանի Հանրապետության քրեական վերաքննիչ դատարանի նախագահին

229. Քրեական դատավարությունում օրինական ուժի մեջ չմտած դատական ակտի բողոքարկումը կասեցնու՞մ է դրա օրինական ուժի մեջ մտնելը.

- **բողոքարկումը կասեցնում է դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը**
- բողոքարկումը չի կասեցնում դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը
- վերաքննիչ դատարանը բողոքն ընդունելուց հետո կարող է կասեցնել դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը
- բողոքարկումը կասեցնում է դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը միայն քաղաքացիական հայցի մասով

230. Քանի՞ օրվա ընթացքում քրեական վարույթն իրականացնող մարմինը պետք է քննության առնի տուժող ճանաչելու մասին անձի պահանջը.

- պահանջը ստանալու պահից՝ 5 օրվա ընթացքում
- պահանջը ստանալու պահից՝ 7 օրվա ընթացքում
- **պահանջը ստանալու պահից՝ 3 օրվա ընթացքում**
- պահանջը ստանալու պահից՝ 10 օրվա ընթացքում

231. Մեղադրանքի կողմի թույլ տված քրեադատավարական օրենքի պահանջների խախտման հետևանքով ապացուցողական նշանակությունը կորցնելու ենթակա նյութը ո՞ր դեպքում կարող է թույլատրվել որպես ապացույց.

- դատարանի որոշմամբ

■ **պաշտպանական կողմի միջնորդությամբ**

• մեղադրանքի կողմի միջնորդությամբ

• դատախազի պատճառաբանված որոշմամբ

232. Դատապարտյալի ցուցմունքները.

• քրեական գործի քննության ընթացքում գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են

• մինչդատական վարույթում գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են

• դատարանում գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են

■ **մինչդատական վարույթում, ինչպես նաև դատարանում, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով, հարցաքննության ժամանակ գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են**

233. Քրեական դատավարությունում փորձագետի հարցաքննության արձանագրությունը կարո՞ղ է փոխարինել փորձագետի եզրակացությանը.

■ **չի կարող**

• կարող է՝ պաշտպանական կողմի միջնորդությամբ

• կարող է՝ մեղադրանքի կողմի միջնորդությամբ

• կարող է՝ դատարանի պատճառաբանված որոշմամբ

234. Քննչական գործողության արձանագրության ոչ լրիվությունը կարո՞ղ է մեղադրանքի նպատակներով լրացվել ընթերակայի և այլ անձանց ցուցմունքներով.

• կարող է լրացվել դատարանի պատճառաբանված որոշմամբ

• կարող է լրացվել պաշտպանական կողմի համաձայնությամբ

• կարող է լրացվել մեղադրանքի կողմի միջնորդությամբ.

■ **չի կարող լրացվել**

235. Ո՞ր դեպքում է կասկածյալին ազատում ձերբակալվածներին պահելու վայրի վարչակազմի ղեկավարը.

• չի հաստատվել անձի կողմից քրեական օրենքով չթույլատրված արարք կատարելու մասին կասկածը

• բացակայում է անձին արգելանքի տակ պահելու անհրաժեշտությունը

• լրացել է ձերբակալման՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված առավելագույն ժամկետը, և դատարանը մեղադրյալին կալանավորելու մասին որոշում է կայացրել

■ լրացել է ձերբակալման՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված առավելագույն ժամկետը, և դատարանը մեղադրյալին կալանավորելու մասին որոշում չի կայացրել

236. Ո՞ր դեպքում անձին կալանքից ազատելու որոշում չի կարող ընդունել կալանավորվածներին պահելու վայրի վարչակազմի ղեկավարը.

■ եթե առողջությանը վտանգ է սպառնում

• եթե լրացել և չի երկարացվել կալանավորման մասին որոշում կայացնելիս կալանքի տակ պահելու՝ դատարանի կողմից սահմանված ժամկետը

• եթե լրացել է անձին կալանքի տակ պահելու քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված առավելագույն ժամկետը

• մուծված է անձին կալանքից ազատելու համար դատարանի կողմից նշանակված գրավը

237. Որպես խափանման միջոց կազմակերպության երաշխավորության դեպքում իրավաբանական անձը պարտավո՞ր է մուծել դրամական գումար.

• ոչ, պարտավոր չէ

• պարտավոր է մուծել դրամական գումար՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով

• իրավաբանական անձը կարող է մուծել դրամական գումար միայն իր ցանկության դեպքում

■ պարտավոր է մուծել դրամական գումար՝ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով

238. Ո՞ր հանգամանքը պարտադիր չէ պաշտոնավարության ժամանակավոր դադարեցումը որպես դատավարական հարկադրանք կիրառելու համար.

■ **անձը հանրային ծառայության համակարգում զբաղեցնում է բարձրագույն պաշտոն**

• բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ անձը պաշտոնում մնալով կխոչընդոտի մինչդատական վարույթում կամ դատարանում գործի քննությանը

• բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ անձը պաշտոնում մնալով կխոչընդոտի հանցագործությամբ պատճառված վնասի հատուցմանը

• բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ անձը պաշտոնում մնալով կզբաղվի հանցավոր գործունեությամբ

239. Քրեական դատավարությունում ո՞ր դեպքում չի բացառվում քաղաքացիական հայցի հարուցումը.

• կա նույն քաղաքացիական հայցով դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած որոշում

• կա հայցից քաղաքացիական հայցվորի հրաժարումն ընդունելու կամ հաշտության համաձայնությունը հաստատելու մասին դատարանի որոշում

■ **քրեական դատավարությունում հարուցված քաղաքացիական հայցը դատարանի կողմից թողնվել է առանց քննության**

• կա դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռի առկայություն, որով հայցը մերժվել կամ լրիվ կամ մասնակի բավարարվել է

240. Քրեական դատավարությունում ո՞ր դեպքում է դատախազի կողմից քաղաքացիական հայց հարուցվում և պաշտպանվում.

• երբ քաղաքացիական հայցի չափը գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի տասհազարապատիկը

■ **երբ խախտվել են պետության գույքային շահերը**

• երբ հանցագործությունն ուղղված է եղել կառավարման կարգի դեմ

• երբ քաղաքացիական հայցի չափը գերազանցում է նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկը

241. Քրեական դատավարությունում քաղաքացիական հայցը լուծվում է.

• հետաքննության մարմնի պատճառաբանված որոշմամբ

• քննիչի պատճառաբանված որոշմամբ

■ **դատավճռով**

• դատախազի համաձայնությամբ՝ քննիչի պատճառաբանված որոշմամբ

242. Թույլատրվու՞մ է քննչական գործողությունների իրականացումը գիշերային ժամերին.

• ոչ, չի թույլատրվում

■ **թույլատրվում է միայն անհետաձգելի դեպքերում**

• թույլատրվում է միայն մինչև ժամը 24.00-ն

• թույլատրվում է միայն համապատասխան քննչական գործողությանը մասնակից անձանց համաձայնությամբ

243. Իրավունք ունի՞ քաղաքացիական պատասխանողը ծանոթանալ առաջադրված մեղադրանքին.

• ոչ, իրավունք չունի

• իրավունք ունի միայն նախաքննության ավարտման պահից

■ **այո, իրավունք ունի**

• իրավունք ունի միայն դատաքննության ընթացքում

244. Իրավունք ունի՞ քաղաքացիական հայցվորի ներկայացուցիչը բողոքարկել հետաքննության մարմնի և դատախազի գործողությունները.

• իրավունք ունի բողոքարկել միայն նախագահողի գործողությունները

■ **այո, իրավունք ունի**

• ոչ, չունի բողոքարկելու իրավունք

• իրավունք ունի բողոքարկել միայն դատախազի գործողությունները

245. Թվարկածներից ո՞ր դեպքում հետաքննության մարմնի աշխատակիցը կարող է լրացուցիչ փորձաքննություն նշանակել.

• երբ փորձագետի եզրակացությունը հիմնավորված չէ

■ **երբ նա համաձայն չէ փորձագետի եզրակացության հետ՝ վերջինիս ոչ բավարար չափով պարզ լինելու պատճառով**

• երբ փորձագետի եզրակացությունը կասկած է հարուցում

• երբ ապացույցները, որոնց վրա հիմնված է եզրակացությունը, ճանաչվել է ոչ հավաստի կամ խախտվել են փորձաքննության կատարման դատավարական կանոնները

246. Թվարկածներից ո՞րը չի հանդիսանում քրեական գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ.

• առաջին ատյանի դատարանի դատավճիռը

• քրեական գործով վարույթը կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին որոշումը

• բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ կիրառելու մասին որոշումը

■ **գործը լրացուցիչ քննության վերադարձնելու մասին որոշումը**

247. Իրավունք ունի՞ մեղադրողը բողոքարկելու գործն ըստ էության լուծող առաջին ատյանի դատարանների դատական ակտերը քաղաքացիական հայցի մասով.

• իրավունք չունի բողոքարկելու

■ **իրավունք ունի բողոքարկելու միայն, երբ քաղաքացիական հայցը շոշափում է պետության գույքային շահերը**

• իրավունք ունի բողոքարկելու միայն վերադաս դատախազի ցուցումով

• իրավունք ունի բողոքարկելու միայն ՀՀ գլխավոր դատախազի կամ նրա տեղակալների ցուցումով

248. Դատավարական ի՞նչ փաստաթղթի հիման վրա է քննիչը ստանում փորձաքննության համար անհրաժեշտ նմուշներ.

■ **որոշման**

• կարգադրության

• գրության

• հանձնարարության

249. Նմուշներ ստանալու մասին քննիչի կազմած դատավարական փաստաթղթում թվարկածներից ո՞րը պարտադիր չէ նշել: Այն, թե.

• նմուշներ ստացող անձը ով պետք է լինի

• ինչ չափով և կոնկրետ ինչ նմուշներ պետք է ստացվեն

■ **ինչպես պետք է փաթեթավորվեն և կնիքվեն ստացված նմուշները**

• որտեղ և ում պետք է ներկայացվեն նմուշները

250. Դատարանն իրավունք ունի՞ դատաքննության ժամանակ դատական տուգանք կիրառել գործի քննությանը որպես կողմի ներկայացուցիչ կամ պաշտպան մասնակցող փաստաբանի նկատմամբ.

• այո, եթե պաշտպանը խախտում է դատական նիստի կարգը

• այո, եթե պաշտպանը չի ենթարկվում դատարանի կարգադրություններին

■ **ոչ**

• այո, եթե պաշտպանը չի ենթարկվում դատարանի օրինական պահանջին

251. Քրեական դատավարությունում ո՞ր պահին գործող օրենքին համապատասխան է որոշվում ապացույցների թույլատրելիությունը.

• դատարանում ապացույցների հետազոտման պահին գործող օրենքին համապատասխան

• ապացույցների գնահատման պահին գործող օրենքին համապատասխան

■ **ապացույցների ստացման պահին գործող օրենքին համապատասխան**

• քրեական գործի վերջնական ընթացքը լուծող որոշման կամ դատավճռի կայացման պահին գործող օրենքին համապատասխան

252. Ո՞վ է լուծում ընթերակային հայտնված բացարկի հարցը.

• քննչական գործողություն կատարող անձի վերադաս պաշտոնյան

• հետաքննության կամ նախաքննության նկատմամբ հսկողություն իրականացնող դատախազը

• դատարանը

■ **քննչական գործողություն կատարող անձը**

253. Մեղադրյալի ցուցմունքները.

■ **մինչդատական վարույթում, ինչպես նաև դատարանում ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով կատարված հարցաքննության ժամանակ գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են**

• միայն մինչդատական վարույթում գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են

• միայն դատարանում գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են

• հետաքննության ընթացքում գրավոր կամ բանավոր ձևով նրա հաղորդած տվյալներն են

254. Որպես խափանման միջոց անձնական երաշխավորության դեպքում անձը պարտավո՞ր է մուծել դրամական գումար.

• ոչ, պարտավոր չէ

■ **պարտավոր է մուծել դրամական գումար՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով**

• անձը կարող է մուծել դրամական գումար միայն իր ցանկության դեպքում

• պարտավոր է մուծել դրամական գումար՝ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով

255. Եթե դատապարտյալն անվճարունակ է, իրավունք ունի՞ դատարանը նրան լրիվ ազատել որպես պետության եկամուտ գանձվելիք դատական ծախսերը վճարելուց.

■ **այո**

• ոչ

• այո, միայն մեղադրանքի կողմի համաձայնությամբ

• այո, միայն ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով

256. Քրեական դատավարությունում թվարկածներից ու՞մ չի ուղարկվում ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի դատական ակտը.

• արդարացվածի օրինական ներկայացուցիչներին

■ **քաղաքացիական պատասխանողի ներկայացուցչին, եթե նա չի մասնակցել քրեական գործի քննությանը**

• դատապարտյալի օրինական ներկայացուցչին

• տուժողի ներկայացուցչին

257. Թվարկածներից ո՞ր դեպքում դատական նիստի քարտուղարը կարող է մասնակցել դատական նիստի վարույթին.

• եթե նա կանխակալ վերաբերմունք ունի որպես կողմ հանդես եկող անձի նկատմամբ

• եթե որպես մասնավոր անձ ականատես է եղել այն փաստերին, որոնք վիճարկվում են դատաքննության ընթացքում

■ **եթե որպես դատական նիստի քարտուղար մասնակցել է նախորդ դատական նիստերին**

• եթե հայտնաբերվում է նրա անձեռնհասությունը

258. Քրեական դատավարությանը մասնակցող անձանց պահանջներն ե՞րբ պետք է քննության առնվեն և լուծվեն.

■ **դրանք հայտարարելուց անմիջապես հետո, եթե ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով այլ կարգ սահմանված չէ**

• մինչև դատաքննությունն ավարտվելը

• պահանջի վերաբերյալ որոշում ընդունելու համար էական հանգամանքների պարզումից հետո

• դատավճիռ կայացնելու հետ միաժամանակ

259. Ո՞վ է կրում մեղադրյալի մեղքի և պատասխանատվությունը խստացնող հանգամանքների առկայության ապացուցման պարտականությունը.

■ **քրեական հետապնդման մարմինները**

• քրեական վարույթ իրականացնող մարմինները

• քննիչը և դատախազը

• քննիչը, դատախազը և դատարանը

260. Ու՞մ կողմից կարող է քրեական գործով մինչդատական վարույթում փոփոխվել և վերացվել կալանավորման և գրավի ձևով դատարանի ընտրած խափանման միջոցը.

- միայն դատարանի կողմից
- միայն դատախազի կողմից
- վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից
- **■ դատարանի կողմից, իսկ քրեական գործով մինչդատական վարույթում՝ նաև դատախազի կողմից**

261. Ի՞նչ ժամկետում պետք է դատարանը քննչական գործողություններ կատարելու և դատավարական հարկադրանքի միջոցներ կիրառելու մասին միջնորդությունները քննարկի.

- անհապաղ, սակայն առանձին դեպքերում ոչ ուշ, քան երեք օրվա ընթացքում
- 48 ժամվա ընթացքում
- **■ անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան դրանք ստանալու հաջորդ օրը**
- ողջամիտ ժամկետում

262. Ու՞մ որոշմամբ է գույքն ազատվում կալանքից.

- քրեական հետապնդման մարմնի
- քննիչի
- այն մարմնի որոշմամբ, որի կողմից կալանք է դրվել գույքի վրա
- **■ վարույթն իրականացնող մարմնի**

263. Կալանավորված անձը քանի՞ օրվանից ավելի չի կարող պահվել ձերբակալվածներին պահելու վայրերում, եթե ձերբակալվածներին պահելու վայրից քննչական մեկուսարան կամ, օրենքի պահանջներին համապատասխան, կալանավորվածներին պահելու այլ վայրեր նրա տեղափոխումը հնարավոր է.

- 1 օրվանից ավելի
- **■ 3 օրվանից ավելի**

• 7 օրվանից ավելի

• 10 օրվանից ավելի

264. Ո՞ր քննչական գործողությունն է կատարվում առանց ընթերակաների մասնակցության.

• քննում

• արտաշիրմում

• զննում

■ **առերեսում**

265. Իրավունք ունի՞ տուժողը ծանոթանալ առաջադրված մեղադրանքին.

• ոչ, տուժողն իրավունք չունի ծանոթանալ մեղադրանքին

• տուժողն իրավունք ունի ծանոթանալ մեղադրանքին միայն նախաքննության ավարտման պահից

■ **այո, տուժողն իրավունք ունի ծանոթանալ մեղադրանքին**

• տուժողն իրավունք ունի ծանոթանալ մեղադրանքին միայն դատաքննության ընթացքում

266. Կարո՞ղ են դադարեցվել պաշտպանվող անձի նկատմամբ իրականացվող պաշտպանության միջոցները, եթե նա տվել է կեղծ ցուցմունք, որը հաստատվել է օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով.

■ **այո, այդ դեպքում պաշտպանության միջոցները կարող են դադարեցվել**

• ոչ, նման հիմքով պաշտպանության միջոցները չեն կարող դադարեցվել

• պաշտպանության միջոցները չեն կարող դադարեցվել ոչ մի դեպքում, քանի դեռ չի վերացել պաշտպանվող անձի կյանքին կամ անվտանգությանը սպառնացող իրական վտանգը

• ոչ, պաշտպանության միջոցները չեն կարող դադարեցվել, քանի դեռ պաշտպանվող անձը այդ մասին գրավոր դիմում չի ներկայացրել

267. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում ոչ ժամանակին հարուցված միջնորդությունը.

• վերադարձվում է այն հարուցած անձին

■ **թողնվում է առանց քննության**

• մերժվում է

• քննության է առնվում և լուծվում ստանալու պահից 10 օրվա ընթացքում

268. Քրեական դատավարությունում քաղաքացիական հայցվորն իրավունք չունի.

• դատարանում հանդես գալ ճառով և ռեպլիկով

■ **մինչև գործի դատական քննությունը սկսելը հանդես գալ դատական քննության արագացված կարգ կիրառելու միջնորդությամբ**

• իր խնդրանքով անվճար ստանալ մեղադրական եզրակացության կամ եզրափակիչ որոշման պատճենը, ինչպես նաև դատավճռի կամ դատարանի այլ վերջնական որոշման պատճենը

• ունենալ ներկայացուցիչ և դադարեցնել ներկայացուցչի լիազորությունները

269. Պաշտպանության միջոցներ ձեռնարկելու մասին քրեական դատավարությանը մասնակցող անձի դիմումը քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից քննարկվում է.

• այդպիսի դիմում ստանալու պահից ոչ ուշ, քան 3 օրվա ընթացքում

• այդպիսի դիմում ստանալու պահից անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 12 ժամվա ընթացքում

• այդպիսի դիմում ստանալու պահից ոչ ուշ, քան 2 օրվա ընթացքում

■ **այդպիսի դիմում ստանալու պահից անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում**

270. Ստորև նշվածներից ո՞ր դեպքում անձը չի նախազգուշացվում սուտ մատնության համար նախատեսված քրեական պատասխանատվության մասին.

• երբ անձը հաղորդում է ներկայացնում ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության կատարման մասին

• երբ անձը հաղորդում է ներկայացնում ոչ մեծ ծանրության հանցագործության կատարման մասին

• երբ հաղորդում ներկայացնողը պաշտոնատար անձ է

■ **երբ չի լրացել հաղորդում ներկայացնողի 16 տարին**

271. Մինչև քրեական գործ հարուցելու մասին որոշում կայացնելը քննիչը (հետաքննության մարմնի աշխատակիցը) իրավունք չունի.

• կատարել դեպքի վայրի զննություն

• նշանակել փորձաքննություն

■ **կատարել քննում**

• հետազոտման համար վերցնել նմուշներ

272. Քրեական գործով վարույթը կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին որոշման պատճենը ստանալու պահից քանի՞ օրվա ընթացքում այն կարող է բողոքարկվել վերադաս դատախազին.

• 3 օրվա ընթացքում

■ **7 օրվա ընթացքում**

• 10 օրվա ընթացքում

• 1 ամսվա ընթացքում

273. Մեղադրողը, դատարանում հայտնաբերելով քրեական հետապնդումը բացառող հանգամանքներ, պարտավոր է հայտարարել ամբաստանյալի նկատմամբ քրեական հետապնդում իրականացնելուց հրաժարվելու մասին և միջնորդել դատարանին կարճել քրեական գործը: Ի՞նչ որոշում պետք է կայացնի դատարանը, եթե գտնում է, որ ամբաստանյալի նկատմամբ քրեական հետապնդումը բացառող հիմք չկա, այլ հակառակը՝ ամբաստանյալի մեղավորությունը հիմնավորված է.

■ **պարտավոր է որոշում կայացնել քրեական գործը կարճելու և ամբաստանյալի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին**

• իրավունք ունի որոշում կայացնել մեղադրողի միջնորդությունը մերժելու մասին

• իրավունք ունի հետաձգել միջնորդության քննարկումը և այդ հարցը լուծել դատավճռով

• պարտավոր է մերժել մեղադրողի միջնորդությունը և ընդհանուր կարգով քննել քրեական գործը

274. Իր իրավավիճակը հաստատելու համար պաշտպանը քրեական վարույթն իրականացնող մարմնին ի՞նչ փաստաթուղթ չպետք է ներկայացնի.

■ **օրդեր**

• որպես պաշտպան հանդես գալու՝ մեղադրյալի ստորագրությամբ վավերացված փաստաթղթային հաստատում

• ՀՀ փաստաբանների պալատի կողմից տրված՝ իր փաստաբան լինելու հանգամանքը հաստատող փաստաթուղթ

• անձը հաստատող փաստաթուղթ

275. Քրեական դատավարության ո՞ր օրենքը հետադարձ ուժ չունի.

• դատավարության մասնակիցների վիճակը բարելավող

• դատավարության մասնակիցներին իրավունքներ վերապահող

■ **դատավարության մասնակիցների իրավունքները սահմանափակող**

• քրեադատավարական օրենքին ընդհանրապես հետադարձ ուժ չի տրվում

276. Քրեական դատավարությունում դատարանի կողմից դատական որոշումներն ի կատար ածելու հետ կապված հարցեր քննելիս դատախազ մասնակցու՞մ է.

• նրա մասնակցության անհրաժեշտությունը որոշում է հարցը քննող դատավորը

• նրա մասնակցության անհրաժեշտությունը որոշում է վերադաս դատախազը

■ **նրա մասնակցությունը պարտադիր է**

• մասնակցության հարցը թողնված է դատական որոշումն ընդունելուց գործի քննությանը մասնակցած դատախազի հայեցողությանը

277. Խափանման միջոցներ կարող են կիրառվել.

• միայն մեղադրյալի նկատմամբ

• մեղադրյալի, իսկ բացառիկ դեպքերում՝ նաև կասկածյալի նկատմամբ

• կասկածյալի, մեղադրյալի և քրեական դատավարության այլ մասնակիցների նկատմամբ

■ **միայն կասկածյալի կամ մեղադրյալի նկատմամբ**

278. Թվարկվածներից ո՞րը քրեական գործով վարույթը բացառող արդարացնող հիմք չէ.

• բացակայում է հանցագործության դեպքը

• արարքի մեջ հանցակազմ չկա

• վնաս պատճառած արարքը քրեական օրենքով համարվում է իրավաչափ

■ **անձը արարքը կատարելու պահին չի հասել քրեական պատասխանատվության ենթարկելու՝ օրենքով նախատեսված տարիքին**

279. Նշվածներից ո՞րը հետաքննության մարմին չէ.

• ոստիկանության մարմինները

• քրեակատարողական հիմնարկները

• ազգային անվտանգության մարմինները

■ **նավապետը**

280. Հետաքննության ավարտման ձև չէ.

• հետաքննության ժամկետի լրանալը

• մինչև հետաքննության ժամկետի լրանալը հանցանք կատարած անձի ի հայտ գալը

• դատախազի կողմից հետաքննության մարմնի վարույթում գտնվող գործը նախաքննության կատարելու համար քննիչին հանձնելը կամ քննիչի՝ գործի քննությանը ներգրավվելը

■ **մեղադրական եզրակացություն կազմելը**

281. Դատավարական հարկադրանքի այլ միջոց է.

■ **պաշտոնավարության ժամանակավոր դադարեցումը**

• վարչական հսկողությունը

• անձնական երաշխավորությունը

• հրամանատարության հսկողության հանձնելը

282. Նախաքննությունը պարտադիր է.

- միայն ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով
- միայն ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով
- **■ բոլոր գործերով**
- միայն անչափահասների վերաբերյալ գործերով

283. Նախաքննությունը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 215-րդ հոդվածով (մաքսանենգություն) նախատեսված հանցագործության վերաբերյալ գործով կատարում են.

- ոստիկանության քննիչները
- **■ ազգային անվտանգության կամ մաքսային մարմինների քննիչները**
- հարկային մարմինների քննիչները
- հատուկ քննչական ծառայության քննիչները

284. Տուժողի հարցաքննությունը կատարվում է.

- կասկածյալի հարցաքննության համար սահմանված կարգով
- **■ վկայի հարցաքննության համար սահմանված կարգով**
- մեղադրյալի հարցաքննության համար սահմանված կարգով
- քրեական դատավարություն օրենսգրքով սահմանված հատուկ կարգով

285. Կասկածյալի հարցաքննությունը կատարվում է.

- **■ նրան ձերբակալելուց կամ խափանման միջոց կիրառելու մասին որոշումը նրան հայտարարելուց անմիջապես հետո**
- նրան ձերբակալելուց կամ խափանման միջոց կիրառելու մասին որոշումը նրան հայտարարելուց 48 ժամվա ընթացքում
- նրան ձերբակալելուց կամ խափանման միջոց կիրառելու մասին որոշումը նրան հայտարարելուց 24 ժամվա ընթացքում
- օրենքով կոնկրետ ժամկետ նախատեսված չէ

286. Անչափահասների գործերով վարույթի կարգը կիրառվում է այն անձանց հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով.

■ **ում 18 տարին չի լրացել հանցանքը կատարելու պահին**

• ում 18 տարին չի լրացել ձերբակալման պահին

• ում 18 տարին չի լրացել կալանքը որպես խափանման միջոց կիրառելու պահին

• ում 18 տարին չի լրացել քրեական գործը դատարան ուղարկելիս

287. Արգելվում է նմուշներ ստանալ.

■ **մարդուն հոգեկան և ֆիզիկական տառապանքներ պատճառող կամ նրա մարմնի ամբողջականությանը վտանգ սպառնացող միջոցներով**

• առանց դատախազի համաձայնության

• առանց դատարանի թույլտվության

• առանց այն անձի գրավոր համաձայնության, ումից պետք է վերցվեն նմուշներ

288. Փորձագետին չի թույլատրվում հարցաքննել.

• եթե նա համաձայնություն չի տալիս իրեն հարցաքննելու

• եթե նա ծանր հիվանդ է

• եթե դրա դեմ առարկում է փորձագիտական հիմնարկի ղեկավարը

■ **մինչև նրա կողմից եզրակացություն տալը**

289. Դիակի, դրա մասերի ճանաչումը կատարվում է.

• ներկայացված երեք այլ օրինակների հետ

■ **ներկայացված մեկ օրինակով**

• դիահերձարանում առկա այլ օրինակների հետ

• դիակի ճանաչում չի թույլատրվում

290. Առերեսում կատարելը քննիչի համար.

• միայն իրավունք է

• միայն պարտականություն է

■ **և՛ իրավունք է, և՛պարտականություն**

• միայն պարտավորություն է

291. Անհրաժեշտ հետազոտություններ կատարելուց հետո փորձագետը կազմում է.

• տեղեկանք

■ **եզրակացություն**

• արձանագրություն

• ակտ

292. Ո՞ր դեպքում քրեական վարույթն իրականացնող մարմինը կարող է հրաժարվել հայցադիմումն ընդունելուց.

• երբ հայցի չափը չի գերազանցում նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկը

■ **երբ հայցադիմումը չի համապատասխանում ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի պահանջներին**

• երբ հայցի չափը չի գերազանցում նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկը

• երբ ՀՀ քրեական օրենսգրքով չթույլատրված արարքը, որով պատճառվել է գույքային վնաս, դասվում է թեթև հանցագործությունների շարքին

293. Դատավարության ո՞ր մասնակիցներն են ներկայացնում մեղադրանքի կողմը.

• դատախազը, քննիչը, հետաքննության մարմինը, տուժողը, քաղաքացիական պատասխանողը և քաղաքացիական հայցվորն ու նրանց ներկայացուցիչները

• քննիչը և հետաքննության մարմինը

• միայն քրեական հետապնդման մարմինները

■ **քրեական հետապնդման մարմինները, ինչպես նաև տուժողը, քաղաքացիական հայցվորը և նրանց օրինական ներկայացուցիչներն ու ներկայացուցիչները**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Ի՞նչ իմաստ ունի <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ՀՀ օրենքում <<վարչարարություն>> հասկացությունը.

• վարչական մարմինների ցանկացած գործունեություն, որը եզրափակվում է միայն այնպիսի ակտերի ընդունմամբ, որոնք անձանց համար առաջացնում են փաստական հետևանքներ

• վարչական մարմինների արտաքին ներգործություն ունեցող գործունեություն, որը եզրափակվում է միայն վարչական կամ նորմատիվ ակտերի ընդունմամբ

• վարչական մարմինների ցանկացած գործունեություն, որն ավարտվում է նորմատիվ ակտերի ընդունմամբ, ինչպես նաև գործողություն կամ անգործություն, որն անձանց համար առաջացնում է փաստական հետևանքներ

■ վարչական մարմինների արտաքին ներգործություն ունեցող գործունեություն, որը եզրափակվում է վարչական կամ նորմատիվ ակտերի ընդունմամբ, ինչպես նաև գործողություն կամ անգործություն, որն անձանց համար առաջացնում է փաստական հետևանքներ

2. Հայեցողական լիազորություն իրականացնելիս վարչական մարմինը.

■ պարտավոր է օրենքով կանխորոշված նպատակին հասնելու համար կիրառել պիտանի, անհրաժեշտ և չափավոր միջոց

• իրավունք ունի անձին ծանրաբեռնել լրացուցիչ ապացույց ներկայացնելու պարտականությամբ

• կաշկանդված չէ որևէ հանգամանքով

• պարտավոր է առաջնորդվել վարչական վարույթի մասնակցի կարծիքով

3. Եթե դիմումի հիման վրա հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում պարզվում է, որ ընդունվելիք վարչական ակտի համար անհրաժեշտ է որևէ տեղեկատվություն, որի տնօրինողն այլ վարչական մարմին է, իսկ դիմողն օրենքով չի կրում այն հավաստող ապացույց ներկայացնելու պարտականություն, ապա վարչական ակտ ընդունող վարչական մարմինը.

• տեղեկացնում է այդ մասին վարույթի մասնակցին՝ միաժամանակ նախազգուշացնելով համապատասխան տեղեկատվությունը չներկայացնելու դեպքում դիմումի մերժման մասին

- մերժում է դիմումը
- կարճում է վարչական վարույթը
- **հարցում է կատարում տեղեկատվությունը տնօրինող վարչական մարմնին**

4. Ըստ ՀՀ սահմանադրական դատարանի դիրքորոշման՝ վարչական մարմնի արագ գործելու պարտականությունը չի՞ բացառում վարչական վարույթի մասնակցի ծանուցվելու, լսվելու և ապացույցներ ներկայացնելու իրավունքների իրացման հնարավորությունը.

- այո, բացառում է
- յուրաքանչյուր դեպքում որոշում է ակտի հասցեատերը
- **ոչ, չի բացառում, եթե այդ ակտի ընդունումը կանխորոշված չէ օրենքով**
- յուրաքանչյուր դեպքում որոշում է վարչական մարմինը՝ իր հայեցողությամբ

5. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ո՞ր ակտն է իրավական նորմ պարունակում.

- ռեալ ակտը
- **համայնքի բյուջեն հաստատելու մասին համայնքի ավագանու որոշումը**
- համայնքի ղեկավարի կողմից արձակված վարչական ակտը
- համայնքի ղեկավարի կողմից արձակված՝ իր հետ աշխատանքային հարաբերություններում գտնվող անձանց ուղղված ակտը

6. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ նորմատիվ ակտ է հանդիսանում.

- **համայնքի բյուջեն հաստատելու մասին համայնքի ավագանու որոշումը**
- արտոնագիր տրամադրելու մասին իրավասու վարչական մարմնի որոշումը
- համայնքի ղեկավարի կողմից արձակված վարչական ակտը
- հիմնարկի ղեկավարի կողմից արձակված՝ իր հետ աշխատանքային հարաբերություններում գտնվող անձանց ուղղված ակտը

7. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական ակտի հիմնական հատկանիշ է հանդիսանում.

• իրավական նորմ պարունակելու հանգամանքը

■ **անհատական իրավական ակտ հանդիսանալու հանգամանքը**

• գործադիր իշխանության մարմինների բնականոն աշխատանքին ուղղված լինելու հանգամանքը

• մասնավոր իրավունքի ոլորտում ընդունված լինելու հանգամանքը

8. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական ակտի առ ոչինչ լինելը հաստատված համարելու համար անհրաժեշտ է, որ.

• վարչական ակտով անձի վրա ոչ իրավաչափ պարտականություն դնելը կամ անձին ոչ իրավաչափ իրավունք տրամադրելը պարզվի այդ վարչական ակտի վիճարկման արդյունքում

• նորմատիվ ակտով տրամադրված իրավունքը կամ դրած պարտականությունը առերևույթ ոչ իրավաչափ լինի

■ **վարչական ակտով տրամադրված իրավունքը կամ անձի վրա դրված պարտականությունն առերևույթ ոչ իրավաչափ լինի**

• վարչական ակտով տրամադրված իրավունքը կամ անձի վրա դրված պարտականությունը ոչ իրավաչափ լինի

9. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական ակտն առ ոչինչ չի կարող ճանաչվել, երբ վիճարկվում է.

■ **վարչական ակտի հիմքում դրված հանգամանքների հավաստիությունը կամ կիրառված նորմի սխալ կիրառելիությունը կամ մեկնաբանությունը**

• վարչական ակտով տրամադրված իրավունքը կամ դրած պարտականությունն առերևույթ ոչ իրավաչափ լինելը

• վարչական ակտով տրամադրված իրավունքն առերևույթ ոչ իրավաչափ լինելը

• վարչական ակտով դրված պարտականության առերևույթ ոչ իրավաչափ լինելը

10. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ հարկային օրենսդրության խախտման համար պատասխանատվություն կիրառելու ժամկետն անցնելու հիմքով պատասխանատվություն սահմանող վարչական ակտում արդեն իսկ առկա է.

• վարչական ակտն առ ոչինչ լինելու հիմք՝ ոչ իրավաչափ իրավունք տրամադրելը

• վարչական ակտն առ ոչինչ լինելու հիմք՝ ոչ իրավաչափ պարտականություն դնելը

• վարչական ակտն առ ոչինչ լինելու հիմք՝ օրենքի սխալ մեկնաբանումը

■ վարչական ակտն առ ոչինչ լինելու հիմք՝ ակնհայտ ոչ իրավաչափ պարտականություն դնելը

11. Խաղաղ երթի ընթացքում մասնակիցները, դուրս գալով մայթերից և շարժվելով չսահմանված վայրերով (երթևեկելի փողոցներով), խոչընդոտում են ճանապարհային երթևեկությանը: Ոստիկանությունը ճանապարհային երթևեկության անվտանգությունն ապահովելու նպատակով ցրում է երթը: Նկարագրված իրավիճակում.

■ խախտվում է համաչափության սկզբունքը

• խախտվում է առավելագույնի սկզբունքը

• խախտվում է ձևական պահանջների չարաշահման սկզբունքը

• չի խախտվում համաչափության սկզբունքը

12. Անձը, դիմելով վարչական մարմին, ներկայացնում է ՀՀ վարչական դատարանի վճիռը, վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքները մերժելու մասին ՀՀ վարչական վերաքննիչ և վճռաբեկ դատարանների որոշումները: Ի լրումն ներկայացված փաստաթղթերի՝ վարչական մարմինը պահանջում է ներկայացնել նաև ՀՀ վարչական դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը հավաստող ապացույց: Դրանով վարչական մարմինը վարչարարության ո՞ր սկզբունքն է խախտում.

• միայն ձևական պահանջները չարաշահելու արգելքի սկզբունքը

• միայն առավելագույնի սկզբունքը

■ և՛ ձևական պահանջները չարաշահելու արգելքի, և՛ առավելագույնի սկզբունքները

• որևէ սկզբունք չի խախտում

13. Վարչարարությունում գործու՞մ է իրավահավասարության սկզբունքը.

■ այո

• այո, եթե այն սահմանված է հատուկ օրենքով

• այո, սակայն այն կիրառվում է վարչական մարմնի հայեցողությամբ

• ոչ

14. Ձևական պահանջները չարաշահելու արգելքը վարչական մարմիններին վարչարարություն իրականացնելիս արգելում է.

• անհավասար մոտեցում ցուցաբերել անձանց նկատմամբ

• անձանցից պահանջել պահպանելու վարչարարության ձևական պահանջները

■ **անձանցից պահանջել կատարելու այնպիսի գործողություններ, որոնք վերջիններիս կողմից, ըստ էության (բովանդակային առումով), կատարվել են**

• անձանցից պահանջել ներկայացնելու այնպիսի փաստաթղթեր, որոնցով կհերքվեն վարչական մարմինների կասկածներն անձի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի իսկության վերաբերյալ

15. Վարչական մարմինների լիազորությունները կարող են սահմանվել ենթաօրենսդրական ակտերով.

■ **միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում**

• միայն ՀՀ-ի կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում

• ցանկացած դեպքում

• ՀՀ Նախագահի հրամանագրերով, ՀՀ կառավարության որոշումներով և ՀՀ վարչապետի որոշումներով նախատեսված դեպքերում

16. Ոստիկանությունը հրահանգում է խաղաղ ընթացք ստացած հանրահավաքի դադարեցման մասին: Ոստիկանությունն արձակում է.

• այլ ձևի վարչական ակտ

• նորմատիվ ակտ

■ **բանավոր վարչական ակտ**

• ռեալ ակտ

17. Հեռահաղորդակցության արտոնագիր տրամադրելու իրավասություն ունեցող վարչական մարմինն արտոնագիր տրամադրելու դեպքում միևնույն փաստական հանգամանքներում հինգ իրավաբանական անձանց

արտոնագրելու դեպքում իրավունք ունի՞ մերժելու միևնույն փաստական հանգամանքներում վեցերորդ իրավաբանական անձին.

■ **ոչ, իրավունք չունի, քանի որ վարչական մարմինը կխախտի կամայականության արգելքի սկզբունքը**

• ոչ, իրավունք չունի, քանի որ վարչական մարմինը կխախտի առավելագույնի սկզբունքը

• ոչ, իրավունք չունի, քանի որ վարչական մարմինը կխախտի հավաստիության կանխավարկածը

• այո, իրավունք ունի

18. Եթե օրենքը վարչական մարմնին լիազորել է մանրածախ առևտրի կանոնները խախտած անհատ ձեռնարկատիրոջը նախազգուշացնել կամ տուգանել, ապա վարչական մարմինը մանրածախ առևտրի կանոնները խախտած անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեությունը դադարեցնելու իրավունք ունի՞.

• այո, իրավունք ունի

• ոչ, իրավունք չունի, քանի որ վարչական մարմինը կխախտի առավելագույնի սկզբունքը

• ոչ, իրավունք չունի, քանի որ վարչական մարմինը կխախտի հավաստիության կանխավարկածը

■ **ոչ, իրավունք չունի, քանի որ վարչական մարմնի նման գործողությունը կամ որոշումը դուրս է օրենքով սահմանված հայեցողության շրջանակներից**

19. Վարչական մարմնի գործունեությունը, որը վերաբերում է միայն վարչական մարմնի ներսում գործող հանրային ծառայողներին (վարչական մարմնի ներքին գործունեությունը) «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով վարչարարությու՞ն է.

• այո, վարչարարություն է

• վարչարարություն է միայն առանձին օրենքներով նախատեսված դեպքերում

■ **ոչ, վարչարարություն չէ**

• ոչ, վարչարարություն չէ՝ բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշումներով և ՀՀ վարչապետի որոշումներով նախատեսված դեպքերի

20. Եթե վարչական մարմինը հիմնավոր կասկածներ ունի քննարկվող փաստական հանգամանքի ապացուցման պարտականությունը կրող վարչական վարույթի մասնակցի ներկայացրած բացատրություններում տեղ գտած տվյալների, տեղեկությունների իսկության վերաբերյալ, ապա.

■ **պարտավոր է ինքնուրույն և իր հաշվին ձեռնարկել միջոցներ՝ դրանց իսկության մեջ հավաստիանալու համար**

• կարող է ապացուցված չհամարել քննարկվող փաստական հանգամանքը, քանի որ դրա ապացուցման պարտականությունը կրում է վարչական վարույթի մասնակիցը

• պարտավոր է վարչական վարույթի մասնակցից պահանջել լրացուցիչ ապացույցներ և տեղեկություններ

• կարող է կարճել վարչական վարույթը

21. Իրավաբանական անձին հեռահաղորդակցության բնագավառում արտոնագիր տալը «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով վարչարարությու՞ն է.

■ **այո, վարչարարություն է**

• ոչ, վարչարարություն չէ

• ոչ, վարչարարություն չէ՝ բացառությամբ ՀՀ Նախագահի հրամանագրով նախատեսված դեպքերի

• ոչ, վարչարարություն չէ՝ բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշումներով և ՀՀ վարչապետի որոշումներով նախատեսված դեպքերի

22. Վարչական մարմնի իրավասու ստորաբաժանման պետի հրամանն իր ենթակային՝ իրավաբանական անձին հեռահաղորդակցության բնագավառում արտոնագիր տալու հարց ուսումնասիրելու մասին «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով վարչարարությու՞ն է.

• այո, վարչարարություն է

■ **ոչ, վարչարարություն չէ**

• ոչ, վարչարարություն չէ՝ բացառությամբ ՀՀ Նախագահի հրամանագրով նախատեսված դեպքերի

• ոչ, վարչարարություն չէ՝ բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշումներով և ՀՀ վարչապետի որոշումներով նախատեսցած դեպքերի

23. Ո՞րն է վարչական վարույթի հասկացության բովանդակությունը՝ ըստ <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ՀՀ օրենքի.

■ **վարչական մարմնի՝ վարչական ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեությունն է**

• վարչական մարմնի՝ ներքին ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեությունն է

• վարչական մարմնի՝ նորմատիվ ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեությունն է

• վարչական մարմնի՝ ռեալ ակտ ընդունելուն ուղղված գործունեությունն է

24. Ի՞նչ փուլերից է բաղկացած վարչական վարույթը.

• միմյանց փոխկապակցված՝ վարույթի հարուցման և ընթացիկ փուլերից

• ընթացիկ և եզրափակիչ փուլերից

■ **միմյանց փոխկապակցված՝ վարույթի հարուցման, ընթացիկ և եզրափակիչ փուլերից**

• միմյանց փոխկապակցված՝ վարույթի հարուցման, ընթացիկ, եզրափակիչ և կատարման փուլերից

25. Ինչի՞ հիման վրա է հարուցվում վարչական վարույթը.

■ **անձի (անձանց) դիմումի կամ վարչական մարմնի նախաձեռնության հիման վրա (հարուցման փուլ)**

• միայն անձի (անձանց) դիմումի հիման վրա (հարուցման փուլ)

• միայն վարչական մարմնի նախաձեռնության հիման վրա (հարուցման փուլ)

• անձի (անձանց) դիմումի, վարչական մարմնի նախաձեռնության, ինչպես նաև վարչական մարմնի վերադաս մարմնի ցուցումի հիման վրա (հարուցման փուլ)

26. Ինչպե՞ս է եզրափակվում վարչական վարույթը.

• նորմատիվ, վարչական կամ անհատական ակտի ընդունմամբ (եզրափակիչ փուլ)

• նորմատիվ ակտի ընդունմամբ (եզրափակիչ փուլ)

• ներքին, անհատական, ինչպես նաև վարչական ակտի ընդունմամբ (եզրափակիչ փուլ)

■ **վարչական ակտի ընդունմամբ (եզրափակիչ փուլ)**

27. Անմիջական սպառնացող վտանգը կանխելու կամ արդեն իսկ առաջացած վտանգի հետևանքները վերացնելու, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում ի՞նչ փուլով կարող է սահմանափակվել վարչական վարույթը.

• միայն հարուցման փուլով

■ **միայն եզրափակիչ փուլով**

• միայն ընթացիկ փուլով

• միայն հարուցման և ընթացիկ փուլերով

28. Ովքե՞ր են հանդիսանում վարչական վարույթի մասնակիցները.

• միայն վարչական ակտի հասցեատերը

• միայն երրորդ անձինք

■ **վարչական ակտի հասցեատերը, երրորդ անձինք**

• վարչական ակտի հասցեատերը, փորձագետը, վկան, թարգմանիչը

29. Վարչական մարմնի կողմից իրականացված փաստացի ներգործությունը (ռեալ ակտ).

■ **ֆիզիկական այն ազդեցությունն է, որն առաջացնում է իրավիճակի փաստացի փոփոխություն կամ փոփոխության ենթակա իրավիճակի պահպանում**

• ֆիզիկական այն ազդեցությունն է, որն առաջացնում է իրավիճակի ցանկացած փոփոխություն

• ֆիզիկական այն ազդեցությունն է, որն առաջացնում է միայն փոփոխության ենթակա իրավիճակի պահպանում

• իրավիճակի կարգավորմանն ուղված գործունեություն է

30. Ե՞րբ կարող է հայտնվել բացարկ վարչական վարույթում.

■ **մինչև վարչական վարույթն ավարտվելը**

• մինչև լսումներ անցկացնելը

• մինչև գործը քննության ընդունելը

• վարույթ հարուցելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում

31. Ո՞վ է որոշում ընդունում վարչական մարմնի ղեկավարին հայտնած բացարկի վերաբերյալ.

• այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովը՝ կոլեգիալ կազմով

• ղեկավարին փոխարինելու լիազորություն ունեցող պաշտոնատար անձը

• վերադաս պաշտոնատար անձը

■ **վարչական մարմնի ղեկավարը**

32. Վարչարարության հիմնարար սկզբունքները չեն տարածվում.

• անձանց համար փաստական հետևանքներ առաջացնող գործողությունների և անգործության (ռեալ ակտ) վրա

• վարչական մարմինների՝ հանրային իրավունքի բնագավառում իրականացվող գործունեության վրա

• վարչական մարմինների՝ վարչական ակտի ընդունմամբ եզրափակվող գործունեության վրա

■ **վարչական մարմինների և ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների նկատմամբ**

33. Ո՞ր լեզվով է իրականացվում վարչական վարույթը և ո՞ր լեզվով է ընդունվում վարչական ակտը.

• վարչական վարույթը մասնակիցների միջնորդությամբ կարող է անցկացվել համապատասխան փոքրամասնության լեզվով, իսկ վարչական ակտն ընդունվում է հայերենով

• վարչական վարույթը կարող է անցկացվել և վարչական ակտը կարող է ընդունվել վարույթի մասնակցի միջնորդությամբ համապատասխան փոքրամասնության լեզվով

■ **վարչական վարույթն իրականացվում և վարչական ակտն ընդունվում է հայերենով**

• վարչական վարույթը կարող է իրականացվել վարույթի մասնակիցներին հասկանալի ցանկացած լեզվով, իսկ վարչական ակտն ընդունվում է հայերենով

34. Վարչական ակտ է հանդիսանում.

- անձին տեղեկանք տրամադրելը
- **անձին վարորդական իրավունքի վկայական տրամադրելը**
- անձին կենսաթոշակ վճարելը
- անձի իրավունքը սահմանափակող իրավիճակի վրա փաստացի ներգործումը

35. Վարչական ակտ չի հանդիսանում.

- անձին հարկային պարտականությունը չկատարելու համար տուգանելը
- անձին վարորդական իրավունքի վկայական տրամադրելը
- անձի շինարարական թույլտվություն տրամադրելը
- **անձի իրավունքը սահմանափակող իրավիճակի վրա փաստացի ներգործումը**

36. Ռեալ ակտ է հանդիսանում.

- ավագանու կողմից ընդունված իրավական նորմ պարունակող որոշումը
- **իրավասու մարմնի կողմից տեղեկանքի տրամադրումը**
- անձին շինարարական թույլտվություն տրամադրելը
- նախարարի հրամանը

37. Ստորև նշվածներից ո՞րը վարչական վարույթ հարուցելու հիմք չէ.

- անձի դիմումը
- անձի բողոքը
- վարչական մարմնի նախաձեռնությունը
- **այդ հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրության փոփոխությունը**

38. Ռեալ ակտ չի հանդիսանում.

- վարչական մարմնի կողմից որոշակի գումարի վճարումը
- վարչական մարմնի կողմից տեղեկանքի տրամադրումը

• վարչական մարմնի կողմից տրամադրված տեղեկատվական ծանուցումները

■ **ավագանու կողմից ընդունված իրավական նորմ պարունակող որոշումը**

39. Ի՞նչ է կատարվում, երբ դիմումը ներկայացվել է ոչ իրավասու վարչական մարմնին.

• դիմումը ստացած վարչական մարմինը մերժում է վարչական վարույթ հարուցելը

• դիմումը ստացած վարչական մարմինը հնգօրյա ժամկետում դա վերահասցեագրում է իրավասու վարչական մարմին՝ ծանուցելով դիմողին

■ **դիմումը ստացած վարչական մարմինը եռօրյա ժամկետում դա վերահասցեագրում է իրավասու վարչական մարմին՝ ծանուցելով դիմողին**

• վարչական մարմինը դիմումին ընթացք չի տալիս

40. Որո՞նք են վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ վարչական վարույթ հարուցելու հիմքերը.

■ **վարչական ակտ ընդունելու վերաբերյալ օրենքի պահանջը, դրանից բխող անհրաժեշտությունը կամ օրենքով վարչական մարմնին վերապահված հայեցողական լիազորությունը**

• վարչական ակտ ընդունելու վերաբերյալ օրենսդրության պահանջը, դրանից բխող անհրաժեշտությունը կամ օրենքով, ՀՀ Նախագահի հրամանագրով վարչական մարմնին վերապահված հայեցողական լիազորությունը

• վարչական ակտ ընդունելու վերաբերյալ օրենքի, ՀՀ կառավարության որոշման պահանջը, դրանցից բխող անհրաժեշտությունը կամ օրենքով վարչական մարմնին վերապահված լիազորությունը

• ՀՀ կառավարության ծրագրի կատարման անհրաժեշտությունը

41. Վարչական մարմինն իր նախաձեռնությամբ վարչական վարույթ հարուցելիս վարույթի մասնակիցներին կամ նրանց ներկայացուցիչներին ո՞ր դեպքում է պատշաճ ձևով ծանուցում վարչական վարույթ հարուցելու մասին.

■ **եթե վարչական վարույթի հարուցումից մինչև վարչական ակտն ընդունելու միջև ընկած ժամանակահատվածը 3 օրից ավելի է**

• եթե վարչական վարույթի հարուցումից մինչև վարչական ակտն ընդունելու միջև ընկած ժամանակահատվածը 24 ժամից ավելի է

• եթե վարչական վարույթի հարուցումից մինչև վարչական ակտն ընդունելու միջև ընկած ժամանակահատվածը 3 ժամից ավելի է

• բոլոր դեպքերում

42. Ի՞նչ ժամկետում է պարտավոր վարչական մարմինն ընդունելու վարչական ակտ, եթե վարչական վարույթ հարուցելուց հետո վարչական մարմնի տրամադրության տակ առկա են համապատասխան վարչական ակտ ընդունելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը, բավարար չափով պարզաբանված և ճշգրտված են տվյալ գործի հանգամանքները.

• նշված հանգամանքների ի հայտ գալուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում

• նշված հանգամանքների ի հայտ գալուց հետո՝ անհապաղ

• նշված հանգամանքների ի հայտ գալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում

■ **նշված հանգամանքների ի հայտ գալուց հետո՝ ողջամիտ ժամկետում՝ չսպասելով ընդհանուր կամ հատուկ ժամկետի լրանալուն**

43. Ի՞նչ է պարտավոր ապահովել վարչական մարմինը.

■ **փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները**

• փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր հանգամանքները՝ բացառությամբ դիմումատուի օգտին առկա հանգամանքների: Դիմումատուի օգտին առկա հանգամանքների բացահայտման պարտականությունը կրում է դիմող կողմը

• փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը, եթե դա չի հակասում ժողովրդավարական հասարակությունում պետական անվտանգությանը, հասարակական կարգի պահպանմանը, հանցագործությունների կանխմանը

• փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը, եթե դա չի հակասում, ժողովրդավարական հասարակությունում պետական անվտանգությանը, հասարակական կարգի պահպանմանը, հանցագործությունների կանխմանը, հանրության առողջությանը և բարոյականությանը, այլոց սահմանադրական իրավունքներին և ազատություններին

44. Խճուղում շրջվել է բենզինի բաքով բեռնատար ավտոմեքենան: Բենզինը թափել-ծածկել է ճանապարհը և ներթափանցում է գյուղատնտեսական նպատակներով օգտագործվող սահմանակից խաղողի

այգիներ: Իրավասու վարչական մարմինը միջամտում է, ավազ է ցանում ճանապարհին՝ բենզինը չեզոքացնելու համար, չորացնում է բենզափոսերը և հեռացնել է տալիս նավթով ապականված վարելահողը.

■ **վարչական մարմինն իրականացրել է գործողություն, որն անձանց համար առաջացրել է փաստական հետևանքներ (ռեալ ակտ)**

• վարչական մարմինն իրականացրել է գործողություն, որն անձանց համար առաջացրել է փաստական հետևանքներ (նորմատիվ ակտ)

• վարչական մարմինն իրականացրել է գործողություն, որն անձանց համար առաջացրել է փաստական հետևանքներ (վարչական ակտ)

• վարչական մարմինն իրականացրել է գործողություն, որն անձանց համար առաջացրել է փաստական հետևանքներ (ներքին ակտ)

45. Վարչական մարմնի գործունեության հրապարակայնությունը և վարչական վարույթի իրականացման ժամանակ այդ մարմնի անաչառությունն ապահովելու նպատակով ովքե՞ր իրավունք ունեն վարույթն իրականացնող մարմնում ծանոթանալ վարչական վարույթի նյութերին.

• միայն վարչական վարույթի կողմերը

• միայն վկաները, մասնագետները, փորձագետները

■ **վարչական վարույթի մասնակիցները**

• վարչական վարույթի մասնակիցները և մամուլի ներկայացուցիչները

46. Եթե վարչական վարույթ հարուցելու դիմումը ներկայացվել է ոչ իրավասու վարչական մարմին, ապա վարչական մարմինը.

■ **եռօրյա ժամկետում դա վերահասցեագրում է իրավասու վարչական մարմին՝ ծանուցելով դիմողին**

• եռօրյա ժամկետում դա վերահասցեագրում է իրավասու վարչական մարմին

• եռօրյա ժամկետում դիմումը վերադարձնում է դիմողին

• եռօրյա ժամկետում դիմումը վերադարձնում է դիմողին՝ նշելով իրավասու վարչական մարմնին

47. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական մարմնի՝ անձին ծանուցման ձևն ընտրելու հայեցողությունը պետք է իրականացվի այնպես.

• ինչպես նպատակահարմար կգտնի վարչական մարմինը

■ **որպեսզի իրագործվի համապատասխան օրենքով (օրենքներով) հետապնդված նպատակը, այն է՝ անձի վերաբերյալ հարուցված վարչական վարույթի իրականացման մասին ծանուցումը նրան պետք է տրամադրվի այնպես, որ ողջամտորեն ապահովվի վերջինիս մասնակցությունը վարչական վարույթին**

• ինչպես նպատակահարմար կգտնի վարչական մարմնի վերադաս վարչական մարմինը

• որպեսզի իրագործվի կառավարության համապատասխան որոշմամբ հետապնդված նպատակը, այն է՝ անձի վերաբերյալ հարուցված վարչական վարույթի իրականացման մասին ծանուցումը նրան պետք է տրամադրվի այնպես, որ ողջամտորեն ապահովվի վերջինիս մասնակցությունը վարչական վարույթին

48. Ե՞րբ է սկսվում վարչական վարույթի ժամկետը.

• դիմումը տվյալ վարչական մարմնում մուտքագրելու, ինչպես նաև դիմումը փոստային ծառայությանը հանձնելու օրվանից, իսկ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ ընդունվելիք վարչական ակտերի համար՝ նախաձեռնության օրվանից

■ **դիմումը տվյալ վարչական մարմնում մուտքագրելու օրվանից, իսկ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ ընդունվելիք վարչական ակտերի համար՝ նախաձեռնության օրվանից**

• դիմումի հիման վրա տվյալ վարչական մարմնում վարույթ հարուցելու օրվանից, իսկ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ ընդունվելիք վարչական ակտերի համար՝ նախաձեռնության վերաբերյալ իրազեկման օրվանից

• դիմումը տվյալ վարչական մարմնում մուտքագրելու օրվանից, իսկ վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ ընդունվելիք վարչական ակտերի համար՝ նախաձեռնության վերաբերյալ իրազեկման օրվանից

49. Ի՞նչ իրավական հետևանք է առաջացնում դիմումի հիման վրա հարուցված վարչական վարույթի արդյունքում օրենքով սահմանված ժամկետում վարչական ակտ ընդունելու իրավասություն ունեցող վարչական մարմնի կողմից ակտը չընդունելը.

• վարչական վարույթը երկարացվում է 5 օրով

• դիմումը համարվում է մերժված

■ վարչական ակտը համարվում է ընդունված, և դիմողը կարող է ձեռնամուխ լինել համապատասխան իրավունքի իրականացմանը

• վարչական վարույթը վերսկսվում է

50. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված է ձևական պահանջների.

• չարաշահման սկզբունքը

• պարտադիրության սկզբունքը

■ չարաշահման արգելքի սկզբունքը

• անտեսման սկզբունքը

51. Ստորև նշված հիմքերից ո՞րն է վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ հարուցված վարչական վարույթը կարճելու հիմք.

• վարույթին չի ներկայացել վարչական ակտի հասցեատերը

• դիմումն անթույլատրելի է

• փոխվել է դիմողի կարգավիճակը, որն օրենքի ուժով բացառում է դիմումով հայցվող վարչական ակտի ընդունումը

■ օրենքի կամ իրավական այլ ակտի պահանջների խախտումների կամ դրանց կանխման հետ չկապված հարցով իրավիճակի փոփոխման կամ օրենքով նախատեսված այլ հիմքով վերացել է վարչական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

52. Համապատասխան իրավասու վարչական մարմինն իր որոշմամբ մերժում է անշարժ գույքի պետական գրանցումը: Սույն որոշումը հանդիսանում է.

• նորմատիվ իրավական ակտ

■ վարչական ակտ

• ռեալ ակտ

• ներքին ակտ

53. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ վարչական ակտը կարող է պարունակել ընդհանուր և անորոշ հասցեատերերի ուղղված կարգավորումներ.

■ **ոչ**

• այո, եթե վարչական մարմինը նպատակահարմար կգտնի

• այո, եթե վարչական մարմնի վերադաս մարմինը նպատակահարմար կգտնի

• այո, ՀՀ վարչապետի համապատասխան որոշմամբ սահմանված կարգով

54. Ի՞նչ ժամկետներում անձը կարող է դիմել բողոքարկման ոչ ենթակա վարչական ակտը փոփոխելու, անվավեր կամ ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ.

■ **դիմումը պետք է տրվի 3 ամսվա ընթացքում՝ այն օրից, երբ վարույթը վերսկսելու հարցով դիմած անձն իմացել է վարչական վարույթը վերսկսելու հիմք դարձած որևէ հանգամանքի (հանգամանքների) մասին**

• դիմումը պետք է տրվի 6 ամսվա ընթացքում՝ այն օրից, երբ վարույթը վերսկսելու հարցով դիմած անձն իմացել է վարչական վարույթը վերսկսելու հիմք դարձած որևէ հանգամանքի (հանգամանքների) մասին

• դիմումը պետք է տրվի վարչական ակտն ընդունելուց հետո՝ 3 տարվա ընթացքում

• դիմումը պետք է տրվի վարչական ակտն ընդունելուց հետո՝ 10 տարվա ընթացքում

55. Համապատասխան իրավասու վարչական մարմնի որոշումն անձին փախստականի կարգավիճակ տրամադրելու մասին հանդիսանում է.

• նորմատիվ իրավական ակտ

■ **վարչական ակտ**

• ռեալ ակտ

• ներքին ակտ

56. Ի՞նչ ձևի վարչական ակտ կարող է ընդունվել դիմումի հիման վրա հարուցված վարչական վարույթի արդյունքում.

• միայն բանավոր վարչական ակտ

■ **միայն գրավոր վարչական ակտ**

• գրավոր և բանավոր վարչական ակտ

• գրավոր, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև բանավոր վարչական ակտ

57. Ճանապարհային ոստիկանության սպան իր մասնավոր սեփականությունը հանդիսացող մեքենայով խախտում է ճանապարհային երթևեկության կանոնները: Ճանապարհային ոստիկանության նույն ստորաբաժանման կողմից, որտեղ նա ծառայում է, տուգանվում է ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման համար: Այս իրավիճակում խախտում թույլ տված սպան հանդես է գալիս որպես օրենքով սահմանված պարտականությունները խախտած.

• ոստիկան

• հանրային ծառայող

• սպա

■ **ֆիզիկական անձ**

58. Հայցվող, սակայն օրենքով սահմանված ժամկետում չարձակված և օրենքի ուժով ընդունված համարվող վարչական ակտն իր իրավական ներգործության ուժով.

• զիջում է ժամանակին ընդունված վարչական ակտին

■ **չի զիջում ժամանակին ընդունված վարչական ակտին**

• չի զիջում ժամանակին ընդունված վարչական ակտին միայն օրենքով սահմանված հատուկ դեպքերում

• գերազանցում է ժամանակին ընդունված վարչական ակտին

59. Ե՞րբ է գրավոր վարչական ակտը համարվում ընդունված.

■ **վարչական մարմնի իրավասու պաշտոնատար անձի կողմից ստորագրվելու օրվանից**

• վարչական մարմնի կողմից հրապարակվելու օրվանից

• վարչական մարմնի տեղեկագրում հրապարակվելու օրվանից

• ակտի հասցեատիրոջը հանձնելու օրվանից

60. Գրավոր վարչական ակտի ընդունումից հետո ե՞րբ պետք է այն հանձնվի վարույթի մասնակիցներին.

■ **եռօրյա ժամկետում**

• անհապաղ

• հնգօրյա ժամկետում

• ակտի հասցեատիրոջը՝ հնգօրյա ժամկետում, իսկ մյուս մասնակիցներին՝ ոչ ուշ, քան տասնօրյա ժամկետում

61. Ճանապարհային ոստիկանության սպային՝ ոստիկանության կանոնադրության խախտման համար նկատողություն է հայտարարվում ղեկավարի կողմից: Այս իրավիճակում խախտում թույլ տված սպան հանդես է գալիս որպես.

• ֆիզիկական անձ

■ **ծառայող**

• հանրային սուբյեկտիվ իրավունքների կրող

• իրավաբանական անձ

62. Վարչական ակտի հասցեատերը վարչական ակտի գոյությանը վստահելու իրավունք ունի, եթե նա.

• համապատասխան վարչական ակտի ընդունմանը հասել է կաշառքի, սպառնալիքի կամ վարչական մարմնի պաշտոնատար անձին դիտավորյալ մոլորության մեջ գցելու միջոցով

• համապատասխան վարչական ակտի ընդունմանը հասել է կեղծ կամ ոչ լրիվ փաստաթղթեր ներկայացնելու միջոցով

■ **վարչական ակտի հիման վրա ստացածն արդեն իսկ օգտագործել է**

• նախապես իմացել է վարչական ակտի ոչ իրավաչափ լինելու մասին կամ այդ մասին պարտավոր էր իմանալ՝ իր համար մատչելի տեղեկությունների հիման վրա

63. Համապատասխան իրավասու վարչական մարմնի որոշումը սահմանափակ պատասխանատվության ընկերությանը պետական դրամական օգնություն տրամադրելու վերաբերյալ հանդիսանում է.

• նորմատիվ իրավական ակտ

■ **վարչական ակտ**

• ռեալ ակտ

• ներքին ակտ

64. Ո՞ր մարմին կարող է ներկայացվել վարչական կարգով բողոքը.

■ **ակտն ընդունած վարչական մարմին, ակտն ընդունած վարչական մարմնի վերադաս վարչական մարմին**

• միայն ակտն ընդունած մարմնի վերադաս մարմին

• ակտն ընդունած մարմնի վերադաս մարմնին և կառավարություն

• ակտն ընդունած մարմնի վերադաս մարմնին և ՀՀ կառավարությանն առընթեր ոստիկանություն

65. Ինչպե՞ս է վարչական վարույթում լուծվում հարցը, երբ ակտը բողոքարկվել է վարչական և դատական կարգով միաժամանակ.

• բողոքը ենթակա է դատական քննության, եթե դատարանը պարտադիր չի համարել վարչական կարգով բողոքի քննարկումը

• բողոքը քննվում է և՛ վարչական, և՛ դատական կարգով

• բողոքը ենթակա է վարչական քննության, որի դեպքում դատարանում գործը կասեցվում է մինչև վարչական կարգով հարցի լուծումը

■ **բողոքը ենթակա է դատական քննության, որի դեպքում վարչական մարմնում հարուցված վարույթը կարճվում է**

66. Համապատասխան իրավասու վարչական մարմնի որոշումն անձին պետական կենսաթոշակի նշանակման մասին հանդիսանում է.

• նորմատիվ իրավական ակտ

■ **վարչական ակտ**

• ռեալ ակտ

• ներքին ակտ

67. Ո՞ր դեպքում վարչական բողոք բերելը չի կասեցնում բողոքարկվող վարչական ակտի կատարումը: Այն դեպքում, երբ անհապաղ կատարումն անհրաժեշտ է.

- վարչական մարմնի շահերից ելնելով
- **հանրային շահերից ելնելով**
- այլոց սեփականության իրավունքը պաշտպանելու համար
- այլոց իրավունքներից և ազատություններից ելնելով

68. Ինչո՞վ է առաջնորդվում վարչական մարմինը վարչական բողոքը քննարկելիս.

- **ինչպես գործում առկա, այնպես էլ լրացուցիչ ներկայացվող ապացույցներով**
- միայն գործում առկա ապացույցներով
- լրացուցիչ ապացույցներով
- միայն լսումների ժամանակ ուսումնասիրված ապացույցներով

69. Քննարկելով վարչական ակտի վերաբերյալ բերված վարչական բողոքը՝ վարչական մարմինը, որն ընդունել է բողոքարկվող վարչական ակտը, իրավասու է.

- **բավարարելու բողոքն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն՝ ճանաչելով վարչական ակտն անվավեր կամ առ ոչինչ կամ ընդունելով նոր վարչական ակտ**
- բավարարելու բողոքն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն՝ ճանաչելով բողոքարկվող գործողությունն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ոչ իրավաչափ և դադարեցնելով տվյալ գործողությունը, եթե բողոքի վերաբերյալ դիմում ընդունելու պահին այն շարունակվել է
- մերժելու բողոքը՝ գործողության իրավաչափ լինելու պատճառաբանությամբ
- մերժելու բողոքը՝ անգործության իրավաչափ լինելու պատճառաբանությամբ

70. Համապատասխան իրավասու վարչական մարմնի կողմից անձին պետական կենսաթոշակի գումարի վճարումը հանդիսանում է.

- նորմատիվ իրավական ակտ
- վարչական ակտ

■ **ռեալ ակտ**

• ներքին ակտ

71. Ո՞ր մարմինն է իրականացնում վարչական ակտի հարկադիր կատարումը.

■ **այդ ակտն ընդունած վարչական մարմինը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի**

• ոստիկանությունը

• դատական կարգադրիչների ծառայությունը

• այդ ակտն ընդունած վարչական մարմնի վերադաս վարչական մարմինը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

72. Վարչական մարմնի կողմից ընդունված ենթաօրենսդրական ակտերը, որոնք ունեն ընդհանուր և վերացական բնույթ, արտաքին ներգործություն և ուղղված են ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կենսագործմանը՝ հանդիսանում են.

■ **նորմատիվ իրավական ակտ**

• վարչական ակտ

• ռեալ ակտ

• ներքին ակտ

73. Վարչական վարույթում հարկադրանքի միջոցներ կիրառելու մասին պարտավոր անձը.

• օրենքով սահմանված դեպքերում կարող է նախազգուշացվել

• օրենքով սահմանված դեպքերում կարող է չզգուշացվել

■ **պետք է նախազգուշացվի**

• վարչական մարմնի գրավոր որոշման հիման վրա կարող է զգուշացվել

74. Ինչպե՞ս պետք է կազմվի և պարտավոր անձին հանձնվի հարկադրանքի միջոցների կիրառման մասին նախազգուշացումը վարչական վարույթում.

• պարտավոր անձի պահանջով կազմվում է գրավոր և հանձնվում պարտավոր անձին նրա կողմից նշված եղանակով

• պետք է կազմվի գրավոր և վարչական ակտի հետ միասին հանձնվի պարտավոր անձին

• օրենքով սահմանված դեպքերում կազմվում է գրավոր և <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ՀՀ օրենքով վարչական ակտերի հանձնման համար սահմանված կարգով և դեպքերում հանձնվում է պարտավոր անձին

■ **պետք է կազմվի գրավոր և <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ՀՀ օրենքով վարչական ակտերի հանձնման համար սահմանված կարգով հանձնվի պարտավոր անձին**

75. Ա-ն դիմում է վարչական մարմին որոշակի լիցենզավորված գործունեությամբ զբաղվելու համար լիցենզիա ստանալու համար: Օրենքով սահմանված ժամկետում վարչական մարմինը լիցենզիա չի տրամադրել և դիմումին էլ ոչ մի պատասխան չի ներկայացրել: Կարո՞ղ է անձը հաստատված համարել <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 48-րդ հոդվածի հիմքով հայցվող իրավունքի տրամադրումը.

■ **այո**

• ոչ

• անձը կարող է վարչական վարույթը հարուցված համարել

• ոչ, քանի որ վարչական մարմնի իրավասու պաշտոնատար անձի կողմից նման վարչական ակտ ստորագրված չէ

76. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական մարմնի վարչական ակտը պետք է պարունակի նշում.

• այն բոլոր էական փաստական և իր հայեցողությամբ նաև իրավական հիմքերի մասին, որոնք վարչական մարմնին թույլ են տվել ընդունելու վարչական ակտը

• իր հայեցողությամբ այն բոլոր էական փաստական և իրավական հիմքերի մասին, որոնք վարչական մարմնին թույլ են տվել ընդունելու վարչական ակտը

• այն բոլոր էական փաստական և իրավական հիմքերի մասին, որոնք վարչական մարմնին թույլ են տվել ընդունելու նորմատիվ իրավական ակտը

■ **այն բոլոր էական փաստական և իրավական հիմքերի մասին, որոնք վարչական մարմնին թույլ են տվել ընդունելու վարչական ակտը**

77. ՀՀ ո՞ր պաշտոնատար անձի որոշումները վարչական ակտ չեն կարող հանդիսանալ.

■ **ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի**

• ՀՀ վարչապետի

• Երևանի քաղաքապետի

• ՀՀ արդարադատության նախարարի

78. ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմի ղեկավարի ստեղծված հանձնաժողովի արձանագրությունը, լինելով արտաքին ներգործության անհատական իրավական ակտ՝ ընդունված հանրային իրավունքի բնագավառում, որն ակտի հասցեատերերի համար առաջացնում է իրավական հետևանքներ, հանդիսանու՞մ է վարչական ակտ.

■ **այո**

• ոչ

• ոչ, քանի որ ռեալ ակտ է

• ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմի ղեկավարի ստեղծված հանձնաժողովի արձանագրությունը վարչական ակտ չէ, քանի որ որևէ արձանագրություն չի կարող վարչական ակտ հանդիսանալ

79. X կուսակցությունն իրավասու վարչական մարմնին տեղեկացնում է, որ ցանկանում է հանրահավաք անցկացնել: Իրավասու վարչական մարմինը X կուսակցությունից պահանջում է օրենքով չնախատեսված տեղեկություններ կուսակցության բոլոր անդամների մասին: Իրավասու վարչական մարմինը.

• խախտում է կամայականության արգելքի սկզբունքը

• ոչինչ չի խախտում, քանի որ իր հայեցողությամբ իրավունք ունի պահանջելու օրենքով չնախատեսված տեղեկություններ

■ **խախտում է օրինականության սկզբունքը**

• խախտում է հավաստիության կանխավարկածը

80. Վստահության իրավունքն առաջանում է.

■ **միայն բարենպաստ վարչական ակտի գոյության հանդեպ**

• միայն միջամտող վարչական ակտի գոյության հանդեպ

• միայն ռեալ ակտի գոյության հանդեպ

• ինչպես բարենպաստ և միջամտող վարչական ակտերի, այնպես էլ՝ ռեալ ակտի գոյության հանդեպ

81. Վստահության իրավունքը վերաբերում է.

• միայն իրավաչափ վարչական ակտին

• միայն ոչ իրավաչափ վարչական ակտին

• միայն ռեալ ակտին

■ **ինչպես իրավաչափ, այնպես էլ ոչ իրավաչափ վարչական ակտին**

82. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ վարչական ակտի հիմնական հատկանիշ է հանդիսանում.

■ **հանրային իրավունքի ոլորտում ընդունված լինելը**

• մասնավոր իրավունքի ոլորտում ընդունված լինելը

• հանրային և մասնավոր իրավունքի ոլորտում ընդունված լինելը

• միջազգային մասնավոր իրավունքի ոլորտում ընդունված լինելը

83. Ստորև նշվածներից ոչ իրավաչափ վարչարարության, իսկ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի VII բաժնով նախատեսված դեպքերում՝ նաև իրավաչափ վարչարարության հետևանքով անձանց պատճառված վնասի համար ո՞վ կարող է կրել պատասխանատվություն.

• ՀՀ կառավարությունը

• տվյալ վարչական մարմինը

• ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը

■ **Հայաստանի Հանրապետությունը**

84. Ինչպե՞ս է իրականացվում վնասի հատուցումը վարչական վարույթում.

• միայն վարչարարությամբ առաջացած հետևանքները դրամական միջոցներով հատուցելու եղանակով

• վարչարարությամբ առաջացած հետևանքները վերացնելու կամ համարժեք գույք տալու միջոցով

■ **վարչարարությամբ առաջացած հետևանքները վերացնելու կամ դրամական միջոցներով հատուցելու եղանակով**

• միայն վարչարարությամբ առաջացած հետևանքները վերացնելու եղանակով

85. Ե՞րբ է բացառվում հետևանքները վերացնելը վարչական վարույթում.

■ **երբ փաստացի կամ իրավական հիմքերով հնարավոր չէ նախկին դրության վերականգնումը, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ գոյություն ունեցող դրությունը համապատասխանում է անձի համար անվիճարկելի դարձած վարչական ակտին**

• միայն այն դեպքում, եթե փաստացի կամ իրավական հիմքերով հնարավոր չէ նախկին դրության վերականգնումը

• միայն այն դեպքում, երբ գոյություն ունեցող դրությունը համապատասխանում է անձի համար անվիճարկելի դարձած վարչական ակտին

• եթե վնաս կրողը ցանկանում է հատուցումը ստանալ դրամական միջոցներով

86. Եթե անձը մեղք ունի ոչ իրավաչափ դրության առաջացման համար, ապա նա ո՞ր դեպքում կարող է պահանջել հետևանքների վերացում վարչական վարույթում.

• բոլոր դեպքերում

• ոչ մի դեպքում

■ **եթե ցանկանում է և ի վիճակի է կրելու հետևանքների վերացման՝ իր մեղքով առաջացած ծախսերի մասնաբաժինը**

• եթե վնասի մյուս մասի առանձին վերականգնումը հնարավոր է

87. Կաշկանդված վարչարարության է հանդիսանում.

■ **վարչական մարմնի՝ օրենքում նկարագրված փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում խիստ որոշակի իրավական հետևանքներ կիրառելը**

• վարչական մարմնի՝ օրենքում նկարագրված փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում ինքնուրույն որոշելն այն իրավական հետևանքը, որը վարչական մարմինն իրավասու է կիրառել

• որոշակի փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում վարչական մարմնի իրավական հետևանքներն ընտրելու ազատությունը

• վարչական մարմնի՝ օրենքում նկարագրված փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում հայեցողության կիրառման հնարավորությունը

88. Վարչական վարույթում վնասի հատուցում պահանջող անձն ի՞նչ չափով է կրում վնասի հետևանքների վերացման ծախսերը.

■ **այն չափով, որ չափով դրանք առաջացել են իր մեղքով**

• վնասի հետևանքների վերացման ծախսեր չի կրում

• ամբողջությամբ

• այն չափով, որ չափով դրանք առաջացել են իր մեղքով, սակայն ոչ ավել, քան ամբողջ ծախսերի 50 տոկոսը

89. Վարչական ո՞ր մարմին պետք է ներկայացվի վնասի հատուցման պահանջը.

• դատարան

■ **այն վարչական մարմին, որի վարչարարության հետևանքով պատճառվել է վնասը**

• այն վարչական մարմնի վերադաս վարչական մարմին, որի վարչարարության հետևանքով պատճառվել է վնասը կամ դատարան

• միայն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

90. ՀՀ Նախագահը կարո՞ղ է հանդես գալ որպես վարչական մարմին.

• ոչ

• այո, եթե նպատակահարմար կգտնի

■ **այո, օրենքով նախատեսված դեպքերում գործառութային իմաստով կարող է հանդես գալ որպես վարչական մարմին**

• այո, կառավարության և վարչապետի որոշումներով նախատեսված դեպքերում

91. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման, եթե ներկայացվել են այնպիսի փաստաթղթեր, որոնցից ակնհայտ է, որ տվյալ վարչական ակտով ըստ էության պետք է ընդունվեր այլ որոշում.

■ **վիճարկվող վարչական ակտը ենթակա է անվավեր ճանաչման**

• վիճարկվող վարչական ակտը ենթակա չէ անվավեր ճանաչման

• վիճարկվող վարչական ակտն առ ոչինչ է

• վիճարկվող վարչական ակտը ենթակա չէ վերացման

92. Վարչական մարմնի կողմից հատուցման պահանջն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մերժելու կամ դիմումը չքննարկելու դեպքում վնաս կրած անձն ինչպե՞ս կարող է բողոքարկել այդ ակտը.

• վարչական մարմնի հատուցման պահանջն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մերժելու կամ դիմումը չքննարկելու մասին ակտը բողոքարկման ենթակա չէ

• վարչական մարմնի հատուցման պահանջն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մերժելու կամ դիմումը չքննարկելու մասին ակտը կարող է բողոքարկել միայն վերադաս վարչական մարմին

• վարչական մարմնի հատուցման պահանջն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մերժելու կամ դիմումը չքննարկելու մասին ակտը կարող է բողոքարկել միայն վարչական դատարան

■ **վարչական մարմնի կողմից հատուցման պահանջն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մերժելու կամ դիմումը չքննարկելու դեպքում կարող է դա բողոքարկել վարչական ակտը, վարչական մարմնի գործողությունը կամ անգործությունը բողոքարկելու համար՝ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով**

93. Եթե վնասը պատճառել են մեկից ավելի պատասխանատվություն կրողներ, ապա վարչական վարույթում.

• պատասխանատվություն է կրում այն մարմինը, որն առաջինն է վնաս պատճառել

■ **վնաս կրած անձի առջև նրանք կրում են համապարտ պատասխանատվություն**

• վնաս է կրում այն մարմինը, որի գործողությունների արդյունքում է առաջացել հետագա վնասը

• պատասխանատվություն է կրում այն մարմինը, ում կողմից պատճառված վնասի չափն ավելի մեծ է

94. Վերադաս վարչական մարմինն առանց բողոքի կարո՞ղ է իր նախաձեռնությամբ վերանայել ստորադաս վարչական մարմնի ընդունած վարչական ակտը.

■ **այո**

• ոչ

• միայն ՀՀ կողմից վավերացրած միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում

• միայն ՀՀ Նախագահի հրամանագրերով նախատեսված դեպքերում

95. Եթե անձն ի վիճակի չէ պարզել գործի բազմակողմանի և օբյեկտիվ քննության անցկացման համար անհրաժեշտ իր համար բարենպաստ փաստական հանգամանքները, պարտավո՞ր է վարչական մարմինը պարզել այդ փաստական հանգամանքները.

• եթե նպատակահարմար գտնի, այո

• ոչ

• միայն վերադաս վարչական մարմնի հանձնարարության դեպքում

■ **այո**

96. Իրավաչափ վարչարարության հետևանքով պատճառված վնասը ե՞րբ է ենթակա հատուցման.

• վնասը ենթակա չէ հատուցման

• վնասը ենթակա չէ հատուցման՝ բացառությամբ ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված դեպքերի

• վնասը ենթակա չէ հատուցման՝ բացառությամբ այդ անձի մահվան դեպքի

■ **միայն ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև այն դեպքերում, երբ անձը «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի ուժով վստահության իրավունք ունի**

97. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի բողոքարկման վարույթին վերաբերող դրույթները տարածվում են միայն.

- վարչական մարմինների կողմից ընդունված նորմատիվ ակտերի վրա
- վարչական մարմինների կողմից ընդունված վարչական ակտերի վրա
- վարչական մարմինների կատարած գործողությունների (անգործության) վրա
- **■ վարչական մարմինների կողմից ընդունված վարչական ակտերի և վարչական մարմնի գործողության կամ անգործության վրա**

98. Եթե վարչական մարմինը կարող է ավելի շուտ կայացնել հայցվող վարչական ակտը, քան օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետի լրանալը, ապա.

- **■ վարչական մարմինը պարտավոր է ավելի շուտ կայացնել հայցվող վարչական ակտը, քան օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետի լրանալը**
- վարչական մարմինը պարտավոր չէ ավելի շուտ կայացնել հայցվող վարչական ակտը, քան օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետի լրանալը
- վարչական մարմինն իրավունք չունի ավելի շուտ կայացնել հայցվող վարչական ակտը, քան օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետի լրանալը
- վարչական մարմինը կարող է, եթե նպատակահարմար գտնի, ավելի շուտ կայացնել հայցվող վարչական ակտը, քան օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետի լրանալը

99. Ե՞րբ է հարուցվում բողոքի հիման վրա իրականացվող վարչական վարույթը.

- վարչական մարմնում մուտքագրելու հաջորդ օրը
- **■ վարչական մարմնում մուտքագրելու օրը**
- վարչական մարմնում մուտքագրելուց ոչ ուշ, քան երեք օր անց
- վարչական մարմնի ղեկավարի կողմից մակագրելու օրվանից ոչ ուշ, քան երեք օր անց

100. Հայեցողական լիազորությունն օրենքով վարչական մարմնին վերապահված իրավունք է.

• ընտրելու մի քանի հնարավոր լուծումներից իրավաչափը

• կիրառելու մի քանի հնարավոր իրավաչափ լուծումներից համաչափ լուծումը

■ **ընտրելու մի քանի հնարավոր իրավաչափ լուծումներից որևէ մեկը**

• կիրառելու մի քանի հնարավոր ոչ իրավաչափ լուծումներից ամենաարդյունավետը

101. Ստորև շարադրված ո՞ր դրույթը չի հանդիսանում օրինականության սկզբունքի տարր.

• վարչական մարմինները պետք է գործեն օրենքին համապատասխան

• վարչական մարմինների լիազորությունները սահմանվում են օրենքով կամ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ իրավական այլ ակտերով

■ **վարչական մարմինները պարտավոր են ոչ իրավաչափ լուծումներից ընտրել առավել արդյունավետը**

• վարչական մարմինը պարտավոր է օրենքով կանխորոշված նպատակին հասնելու համար կիրառել պիտանի, անհրաժեշտ և չափավոր միջոց

102. Եթե ՀՀ կառավարությունը զինակոչիկներին տարկետում տրամադրելու իր հայեցողական լիազորությունը մշտապես գործադրել է օտարերկրյա բուհ ընդունված ուսանողների նկատմամբ, ապա հետագայում միատեսակ փաստական հանգամանքների առկայությամբ.

• ցանկացած պահի կարող է հրաժարվել նման գործելաոճից՝ առանց որևէ հիմնավորումների

• չի կարող հրաժարվել նման գործելաոճից որևէ պարագայում

• կարող է հրաժարվել նման գործելաոճից միայն վարույթի մասնակցի համաձայնությամբ

■ **կարող է հրաժարվել նման գործելաոճից, եթե հիմնավորի, որ զորակոչի ապահովումը գերակա է արտերկրում ուսանելուց, որի պարագայում հետագայում մտադիր է մշտապես գործել այլ կերպ (նշված հիմքով չտրամադրել տարկետում)**

103. Գրավոր վարչական ակտը, համաձայն <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ՀՀ օրենքի, ուժի մեջ է մտնում.

• այդ ակտի ընդունման մասին՝ նույն օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելուն հաջորդող օրվանից 3-օրյա ժամկետում

• այդ ակտի ընդունման մասին՝ նույն օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելուն հաջորդող օրվանից 2 ամիս հետո

• այդ ակտի ընդունման մասին՝ նույն օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելու օրվանից

■ **այդ ակտի ընդունման մասին՝ նույն օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելուն հաջորդող օրվանից**

104. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական վարույթի օրն անձի կողմից ծանուցում ստանալը կարո՞ղ է համարվել պատշաճ ծանուցում.

• ինչպես նպատակահարմար կգտնի վարչական մարմինը

• այո՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

■ **ոչ**

• այո

105. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով վարչարարությունն արտահայտվում է.

• միայն գործողության և անգործության տեսքով

■ **իրավական ակտի կամ փաստական հետևանքներ առաջացնող գործողության կամ անգործության տեսքով**

• միայն նորմատիվ ակտի և գործողության տեսքով

• միայն ռեալ ակտի տեսքով

106. Ե՞րբ են բանավոր և այլ ձևի վարչական ակտերը համարվում ընդունված.

• այդ ակտերը գրավոր ձևակերպելու պահից

• այդ ակտերի ընդունման մասին ակտի հասցեատիրոջն իրազեկելու պահից

■ **այդ ակտերը հրապարակվելու պահից**

• այդ ակտերը հրապարակելու պահից, եթե ակտերի հասցեատերերը չեն պահանջում այդ ակտերի ընդունման մասին իրենց իրազեկել փոստով

107. Ե՞րբ են ուժի մեջ մտնում բանավոր և այլ ձևի վարչական ակտերը.

■ **այդ ակտերը հրապարակելու պահից**

• այդ ակտերի ընդունման մասին ակտի հասցեատիրոջը փոստով իրազեկելու պահից

• այդ ակտերը գրավոր ձևակերպելու պահից

• այդ ակտերը գրավոր ձևով ակտի հասցեատիրոջը հանձնելու պահից

108. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության նշված սկզբունքներից ո՞րն է պարտադրում, որ վարչական մարմինների լիազորությունները սահմանվում են օրենքով կամ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ իրավական այլ ակտերով.

■ **վարչարարության օրինականության սկզբունքը**

• հայեցողական լիազորությունների սահմանափակման սկզբունքը

• ձևական պահանջների չարաշահելու արգելքի սկզբունքը

• վարչարարության համաչափության սկզբունքը

109. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության նշված սկզբունքներից ո՞րն է արգելում վարչական մարմնին հավասար մոտեցում ցուցաբերել տարբեր փաստական հանգամանքների նկատմամբ.

• օրինականության սկզբունքը

• ձևական պահանջների պարտադիրության սկզբունքը

• ձևական պահանջները չարաշահելու արգելքի սկզբունքը

■ **կամայականության արգելքի սկզբունքը**

110. Ինչպիսի՞ վարչարարության հետևանքով անձանց պատճառված վնասն է ենթակա հատուցման.

• միայն ոչ իրավաչափ վարչարարության

• ոչ իրավաչափ վարչարարության, իսկ ՀՀ կառավարության սահմանած դեպքերում՝ նաև իրավաչափ վարչարարության

■ **ոչ իրավաչափ վարչարարության, իսկ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի VII բաժնով (պատասխանատվությունը վարչարարությամբ պատճառված վնասի համար) նախատեսված դեպքերում՝ նաև իրավաչափ վարչարարության**

• իրավաչափ վարչարարությամբ, իսկ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դեպքերում՝ նաև ոչ իրավաչափ վարչարարության

111. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության նշված սկզբունքներից ո՞րն է կիրառելի բացառապես հայեցողական վարչարարության նկատմամբ.

• ձևական պահանջների չարաշահելու արգելքի սկզբունքը

• վարչարարության արդյունավետության սկզբունքը

• վարչարարության օրինականության սկզբունքը

■ **հայեցողական լիազորությունների սահմանափակման սկզբունքը**

112. Վարչական մարմինների լիազորությունները կարո՞ղ են սահմանվել ՀՀ Նախագահի հրամանագրով.

■ **այո, օրենքով նախատեսված դեպքերում**

• այո, ՀՀ Ազգային ժողովի որոշումներով նախատեսված դեպքերում

• ցանկացած դեպքում

• այո, ՀՀ կառավարության որոշումներով նախատեսված դեպքերում

113. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ վարչական ակտի հիմնական հատկանիշ է հանդիսանում.

■ **անհատական իրավական ակտ լինելը**

• իրավական նորմ պարունակելը

• ընդհանուր և անորոշ հասցեատերերին ուղղված կարգավորումներ պարունակելը

• միջազգային մասնավոր իրավունքի ոլորտում ընդունված լինելը

114. Փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը վարչական մարմնի.

- հայեցողությունն է
- իրավունքն է
- **■ պարտականությունն է**
- համապատասխան պաշտոնատար անձի բարի կամքի դրսևորումն է

115. Ֆիզիկական անձանց պարզաբանումներ տալը դիմումով առաջադրվող հարցի կապակցությամբ, ինչպես նաև տվյալ վարչական վարույթի հետ կապված նրանց իրավունքների ու պարտականությունների վերաբերյալ պարզաբանումներ տալը վարչական մարմնի.

- **■ պարտականությունն է**
- իրավունքն է
- հայեցողությունն է
- համապատասխան պաշտոնատար անձի բարի կամքի դրսևորումն է

116. Վարչական մարմինը պարտավոր է կասեցնել վարչական վարույթը, եթե.

- **■ անհնարին է տվյալ վարույթի արդյունքում ակնկալվող վարչական ակտի ընդունումը մինչև սահմանադրական, վարչական, քաղաքացիական կամ քրեական դատավարության կարգով քննվող գործով որոշում (դատական ակտ) կայացնելը**
- ընդունվելիք վարչական ակտի հասցեատեր իրավաբանական անձը վերակազմակերպվում է
- վարչական մարմնի համապատասխան պաշտոնատար անձը չի ներկայացել վարույթին
- վարչական ակտի հասցեատերը բացակայում է, և վարչական մարմինը, նախքան վարչական ակտ ընդունելը, անհրաժեշտ է համարում նրա ներկայությունը՝ վարույթին առնչվող որոշ կարևոր հանգամանքներ նրանից պարզելու համար

117. Քաղաքացի Ա-ն ստանում է իրավասու մարմնի որոշումն այն մասին, որ նրանից պահանջվում է մեկ միլիոնի չափով լրացուցիչ հարկ վճարել: Իրավասու մարմնի այս որոշումը հանդիսանում է.

• ներքին ակտ

■ **վարչական ակտ**

• նորմատիվ իրավական ակտ

• ռեալ ակտ

118. Վարչական ակտը դառնում է անբողոքարկելի.

• վարչական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից 1 ամսվա ընթացքում

• վարչական մարմնի կողմից գործողություն կատարելու օրվանից 1 ամսվա ընթացքում

• վարչական մարմնի կողմից անգործություն ցուցաբերելու օրվանից 2 ամսվա ընթացքում

■ **վարչական բողոք բերելու համար «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում նախատեսված ժամկետները բաց թողնելուց հետո**

119. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության սկզբունք չէ.

■ **մրցակցության սկզբունքը**

• հայեցողական լիազորությունների սահմանափակման սկզբունքը

• հավաստիության կանխավարկածը

• կամայականության արգելքի սկզբունքը

120. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության սկզբունք է.

■ **ձևական պահանջների չարաշահելու արգելքի սկզբունքը**

• մրցակցության սկզբունքը

• մարդասիրության սկզբունքը

• կողմերի հավասարության սկզբունքը

121. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական ակտի պարտադիր հիմնավորում պարունակելու օրենսդրի կողմից սահմանված պահանջը կարող է մեկնաբանվել որպես վարչական մարմնի պարտականություն՝ իր ընդունված վարչական ակտում լոկ հիշատակելով կիրառվող իրավական ակտը կամ իրավական նորմը.

■ **ոչ, չի կարող**

• այո, կարող է

• այո, կարող է՝ բացառությամբ անձին վարչական պատասխանատվության ենթարկելուն վերաբերող վարչական ակտերի

• ոչ, չի կարող՝ բացառությամբ անձին վարչական պատասխանատվության ենթարկելուն վերաբերող վարչական ակտերի

122. Դատական դեպարտամենտի ղեկավարը դատական ծառայողին ենթարկել է կարգապահական տույժի՝ հայտարարել է նկատողություն: Որոշումը, որով դատական ծառայողին նկատողություն է հայտարարվել, հանդիսանու՞մ է վարչական ակտ.

• այո

■ **ոչ**

• ՀՀ դատական դեպարտամենտի ղեկավարը դատական ծառայողին իրավասու չէ ենթարկել կարգապահական տույժի

• եթե դատական ծառայողին կարգապահական տույժի ենթարկելու մասին որոշումը գրավոր է, ապա դա վարչական ակտ է

123. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական ակտը, որը չի համապատասխանում իրավական որոշակիության սկզբունքին, կարո՞ղ է համարվել իրավաչափ.

• այո, կարող է

• կարող է միայն օրենքով նախատեսված հատուկ դեպքերում

■ **ոչ, չի կարող**

• ոչ, չի կարող՝ բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշմամբ նախատեսված դեպքերի

124. ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ՀՀ օրենքի իմաստով հանդիսանու՞մ է վարչական մարմին.

- ոչ, չի հանդիսանում

- **այո, հանդիսանում է**

- ոչ, չի հանդիսանում՝ բացառությամբ կառավարության որոշմամբ նախատեսված դեպքերի

- ոչ, չի հանդիսանում՝ բացառությամբ ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի նախագահի նորմատիվ որոշմամբ նախատեսված դեպքերի

125. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական մարմինն անձին պատասխանատվության ենթարկելիս պարտավո՞ր է իր որոշման մեջ մեջ հստակ նշել անձի համար նշանակվող տուգանքի չափը.

- **այո, պարտավոր է**

- ոչ, պարտավոր չէ

- պարտավոր է միայն միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում

- այո, պարտավոր է՝ բացառությամբ ՀՀ կառավարության որոշմամբ նախատեսված դեպքերի

126. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության սկզբունք է.

- մարդասիրության սկզբունքը

- **հավաստիության կանխավարկածը**

- բարեխղճության կանխավարկածը

- գործերի քննության հրապարակայնությունը

127. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական մարմնի սեփականությունն օտարելու մասին որոշումը.

- գործողություն է

• անգործություն է

• նորմատիվ իրավական ակտ է

■ **վարչական ակտ է**

128. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված վարչարարության սկզբունք չէ.

• կամայականության արգելքի սկզբունքը

• ձևական պահանջները չարաշահելու արգելքը

■ **գործերի քննության հրապարակայնությունը**

• հավաստիության կանխավարկածը

129. Վարչական մարմինը վարույթի մասնակիցներին վարչական ակտի ընդունման մասին իրազեկում է.

■ **հանձնման կամ հրապարակման եղանակով**

• միայն հանձնման եղանակով

• միայն հրապարակման եղանակով

• վարչական մարմինը վարույթի մասնակիցներին վարչական ակտի ընդունման մասին պարտավոր չէ իրազեկել

130. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական ակտի հիմնավորում պարունակելու պահանջը.

• ինքնանպատակ է

■ **նպատակ է հետապնդում հնարավորություն տալ շահագրգիռ անձանց, ովքեր համաձայն չեն ընդունված վարչական ակտի հետ, վարչական բողոք կամ դատարան հայց ներկայացնելով գործնականում իրացնել իրենց արդյունավետ իրավական պաշտպանության և դատարան դիմելու հիմնարար իրավունքները, միաժամանակ, վարչական մարմնի կողմից ընդունված հիմնավորված վարչական ակտը գործնականում իրական հնարավորություն է տալիս վարչական բողոքը քննարկող վարչական մարմնին կամ այն քննող դատարանին պարզելու այն փաստական և իրավական հիմքերը, որոնք վարչական ակտն ընդունած վարչական մարմինը դրել է իր որոշման հիմքում**

• ձևական է

• նպատակ է հետապնդում ապահովել վարչական մարմնի կողմից հավաստիության կանխավարկածի սկզբունքի խախտում թույլ չտալը

131. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքում նախատեսված է, որ, որպես կանոն, գրավոր վարչական ակտի հանձնումը պետք է կատարվի.

• բացառապես պատվիրված փոստով

■ վարչական ակտը վարույթի մասնակիցներին ստորագրությամբ առձեռն հանձնելու միջոցով

• միայն փոստով

• էլեկտրոնային փոստով

132. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական մարմնի որոշումն ունի արտաքին ներգործություն, եթե.

■ առնչվում է ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի, որը կազմակերպական, աշխատանքային, ներքին ենթակայական կամ որևէ այլ ուղղակի կապի մեջ չի գտնվում այն ընդունած մարմնի հետ

• առնչվում է ֆիզիկական անձի

• առնչվում է իրավաբանական անձի

• առնչվում է իրավաբանական անձի, որը ենթակայական հարաբերությունների մեջ է գտնվում այն ընդունած մարմնի հետ

133. ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը կայացրել է «X» իրավաբանական անձին օրենքով սահմանված պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշում: Սույն որոշումը.

• նորմատիվ իրավական ակտ է

• ռեալ ակտ է

• ներքին ակտ է

■ վարչական ակտ է

134. Վարչական ակտի տեսակ է.

- միջանկյալ վարչական ակտը

- **■ միջամտող վարչական ակտը**

- միջնորդող վարչական ակտը

- զուգորդիչ վարչական ակտը

135. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ժառանգության իրավունքի վկայագրի տրամադրումը մերժելիս նոտարի և քաղաքացու միջև առկա են.

- կոորդինացիոն բնույթի իրավահարաբերություններ

- **■ սուբորդինացիոն բնույթի իրավահարաբերություններ**

- համադասության բնույթի իրավահարաբերություններ

- առկա չեն որևէ իրավահարաբերություններ

136. Ժառանգության իրավունքի վկայագիրը ՀՀ իրավական համակարգում վարչական ա՞կտ է.

- այո

- **■ ոչ**

- նորմատիվ իրավական ակտ է

- այո, ներքին ակտ է

137. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ նոտարի իրավական կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում ունի.

- բացառապես հանրային-իրավական բնույթ

- բացառապես մասնավոր-իրավական բնույթ

- **■ երկակի՝ հանրային-իրավական և մասնավոր-իրավական բնույթ**

- չունի իրավական բնույթ

138. ՀՀ իրավական համակարգում նոտարը հանդիսանու՞մ է վարչական մարմին.

■ **ոչ**

• այո, երբ հանդես է գալիս հանրային իրավահարաբերություններում

• այո, երբ հանդես է գալիս մասնավոր իրավահարաբերություններում

• այո, երբ հանդես է գալիս որպես պաշտոնատար անձ

139. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական մարմնի կողմից ընդունված իրավական ակտը, որը ճանաչում է արդեն իսկ ծագած իրավունքի առկայությունը դրա վերականգնման միջոցով.

■ **վարչական ակտ է**

• նորմատիվ իրավական ակտ է

• վարչական ակտ չէ, սակայն ռեալ ակտ է

• վարչական ակտ չէ, սակայն ներքին ակտ է

140. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ այն դեպքերում, երբ օրենսդիրը վարչական վարույթին վերաբերող հատուկ օրենքներում նախատեսել է հատուկ կարգավորումներ, ապա.

• իրավասու վարչական մարմինն իրավունք ունի կիրառել հատուկ օրենքը

• իրավասու վարչական մարմինն իրավունք չունի կիրառել հատուկ օրենքը

■ **իրավասու վարչական մարմինը պարտավոր է կիրառել հատուկ օրենքը**

• իրավասու վարչական մարմինը հատուկ օրենքը կիրառելու և չկիրառելու հարցում օժտված է բացարձակ հայեցողությամբ

141. Վարչական ակտի առոչնչության հիմք է.

• վարչական ակտի հասցեատիրոջը չծանուցելը

• կեղծ փաստաթղթերի հիման վրա ընդունված լինելը

• սխալ տեղեկությունների հիման վրա ընդունված լինելը

■ **վարչական ակտի հասցեատիրոջ վրա ակնհայտ ոչ իրավաչափ պարտականություն դնելը**

142. Վարչական վարույթի կասեցման հիմք է.

• դիմողը գրավոր ձևով հրաժարվել է իր դիմումից

• դիմումն անթույլատրելի է

■ **վարույթին չի ներկայացել վարչական ակտի հասցեատերը, իսկ օրենքը բացառում է առանց նրա ներկայության համապատասխան վարչական ակտ ընդունելը**

• գոյություն ունի միևնույն անձի, միևնույն առարկայի վերաբերյալ և միևնույն հիմքերով ուժի մեջ մտած վարչական ակտ

143. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ «Իրավունք հաստատող փաստաթղթերը չպահպանված անհատական բնակելի տների կարգավիճակի մասին» ՀՀ օրենքը կարգավորում է.

■ **արդեն իսկ ծագած սեփականության իրավունքի վերականգնման հարցերը**

• սեփականության իրավունքի ծագման հարցերը

• սեփականության իրավունքի ծագման և դրա նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցում իրականացնելու հետ կապված հարցերը

• ժառանգման իրավունքի ծագման հարցերը

144. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ընթացակարգային պահանջները ՀՀ իրավական համակարգում.

■ **ունեն օժանդակ գործառույթ**

• ունեն նյութական նորմերի մեկնաբանման գործառույթ

• ունեն նյութական նորմերի պարզաբանման գործառույթ

• չունեն որևէ գործառույթ

145. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ օրենքի վերապահում նշանակում է, որ.

■ **վարչական մարմինը որևէ գործողություն իրականացնելու համար պետք է լիազորված լինի օրենքով կամ օրենքով նախատեսված դեպքում նաև այլ իրավական ակտով**

• վարչական մարմինը որևէ գործողություն իրականացնելու համար պետք է լիազորված լինի օրենքով կամ այլ իրավական ակտով

• վարչական մարմինը որևէ գործողություն իրականացնելու համար պետք է լիազորված լինի օրենքով կամ այլ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով

• վարչական մարմինը որևէ գործողություն իրականացնելու համար պետք է լիազորված լինի բացառապես ՀՀ Սահմանադրությամբ

146. Վարչական ակտի տեսակներն են.

■ **բարենպաստ, միջամտող և զուգորդվող**

• բարենպաստ, միջանկյալ և զուգորդվող

• բարեհաջող, միջանկյալ և զուգորդվող

• բարենպաստ, միջնորդող և զուգորդվող

147. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ժառանգության իրավունքի վկայագիրը.

■ **տրվում է մասնավոր իրավունքի, մասնավորապես՝ ժառանգական իրավունքի կոնկրետ հարցի կարգավորման կապակցությամբ**

• ընդունվում է հանրային իրավունքի բնագավառում

• տրվում է մասնավոր իրավունքի, մասնավորապես՝ ընտանեկան իրավունքի կոնկրետ հարցի կարգավորման կապակցությամբ

• ընդունվում է վարչական իրավունքի բնագավառում

148. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ «Տեսանկարահանող կամ լուսանկարահանող սարքերով հայտնաբերված ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտումների վերաբերյալ գործերով իրականացվող վարչական վարույթի առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենքով համապատասխան կարգավորումների բացակայության պայմաններում վարչական վարույթների նկատմամբ կիրառելի են.

• «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները

• ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի դրույթները

• Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի դրույթները

■ **«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները**

149. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ ինստիտուցիոնալ առումով վարչական մարմին չեն.

• Հայաստանի Հանրապետության գործադիր իշխանության հանրապետական մարմինները

• տարածքային կառավարման մարմինները

• «Տեսչական մարմինների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված բողոքարկման հանձնաժողով և ՀՀ ողջ տարածքում վարչարարություն իրականացնող պետական այլ մարմինները

■ **Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր իշխանության հանրապետական մարմինները**

150. Վարչական վարույթի առավելագույն ժամկետը.

• 30 օր է, սակայն ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով կարող են սահմանվել 30 օրից կարճ կամ երկար ժամկետներ

• 30 օր է, սակայն վարչական մարմինը կարող է սահմանել 30 օրից կարճ ժամկետ

■ **30 օր է, սակայն օրենքով կարող են սահմանվել 30 օրից կարճ կամ երկար ժամկետներ**

• 30 օր է, սակայն վարչական մարմինը կարող է սահմանել 30 օրից երկար ժամկետ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Վարչական դատավարության կարգը սահմանվում է.

• միայն ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով

• միայն ՀՀ դատական օրենսգրքով

■ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով և ՀՀ դատական օրենսգրքով, իսկ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով

• ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով և ՀՀ դատական օրենսգրքով, իսկ ՀՀ դատական օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով

2. Վարչական դատավարությունն իրականացվում է.

• գործով առաջին դատական նիստի պահին գործող օրենքով

■ գործի քննության ժամանակ գործող օրենքով

• վիճելի իրավահարաբերության ծագման պահին գործող օրենքով

• հայցադիմումը ներկայացնելու պահին գործող օրենքով

3. Հանրային իրավահարաբերություններից ծագող բոլոր վեճերն ընդդատյա՞ են ՀՀ վարչական դատարանին.

• այո՝ առանց բացառության

■ այո՝ բացառությամբ այլ դատարանների ենթակայությանը վերապահված գործերի

• այո՝ բացառությամբ վարչական մարմինների միջև ծագած վեճերի

• միայն վարչարարության («Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով) ընթացքում ծագած վեճերը

4. Հանրային իրավահարաբերությունների շարքին չեն դասվում.

• անձի հարաբերությունները պետության հետ, որը հանդես է գալիս որպես հանրային իշխանության կրող

• այն հարաբերությունները, որոնք ծագում են պետական կառավարման մարմինների գործադիր-կարգադրիչ գործունեության ընթացքում՝ վարչական մարմինների և ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց միջև

• այն հարաբերությունները, որոնք ծագում են ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց իրավունքների կարգավորմանն ուղղված վարչական մարմինների գործունեության ընթացքում

■ վարչական մարմինների և ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց միջև քաղաքացիական պայմանագրերից ծագած հարաբերությունները

5. Հանրային իրավահարաբերությունների շարքին են դասվում.

■ անձի հարաբերությունները համայնքի հետ, որը հանդես է գալիս որպես հանրային իշխանության կրող

• ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց միջև պայմանագրերից ծագած հարաբերությունները

• պետական մարմինների և ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց միջև քաղաքացիական պայմանագրերից ծագած հարաբերությունները

• իրավաբանական անձանց և քաղաքական կուսակցությունների միջև քաղաքացիական պայմանագրերից ծագած հարաբերությունները

6. Մասնավոր իրավահարաբերություններից բխող պահանջը կարո՞ղ է ընդդատյա լինել ՀՀ վարչական դատարանին.

• ոչ

• այո, եթե այն ուղղված է պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների և դրանց պաշտոնատար անձանց դեմ և չի հանդիսանում ածանցյալ պահանջ

• այո, եթե այն ներկայացվել է պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից և չի հանդիսանում հետևանքների վերացման պահանջ

■ այո, եթե այն ածանցվում է հանրային իրավահարաբերություններից բխող պահանջից

7. Ժողովրդական պատգամավորների խորհրդի պետական կառավարման մարմինների ակտերը ենթակա՞ են բողոքարկման վարչական դատավարության կարգով.

■ **այո**

• միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում

• այո, միայն եթե տեղական ինքնակառավարման մարմինները հանդիսանում են նրանց իրավահաջորդը

• ոչ

8. Ո՞ր պահից է ծագում վարչական դատավարական գործունակությունն իրավաբանական անձանց և հիմնարկների համար.

• իրավաբանական անձանց համար՝ անմիջապես պետական գրանցման, իսկ հիմնարկների համար՝ ստեղծման պահից 15 օր հետո

• իրավաբանական անձանց համար՝ համապատասխան փաստաթղթերն իրավասու մարմնին ներկայացնելուց 5 օր հետո, իսկ հիմնարկների համար՝ ստեղծման վերաբերյալ որոշում կայացնելու պահից

• իրավաբանական անձանց համար՝ ստեղծման պահից, իսկ հիմնարկների համար՝ պետական գրանցման պահից

■ **իրավաբանական անձանց համար ծագում է պետական գրանցման, իսկ հիմնարկների համար՝ ստեղծման պահից**

9. ՀՀ վարչական դատարանը մատնանշու՞մ է հայցադիմումներում առկա ձևական սխալները.

■ **այո**

• միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում

• միայն այն դեպքում, երբ հայցվոր են հանդիսանում ՀՀ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները

• ոչ

10. Իրավասու՞ է ՀՀ վարչական դատարանն առաջարկել ճշտել ոչ հստակ հայցային պահանջները, ոչ ճիշտ հայցատեսակները փոխարինել պատշաճ հայցատեսակներով, տարբերակել հիմնական և ածանցյալ պահանջները, համալրել ոչ բավարար փաստական տվյալները.

• ոչ

• միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում

• միայն այն դեպքում, երբ հայցվոր են հանդիսանում ՀՀ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները

■ **այո**

11. ՀՀ վարչական դատարանն իրավունք ունի՞ պահանջել, որ ներկայացվեն գործի փաստական հանգամանքները՝ պարզելու և գնահատելու համար անհրաժեշտ բոլոր ապացույցները.

■ **այո**

• միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում

• միայն այն դեպքում, երբ հայցվոր են հանդիսանում ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք

• ոչ, քանի որ դա կխախտի կողմերի հավասարության և մրցակցության սկզբունքը

12. ՀՀ վարչական դատարանը կաշկանդվա՞ծ է վարչական դատավարության մասնակիցների ներկայացրած ապացույցներով, միջնորդություններով, առաջարկություններով, բացատրություններով և առարկություններով և իր նախաձեռնությամբ չի կարող ձեռնարկել համարժեք միջոցներ՝ կոնկրետ գործի լուծման համար անհրաժեշտ իրական փաստերի վերաբերյալ հնարավոր և հասանելի տեղեկություններ ձեռք բերելու համար.

■ **ոչ, կաշկանդված չէ, կարող է**

• միայն այն դեպքում, երբ հայցվոր են հանդիսանում ՀՀ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները

• միայն այն դեպքում, երբ հայցվոր են հանդիսանում ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք

• այո

13. Դատավորն իրավունք ունի՞ ստանձնելու թարգմանչի պարտականություններ.

■ **ոչ, իրավունք չունի**

• ոչ, իրավունք չունի՝ բացառությամբ, եթե խոսքը գնում է ռուսաց լեզվի մասին

• այո, իրավունք ունի

• ոչ, իրավունք չունի՝ բացառությամբ, եթե տիրապետում է թարգմանության համար անհրաժեշտ լեզվին

14. Ովքե՞ր են վարչական դատավարության մասնակիցները.

• կողմերը, երրորդ անձինք, վկաները, թարգմանիչները. փորձագետները, դատավորը

■ **կողմերը, երրորդ անձինք**

• կողմերը, վկաները, թարգմանիչները, փորձագետները

• կողմերը, երրորդ անձինք, կողմերի և երրորդ անձանց ներկայացուցիչները

15. Ի՞նչ չի կարող պահանջել հայցվորը վիճարկման հայցով.

• անվավեր ճանաչել միջամտող վարչական ակտը

■ **առ ոչինչ ճանաչել միջամտող վարչական ակտը**

• անվավեր ճանաչել զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները

• ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն վերացնել միջամտող վարչական ակտը

16. Ե՞րբ է հնարավոր հայց ներկայացնել ՀՀ վարչական դատարան մի քանի հայցվորի (համահայցվորների) կողմից.

■ **երբ նրանց պահանջները փոխկապակցված են**

• երբ նրանց պահանջները միատեսակ են և ընդդեմ մի քանի պատասխանողների (համապատասխանողներ)

• մի քանի հայցվորի կողմից (համահայցվորներ) հայց չի կարող ներկայացվել

• միայն այն դեպքում, երբ հայցվորները (համահայցվորները) հանդիսանում են իրավաբանական անձինք

17. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված վարչական դատավարության սկզբունքներն են.

■ **փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելը, վարչական դատավարության իրականացումը կողմերի իրավահավասարության հիման վրա, գործերի քննության բանավորությունը և հրապարակայնությունը, վարչական դատավարության լեզուն**

• փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելը, վարչական դատավարության իրականացումը կողմերի իրավահավասարության հիման վրա, գործերի քննության բանավորությունը և հրապարակայնությունը, վարչական դատավարության լեզուն և հավաստիության կանխավարկածը

• փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելը, վարչական դատավարության իրականացումը կողմերի իրավահավասարության հիման վրա, գործերի քննության բանավորությունը և հրապարակայնությունը, վարչական դատավարության լեզուն և բարեխղճության կանխավարկածը

• փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելը, վարչական դատավարության իրականացումը կողմերի իրավահավասարության հիման վրա, գործերի քննության բանավորությունը և հրապարակայնությունը, վարչական դատավարության լեզուն և կամայականության արգելքի սկզբունքը

18. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված վարչական դատավարության սկզբունք չէ.

• փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելը

• վարչական դատավարության իրականացումը կողմերի իրավահավասարության հիման վրա

• գործերի քննության հրապարակայնությունը

■ **հավաստիության կանխավարկածը**

19. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված վարչական դատավարության սկզբունք է.

• կամայականության արգելքի սկզբունքը

• ձևական պահանջները չարաշահելու արգելքը

■ **գործերի քննության հրապարակայնությունը**

• հավաստիության կանխավարկածը

20. Վարչական դատարանում ինչպե՞ս է կողմը կատարում դատավարական գործողություններ.

• միայն անձամբ

■ **անձամբ կամ մեկ կամ մի քանի ներկայացուցչի միջոցով**

• անձամբ կամ միայն մեկ ներկայացուցչի միջոցով

• անձամբ կամ մինչև երեք ներկայացուցչի միջոցով

21. Այն գործով, որին պետք է մասնակցեր մահացած կամ սահմանված կարգով մահացած ճանաչված քաղաքացու ժառանգը, եթե ժառանգությունը ոչ ոք դեռևս չի ընդունել, որպես ժառանգի ներկայացուցիչ ՀՀ վարչական դատարանում ո՞վ է հանդես գալիս.

• ժառանգական գույքի փաստացի տիրապետողը,

• ժառանգների համաձայնությամբ նշանակված անձը

■ **ժառանգական գույքի պահպանման և կառավարման համար նշանակված անձը**

• այն ժառանգի ներկայացուցիչը, որն առաջինն է դիմել ժառանգությունն ընդունելու համար

22. ՀՀ վարչական դատարանը ե՞րբ կարող է հեռացնել վարույթից կողմի այն ներկայացուցչին, որը փաստաբան չէ կամ օրինական ներկայացուցիչ չէ կամ ի պաշտոնե ներկայացուցիչ չէ.

■ **եթե նախապատրաստական փուլում կամ դատաքննության ընթացքում պարզ է դառնում, որ տվյալ անձն ունակ չէ վարչական դատարանում ներկայացնելու կողմին**

• միայն նախապատրաստական փուլում, եթե պարզ է դառնում, որ տվյալ անձն ունակ չէ վարչական դատարանում ներկայացնելու կողմին

• դատարանն իրավասու չէ որևէ ներկայացուցչի հեռացնել վարույթից

• միայն դատաքննության ընթացքում, եթե պարզ է դառնում, որ տվյալ անձն ունակ չէ վարչական դատարանում ներկայացնելու կողմին

23. Վարչական դատավարությունում ստորև նշվածներից ո՞րը չի կարող որպես ապացույց գնահատվել.

• նյութական աշխարհի այն օբյեկտները, որոնք իրենց առկայությամբ, դրությամբ, արտաքին տեսքով, ներքին հատկություններով, գտնվելու վայրով կամ այլ հատկանիշներով կարող են գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման միջոց դառնալ

■ **կողմի բացատրությունները**

• փորձագետի եզրակացությունը

• գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստերի մասին տեղեկություններ պարունակող իրավական ակտերը, տեղեկանքները, գործարար և մասնավոր թղթակցությունը

24. Վիճարկման հայցով ապացուցման բեռը կրում է.

• ֆիզիկական անձը՝ միջամտող վարչական ակտի համար հիմք ծառայած փաստերի մասով

■ վարչական մարմինը, որն ընդունել է միջամտող վարչական ակտը՝ դրա համար հիմք ծառայած փաստերի մասով

• իրավաբանական անձը՝ միջամտող վարչական ակտի համար հիմք ծառայած փաստերի մասով

• ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք՝ միջամտող վարչական ակտի համար հիմք ծառայած փաստերի մասով

25. Պարտավորեցման հայցով ապացուցման բեռը կրում է.

• վարչական մարմինը, որն ընդունել է միջամտող վարչական ակտը՝ դրա համար հիմք ծառայած փաստերի մասով

■ վարչական մարմինը՝ հայցվող վարչական ակտի ընդունումը մերժելու հիմք հանդիսացած փաստերի մասով, և ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը՝ այն փաստերի մասով, որոնցով հիմնավորվում է իր համար բարենպաստ վարչական ակտի ընդունումը

• իրավաբանական անձը՝ միջամտող վարչական ակտի համար հիմք ծառայած փաստերի մասով

• վարչական մարմինը՝ հայցվող գործողության կատարումը մերժելու կամ անգործություն ցուցաբերելու համար հիմք հանդիսացած փաստերի մասով

26. Ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսացող կողմն իր տիրապետման տակ կամ ազդեցության ոլորտում եղած ո՞ր ապացույցներն է պարտավոր ներկայացնել ՀՀ վարչական դատարանին.

• որոնք կգտնի նպատակահարմար

• այն բոլոր ապացույցները, որոնք հիմնավորում են իր պահանջները կամ առարկությունները, ինչպես նաև հակառակ կողմի պահանջները կամ առարկությունները

■ **այն բոլոր ապացույցները, որոնցով նա հիմնավորում է իր պահանջները կամ առարկությունները**

• նա ապացույցներ ներկայացնելու պարտականություն չի կրում

27. Իր տիրապետման տակ կամ ազդեցության ոլորտում գտնվող ո՞ր ապացույցներն է վարչական մարմինը նաև պարտավոր ներկայացնել.

• վարչական մարմինն ապացույցներ ներկայացնելու պարտականություն չի կրում

■ **վարչական վարույթի բոլոր նյութերը, ինչպես նաև իր տիրապետման տակ կամ ազդեցության ոլորտում եղած այն բոլոր ապացույցները, որոնք հիմնավորում են հակառակ կողմի պահանջները կամ առարկությունները**

• որոնք գտնում է նպատակահարմար

• որոնք կպահանջի հակառակ կողմը

28. Ապացուցման կարիք չունեցող փաստերն են.

• ակնհայտ փաստերը

■ **հանրահայտ փաստերը**

• քրեական գործով օրինական ուժի մեջ չմտած դատավճռով հաստատված փաստերը

• այն փաստերը, որոնք հակառակ կողմը չի վիճարկում, եթե նույնիսկ դատարանը համարում է, որ դրանց ապացուցումն անհրաժեշտ է

29. Եթե բոլոր ապացույցները հետազոտելուց հետո գործի ելքը պայմանավորող որևէ փաստ մնում է չապացուցված, ապա դրա բացասական հետևանքներն ո՞վ է կրում.

• վարչական մարմինը, եթե այդ փաստը դրված է եղել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի հայցի հիմքում

• ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը, եթե այդ փաստը հիմք է հանդիսացել վիճարկվող իրավական ակտն ընդունելու համար

■ **այդ փաստի ապացուցման բեռը կրող կողմը**

• վարչական մարմին հանդիսացող կողմը

30. Ի՞նչ կարող է անել ՀՀ վարչական դատարանը, եթե կողմը ոչնչացնում կամ թաքցնում է որևէ ապացույց կամ այլ եղանակով խոչընդոտում է դրա հետազոտմանը և գնահատմանը՝ դատավարության մյուս կողմի համար անհնարին կամ դժվարին դարձնելով ապացույցներ հավաքելը և ներկայացնելը.

• նման դեպքում դատարանը կարող է ապացուցված համարել համապատասխան փաստը

• նման դեպքում դատարանը կարող է խոչընդոտող կողմի դեմ ըստ էության որոշում կայացնել

■ նման դեպքում դատարանը կարող է խոչընդոտող կողմի վրա դնել հակառակն ապացուցելու բեռը

• դատարանը նման դեպքերում որևէ լիազորություն չունի

31. Վարչական դատավարությունում ի՞նչ ձևով չի կարող իրականացվել ապացույցների ապահովումը.

• վկաներին հարցաքննելով

■ գործին մասնակցող անձանց դատավարական իրավունքները սահմանափակելով

• գրավոր կամ իրեղեն ապացույցներ զննելով

• գրավոր կամ իրեղեն ապացույցներ առգրավելով

32. Վարչական դատավարությունում ստորև նշվածներից ո՞վ կարող է որպես վկա հարցաքննվել.

• ներկայացուցիչը կամ փաստաբանն այն փաստերի առնչությամբ, որոնք նրանց հայտնի են դարձել իրենց վստահորդին իրավաբանական ծառայություններ մատուցելիս

• մարդու իրավունքների պաշտպանը գործի այն փաստերի առնչությամբ, որոնք նրան հայտնի են դարձել իր պարտականությունները կատարելիս

• ձեռնադրված հոգևորական-խոստովանահայրը գործի այն փաստերի մասին, որոնք նրան հայտնի են դարձել խոստովանության ժամանակ

■ կազմակերպության ղեկավարը գործի այն փաստերի մասին, որոնք նրան հայտնի են դարձել իր պաշտոնական պարտականությունների կատարման ժամանակ

33. Դատարանում որպես վկա հանդես գալիս առանձին հարցի վերաբերյալ ցուցմունք տալուց հրաժարվելու իրավունք ունեն.

■ **զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչները՝ գործի փաստերին վերաբերող այն տեղեկությունների առնչությամբ, որոնցով կարող է բացահայտվել այդ տեղեկությունների աղբյուրը**

• դատավորը՝ որևէ գործի լուծման վերաբերյալ քննարկումների և քվեարկությունների առնչությամբ

• անձինք՝ իրենց հետ արյունակցական մինչև 4-րդ աստիճանի կապի մեջ գտնվող անձանց վերաբերյալ

• կազմակերպության ղեկավարը գործի այն փաստերի մասին, որոնք նրան հայտնի են դարձել իր պաշտոնական պարտականությունների կատարման ժամանակ

34. Ըստ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի՝ պարտադի՞ր է հանձնարարությունն ստացած դատարանի համար դատական հանձնարարության մասին որոշումը.

■ **այո**

• ոչ

• այո՝ բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի

• այո, եթե այդ մասին դատարանը նշել է դատական հանձնարարությունում

35. ՀՀ սահմանադրական դատարանն իրավունք ունի՞ անհրաժեշտ ապացույցներ ձեռք բերելը հանձնարարել ՀՀ վարչական դատարանին.

■ **այո, իրավունք ունի**

• ոչ, իրավունք չունի

• այո, իրավունք ունի՝ միայն ՀՀ Սահմանադրությամբ նախատեսված դեպքերում

• ոչ, իրավունք չունի՝ բացառությամբ ՀՀ արդարադատության նախարարի հատուկ թույլտվության հիման վրա

36. Ո՞ր գործերով ՀՀ սահմանադրական դատարանը կարող է անհրաժեշտ ապացույցներ ձեռք բերելը հանձնարարել ՀՀ վարչական դատարանին.

■ **հանրաքվեների արդյունքների հետ կապված վեճերի և ՀՀ Նախագահի և պատգամավորների ընտրությունների արդյունքներով ընդունված որոշումների հետ կապված վեճերի լուծման վերաբերյալ գործերով**

• ցանկացած գործով

• նորմատիվ իրավական ակտի սահմանադրականությունը որոշելու գործերով

• ՀՀ Նախագահին պաշտոնանկ անելու հիմքերի առկայության մասին եզրակացություն տալու վերաբերյալ գործերով

37. Վկան պարտավո՞ր է ներկայանալ ՀՀ վարչական դատարան դատարանի կանչով.

• այո՝ բացառությամբ ՀՀ վարչական դատարանի նախագահի սահմանած դեպքերի

• ոչ

■ **այո**

• ոչ՝ բացառությամբ դատարանի կողմից սահմանված դեպքերի

38. Վարչական դատավարությունում ովքե՞ր չեն կարող հարցաքննվել որպես վկա.

• մինչև 16 տարեկան երեխաները

• մինչև 14 տարեկան երեխաները

■ **անձինք, որոնք ֆիզիկական կամ հոգեկան արատների պատճառով ունակ չեն ճիշտ ընկալելու և վերարտադրելու գործով ապացուցման ենթակա հանգամանքները**

• անձինք, որոնք այդ փաստի առնչությամբ արդեն հարցաքննվել են

39. Գրավոր ապացույցներ համարվու՞մ են էլեկտրոնային կամ կապի այլ միջոցով վարչական գործով ստացված նյութերը.

• ոչ

■ **այո, եթե առկա է հաղորդակցության իսկությունն ապացուցելու հնարավորություն**

• այո, եթե այդ փաստերն ապացուցվում են նաև այլ ապացույցներով

• ոչ՝ բացառությամբ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ներկայացվածների

40. Վարչական դատավարությունում ո՞ր դեպքերում են պարտադիր ներկայացվում փաստաթղթերի բնօրինակները.

■ **այն դեպքում, երբ համապատասխան փաստերն օրենքներին կամ նորմատիվ իրավական այլ ակտերին համապատասխան կարող են հաստատվել միայն բնօրինակով**

• դատարանի կողմից սահմանված դեպքերում

• դատարանի կամ կողմերի կողմից փաստաթղթի իսկությունը կասկածի տակ դրվելու դեպքում

• բոլոր դեպքերում

41. Ի՞նչ կարող է պահանջել ՀՀ վարչական դատարանն օտարալեզու գրավոր ապացույց ներկայացրած գործին մասնակցող անձից.

• պահանջել գրավոր ապացույցը ներկայացնել հայերեն

■ **պահանջել գրավոր ապացույցը ներկայացնելու օրենքով սահմանված կարգով վավերացված հայերեն թարգմանությամբ**

• պահանջել դատարանում գրավոր ապացույցը բանավոր կերպով ներկայացնել հայերեն

• պահանջել գրավոր ապացույցը ներկայացնել ՀՀ ազգային փոքրամասնության լեզվով

42. Փորձագետն իրեն հանձնարարված փորձաքննությունը.

■ **չի կարող վերահանձնարարել այլ անձի**

• կարող է վերահանձնարարել ցանկացած անձի

• կարող է վերահանձնարարել միայն իրենից բարձր գիտական աստիճան ունեցող անձի

• չի կարող վերահանձնարարել այլ անձի՝ բացառությամբ իր անմիջական ղեկավարին

43. Ե՞րբ է ՀՀ վարչական դատարանը զննում կատարում տեղում.

• միայն այն դեպքում, եթե զննման օբյեկտը հնարավոր չէ տեղաշարժել

• բոլոր դեպքերում՝ փորձագետի միջնորդությամբ

■ **եթե զննման օբյեկտը հնարավոր չէ տեղաշարժել կամ դրա տեղափոխումը դատարան կապված է անհամաչափ դժվարությունների կամ ծախսերի հետ**

• ցանկացած դեպքում, երբ զննման հետ կապված ծախսերը հոգում է զննում կատարելու միջնորդություն ներկայացրած անձը

44. Անձը դիմել է անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե՝ խնդրելով գրանցել ձեռք բերված անշարժ գույքը: Վարչական մարմինը մերժել է դիմումը՝ պատճառաբանելով, որ դիմողը չի ապացուցել տվյալ անշարժ գույքը ձեռք բերելու փաստը, բացի այդ, անշարժ գույքը գտնվում է արգելանքի տակ: Անձը վարչական դատավարության կարգով պարտավորեցման հայց է հարուցում ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի դեմ: Տվյալ դեպքում ո՞վ է կրում նշված փաստերի ապացուցման պարտականությունը.

• հայցվորը

• պատասխանողը

■ **հայցվորը՝ անշարժ գույքը ձեռք բերելու փաստի մասով, պատասխանողը՝ անշարժ գույքը արգելանքի տակ գտնվելու փաստի մասով**

• հայցվորը՝ անշարժ գույքը արգելանքի տակ գտնվելու փաստի մասով, պատասխանողը՝ անշարժ գույքը ձեռք բերելու փաստի մասով

45. Օրերով հաշվարկվող ժամկետներում չեն ներառվում.

• միայն հանգստյան օրերը

■ **օրենքով նախատեսված ոչ աշխատանքային օրերը**

• միայն կիրակի օրերը

• օրենքով նախատեսված աշխատանքային օրերը

46. Ի՞նչ ժամկետներում և ի՞նչ կարգով է ՀՀ վարչական դատարանը քննում բաց թողնված դատավարական ժամկետներով պայմանավորված գործողություններ կատարելու իրավունքը վերականգնելու մասին միջնորդությունը.

• դատարանում այն ստանալու օրվանից հետո՝ տասնօրյա ժամկետում՝ առանց գործին մասնակցող անձանց ծանուցման, եթե վարչական դատավարության օրենսգրքով այլ բան նախատեսված չէ

• անհապաղ, առանց գործին մասնակցող անձանց ծանուցման, եթե վարչական դատավարության օրենսգրքով այլ բան նախատեսված չէ

■ **դատարանում այն ստանալու օրվանից հետո՝ մեկ շաբաթյա ժամկետում՝ առանց գործին մասնակցող անձանց ծանուցման, եթե վարչական դատավարության օրենսգրքով այլ բան նախատեսված չէ**

• դատարանում այն ստանալու օրվանից հետո՝ հնգօրյա ժամկետում՝ գործին մասնակցող անձանց ծանուցելով, եթե վարչական դատավարության օրենսգրքով այլ բան նախատեսված չէ

47. Կարո՞ղ են կողմերը բողոքարկել բաց թողնված դատավարական ժամկետի վերականգնման միջնորդության առնչությամբ ՀՀ վարչական դատարանի կայացրած որոշումը.

■ **այո, կարող են**

• ոչ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատարանը մերժել է դատավարական ժամկետի վերականգնման միջնորդությունը

• բաց թողնված դատավարական ժամկետի վերականգնման միջնորդության առնչությամբ կայացված դատարանի որոշումը բողոքարկման ենթակա չէ

• ոչ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատարանը սահմանում է բողոքարկման իրավունքը

48. Դատավարական գործողությունները կատարվում են.

■ **ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով, այլ օրենքներով սահմանված դատավարական ժամկետներում, իսկ դրանց սահմանված չլինելու դեպքում՝ դատարանի սահմանած ժամկետներում**

• բացառապես դատական օրենսգրքով սահմանված դատավարական ժամկետներում

• ՀՀ Ազգային ժողովի որոշումներով, ՀՀ Նախագահի հրամանագրերով, ՀՀ կառավարության որոշումներով սահմանված դատավարական ժամկետներում, իսկ դրանց սահմանված չլինելու դեպքում՝ ՀՀ արդարադատության նախարարի սահմանած ժամկետներում

• հայցվորի կողմից սեփական հայեցողությամբ որոշված դատավարական ժամկետներում

49. Ինչի՞ց են կազմված դատական ծախսերն՝ ըստ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի.

• միայն պետական տուրքից

• միայն քննության հետ կապված այլ ծախսերից

■ **պետական տուրքից և գործի քննության հետ կապված այլ ծախսերից**

• պետական տուրքից, գործի քննության հետ կապված այլ ծախսերից, ինչպես նաև դատարանի կողմից աշխատանքային ժամերից դուրս կատարված դատավորների և դատական ծառայողների աշխատանքի դիմաց վճարվող գումարից

50. Վարչական դատավարությունում պետական տուրքի չափի, դրա վճարումից ազատելու, պետական տուրքի վճարումը հետաձգելու կամ տարաժամկետելու և դրա չափը նվազեցնելու հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են.

• ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով

• ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով, ինչպես նաև ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով այնքանով, որքանով դրա նորմերն իրենց էությամբ կիրառելի են («mutatis mutandis») վարչական դատավարության նկատմամբ և չեն հակասում սույն օրենսգրքին և վարչական դատավարության էությանը

• ՀՀ դատական օրենսգրքով

■ **<<Պետական տուրքի մասին>> ՀՀ օրենքով**

51. Ինչպե՞ս է դատարանը որոշում փորձագետների և թարգմանիչների վճարվելիք գումարների չափը՝ համաձայն ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի.

■ **կողմերի հետ խորհրդակցելով, փորձագետների և թարգմանիչների նախնական համաձայնությամբ**

• ըստ ՀՀ կառավարության սահմանած նորմերի

• ՀՀ վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին օրենքով սահմանված կարգով

• վճարվում է համալսարանի պրոֆեսորի, համապատասխան ժամանակահատվածի համար վճարվող գումարի կրկնապատիկի չափով

52. Ո՞ր մարմինն է որոշում փորձագետների և թարգմանիչների վճարվելիք գումարների չափը.

■ **դատարանը**

• փորձագետները և թարգմանիչները

• ՀՀ դատական դեպարտամենտը

• ՀՀ արդարադատության նախարարությունը

53. Ծանուցագիրն ստանալուց հրաժարվելը հավասարեցվում է.

• այն հանձնված չլինելուն և խոչընդոտ չէ գործը քննելու համար

■ **այն հանձնված լինելուն և խոչընդոտ չէ գործը քննելու համար**

• այն հանձնված լինելուն և խոչընդոտ չէ գործը քննելու համար, պայմանով, եթե ծանուցագիրց ստանալուց հրաժարվողը ՀՀ քաղաքացի չէ

• առաջացնում է վարչական պատասխանատվություն

54. ՀՀ վարչական դատարանում գործը հարուցելու հիմքն է.

• իրավասու պետական մարմնի հայտարարությունը

• տեղական ինքնակառավարման մարմնի բողոքը

• համապատասխան վճռաբեկ բողոքով ներկայացված պահանջը

■ **համապատասխան հայցը**

55. Վիճարկման հայցով հայցվորը կարող է պահանջել.

• ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն վերացնել բարենպաստ վարչական ակտը

• ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն վերացնել միջամտող վարչական ակտը՝ բացառությամբ զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները

• ամբողջությամբ փոփոխել բարենպաստ վարչական ակտը

■ **ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն վերացնել միջամտող վարչական ակտը (ներառյալ՝ զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները)**

56. Եթե մինչև վիճարկման հայց ներկայացնելը միջամտող վարչական ակտը բողոքարկվել է վարչական կարգով, ապա հայցը.

• չի ներառում նաև վարչական բողոքի վերաբերյալ կայացված միջամտող վարչական ակտի վիճարկման պահանջ

• ներառում է նաև վարչական բողոքի վերաբերյալ կայացված միջամտող վարչական ակտի վիճարկման պահանջ, եթե դրա հետ համաձայն է բողոքի վերաբերյալ վարչական ակտ կայացրած վարչական մարմինը

■ **ներառում է նաև վարչական բողոքի վերաբերյալ կայացված միջամտող վարչական ակտի վիճարկման պահանջ**

• ներառում է նաև վարչական բողոքի վերաբերյալ կայացված միջամտող վարչական ակտի վիճարկման պահանջ, բայց միայն դատարանի որոշմամբ

57. Ի՞նչ չի կարող պահանջել հայցվորը վիճարկման հայցով.

• մասամբ վերացնել միջամտող վարչական ակտը

• ամբողջությամբ վերացնել միջամտող վարչական ակտը

• ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն վերացնել միջամտող վարչական ակտը (ներառյալ՝ զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները)

■ **ամբողջությամբ կամ մասամբ վերացնել ցանկացած իրավական ակտ**

58. Ի՞նչ կարող է պահանջել հայցվորը գործողության կատարման հայցով.

■ **կատարելու որոշակի գործողություններ կամ ձեռնպահ մնալու այնպիսի գործողություններից, որոնք ուղղված չեն վարչական ակտի ընդունմանը**

• կատարելու որոշակի գործողություններ, որոնց արդյունքում պետք է ընդունվի բարենպաստ վարչական ակտ

• ձեռնպահ մնալու այնպիսի գործողություններից, որոնց արդյունքում ընդունվելու է միջամտող վարչական ակտ

• միայն որոշակի գործողություններ կատարել

59. Ի՞նչ կարող է պահանջել հայցվորը գործողության կատարման հայցով.

• ընդունելու այն բարենպաստ վարչական ակտը, որի ընդունումը վարչական մարմինը մերժել է

• ընդունելու միջամտող վարչական ակտ, որը վարչական մարմինը չի ընդունել, սակայն օրենքով պարտավոր է ընդունել

• ընդունելու նորմատիվ իրավական ակտ, որը վարչական մարմինը չի ընդունել, սակայն օրենքով պարտավոր է ընդունել

■ օրենքով սահմանված ժամկետում վարչական ակտ չընդունվելու հետևանքով վարչական ակտն ընդունված համարվելու դեպքում տրամադրել օրենքով նախատեսված համապատասխան փաստաթուղթը

60. Ի՞նչ չի կարող պահանջել հայցվորը գործողության կատարման հայցով.

• օրենքով սահմանված ժամկետում վարչական ակտ չընդունվելու հետևանքով վարչական ակտն ընդունված համարվելու դեպքում տրամադրել օրենքով նախատեսված համապատասխան փաստաթուղթը

■ ընդունելու միջամտող վարչական ակտ, որը վարչական մարմինը չի ընդունել, սակայն օրենքով պարտավոր է ընդունել

• ընդունելու ռեալ ակտ, որն ուղղված չէ վարչական ակտի ընդունմանը

• կատարելու որոշակի գործողություններ կամ ձեռնպահ մնալու այնպիսի գործողություններից, որոնք ուղղված չեն վարչական ակտի ընդունմանը

61. Ճանաչման հայցով հայցվորը կարող է պահանջել ճանաչելու որևէ իրավահարաբերության առկայությունը կամ բացակայությունը.

• եթե բաց է թողել վիճարկման, պարտավորեցման կամ գործողության կատարման հայց ներկայացնելու համար սահմանված դատավարական ժամկետը

• եթե բաց է թողել վիճարկման, պարտավորեցման կամ գործողության կատարման հայց ներկայացնելու համար սահմանված դատավարական ժամկետը և դատարանը մերժել է բաց թողնված դատավարական ժամկետներով պայմանավորված գործողություններ կատարելու իրավունքը վերականգնելու մասին միջնորդությունը

■ եթե չի կարող ներկայացնել վիճարկման, պարտավորեցման կամ գործողության կատարման հայց

• ցանկացած դեպքում, եթե համարում է, որ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց վարչական ակտերով, գործողություններով կամ անգործությամբ խախտվել են կամ անմիջականորեն կարող են խախտվել նրա՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, միջազգային պայմանագրերով, օրենքներով և այլ իրավական ակտերով ամրագրված իրավունքները և ազատությունները

62. Ճանաչման հայցով հայցվորը կարող է պահանջել ոչ իրավաչափ ճանաչել այլևս իրավաբանական ուժ չունեցող միջամտող վարչական ակտը, եթե.

• դա կվերականգնի մինչև խախտումը եղած վիճակը

• նպատակ է հետապնդում վարչական պատասխանատվության ենթարկել տվյալ վարչական ակտը կայացրած պաշտոնատար անձին

■ **դա նպատակ է հետապնդում վերականգնելու հայցվորի պատիվը, արժանապատվությունը կամ գործարար համբավը**

• հայցվորը մտադիր է պահանջել բարոյական վնասի հատուցում

63. Ի՞նչ չի կարող պահանջել հայցվորը ճանաչման հայցով.

• ճանաչել որևէ իրավահարաբերության առկայությունը կամ բացակայությունը, եթե նա չի կարող ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 66-68-րդ (վիճարկման հայց, պարտավորեցման հայց, գործողության կատարման հայց) հոդվածներին համապատասխան հայց ներկայացնել

• ճանաչել վարչական ակտի առ ոչինչ լինելը

• ոչ իրավաչափ ճանաչել այլևս իրավաբանական ուժ չունեցող միջամտող վարչական ակտը կամ կատարմամբ կամ որևէ այլ կերպ իրեն սպառած գործողությունը կամ անգործությունը, վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված պարտադիր պայմանների առկայության դեպքում

■ **ճանաչել վարչական ակտի անվավեր լինելը**

64. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ բարենպաստ վարչական ակտը հնարավո՞ր է վիճարկել.

• այո

■ **ոչ**

• այո, եթե հայցվորը համարում է, որ բարենպաստ վարչական ակտով խախտվել են իր իրավունքները և ազատությունները

• այո, եթե հայցվորը համարում է, որ բարենպաստ վարչական ակտի ընդունմանն ուղղված վարչարարությունը եղել է ոչ իրավաչափ

65. Վարչական ակտի համապատասխան կետն անվավեր ճանաչելու մասին հայցապահանջի շրջանակներից դուրս է.

• վարչական ակտի համապատասխան կետն անվավեր ճանաչելը

• վարչական ակտի համապատասխան կետը մասնակի անվավեր ճանաչելը

■ **վարչական ակտն ամբողջությամբ անվավեր ճանաչելը**

• վարչական ակտի համապատասխան կետն անվավեր ճանաչելու մասին հայցը մերժելը

66. Ո՞ր հայցի հետ կարող է ներկայացվել պահանջ այն հետևանքները վերացնելու մասին, որոնք առաջացել են վիճարկվող վարչական ակտի կամ վիճարկվող գործողության (անգործության) կամ վարչական ակտ ընդունելը մերժելու կամ վարչական ակտ չընդունելու հետևանքով.

• ոչ մի

• միայն վիճարկման և պարտավորեցման

• միայն գործողության կատարման և ճանաչման

■ **վիճարկման, պարտավորեցման, գործողության կատարման կամ ճանաչման**

67. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ հայցվորն իրավունք ունի մեկից ավելի պահանջներ միավորել մեկ հայցում.

• երբ դրանք ուղղված են միևնույն պատասխանողի դեմ

• երբ դա կհանգեցնի գործի առավել արագ քննության

■ **եթե դրանք ուղղված են միևնույն պատասխանողի դեմ և փոխկապակցված են**

• երբ դրանց միասին քննելը հայցվորի համար կլինի առավել բարենպաստ

68. ՀՀ վարչական դատարան կարող են դիմել վարչական մարմինները կամ պաշտոնատար անձինք.

• անբողոքարկելի վարչական ակտի հիման վրա՝ միայն ֆիզիկական անձից գումարի բռնագանձման պահանջով

• վարչական ակտի հիման վրա՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձից հանրային իրավական դրամական պահանջներով նախատեսվող գումարի բռնագանձման պահանջով

• վարչական ակտի հիման վրա՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձից մասնավոր իրավական դրամական պահանջներով նախատեսվող գումարի բռնագանձման պահանջով

■ անբողոքարկելի վարչական ակտի հիման վրա՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձից հանրային իրավական դրամական պահանջներով նախատեսվող գումարի բռնագանձման պահանջով

69. Ի՞նչ ձևով է ներկայացվում վարչական գործով էլեկտրոնային կամ կապի այլ միջոցով ստացված նյութը.

• դատարանի կողմից սահմանված ձևով

• թղթի վրա տպված և նոտարական կարգով հաստատված վիճակում

• էլեկտրոնային կրիչով

■ թղթային կրիչով

70. Վարչական դատավարությունում ինչի՞ մասին է դատարանը նախազգուշացնում վկային.

• կեղծ ցուցմունք տալու համար նախատեսված սահմանադրական պատասխանատվության մասին

■ սուտ ցուցմունք տալու կամ ցուցմունք տալուց հրաժարվելու համար նախատեսված քրեական պատասխանատվության մասին

• կեղծ ցուցմունք տալու կամ ցուցմունք տալուց հրաժարվելու համար նախատեսված վարչական պատասխանատվության մասին

• ակնհայտ կեղծ ցուցմունք տալու համար նախատեսված քրեական պատասխանատվության մասին, ինչպես նաև ցուցմունք տալուց հրաժարվելու համար նախատեսված վարչական պատասխանատվության մասին

71. Պարտավորեցման հայցի դեպքում ե՞րբ կարող է հայցը ՀՀ վարչական դատարան ներկայացվել.

• վեցամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ դիմում է տրվել համապատասխան վարչական մարմին

• մեկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ մերժվել է տվյալ վարչական ակտի ընդունումը

■ **երկամսյա ժամկետում՝ վարչական ակտի ընդունումը մերժելու մասին իրազեկվելու պահից**

• եռամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ լրացել է վարչական ակտ ընդունելու համար սահմանված առավելագույն ժամկետը

72. Գործողության կատարման հայցի դեպքում ե՞րբ կարող է հայցը ՀՀ վարչական դատարան ներկայացվել.

■ **մեկամսյա ժամկետում՝ վարչական մարմնի կողմից գործողության կատարումը մերժելու մասին իրազեկվելու պահից**

• մեկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ վարչական մարմնին դիմում է ներկայացվել պահանջվող գործողությունը կատարելու վերաբերյալ

• երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ վարչական մարմնին դիմում է ներկայացվել պահանջվող գործողությունը կատարելու վերաբերյալ

• եռամսյա ժամկետում՝ վարչական մարմնի կողմից գործողության կատարումը մերժելու պահից

73. Ճանաչման հայցի դեպքում ե՞րբ կարող է հայցը ներկայացվել ՀՀ վարչական դատարան.

• մեկամսյա ժամկետում՝ վարչական մարմնի կողմից այն մերժելու պահից

■ **անկախ ժամկետից՝ վարչական ակտի առ ոչինչ լինելը ճանաչելու պահանջի գործերով**

• երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ լրացել է վարչական ակտ ընդունելու համար սահմանված առավելագույն ժամկետը

• մեկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ մերժվել է տվյալ վարչական ակտի ընդունումը

74. Ճանաչման հայցի դեպքում ե՞րբ կարող է հայցը ներկայացվել ՀՀ վարչական դատարան.

• մեկամսյա ժամկետում՝ վարչական մարմնի կողմից այն մերժելու պահից

■ **5 տարվա ընթացքում՝ իրավահարաբերության ծագման կամ դադարման պահից**

• երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ լրացել է վարչական ակտ ընդունելու համար սահմանված առավելագույն ժամկետը

• մեկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ մերժվել է տվյալ վարչական ակտի ընդունումը

75. Գործողության կատարման հայցի դեպքում ե՞րբ կարող է հայցը ՀՀ վարչական դատարան ներկայացվել.

■ **երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ լրացել է հայցվող գործողության կատարման համար սահմանված ժամկետը**

• մեկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ վարչական մարմնին դիմում է ներկայացվել պահանջվող գործողությունը կատարելու վերաբերյալ

• երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ վարչական մարմնին դիմում է ներկայացվել պահանջվող գործողությունը կատարելու վերաբերյալ

• եռամսյա ժամկետում՝ վարչական մարմնի կողմից այն մերժելու պահից

76. Վիճարկման հայցի դեպքում ե՞րբ կարող է հայցը ՀՀ վարչական դատարան ներկայացվել.

• երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ լրացել է հայցվող գործողության կատարման համար սահմանված ժամկետը

• վեցամսյա ժամկետում՝ վարչական ակտի ուժի մեջ մտնելու պահից

• երկամսյա ժամկետում՝ այն պահից, երբ վարչական մարմնին դիմում է ներկայացվել պահանջվող գործողությունը կատարելու վերաբերյալ

■ **երկամսյա ժամկետում՝ վարչական ակտի ուժի մեջ մտնելու պահից**

77. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ ստորև նշված ո՞ր տեղեկությունը կարող է չպարունակել հայցադիմումը.

• հայցվորի անունը, ազգանունը (անվանումը)

• հայցվորի բնակության (գտնվելու) վայրը

■ **ՀՀ վարչական դատարանի նստավայրի անվանումը**

• այն փաստերը, որոնց վրա հիմնվում է հայցվորի պահանջը

78. Հայցադիմումում կարող են նաև ներառվել.

■ **հայցվորի և դատավարության մյուս մասնակիցների ֆաքսի, հեռախոսի համարը, էլեկտրոնային հասցեն**

• հայցվորի անունը, ազգանունը (անվանումը)

• հայցվորի բնակության (գտնվելու) վայրը

• այն փաստերը, որոնց վրա հիմնվում է հայցվորի պահանջը

79. Հայցադիմումն ստորագրում է.

• բացառապես հայցվորը

• բացառապես հայցվորի ներկայացուցիչը

• հայցվորը և նրա ներկայացուցիչը

■ **հայցվորը կամ նրա ներկայացուցիչը**

80. Այն դեպքում, երբ գործով որպես պատասխանող հանդես է գալու վարչական մարմինը կամ պաշտոնատար անձը, հայցվորը հայցադիմումը և դրան կցվող փաստաթղթերի պատճենը նաև ո՞ր մարմնին է ուղարկում.

■ **ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը**

• ՀՀ կառավարությանը

• ՀՀ կենտրոնական բանկին

• ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն

81. Այն դեպքում, երբ հայցադիմումին կից փաստաթղթերը ծավալուն են կամ դրանք դժվար է պատճենահանել, համաձայն ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի, հայցվորը պատասխանողին և գործին մասնակցող այլ անձանց հայցադիմումի հետ ի՞նչ է ուղարկում.

• այդ փաստաթղթերի էլեկտրոնային կրիչը

■ **ծանուցում, որ նշված փաստաթղթերը դրանց ծանոթանալու նպատակով, դեպոնացվելու են ՀՀ վարչական դատարանում**

• ծանուցում, որ նշված փաստաթղթերը դրանց ծանոթանալու նպատակով, դեպոնացվելու են նոտարիատում

• ծանուցում, որ նշված փաստաթղթերը դրանց ծանոթանալու նպատակով, դեպոնացվելու են բանկում

82. Հայցադիմումն ստանալուց հետո ի՞նչ ժամկետում է ՀՀ վարչական դատարանը որոշում կայացնում հայցադիմումը վերադարձնելու մասին.

- եռօրյա ժամկետում
- **■ մեկշաբաթյա ժամկետում**
- հնգօրյա ժամկետում
- երկամսյա ժամկետում

83. Հայցադիմումն ստանալուց հետո ի՞նչ ժամկետում է ՀՀ վարչական դատարանը որոշում կայացնում հայցադիմումը վերահասցեագրելու մասին.

- եռօրյա ժամկետում
- **■ մեկշաբաթյա ժամկետում**
- հնգօրյա ժամկետում
- երկամսյա ժամկետում

84. ՀՀ վարչական դատարանը հայցադիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը պատասխանողին ուղարկելու հետ միաժամանակ վերջինիս ինչի՞ մասին է նախազգուշացնում.

- հայցադիմումին պատասխան ներկայացնելու անհրաժեշտության և չներկայացման համար սահմանված վարչական պատասխանատվության մասին
- պատասխան ներկայացնելու անհրաժեշտության և չներկայացման համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին
- դատարան չներկայանալու իրավական հետևանքների մասին
- **■ հայցադիմումին պատասխան ներկայացնելու անհրաժեշտության և չներկայացման իրավական հետևանքների մասին**

85. Ստորև նշվածներից ո՞րը դատավորի համար հայցադիմումը վերադարձնելու հիմք չէ.

- չեն ներկայացվել սահմանված կարգով և չափով պետական տուրքի վճարումը հավաստող փաստաթղթեր

• եթե մեկ հայցադիմումում միացված են մեկ կամ մի քանի պատասխանողի ուղղված, միմյանց հետ չկապված պահանջներ

■ **հայցադիմում է ներկայացրել դրա իրավունքն ակնհայտորեն չունեցող անձը**

• եթե հայցադիմումը ստորագրված չէ կամ այն ստորագրել է ստորագրելու լիազորություն չունեցող անձը կամ այնպիսի անձ, որի պաշտոնեական դրությունը նշված չէ

86. Ստորև նշվածներից ո՞ր դեպքը հիմք չի կարող հանդիսանալ հայցադիմումի ընդունումը մերժելու համար.

• հայցադիմում է ներկայացրել դրա իրավունքն ակնհայտորեն չունեցող անձը

■ **ներկայացված հայցով վիճարկվում է վարչական մարմնի կամ դրա պաշտոնատար անձի այնպիսի ակտ, որն առնչվում է ոչ միայն մասնավոր անձանց իրավունքներին և ազատություններին, այլ նաև հանրային շահին**

• այլ դատարանի վարույթում առկա է նույն անձանց միջև, նույն առարկայի մասին և միևնույն հիմքերով վեճի վերաբերյալ գործ

• ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 79-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված ժամկետում հայցվորը չի վերացրել հայցադիմումի այնպիսի սխալները, որոնց չվերացնելն արգելք է գործի քննության համար

87. Ըստ ընդդատության՝ հայցադիմումի վերահասցեագրումը պատճառաբանված որոշմամբ.

■ **ՀՀ վարչական դատարանի պարտականությունն է**

• ՀՀ վարչական դատարանի պարտականությունն է, եթե դրա մասին միջնորդում է հայցվորը

• ՀՀ վարչական դատարանի պարտականությունն է, եթե դրա մասին միջնորդում է հայցվորը և չի առարկում պատասխանողը

• դատարանի բացարձակ հայեցողությունն է

88. ՀՀ վարչական դատարանը ո՞ր գործերն իրավունք ունի գործի քննության ցանկացած փուլում մեկ վարույթում միացնելու.

■ **միևնույն առարկային վերաբերող մի քանի գործ**

• նույն հայցվորի հայցադիմումների հիման վրա հարուցված գործերը

• պետական մարմինների կողմից ներկայացված հայցադիմումների հիման վրա հարուցված գործերը

• տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ներկայացված հայցադիմումների հիման վրա հարուցված գործերը

89. ՀՀ վարչական դատարանը.

■ իրավունք ունի գործի քննության ցանկացած փուլում մեկ վարույթում միացնելու միևնույն առարկային վերաբերող մի քանի գործ

• պարտավոր է գործի քննության ցանկացած փուլում մեկ վարույթում միացնելու միևնույն առարկային վերաբերող մի քանի գործ

• իրավունք ունի գործի քննության ցանկացած փուլում մեկ վարույթում միացնելու միևնույն առարկային վերաբերող միայն երկու գործ

• իրավունք ունի գործի քննության ցանկացած փուլում մեկ վարույթում միացնելու միևնույն առարկային վերաբերող միայն երկու գործ, իսկ երեք և ավելի գործերի դեպքում պարտավոր է գործի քննության ցանկացած փուլում մեկ վարույթում միացնելու միևնույն առարկային վերաբերող այդ գործերը

90. Ի՞նչ ժամկետներում պետք է իրականացվի վարչական գործի դատաքննության նախապատրաստությունը և բուն դատաքննությունը.

• ողջամիտ ժամկետներում, բայց ոչ ավել, քան երկու տարվա ընթացքում

■ ողջամիտ ժամկետներում՝ հաշվի առնելով առանձին գործերի քննության և լուծման համար վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված որոշակի ժամկետները

• հայցադիմումը ստանալուց հետո վեցամսյա ժամկետում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ առանձին գործերի քննության և լուծման համար վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված են հատուկ ժամկետներ

• ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով գործի քննության որևէ ժամկետ նախատեսված չէ

91. ՀՀ վարչական դատարանն իրավասու է.

■ վիճարկման հայցի կասեցման մասին իր որոշումը ցանկացած ժամանակ փոխել կամ վերացնել

• վիճարկման հայցի կասեցման մասին իր որոշումը ցանկացած ժամանակ միայն վերացնել

• վիճարկման հայցի կասեցման մասին իր որոշումը ցանկացած ժամանակ վերացնել, իսկ վեցամսյա ժամկետում՝ փոփոխել

• վիճարկման հայցի կասեցման մասին իր որոշումը ցանկացած ժամանակ միայն փոխել

92. Հայցադիմումի պատասխանը ՀՀ վարչական դատարան ուղարկելը պատասխանողի.

• պարտավորությունն է

• ազատությունն է

■ **պարտականությունն է**

• իրավունքն է

93. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ ինչպիսի՞ իրավական հետևանքներ է առաջացնում հայցադիմումին պատասխան չներկայացնելը.

• վարչական պատասխանատվություն

• դատարանը պարտավոր է դա գնահատել որպես պատասխանողի կողմից հայցվորի վկայակոչած փաստերի ընդունում

■ **դատարանը կարող է դա գնահատել որպես պատասխանողի կողմից հայցվորի վկայակոչած փաստերի ընդունում**

• դատարանը կարող է գնահատել որպես անհարգալից վերաբերմունք դատարանի նկատմամբ և զրկել պատասխանողին դատական նիստերին մասնակցելու իրավունքից

94. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ ստորև նշվածներից ո՞րը հակընդդեմ հայցն ընդունելու հիմք չէ.

■ **հակընդդեմ և սկզբնական հայցը միասին քննարկելը կլինի առավել արդյունավետ**

• հակընդդեմ և սկզբնական հայցերի միջև առկա է փոխադարձ կապ, և դրանց համատեղ քննությունը կարող է ապահովել վեճի առավել արագ և ճիշտ լուծումը

• հակընդդեմ հայցի բավարարումը լրիվ կամ մասամբ բացառում է սկզբնական հայցի բավարարումը

• հակընդդեմ պահանջն ուղղված է սկզբնական պահանջի հաշվանցմանը

95. Նախնական դատական նիստում ՀՀ վարչական դատարանը.

• չի պարզում հայցի առարկան և հիմքերը

• պարզում է վճիռ կայացնելու՝ կողմերի համար ընդունելի ժամկետը

■ **պարզում է գործին մասնակցող անձանց ու դատավարության այլ մասնակիցների կազմը**

• չի պարզում վիճելի իրավահարաբերության բնույթը և կիրառման ենթակա օրենսդրությունը

96. Քանի՞ նախնական դատական նիստ կարող է հրավիրել ՀՀ վարչական դատարանը.

• միայն մեկ

• մինչև երեք

• մինչև երկու

■ **ըստ անհրաժեշտության՝ դատարանը կարող է հրավիրել մեկից ավելի նախնական դատական նիստ**

97. Ե՞րբ է դատավորը որոշում կայացնում վարչական գործը դատաքննության նշանակելու մասին.

• դիմում տալուց հետո ոչ ուշ, քան 1 ամսվա ընթացքում

• հայցադիմումը ստանալուց ոչ ուշ, քան 1 ամսվա ընթացքում

• գործը քննության նախապատրաստելն ավարտելուց ոչ ուշ, քան 10 օրվա ընթացքում

■ **երբ համարում է գործի դատաքննությունը նախապատրաստված**

98. Հայցի ապահովման միջնորդություն կարող է ներկայացվել.

• միայն ճանաչման հայցի դեպքում

■ **պարտավորեցման, գործողության կատարման կամ ճանաչման հայցերի դեպքում**

• վիճարկման հայցի դեպքում

• վիճարկման, պարտավորեցման, գործողության կատարման կամ ճանաչման հայցի դեպքում

99. ՀՀ վարչական դատավարությունում հայցի ապահովման միջոց չէ.

• հայցվորի պահանջի ժամանակավոր բավարարումը

• պատասխանողին պատկանող գույքի (ներառյալ՝ դրամական միջոցների) վրա հայցագնի չափով արգելանք դնելը

• որևէ իրավիճակի ժամանակավոր պահպանումը կամ փոփոխումը

■ **հայցվորի պահանջի բավարարումը**

100. ՀՀ վարչական դատարանն իրավունք ունի հայցի ապահովման մեկ միջոցը.

■ **փոխարինելու մեկ այլ միջոցով, փոփոխելու այն կամ վերացնելու՝ դատավարության մասնակցի միջնորդությամբ**

• միայն փոխարինելու

• միայն վերացնելու

• փոփոխելու կամ վերացնելու միայն դատարանի նախաձեռնությամբ

101. Ստորև նշվածներից ո՞ր դեպքը վարչական գործի քննության ցանկացած փուլում վարույթի կարճման հիմք չէ.

• վեճը ենթակա չէ որևէ դատարանում քննության

• նույն անձանց միջև, նույն առարկայի մասին և միևնույն հիմքերով վեճի վերաբերյալ առկա է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռ

• դատավարության մասնակից հանդիսացող իրավաբանական անձը լուծարվել է

■ **գործին մասնակցող քաղաքացու մահից հետո վիճելի իրավահարաբերությունը թույլ է տալիս իրավահաջորդությունը**

102. Ստորև նշվածներից ո՞ր դեպքը վարչական գործի քննության ցանկացած փուլում վարույթի կարճման հիմք է.

■ **վեճը ենթակա չէ որևէ դատարանում քննության**

• դատարանը նշանակել է փորձաքննություն

• դատարանը «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 71-րդ հոդվածով սահմանված կարգով (իրավական նորմերի կոնկրետ վերահսկողություն) դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան

• գործին մասնակցող քաղաքացու մահից հետո վիճելի իրավահարաբերությունը թույլ է տալիս իրավահաջորդությունը

103. ՀՀ վարչական դատարանը պարտավոր է կասեցնել գործի վարույթը, եթե.

• վեճը ենթակա չէ որևէ դատարանում քննության

• դատարանը նշանակել է փորձաքննություն

■ **դատարանը «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 71-րդ հոդվածով սահմանված կարգով (իրավական նորմերի կոնկրետ վերահսկողություն) դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան**

• դատավարության մասնակից հանդիսացող իրավաբանական անձը վերակազմակերպվում է

104. ՀՀ վարչական դատարանն իրավունք ունի կասեցնել գործի վարույթը, եթե.

• վեճը ենթակա չէ որևէ դատարանում քննության

■ **դատարանը նշանակել է փորձաքննություն**

• դատարանը «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 71-րդ հոդվածով սահմանված կարգով (իրավական ակտերի կոնկրետ վերահսկողություն) դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան

• վեճն ըստ էության սպառվել է

105. Գործի վարույթը կասեցնելու մասին որոշումը վերացվելու դեպքում գործի վարույթը.

• ավարտվում է

• կարճվում է

■ **վերսկսվում է**

• վերահասցեագրվում է

106. ՀՀ վարչական դատարանում դատաքննությունը ինչպե՞ս և որտե՞ղ է անցկացվում.

• դատական նիստերի և լսումների միջոցով՝ դատարանի շենքում՝ դատավորի աշխատասենյակում կամ դատական նիստերի դահլիճում

■ դատական նիստերի միջոցով՝ դատարանի շենքում դրա համար հատուկ նախատեսված տեղում

• դատավորի կողմից սահմանված միջոցով և դատարանի կողմից սահմանված դրա համար հատուկ նախատեսված տեղում

• դատական նիստերի, լսումների և դատարանի կողմից սահմանված այլ միջոցներով՝ դատարանի շենքում կամ դրանից դուրս դրա համար հարմարեցված տեղում

107. Դատավարության մասնակիցները և այլ անձինք ինչպե՞ս են դիմում ՀՀ վարչական դատարանին.

■ պատվարժան դատարան

• բարձր դատարան

• հարգելի դատարան

• հարգարժան դատարան

108. Վարչական դատավարության մասնակիցները և այլ անձինք դատական նիստում դատարանի և մյուս կողմի հետ ինչպե՞ս են հաղորդակցվում.

• նստած՝ բացառությամբ նախագահողի թույլատրած դեպքերի

■ հոտնկայս՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նախագահողը թույլատրում է հաղորդակցվել նստած

• դատարանի կողմից սահմանված կարգով

• նստած

109. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ ի՞նչ է անում նախագահողը դատական նիստը բացելուց հետո.

• կողմերին ծանոթացնում է իրենց իրավունքներին և պարտականություններին

• լուծում է բացարկների հարցը

• դատարանի դահլիճից դուրս է հանում նիստին ներկա գտնվելու իրավունք չունեցող անձանց

■ **հրապարակում է դատարանի կազմը և քննության ենթակա գործը**

110. Նախագահողի կողմից դատական նիստը բացելուց, դատարանի կազմը և քննության ենթակա գործը հրապարակելուց հետո ՀՀ վարչական դատարանին ինչի՞ մասին է զեկուցում դատական նիստի քարտուղարը.

• կողմերի՝ նիստին ներկա գտնվելու մասին, չներկայացած կողմի պատշաճ կարգով ծանուցված լինելու, ինչպես նաև նրանց բացակայության պատճառների և ձեռնարկված միջոցների մասին

■ **դատավարության մասնակիցների և դատավարությունում այլ անձանց՝ նիստին ներկա գտնվելու մասին, չներկայացած անձանց պատշաճ կարգով ծանուցված լինելու, ինչպես նաև նրանց բացակայության պատճառների մասին**

• լսումների անցկացված լինելու, լսումների արդյունքում հաշտության համաձայնություն կնքած լինելու, դատական նիստը հետաձգելու միջնորդությունների մասին

• դատավորին բացարկ հայտնելու միջնորդության մասին

111. Ո՞վ է պարզում դատական նիստին ներկայացած վարչական դատավարության մասնակիցների և այլ անձանց ինքնությունը, ստուգում ներկայացուցիչների լիազորությունները.

• դատական նիստի քարտուղարը

• դատավորի օգնականը

• դատական կարգադրիչը

■ **նիստը նախագահողը**

112. Դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ կարգով ծանուցված վարչական դատավարության մասնակիցների չներկայանալը.

■ **արգելք չէ գործի քննության համար**

• արգելք է գործի քննության համար

• արգելք է գործի քննության համար միայն այն դեպքում, երբ չի ներկայացել կողմը

• արգելք է գործի քննության համար, եթե կողմերից մեկը պնդում է դա

113. ՀՀ վարչական դատարանն իրավասու չէ հետաձգելու գործի դատաքննությունը, եթե.

• համարում է, որ այն չի կարող քննվել տվյալ նիստում, մասնավորապես՝ դատավարության մասնակիցներից որևէ մեկի, վկաների, փորձագետների, թարգմանիչների բացակայության պատճառով

• ավարտվել է աշխատանքային օրը, եթե սույն օրենսգրքով գործի քննության հատուկ ժամկետներ սահմանված չեն

• կողմերը փոխադարձ համաձայնությամբ միջնորդում են հետաձգել գործի դատաքննությունը

■ **կողմերից մեկն առանց որևէ հիմնավորման պահանջում է հետաձգել գործի դատաքննությունը**

114. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ գործի քննության մինչև ո՞ր փուլը հայցվորն իրավունք ունի առանց որևէ պատճառաբանության լրիվ կամ մասնակի հրաժարվելու իր պահանջներից.

• մինչև դատաքննության սկիզբը

■ **մինչև դատաքննության ավարտը**

• մինչև գործը քննության ընդունելը

• իրավունք չունի

115. Կարո՞ղ է ՀՀ վարչական դատարանն իր նախաձեռնությամբ մերժել ապացույցի ընդունումը և հետազոտումը: ՀՀ վարչական դատարանը.

• չի կարող իր նախաձեռնությամբ մերժել ապացույցի ընդունումը և հետազոտումը

• չի կարող իր նախաձեռնությամբ մերժել ապացույցի ընդունումը և հետազոտումը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի

• կարող է իր նախաձեռնությամբ մերժել ապացույցի ընդունումը և հետազոտումը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ապացույցը ներկայացնում է ընտրական վեճով

■ **լսելով կողմերի կարծիքը, կարող է իր նախաձեռնությամբ մերժել ապացույցի ընդունումը և հետազոտումը՝ ապացույցի վերաբերելիության կամ թույլատրելիության հիմքով**

116. Ի՞նչ է անում ՀՀ վարչական դատարանը, եթե դատական վիճաբանությունների ժամանակ անհրաժեշտ է համարում գործի համար նշանակություն ունեցող նոր հանգամանքներ պարզել կամ նոր ապացույցներ ձեռք բերել կամ հետազոտել.

• որոշում է դատաքննությունը հետաձգել

• որոշում է դատաքննությունը ընդմիջել

■ **որոշում է կայացնում գործի դատաքննությունն այդ մասով վերսկսելու մասին**

• որոշում է դատաքննությունը կասեցնել

117. Վեճն ըստ էության լուծելու դեպքում ՀՀ վարչական դատարանը կայացնում է.

• բացառապես որոշում

• վարչական դատավարությունում վեճն ըստ էության լուծելու դատական ակտ է հանդիսանում միայն վճիռը

• դատավճիռ

■ **վճիռ, իսկ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դեպքերում՝ որոշում**

118. Ե՞րբ ՀՀ վարչական դատարանը կարող է կայացնել գրավոր դատաքննություն կիրառելու մասին որոշում.

■ **դատավարության յուրաքանչյուր փուլում**

• վարչական դատարանի վճիռը հրապարակելուց հետո մինչև վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելն ընկած ժամանակաշրջանում

• իրավասու չէ գրավոր դատաքննություն կիրառելու մասին որոշում կայացնել

• բացառապես գործը դատաքննության նախապատրաստելիս

119. Ստորև նշված ո՞ր դեպքում վարչական գործով չի կիրառվում արագացված դատաքննություն.

• եթե դիմում է ներկայացվել ընտրողների ցուցակների ճշգրտման վերաբերյալ

• եթե հայցն ակնհայտ հիմնավոր է

• եթե հայցն ակնհայտ անհիմն է

■ **եթե դիմում է ներկայացվել ընտրությունների արդյունքների վիճարկման վերաբերյալ**

120. ՀՀ վարչական դատարանը կարող է կայացնել արագացված դատաքննություն կիրառելու մասին որոշում.

■ **գործի քննության յուրաքանչյուր փուլում**

• բացառապես գործի դատաքննության փուլում

• իրավասու չէ արագացված դատաքննություն կիրառելու մասին որոշում կայացնել

• բացառապես գործը դատաքննության նախապատրաստելիս

121. Դատարանն իրավունք չունի վարչական դատավարությանը մասնակցող անձանց, ներկայացուցիչներին և դատական նիստին ներկա այլ անձանց նկատմամբ կիրառելու սանկցիաներ.

• դատարան ներկայանալուց չարամտորեն խուսափելու դեպքում

• դատական նիստի բնականոն ընթացքը խոչընդոտելու կամ նիստի կարգը խախտող այլ գործողություն կատարելու միջոցով դատարանի նկատմամբ անհարգալից վերաբերմունք դրսևորելու դեպքերում

• դատավարական իրավունքներից անբարեխղճորեն օգտվելու դեպքում

■ **դատավարական իրավունքներն այլ անձի փոխանցելու դեպքում**

122. Դատական նիստի բնականոն ընթացքը խոչընդոտելու կամ նիստի կարգը խախտող այլ գործողություն կատարելու միջոցով դատարանի նկատմամբ անհարգալից վերաբերմունք դրսևորելու դեպքերում դատարանն իրավունք ունի վարչական դատավարությանը մասնակցող անձանց, ներկայացուցիչներին և դատական նիստին ներկա այլ անձանց նկատմամբ կիրառելու հետևյալ սանկցիաները.

■ **նախազգուշացում, նիստերի դահլիճից հեռացնել, դատական տուգանք, պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ դիմումով համապատասխանաբար ՀՀ գլխավոր դատախազին կամ ՀՀ փաստաբանների պալատ դիմել**

- միայն նախազգուշացում
- սահմանափակել անձի անձնական անձեռնմխելիության իրավունքը
- ժամանակավորապես ազատազրկել

123. Վարչական դատավարությանը մասնակցող անձանց նկատմամբ նիստերի դահլիճից հեռացումը կարող է կիրառվել.

- **ոչ ավելի, քան 36 ժամով**
- ոչ պակաս, քան 36 ժամով
- ոչ ավելի, քան 24 ժամով
- մինչև դատաքննության ավարտը

124. Նախազգուշացումը և նիստերի դահլիճից հեռացնելը կիրառվում են.

- նույն դատական նիստում կայացվող դատարանի առանձին որոշմամբ
- վճռով
- հաջորդ դատական նիստում կայացվող՝ դատարանի առանձին որոշմամբ
- **նույն դատական նիստում կայացվող՝ դատարանի արձանագրային որոշմամբ**

125. ՀՀ գլխավոր դատախազին կամ ՀՀ փաստաբանների պալատին դիմելը իրականացվում է.

- **նույն դատական նիստում կայացվող դատարանի առանձին որոշմամբ**
- վճռով
- հաջորդ դատական նիստում կայացվող՝ դատարանի առանձին որոշմամբ
- նույն դատական նիստում կայացվող՝ դատարանի արձանագրային որոշմամբ

126. Դատավարության մասնակիցները ե՞րբ կարող են կնքել հաշտության համաձայնություն.

- **մինչև դատաքննության ավարտը դատավարության յուրաքանչյուր փուլում**
- բացառապես գործի դատաքննության փուլում

• մինչև գործն ըստ էության լուծող դատական ակտն ուժի մեջ մտնելը

• վարչական դատավարությունում հաշտության համաձայնության ինստիտուտ չի գործում

127. Ո՞ր պահից են օրինական ուժի մեջ մտնում ՀՀ վարչական դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերը.

■ հրապարակման պահից մեկ ամիս հետո, եթե ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով այդ ակտերի օրինական ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետ նախատեսված չէ

• հրապարակումից հետո 10-րդ օրը, եթե ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով այդ ակտերի օրինական ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետ նախատեսված չէ

• հրապարակումից հետո 7-րդ օրը, եթե ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով այդ ակտերի օրինական ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետ նախատեսված չէ

• հրապարակումից հետո 15-րդ օրը, եթե ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով այդ ակտերի օրինական ուժի մեջ մտնելու այլ ժամկետ նախատեսված չէ

128. Գործի նոր քննության ժամանակ.

• կարող է փոխվել հայցի հիմքը

• չի կարող ներկայացվել հայցից հրաժարվելու մասին դիմում

• կարող է փոխվել հայցային պահանջների չափը, սակայն չի կարող ներկայացվել հակընդդեմ հայց

■ չեն կարող փոխվել հայցի հիմքը, առարկան կամ հայցային պահանջների չափը

129. Ու՞մ է ուղարկվում ՀՀ վարչական դատարանի լրացուցիչ որոշումը.

• լրացուցիչ որոշումն ուղարկվում է ՀՀ կառավարություն

■ լրացուցիչ որոշումն ուղարկվում է խախտում թույլ տված պաշտոնատար անձի վերադասին, իսկ դա չլինելու դեպքում՝ խախտում թույլ տված պաշտոնատար անձին

• լրացուցիչ որոշումն ուղարկվում է ՀՀ սահմանադրական դատարան

• լրացուցիչ որոշումն ուղարկվում է ՀՀ Նախագահին

130. Ի՞նչ մասերից է կազմված ՀՀ վարչական դատարանի վճիռը.

■ **ներածական, նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից**

• միայն եզրափակիչ մասից

• բացառապես նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից

• բացառապես պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերից

131. Վարչական ակտի առ ոչինչ լինելը որոշվում է.

■ **վարչական ակտի ընդունման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա**

• դատական ակտի կայացման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա

• վարչական ակտի ընդունման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա, եթե կողմերը չեն առարկում դրա դեմ՝ պնդելով, որ առ ոչինչ լինելը պետք է որոշվի դատական ակտի կայացման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա

• դատարանի հայեցողությամբ կամ վարչական ակտի ընդունման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա կամ դատական ակտի կայացման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա

132. Այլևս իրավաբանական ուժ չունեցող միջամտող վարչական ակտի կամ կատարմամբ կամ որևէ այլ կերպ իրեն սպառած գործողության կամ անգործության իրավաչափությունը որոշվում է.

• դատական ակտի կայացման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա

■ **այդ ակտի գործողության ժամանակ կամ այդ գործողության կատարման կամ անգործության դրսևորման ժամանակ գործած օրենքների հիման վրա**

• դատարանն այս հարցում ունի բացարձակ հայեցողություն

• դատարանի հայեցողությամբ կամ այդ ակտի գործողության ժամանակ կամ այդ գործողության կատարման կամ անգործության դրսևորման ժամանակ գործած օրենքների հիման վրա կամ դատական ակտի կայացման դրությամբ գործած օրենքների հիման վրա

133. Վարչական դատավարությունում.

• դատական նիստերը չեն արձանագրվում

• դատական նիստերն արձանագրվում են, եթե դրա մասին միջնորդում են կողմերը

• դատական նիստերն արձանագրվում են, եթե քննվող գործը ունի կարևոր հանրային նշանակություն

■ **դատական նիստերն արձանագրվում են**

134. ՀՀ վարչական դատարանի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերի դեմ վերաքննիչ բողոք կարող է բերվել.

• հրապարակման պահից սկսած 15-օրվա ընթացքում

• դատական ակտն ստանալու պահից սկսած վեցամսյա ժամկետում

■ **երեք ամսվա ընթացքում՝ այն պահից, երբ բողոքաբերն իմացել է կամ կարող է իմանալ նման դատական ակտի կայացման մասին, եթե նա դատավարության մասնակից չի դարձվել, իսկ նրա իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ կայացվել է գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ**

• հրապարակման պահից սկսած մեկամսյա ժամկետում՝ նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքների հիմքով դատական ակտը բողոքարկելու դեպքում

135. Վերաքննիչ բողոքում չի նշվում.

• նյութական կամ դատավարական իրավունքի նորմի այն խախտումը, որը կարող էր ազդել գործի ելքի վրա

• վերաքննիչ բողոքում նշված նյութական կամ դատավարական իրավունքի նորմերի խախտման, ինչպես նաև գործի ելքի վրա դրանց ազդեցության վերաբերյալ հիմնավորումները

■ **վերաքննիչ բողոքի էության հակիրճ նկարագրությունը**

• բողոքին կցվող փաստաթղթերի ցանկը

136. Վերաքննիչ բողոքը վերադարձնելու հիմք չէ.

• վերաքննիչ բողոքը բերվել է սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո և բաց թողնված ժամկետը վերականգնելու մասին միջնորդություն չի պարունակում

• բողոքի շրջանակում առերևույթ բացառվում է դատական սխալի՝ նյութական կամ դատավարական իրավունքի նորմերի խախտման առկայության հնարավորությունը, որը կարող էր ազդել գործի ելքի վրա

• չեն պահպանվել ՀՀ վարչական դատավարության օրենգրքով նախատեսված վերաքննիչ բողոքի ձևին և բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները

■ **դատարանի կարծիքով բողոքն անհիմն է**

137. ՀՀ վերաքննիչ դատարանի՝ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը.

■ **կարող է բողոքարկվել ՀՀ վճռաբեկ դատարան**

• չի կարող բողոքարկվել ՀՀ վճռաբեկ դատարան

• կարող է բողոքարկվել ՀՀ վերաքննիչ դատարանի նախագահին

• վերաքննիչ դատարանի՝ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումները անբողոքարկելի են

138. ՀՀ վերաքննիչ դատարանը գործը պետք է քննի և որոշում կայացնի.

• երկամսյա ժամկետում՝ այն օրվանից, երբ ներկայացվել է վերաքննիչ բողոքը

• երկամսյա ժամկետում՝ այն օրվանից, երբ վերաքննիչ բողոքն ընդունվել է վարույթ

• երկամսյա ժամկետում՝ այն օրվանից, երբ լրացել է բողոքարկվող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելու ժամկետը

■ **ողջամիտ ժամկետում**

139. ՀՀ վերաքննիչ դատարանը դատական ակտը վերանայում է.

• վերաքննիչ բողոքում ներկայացված հիմքերի սահմաններում՝ ձեռնարկելով անհրաժեշտ միջոցներ բողոքն ըստ էության քննելու համար

■ **վերաքննիչ բողոքում ներկայացված պահանջի սահմաններում՝ ձեռնարկելով անհրաժեշտ միջոցներ բողոքն ըստ էության քննելու համար**

• եթե դատական կազմն է որոշում դատական ակտի վերանայման սահմանները

• վերաքննիչ բողոքում ներկայացված պահանջի և հիմքերի սահմաններում՝ ձեռնարկելով անհրաժեշտ միջոցներ գործն ըստ էության քննելու համար

140. ՀՀ վարչական դատարանի ստորև նշված ո՞ր միջանկյալ դատական ակտը բողոքարկման ենթակա չէ.

• հայցի ապահովումը մերժելու մասին դատական ակտը

• բաց թողնված դատավարական ժամկետը վերականգնելու կամ դրա վերականգնումը մերժելու մասին դատական ակտը

• ինքնաբացարկի մասին դատական ակտը

■ **փորձաքննություն նշանակելու մասին միջնորդությունը մերժելու մասին դատական ակտը**

141. Դատական ակտը բոլոր դեպքերում բեկանման ենթակա չէ, եթե.

■ **դատարանը գործը քննել է դատավարության մասնակիցներից որևէ մեկի բացակայությամբ, որը պատշաճ ծանուցվել է, սակայն չի ցանկացել մասնակցել դատավարությանը**

• դատական ակտը շոշափում է դատավարության մասնակից չդարձված անձանց իրավունքները և պարտականությունները

• դատական ակտը ստորագրված և կնքված չէ

• դատարանը գործը քննել է դատավարության մասնակիցներից որևէ մեկի բացակայությամբ, որը պատշաճ չի ծանուցվել նիստի ժամանակի և վայրի մասին

142. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի իմաստով՝ նյութական իրավունքի նորմերը համարվում են խախտված կամ սխալ կիրառված, եթե ՀՀ վարչական դատարանը.

• կիրառել է այն օրենքը կամ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագիրը կամ իրավական այլ ակտ, որը պետք է կիրառեր

• սխալ է մեկնաբանել Հայաստանի Հանրապետության իրավական համակարգի մաս չկազմող միջազգային պայմանագիրը

■ **չի կիրառել այն օրենքը կամ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագիրը կամ իրավական այլ ակտ, որը պետք է կիրառեր**

• կիրառել է այն օրենքը կամ Հայաստանի Հանրապետության իրավական համակարգի մաս չկազմող միջազգային պայմանագիրը կամ իրավական այլ ակտ, որի կիրառման մասին պնդում էր կողմերից մեկը

143. Հավաքի անցկացման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների և գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերը քննում և լուծում է.

• ՀՀ սահմանադրական դատարանը

■ **ՀՀ վարչական դատարանը**

• ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանը

• ՀՀ Նախագահը

144. Վարչական դատավարությունում վճռաբեկ բողոք բերած անձն իրավունք ունի դիմում ներկայացնելու բողոքը հետ վերցնելու մասին.

■ **ՀՀ վճռաբեկ դատարան բողոք ներկայացնելուց հետո մինչև դատաքննության ավարտը՝ բացառությամբ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված դեպքերի**

• մինչև ՀՀ վճռաբեկ դատարանում գործի քննությունն սկսելը

• մինչև դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը

• ՀՀ վճռաբեկ դատարան բողոք ներկայացնելուց հետո մեկամսյա ժամկետում

145. ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտը ՀՀ վճռաբեկ դատարան բողոքարկելու իրավունք ունեն.

• յուրաքանչյուր ոք

• դատավարության մասնակից չդարձված անձինք, որոնց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ չի կայացվել գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ

• ՀՀ գլխավոր դատախազը կամ նրա տեղակալը՝ ցանկացած հարցերով

■ **ՀՀ գլխավոր դատախազը կամ նրա տեղակալը՝ պետական շահերի պաշտպանության հարցերով**

146. Կարո՞ղ է ՀՀ վճռաբեկ դատարան ներկայացվել հայցի ապահովում կիրառելու, այն փոփոխելու կամ վերացնելու մասին միջնորդություն.

• այո, կարող է

• այո, կարող է՝ բացառությամբ հայցի ապահովումը վերացնելու մասին միջնորդության

• ոչ, չի կարող՝ բացառությամբ հայցի ապահովումը վերացնելու մասին միջնորդության

■ **ոչ, չի կարող**

147. Վճռաբեկ բողոքը ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 161-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի հիմքով (բողոքում բարձրացված հարցի վերաբերյալ վճռաբեկ դատարանի որոշումը կարող է էական նշանակություն ունենալ օրենքի միատեսակ կիրառության համար) ներկայացնելու դեպքում բողոք բերած անձը պետք է հիմնավորի, որ դրա վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումը կնպաստի օրենքի միատեսակ կիրառության ապահովմանը, մասնավորապես վճռաբեկ բողոքում հիմնավորելով, որ.

• բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է լիազոր պետական մարմնի կողմից այդ նորմին տրված մեկնաբանությանը

• բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը հակասում է դոկտրինայում այդ նորմին տրված մեկնաբանությանը

■ **բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը (հիմնավորումը) հակասում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշման մեջ տվյալ նորմին տրված մեկնաբանությանը՝ կցելով այդ դատական ակտերը և մեջբերելով դրանց հակասող մասերը, կատարելով համեմատական վերլուծություն՝ բողոքարկվող դատական ակտի և որոշակի փաստական հանգամանքներ ունեցող գործով Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի դատական ակտի հակասության վերաբերյալ**

• բողոքարկվող դատական ակտում որևէ նորմի մեկնաբանությունը (հիմնավորումը) հակասում է ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի կողմից տվյալ նորմին տրված մեկնաբանությանը

148. Վճռաբեկ բողոքն առանց քննության թողնելու հիմք չէ, եթե.

• վճռաբեկ բողոքը բերվել է սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո, և բաց թողած ժամկետը վերականգնելու մասին միջնորդությունը բացակայում է կամ մերժվել է

• բողոքարկվել է այն դատական ակտը, որը ենթակա չէ բողոքարկման վճռաբեկության կարգով

■ **վճռաբեկ բողոքը չի համապատասխանում ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված վճռաբեկ բողոքի բովանդակությանը ներկայացվող պահանջներին**

• բողոքում նշված հիմքով նույն գործով վճռաբեկ դատարանն արդեն իսկ որոշում է կայացրել

149. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու մասին ՀՀ վճռաբեկ դատարանը կայացնում է որոշում՝ գործը ՀՀ վճռաբեկ դատարանում ստանալուց հետո.

• 15 օրվա ընթացքում

• 1 ամսվա ընթացքում

• 6 ամսվա ընթացքում

■ **3 ամսվա ընթացքում**

150. ՀՀ վճռաբեկ դատարանը վարչական գործի քննության արդյունքներով կայացնում է.

- եզրակացություն
- վճիռ
- դատավճիռ
- **որոշում**

151. Ի՞նչ չի կարող կատարվել վարչական գործի նոր քննության ժամանակ.

- հրավիրվել վկա
- ընդունվել հայցվորի պահանջները
- **փոխվել հայցի հիմքը**
- նշանակվել փորձաքննություն

152. Ի՞նչ ծավալով է իրականացվում գործի նոր քննությունը ստորադաս դատարանում.

- գործի ամբողջ ծավալով
- **վերադաս դատարանի սահմանած ծավալով**
- հայցվորի առաջարկած ծավալով
- դատավարության մասնակիցների համաձայնությամբ որոշված ծավալով

153. Վարչական գործի նոր քննությունից հետո ՀՀ վարչական դատարանի կայացրած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտն օրինական ուժի մեջ է մտնում.

- միջանկյալ դատական ակտերի ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված կարգով
- **վարչական դատարանի կայացրած՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված կարգով**
- վճռաբեկ դատարանի որոշումների ուժի մեջ մտնելու համար սահմանված կարգով
- դատարանների նախագահների խորհրդի կողմից սահմանված կարգով

154. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված նոր երևան եկած հանգամանքներով դատական ակտի վերանայման հիմքերն են.

■ **այդ դատական ակտը կայացվել է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատված՝ վկայի սուտ ցուցմունքների, փորձագետի ակնհայտ կեղծ եզրակացության, թարգմանչի ակնհայտ սխալ թարգմանության, կեղծ փաստաթղթերի կամ իրեղեն ապացույցների հիման վրա, և դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատվել է, որ դատավարության մասնակիցը կամ նրա ներկայացուցիչը կամ դատավորը գործի քննության առնչությամբ կատարել է հանցագործություն**

• այդ դատական ակտը կայացվել է դատարանի՝ հրապարակված, բայց դեռևս օրինական ուժի մեջ չմտած դատավճռով հաստատված՝ վկայի սուտ ցուցմունքների, փորձագետի ակնհայտ կեղծ եզրակացության, թարգմանչի ակնհայտ սխալ թարգմանության, կեղծ փաստաթղթերի կամ իրեղեն ապացույցների հիման վրա, և դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատվել է, որ դատավարության մասնակիցը կամ նրա ներկայացուցիչը կամ դատավորը գործի քննության առնչությամբ կատարել է հանցագործություն

• դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատվել է, որ դատավարության մասնակիցը կամ նրա ներկայացուցիչը կամ դատավորը գործի քննության առնչությամբ չեն կատարել հանցագործություն

• այդ դատական ակտը կայացվել է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ դեռևս չմտած, բայց արդեն դատավճռով հաստատված՝ վկայի սուտ ցուցմունքների, փորձագետի ակնհայտ կեղծ եզրակացության, թարգմանչի ակնհայտ սխալ թարգմանության, կեղծ փաստաթղթերի կամ իրեղեն ապացույցների հիման վրա

155. Նոր հանգամանքները հիմք են դատական ակտի վերանայման համար.

■ **եթե ՀՀ սահմանադրական դատարանը տվյալ գործով դատարանի կիրառած օրենքի դրույթը ճանաչել է ՀՀ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր**

• եթե որևէ միջազգային դատարան կայացրել է դատական ակտ, որով հաստատվել է, որ տվյալ գործով Հայաստանի Հանրապետության դատարանի կայացրած դատական ակտով խախտվել է դատավարության մասնակցի՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական համակարգի մաս չկազմող՝ միջազգային պայմանագրով սահմանված իրավունքը

• եթե ՀՀ արդարադատության խորհուրդը տվյալ գործով դատարանի կիրառած օրենքի դրույթը ճանաչել է սխալ մեկնաբանված

• եթե դատարանների նախագահների խորհրդի կողմից տվյալ գործով դատարանի կիրառած օրենքի դրույթը ճանաչել է սխալ մեկնաբանված

156. Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով ՀՀ վարչական վերաքննիչ և ՀՀ վճռաբեկ դատարանների՝ օրինական ուժի մեջ մտած որոշումները վերանայում է.

• ՀՀ սահմանադրական դատարանը

• Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը

■ **ՀՀ վճռաբեկ դատարանը**

• ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանը

157. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված հատուկ վարույթ է.

■ **նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը**

• գովազդի տեղադրման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների և գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը

• նոտարի կողմից ընդունված վարչական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը

• վճարման կարգադրություն արձակելու գործերի վարույթը

158. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված հատուկ վարույթ չէ.

• նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը

• հավաքի անցկացման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների և գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը

• ընտրական իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ գործերի վարույթը

■ **վճարման կարգադրություն արձակելու վերաբերյալ գործերի վարույթը**

159. Անվավեր ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտերի վրա հիմնված՝ ՀՀ վարչական դատարանի որոշման ընդունմանը նախորդող ժամանակահատվածում ընդունված և կատարված վարչական կամ դատական ակտերը.

• ենթակա են վերանայման դատարանի կողմից սահմանված ժամկետում

• ենթակա են վերանայման մեկամսյա ժամկետում

■ **վերանայման ենթակա չեն, սակայն վարչական դատարանի որոշման օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից այլևս չեն կարող կիրառվել**

• ենթակա են վերանայման ողջամիտ ժամկետում

160. Այն դեպքում, երբ վիճարկվում է որևէ նորմատիվ իրավական ակտի համապատասխանությունն ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտին, ՀՀ վարչական դատարանը դատական ակտ կայացնելիս պարզում է.

• վիճարկվող ակտի համապատասխանությունը նաև դիմումում չնշված այլ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերին, անկախ այն հանգամանքից, որ մարմնին է այս իրավասությունը վերապահված

■ **վիճարկվող ակտի համապատասխանությունը նաև դիմումում չնշված այլ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերին, եթե դա վերապահված չէ ՀՀ սահմանադրական դատարանի իրավասությանը**

• նաև տվյալ ակտի համապատասխանությունն այլ՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին, եթե առանց այդ ակտերի համապատասխանությունն ստուգելու հնարավոր չէ կայացնել իրավաչափ որոշում

• վիճարկվող ակտի համապատասխանությունը նաև դիմումում չնշված այլ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերին, եթե դրա դիմաց չի առարկում ՀՀ սահմանադրական դատարանը

161. Նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ ՀՀ վարչական դատարանի ընդդատությանը վերապահված գործերն ըստ էության ի՞նչ կազմով է քննում և լուծում ՀՀ վարչական դատարանը.

• կոլեգիալ՝ ամբողջ կազմով

• կոլեգիալ՝ 3 դատավորի կազմով

■ **կոլեգիալ՝ 5 դատավորի կազմով**

• կոլեգիալ՝ 9 դատավորի կազմով

162. Եթե դատարանի գնահատմամբ նորմատիվ իրավական ակտի իրավաչափությունը վիճարկելու գործը ձեռք է բերել հասարակական մեծ հնչեղություն, դատարանը.

■ **քննում է այն բանավոր ընթացակարգով**

• ներգրավում է գործի քննությանը զանգվածային լրատվության միջոցներին

• այդ մասին տեղեկացնում է ՀՀ հանրային խորհրդին

• հրավիրում է հանրային լսումներ

163. Նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու գործերով ո՞վ կարող է դիմել ՀՀ վարչական դատարան.

• յուրաքանչյուր ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, եթե համարում է, որ այդ նորմատիվ իրավական ակտերով խախտվել են Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական կարգի հիմունքները

• ֆինանսական համակարգի հաշտարարը, եթե համարում է, որ տվյալ նորմատիվ ակտով խախտվել է գերակա հանրային շահը

■ **մարդու իրավունքների պաշտպանը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու դրանց պաշտոնատար անձանց նորմատիվ ակտերի դեմ**

• նորմատիվ իրավական ակտն ընդունած պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը, եթե համարում է, որ դրանով խախտվել են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքները

164. ՀՀ վարչական դատարանը որքա՞ն ժամանակով կարող է հետաձգել իր կողմից անվավեր ճանաչված նորմատիվ իրավական ակտի իրավաբանական ուժը կորցնելու ժամկետը.

■ **ոչ ավել, քան 3 ամիս**

• ոչ ավել, քան 6 ամիս

• ոչ ավել, քան 9 ամիս

• ոչ ավել, քան 1 տարի

165. Հավաքի անցկացման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերը քննելիս ՀՀ վարչական դատարանն ընդունում է որոշում.

■ **համայնքի ղեկավարի որոշումը ուժի մեջ թողնելու մասին**

• համայնքի ղեկավարի որոշման առ ոչինչ լինելը ճանաչելու մասին

• հավաքի անցկացումը թույլատրելու մասին

• հավաքի անցկացումն արգելելու մասին

166. Հավաքը սահմանափակումներով անցկացնելու մասին համայնքի ղեկավարի որոշման իրավաչափության վիճարկման վերաբերյալ գործերը ընդդատյա են.

• ՀՀ սահմանադրական դատարանին

■ **ՀՀ վարչական դատարանին**

• ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանին

• ՀՀ կենտրոնական բանկին

167. Հավաքի անցկացման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների և գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերն ըստ էության ի՞նչ կազմով է քննում և լուծում ՀՀ վարչական դատարանը.

• կոլեգիալ՝ ամբողջ կազմով

■ **կոլեգիալ՝ 3 դատավորի կազմով**

• կոլեգիալ՝ 5 դատավորի կազմով

• կոլեգիալ՝ 9 դատավորի կազմով

168. Ընտրական իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ հայցադիմում կարող է ներկայացվել.

■ **3 օրացույցային օրվա ընթացքում՝ այն օրվանից, երբ հայցվորն իմացել է կամ ողջամտորեն պարտավոր էր իմանալ իր ընտրական իրավունքի խախտման մասին**

• 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ այն օրվանից, երբ հայցվորն իմացել է կամ ողջամտորեն պարտավոր էր իմանալ իր ընտրական իրավունքի խախտման մասին

• 14 օրվա ընթացքում՝ այն օրվանից, երբ հայցվորն իմացել է կամ ողջամտորեն պարտավոր էր իմանալ իր ընտրական իրավունքի խախտման մասին

• մինչև քվեարկության նախորդ օրը, անկախ ժամանակային սահմանափակումից, իսկ քվեարկությունից հետո՝ մինչև ընտրությունների արդյունքների ամփոփման՝ օրենքով սահմանված վերջնաժամկետի նախորդ օրը

169. ՀՀ վարչական դատարանին ընդդատյա ընտրական իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ գործեր չեն.

• ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրությունների ընթացքում թեկնածուների և կուսակցությունների ընտրական ցուցակները գրանցելու վերաբերյալ վարչական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու մասին գործերը

• տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքների վիճարկման վերաբերյալ գործերը

■ ընտրողների ցուցակների ճշգրտման վերաբերյալ գործերը

• ընտրական հանձնաժողովների կողմից նախընտրական քարոզչության սահմանված կարգի նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու հետ կապված գործերը

170. Ընտրական իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ հայցով ՀՀ վարչական դատարան չեն կարող դիմել.

• ընտրողները, եթե համարում են, որ վարչական մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց վարչական ակտերով, գործողություններով կամ անգործությամբ խախտվել է նրանց ընտրելու իրավունքը

• ընտրվողները, եթե համարում են, որ վարչական մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց վարչական ակտերով, գործողություններով կամ անգործությամբ խախտվել է նրանց ընտրվելու իրավունքը

■ ընտրողները, եթե համարում են, որ վարչական մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց վարչական ակտերով, գործողություններով կամ անգործությամբ խախտվել է նրանց նախընտրած թեկնածուի ընտրվելու իրավունքը

• համապատասխան ընտրական հանձնաժողովները՝ թեկնածուի գրանցումն ուժը կորցրած ճանաչելու պահանջով

171. Ընտրական հանձնաժողովների կողմից նախընտրական քարոզչության սահմանված կարգի նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու հետ կապված հայցադիմումներ կարող են ներկայացվել.

• անկախ ժամկետներից

• անկախ ժամկետներից, բայց ոչ ուշ, քան քվեարկության հաջորդ օրը ներառյալ

■ նախընտրական քարոզչությունն սկսվելու օրվանից մինչև քվեարկության հաջորդ օրը ներառյալ

• նախընտրական քարոզչությունն սկսվելու օրվանից մինչև ընտրությունների արդյունքների ամփոփման՝ օրենքով սահմանված վերջնաժամկետի նախորդ օրը ներառյալ

172. Ընտրական իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ գործերով ՀՀ վարչական դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերը.

• օրինական ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից մեկ ամիս հետո և ենթակա են բողոքարկման վերաքննության կարգով

• օրինական ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից մեկ ամիս հետո և ենթակա են բողոքարկման վճռաբեկության կարգով

• օրինական ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից և ենթակա են բողոքարկման վճռաբեկության կարգով

■ **վերջնական են, վերանայման ենթակա չեն և ուժի մեջ են մտնում հրապարակման պահից**

173. Ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջով վարչական մարմինները կամ պաշտոնատար անձինք իրավասու՞ են դիմել դատարան.

• իրավասու են դիմել ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարան

• իրավասու են դիմել ՀՀ սահմանադրական դատարան

• նշված անձինք դատարան դիմելու իրավասություն չունեն, քանի որ անձը վարչական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել բացառապես համապատասխան վարչական մարմնի կողմից կայացված վարչական ակտի հիման վրա

■ **իրավասու են դիմել ՀՀ վարչական դատարան**

174. Վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործերով վարչական իրավախախտման մասին արձանագրությունը.

• ինքնին ապացույց է

• ապացույց է, եթե պատասխանողը չի առարկում

• ապացույց է, եթե պատասխանողն այն ստորագրել է

■ **ինքնին ապացույց չէ**

175. Վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործերով ո՞վ է կրում վարչական պատասխանատվություն նախատեսող արարքի ապացուցման բեռը.

• այն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը, որի դեմ ներկայացվել է հայցը

• այն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը, որը հայց է ներկայացրել ընդդեմ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի (պաշտոնատար անձի) և պնդում է, որ վերջինս, կատարելով որևէ գործողություն կամ չկատարելով որևէ հայցվող գործողություն, թույլ է տվել վարչական իրավախախտում

■ **պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը (պաշտոնատար անձը), որը կատարել է վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի հայցադիմումի համար հիմք հանդիսացած գործողություն կամ չի կատարել որևէ հայցվող գործողություն, սակայն հայցվորի պնդմամբ պարտավոր էր այն կատարել**

• ՀՀ վարչական դատարանը

176. Վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործերով վարչական իրավախախտման մասին արձանագրություն կազմելու համար հիմք ծառայած հանգամանքների ապացուցման բեռը ու՞մ վրա չի կարող դրվել.

■ **այն անձի, ում գործողությունների վերաբերյալ կազմվել է համապատասխան արձանագրությունը**

• այն վարչական մարմնի կամ պաշտոնատար անձի, ով կազմել է համապատասխան արձանագրությունը

• ՀՀ վարչական դատարանի

• այն ֆիզիկական անձի, ում գործողությունների վերաբերյալ կազմվել է համապատասխան արձանագրությունը, իսկ իրավաբանական անձի դեպքում՝ կարելի է

177. Նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերով ՀՀ վարչական դատարանի միջանկյալ դատական ակտերի դեմ բերված վերաքննիչ բողոքները քննում և լուծում է.

• ՀՀ վարչական դատարանը՝ կոլեգիալ՝ 5 դատավորի կազմով

• ՀՀ վարչական դատարանը՝ կոլեգիալ՝ 3 դատավորի կազմով

• ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանը՝ կոլեգիալ՝ 3 դատավորի կազմով

■ **ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանը՝ կոլեգիալ՝ 5 դատավորի կազմով**

178. Լիցենզիայի հետ կապված լիազոր մարմնի որոշումների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերն ըստ էության ի՞նչ կազմով է քննում և լուծում վարչական դատարանը.

- կոլեգիալ՝ ամբողջ կազմով
- **միանձնյա**
- կոլեգիալ՝ 5 դատավորի կազմով
- կոլեգիալ՝ 9 դատավորի կազմով

179. ՀՀ վարչական դատարանն իրավասու՞ է պարտավորեցնել նոտարին կատարելու հայցվող գործողությունը.

- **այո, նման պահանջի և համապատասխան հիմքերի առկայության դեպքում**
- ոչ
- անկախ համապատասխան պահանջի առկայությունից, եթե նպատակահարմար կգտնի
- համապատասխան պահանջի առկայության դեպքում ունի հայեցողություն նոտարին պարտավորեցնել կատարելու հայցվող գործողությունը

180. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ ստորև նշված ո՞ր տեղեկությունը կարող է չպարունակել հայցադիմումը.

- հայցվորի անունը
- հայցվորի ազգանունը
- **հայցվորի հայրանունը**
- հայցվորի բնակության (գտնվելու) վայրը

181. Գործի վարույթը կարճելու դեպքում նույն անձանց միջև նույն առարկայի մասին և միևնույն հիմքերով վեճի վերաբերյալ չի թույլատրվում կրկին դիմել ՀՀ վարչական դատարան՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայցվորը հայցից հրաժարվել է.

- **դատաքննության նախապատրաստական փուլում**
- դատաքննության ցանկացած փուլում

• դատաքննության ավարտից առնվազն մեկ ամիս առաջ

• դատաքննության ավարտից առնվազն երեք ամիս առաջ

182. Հայցի ապահովման մասին միջնորդությունը ՀՀ վարչական դատարանը քննարկում է այն ստացվելուց հետո.

■ **ոչ ուշ, քան երկօրյա ժամկետում**

• ոչ ուշ, քան հնգօրյա ժամկետում

• ոչ ուշ, քան տասնօրյա ժամկետում

• ոչ ուշ, քան մեկամսյա ժամկետում

183. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով կամ ՀՀ վարչական դատարանի սահմանած ժամկետում դատավարության մասնակցի կողմից ՀՀ վարչական դատարան չներկայացված ապացույցները ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանն ընդունու՞մ է.

• ոչ, չի ընդունում

■ **այո, ընդունում է՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ համարում է, որ դրանք գործի լուծման համար էական նշանակություն չունեն**

• ընդունում է միայն այն դեպքերում, եթե բողոք բերողը ֆիզիկական անձ է

• ընդունում է միայն այն դեպքերում, եթե բողոք բերողն իրավաբանական անձ է

184. Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով ՀՀ վարչական դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը վերանայում է.

• ՀՀ սահմանադրական դատարանը

• Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը

• ՀՀ վճռաբեկ դատարանը

■ **ՀՀ վերաքննիչ դատարանը, եթե այդ դատական ակտը մինչև օրինական ուժի մեջ մտնելը չի վերանայել ՀՀ վերաքննիչ վարչական կամ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը**

185. Շահագրգիռ անձն իրավասու՞ է վարչական դատավարության կարգով վիճարկելու ՀՀ Նախագահի կողմից ընդունած իրավական ակտի իրավաչափությունը.

• ոչ

■ **այո**

• ոչ , եթե ՀՀ քաղաքացի չէ

• ՀՀ քաղաքացի լինելու դեպքում՝ այո, իսկ օտարերկյա քաղաքացի լինելու դեպքում՝ միայն ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության համապատասխան թույլատրության առկայության դեպքում

186. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ եթե դատավարության մասնակիցը ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված ժամկետում չի իրացրել ՀՀ վարչական դատարանի որոշումն անմիջական բողոքարկման կարգով բողոքարկելու իր իրավունքը, ապա.

■ **այլևս չի կարող այդ առնչությամբ բողոք ներկայացնել գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի բողոքարկման շրջանակներում**

• դատարանի հատուկ թույլտվությամբ կարող է բողոք ներկայացնել գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի բողոքարկման շրջանակներում

• կարող է բողոք ներկայացնել գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի բողոքարկման շրջանակներում

• այլևս չի կարող այդ առնչությամբ բողոք ներկայացնել գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի բողոքարկման շրջանակներում՝ բացառությամբ բաց թողնված դատավարական ժամկետը վերականգնելու կամ դրա վերականգնումը մերժելու մասին վարչական դատարանի որոշման

187. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ՀՀ վարչական դատարան դիմելու իրավունքը վերապահված է.

• միայն ՀՀ քաղաքացիներին

■ **կոնկրետ այն անձին, ում իրավունքները խախտվել են**

• ցանկացած անձի՝ անկախ նրանից թե ում իրավունքներն են խախտվել

• այն անձին, ում ազգականների իրավունքները խախտվել են

188. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ վարչական դատավարության գործի փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելու սկզբունքը ՀՀ վարչական

վերաքննիչ դատարանին հնարավորություն ընձեռու՞մ է սեփական նախաձեռնությամբ ինքնուրույն լրացնել վերաքննիչ բողոքի իրավական հիմքերը.

• այո

• այո՝ բացառությամբ նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի

■ **ոչ**

• ոչ՝ բացառությամբ նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի

189. ՀՀ վարչական դատարանը գործի քննության ցանկացած փուլում պարզելով, որ տվյալ հայցադիմումի պահանջն ընդդատյա չէ ՀՀ վարչական դատարանին.

• իրավունք ունի այն պատճառաբանված որոշմամբ վերահասցեագրելու ըստ ընդդատության

• իրավունք ունի այն չպատճառաբանված որոշմամբ վերահասցեագրելու ըստ ընդդատության

■ **պարտավոր է այն պատճառաբանված որոշմամբ վերահասցեագրելու ըստ ընդդատության**

• պարտավոր է այն չպատճառաբանված որոշմամբ վերահասցեագրելու ըստ ընդդատության

190. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ հայցադիմում ներկայացնելու իրավունքի ակնհայտ բացակայության պարագայում ՀՀ վարչական դատարանը.

■ **պարտավոր է մերժել դրա ընդունումը**

• իրավունք ունի մերժել դրա ընդունումը

• կարող է մերժել դրա ընդունումը

• դրա ընդունումը մերժելու հարցում ունի բացարձակ հայեցողություն

191. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք վճռաբեկ բողոք կարող են բերել.

• ՀՀ փաստաբանական դպրոցի ունկնդրի

• իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի միջոցով

■ **և՛ փաստաբանի միջոցով, և՛ անմիջականորեն**

• հավատարմագրված փաստաբանի միջոցով

192. Վիճարկման հայցի առարկա կարող է դառնալ.

• բարենպաստ, միջամտող և զուգորդվող վարչական ակտը

• բարենպաստ և միջամտող վարչական ակտը

• բարենպաստ վարչական ակտը և զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները

■ **միջամտող վարչական ակտը և զուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթները**

193. Ի՞նչ կարող է պահանջել հայցվորը ճանաչման հայցով.

• վերացնել վարչական ակտը՝ ճանաչելով այն անվավեր

• ճանաչել վարչական ակտի անվավեր լինելը

■ **ճանաչել վարչական ակտի առ ոչինչ լինելը**

• վարչական ակտը ճանաչել առ ոչինչ

194. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ շահագրգիռ անձն իրավունք ունի վիճարկման հայցով պահանջել անվավեր ճանաչել ժառանգության իրավունքի վկայագիրը.

• այո

■ **ոչ**

• այո, եթե ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է ըստ օրենքի ժառանգության հիման վրա

• այո, եթե ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է ըստ կտակի ժառանգության հիման վրա

195. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի մոտ ՀՀ վարչական դատարան դիմելու իրավունքի առկայության հարցը պետք է դիտարկել հետևյալ պայմանների համատեքստում.

■ **սուբյեկտների անհրաժեշտ կազմի վերաբերյալ պահանջի բավարարում, համապատասխան սուբյեկտի մոտ դատարան դիմելու իրավական շահի առկայություն, հանրային իրավահարաբերություններից ծագող իրավական վեճի առկայություն և ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համապատասխան հոդվածներով կամ հատուկ վարույթներով նախատեսված հայցի առկայություն**

• բացառապես հանրային իրավահարաբերություններից ծագող իրավական վեճի առկայություն և ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի համապատասխան հոդվածներով կամ հատուկ վարույթներով նախատեսված հայցի առկայություն

• բացառապես հանրային իրավահարաբերություններից ծագող իրավական վեճի առկայություն

• բացառապես սուբյեկտների անհրաժեշտ կազմի վերաբերյալ պահանջի բավարարում և համապատասխան սուբյեկտի մոտ դատարան դիմելու իրավական շահի առկայություն

196. Ըստ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ ՀՀ վարչական դատարանում ժառանգության իրավունքի վկայագիրը կարող է վիճարկվել, եթե.

■ **ժառանգության իրավունքի վկայագիրը վիճարկելու հիմքում դրված է նոտարական գործողությունների վիճարկումը**

• ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է մասնավոր իրավունքի հիման վրա, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է ըստ կտակի ժառանգության հիման վրա

• ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է հանրային իրավունքի հիման վրա, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է ըստ կտակի ժառանգության հիման վրա

• ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվել է ըստ կտակի ժառանգության հիման վրա

197. Ձուգորդվող վարչական ակտի միջամտող դրույթներն անվավեր ճանաչելու պահանջ կարող է ներկայացվել.

■ **վիճարկման հայցի շրջանակներում**

• պարտավորեցման հայցի շրջանակներում

• գործողության կատարման հայցի շրջանակներում

• ճանաչման հայցի շրջանակներում

198. Պատժի կատարման հետ կապված գործերը.

• ընդդատյա են ՀՀ վարչական դատարանին

■ ընդդատյա չեն ՀՀ վարչական դատարանին

• ընդդատյա են ՀՀ վարչական դատարանին, եթե վեճը վարչարարության արդյունք է

• ընդդատյա են ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարանին

199. Համապատասխան պաշտոնատար անձանց վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջի մասին հայցը.

■ ՀՀ վարչական դատարան կարող են ներկայացնել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք

• ՀՀ վարչական դատարան կարող է ներկայացնել համապատասխան պաշտոնատար անձանց վերադասը

• ընդհանուր իրավասության դատարան կարող են ներկայացնել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք

• որևէ դատարան չի կարող ներկայացվել, քանի որ նշված պահանջը չի կարող քննության առարկա դառնալ որևէ դատարանում

200. Գործի վարույթը կարճելու մասին ՀՀ վարչական դատարանը.

■ կայացնում է որոշում, որը հանդիսանում է գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ

• կայացնում է վճիռ, որը հանդիսանում է գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ

• կայացնում է որոշում, որը չի հանդիսանում գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ

• կայացնում է վճիռ, որը չի հանդիսանում գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ